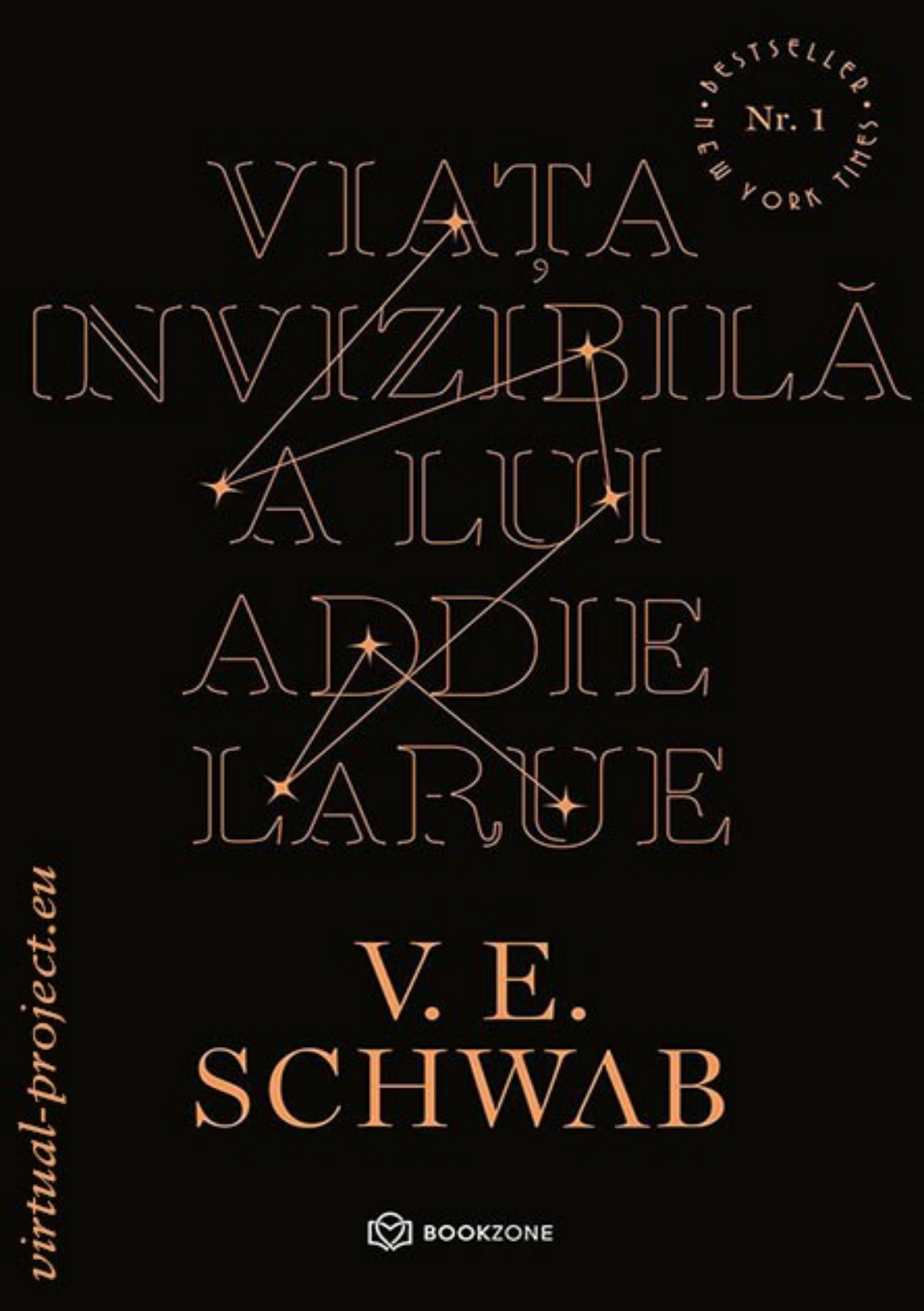

BESTSELLER NEW YORK TIMES Nr. 1

VIAȚA INVIZIBILĂ A LUI ADDIE LARUE

V. E. SCHWAB

BOOKZONE

virtual-project.eu

V.E. SCHWAB

VIAŢA INVIZIBILĂ A LUI ADDIE LARUE

Original: *The Invisible Life of Addie LaRue* (2020)

Traducere din limba engleză:
Iulia Dromereschi

virtual-project.eu

BOOKZONE

— 2021 —

Pentru Patricia –
Pentru că nu a uitat niciodată

Străvechii zei or fi măreţi, însă nu sunt nici blânzi, nici milostivi. Sunt instabili, neliniştiţi precum lumina lunii sau ca apa, ca umbrele furtunii. Dacă insişti să îi chemi, ai grijă ce le ceri şi fii gata să plăteşti preţul cerut, însă, oricâtă disperare sau nevoie te-ar apăsa, să nu te rogi *niciodată* zeilor care-ţi răspund după lăsarea întunericului.

Estele Magritte
1642-1719

Vilion-sur-Sarthe, Franţa
29 iulie 1714

O fată fuge să îşi salveze viaţa.

Aerul verii o arde, dar nu se văd nici torţe, nici mulţimi furibunde, ci doar felinarele petrecerii de nuntă, la distanţă, lucirea roşiatică a soarelui care agonizează în zare, crapă şi se răspândeşte peste dealuri, iar fata fuge, cu fustele încâlcindu-se în iarbă, fuge spre pădure, încercând să ajungă înaintea luminii muribunde.

Voci purtate de vânt îi strigă numele.

Adeline? Adeline? Adeline!

Umbra ei se întinde înainte – prea lungă, cu margini deja neclare – şi floricele mici şi albe i se rostogolesc din păr, căzând pe pământ ca nişte stele. În urma ei se formează o constelaţie, aproape ca aceea de pe obrajii ei.

Şapte pistrui. Câte unul pentru fiecare iubire pe care o va trăi, aşa spunea Estele, când fata era încă mică.

Unul pentru fiecare viaţă.

Unul pentru fiecare zeu care o veghea.

Acum îşi râd de ea semnele acelea. Promisiuni şi minciuni. N-a avut parte de iubire, nu a dus nicio viaţă, nu a cunoscut vreun zeu, iar acum nu mai are timp.

Dar nu încetineşte şi nici nu priveşte în urmă. Nu vrea să vadă viaţa care o aşteaptă acolo. Nemişcată ca o schiţă. Solidă ca mormântul.

Fuge.

— PARTEA ÎNTÂI —

ZEI CARE RĂSPUND PE ÎNTUNERIC

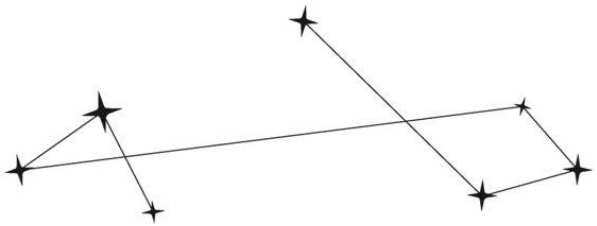

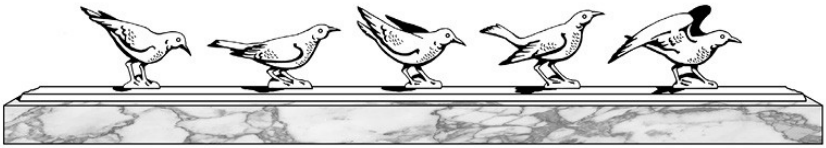

Titlu: Revenir[1]
Artist: Arlo Miret
Dată: 1721-22 A.D[2].
Mediu: Lemn de frasin, marmură
Locaţie: Împrumutată de la Musée d'Orsay
Descriere: O serie sculpturală de cinci păsări din lemn, în diverse poziţii şi stadii dinainte de zbor, montate pe o plintă îngustă din marmură.
Detalii: Având o înclinare deosebită pentru autobiografie, Miret a ţinut jurnale care oferă o privire asupra minţii şi proceselor sale creative. În ceea ce priveşte inspiraţia pentru Revenir, Miret atribuie ideea unei figurine găsite pe străzile Parisului în iarna anului 1715. Pasărea din lemn, găsită cu o aripă ruptă, este recreată ca a cincea din secvenţă (deşi intactă), gata să îşi ia zborul.
Valoare estimată: 175.000 de dolari

[1] *A reveni,* lb. franceză în original. Titlul ar fi „Revenire" (n. trad.).
[2] Din latină: anno *domine* (anul Domnului), după Hristos (n. trad.).

— I —

New York City
10 martie 2014

Fata se trezeşte în patul altcuiva.

Zace perfect nemişcată, încercând să oprească timpul, ca şi cum şi-ar ţine respiraţia. De parcă, doar prin forţa voinţei, ar putea împiedica ceasul să ticăie mai departe, pe băiatul de lângă ea să se trezească, de parcă ar putea să păstreze încă vie amintirea nopţii petrecute împreună cu el.

Ştie, bineînţeles, că nu poate. Ştie că el va uita. Toţi uită.

Nu este vina lui. Nu este niciodată vina lor.

Băiatul încă doarme, iar ea îi priveşte umerii, care se ridică şi coboară lent, locul în care părul negru i se ondulează la ceafă, cicatricea de pe coaste. Detalii deja memorate.

Îl cheamă Toby.

Noaptea trecută, i-a spus că numele ei este Jess. A minţit, dar numai fiindcă nu îşi poate spune numele adevărat – unul dintre detaliile mici şi răutăcioase, ascunse precum urzicile în iarbă. Ghimpi tăinuiţi, meniţi să înţepe. Ce este o persoană, dacă nu ce lasă în urmă? A învăţat să calce printre buruienile ţepoase, dar unele răni nu pot fi evitate: amintiri, fotografii, nume.

În ultima lună, a fost Claire, Zoe, Michelle. Dar cu două nopţi în urmă, când era Elle, la închiderea unei cafenele cu program până târziu după unul dintre concertele lui, Toby spusese că era îndrăgostit de o fată pe nume Jess, doar că nu o cunoscuse încă.

Aşa că acum ea este Jess.

Toby începe să se mişte, iar ea simte în piept durerea cunoscută. El se întinde, se întoarce spre ea – dar încă nu se trezeşte. Faţa lui este la câţiva centimetri de a ei. Are

buzele întredeschise, dormind, cârlionţii negri îi umbresc ochii, genele negre i se conturează pe obrajii palizi.

Cândva, întunericul a tachinat-o pe fată, când se plimbau de-a lungul Senei, i-a spus că avea un „gen”, insinuând că mai toţi bărbaţii pe care îi alegea, şi chiar şi o parte dintre femei, semănau foarte bine cu *el.*

Acelaşi păr întunecat, aceiaşi ochi limpezi, aceleaşi trăsături sculptate.

Dar nu era cinstit.

În fond, întunericul arăta aşa numai din cauza *ei. Ea* îi dăduse forma aceea, ea alesese cum să îl croiască, în ce formă.

Nu-ţi aminteşti, îi spusese ea atunci, *când nu erai decât umbre şi fum?*

Draga mea, îi răspunsese el cu vocea lui calmă şi puternică, *eram noaptea însăşi.*

Acum e dimineaţă, în alt oraş, în alt secol, lumina soarelui pătrunde prin perdele, iar Toby se foieşte iar, ieşind la suprafaţă din braţele somnului. Iar fata care este – a fost – Jess îşi ţine iar respiraţia, încercând să îşi imagineze o versiune a zilei în care el se trezeşte, o vede şi îşi aminteşte.

În care zâmbeşte, o mângâie pe obraz şi îi spune „Bună dimineaţa”.

Dar nu se va întâmpla aşa şi nu vrea să vadă expresia aceea goală, familiară, nu vrea să-l privească pe băiat încercând să umple golurile în care *ar trebui* să fie amintiri, să fie martoră la cum îşi adaptează purtarea la o nonşalanţă exersată. Fata a văzut de suficiente ori scena aceea, cunoaşte procesul pe de rost, aşa că alunecă din pat şi iese în living, desculţă.

Îşi vede imaginea în oglinda de pe hol şi remarcă tot ce observă orişicine: cei şapte pistrui, împrăştiaţi ca pulberea de stele pe nas şi pe obraji.

Constelaţia ei personală.

Se apleacă şi abureşte sticla suflând. Îşi mişcă degetul peste suprafaţă, încercând să îşi scrie numele. *A… d…*

Dar numai atât reuşeşte să scrie înainte ca literele să

dispară. Nu este vorba despre mediu – nu contează cum ar încerca să-şi spună numele, povestea. *A încercat* cu creion, cu cerneală, cu vopsea, cu sânge.

Adeline.

Addie.

LaRue.

N-are rost.

Literele se fărâmiţează sau se topesc. Sunetele mor, nerostite.

Degetele îi cad de pe sticlă şi ea se întoarce, privind livingul.

Toby este muzician, iar semnele artei sale sunt peste tot.

Instrumentele lui se sprijină de pereţi. Pe mese sunt împrăştiate versuri şi note – măsuri de melodii pe care şi le-a amintit pe jumătate, amestecate între liste de cumpărături şi liste „de făcut”. Dar ici şi colo este prezentă altă mână: flori pe care a început să le ţină pe pervazul bucătăriei, deşi nu îşi aminteşte de când. Cartea despre Rilke, pe care nu ştie când a cumpărat-o. Lucruri care dăinuie, chiar dacă amintirile pier.

Toby se trezeşte greu, aşa că Addie îşi face un ceai. El nu bea ceai, dar iată-l în dulăpior, într-o cutie de Ceylon, vrac, şi într-una cu săculeţi de mătase. Relicva unui drum de noapte la magazin, un băiat şi o fată plimbându-se printre rafturi, mână în mână, pentru că nu puteau dormi. Pentru că ea nu voia să permită nopţii să se încheie. Nu era pregătită să îi dea drumul.

Ia cana, inhalează şi i se trezesc amintirile.

Un parc în Londra. O curte interioară la Praga. O ceainărie din Edinburgh.

Trecutul, aruncat ca un cearşaf din mătase, peste prezent.

La New York, dimineaţa este friguroasă, geamurile sunt aburite de îngheţ, aşa că ia o pătură de pe spătarul canapelei şi îşi acoperă umerii cu ea. O cutie de chitară ocupă un capăt al canapelei, iar pisica lui Toby, pe celălalt, aşa că Addie se aşază pe băncuţa de la pian.

Pisica – al cărei nume este *tot* Toby („Ca să pot vorbi

singur fără să pară ciudat”, îi explicase el) – se uită la ea cum suflă în ceai.

Se întreabă dacă pisica îşi aminteşte.

Mâinile i s-au încălzit acum, iar ea pune cana pe pian şi împinge capacul claviaturii, îşi trosneşte degetele şi începe să cânte, cât mai încet posibil. În dormitor, îl aude pe Toby-omul mişcându-se, şi fiecare centimetru din corpul ei, de la schelet la piele, e cuprins de groază.

E cea mai dificilă parte.

Addie ar fi putut pleca – *ar fi trebuit* să plece, să se strecoare afară cât el încă dormea, cât dimineaţa încă era o prelungire a nopţii lor, un moment captiv în chihlimbar. Dar acum e prea târziu, aşa că închide ochii şi continuă să cânte, îşi ţine capul plecat când îi aude paşii, printre note, îşi mişcă degetele mai departe când îl simte în cadrul uşii. Va sta acolo, privind scena şi încercând să-şi amintească de noaptea trecută, cum de s-a putut rătăci, în ce moment cunoscuse o fată şi o adusese acasă, dacă băuse prea mult şi de ce părea să aibă mintea goală.

Dar ea ştie că Toby nu o va întrerupe, câtă vreme cântă, aşa că savurează muzica pentru câteva clipe, înainte să-şi impună să se oprească, să ridice privirea şi să pretindă că nu îi observă nedumerirea.

— Neaţa, zice ea voioasă, iar accentul ei, cândva de franţuzoaică de la ţară, e abia perceptibil.

— Ăăă, bună dimineaţa, zice el, trecându-şi mâna prin buclele negre, şi, în apărarea lui, Toby arată ca de obicei – niţel confuz, surprins că vede o fată frumoasă în livingul lui, purtând doar o pereche de chiloţi şi tricoul lui cu trupa preferată, pe sub pătură.

— Jess, spune ea, oferind numele pe care el nu îl găseşte, pentru că nu se află în memoria lui. E OK dacă nu-ţi aminteşti.

Toby roşeşte şi dă Toby-pisica la o parte, trântindu-se pe pernele canapelei.

— Îmi pare rău. Eu nu sunt aşa. Nu-s genul ăla de tip.

Ea zâmbeşte.

— Nici eu nu-s genul ăla de tipă.

Zâmbeşte şi el atunci, o dungă de lumină care-i împrăştie umbrele de pe faţă. Arată spre pian, iar ea vrea ca el să spună ceva de genul „Nu ştiam că poţi cânta”, dar Toby zice:

— Eşti foarte pricepută.

Este. E uimitor câte poţi învăţa când ai timp.

— Mersi, zice ea trecându-şi vârfurile degetelor peste clape.

Toby se simte agitat şi se duce în bucătărie.

— Cafea? întreabă el deschizând dulapurile.

— Am găsit ceai.

Ea începe să cânte altă piesă. Nimic complicat, doar un şir de note. Un început. Găseşte melodia, o începe, o lasă să i se scurgă printre degete când Toby apare din nou în cameră cu o cană aburindă în mâini.

— Ce-a fost asta? întreabă el, cu ochii luminându-i-se aşa cum se luminează doar ochii artiştilor – scriitori, pictori, muzicieni, toţi cei care sunt loviţi de inspiraţie. Mi s-a părut cunoscută.

Ridică din umeri.

— Ai cântat asta pentru mine ieri-seară.

Nu e tocmai o minciună. A cântat-o pentru ea. După ce tot ea i-a arătat-o.

— Serios? întreabă el încruntându-se. Deja pune jos cana, întinzându-se după un creion şi un carneţel de pe masa de alături. Doamne… cred că eram beat.

Scutură din cap când spune asta. Toby nu a fost niciodată unul dintre compozitorii care preferă să lucreze sub influenţa alcoolului.

— Îţi mai aminteşti? întreabă el, întorcând pagina.

Ea începe să cânte iar, conducându-l printre note. El nu ştie, dar lucrează la cântec de mai multe săptămâni. De fapt, lucrează împreună.

Împreună.

Ea zâmbeşte uşor în timp ce cântă mai departe. Iată iarba dintre urzici. Un loc sigur în care să calce. Nu îşi poate lăsa propria amprentă, dar, dacă are grijă, o poate transmite altcuiva. Nimic concret, desigur, dar nici

inspiraţia nu este ceva concret.

Toby a luat acum chitara, şi-a sprijinit-o pe genunchi şi cântă acordurile, murmurând ca pentru sine. Că e bine, că e diferit, că e *ceva.* Ea nu mai cântă şi se ridică în picioare.

— Trebuie să plec.

Melodia se năruie pe corzi când Toby ridică privirea.

— Ce? Dar nici măcar nu te cunosc.

— Tocmai, spune ea, îndreptându-se spre dormitor să îşi ia hainele.

— Dar *vreau* să te cunosc, zice Toby punând chitara jos şi urmărind-o prin apartament.

Acela e momentul când ei nimic nu i se pare just, singurul moment în care simte că valul de frustrare dă să se spargă. Şi-a petrecut *săptămâni* întregi cunoscându-l. Iar el a uitat-o în câteva ore.

— Hei, încetişor, îi spune el.

Detestă partea aceea. Nu ar fi trebuit să rămână. Ar fi trebuit să se facă nevăzută şi neştiută, dar păstrează mereu speranţa aceea iritantă că, de data asta, va fi diferit, că, de data asta, el îşi va aminti.

Îmi amintesc eu, îi şopteşte întunericul la ureche.

Ea scutură din cap, obligând vocea să se retragă.

— De ce te grăbeşti? întreabă Toby. Măcar permite-mi să-ţi pregătesc micul dejun.

Dar ea este prea obosită să joace din nou jocul acela, atât de repede, aşa că minte, spune că are ceva de făcut. Nu îşi permite să se oprească, pentru că, dacă se opreşte, ştie că nu va avea puterea să o ia de la capăt, iar ciclul va continua, aventura va începe însă dimineaţa, şi nu seara. Dar nu va fi cu nimic mai simplu când se va încheia, iar dacă e să o ia de la capăt, preferă să cunoască pe cineva drăguţ într-un bar, şi nu să retrăiască dimineaţa unei aventuri de-o noapte.

La un moment dat, oricum nu contează.

— Jess, stai, spune Toby prinzând-o de mână. Îşi caută cuvintele, apoi renunţă şi începe iar. Am un concert în seara asta. Cânt la Alloway. Ar trebui să vii şi tu. Este pe…

Ea ştie unde e, bineînţeles. Acolo s-au întâlnit prima dată,

şi a cincea, şi a noua. Şi, când ea este de acord să se ducă, zâmbetul lui este uluitor. Ca de fiecare dată.

— Promiţi? o întreabă.

— Promit.

— Ne vedem acolo, spune el plin de speranţă, când ea păşeşte peste prag.

Ea se întoarce şi spune:

— Să nu mă uiţi până atunci.

Un obicei vechi. O superstiţie. O rugăminte.

Toby clatină din cap.

— Cum aş putea?

Ea zâmbeşte, de parcă ar fi doar o glumă.

Dar Addie ştie, forţându-se să coboare scările, că se întâmplă deja. Ştie că, de îndată ce el va închide uşa, ea va dispărea din viaţa lui.

— II —

Martie este o lună foarte capricioasă.

Este cusătura dintre iarnă şi primăvară, deşi *cusătură* marchează un tiv egal, iar martie este, mai degrabă, o linie aspră de împunsături cusute de o mână nesigură, oscilând sălbatic între rafalele de vânt din ianuarie şi verdeaţa din iunie. Nu ştii peste ce dai decât după ce ieşi afară.

Estele numea această perioadă „zile neliniştite”, când zeii cu sânge mai cald se trezeau la viaţă, iar cei mai reci se pregăteau de hibernare. Când visătorilor le veneau cel mai des idei proaste, iar rătăcitorii erau în pericol să se piardă.

Addie fusese mereu predispusă spre ambele.

Are sens să se fi născut pe 10 martie, chiar de-a lungul cusăturii zimţate, deşi a trecut multă vreme de când îi plăcea să sărbătorească.

Timp de 23 de ani, a detestat momentul acela şi ce însemna el: că se maturiza, îmbătrânea. Apoi, secole la rând, aniversarea a devenit inutilă, mult mai puţin importantă decât noaptea în care şi-a cedat sufletul.

La acea dată, moartea şi naşterea se contopeau.

Dar tot este ziua ei şi merită un cadou.

Se opreşte în faţa unui butic, reflectându-se fantomatic în vitrină.

Un manechin pozează în mijlocul vitrinei largi, ţinând capul uşor înclinat într-o parte, parcă ascultând o melodie intimă. Torsul ei lung este învelit într-un pulover cu dungi late. Poartă o pereche de colanţi lucioşi, care se pierd în cizme până la genunchi. Addie studiază manechinul şi se surprinde imitându-i poziţia, înclinând capul. Poate că este ziua potrivită, poate că promisiunea primăverii pluteşte în aer sau poate doar are chef de ceva nou.

În interior, buticul miroase a lumânări stinse şi a haine

nepurtate, iar Addie îşi trece degetele peste bumbac şi mătase, înainte să găsească puloverul tricotat, în dungi, care se dovedeşte a fi din caşmir. Îl aruncă pe braţ, alături de colanţii asortaţi. Îşi cunoaşte dimensiunile.

Nu s-au schimbat.

— Salut!

Vânzătoarea voioasă este o fată de vreo 20 de ani, la fel ca Addie, însă una din ele este reală şi îmbătrâneşte, iar cealaltă este o imagine captivă în chihlimbar.

— Vrei să-ţi pregătesc o cabină?

— E în regulă, răspunde Addie, luând şi o pereche de cizme de pe un raft. Am tot ce-mi trebuie.

O urmează pe fată spre cele trei cabine cu draperii din partea din spate a magazinului.

— Strigă-mă dacă te pot ajuta cu ceva, spune fata şi întoarce spatele înainte ca draperia să cadă, iar Addie rămâne singură cu o banchetă capitonată, o oglindă înaltă şi propria reflexie.

Îşi scoate ghetele, apoi geaca, pe care o aruncă pe banchetă. Monedele îi zăngănesc în buzunare când geaca aterizează şi ceva cade din ea. Loveşte podeaua cu un trosnet surd şi se rostogoleşte prin cabina strâmtă, oprindu-se în plintă.

Este un inel.

Un cerculeţ cioplit din lemn cenuşiu, ca de frasin. Cunoscut, iubit cândva, acum detestat.

Addie îl priveşte pentru o clipă. Degetele îi tresar, trădătoare, însă nu se întinde după inel, nu îl ridică. Doar îi întoarce spatele şi continuă să se dezbrace. Îşi pune apoi puloverul, îşi trage pe ea colanţii, îşi încheie cizmele. Manechinul era mai slab şi mai înalt, dar lui Addie îi place cum îi stă… căldura caşmirului, greutatea colanţilor, îmbrăţişarea moale a căptuşelii cizmelor.

Scoate etichetele, una după alta, ignorând zerourile.

Joyeux anniversaire[3]*,* se gândeşte, privindu-şi reflexia. Înclină capul, de parcă ar auzi şi ea un cântec intim. Este imaginea unei femei moderne din Manhattan, chiar dacă

[3] „La mulţi ani!” (în lb. fr. în orig.) (n. trad.).

faţa din oglindă a rămas aceeaşi de secole.

Addie îşi lasă vechile haine împrăştiate ca o umbră pe podeaua cabinei. Inelul devine un copil pedepsit la colţ. Singurul lucru pe care-l ia este geaca.

Este moale, din piele neagră, purtată până aproape să se destrame, genul de haină pentru care oamenii plătesc o avere acum şi o numesc *vintage.* E singurul lucru pe care a refuzat să îl lase în urmă şi să-l arunce în flăcările din New Orleans, deşi mirosul lui se agaţă încă de ea precum fumul, iar urmele lui sunt acolo pe vecie. Nu îi pasă. Adoră geaca.

Atunci era nouă, acum este distrusă, foarte uzată. Îi aminteşte de Dorian Gray – timp încapsulat în piele de vacă, nu de om.

Addie iese pe uşa cabinei de probă.

În cealaltă parte a buricului, vânzătoarea tresare, surprinsă să o vadă.

— Se potriveşte totul? întreabă ea, prea politicoasă ca să afirme că nu-şi aminteşte să fi lăsat pe cineva în cabină.

Dumnezeu să binecuvânteze serviciile pentru clienţi.

Addie clatină din cap cu tristeţe.

— Uneori, te mulţumeşti cu ce ai, spune ea îndreptându-se spre uşă.

Când vânzătoarea va găsi hainele, rămăşiţele unei fete pe podeaua cabinei, nu îşi va aminti cui aparţin, iar Addie va fi dispărut deja – din vedere, din minte, din amintire.

Îşi aruncă geaca pe umăr, ţinând-o de guler cu un deget, şi păşeşte în soare.

— III —

Villon-sur-Sarthe, Franţa
Vara anului 1698

Adeline stă pe capră, lângă tatăl ei.

Tatăl ei este pentru ea un mister, un uriaş solemn, care se simte acasă mai ales în atelierul său.

La picioarele lor, o grămadă de obiecte din lemn creează forme ca nişte corpuri mici, sub o pătură, iar roţile căruţei se zgâlţâie când Maxime, iapa masivă, îi duce mai departe pe cărare, departe de casă.

Departe – *departe* – un cuvânt care îi face inimioara să bată mai repede.

Adeline are şapte ani şi acelaşi număr de pistrui pe faţă. Este isteaţă, mică, iute ca o rândunică şi l-a implorat pe tatăl ei câteva luni să o ia cu el la târg. L-a implorat până când mama ei a jurat că o ia razna, iar tatăl ei a zis, în sfârşit, că da. Tatăl ei lucrează lemnul, iar de trei ori pe an face drumul de-a lungul râului Sarthe până în oraşul Le Mans.

Astăzi ea este cu el.

Astăzi, pentru prima dată, Adeline pleacă din Villon.

Se uită la mama ei, care stă cu braţele încrucişate lângă tisa bătrână de la capătul uliţei, şi apoi o cotesc, iar mama ei dispare. Trec de sat, iată casele, iată câmpurile, iată biserica şi copacii, iată-i pe monsieur Berger săpând pământul şi pe *madame* Therault punând rufe la uscat, în timp ce fiica ei, Isabelle, stă în iarbă, lângă ea, împletind coroniţe de flori, cu limba între dinţi, concentrată.

Când Adeline i-a zis fetiţei despre plecarea ei, Isabelle a ridicat doar din umeri şi a răspuns: „Mie îmi place aici”.

De parcă nu ţi-ar fi putut plăcea un loc şi totuşi să vrei să vezi şi altele.

Acum se uită la Adeline şi îi face cu mâna când căruţa trece pe lângă ea. Ajung la liziera satului, locul unde a fost cel mai departe în toată viaţa ei, iar căruţa dă de o groapă şi se clatină de parcă şi ea ar fi trecut peste un prag. Adeline îşi ţine respiraţia, aşteptându-se să simtă o frânghie întinsă înăuntrul ei, care o leagă de locul natal.

Dar nu simte nicio lesă şi nicio smucitură. Căruţa merge mai departe şi Adeline e cam speriată când se întoarce să privească imaginea tot mai mică a satului Villon, care, până acum, a fost toată lumea ei, iar acum e doar o parte din ea, micşorându-se cu fiecare pas al iepei, până când pare doar una dintre figurinele tatălui ei, ce începe într-o palmă bătătorită.

Până în Le Mans călătoresc o zi, iar drumul este mai uşor de suportat datorită coşului pregătit de mama şi companiei tatălui – unul conţine pâine şi brânză să îi umple burtica, iar celălalt râde oricând şi îi face umbră cu umerii lui laţi.

Acasă, tatăl este tăcut, dedicat muncii sale, dar pe drum începe să se deschidă şi să vorbească.

Când vorbeşte, îi spune poveşti, poveşti adunate aşa cum alţii adună vreascuri.

Il était une fois, începe el şi alunecă în poveşti cu palate şi regi, cu aur şi strălucire, cu baluri mascate şi oraşe pline de splendoare. A fost odată ca niciodată. Aşa începe povestea.

Nu îşi va aminti poveştile, dar îşi va aminti cum le spune el, în cuvinte netede ca pietrele de râu, şi se va întreba dacă le spune şi când e singur, dacă vorbeşte cu Maxime cu blândeţea lui obişnuită. Se întreabă dacă spune poveşti şi lemnului, când îl lucrează. Sau dacă poveştile sunt numai pentru ea.

Adeline îşi doreşte să le poată scrie.

Mai târziu, tatăl ei o va învăţa literele. Mama ei va face o criză când va afla şi îl va acuza că i-a oferit o altă cale de a pierde vremea, de a irosi orele dintr-o zi, dar Adeline se va strecura oricum în atelierul lui, iar el o va lăsa să stea acolo şi să-şi exerseze scrierea propriului nume în praful fin ce pare să îmbrace mereu podeaua atelierului.

Dar azi nu poate decât să asculte.

Peisajul rural se desfăşoară în jurul lor, un portret zgâlţâit al unei lumi pe care o cunoaşte deja. Câmpurile sunt câmpuri, la fel ca al ei, copacii sunt aliniaţi cam în aceeaşi ordine, şi când ajung la un sat este doar o oglindire spălăcită a satului Villon, iar Adeline începe să se întrebe dacă lumea de afară este la fel de monotonă ca a ei.

Atunci vede zidurile oraşului Le Mans.

Creste de piatră se ridică în depărtare, o spinare cu multe modele, urmând apoi dealurile. Este de o sută de ori mai mare decât Villon sau, cel puţin, atât de mare şi-l aminteşte, iar Adeline îşi ţine respiraţia când trec de porţi şi intră în oraşul fortificat.

Dincolo îi aşteaptă un labirint de străzi aglomerate. Tatăl ei conduce căruţa printre case strânse laolaltă precum pietrele, până când drumul îngust se deschide într-o piaţă.

Fireşte că şi în Villon au piaţă, însă nu este cu mult mai mare decât curtea lor. Acest spaţiu este imens, iar pământul se pierde sub atâtea picioare, căruţe şi dughene. Tatăl ei o îndeamnă pe Maxime să se oprească, iar Addie se ridică în picioare pe capră şi se uită prin piaţă, minunându-se de mirosul îmbietor de pâine şi de zahăr, dar şi de oameni, care sunt pretutindeni. Nu a mai văzut niciodată atâţia, cu atât mai puţin necunoscuţi. Sunt o mare de străini, feţe neidentificate, cu haine ciudate, cu voci necunoscute, care rostesc cuvinte diferite. I se pare că uşile lumii sale s-au deschis larg, că s-au adăugat nenumărate camere unei case pe care credea că o cunoaşte.

Tatăl ei se sprijină de căruţă şi vorbeşte cu oricine trece, iar mâinile i se mişcă întruna peste o bucată de lemn, cu un cuţitaş în palmă. Ciopleşte suprafaţa cu uşurinţa exersată a celui care curăţă un măr, iar resturile ca nişte panglici i se scurg printre degete. Lui Adeline i-a plăcut întotdeauna să îl privească muncind, să vadă cum se nasc siluetele, de parcă ar fi fost mereu acolo, însă ascunse, precum sâmburii din mijlocul unei piersici.

Munca tatălui ei este minunată. Lemnul e neted, mâinile sale aspre. Lemnul e delicat, iar tatăl ei e voinic.

Amestecate printre castroane şi căni, ascunse printre uneltele sale, există jucării de vânzare şi figurine din lemn cât pâinicile de mici: un cal, o casă, o pasăre.

Adeline a crescut înconjurară de asemenea fleacuri, însă preferatul ei nu e nici vreun animal, nici vreo figură umană.

Este un inel.

Îl poartă agăţat de o fâşie de piele, la gât. Este un inel delicat, dintr-un lemn cenuşiu ca de frasin, neted ca piatra lustruită. L-a cioplit când s-a născut ea, l-a făcut pentru fata care va deveni, iar Adeline îl poartă ca pe un talisman, o amuletă, o cheie. Mâna ei îl atinge, când şi când, cu degetul mare trecând peste suprafaţa lui aşa cum trece mâna mamei sale peste mătănii.

Se agaţă de el acum – ancoră în mijlocul furtunii – în timp ce se ghemuieşte în spatele căruţei şi priveşte *totul.* Din unghiul acela, este aproape suficient de înaltă să vadă clădirile din depărtare. Se înalţă pe degetele de la picioare, întrebându-se cât de departe se află acestea, până când un cal din apropiere le zgâlţâie căruţa, trecând pe lângă ea, iar Adeline aproape cade. Mâna tatălui ei o apucă de braţ, oferindu-i din nou siguranţă.

La finalul zilei, obiectele din lemn nu mai sunt, iar tatăl lui Adeline îi dă un sol de aramă şi îi spune să-şi cumpere tot ce pofteşte. Ea se plimbă de la o tarabă la alta, privind prăjiturile şi pateurile, pălăriile şi rochiile şi păpuşile, dar, într-un final, decide să îşi ia un jurnal, din pergament legat cu un fir cerat. Goliciunea hârtiei o încântă, ideea că ar putea umple spaţiul cu orice îi place.

Nu îşi poate permite şi creioane, dar tatăl ei foloseşte o a doua monedă să cumpere o legătură de beţe mici şi negre şi îi spune că sunt beţe de cărbune, îi arată cum să apese creta întunecată pe hârtie, cum să întindă liniile ca să transforme marginile dure în umbre. Din câteva atingeri rapide, desenează o pasăre în colţul paginii şi petrece următoarea oră copiind liniile, mult mai interesante decât literele scrise dedesubt.

Tatăl ei strânge lucrurile şi le pune în căruţă. Ziua lasă loc înserării.

Vor petrece noaptea la un han local şi, pentru prima dată în viaţă, Adeline va dormi într-un pat străin, se va trezi în zgomote şi mirosuri necunoscute şi va exista o clipă, scurtă cât un căscat, în care nu va şti unde se află, iar inima ei va bate mai iute – mai întâi de teamă şi apoi dintr-un alt motiv. Pentru care nu găseşte cuvinte încă.

Când se vor întoarce acasă, în Villon, Adeline deja va fi o versiune diferită a ei. O cameră cu ferestrele larg deschise, gata să lase să intre aerul proaspăt, soarele şi primăvara.

— IV —

Villon-sur-Sarthe, Franţa
Toamna anului 1703

Villon este un loc catolic. Cel puţin în partea vizibilă.

În centrul satului se înalţă o biserică solemnă, din piatră, unde se duce toată lumea să îşi salveze sufletul. Mama şi tatăl lui Adeline îngenunchează acolo de două ori pe săptămână, îşi fac semnul crucii, îşi spun rugăciunile şi vorbesc despre Dumnezeu.

Adeline are 12 ani acum, deci aşa face şi ea. Dar se roagă aşa cum apucă tatăl ei feliile de pâine, aşa cum îşi linge mama ei sarea de pe degete.

Este un obicei, nu un semn de credinţă.

Biserica nu este nouă, şi nici Dumnezeu, însă Adeline a ajuns să gândească aşa despre El datorită lui Estele, care spune că pericolul cel mai mare al schimbării este să înlocuieşti vechiul cu noul.

Estele, care aparţine tuturor şi nimănui şi ei înseşi.

Estele, care a crescut ca un arbore în inima satului de lângă râu şi nu a fost niciodată tânără, care a răsărit din pământ, cu mâini noduroase, piele ca scoarţa copacilor şi rădăcini suficient de adânci să o hrănească din propria fântână tăinuită.

Estele, care crede că noul Dumnezeu e ceva delicat. Crede că El aparţine oraşelor şi regilor şi că stă deasupra Parisului, pe o pernă aurie, şi nu are timp pentru ţărani, nu are loc printre lemn şi piatră şi apa râului.

Tatăl lui Adeline crede că Estele este nebună.

Mama ei spune că femeia se va duce în iad, şi o dată, când Adeline a repetat sentinţa, Estele a râs, cu râsul ei de frunze uscate, şi a zis că iadul nu există, că există doar pământul rece şi întunecat şi promisiunea somnului.

— Şi raiul? întrebase Adeline.

— Raiul este un loc plăcut, la umbră, un copac mare deasupra oaselor mele.

La 12 ani, Adeline se întreabă cărui zeu să se roage acum ca să-l facă pe tatăl ei să se răzgândească. Şi-a încărcat căruţa cu marfă, cu destinaţia Le Mans, a înşeuat-o pe Maxime, dar, pentru prima dată în şase ani, Adeline nu îl însoţeşte.

Tatăl i-a promis că îi va aduce un sul nou de pergament, instrumente noi cu care să deseneze. Dar ştiu amândoi că ea ar prefera să meargă şi să rămână fără daruri, ar prefera să vadă lumea de afară decât să aibă pergament. Nu mai are subiecte de desenat, deja cunoaşte pe de rost drumurile obosite ale satului şi toate chipurile familiare din el.

Dar anul acesta mama ei a decis că nu este indicat ca ea să meargă la târg, că nu se cuvine, chiar dacă Adeline ştie că începe încă pe locul de pe capră, lângă tatăl ei.

Mama ei îşi doreşte ca fiica ei să fie mai mult ca Isabelle Therault, dulce şi blândă şi deloc curioasă, mulţumită să îşi ţină privirea la împletitură, în loc să se uite la nori şi să se întrebe ce o fi după cotitură, peste dealuri.

Dar Adeline nu ştie să fie ca Isabelle.

Nu *vrea* să fie ca Isabelle.

Vrea numai să meargă în Le Mans şi, odată ajunsă acolo, să-i privească pe oameni şi să vadă artă, să guste din mâncare, să descopere lucruri neştiute.

— Te rog, spune ea, când tatăl ei urcă în căruţă.

Ar fi trebuit să se ascundă printre obiectele din lemn, sub prelată. Dar acum e prea târziu, iar când Adeline dă să atingă roata, mama ei o trage înapoi, de încheietura mâinii.

— *Ajunge,* zice.

Tatăl ei se uită la ele, apoi îşi întoarce privirea. Căruţa porneşte, iar când Adeline încearcă să se desprindă şi să alerge după ea, mâna mamei ţâşneşte, de data asta găsindu-i obrazul.

În ochi îi apar lacrimi, se înroşeşte puternic, înainte să se învineţească, apoi aude vocea mamei când o loveşte iar:

— Nu mai eşti o copilă.

Adeline înţelege, şi totuşi nu înţelege defel. I se pare că e pedepsită doar pentru că a crescut. E atât de furioasă, încât vrea să fugă. Vrea să arunce broderiile mamei în şemineu şi să distrugă toate sculpturile pe jumătate terminate din atelierul tatălui.

Dar priveşte căruţa cotind şi dispărând printre copaci, ţinând cu o mână inelul făcut de tatăl ei. Adeline aşteaptă ca mama ei să îi dea drumul, să o trimită să îşi vadă de treburi.

Estele încă venerează vechii zei.

Adeline avea cinci sau şase ani când a văzut-o pentru prima dată pe femeie lăsându-şi cupa din piatră să cadă în râu. Era un obiect frumos, cu un model dantelat pe margini, iar bătrâna i-a dat pur şi simplu drumul, admirând pleoscăitul. Avea ochii închişi, buzele i se mişcau, iar când Adeline a luat-o prin surprindere – era deja bătrână, fusese mereu – în drum spre casă, Estele a zis că se ruga zeilor.

— Pentru ce?

— Copilul Mariei nu vine aşa cum ar trebui, a spus ea. Le-am cerut zeilor râului să facă lucrurile să curgă. Se pricep.

— Dar de ce le-ai dat pocalul?

— Pentru că zeii sunt lacomi, Addie.

Addie. Un nume de alint pe care mama ei îl dispreţuia – i se părea băieţesc. Un nume preferat de tatăl ei, când erau singuri. Un nume care-i răsuna în tot corpul, ca un clopot. Un nume care i se potrivea mult mai bine decât *Adeline.*

Acum o găseşte pe Estele în grădină, aplecată ca o creangă curbată printre cârceii sălbatici de dovleac, în spatele unui tufiş ţepos de mure.

— Addie.

Bătrâna îi rosteşte numele fără să-şi ridice ochii.

Este toamnă, iar pământul e presărat de fructele necoapte, ca nişte pietre. Addie le atinge cu vârful încălţării.

— Cum vorbeşti cu ei? întreabă ea. Cu vechii zei. Le spui pe nume?

Estele se îndreaptă şi încheieturile îi trosnesc ca nişte

beţe uscate. Dacă o surprinde întrebarea, nu o arată.

— Nu au nume.

— Există un descântec?

Estele îi aruncă o privire atentă.

— Descântecele sunt pentru vrăjitoare, iar vrăjitoarele sfârşesc arse pe rug de prea multe ori.

— Atunci cum te rogi?

— Cu daruri, cu laude, dar, chiar şi-aşa, zeii nu sunt de încredere. Nu prea răspund.

— Atunci ce faci?

— Continui.

Îşi mestecă interiorul obrazului.

— Atâţia câte întrebări ai tu, răspunde bătrâna, dar fără urmă de dispreţ în voce, iar Addie ştie să aştepte, să îşi ţină respiraţia până când vede că Estele se înmoaie.

Parcă ar aştepta la uşa unei vecine, după ce a sunat, când ştie că e acasă. Aude paşii, zgomotul aspru al încuietorii şi ştie că se va deschide uşa.

Estele oftează.

— Vechii zei sunt peste tot, spune ea. Înoată în râu, cresc pe câmp şi cântă în pădure. Sunt în lumina soarelui care mângâie grâul, sub mlădiţele de primăvară şi în viţele-de-vie care cresc pe un perete al bisericii din piatră. Se adună la marginile zilei, în zori şi în amurg.

Adeline se uită printre gene.

— Mă înveţi să îi chem?

Bătrâna oftează, ştiind că Adeline LaRue nu este doar isteaţă, ci şi încăpăţânată. Începe să străbată grădina, spre casă, iar fata o urmează, temându-se că Estele va ajunge la uşă înainte să îi răspundă, că o va închide în plină conversaţie. Dar Estele se uită înapoi, cu ochi vioi pe faţa ei ridată.

— Există reguli.

Adeline urăşte regulile, dar ştie că, uneori, sunt necesare.

— Cum ar fi?

— Trebuie să fii umilă în faţa lor. Să le oferi un dar. Ceva preţios. Şi să ai grijă ce le ceri.

Adeline se gândeşte.

— Atât?

Chipul lui Estele se întunecă.

— Străvechii zei or fi măreţi, însă nu sunt nici blânzi, nici milostivi. Sunt instabili, neliniştiţi precum lumina lunii sau ca apa, ca umbrele furtunii. Dacă insişti să îi chemi, ai grijă ce le ceri şi fii gata să plăteşti preţul cerut. Se apleacă deasupra lui Adeline, umbrind-o. Însă, oricâtă disperare sau nevoie te-ar apăsa, să nu te rogi *niciodată* zeilor care-ţi răspund după lăsarea întunericului.

Două zile mai târziu, când tatăl lui Adeline se întoarce, aduce un sul nou de pergament şi o legătură de creioane cu plumb negru, iar primul lucru pe care îl face ea este să îl aleagă pe cel mai bun şi să îl înfigă în pământul din spatele grădinii, rugându-se ca, data viitoare când pleacă tatăl ei, să îl însoţească.

Dar, dacă zeii o aud, nu îi răspund.

Nu mai merge niciodată la târg.

— V —

Villon-sur-Sarthe, Franţa
Primăvara anului 1707

Clipeşte şi anii se scutură precum frunzele.

Adeline are 16 ani şi toată lumea vorbeşte despre ea de parcă ar fi o floare de vară, numai bună de cules, de pus în vază, de parcă menirea ei ar fi să înflorească şi să se ofilească. Aşa ca Isabelle, care visează la o familie, şi nu la libertate, şi pare mulţumită să înflorească pentru o perioadă scurtă şi apoi să se ofilească.

Nu, Adeline a hotărât că ar prefera să fie un copac, ca Estele. Dacă trebuie să-i crească rădăcini, atunci să fie lăsată să crească, nu să fie altoită, să fie singură, să i se permită să rămână sub cerul liber. Este mai bine decât să fie lemn de foc, tăiat doar ca să ardă în căminul altcuiva.

Ridică rufele, le sprijină pe şold şi îşi croieşte drum în jos, pe panta acoperită de buruieni care duce la râu. Când ajunge pe mal, întoarce coşul, lăsând hainele murdare să cadă în iarbă. Acolo, vârât între fuste, şorţuri şi lenjerie de corp, ca un secret, este carnetul de schiţe. Nu este primul, pentru că le-a adunat, an după an, grijulie să umple fiecare centimetru de spaţiu, să profite de fiecare pagină goală.

Dar fiecare carnet i s-a părut o lumânare care arde într-o noapte fără lună: mereu s-au terminat prea repede. Îşi aruncă încălţările şi se apleacă peste pantă, cu fustele adunate sub ea. Îşi trece degetele prin iarba cu buruieni şi găseşte colţul ferfeniţă al unei hârtii, unul dintre desenele ei favorite, împăturit şi vârât în nisipul de pe mal săptămâna trecută, chiar în zori. Un talisman, îngropat ca o sămânţă, sau o promisiune. O ofrandă.

Adeline se roagă încă la noul Dumnezeu, atunci când trebuie, dar când părinţii ei nu sunt atenţi se roagă şi la cei

vechi. Le poate face pe ambele – să ţină unul în gură, ca pe un sâmbure de cireaşă, în timp ce îi şopteşte altuia.

Niciunul nu i-a răspuns încă.

Şi totuşi, Adeline este convinsă că o ascultă.

Primăvara trecută, când George Caron a început să o privească cu alţi ochi, s-a rugat ca el să-şi întoarcă privirea, iar băiatul a început să o remarce pe Isabelle, în schimb. Isabelle a devenit soţia lui şi acum aşteaptă primul lor copil, chinuită de tot ce vine odată cu sarcina.

Când Araud Tulle şi-a declarat intenţiile, toamna trecută, Adeline s-a rugat să găsească altă fată. Nu a găsit, dar în iarnă s-a îmbolnăvit, iar Adeline s-a simţit uşurată, dar şi vinovată. A continuat totuşi să dăruiască ofrande râului.

S-a rugat şi cineva trebuie s-o fi auzit, fiindcă e încă liberă. Nu i se face curte, nu e căsătorită – doar că nu a plecat din Villon. E liberă să crească.

Şi să viseze.

Adeline se aşază pe pantă, cu schiţele pe genunchi. Scoate din buzunar punguţa legată cu sfoară, care conţine bucăţele de cărbune şi câteva creioane roase, valoroase pentru ea, care zăngănesc precum monedele în zi de târg.

Lega bucăţi de cârpă în jurul beţelor, să nu îşi murdărească degetele, până când tatăl ei a confecţionat benzi subţiri din lemn, de pus în jurul cărbunelui, şi i-a arătat cum să ţină cuţitaşul, cum să cioplească muchiile şi cum să ascută vârful. Acum imaginile sunt mai clare, liniile conturate, detaliile fine. Desenele înfloresc ca nişte pete pe hârtie, peisaje din Villon şi oamenii din el – conturul părului mamei, ochii tatei, mâinile lui Estele şi acolo, între colţurile paginilor…

Secretul lui Adeline.

Străinul ei.

Umple fiecare spaţiu nefolosit cu el, un chip desenat atât de des, încât gesturile par acum lipsite de efort, iar liniile se conturează singure. Îl poate invoca din memorie, chiar dacă nu s-au întâlnit niciodată.

De fapt, este doar un produs al imaginaţiei sale. Un tovarăş creat din plictiseală, apoi de dor.

Un vis, să îi ţină companie.

Nu îşi aminteşte când a început totul, doar că într-o zi şi-a aruncat privirea peste sat şi nu a mai găsit inspiraţie.

Arnaud avea ochi frumoşi, dar nu avea bărbie.

Jacques era înalt, însă plicticos nevoie mare.

George era puternic, dar avea palmele aspre şi firea şi mai aspră.

Aşa că a furat de la fiecare părţi care îi erau pe plac şi a creat un om nou.

Un străin.

A început ca un joc, dar, pe măsură ce îl desenează, liniile devin mai sigure şi Adeline apasă cărbunele cu mai multă încredere.

Bucle negre. Ochi palizi. Maxilar puternic. Umeri înclinaţi şi o gură arcuită. Un bărbat pe care nu l-a întâlnit, o viaţă pe care nu o va cunoaşte niciodată, o lume la care poate doar să viseze.

Când este agitată, se întoarce la desene, trasând din nou contururile deja familiare. Când nu poate dormi, se gândeşte la el. Nu la obrazul lui, nici la nuanţa de verde pe care a creat-o pentru ochii lui, ci la vocea şi la atingerea lui. Stă trează, imaginându-şi-l lângă ea, cu degetele puternice trasându-i modele absente pe piele. Îi spune poveşti.

Nu sunt poveştile tatălui ei, cu regate şi cavaleri, cu prinţese şi tâlhari. Nu sunt basme şi avertismente să nu se abată de la drumul drept, ci poveşti care par adevăruri, despre oraşe care strălucesc, despre lumea de dincolo de Villon. Chiar dacă vorbele pe care i le sădeşte între buze sunt pline de erori şi de minciuni, vocea închipuită a străinului le face să sune minunat de reale.

Dacă le-ai putea vedea, spune el.

Aş da orice, răspunde ea.

Într-o bună zi, promite el. Într-o zi, îţi voi arăta. Vei vedea totul.

Cuvintele dor când le gândeşte. Jocul face loc dorinţei, prea autentică, prea periculoasă. Chiar şi conversaţiile din mintea ei sunt îndreptate înapoi pe calea cea bună.

Povesteşte-mi despre tigri, spune Adeline. A auzit despre

acele pisici masive de la Estele, care a auzit despre ele de la zidar, care a făcut parte dintr-o caravană ce includea şi o femeie care pretindea că văzuse unul.

Străinul ei zâmbeşte, gesticulează cu degetele fine şi îi povesteşte despre blana lor mătăsoasă, despre colţii lor şi despre răcnetele furioase.

Pe povârniş, cu rufele uitate lângă ea, Adeline se joacă absentă cu inelul ei din lemn şi desenează cu mâna cealaltă, schiţându-i ochii, gura, linia umerilor goi. Îi insuflă viaţă cu fiecare linie trasată. Cu fiecare tuşă, mai stoarce de la el o poveste.

Vorbeşte-mi despre dansurile de la Paris.

Vorbeşte-mi despre cum e să navighezi pe mare.

Spune-mi totul.

Nu exista niciun pericol, niciun reproş când era mică. Toate fetele visează. Va depăşi momentul când va creşte, spuneau părinţii ei. Dar Adeline simte mai degrabă că şi-l însuşeşte tot mai bine, că se agaţă tot mai tare de speranţa încăpăţânată de a avea mai mult.

Lumea ar trebui să se extindă. În schimb, ea o simte micşorându-se, strângându-i membrele ca nişte lanţuri, când liniile plate ale propriului corp încep să se curbeze în interiorul ei şi, dintr-odată, cărbunele de sub unghiile ei devine de neconceput, la fel ca ideea că îşi preferă propria companie decât pe cea a unuia ca Arnaud sau George sau a oricărui bărbat care o doreşte.

Se împotriveşte tuturor lucrurilor, nu se integrează, e o insultă adusă feminităţii, o copilă încăpăţânată în trup de femeie, cu capul aplecat şi braţele strânse în jurul schiţelor sale.

Când ridică ochii, privirea i se îndreaptă mereu spre liziera satului.

— Visătoare, o ceartă mama.

— Visătoare, îi plânge de milă tata.

— Visătoare, o previne Estele.

Dar ei nu i se pare un cuvânt atât de rău.

Până se trezeşte.

— VI —

New York City
10 martie 2014

Când te mişti singur prin lume, ai un ritm.

Descoperi lucrurile fără de care nu poţi trăi, necesităţile simple şi bucuriile mărunte care definesc o viaţă. Nu mâncarea, nu adăpostul, nu cele trebuincioase unui trup – acelea, pentru ea, sunt un lux –, ci lucrurile care îţi păstrează mintea în formă. Care-ţi fac plăcere. Care fac viaţa suportabilă.

Addie se gândeşte la tatăl ei şi la sculpturile lui, la felul în care curăţa scoarţa, la cum scotea la iveală formele care trăiau în lemn. Michelangelo numea asta „îngerul din marmură”, dar ea nu ştiuse asta când era copilă. Tatăl ei îi spusese „secretul din lemn”. Ştia cum să micşoreze un lucru, aşchie cu aşchie, bucată cu bucată, până când îi găsea esenţa. Ştia şi când mersese prea departe. O atingere în plus şi lemnul se transforma din delicat în fragil, în mâinile lui.

Addie a avut la dispoziţie trei sute de ani să exerseze meşteşugul tatălui său, să se cioplească până a ajuns la câteva adevăruri esenţiale, să înveţe care sunt lucrurile fără de care nu poate trăi.

Iată ce a stabilit: poate trăi fără mâncare (nu se ofileşte). Poate trăi fără căldură (frigul nu o ucide). Dar o viaţă fără artă, fără uimire, fără lucruri frumoase ar face-o să o ia razna. A luat-o razna.

Are *nevoie* de poveşti.

Poveştile sunt căi de a te păstra pe tine. De a nu fi uitat. De a uita.

Poveştile capătă multe forme: sunt spuse în cărbune, în note muzicale, în tuşe de pensulă, în poeme, în filme. În

cărţi.

Cărţile, a descoperit ea, sunt o cale de a trăi o mie de vieţi – sau de a găsi putere într-una foarte lungă.

Două străzi mai sus de Flatbush, vede pe trotuar masa pliantă verde, cunoscută, plină de cărţi cu coperte moi, şi pe Fred, cocoşat pe scaunul lui firav, în spatele mesei, cu nasul roşu îngropat în *M is for Malice*[4]*.* Bătrânul i-a explicat o dată, când citea *K is for Killer*[5]*,* că era hotărât să parcurgă întreaga serie a lui Grafton înainte să moară. Ea speră că va reuşi. Are o tuse chinuitoare şi nu-i face deloc bine să stea acolo, în frig. Dar e acolo când apare Addie.

Fred nu zâmbeşte, nici nu face conversaţie. Addie a aflat una, alta despre el în ultimii doi ani, într-un mod lent şi foarte greu. Ştie că este văduv şi că locuieşte la etaj, că toate cărţile au aparţinut soţiei sale decedate, Candace. Ştie că, după moartea ei, Fred a împachetat toate cărţile şi le-a pus la vânzare, vrând parcă să-i dea drumul încetul cu încetul. De parcă şi-ar vinde suferinţa. Addie ştie că el stă acolo pentru că se teme că va muri singur în apartamentul lui, că nu va fi găsit, că nu îi va lipsi nimănui.

— Dacă dau ortu’ popii afară, spune el, măcar va observa cineva.

Este un bătrân morocănos, dar Addie îl place. Îi intuieşte tristeţea camuflată în furie, precauţia generată de durere.

Addie bănuieşte că bătrânul nu prea ar vrea să vândă cărţile.

Nu le pune niciun preţ, nu a citit decât unele dintre ele, şi uneori este aspru, iar tonul lui e rece, aşa că-i sperie pe clienţi. Şi totuşi ei vin, şi totuşi cumpără, iar de fiecare dată când oferta pare să se reducă apare o cutie nouă, conţinutul său este despachetat, ca să umple golurile, şi, în ultimele câteva săptămâni, Addie a început să remarce, din nou, apariţii recente printre cele mai vechi, coperte noi şi

[4] Al 13-lea roman din seria de romane „Alfabet” ale autoarei americane Sue Grafton. Romanele sale poliţiste o au ca protagonistă pe defectiva particulară Kinsey Millhone (n. trad.).

[5] Publicat în 1994, este al 11-lea roman din seria ante-menţionată (n. trad.).

cotoare neatinse printre cele uzate. Se întreabă dacă le cumpără sau dacă alte persoane au început să doneze ca să îi întregească această colecţie stranie.

Addie încetineşte, cu degetele dansând peste cotoare.

Selecţia este, întotdeauna, un potpuriu de note discordante. Thrillere, biografii, cărţi de dragoste, bestselleruri ferfeniţă, majoritatea întrerupte de câteva cărţi cu coperte dure, lucioase. S-a oprit să le privească de o sută de ori, dar azi doar ia în mână cartea de la un capăt, cu un gest uşor şi rapid, ca de magician. Prestidigitaţie. Exerciţiu îndelung, care a creat perfecţiune. Addie vâră cartea sub braţ şi continuă să meargă.

Bătrânul nu ridică privirea.

— VII —

New York City
10 martie 2014

Piaţa se află, ca un grup de matroane, la liziera parcului.

După ce a fost subţiat de iarnă, numărul dughenelor cu copertine albe începe din nou să crească, în sfârşit, picături de culoare scoţând în evidenţă piaţa când apar noi produse printre rădăcinoase, carne şi pâine sau alte mărfuri rezistente la frig.

Addie îşi croieşte drum printre oameni, îndreptându-se spre cortul mic şi alb, cuibărit în faţa uşilor de la Prospect. Rise and Shine este o tarabă unde se vând cafea şi produse de patiserie, iar proprietarele sunt două surori care îi amintesc lui Addie de Estele, dacă bătrâna ar fi existat în dublu exemplar. Dacă ar fi fost mai blândă, mai bună sau poate dacă ar fi trăit altă viaţă, în alte vremuri.

Surorile sunt acolo tot anul, fie soare, fie ninsoare, o constantă neînsemnată într-un oraş permanent în schimbare.

— Bună, dulceaţă, spune Mel, cea cu umeri laţi şi bucle nestatornice, cu o amabilitate care-i face pe străini să pară din familie.

Addie adoră căldura simplă a oamenilor şi vrea să se cuibărească în ea ca într-un pulover.

— Ce să-ţi pregătim? întreabă Maggie, mai în vârstă, mai slăbuţă, cu riduri în jurul ochilor care neagă ideea că ar zâmbi rar.

Addie comandă o cafea mare şi două brioşe, una cu afine şi alta cu fulgi de ciocolată, şi le întinde o bancnotă mototolită de zece dolari, găsită pe măsuţa de cafea a lui Toby. Ar putea fura ceva de la piaţă, bineînţeles, dar îi place standul lor şi îi place de ele.

— Ai douăzeci de cenţi? întreabă Maggie.

Addie scotoceşte după monede în buzunar, găsind câteva de 25, una de 50, şi iată-l, cald între bucăţile reci de metal. Degetele ei ating inelul din lemn şi strânge din dinţi când îl simte. Ca un gând încăpăţânat, imposibil de uitat. Scotocind printre monede, Addie are grijă să nu îl atingă iar şi îşi stăpâneşte pornirea de a-l arunca în buruieni, ştiind că nu va schimba nimic cu asta. Inelul îşi găseşte mereu drumul înapoi în buzunar.

Întunericul îi şopteşte în ureche, cu braţele în jurul gâtului ei, ca o eşarfa.

Sunt mereu cu tine.

Addie scoate o monedă de 20 şi bagă restul în buzunar.

Maggie îi întinde înapoi patru dolari.

— De unde eşti, păpuşă? întreabă Mel, remarcând o urmă slabă de accent în vocea lui Addie, redus, mai nou, la rostirea eterică a literei *s* şi la moliciunea *t*-ului.

A trecut multă vreme şi iată că nu se poate desprinde de acel accent.

— De ici, de colo, zice ea, dar m-am născut în Franţa.

— Oh, la, la, spune Mel, cu accentul ei plat, din Brooklyn.

— Poftim, soarele meu, spune Maggie, dându-i o pungă şi un pahar înalt.

Addie apucă punga din hârtie cu mâna, bucurându-se de căldura pe care o oferă palmelor ei reci. Cafeaua e tare şi neagră, iar când ia o gură simte că se încălzeşte toată şi este din nou la Paris, la Istanbul, la Napoli.

O gură de amintiri.

Porneşte spre porţile parcului.

— *Au revoir!* strigă Mel, accentuând fiecare literă, iar Addie zâmbeşte printre aburi.

În parc, aerul e proaspăt. Soarele se luptă pentru căldură, însă frigul aparţine iernii, aşa că Addie urmează lumina, coborând o pantă acoperită de iarbă sub cerul senin.

Pune brioşa cu afine pe punga din hârtie şi soarbe din cafea, examinând cartea împrumutată de pe masa lui Fred. Nu s-a obosit să se uite ce lua, dar se descurajează când

vede pe coperta uzată un titlu în germană.

Kinder und Hausmärchen – Brüder Grimm.

Poveştile Fraţilor Grimm.

Germana ei scârţâie. Stă ascunsă într-un ungher al minţii ei, nu a prea folosit-o de la război încoace. O scutură de praf, ştiind că, sub stratul de mizerie, va găsi spaţiul intact, netulburat. Avantajul memoriei. Dă paginile vechi şi fragile, cu ochii împiedicându-se de cuvinte.

Odată iubea asemenea poveşti.

Când era copilă, lumea era mică, iar ea visa la porţi deschise.

Dar Addie ştie acum prea bine că poveştile acestea sunt pline de oameni nesăbuiţi care fac lucruri nesăbuite, de avertismente despre zei şi monştri şi muritori lacomi, care vor prea mult, şi apoi nu pricep ce au pierdut. Asta până când plătesc preţul, iar atunci este prea târziu să mai ceară ceva înapoi.

În pieptul ei se ridică o voce.

Nu te ruga nicicând zeilor care-ţi răspund după lăsarea întunericului.

Addie aruncă volumul şi se afundă în iarbă, închizând ochii şi încercând să se bucure de soare.

— VIII —

Villon-sur-Sarthe, Franţa
29 iulie 1714

Adeline îşi dorise să fie un copac.

Să crească sălbatică, având rădăcini adânci, aparţinând doar pământului de sub picioarele ei şi cerului de deasupra capului, exact ca Estele. Ar fi fost o viaţă neconvenţională şi poate cam singuratică, însă ar fi fost a ei. Şi-ar fi fost stăpână.

Dar iată pericolul unui loc precum Villon.

Clipeşti şi a trecut un an.

Clipeşti şi mai trec cinci.

Satul e ca un spaţiu între pietre, cât să se piardă lucrurile. E genul de loc în care timpul alunecă, se înceţoşează, în care o lună, un an, o viaţă pot dispărea. În care toată lumea se naşte şi moare pe aceeaşi parcelă de zece metri.

Adeline voia să fie un copac.

Dar au apărut Roger şi soţia lui, Pauline. Crescuseră împreună, se căsătoriseră, apoi, cât ai zice peşte, ea s-a dus.

O sarcină dificilă, o naştere cumplită, două morţi în loc de o nouă viaţă.

Trei copilaşi rămaşi în urmă, deşi trebuiau să fie patru. Pământul era încă proaspăt pe mormânt când Roger îşi căuta deja nevastă iar, o mamă pentru copii, o a doua viaţă, cu preţul singurei vieţi a lui Adeline.

Fireşte că ea a refuzat.

Adeline are douăzeci şi trei de ani, prea în vârstă să se mai mărite.

Douăzeci şi trei de ani, o treime din viaţă deja îngropată.

Douăzeci şi trei de ani – şi apoi dăruită, ca o scroafă

premiată, unui bărbat pe care nu îl iubeşte, nu îl vrea şi nici nu îl cunoaşte.

A refuzat şi a aflat ce valoare are cuvântul „nu”. A aflat că, la fel ca Estele, se promisese satului, iar satul avea o nevoie.

Mama ei i-a spus să îşi facă datoria.

Tatăl ei i-a spus că ar fi vorba despre milă, deşi Adeline nu ştie pentru cine.

Estele nu a spus nimic, pentru că ştia că nu era corect. Ştia că acela era riscul când erai femeie – să te dăruieşti unui loc, nu unei persoane.

Adeline voia să fie un copac, iar oamenii au apărut agitând un topor.

Au dat-o.

Stă trează în noaptea dinaintea nunţii şi se gândeşte la libertate. La evadare. La cum ar fi să fure unul dintre caii tatălui său, chiar dacă ştie că simplul gând e o nebunie.

Simte că e suficient de nebună să facă asta.

Dar se roagă.

S-a tot rugat din ziua logodnei, şi-a dăruit râului jumătate dintre lucruri şi a îngropat cealaltă jumătate pe câmp sau pe povârnişul cu tufişuri unde satul întâlneşte pădurea, iar acum aproape că nu mai are timp, şi nici daruri.

Stă întinsă în pat pe întuneric, răsuceşte inelul din lemn pe şnurul lui din piele şi se gândeşte să iasă şi să se roage din nou, acum, în toiul nopţii, însă îşi aminteşte de avertismentul lui Estele referitor la zeii care ar putea răspunde. Aşa că îşi încleştează mâinile şi se roagă Dumnezeului mamei sale. Se roagă pentru ajutor, pentru un miracol, pentru o cale de scăpare. Apoi, când întunericul devine mai negru, se roagă pentru moartea lui Roger – orice, numai să scape.

Se simte imediat vinovată, îşi soarbe înapoi cuvintele, ca pe o respiraţie vârâtă înapoi în piept, şi aşteaptă.

Se crapă de ziuă ca un ou care-şi varsă albuşul peste câmpuri.

Adeline se strecoară afară din casă înainte de ivirea

zorilor, după ce nu a dormit deloc. Îşi croieşte drum prin iarba sălbatică, dincolo de grădina de legume, cu fustele adunând rouă. Se lasă în jos, sub greutatea lor, cu creionul ei preferat în mână. Adeline nu vrea să renunţe la el, dar nu mai are nici timp, nici talismane.

Înţeapă pământul reavăn cu vârful creionului.

— Ajută-mă, şopteşte ea ierbii cu margini conturate de lumină. Ştiu că eşti acolo. Ştiu că asculţi. Te rog. Te rog.

Dar iarba este numai iarbă, iar vântul este numai vânt, şi nimeni nu-i răspunde, chiar dacă-şi lipeşte fruntea de pământ şi oftează.

Nu e nimic *rău* la Roger.

Dar nici *bine* nu este. Pielea lui e ca de ceară, părul blond i se răreşte, vocea lui pare o şoaptă. Când pune mâna pe braţul ei, atingerea lui este slabă, iar când îşi înclină capul spre al ei, respiraţia lui e acră.

Şi Adeline? Este ca o legumă lăsată prea mult în grădină, cu coaja întărită, cu miezul lemnos, intrată în pământ de bunăvoie, doar ca să fie scoasă şi gătită.

— Nu vreau să mă mărit cu el, spune ea, cu degetele înfipte în pământul plin de buruieni.

— Adeline! strigă mama ei, de parcă ar fi o vită rătăcită.

Adeline se ridică anevoie, pustiită de furie şi suferinţă, iar când intră în casă, mama ei vede doar pământul de pe mâinile ei şi îi porunceşte să se spele. Adeline îşi scoate mizeria de sub unghii cu peria, rănindu-şi degetele, în timp ce mama o mustră.

— Ce-o să zică soţul tău?

Soţul.

Un cuvânt ca o piatră de moară, o greutate fără căldură.

Mama ei strânge din buze.

— După ce-oi avea copii de crescut, o să te linişteşti.

Adeline se gândeşte iar la Isabelle, cu doi băieţei agăţaţi de fuste şi un al treilea într-un coş lângă şemineu. Cândva, visau împreună, dar Isabelle pare să fi îmbătrânit în doi ani cât în zece. E mereu obosită şi obrajii ei, cândva roşii de veselie, sunt acum scobiţi.

— Îţi va prinde bine, zice mama ei, să fii nevasta cuiva.

Ziua trece ca o sentinţă.

Soarele cade ca o coasă.

Adeline aproape că aude şuierul lamei, când mama ei îi împleteşte părul într-o cunună şi vâră în cosiţă flori, nu giuvaiere. Rochia ei este simplă şi uşoară, dar, după cât de grea o simte, pare făcută din zale.

Îi vine să urle. În schimb, apucă inelul din jurul gâtului, pentru a-şi păstra echilibrul.

— Trebuie să-ţi scoţi ăla de la gât înainte de ceremonie, îi indică mama, iar Adeline încuviinţează, chiar dacă degetele i se strâng în jurul inelului.

Tatăl ei vine din hambar, plin de aşchii de lemn şi mirosind a sevă. Tuşeşte, cu un gâjâit uşor din piept. Tusea nu l-a mai părăsit de un an, dar el nu le permite să vorbească despre asta.

— Eşti aproape gata? întreabă el.

Ce întrebare stupidă.

Mama ei vorbeşte despre cina de nuntă de parcă ar fi avut loc şi s-ar fi încheiat deja. Adeline priveşte pe fereastră soarele care apune şi nu ascultă ce se vorbeşte, dar simte uşurare şi răzbunare în vocea mamei sale. Chiar şi în ochii tatălui citeşte o urmă de bucurie că, iată, fiica lor a încercat să îşi croiască propriul drum, dar lucrurile s-au aranjat, viaţa ei rătăcită a fost regăsită şi adusă pe calea cea dreaptă.

În casă este prea cald, aerul e apăsător, stătut, iar Adeline nu poate să respire.

În cele din urmă, bate clopotul, la fel de profund ca la înmormântări, şi se forţează să se ridice în picioare.

Tatăl ei îi atinge braţul. Pe faţă i se citeşte regretul, dar o ţine cu fermitate.

— Vei ajunge să îţi iubeşti soţul, spune el, dar cuvintele lui par mai degrabă dorinţă decât promisiune.

— Vei fi o soţie bună, zice mama ei, mai mult o poruncă decât dorinţă.

Apoi, în uşă apare Estele, în veşmânt de doliu. De ce n-ar fi? Femeia care a învăţat-o despre visuri nebune şi despre

zei binevoitori, care i-a împuiat lui Adeline capul de libertate, care a suflat peste tăciunii speranţei şi a lăsat-o să creadă că viaţa i-ar putea aparţine.

În spatele părului sur al lui Estele, lumina a devenit apoasă. Încă e timp, îşi spune Adeline, dar zboară tot mai iute, cu fiecare respiraţie.

Timpul – adesea a auzit cum era descris drept nisip într-o clepsidră, liniştit, constant. Dar e o minciună, pentru că simte cum se grăbeşte, cum se avântă către ea.

Panica bate ca o tobă în pieptul ei, iar afară cărarea este o linie întunecată, îngustă şi dreaptă, spre piaţa satului. La celălalt capăt o aşteaptă biserica, palidă şi rigidă ca o piatră de mormânt, iar ea ştie că, dacă păşeşte înăuntru, nu va mai ieşi.

Viitorul va trece la fel de repede precum prezentul, doar că mai rău, pentru că nu va avea libertate, ci doar un pat conjugal şi un pat de moarte şi poate, între ele, un pat de lăuză, iar când va muri va fi de parcă nici n-ar fi trăit.

Nu va exista niciun Paris.

Niciun iubit cu ochi verzi.

Nicio excursie cu barca spre ţinuturi îndepărtate.

Niciun cer străin.

Nicio viaţă dincolo de satul acesta.

Nicio viaţă, punct, dacă nu…

Adeline se desprinde din strânsoarea tatălui ei şi se opreşte pe cărare.

Mama ei se întoarce să o privească, de parcă ar putea fugi, şi chiar asta vrea să facă, dar ştie că nu poate.

— Am pregătit un dar pentru soţul meu, spune ea, cu mintea lucrând rapid. L-am uitat în casă.

Mama ei se îndulceşte şi aprobă.

Tatăl ei se înăspreşte, suspicios.

Ochii lui Estele se îngustează. Ştie.

— Îl aduc imediat, continuă Adeline, deja întorcându-se.

— Merg cu tine, spune tatăl ei, iar inima ei tresare, la fel şi degetele, însă Estele îl opreşte.

— Jean, zice ea în felul ei viclean, Adeline nu poate fi şi fiica ta, şi soţia lui. Este o femeie în toată firea, nu o copilă

căreia să-i porţi de grijă.

El îşi priveşte fiica în ochi şi zice:

— Vino repede.

Adeline şi-a luat deja zborul.

Pe cărare, pe uşă, în casă, pe cealaltă parte, spre fereastra deschisă, spre câmp, spre liziera îndepărtată a copacilor. Pădurea stă de strajă la periferia estică a satului, vizavi de soare. Pădurea, deja umbrită, cu toate că ea ştie că încă e lumină, încă e timp.

— Adeline? strigă tatăl ei, dar ea nu se uită în urmă.

Sare pe fereastră, cu rochia de mireasă agăţându-se în lemnul pervazului când se rostogoleşte afară şi fuge.

— Adeline? Adeline!

Vocile strigă după ea, dar se subţiază la fiecare pas şi, în curând, Adeline străbate câmpul, apoi intră în pădure, printre copaci, şi se afundă până la genunchi în pământul dens al verii.

Ţine strâns inelul din lemn şi îi simte pierderea înainte să-şi dea jos şnurul din piele. Adeline nu vrea să îl sacrifice, dar şi-a folosit toate talismanele, a dăruit tot ce a putut pământului şi niciun zeu nu i-a răspuns. Acum asta este tot ce i-a rămas, iar lumina se destramă, satul o strigă şi ea este disperată să scape.

— Te rog, şopteşte ea, iar vocea i se frânge cu fiecare cuvânt.

Înfige inelul în pământul acoperit cu muşchi.

— Fac orice.

Copacii murmură deasupra ei, apoi se liniştesc, parcă aşteptând şi ei, iar Adeline se roagă fiecărui zeu din pădurea satului Villon, oricui ascultă. Viaţa ei nu poate fi aşa. Nu poate să existe doar atât pentru ea.

— Răspundeţi-mi, imploră ea în timp ce umezeala i se strecoară în rochia de mireasă.

Strânge din ochi şi se străduieşte să asculte, dar singurul zgomot este propria voce, purtată de vânt, şi numele ei, răsunându-i în urechi ca bătaia unei inimi.

— Adeline...

— Adeline...

— Adeline...

Îşi lipeşte fruntea de pământ, îşi înfige degetele în el şi strigă:

— Răspundeţi-mi!

Tăcerea îşi bate joc de ea.

A trăit aici toată viaţa şi niciodată nu a cunoscut pădurea atât de liniştită. Frigul o cuprinde, iar ea nu ştie dacă acesta vine dinspre pădure sau din propriile oase, care abandonează lupta. Ochii ei sunt încă închişi şi poate că de aceea nu observă că soarele a apus dincolo de sat, că amurgul a cedat în faţa întunericului.

Adeline se roagă mai departe şi nu observă nimic.

— IX —

Villon-sur-Sarthe, Franţa
29 iulie 1714

Când se apropie, zgomotul este înfundat, adânc şi distant, precum tunetul.

Este un hohot de râs, se gândeşte Adeline, deschizând ochii şi remarcând, în sfârşit, cum s-a diminuat lumina.

Ridică privirea şi nu vede nimic.

— E cineva aici?

Râsetul se transformă într-o voce, undeva în spatele ei.

— Nu trebuie să îngenunchezi, spune vocea. Să te vedem în picioare.

Se ridică, împleticindu-se, şi se întoarce, însă dă cu ochii de întuneric, e înconjurată de el, este o noapte fără lună, după apusul soarelui. Iar Adeline ştie atunci că a făcut o greşeală. Este unul dintre zeii despre care a fost avertizată.

— Adeline? Adeline? o strigă vocile din sat, slabe şi îndepărtate precum vântul.

Ea mijeşte ochii în bezna dintre copaci, dar nu vede nicio formă, niciun zeu – aude doar vocea aceea, aproape de gâtul ei, ca o respiraţie.

— Adeline, Adeline, spune vocea batjocoritor, te strigă.

Se întoarce iar şi nu găseşte decât umbre adânci.

— Arată-te, porunceşte ea, cu vocea fragilă ca un băţ.

Ceva îi atinge umărul, apoi încheietura mâinii, se înfăşoară în jurul ei ca un iubit. Adeline înghite în sec.

— Ce eşti?

Atingerea umbrei se retrage.

— Ce sunt? întreabă, cu o urmă de ironie în tonul catifelat. Depinde ce crezi.

Vocea se frânge, se dublează, zăngănind printre copaci şi şerpuind pe muşchi, răspândindu-se peste tot.

— Deci spune-mi… spune-mi, răsună. Sunt diavolul… diavolul… sau întunericul… nericul… nericul? Sunt un monstru… monstru… sau un zeu-eu-eu, sau…

Umbrele din pădure încep să se adune, atrase ca norii de furtună. Dar, când se aşază, contururile lor nu mai sunt fuioare de fum, ci linii dure, o siluetă de bărbat, confirmată de lampioanele din sat.

— Sau sunt aşa ceva?

Vocea se revarsă de pe nişte buze perfecte, o umbră cu ochi de smarald care dansează sub sprâncene negre, păr negru ce i se răsuceşte pe frunte, încadrând o faţă pe care Adeline o cunoaşte foarte bine. Un chip pe care l-a invocat de o mie de ori, în creion, în cărbune şi în vis.

Este străinul.

Străinul *ei.*

Ştie că este un truc, o umbră care se dă drept om, dar tot îi taie respiraţia să-l aibă în faţa ochilor. Întunericul îşi priveşte silueta, văzându-se astfel pentru prima dată, şi pare să fie de acord.

— Ah, deci fata asta crede în ceva, până la urmă, zice ridicându-şi ochii verzi. Iată, spune el, m-ai chemat şi am venit.

Nicicând să nu te rogi zeilor care-ţi răspund după lăsarea întunericului.

Adeline ştie, ştie, dar este singurul care i-a răspuns. Singurul care ar putea să o ajute.

— Eşti gata să plăteşti?

Să plătească.

Preţul.

Inelul.

Adeline cade în genunchi, scurmă în pământ până când găseşte şnurul din piele şi scoate inelul făcut de tatăl ei.

I-l întinde zeului. Lemnul palid este pătat de pământ, iar zeul se apropie. Pare din carne şi oase, dar se mişcă precum o umbră. Dintr-un pas, este lângă ea şi îi umple câmpul vizual, ia inelul în mână şi cu cealaltă atinge obrazul lui Adeline. Degetul său mare atinge pistruiul de sub ochiul ei, colţul constelaţiei.

— Draga mea, spune întunericul luând inelul, eu nu mă târguiesc cu tinichele.

Inelul din lemn i se fărâmiţează în mână şi dispare într-un vălătuc de fum. De pe buzele ei scapă un zgomot gâtuit – a durut-o deja să piardă inelul, dar doare şi mai mult să-l vadă şters de pe lume precum o pată de pe piele. Dar dacă nu-i de-ajuns, atunci ce-i de făcut?

— Te rog, spune ea, îţi dau orice.

Cealaltă mână a întunericului se află încă pe obrazul ei.

— Crezi că vreau *orice,* spune el ridicându-i bărbia. Dar eu accept o singură monedă de schimb. Se apleacă mai aproape, cu ochii verzi imposibil de scânteietori, cu vocea moale ca mătasea. Eu fac târguri doar cu suflete.

Inima lui Adeline îi tresare în piept.

În minte, o vede pe mama ei îngenunchind în biserică, vorbind despre Dumnezeu şi despre rai, îl aude pe tatăl ei vorbind, spunând poveşti despre dorinţe şi mistere. Se gândeşte la Estele, care nu crede în altceva decât în copacul care să-i străjuiască oasele. Care ar spune că un suflet e doar o sămânţă întoarsă în pământ, deşi ea este cea care a prevenit-o în privinţa întunericului.

— Adeline, spune acesta, iar numele ei îi alunecă printre dinţi precum muşchiul. Sunt aici. Spune-mi de ce.

A aşteptat atâta vreme să fie cunoscută, să i se răspundă, să fie întrebată, încât, la început, cuvintele o trădează.

— Nu vreau să mă căsătoresc.

Vorbele o fac să se simtă măruntă. Toată viaţa ei pare măruntă, iar ea citeşte asta şi în ochii zeului, care par a spune *Doar atât?*

Nu, e mai mult decât atât. Fireşte că e mai mult.

— Nu vreau să aparţin altcuiva, spune ea, dintr-odată vehementă. Cuvintele sunt o uşă larg deschisă, iar acum curg cu uşurinţă. Nu vreau să îmi aparţin decât mie. Vreau să fiu liberă. Liberă să trăiesc, să îmi găsesc drumul, să iubesc sau să fiu singură, dar cel puţin să fie din proprie voinţă, şi sunt atât de sătulă să nu am de ales, atât de speriată de anii care trec pe lângă mine… Nu vreau să mor

aşa cum am trăit, căci asta nu a fost viaţă. Vreau…

Umbra o întrerupe, nerăbdătoare.

— Ce folos să îmi spui ce *nu doreşti?* Mâna străinului îi trece prin păr, îi mângâie ceafa, o trage mai aproape. Spune-mi ce îţi doreşti cel mai mult.

Ea ridică privirea.

— Vreau o şansă la viaţă. Să fiu liberă.

Se gândeşte la anii care au trecut.

Clipeşti şi viaţa ta s-a scurs pe jumătate.

— Vreau mai mult timp.

El o priveşte cu ochii lui verzi, care-şi schimbă nuanţa: sunt când precum iarba primăvara, când precum frunzele de vară.

— Cât?

Mintea ei lucrează. Cincizeci de ani. O sută. Orice număr i se pare mic.

— Ah, spune întunericul, înţelegându-i tăcerea. Nu ştii. Din nou, ochii verzi se schimbă, devin mai închişi. Ceri timp fără limite. Vrei libertate fără reguli. Vrei să rătăceşti după bunul plac. Vrei să trăieşti cum pofteşti.

— Da, spune Adeline, abia mai respirând de dorinţă, însă expresia întunericului se aspreşte.

Îşi ia mâna de pe ea şi nu mai este acolo, lângă ea, ci se sprijină de un copac, la câţiva paşi.

— Refuz, spune el.

Adeline se dă înapoi, ca lovită.

— Ce?

A ajuns până aici, a dăruit tot ce avea – a făcut o alegere. Nu se poate întoarce în lumea aceea, la viaţa aceea, la prezent şi trecut, fără un viitor.

— Nu poţi refuza.

O sprânceană întunecată se ridică, dar pe faţa lui nu se citeşte nici urmă de amuzament.

— Nu sunt un soi de djinn[6], să mă supun capriciilor tale. Se desprinde de copac. Nici vreun spirit mărunt al pădurii,

[6] Duh din mitologia popoarelor arabe care sălăşluieşte, de obicei, într-un obiect şi, odată eliberat, îndeplineşte dorinţele eliberatorului (n. trad.).

bucuros să ofere favoruri pentru tinichele de muritori. Sunt mai puternic decât dumnezeul tău şi mai bătrân decât diavolul. Sunt întunericul dintre stele şi rădăcinile de sub pământ. Sunt promisiune, potenţial, iar când vine vorba despre jocuri, eu fac regulile, eu aşez piesele şi eu aleg când joc. În noaptea asta, refuz.

Adeline? Adeline? Adeline?

Dincolo de liziera pădurii, luminile din sat sunt acum mai aproape. Pe câmp sunt torţe aprinse – vin după ea.

Umbra priveşte peste umăr.

— Du-te acasă, Adeline. Înapoi la viaţa ta măruntă.

— De ce? imploră ea, apucându-l de braţ. De ce refuzi?

El îi atinge obrazul cu mâna, cu un gest blând şi cald ca o sobă.

— Nu fac mecenat. Ceri prea mult. Câţi ani vor trece până-ţi va fi destul? Câţi până când îmi primesc tainul? Nu, eu fac înţelegeri care au un final, iar a ta nu are.

Ea îşi va aminti acest moment de o mie de ori.

Cu frustrare, regret, suferinţă, autocompătimire şi furie neţărmurită.

Va accepta că s-a blestemat singură, înainte să o facă el.

Dar aici şi acum nu vede decât lumina torţelor dinspre Villon şi ochii verzi ai străinului pe care visa, cândva, că îl va iubi şi şansa de a evada odată cu atingerea lui.

— Vrei un final, spune ea. Atunci, când voi sfârşi cu viaţa, ia-mi-o. Îmi poţi avea sufletul când nu îl mai doresc.

Duhul înclină capul, dintr-odată interesat.

Un zâmbet – identic celui din desenele ei, strâmb şi plin de secrete – îi acoperă buzele. O trage spre el, într-o îmbrăţişare de amant. E făcut din fum şi din piele, din aer şi din os, şi când gura lui o atinge pe a ei, primul lucru pe care-l simte ea este pragul dintre anotimpuri, momentul când amurgul cedează întunericului. Sărutul lui se adânceşte. Dinţii lui îi ating buza de jos şi în plăcere simte durere, urmată de gustul de aramă al sângelui pe limbă.

— Fie, şopteşte zeul pe buzele ei.

Lumea se întunecă, iar ea cade.

— X —

Villon-sur-Sarthe, Franţa
29 iulie 1714

Adeline tremură.

Se uită în jur şi vede că este întinsă pe un pat de frunze.

În urmă cu o clipă, cădea – pentru o secundă, cât să îţi tragi răsuflarea –, dar timpul pare că i-a luat-o înainte. Străinul a plecat, luând cu sine ultimele frânturi de lumină. Cerul de vară, acolo unde se vede printre coroanele copacilor, este de un negru catifelat, punctat doar de o lună care atârnă foarte jos.

Adeline se ridică şi îşi priveşte mâinile, căutând semne de transformare sub murdărie.

Dar simte că e... neschimbată. Ameţită, poate, de parcă s-ar fi ridicat prea repede sau ar fi băut prea mult vin pe stomacul gol, dar, după o clipă, a trecut şi nesiguranţa, iar ea simte că lumea s-a clătinat fără să cadă, s-a sprijinit şi s-a echilibrat iar, reaşezându-se în aceeaşi matcă.

Îşi linge buzele, aşteptându-se să simtă gust de sânge, dar urma lăsată de dinţii străinului nu mai este. A dispărut, ca orice altă urmă de-ale lui.

Cum să ştie dacă vraja a funcţionat? A cerut timp, a cerut viaţă. Va trebui să aştepte un an sau trei sau cinci ca să vadă semnele lăsate de vârstă? Sau să îşi taie carnea cu un cuţit, să urmărească dacă se vindecă şi în cât timp? Dar nu, a cerut viaţă, nu o viaţă *nevătămată,* şi, ca să fie sinceră, se teme să testeze, se teme să nu afle că pielea ei încă cedează uşor, să afle că promisiunea umbrei a fost un vis sau, mai rău, o minciună.

Dar un lucru ştie: indiferent dacă înţelegerea a fost sau nu reală, nu va permite să bată clopotele, nu se va căsători cu Roger. Îşi va înfrunta familia. Va părăsi Villon, dacă

trebuie. Ştie că va face orice acum, pentru că asta şi-a dorit, pe întuneric, şi, într-un fel sau altul, de acum înainte, viaţa ei îi va aparţine.

Gândul o entuziasmează. O sperie, dar o şi entuziasmează, când părăseşte pădurea.

A traversat până la mijlocul câmpului, când îşi dă seama cât este de tăcut satul.

Cât de întunecat.

Felinarele de sărbătoare au fost stinse, clopotele nu mai bat, nicio voce nu îi mai strigă numele.

Adeline îşi croieşte drum spre casă, iar groaza mocnită devine tot mai puternică la fiecare pas. Când ajunge, este deja măcinată de grijă. Uşa de la intrare e deschisă, proiectând lumină pe cărare, şi îşi aude mama fredonând în bucătărie şi tatăl tăind lemne lângă casă. O seară obişnuită, însă anapoda tocmai pentru că nu trebuia să fie aşa.

— *Maman!* exclamă ea păşind înăuntru.

O farfurie se izbeşte de podea, iar mama ei icneşte, nu de durere, ci de uimire, cu faţa crispată.

— Ce cauţi aici? întreabă ea, şi iată furia pe care o aştepta Addie, iată nemulţumirea.

— Îmi pare rău, începe ea. Ştiu că eşti supărată, dar n-am putut…

— Cine eşti?

Cuvintele sunt mai mult scuipate decât rostite şi Addie îşi dă seama că privirea aceea de pe chipul mamei nu reflectă furia unei mame înjosite, ci spaima.

— *Maman…*

Femeia se crispează numai auzind cuvântul.

— Ieşi din casa mea.

Dar Adeline traversează camera şi o apucă de umeri.

— Nu fi absurdă. Sunt eu, A…

Vrea să spună *Adeline.*

Încearcă. Trei silabe nu ar trebui să fie tocmai cât un munte, dar rămâne fără suflare la finalul celei dintâi, incapabilă să o rostească pe a doua. Aerul i se blochează în gât, iar ea rămâne mută. Încearcă din nou, de data asta cu *Addie,* şi apoi cu numele lor de familie, *LaRue,* dar în zadar.

Cuvintele întâlnesc un obstacol între minte şi limbă. Şi totuşi, în secunda în care vrea să spună un *alt* cuvânt, orice alt cuvânt, acesta este acolo, plămânii ei sunt plini şi gâtul slobod.

— Dă-mi drumul, zice mama ei.

— Ce înseamnă asta? întreabă o voce profundă.

Vocea care o alina pe Adeline în nopţile de boală, care-i spunea poveşti când stătea pe podeaua atelierului.

Tatăl ei stă în prag, cu braţele pline de lemne.

— *Papa,* spune ea, iar el se dă înapoi, de parcă l-ar fi tăiat cuvântul.

— Femeia e nebună, suspină mama ei. Sau blestemată.

— Sunt fiica voastră, repetă Adeline.

Tatăl ei se strâmbă.

— Noi nu avem copii.

Cuvintele acelea sunt ca un cuţit foarte ascuţit, ce taie mai adânc.

— Nu, spune Adeline scuturând din cap.

Are douăzeci şi trei de ani şi a locuit zi şi noapte sub acel acoperiş.

— Mă cunoaşteţi.

Cum să nu o cunoască? Asemănarea dintre ei a fost mereu evidentă: ochii tatălui, bărbia mamei, sprâncenele, buzele, fiecare dintre acestea este o copie perfectă după original.

Văd şi ei asta. *Trebuie.*

Dar, pentru ei, este întruchiparea diavolului.

Mama îşi face cruce, iar palmele tatălui se strâng în jurul braţului lui Adeline. Ea ar vrea să se afunde în puterea îmbrăţişării lui, dar atingerea e lipsită de căldură cât el o trage către uşă.

— Nu, imploră ea.

Mama ei plânge acum, cu o mână la gură şi cealaltă în jurul crucii din lemn de la gât, când îşi numeşte propria fiică demon, monstru, dementă, iar tatăl ei nu spune nimic, ci doar o strânge mai abitir de braţ şi o trage afară.

— Dispari, spune el cu un ton pe jumătate rugător.

Tristeţea îi cuprinde faţa, dar nu de felul celei care

însoţeşte cunoaşterea. Nu, este tristeţea lucrurilor pierdute, a copacului sfâşiat de furtună, a calului ologit, a unei cioplituri care crapă cu un gest înainte să fie gata.

— Te rog, imploră ea. Tată…

Faţa lui se înăspreşte când o împinge în beznă şi trânteşte uşa. Trage zăvorul. Adeline se împleticeşte, tremurând de şoc şi groază. Apoi fuge.

— Estele.

Numele începe ca o rugăciune blândă, intimă şi creşte într-un strigăt când Adeline se apropie de cocioaba femeii.

— Estele!

Înăuntru se aprinde lampa şi, când Adeline ajunge la marginea luminii, bătrâna stă în prag, aşteptând.

— Eşti o străină sau un spirit? întreabă Estele, precaută.

— Nici una, nici alta, răspunde Adeline, deşi ştie cum o fi arătând.

Cu rochia ruptă, cu părul răvăşit, scoţând în prag cuvinte ca nişte vrăji.

— Sunt om din carne şi oase şi te cunosc de-o viaţă. Faci farmece în chip de copii, ca să îi ţii sănătoşi peste iarnă. Crezi că piersicile sunt cele mai dulci fructe şi că zidurile bisericii sunt prea groase ca rugăciunile să le poată străpunge şi vrei să fii îngropată nu sub piatră, ci la umbra unui copac mare.

Ceva fulgeră pe faţa bătrânei, iar Adeline îşi ţine respiraţia, sperând să fie vorba despre recunoaştere. Dar e ceva prea scurt.

— Eşti un spirit isteţ, spune Estele, dar nu vei trece pragul acesta.

— Nu sunt un spirit! strigă Adeline năvălind în lumina dinspre uşă. Tu m-ai învăţat despre vechii zei şi despre toate căile de a-i chema, dar am greşit. Nu mi-au răspuns, iar soarele apunea prea repede. Îşi cuprinde coastele cu braţele, neputând să se oprească din tremurat. M-am rugat prea târziu şi mi s-a răspuns într-un fel, iar acum totul este greşit.

— Fată nesăbuită, o mustră Estele cu vocea ei obişnuită, de parcă ar recunoaşte-o.

— Ce fac acum? Cum repar asta?

Dar bătrâna doar clatină din cap.

— Întunericul are propriul joc, spune ea. Îşi face singur regulile. Iar tu ai pierdut.

Zicând asta, Estele se retrage în casa ei.

— Aşteaptă! strigă Adeline.

Cade zăvorul.

Adeline se repede spre uşă, suspinând, până când îi cedează picioarele şi cade în genunchi pe treapta rece, din piatră, cu un pumn bătând încă în uşă.

Dintr-odată, zăvorul este tras din nou.

Uşa se deschide şi iat-o pe Estele în prag.

— Ce înseamnă asta? întreabă ea, privind-o pe fata ghemuită pe trepte.

Bătrâna o priveşte de parcă n-ar mai fi văzut-o. De parcă momentele dinainte ar fi fost şterse în clipa în care a închis uşa. Privirea ei cuprinde rochia de mireasă pătată, părul încâlcit, mizeria de sub unghiile fetei, dar nici urmă de recunoaştere pe chipul bătrânei – doar curiozitate.

— Eşti spirit? Sau străină?

Adeline strânge din ochi. Ce se petrece? Numele ei este în continuare o piatră vârâtă în adâncuri, iar când a fost spirit a fost alungată, aşa că înghite cu greu şi răspunde:

— Străină. Lacrimile încep să îi alunece pe faţă. Te rog, reuşeşte să spună. Nu am unde să mă duc.

Bătrâna o priveşte o clipă, apoi încuviinţează.

— Aşteaptă aici, îi zice şi se strecoară înapoi în casă, iar Adeline nu va şti niciodată ce voia să facă Estele, pentru că uşa se închide şi rămâne închisă, iar ea stă în genunchi pe pământ, tremurând mai degrabă de şoc decât de frig.

Nu ştie cât a stat acolo, dar picioarele îi sunt ţepene când le obligă să îi suporte greutatea. Se ridică şi trece pe lângă casa bătrânei, spre şirul de copaci, dincolo de liziera pădurii, în bezna densă.

— Arată-te! strigă ea.

Dar se aud doar foşnet de pene, trosnet de frunze, clipocit de pădure tulburată de la somn. Îi invocă faţa, ochii verzi, buclele negre, încearcă să poruncească întunericului

să capete iar contur, însă clipele trec şi ea tot singură este.

Nu vreau să aparţin nimănui.

Adeline pătrunde mai adânc în pădure. Pe o cărare mai sălbatică, cu mărăciniş şi tufe, care îi apucă picioarele goale. Dar ea nu se opreşte, nu înainte ca arborii să se fi închis în jurul ei, cu ramurile acoperind luna de pe cer.

— Te invoc! strigă ea.

Nu sunt vreun djinn, supus capriciilor tale.

O ramură joasă, pe jumătate îngropată, se ridică suficient să-i prindă picioarele, iar ea cade, cu genunchii lovind pământul aspru şi palmele sfâşiate de solul plin de buruieni.

Te rog. Îţi dau orice.

Apar lacrimile apoi, bruşte şi grele. Nesăbuită. Nesăbuită. Nesăbuită. Loveşte pământul cu pumnii.

Este o înşelătorie mârşavă, crede ea, un vis oribil, dar va trece.

Aşa sunt visele. Nu durează.

— Trezeşte-te, şopteşte ea în beznă.

Trezeşte-te.

Adeline se ghemuieşte pe pământ, închide ochii şi vede obrajii pătaţi de lacrimi ai mamei, tristeţea pustie a tatălui, privirea precaută a lui Estele. Vede întunericul zâmbind. Îi aude vocea când şopteşte o propoziţie simplă, un legământ.

De acord.

— XI —

New York City
10 martie 2014

Un disc Frisbee aterizează în iarbă, lângă ea.

Addie aude zgomotul de picioare care aleargă şi deschide ochii la timp să vadă un bot mare şi negru grăbindu-se spre faţa ei, înainte să o acopere câinele cu săruturi umede. Râde şi se ridică, îşi trece degetele prin blana lui deasă, prinde câinele de zgardă înainte ca acesta să poată înşfăca a doua brioşă.

— Bună, spune ea când, de cealaltă parte a parcului, cineva strigă o scuză.

Aruncă Frisbee-ul înapoi spre persoana cu pricina, iar câinele o ia din nou la goană. Addie se cutremură, dintr-odată foarte trează, şi îi este frig.

Asta e problema cu luna martie – căldura nu durează. Face paradă în chip de primăvară o perioadă scurtă, cât să te dezgheţi dacă stai la soare, dar apoi dispare. Soarele a plecat. Umbrele i-au luat locul. Addie se înfioară iar şi se ridică din iarbă, scuturându-şi colanţii.

Ar fi trebuit să fure nişte pantaloni mai călduroşi.

Vârând punga din hârtie în buzunar, Addie ia cartea lui Fred sub braţ şi părăseşte parcul, îndreptându-se spre est, pe Union, şi către apă.

La jumătatea drumului, se opreşte când aude o vioară, cu notele căzând ca nişte fructe coapte.

Pe trotuar, o femeie stă pe un scaun, cu instrumentul sprijinit sub bărbie. Melodia este dulce şi lentă şi o poartă pe Addie înapoi în Marseille, în Budapesta, în Dublin.

Câţiva oameni se adună să asculte şi, când se încheie cântecul, trotuarul se umple de aplauze şi de trupuri care trec. Addie îşi scoate ultimele monede din buzunar şi le

pune în cutia deschisă a viorii, apoi pleacă mai departe, mai uşoară, şi totuşi mai plină.

Când ajunge la cinematograful de pe Cobble Hill, citeşte programul afişat şi deschide uşa, grăbind pasul când trece pe holul aglomerat.

— Hei, spune Addie către un adolescent cu o mătură. Mi-am lăsat geanta în sala trei.

Îi vine uşor să mintă, dacă-şi alege cuvintele potrivite.

El îi face semn fără să se uite, iar ea se strecoară pe sub frânghia din catifea a plasatorilor şi intră pe coridorul întunecos, tot mai liniştită cu fiecare pas. Tunete surde se rostogolesc pe sub uşile unui film de acţiune. Muzica unei comedii romantice se revarsă pe hol. Variaţiile vocilor, coloanele sonore. Ea rătăceşte pe coridor, studiind posterele cu ÎN CURÂND şi benzile care anunţă ce rulează îndărătul fiecărei uşi. Le-a văzut pe toate de zeci de ori, dar nu îi pasă.

În sala cinci s-a terminat filmul, pentru că uşile se deschid şi o mare de oameni se revarsă pe coridor. Addie se fereşte de ei şi intră în sala care se goleşte, unde găseşte o găletuşă de popcorn răsturnată pe rândul doi, ca nişte pietricele aurii pe podeaua lipicioasă. O ia şi iese înapoi pe hol, după care aşteaptă în spatele unui trio de fete preadolescente, înainte să ajungă la tejghea şi la băiatul din spatele ei.

Îşi trece o mână prin păr, îl ciufuleşte şi suflă greu.

— Îmi pare rău, spune ea, un băieţel mi-a răsturnat popcornul. Clatină din cap, şi la fel face şi el, copia exasperării. Ai putea să îmi iei doar banii pentru a-mi umple găletuşă, în loc de… Deja bagă mâna în buzunar, ca pentru a scoate portofelul, dar băiatul ia găletuşă.

— Stai liniştită, zice privind în jur. Mă ocup.

Addie zâmbeşte larg.

— Eşti o vedetă, spune ea privindu-l în ochi, iar băiatul roşeşte amarnic şi bâiguie că nu e nicio problemă, cu toate că scanează holul să nu îl vadă vreun şef.

Aruncă restul de popcorn şi umple găletuşă, trecând-o peste tejghea ca pe un secret.

— Vizionare plăcută.

Dintre toate invenţiile pe care le-a văzut Addie apărând pe lume – locomotive cu abur, lumini electrice, fotografia şi telefonul, avioanele, computerele – filmele sunt, probabil, preferatele ei.

Cărţile sunt minunate, portabile, durabile, dar când stă în cinematograful întunecos, cu ecranul lat umplându-i câmpul vizual, simte că lumea se topeşte şi, pentru câteva ore scurte, este altcineva, adâncită în poveşti de dragoste şi intrigi, comedii şi aventuri. Totul la calitate 4K şi sunet stereo.

O apăsare tăcută îi umple pieptul când începe genericul. Pentru o vreme, a fost imponderabilă, dar acum redevine ea, coborând cu picioarele pe pământ. Când iese din cinema, este aproape ora şase, iar soarele apune.

Îşi croieşte drum pe străzi, dincolo de parc, de piaţa acum închisă, fără tarabe, şi către masa verde, ruginită, de la celălalt capăt. Fred încă stă pe scaun, citind *M.*

Aranjarea cotoarelor de pe masă s-a schimbat niţel: un spaţiu gol unde s-a vândut o carte, un loc nou unde a apărut alta. Lumina scade şi în curând Fred va trebui să plece, să strângă cutiile şi să le ducă în casă, una câte una, şi apoi la etajul doi, în apartamentul lui cu un singur dormitor. Addie s-a oferit să îl ajute de multe ori, însă Fred insistă să facă singur asta. Îi aminteşte de Estele, încăpăţânată ca pâinea râncedă.

Addie se lasă pe vine lângă masa lui şi apoi se ridică. Ţine în mână cartea împrumutată, de parcă tocmai ar fi căzut şi ea ar fi luat-o de jos. O aşază la loc, cu grijă, să nu deranjeze şirul, iar Fred a ajuns probabil la o scenă interesantă a poveştii, pentru că mormăie şi nici nu o priveşte. Nu vede nici cartea, nici punga din hârtie pe care Addie o pune deasupra teancurilor, cea cu brioşa cu ciocolată în ea.

Este singura brioşă care îi place.

Candace îl certa mereu pentru că-i plăceau dulciurile, i-a povestit el într-o dimineaţă lui Addie, spunea că asta îl va ucide, dar viaţa e o ticăloasă cu un simţ al umorului parşiv –

„ea nu mai e, iar eu încă mănânc porcării” (aşa a spus el).

Temperatura scade, iar Addie îşi vâră mâinile în buzunare şi îi urează lui Fred noapte bună, înainte să meargă mai departe, cu spatele la soare şi cu umbra ei alungindu-i-se în faţă.

Când ajunge la Alloway, este deja întuneric. E unul dintre acele locuri care par să se bucure de reputaţia lor de speluncă, reputaţie mânjită de faptul că a devenit un loc preferat al trupelor importante, care vor senzaţia de Brooklyn. Câţiva oameni fumează, vorbesc, îşi aşteaptă prietenii într-un colţ, iar Addie stă printre ei o clipă. Face rost de o ţigară, doar ca să fie ocupată cu ceva, rezistă atracţiei uşii cât de mult poate, senzaţiei de familiaritate – *déjà vu.*

Cunoaşte drumul.

Ştie unde duce.

În interior, Alloway are forma unei sticle de whisky, cu gâtul îngust de la intrare şi barul din lemn închis la culoare care se lărgeşte într-o încăpere cu mese şi scaune. Ia loc la bar. Bărbatul din stânga ei îi cumpără ceva de băut, cu permisiunea ei.

— Să ghicesc, zice el. Un rosé?

Se gândeşte să comande whisky, doar ca să-l vadă uimit, dar nu i-a plăcut niciodată. A preferat mereu ceva dulce.

— Şampanie.

Bărbatul comandă şi stau de vorbă despre tot felul de fleacuri, până când el primeşte un telefon şi iese, promiţând că se întoarce imediat. Ştie că nu o va face, e bucuroasă şi îşi soarbe băutura, aşteptând să apară Toby pe scenă.

El se aşază, cu un genunchi uşor ridicat, să sprijine chitara, şi zâmbeşte în felul lui aproape ruşinos. Nu a învăţat încă să ocupe spaţiul, dar ea este sigură că va reuşi curând. Se uită la publicul redus, înainte să înceapă să cânte, iar Addie închide ochii şi se pierde în muzică. El cântă câteva *cover*-uri. Una dintre melodiile sale folk. Şi apoi asta.

Primele acorduri plutesc prin local, iar Addie se întoarce

cu gândul în locuinţa lui. Stă la pian, forţând notele să iasă, iar el este lângă ea, cu degetele încovoiate în acelaşi ritm.

Acum sună ca un tot, cuvinte învelite în melodie. Devine al lui. Este ca un copac care prinde rădăcini. El îşi va aminti singur. Nu de ea, fireşte – nu de ea, ci de asta. De cântecul lor.

Melodia se sfârşeşte, aplauzele înlocuiesc muzica, iar Toby alunecă spre bar, comandă un Jack & Cola, pentru că îl primeşte gratis, şi, undeva între prima gură şi a treia, o vede şi îi zâmbeşte şi, pentru o secundă, Addie crede, speră, chiar şi acum, că îşi aminteşte ceva, pentru că o priveşte de parcă ar cunoaşte-o, dar adevărul este că el doar îşi doreşte asta; atracţia poate semăna prea bine cu recunoaşterea, în lumina nepotrivită.

— Scuze, spune Toby plecând capul, aşa cum face când este jenat.

Aşa cum a făcut de dimineaţă, când a găsit-o în livingul lui.

Cineva atinge umărul lui Addie, trecând pe lângă ea spre uşa barului. Ea clipeşte şi visul se risipeşte.

Nu a intrat. Încă stă pe stradă, cu ţigara arsă între degete.

Un bărbat îi ţine uşa deschisă.

— Intri?

Addie clatină din cap şi se obligă să facă un pas în spate, departe de uşă, de bar şi de băiatul care va urca în curând pe scenă.

— Nu în seara asta, spune ea.

Căderea este mult prea dureroasă ca să merite urcarea.

— XII —

New York City
10 martie 2014

Noaptea se lasă peste Addie în timp ce ea traversează Podul Brooklyn.

Promisiunea primăverii s-a retras precum mareea, înlocuită din nou de răcoarea umedă a iernii. Îşi strânge jacheta pe lângă corp, respiră abur şi porneşte de-a lungul Manhattanului.

I-ar fi mult mai uşor cu metroul, dar lui Addie nu i-a plăcut niciodată să fie sub pământ, unde aerul este închis şi rânced, iar tunetele seamănă cu nişte catacombe. Lucruri care te sperie când eşti nemuritoare: să fii captivă, să fii îngropată de vie. În plus, îi place să meargă pe jos, îşi cunoaşte forţa membrelor, se bucură de oboseala pe care o detesta cândva.

Dar e târziu şi obrajii i-au îngheţat, picioarele abia i se târâie. Ajunge totuşi la Baxter, pe strada 56.

Un tip cu o haină cenuşie, scurtă îi ţine uşa, iar căldura bruscă îi furnică pielea când intră în holul din marmură. Deja visează la un duş fierbinte şi la patul moale, deja se mişcă spre liftul deschis, când tipul de la recepţie se ridică.

— Bună seara, spune el. Vă ajut?

— Am venit să îl văd pe James, răspunde ea, fără să se oprească. Etajul 33.

Bărbatul se încruntă.

— Dar nu este în cameră.

— Şi mai bine, spune ea intrând în lift.

— Doamnă, strigă recepţionerul vrând să pornească după ea, nu puteţi…

Dar uşile se închid deja. El ştie că nu o va ajunge şi deja se întoarce la recepţie, întinzând mâna spre telefon, să

cheme paza, şi este ultimul lucru pe care-l vede Addie înainte ca uşile să se închidă complet. Poate că va lipi telefonul de ureche şi chiar va începe să formeze numărul, înainte ca gândul să îi alunece din minte, şi atunci se va uita la receptorul din mână şi se va întreba ce voia să facă. Îi va cere scuze vocii de pe fir, înainte să cadă înapoi pe scaun.

Apartamentul este al lui James St. Clair.

S-au întâlnit într-o cafenea din centru, cu câteva luni în urmă. Toate locurile erau ocupate când a apărut el, cu şuviţe de păr blond iţite de sub căciula de iarnă şi ochelarii aburiţi de frig. În acea zi, Addie era Rebecca şi, înainte să se prezinte, James o întrebase dacă ar putea să stea la masa ei, a văzut că citea *Chéri* a lui Colette şi a reuşit să lege câteva replici într-o franceză stâlcită şi stânjenită. S-a aşezat, iar zâmbetele fireşti au făcut curând loc conversaţiei. E ciudat cum unora le ia multă vreme să se încălzească, iar alţii intră imediat în orice cameră ca la ei acasă.

Aşa era James: îl plăceai instantaneu.

Când a întrebat-o, i-a spus că este poetă (o minciună simplă, pentru că nu cerea nimeni dovezi), iar el i-a zis că îşi căuta un job şi ea a tras de cafea cât a putut, dar până la urmă i s-a golit cana, la fel şi a lui, iar clienţii noi dădeau târcoale căutând scaune libere, dar când el s-a ridicat să plece, ea a simţit vechea tristeţe cunoscută. Apoi James a întrebat-o dacă îi plăcea îngheţata şi, chiar dacă era ianuarie şi afară era gheţuş acoperit cu sare grunjoasă, Addie a zis că da, iar când s-au ridicat, au plecat împreună.

Acum ea formează codul din şase cifre de la apartamentul lui şi intră.

Se aprind luminile, dezvăluind podele din lemn palid şi suprafeţe din marmură curate, draperii bogate şi o mobilă care pare încă nefolosită. Un scaun cu spătar înalt. O canapea crem. O masă pe care se află teancuri ordonate de cărţi.

Îşi desface cizmele, şi le dă jos lângă uşă şi trece

desculţă prin apartament, aruncându-şi geaca pe braţul unui scaun. În bucătărie, îşi toarnă merlot într-un pahar, găseşte nişte Gruyère în frigider şi o cutie de biscuiţi gourmet într-un dulap, îşi ia picnicul improvizat în living, unde oraşul se desfăşoară dincolo de ferestrele înalte.

Addie îi cercetează discurile, pune Billie Holiday şi se retrage pe canapeaua crem, cu genunchii vârâţi sub ea. Mănâncă.

I-ar plăcea un loc ca ăsta. Un loc al ei. Un pat care să se muleze după trupul ei. Un dulap plin cu haine. O casă decorată cu semne ale vieţii ei, dovezi materiale ale amintirilor. Dar nu pare să se poată ataşa de ceva multă vreme.

Nu că nu ar fi încercat.

De-a lungul anilor, a colecţionat cărţi, obiecte de artă, a ascuns rochii superbe în cufere şi le-a încuiat acolo. Dar, indiferent ce ar face, lucrurile dispar mereu. Dispar unul câte unul sau toate deodată, furate în împrejurări stranii sau din cauza timpului. Doar în New Orleans a avut o casă, şi nu era a ei, ci a lor, şi nu mai e.

Singurul lucru de care nu poate scăpa este inelul.

Au fost vremuri în care nu putea suporta să se despartă de el. Vremuri când i-a jelit pierderea. Vremuri în care inima îi creştea că îl avea, după atâtea decenii.

Acum nu mai poate suporta nici să se uite la el. Este o greutate neplăcută în buzunarul ei, o amintire nedorită a altei pierderi. De fiecare dată când degetele ei ating lemnul, simte întunericul sărutându-i încheietura, când îi pune inelul înapoi pe deget.

Vezi? Acum suntem chit.

Addie se înfiorează şi îşi tulbură paharul. Picături de vin roşu cad peste margine, aterizând pe canapeaua crem, ca nişte picături de sânge. Nu înjură, nu sare în picioare să aducă sifon şi prosop. Doar se uită cum pata se absoarbe şi dispare. De parcă nici n-ar fi fost acolo vreodată.

De parcă *ea* n-ar fi fost niciodată acolo.

Addie se ridică şi îşi pregăteşte o baie. Se spală de mizeria oraşului cu uleiuri aromatice, cu săpun de o sută de

dolari.

Când totul ţi se strecoară printre degete, înveţi să savurezi senzaţia lucrurilor plăcute în palma ta. Se aşază mai bine în cadă şi oftează, inspirând mirosul de lavandă şi mentă.

În ziua aceea, ea şi James s-au dus la îngheţată, pe care au mâncat-o în localul respectiv, cu capetele alăturate, furând unul din cupa celuilalt. Căciula lui zăcea uitată pe masă, el îşi etala buclele blonde şi era superb, dar ei tot i-a luat o vreme să remarce privirile.

Era obişnuită să fie privită – are trăsături ascuţite, dar feminine, cu ochi strălucitori deasupra constelaţiei de pistrui de pe obraji, o frumuseţe atemporală, i s-a spus –, dar acum era diferit. Se întorceau capete. Ochii poposeau. Când s-a întrebat de ce, el a privit-o cu surprindere amuzată şi i-a mărturisit că, de fapt, era actor într-un serial foarte cunoscut. A roşit când a zis-o, a privit în altă parte, apoi a studiat din nou chipul fetei, de parcă se pregătea pentru o schimbare fundamentală. Dar Addie nu îl văzuse jucând şi, chiar dacă l-ar fi văzut, nu era genul care să roşească în prezenţa faimei. A trăit prea mult şi cunoaşte prea mulţi artişti. Chiar şi aşa, sau poate tocmai de aceea, Addie îi preferă pe cei încă nedefiniţi, pe cei care îşi caută încă forma.

James şi Addie au continuat discuţia.

Ea l-a tachinat pentru mocasini, pentru pulover, pentru ochelarii cu rame din sârmă.

El i-a spus că s-a născut în deceniul nepotrivit.

Ea i-a spus că s-a născut în secolul nepotrivit.

El a râs, ea nu, dar *era* într-adevăr ceva de modă veche în purtarea lui. Avea doar 26 de ani, dar când vorbea avea ritmul firesc şi precizia lentă a unui bărbat care-şi cunoaşte greutatea vocii, făcea parte din categoria tinerilor care se îmbrăcau ca taţii lor, şarada celor prea nerăbdători să îmbătrânească.

Hollywoodul remarcase asta. Îl tot distribuia în producţii istorice.

— Am faţa potrivită pentru nuanţa sepia, a glumit el.

Addie a zâmbit.

— Mai bine decât să fie potrivită pentru radio.

Avea o faţă frumoasă, dar ceva nu era în regulă, avea zâmbetul prea permanent al unui om care ascundea un secret. Au reuşit să-şi termine îngheţata şi abia atunci James s-a destăinuit. Bucuria simplă s-a stins, iar el a lăsat lingura din plastic în cupă şi a închis ochii spunând:

— Îmi pare rău.

— Pentru ce? a întrebat ea, iar el s-a lăsat pe spătarul scaunului, trecându-şi degetele prin păr.

Străinilor de pe stradă li s-ar fi părut un gest lipsit de griji, o întindere felină, dar ea i-a citit neliniştea pe chip.

— Eşti atât de frumoasă, de bună şi de amuzantă…

— Dar? a insistat ea, simţind cotitura.

— Sunt gay.

Cuvântul i s-a oprit în gât, ca un dop. I-a explicat că era foarte multă presiune, că detesta ochiul atent al presei şi toate solicitările acesteia. Că oamenii începeau să şuşotească, să se întrebe, iar el nu era pregătit ca ei să afle.

Addie şi-a dat seama că erau pe o scenă. Stăteau în faţa geamurilor din sticlă plată ale gelateriei, în văzul lumii, iar James încă îşi cerea scuze, spunând că n-ar fi trebuit să flirteze, că n-ar fi trebuit să o folosească aşa, dar ea nu îl asculta. Ochii lui albaştri au devenit uşor sticloşi, iar ea s-a întrebat dacă la asta apela când scenariul indica lacrimi. Dacă la asta a vrut să ajungă. Addie are şi ea secrete, firește, dar nu poate să le destăinuie.

Totuşi, ştie cum este să ştergi un adevăr.

— Înţeleg, a spus el, dacă vrei să pleci.

Dar Addie nu s-a ridicat, nu şi-a luat haina. S-a aplecat şi a furat o afină de pe marginea bolului său.

— Nu ştiu ce crezi tu, a zis voioasă, dar eu mă simt *minunat.*

James a respirat întretăiat, clipind să îndepărteze lacrimile, şi a zâmbit.

— Şi eu, a răspuns, iar apoi lucrurile au mers mai bine.

E cu mult mai uşor să împărţi un secret decât să îl

păstrezi pentru tine, şi când au ieşit din nou, mână în mână, erau complici şi se amuzau de ceea ce numai ei ştiau. Pe Addie nu o îngrijora că erau văzuţi, pentru că ştia că, dacă li se făceau fotografii, ea nu ar fi ieşit bine niciodată în ele.

(Au existat fotografii, dar faţa ei era mereu în mişcare sau ascunsă, şi a rămas „fata misterioasă" din tabloidele săptămânii următoare, până când titlurile s-au orientat spre momeli mai grase.)

Se duseseră în apartamentul lui de la hotelul Baxter, să bea ceva. Mesele lui erau pline de cărţi şi de hârtii, toate despre Al Doilea Război Mondial. Se pregătea pentru un rol, i-a spus, şi citea orice relatare directă pe care punea mâna. I-a arătat copiile tipărite, iar Addie i-a spus că fusese fascinată de război şi că ştia poveşti, relatându-i-le de parcă aparţineau unei alte persoane, de parcă ar fi fost experienţele unei străine, şi nu ale ei. James a ascultat-o din colţul canapelei crem, cu ochii închişi şi un pahar de whisky pe piept.

Au adormit unul lângă altul pe patul mare, în umbra căldurii reciproce, iar a doua zi dimineaţă Addie s-a trezit în zori şi s-a strecurat afară, scutindu-i pe amândoi de un rămas-bun incomod.

Simte că s-ar fi putut împrieteni. Dacă el şi-ar fi amintit. Încearcă să nu se gândească la asta – jură că, uneori, memoria ei funcţionează înainte, nu doar înapoi, desfăşurându-se şi revelând drumuri pe care nu o va apuca niciodată. Dar într-acolo se află nebunia, iar ea a învăţat să nu o urmeze.

Acum ea s-a întors, dar el nu e în apartament.

Addie se înfăşoară într-unul dintre halatele pluşate ale lui James şi deschide uşile franceze, ieşind pe balconul din dormitor. Vântul s-a înteţit, iar frigul o muşcă de tălpile goale. Oraşul se întinde în jurul ei, ca un cer jos, de noapte, plin de stele artificiale, iar ea îşi vâră mâinile în buzunarele halatului şi îl simte, ascuns într-un fald.

Este un cerc micuţ din lemn neted.

Oftează, îl ia în mână şi îl scoate din buzunar. Se sprijină

în coate de balcon şi se obligă să privească inelul din palma deschisă, să-l studieze, de parcă nu i-ar fi memorat deja fiecare părticică. Trasează cercul cu mâna liberă, se împotriveşte pornirii de a-şi strecura inelul pe deget. S-a gândit la asta, fireşte, în clipele mai întunecate, obosite, dar nu va fi ea cea care cedează.

Înclină mâna şi lasă inelul să cadă peste marginea balconului, tot mai jos, în beznă.

Înapoi în interior, Addie îşi mai toarnă un pahar cu vin şi se urcă în patul magnific, se ghemuieşte sub plapuma umplută cu puf şi între cearşafurile din bumbac egiptean şi îşi doreşte să fi intrat în Alloway, să fi stat la bar şi să-l fi aşteptat pe Toby, cu buclele lui încâlcite şi zâmbetul timid. Toby, care miroase a miere şi manevrează trupurile ca pe instrumente şi care ocupă atât de mult spaţiu în pat.

— XIII —

Villon-sur-Sarthe, Franţa
30 iulie 1714

O mână o zgâlţâie pe Adeline.

Pentru o clipă, nu se încadrează în timp sau în spaţiu. Somnul se agaţă încă de ea, la fel şi visul – trebuie să fi fost un vis – despre rugăciuni înălţate către zei tăcuţi, despre înţelegeri încheiate în beznă, despre cum a fost uitată.

Imaginaţia ei a depăşit întotdeauna limitele.

— Trezeşte-te, spune o voce pe care o ştie de-o viaţă.

Din nou mâna aceea fermă pe umăr, iar ea clipeşte să alunge ultimele urme de somn şi dă de scândurile unui tavan de hambar, de paie care îi înţeapă pielea şi de Isabelle, care a îngenuncheat lângă ea, cu părul blond împletit în cunună, cu sprâncenele ridicate de îngrijorare. Faţa ei s-a împutinat odată cu naşterea fiecărui copil. Fiecare naştere i-a mai răpit o parte din viaţă.

— Ridică-te, nesăbuito.

Asta *ar trebui* să spună Isabelle, o mustrare îmblânzită de vocea ei. Dar buzele i se strâng de îngrijorare, iar fruntea i se încruntă. S-a încruntat mereu aşa, cu toată faţa, dar, când Adeline se întinde să apese cu degetul mare spaţiul dintre sprâncenele ei (ca să-i alunge îngrijorarea, aşa cum a mai făcut-o de o mie de ori), Isabelle se retrage, ferindu-se de atingerea unei străine.

N-a fost un vis, deci.

— Mathieu, strigă Isabelle peste umăr, iar Adeline îl vede pe fiul cel mare al prietenei sale în uşa deschisă a hambarului, ţinând o găleată. Du-te şi adu o pătură.

Băiatul dispare în soare.

— Cine eşti? întreabă Isabelle, iar Adeline vrea să răspundă, uitând că nu-şi poate rosti numele.

I se blochează în gât.

— Ce-ai păţit? insistă Isabelle. Te-ai rătăcit?

Adeline încuviinţează.

— De unde vii?

— De aici.

Isabelle se încruntă şi mai tare.

— Din Villon? Dar nu e posibil. Ne-am fi întâlnit. Trăiesc aici de când mă ştiu.

— Şi eu, murmură ea, iar Isabelle vede adevărul ca pe o înşelăciune, probabil, pentru că scutură din cap, parcă alungând o idee.

— Băiatul ăla, mormăie ea, unde s-o fi dus?

Îşi întoarce privirea spre Adeline.

— Poţi să te ridici?

Braţ la braţ, ies în curte. Adeline este murdară, dar Isabelle nu îi dă drumul, iar gâtul i se strânge la acest gest simplu de bunătate, la căldura atingerii fetei. Isabelle se poartă cu ea cum te porţi cu un animal sălbatic: îi vorbeşte blând, se mişcă lent, conducând-o pe Adeline spre casă.

— Eşti rănită?

Da, se gândeşte ea. Dar ştie că Isabelle se referă la zgârieturi, la tăieturi şi răni, iar în privinţa acelora nu e foarte sigură. Se priveşte, întunericul a ascuns ce era mai rău. Lumina dimineţii desluşeşte totul: rochia sfâşiată, pantofii distruşi, pielea murdară de pământul din pădure. A simţit crengile care rupeau din carnea ei în pădure, cu o seară înainte, dar nu găseşte nicio umflătură urâtă, nicio tăietură, nici urmă de sânge.

— Nu, spune încet, când intră amândouă în casă.

Nu se zăreşte nicăieri Mathieu. Nici Henri, al doilea copil – doar Sara, sugara, care doarme într-un coş de lângă vatră. Isabelle o ajută pe Adeline să se aşeze pe un scaun, vizavi de copilă, şi pune o oală cu apă pe foc.

— Eşti atât de bună, şopteşte Adeline.

— „Eram străin, şi totuşi m-ai omenit”, recită Isabelle.

Este un verset din Scriptură.

Aduce un lighean şi o cârpă. Îngenunchează la picioarele lui Adeline, îi scoate pantofii murdari, îi aşază lângă vatră,

apoi îi ia mâinile şi începe să îi cureţe pământul de pe degete şi de sub unghii.

Isabelle o asaltează cu întrebări, iar Adeline chiar încearcă să îi răspundă, însă tot nu îşi poate rosti numele, iar când povesteşte despre viaţa ei din sat, despre umbra din pădure, despre târgul încheiat, cuvintele îi ies din gură, dar se opresc înainte să atingă urechile prietenei sale. Faţa lui Isabelle devine lipsită de expresie, privirea, platâ, iar când Adeline se opreşte ea clatină repede din cap, alungând parcă un vis cu ochii deschişi.

— Iartă-mă, spune cea mai veche prietenă a ei cu un zâmbet. Ce ziceai?

Cu timpul, va învăţa că poate minţi şi că vorbele pot curge precum vinul, turnate cu uşurinţă, înghiţite la fel. Dar adevărul i se va opri mereu în vârful limbii. Povestea ei va rămâne cunoscută doar de ea.

Adelina se trezeşte cu o cană în mâini, în timp ce pruncul începe să se agite.

— Cel mai apropiat sat este la un ceas călare, zice Isabelle ridicând copila înfăşată. Ai mers pe jos tot drumul? Probabil că da…

Vorbeşte cu Adeline, fireşte, dar vocea ei este blândă, dulce, iar atenţia îndreptată către Sara. Miroase puful moale de pe capul bebeluşului, iar Adeline trebuie să recunoască: prietena ei pare făcută pentru maternitate – prea fericită să remarce altceva.

— Ce facem noi cu tine? gângureşte ea.

Se aud paşi pe cărarea de afară, grei, încălţaţi cu cizme, iar Isabelle se îndreaptă niţel şi mângâie pruncul pe spate.

— Este soţul meu, George.

Adeline îl cunoaşte bine. L-a sărutat o dată, pe când aveau şase ani, când sărutările erau folosite ca monede de schimb la jocuri. Dar acum inima îi tresare de panică şi e deja în picioare. Cana se clatină pe masă.

Nu de George se teme.

Se teme de uşă şi de ce se va întâmpla după ce Isabelle va ajunge de partea cealaltă.

O apucă pe Isabelle de braţ, dintr-odată, tare, şi pentru

prima dată citeşte frică pe chipul femeii. Dar Isabelle îşi revine şi mângâie liniştitor mâna lui Adeline.

— Nu-ţi face griji, îi spune ea. Vorbesc eu cu el. Va fi bine.

Şi, înainte să poată refuza, copila îi este pusă în braţe, iar Isabelle dispare.

— Aşteaptă, te rog.

Teama îi strânge pieptul, dar Isabelle a ieşit deja. Uşa rămâne deschisă, iar vocile se aud când mai tare, când mai încet în curte. Cuvintele par cântece de păsărele. Copila gângureşte în braţele ei, iar Adeline se leagănă uşor, încercând să o liniştească şi pe micuţă, şi pe sine. Sara tace, iar ea tocmai o pune în coş când aude un icnet.

— Pleacă de lângă ea.

Este Isabelle, cu un glas ascuţit, gâtuit de panică.

— Cine te-a lăsat să intri?

Toată bunătatea creştinească s-a şters într-o clipită, fiind înlocuită cu teama de mamă.

— *Tu,* zice Adeline, şi trebuie să se abţină ca să nu râdă.

Nu e nimic amuzant în ceea ce se întâmplă, e doar nebunie.

Isabelle o priveşte îngrozită.

— Minţi, spune ea avântându-se, oprită doar de mâna soţului ei pe umăr.

A văzut-o şi el pe Adeline şi o consideră o sălbăticiune, o lupoaică în casa lor.

— Nu fac niciun rău, spune ea.

— Atunci *pleacă,* îi porunceşte George.

Ce altceva să facă? Lasă copila, lasă şi cana cu zeamă, ligheanul de pe masă şi pe prietena ei din copilărie. Se grăbeşte să iasă în curte şi priveşte în urmă, văzând-o pe Isabelle cu fiica ei lipită de piept. George blochează intrarea în casă, cu un topor în mână, de parcă ea ar fi un copac de doborât, o umbră aruncată asupra casei.

Apoi dispare şi el, iar uşa este închisă şi ferecată.

Adeline rămâne pe cărare, nesigură ce să facă şi încotro s-o apuce. În mintea ei sunt şanţuri săpate adânc. Picioarele ei au dus-o la locul acesta de prea multe ori.

Cunoaşte drumul. O ia pe drum, face stânga şi iată-i casa, care nu mai este căminul ei, chiar dacă picioarele ei se îndreaptă deja într-acolo.

Picioarele ei – Adeline clatină din cap. Şi-a lăsat pantofii lângă vatra lui Isabelle.

O pereche de cizme ale lui George se sprijină de perete, lângă uşă, iar ea le încalţă şi începe să meargă. Nu spre casa în care a crescut, ci înapoi spre râul lângă care au început rugăciunile ei.

Ziua s-a încălzit deja, iar ea lasă cizmele pe mal şi păşeşte în pârâul deloc adânc.

Tresare de răcoare, când râul îi atinge pulpele şi îi sărută spatele genunchilor. Priveşte în jos, căutându-şi reflexia ondulată, şi se aşteaptă să nu o vadă, să vadă doar cerul din spatele ei. Dar se vede, distorsionată de curgerea apei.

Părul cândva împletit este acum răvăşit. Ochii – mari. Şapte pistrui, ca nişte stropi de vopsea pe pielea ei. O faţă marcată de teamă şi de furie.

— De ce nu ai răspuns? se răsteşte ea la razele soarelui, oglindite în râu.

Dar acesta râde, în felul lui moale şi alunecos, şopotul apei peste piatră.

Se luptă cu şnururile rochiei sale de mireasă, îşi dezlipeşte materialul murdar de pe trup şi îl trânteşte în apă. Curentul trage de el, iar degetele ei năzuiesc să îl lase să plutească, să lase râul să îi ia ultimul vestigiu al vieţii sale, dar are prea puţin acum ca să renunţe.

Adeline plonjează şi ea, scoţându-şi ultimele flori din păr şi eliminându-şi urmele pădurii de pe piele. Iese înfrigurată şi fragilă, şi nouă.

Soarele s-a ridicat pe cer, ziua s-a încălzit, iar ea întinde rochia în iarbă, să se usuce, apoi cade pe povârniş, lângă ea, în furou. Stau una lângă alta în tăcere, rochia fiindu-i stafie. Şi îşi dă seama, privind în jos, că asta e tot ce are.

O rochie. Un furou. O pereche de cizme furate

Neliniştită, ia un băţ şi desenează absentă modele în mâl. Dar fiecare linie dispare, prea repede să fie lucrătura râului. Desenează o linie şi o priveşte dispărând înainte chiar să o

termine. Încearcă să îşi scrie numele, dar mâna i se opreşte, blocată de aceeaşi piatră care-i paraliza şi limba. Apasă mai tare, scobeşte nisipul, dar nu-i nicio diferenţă, şanţul dispare şi un suspin furios îi iese pe gură. Aruncă băţul.

Lacrimile îi înţeapă ochii. Aude târşâit de picioruşe. Clipeşte şi vede faţa unui băieţel deasupra ei. Este fiul de patru ani al lui Isabelle. Addie obişnuia să-l învârtă în braţe până când ameţeau amândoi, râzând.

— Bună, zice băieţelul.

— Bună, îi răspunde ea cu vocea tremurând.

— Henri! strigă mama băieţelului şi, într-o clipă, Isabelle este acolo, pe mal, cu un coş de rufe sprijinit pe şold.

O vede pe Adeline stând în iarbă, întinde o mână, dar nu pentru prietena ei, ci pentru fiu.

— Vino aici, porunceşte ea, cu ochii albaştri aţintiţi asupra lui Adeline. Cine eşti? întreabă Isabelle şi se simte ca la marginea unui deal abrupt, cu pământul fugindu-i de sub picioare.

Se dezechilibrează, iar căderea de care-i e groază lui Adeline începe iar.

— Te-ai pierdut?

Déjà vu. Déjà su. Déjà vécu.

Deja văzut. Deja cunoscut. Deja trăit.

Au mai fost aici, mergând pe acest drum sau pe un drum asemănător, şi Adeline ştie unde să calce, ştie ce să spună, ştie ce vorbe vor atrage bunătate, ştie că, dacă i-o cere cum trebuie, Isabella o va lua acasă, îi va înfăşura umerii cu o pătură şi îi va oferi un bol cu zeamă, şi va funcţiona până la un moment dat.

— Nu, spune ea. Sunt în trecere.

A spus ceva greşit, pentru că expresia lui Isabelle se înăspreşte.

— Nu se cade ca o femeie să călătorească singură. Cu siguranţă, nu în aşa hal.

— Da, ştiu, spune ea. Aveam mai multe lucruri, dar am fost jefuită.

Isabelle păleşte.

— De cine?

— De un străin din pădure, răspunde ea.

Nu e o minciună.

— Eşti rănită?

Da, se gândeşte ea. *Cumplit.* Dar se obligă să clatine din cap şi să răspundă:

— Voi supravieţui.

Nu are de ales.

Cealaltă femeie pune jos rufele.

— Aşteaptă aici, spune Isabelle, din nou bună şi generoasă. Mă întorc imediat.

Îşi ridică băieţelul în braţe, se întoarce spre casă şi, în clipa în care dispare din câmpul ei vizual, Adeline îşi strânge rochia, încă udă la poale, şi se îmbracă.

Fireşte că Isabelle va uita iar.

Va ajunge la jumătatea drumului spre casă, apoi va încetini şi se va întreba de ce a pornit fără rufe. Va da vina pe mintea ei obosită, pe grijile cu cei trei copii, pe crizele micuţului, şi se va întoarce la râu. De data asta nu va sta nicio femeie pe mal, nicio rochie nu va fi întinsă la soare, doar un băţ abandonat în iarbă şi mâlul perfect neted.

Adeline şi-a desenat casa de o sută de ori.

A memorat panta acoperişului, textura uşii, umbrele din atelierul tatălui ei şi ramurile bătrânei sălcii care stă de strajă la marginea curţii.

Acolo se află şi ea acum, ascunsă după trunchi, privind-o pe Maxime care paşte lângă hambar, privindu-şi mama care atârnă rufe la soare, privindu-şi tatăl care ciopleşte o bucată de lemn.

Adeline priveşte şi îşi dă seama că nu poate rămâne.

Sau ar putea, ar putea găsi o cale să sară de la o casă la alta – ca pietricelele pe suprafaţa râului –, dar nu vrea. Când se gândeşte la asta, nu se simte nici precum râul, nici precum piatra, ci precum mâna sătulă de aruncat.

Estele i-a închis uşa în nas.

Isabelle a fost când bună, când îngrozită.

Mai târziu, mult mai târziu, Adeline va transforma aceste

cicluri într-un joc, va testa cât de mult se poate întinde între cornişe, înainte să cadă. Acum însă, durerea este prea recentă, prea acută şi nu îşi poate imagina cum ar fi să treacă din nou prin toate astea, să suporte privirea tatălui ei, respingerea din ochii lui Estele. Adeline LaRue nu poate fi străină aici, pentru aceşti oameni pe care îi cunoaşte dintotdeauna.

Doare prea tare să îi privească uitând-o.

Mama ei intră iar în casă, iar Adeline părăseşte adăpostul copacului şi porneşte prin curte. Nu către uşa din faţă, ci către atelierul tatei.

Are un singur geam cu oblon, o lampă stinsă, iar singura lumină e o rază de soare care pătrunde prin uşa deschisă şi îi e de-ajuns ca să vadă. Ştie pe de rost acel loc. Aerul miroase a sevă, a pământ, un miros dulce, podeaua este plină de aşchii şi de rumeguş, iar pe fiecare suprafaţă se află roadele muncii tatălui ei. Un cal din lemn, modelat după Maxime, fireşte – dar cât o pisică de mare. Un set de castroane, decorat numai cu inelele trunchiului din care au fost tăiate. O colecţie de păsări cât palma, cu aripile întinse sau strânse ori în plin zbor.

Adeline a învăţat să schiţeze lumea în cărbune şi plumb presat, dar tatăl ei a creat mereu folosind cuţitul. A cioplit forme din nimic, dându-le formă, consistenţă şi viaţă.

Acum se întinde şi îşi trece degetul peste botul căluţului, cum a mai făcut-o de o mie de ori.

Ce caută aici?

Adeline nu ştie.

Poate că îşi ia rămas-bun de la tatăl ei, persoana ei preferată din lumea întreagă.

Aşa şi-l va aminti. Nu cu lipsa de recunoaştere tristă din ochi, nici cu maxilarul încordat, în timp ce o ducea spre biserică, ci prin prisma lucrurilor pe care el le-a îndrăgit. Prin felul cum i-a arătat cum să ţină un băţ de cărbune, creând forme şi umbre apăsând cu mâna. Prin cântecele şi poveştile pe care el i le-a spus, prin tot ce-a văzut în cele cinci veri în care l-a însoţit la târg, când crescuse suficient cât să călătorească fără să i se interzică. Prin darul atent al

unui inel din lemn, făcut pentru prima şi unica sa fiică, la naşterea ei – cel pe care i l-a oferit ea întunericului.

Chiar şi acum mâna i se ridică spre gât şi atinge cu degetul mare şnurul din piele, iar ceva din adâncul ei se crispează când îşi aminteşte că acesta nu mai există.

Pe masă sunt risipite bucăţi de pergament, acoperite cu desene şi şabloane, cu semnele muncii trecute şi viitoare. Pe marginea mesei vede un creion şi se întinde după el, chiar dacă în piept îi răsună ecoul groazei.

Îl atinge de foaie şi începe să scrie.

Cher Papa...

Creionul zgârie hârtia, dar literele pălesc în urma sa. Când Adeline termină primele două cuvinte nesigure, acestea au dispărut deja, iar când izbeşte cu pumnul în masă, răstoarnă un borcănel cu lac, vărsând uleiul preţios peste notiţele tatălui ei şi peste lemnul de sub ele. Ea se chinuieşte să strângă hârtiile, pătându-şi mâinile şi lovind una dintre păsările din lemn.

Dar nu era cazul să se agite.

Lacul se resoarbe deja, afundându-se ca o piatră în râu, până când nu mai există. E ceva foarte ciudat să îşi dea seama ce se întâmplă, să se gândească la ce s-a pierdut şi ce nu.

Lacul nu mai este, dar n-a revenit în borcănel, care zace gol, lipsit de conţinut. Pergamentul n-are nicio urmă, este neatins, la fel ca masa de sub el. Doar mâinile ei sunt pătate, cu uleiul intrându-i în liniile din palmă. Încă se uită la ele când face un pas în spate şi aude teribilul trosnet al lemnului sub tălpi.

Este mica pasăre din lemn, cu una din aripi frântă pe pământul bătătorit. Adeline tresare – era preferata ei din stol, dar a rămas încremenită în momentul ridicării în zbor.

Se lasă pe vine să adune resturile, dar, când se ridică iar, aşchiile de pe jos au dispărut, iar păsărica e din nou întreagă în mâna ei. Aproape că o scapă, surprinsă, şi nu ştie de ce i se pare imposibil *aşa ceva.* A fost transformată într-o străină, a dispărut din minţile celor pe care i-a cunoscut şi i-a iubit, precum soarele după un nor, a privit

cum se ştergea fiecare semn pe care a încercat să îl lase în urmă.

Dar pasărea este diferită.

Poate pentru că îi încape în palme. Poate pentru că, pentru o clipă, acest accident reparat pare o binecuvântare, o îndreptare a unui lucru rău, şi nu doar o extensie a propriei uitări. Incapacitatea de a lăsa urme. Dar Adeline nu se gândeşte la asta în felul acesta, nu încă, nu a petrecut luni întregi întorcând blestemul pe toate părţile, memorându-i forma, studiind suprafeţele netede în căutarea unor fisuri.

Acum doar ţine în mână mica pasăre nevătămată, bucuroasă că este întreagă.

Vrea să o pună la loc în stol, când o opreşte ceva – poate ciudăţenia momentului, poate faptul că deja îi este dor de viaţa aceasta, chiar dacă ei nu îi va fi dor de Adeline –, dar vâră mica pasăre în buzunarul fustei şi se obligă să părăsească atelierul, îndepărtându-se de casa ei.

Pe drum, trece de salcia noduroasă, coteşte şi ajunge la marginea satului. Abia atunci priveşte înapoi, îşi lasă ochii să cuprindă pentru ultima dată liziera copacilor, umbra densă întinsă sub soare, apoi întoarce spatele pădurii şi sătucului Villon şi vieţii care nu-i mai aparţine.

Începe să meargă.

— XIV —

Villon-sur-Sarthe, Franţa
30 iulie 1714

Villon dispare ca o căruţă la o cotitură, cu acoperişurile înghiţite de copaci şi de colinele împrejmuitoare. Când Adeline îşi adună curajul să privească înapoi, deja satul nu se mai vede.

Oftează, se întoarce şi merge mai departe, mai mult ţopăind din cauza formei ciudate a cizmelor lui George. Sunt prea mari, cu jumătate de talpă. Adeline a găsit şosete pe o frânghie de uscat rufe, le-a vârât în vârfurile cizmelor ca să se potrivească mai bine, dar, după patru ore de mers, simte că pielea i s-a jupuit pe alocuri şi că sângele se adună în interior. Îi este frică să se uite, aşa că nu o face. Se concentrează doar la drum.

A decis să se îndrepte spre oraşul-fortăreaţă Le Mans. Pentru ea este cea mai mare distanţă parcursă vreodată şi n-a mai făcut drumul singură până acum.

Ştie că lumea este mult mai mare decât satele de pe râul Sarthe, dar acum nu se poate gândi decât la drumul dinaintea ei. Fiecare pas pe care-l face o duce mai departe de Villon, departe de o viaţă care nu îi mai aparţine.

Ai vrut să fii liberă, zice o voce din mintea ei, dar nu e vocea ei; nu, este mai profundă, mai netedă, croită din satin şi fum de lemn.

Ocoleşte satele, fermele de pe câmpuri. Lumea pare pustie pe întinderi lungi, de parcă un artist ar fi schiţat doar peisajul şi l-ar fi uitat apoi, distras de altceva.

Adeline aude o căruţă pe drum şi se ascunde într-un şanţ din apropiere, aşteptând să treacă. Nu vrea să se îndepărteze de drum sau de râu, dar peste umăr, printr-o pădurice, vede fructe de vară galbene, iar stomacul ei

tânjeşte.

O livadă.

Umbra este plăcută, aerul, răcoros, iar ea culege o piersică de pe o creangă joasă şi îşi înfige lacomă dinţii în fruct, cu stomacul gol strângându-i-se în jurul muşcăturii dulci. În ciuda tristeţii, mănâncă şi o pară, şi un pumn de corcoduşe, apoi îşi umple de mai multe ori palmele cu apă dintr-un puţ de la marginea livezii, înainte să se oblige să continue, întorcându-se în arşiţa verii.

Umbrele se alungesc când se aşază, într-un târziu, pe malul râului şi îşi scoate cizmele să îşi privească rănile.

Dar acolo nu-i nimic.

Şosetele nu sunt însângerate. Tălpile nu au nici urmă de tăieturi. Nici urmă de kilometrii străbătuţi, de ore parcurse pe pământul bătătorit, deşi a simţit durerea fiecărui pas. Nici umerii ei nu sunt arşi de soare, deşi i-a simţit căldura toată ziua. I se strânge stomacul, dorindu-şi mai mult decât nişte fructe furate, dar, în timp ce lumina se diminuează, iar dealurile se întunecă, nu vede nici felinare, nici case.

Extenuată, s-ar ghemui chiar acolo, pe mal, lăsându-se pradă somnului, dar deasupra apei plutesc insecte, care-i înţeapă pielea, aşa că se retrage într-un câmp deschis şi cade în iarba înaltă, aşa cum a făcut de atâtea ori când era mică şi îşi dorea să fie altundeva. Iarba înghiţea casa, atelierul, acoperişurile din Villon, totul, cu excepţia cerului de deasupra ei, un cer care putea aparţine oricui.

Acum priveşte amurgul şi îi este dor de casă. Nu de Roger, nici de un viitor nedorit, ci de atingerea dură a mâinii lui Estele, când femeia îi arăta cum să plivească tufele de zmeură, şi de murmurul blând al tatălui său în timp ce lucra în atelier, de mirosul de sevă şi de rumeguş din aer. De acele părţi din viaţa ei pe care n-a vrut să le piardă.

Îşi strecoară mâna în buzunarul fustei, căutând cu degetele mica pasăre sculptată. Nu şi-a permis să o atingă până acum, fiind aproape sigură că dispăruse, că furtul fusese anulat, ca orice alt gest a ei – dar e încă acolo, cu lemnul neted şi cald.

Adeline o scoate, o ridică spre cer şi se minunează.

Nu a putut să distrugă figurina.

Dar a putut s-o *ia.*

În lista tot mai lungă de aspecte negative – nu poate să scrie, nu îşi poate rosti numele, nu poate lăsa urme –, este primul lucru pe care îl poate face. *Poate fura.* Va dura mult până când îşi va defini contururile blestemului, dar şi mai mult până când va înţelege simţul umorului umbrei, înainte să o privească pe deasupra unui pahar cu vin şi să afirme că un furt de succes este un act anonim. Absenţa urmelor.

Acum este doar recunoscătoare că are talismanul.

Mă numesc Adeline LaRue, îşi spune ea, ţinând mica pasăre din lemn. *M-am născut în Villon, în 1691, sunt fiica lui Jean şi a Marthei şi am trăit într-o casă din piatră chiar lângă salcia bătrână...*

Îi spune sculpturii mititele povestea vieţii sale, parcă temându-se că s-ar putea uita pe sine la fel de uşor cum o fac alţii, fără să ştie că acum mintea ei este o cuşcă impecabilă, memoria ei, o capcană perfectă. Nu va uita niciodată, chiar de şi-ar dori.

Noaptea se strecoară, iar cerul violet devine negru. Adeline ridică privirea în beznă şi începe să suspecteze că şi bezna o priveşte, zeul acela, sau demonul, cu ochii lui cruzi, cu zâmbetul batjocoritor, cu trăsăturile contorsionate într-un chip nedesenat de ea.

Priveşte ţinându-şi capul pe spate, iar stelele par să capete conturul unei feţe, al pometţilor şi al sprâncenelor. Iluzia se compune până când Adeline se aşteaptă ca pătura nopţii să se sfâşie şi să se răsucească, aşa ca umbrele în pădure, iar spaţiul dintre stele să se rupă, dezvăluind ochii aceia de smarald.

Îşi muşcă limba ca să nu îl strige, să nu cumva să-i răspundă altceva.

Nu se află în Villon, la urma urmei. Nu ştie ce zei hoinăresc pe aici.

Mai târziu, puterea îi va ceda.

Mai târziu, vor fi nopţi în care nevoia va sufoca precauţia şi va urla, şi îl va blestema, şi îl va sfida să iasă şi să o

înfrunte.

Mai târziu… însă în noaptea asta e obosită şi flămândă şi nu vrea să îşi risipească puţina energie cu zei care nu vor răspunde.

Aşa că se ghemuieşte pe o parte, închide ochii strâns şi aşteaptă să vină somnul. Se gândeşte la torţele de pe câmp, dincolo de pădure, la vocile care o strigau pe nume.

Adeline, Adeline, Adeline.

Cuvintele o lovesc, bătându-i darabana pe piele precum ploaia.

Se trezeşte ceva mai târziu, tresărind. Lumea este neagră, ca de cerneală, iar potopul i-a pătruns deja prin rochie. Furtuna cumplită a venit dintr-odată.

Se grăbeşte de-a lungul câmpului, târându-şi fustele, până la cel mai apropiat şir de copaci. Acasă adora zgomotul ploii pe pereţii casei, stătea trează şi asculta cum era spălată lumea. Dar aici nu are pat, nici adăpost. Face tot ce îi stă în puteri să-şi stoarcă apa din rochie, dar i se răceşte deja pe piele, iar ea se ghemuieşte printre rădăcini, tremurând sub coroana răsfirată.

Mă numesc Adeline LaRue, îşi povesteşte. *Tata m-a învăţat să fiu o visătoare, iar mama, să fiu nevastă. Estele mi-a spus cum să vorbesc cu zeii.*

Gândul îi zboară la Estele, care stătea afară, în ploaie, cu palmele deschise, vrând parcă să prindă ploaia. Estele, care nu-şi dorea niciodată compania altora, ci prefera să fie singură.

Care s-ar fi mulţumit să trăiască şi singură pe lume.

Încearcă să-şi închipuie ce ar spune bătrâna dacă ar vedea-o acum, dar de fiecare dată când se străduieşte să invoce ochii aceia atenţi, gura cunoscătoare, vede doar felul în care a privit-o Estele în acele ultime clipe, cum s-a încruntat şi apoi s-a relaxat, o întreagă viaţă în care o cunoscuse distantă ca o lacrimă.

Nu, n-ar trebui să se gândească la Estele.

Adeline îşi înconjoară genunchii cu braţele şi încearcă să doarmă, iar când se trezeşte din nou soarele se revarsă printre copaci. Un sticlete se află în apropiere, pe o

ridicătură de muşchi, ciugulindu-i tivul rochiei. Îl dă la o parte, verificând că în buzunar încă există pasărea din lemn, şi se ridică, se clatină, ameţită de foame, şi îşi dă seama că nu a mai mâncat altceva în afară de fructele din urmă cu o zi şi jumătate.

Mă numesc Adeline LaRue, îşi spune, în timp ce se apropie iar de drum. Devine o mantră, ceva cu care să-şi umple timpul, să-şi numere paşii, şi o repetă iar şi iar.

Coteşte, se opreşte, clipind des, de parcă i-ar intra soarele în ochi, deşi nu e aşa, şi totuşi lumea din faţa ei este scăldată într-un galben brusc şi viu, iar câmpurile verzi sunt devorate de o pătură de culoarea gălbenuşului de ou.

Priveşte peste umăr, dar drumul din urma ei este încă verde şi maroniu, nuanţele obişnuite ale verii. Câmpul din faţa ei are culoarea seminţelor de muştar, deşi ea încă nu ştie asta. Este doar superb şi copleşitor. Addie priveşte şi, pentru o clipă, uită de foame, de picioarele care o dor, de pierderea bruscă şi se minunează de strălucirea şocantă, de culoarea care înghite totul.

Rătăceşte pe câmp, cu mugurii de flori mângâindu-i palmele, fără să-i fie teamă că ar putea strivi plantele sub tălpi – acestea s-au ridicat deja, după ce ea a trecut, căci paşii ei au fost parcă şterşi. Când ajunge la capătul celălalt al câmpului, regăsind drumul şi verdele cunoscut, îi pare anost, iar ochii ei caută deja o altă sursă de uimire.

La scurtă vreme după aceea dă cu ochii de un sat mai mare şi vrea să îl ocolească, dar simte un miros care-i face stomacul să se strângă.

Unt, drojdie – mirosul dulce şi îmbietor al pâinii.

Arată ca o rochie care a căzut de pe sfoara de uscat rufe, mototolită şi murdară, cu părul ca un cuib încâlcit, dar îi e prea foame ca să-i pese. O ia pe urmele mirosului, printre case şi pe un drumeag îngust, către piaţă. Vocile se intensifică odată cu mirosul de pâine coaptă, iar când coteşte vede o mână de femei aflate în jurul unui cuptor comunal. Stau pe banca din piatră şi râd şi sporovăiesc ca nişte păsărele pe o cracă, în timp ce franzelele se îndreaptă spre gura deschisă a cuptorului. Imaginea este atât de

familiară, încât pe Adeline o doare şi rămâne în umbră un moment, ascultând trilurile şi ciripitul din vocile lor, înainte ca foamea să o împingă.

Nu trebuie să se caute prin buzunare, ştie deja că nu are bani. Poate că s-ar putea târgui pentru pâine, dar tot ce are este pasărea, iar când o găseşte între faldurile fustei, degetele ei refuză să dea drumul lemnului. Ar putea cerşi, dar îi vine în minte chipul mamei, cu ochii ei plini de dispreţ.

Îi mai rămâne doar furtul – greşit, fireşte, dar îi este prea foame să cântărească păcatul. Contează numai cum să o facă. Cuptorul este înconjurat de oameni şi, indiferent cât de repede pare să se şteargă prezenţa ei din memoria celorlalţi, tot este făcută din carne şi oase, nu e o fantomă. Nu se poate duce să ia pâinea fără să provoace agitaţie. Cu siguranţă, oamenii ar putea să o uite suficient de repede, dar la ce pericol s-ar expune înainte? Dacă ia pâinea şi apoi fuge, cât de departe ar trebui să fugă şi cât de repede?

Atunci aude un zgomot blând, animalic, aproape pierdut în sporovăială.

Dă târcoale cuptorului din piatră şi îşi vede şansa peste drum. Un catâr se află acolo, la umbră, mestecând leneş lângă un sac cu mere şi un morman de vreascuri pentru foc.

Nu e nevoie decât de o palmă bruscă, iar catârul tresare, mai mult de şoc, speră ea, decât de durere. Se agită, deranjând merele şi vreascurile. Piaţa se trezeşte din obişnuinţă, lumea e aruncată într-un scurt moment de haos, iar animalul se îndepărtează, tropăind, târând un sac cu grâne. Femeile sar în picioare. Cascadele râsetelor se dizolvă în strigăte nemulţumite.

Adeline se strecoară ca un nor spre cuptor, înşfăcând cea mai apropiată franzelă de la marginea acestuia. Durerea îi frige degetele când o apucă şi aproape o scapă, dar îi este prea foame şi durerea, învaţă ea, nu va dura. Franzela e a ei, iar când catârul se linişteşte şi grânele sunt puse la loc, merele adunate, femeile revenite la locurile lor de lângă cuptor, Addie a dispărut deja.

Se sprijină de peretele unui grajd, la umbră, cu dinţii sfâşiind pâinea pe jumătate coaptă. Aluatul i se fărâmiţează în gură, cleios şi dulce, greu de înghiţit, dar nu îi pasă. O satură destul şi îi mai potoleşte foamea. Mintea începe să i se limpezească. Pieptul i se relaxează şi, pentru prima dată de când a plecat din Villon, se simte om, chiar dacă nu în totalitate. Se îndepărtează de perete şi începe iar să meargă, urmând soarele şi cursul râului, spre Le Mans.

Mă numesc Adeline... începe iar.

Nu i-a plăcut niciodată numele. Acum nici nu îl poate rosti. Oricum şi-ar spune, o face doar în mintea ei. *Adeline* este femeia lăsată în urmă în Villon, în ajunul unei nunţi nedorite. Dar *Addie* – Addie a fost un dar de la Estele, un nume mai scurt, mai puternic, un nume iute pentru o fată care pleca la târg, care se chinuia să vadă pe deasupra acoperişurilor, care desena şi visa poveşti mai interesante, lumi mai grandioase sau vieţi pline de aventură.

Merge mai departe şi reîncepe povestea din mintea ei.

Mă numesc Addie LaRue...

— XV —

New York City
11 martie 2014

E prea multă liniște fără James.

Addie nu l-a considerat niciodată zgomotos – fermecător, voios, dar nici pe departe gălăgios –, însă acum îşi dă seama în ce măsură umplea el spaţiul când era prezent.

În noaptea aceea, el pusese un disc şi fredonase melodiile, prăjind brânză pe aragazul cu şase ochiuri, pe care o mâncaseră în picioare, fiindcă locuinţa era nouă şi el nu cumpărase încă scaune de bucătărie. Nici acum nu există scaune, însă nici James nu este acolo – e plecat pe undeva –, iar apartamentul se întinde în jurul ei, prea tăcut şi prea mare pentru o singură persoană, cu podeaua înaltă şi cu sticla dublă combinate pentru a bloca zgomotele oraşului, reducând Manhattanul la o imagine mută, cenuşie, dincolo de ferestre.

Addie pune mai multe discuri de vinil, dar sunetul reverberează. Încearcă să se uite la televizor, dar zumzetul ştirilor este mai degrabă de fundal, la fel şi corul vocilor de la radio, prea departe să pară reale.

Cerul de afară a rămas cenuşiu. O perdea fină de ploaie atenuează contururile clădirilor. Este o zi perfectă pentru a sta la gura sobei şi a bea ceai, alături de cărţi îndrăgite.

Dar, chiar dacă James are un şemineu, este pe gaz, şi când Addie verifică dulapul, să caute marca preferată de ceai, găseşte cutia în spate, dar goală, şi toate cărţile lui sunt de istorie, nu de ficţiune, iar Addie ştie că nu îşi poate petrece ziua aici, de una singură.

Se îmbracă în hainele ei şi netezeşte cuvertura pe pat, chiar dacă este sigură că personalul de la curăţenie va trece pe acolo înaintea lui James. Aruncând o ultimă privire

zilei posomorâte, fură o eşarfă de pe un raft, din caşmir în carouri, moale, cu eticheta încă ataşată, şi iese. Încuietoarea se răsuceşte în urma ei.

La început, nu ştie încotro se îndreaptă.

Sunt zile în care se simte ca o leoaică în cuşcă, umblând de colo până colo. Picioarele ei au parcă propria independenţă şi, în curând, o poartă spre centrul oraşului.

Mă numesc Addie LaRue, se gândeşte în timp ce merge.

Au trecut trei sute de ani, şi totuşi o parte a ei încă se teme de uitare. Au fost vremuri, fireşte, în care şi-a dorit să aibă memoria mai slabă, în care ar fi dat orice să înnebunească şi să dispară. E mai simplu să te pierzi.

Aşa ca Peter Pan al lui J. M. Barrie.

Acolo, la finalul poveştii, când Peter stă pe piatră, cu amintirea lui Wendy Darling alunecându-i din minte, fireşte că este trist să uiţi.

Dar să fii uitat înseamnă însingurare.

Să îţi aminteşti când nimeni altcineva nu o poate face.

Îmi amintesc eu, şopteşte întunericul, aproape cu blândeţe, de parcă nu el ar fi blestemat-o.

Poate că de vină este vremea urâtă sau poate dispoziţia, care o împinge pe Addie spre marginea de est a Central Park, spre strada 82 şi spre sălile din granit de la Met[7].

Addie a simţit mereu predilecţie pentru muzee.

Sunt spaţii pline de istorie, unde se organizează arta şi unde obiectele stau pe piedestaluri sau atârnă pe pereţi, deasupra unor explicaţii scrise pe tăbliţe mici şi albe. Uneori, însăşi Addie se simte un muzeu, pe care numai ea îl poate vizita.

Traversează sala mare, cu arcadele şi colonadele din piatră, îşi croieşte drum printre greci şi romani şi Oceania trecutului, exponate lângă care s-a oprit de sute de ori, continuă până la sculpturile europene, cu siluetele sale din marmură grandioase.

La o cameră distanţă, o găseşte acolo unde se află mereu. Stă într-o casetă din sticlă, lângă un perete,

[7] Muzeul Metropolitan de Artă din New York, unul dintre cele mai mari şi mai cuprinzătoare muzee de profil din lume (n. trad.).

încadrată de o parte şi de cealaltă de piese din fier sau argint. Nu este mare, ca alte sculpturi, ci are lungimea braţului ei, de la cot până la vârfurile degetelor. O plintă din marmură cu cinci păsări mici din lemn, fiecare pe cale să îşi ia zborul. A cincea este cea care-i reţine privirea: felul cum ţine ciocul ridicat, poziţia aripilor, moliciunea penelor capturată în lemn cândva, şi acum iar.

Revenir se numeşte. *Revenire.*

Addie îşi aminteşte când a găsit-o prima dată, un mic miracol, stând acolo pe soclul ei alb. Artistul, Arlo Miret, un bărbat pe care ea nu l-a cunoscut, şi totuşi iată-l, cu o parte din povestea şi din trecutul ei. Găsită şi transformată în ceva memorabil, ceva demn, ceva superb.

Şi-ar dori să atingă mica pasăre, să o mângâie cu degetele, aşa cum făcea mereu, chiar dacă ştie că nu este cea pierdută, ştie că aceasta nu a fost cioplită de mâinile puternice ale tatălui ei, ci de un străin. Dar este acolo, adevărată şi, într-un fel, îi aparţine.

Un secret păstrat. O amintire. Primul semn pe care l-a lăsat în lume, cu mult înainte să ştie adevărul, că ideile sunt mult mai răzleţe decât amintirile, că îşi caută mereu căi de a prinde rădăcini.

— XVI —

Le Mans, Franţa
31 iulie 1714

Le Mans este un uriaş care doarme pe câmpurile aflate de-a lungul râului Sarthe.

Au trecut peste zece ani de când lui Addie i s-a dat voie să facă drumul spre oraşul-fortăreaţă, alături de tatăl ei, în căruţa familiei.

Acum inima îi bate mai repede când păşeşte prin porţile oraşului. De data asta nu are cal, nici tată, nici căruţă, dar în lumina după-amiezii târzii oraşul este la fel de aglomerat cum şi-l amintea. Addie nu se oboseşte să se integreze – dacă, uneori, o priveşte cineva, persoana respectivă îşi ţine părerea pentru sine, remarcă tânăra femeie în rochie albă, pătată. Este mai uşor să fie singură între atâţia oameni.

Doar că nu ştie încotro să o ia. Se opreşte o clipă să cumpănească, dar aude copite, prea brusc, prea aproape, şi abia se fereşte să nu fie călcată de o căruţă.

— Dă-te la o parte! strigă căruţaşul.

Iar când ea se aruncă în spate, se ciocneşte de o femeie cu un coş cu pere. Se înclină şi trei sau patru fructe se rostogolesc pe aleea pietruită.

— Uită-te pe unde mergi, mârâie femeia, dar când Addie se apleacă să o ajute să ridice fructele căzute, strigă şi o calcă pe degete.

Addie dă înapoi şi îşi vâră mâinile în buzunare, agăţându-se de mica pasăre din lemn. Continuă să meargă pe străzile întortocheate, către centrul oraşului. Sunt foarte multe drumuri şi toate par la fel.

A crezut că locul i se va părea mai cunoscut, dar nu. Este doar o parte dintr-un vis îndepărtat. Când a fost aici ultima dată, i s-a părut o minune, un loc mare, plin de viaţă:

pieţele pline de agitaţie, scăldate de soare, vocile răsunând din piatră, umerii laţi ai tatălui ei blocând zonele mai întunecate.

Dar acum, singură, se simte ameninţată, iar farmecul zglobiu a dispărut, lăsând doar muchiile ascuţite care ies din ceaţă. O versiune a oraşului a înlocuit-o pe cealaltă.

Palimpsest.

Nu cunoaşte cuvântul încă, dar, peste cincizeci de ani, într-un salon parizian, îl va auzi pentru prima dată – ideea unui trecut înceţoşat, peste care a fost scris prezentul – şi îşi va aminti de clipa asta din Le Mans.

Un loc pe care-l ştie, şi totuşi nu-l cunoaşte.

A fost o prostie să creadă că ar fi rămas la fel, când toate celelalte s-au schimbat. Când *ea* s-a schimbat, din fată a devenit femeie, iar apoi o fantomă.

Înghite cu greu şi se îndreaptă de spate, hotărâtă să nu se destrame.

Dar Addie nu găseşte hanul la care trăgea cu tatăl ei, dar, chiar de l-ar găsi, ce să facă acolo? Nu poate plăti şi, chiar de-ar avea cu ce, cine i-ar închiria o odaie unei femei singure? Le Mans este oraş, dar nu atât de mare încât să treacă asta cu vederea vreun hangiu.

Addie strânge mai tare sculptura din buzunar şi merge mai departe. Vede o piaţă dincolo de primărie, dar care se închide, mesele sunt goale, căruţele se îndepărtează, pe pământ sunt foi rătăcite de salată şi câţiva cartofi mucegăiţi şi, înainte să îi vină ideea să le înşface, sunt deja luate de mânuţe mai agile.

La marginea pieţei vede un han cu tavernă.

Priveşte cum un bărbat se dă jos de pe cal, o iapă cu picăţele, şi trece frâul unui ajutor de la grajd, întorcându-se deja spre zgomotul şi agitaţia de dincolo de uşile deschise. Îl priveşte pe grăjdar ducând iapa într-un hambar mare, din lemn, şi dispărând în bezna relativă. Dar nu hambarul şi nici iapa i-au atras privirea, ci pachetul de pe spinarea ei. Sunt doi saci grei, parcă plini cu grâne.

Addie traversează piaţa şi se strecoară în grajd, în urma bărbatului şi a iepei, cu pasul uşor şi iute. Lumina soarelui

se filtrează subţire printre bârnele acoperişului, îmblânzind locul şi punctându-l cu zone mai deschise în umbrele stratificate – e genul de loc pe care ar fi adorat să îl deseneze.

O duzină de cai se agită în boxe, şi în partea cealaltă grăjdarul murmură un cântec către iapă, scoţându-i şaua şi aruncând-o peste separatorul din lemn. Ţesală animalul. Şi iapa are coama încâlcită, ca un cuib.

Addie se ascunde, strecurându-se spre boxele din fundul hambarului, spre sacii şi săculeţele întinse peste barierele din lemn dintre cei. Mâinile ei ţâşnesc flămânde, căutând sub catarame şi clapete. Nu găseşte pungi, ci o haină grea, de călărie, o ploscă de vin, un cuţit cât mâna ei. Îşi pune haina pe umeri, cuţitul îl vâră într-un buzunar şi vinul în celălalt, şi se strecoară mai departe, tăcută ca o stafie.

Nu vede găleata goală decât după ce o loveşte cu încălţămintea şi zăngăneşte brusc. Cade în fân, iar Addie îşi ţine respiraţia şi speră ca zgomotul să se fi pierdut în cel al copitelor. Dar grăjdarul nu mai fredonează. Ea se lasă mai jos, între umbrele celei mai apropiate boxe. Trec cinci secunde, apoi zece, apoi, în cele din urmă, reîncepe murmurul, iar Addie se ridică şi îşi croieşte drum spre ultima boxă, unde se află un cal îndesat, care molfăie grâne. Degetele ei se apropie de catarama unui oblânc.

— Ce faci?

Vocea e prea aproape în spatele ei. Grăjdarul nu mai fredonează, nu mai ţesală iapa cu picăţele, ci se află între boxe, cu o cravaşă în mână.

— Îmi pare rău, domnule, spune ea. Am venit să caut calul tatei. Voia ceva din săculeţ.

El o priveşte neclintit, cu trăsăturile pe jumătate înghiţite de părul lui întunecat.

— Care-i calul?

Ea îşi doreşte să fi observat mai bine caii şi desagile, dar nu poate ezita, fiindcă ar da de gol minciuna, aşa că se întoarce repede spre calul de povară.

— Acesta.

E o minciună bună, ce ar fi putut să fie adevărată, dacă

ar fi ales un alt cal. Un zâmbet de rău augur apare deasupra bărbiei omului.

— Ah, zice el, lovindu-şi palma cu cravaşa, doar că ăsta e *al meu.*

Lui Addie îi vine să râdă – straniu, nu?

— Pot să mai ghicesc o dată? şopteşte ea, apropiindu-se de uşa grajdului.

Undeva în apropiere nechează o iapă. O alta bate din copită. Cravaşa nu se mai loveşte de palma omului, iar Addie sare într-o parte, între boxe, cu grăjdarul după ea.

Este rapid, are o viteză dobândită din prinderea animalelor, dar ea este mai uşoară şi are mai multe de pierdut. Mâna lui atinge gulerul hainei furate, dar nu o poate prinde. Paşii lui greoi ezită şi încetinesc, iar Addie crede că a scăpat, chiar înainte să audă zgomotul limpede al unui clopoţel care sună pe peretele grajdului, urmat de nişte paşi de cizme ce vin din exterior.

Aproape c-a ajuns la gura hambarului, când apare al doilea bărbat, tăindu-i calea ca o umbră mare.

— A scăpat un animal? strigă el înainte s-o vadă, înfăşurată în haina furată, cu cizmele prea mari lipăind în fân.

Ea se dă înapoi şi ajunge drept în braţele grăjdarului. Degetele lui îi cuprind umerii, grele ca nişte cătuşe, şi ea încearcă să se desprindă, însă ele apasă suficient cât să lase vânătăi.

— Am prins-o la furat, zice el, iar ţepii aspri ai bărbii lui îi zgârie obrazul.

— Dă-mi drumul, se roagă ea.

— Ăsta nu-i un iarmaroc, mârâie al doilea bărbat, scoţând un cuţit de la cingătoare. Ştii ce facem aici cu hoţii?

— A fost o greşeală. Te rog, dă-mi drumul.

Cuţitul se mişcă precum un deget care admonestează.

— Nu până nu plăteşti.

— Dar nu am bani.

— E în regulă, spune al doilea, venind mai aproape. Hoţii plătesc în natură.

Ea încearcă să i se smulgă din braţe, dar strânsoarea

bărbatului este de fier. Cuţitul i se lipeşte de şnururile rochiei, desfăcându-le ca pe nişte sfori. Când se răsuceşte iar, nu mai încearcă să se elibereze, ci doar să ajungă la arma din buzunarul hainei furate. Atinge de două ori mânerul din lemn, înainte să-l apuce.

Loveşte în coapsa primului bărbat, simte cum îi pătrunde în carne. El zbiară şi o îndepărtează ca pe o viespe, aruncând-o în faţă, în tăişul celuilalt.

Durerea îi intră prin umăr, când lama o muşcă şi îi alunecă peste claviculă, lăsând în urmă o arsură. Mintea ei se goleşte, dar picioarele i se mişcă deja, ducând-o prin uşile grajdului şi afară, în piaţă. Se aruncă în spatele unui butoi, iar bărbaţii ies în urma ei împleticindu-se şi înjurând, cu feţele contorsionate de furie şi de ceva mai rău, de ceva brutal şi flămând.

Apoi, după câţiva paşi, încetinesc.

După câţiva paşi, urgenţa lor se clatină şi piere, scopul le scapă, ca un gând îndepărtat. Bărbaţii se uită în jur şi apoi unul la altul. Cel pe care l-a înjunghiat pare acum să stea mai drept, nici urmă de pantaloni sfâşiaţi, de sânge prin materiale. Însemnul ei s-a şters.

Se clatină şi se întorc spre hambar, iar Addie se apleacă, sprijinindu-şi capul de butoi. Pieptul îi freamătă, simte durerea vie pe claviculă, iar când îşi apasă rana cu mâna, degetele îi devin roşii.

Nu poate rămâne în spatele butoiului, deci se ridică forţat şi se clatină, simţindu-se slăbită, dar valul de ameţeală îi trece în curând. Merge cu o mână pe umăr şi cu cealaltă strângând cuţitul, sub haina furată. Nu ştie când decide să părăsească Le Mans, dar traversează curtea, se îndepărtează de grajd şi pătrunde pe străduţele întortocheate, trecând pe lângă hanuri gălăgioase şi taverne, din care se aud râsete, renunţând la oraş cu fiecare pas.

Durerea din umăr se transformă din arsură în pulsaţie mută, după care dispare. Îşi trece degetele peste tăietură, dar a dispărut. La fel şi sângele de pe rochie, înghiţit precum cuvintele pe care le-a scris pe pergamentul tatălui

ei, precum liniile trasate în mâlul de pe malul râului. Singurele urme de pe pielea ei sunt o crustă de sânge care i se usucă pe claviculă şi o pată de roşu-maroniu în palmă. Addie se miră, pentru o clipă, deşi îi este ciudă, de magia aceea ciudată, de dovada că, într-un fel, umbra s-a ţinut de cuvânt. A răsucit înţelegerea după plac, aşa este, i-a transformat dorinţele în ceva greşit, putred. Dar măcar i-a dăruit viaţă.

Un sunet mic şi furios îi scapă din gâtlej, de uşurare, poate, dar şi de groază. Pentru foamea pe care o descoperă abia acum. Pentru durerea din picioare, deşi încă o ţin şi nu se învineţesc. Pentru durerea rănii din umăr, înainte să se vindece. Întunericul a scutit-o de moarte, poate, dar nu şi de suferinţă.

Vor trece ani înainte să înveţe adevărata semnificaţie a acelui cuvânt, dar acum, mergând prin amurgul care se îndeseşte, este încă uşurată că trăieşte.

Uşurarea se clatină când ajunge la marginea oraşului. Până acolo a ajuns cel mai departe Adeline, vreodată.

Le Mans rămâne în urmă, iar în faţa ei zidurile înalte din piatră lasă loc orăşelelor împrăştiate, fiecare ca o pădurice, şi apoi câmpurilor deschise, şi apoi nu mai ştie cui.

Când era mică, urca pantele care se ridicau şi coborau în jurul satului Villon, se apleca spre marginea dealului, spre locul în care se prăvălea pământul, şi se oprea, cu inima bătându-i puternic, cu trupul aplecat, dorindu-şi căderea.

Un brânci şi greutatea ei ar fi făcut restul.

Acum nu are un deal abrupt în faţă, nici o pantă, şi totuşi se teme că îşi va pierde echilibrul.

Vocea lui Estele se ridică atunci din întuneric.

Cum mergi până la capătul pământului? o întrebase ea, cândva. Şi pentru că Addie nu ştiuse răspunsul, bătrâna îi zâmbise făcând riduri în jurul gurii şi îi spusese: *Pas cu pas.*

Addie nu merge la capătul pământului, dar trebuie să meargă *undeva,* şi atunci se hotărăşte.

Merge la Paris.

În afară de Le Mans, e singurul oraş pe care-l ştie după nume, un nume care s-a jucat de-atâtea ori pe buzele

străinului ei şi care a fost prezent în fiecare poveste spusă de tatăl ei, un nume pentru un loc al zeilor şi regilor, cu aur şi promisiuni, magnific.

Aşa începe povestea, ar fi zis el, dacă ar fi putut s-o vadă acum.

Addie face primul pas şi simte că pământul cedează, că ea se clatină. Dar nu cade.

— XVII —

New York City
12 martie 2014

Este o zi mai bună.

Soarele e pe cer. Aerul nu-i atât de rece. Sunt multe de iubit la un oraş precum New Yorkul.

Mâncarea, arta, evenimentele culturale constante – deşi Addie îl iubeşte mai ales pentru dimensiunile sale. Orăşelele şi satele sunt uşor de cucerit. O săptămână în Villon era suficientă pentru a parcurge fiecare cărare şi pentru a învăţa fiecare chip. Dar cu oraşe precum Parisul, Londra, Chicago şi New York nu trebuie să se drămuiască, nici să ia înghiţituri mici, ca să facă noutatea să dureze. Un oraş pe care-l poate consuma flămândă, cum îi place, este acela pe care-l devorează în fiecare zi şi totuşi îi rămâne suficientă mâncare.

Este genul de loc pentru care ai nevoie de ani întregi să vizitezi totul, şi totuşi mereu pare să mai existe o alee, o scară, o uşă.

Poate că de aceea nu a remarcat-o până acum.

După colţ, după ce cobori câteva trepte, vede o prăvălie pe jumătate ascunsă de cotitura străzii. Cândva, faţada era violetă, dar a pălit de mult spre cenuşiu, deşi firma este încă lizibilă, cu literele sale albe.

Ultimul cuvânt.

Pare un anticariat, după nume, iar ferestrele sunt pline ochi de cotoare stivuite. Lui Addie i se accelerează pulsul. Era convinsă că le ştia pe toate. Dar iată ce e minunat la New York. Addie a parcurs o porţiune serioasă din cele cinci zone rezidenţiale, şi totuşi oraşul încă are secrete, unele ascunse – baruri la subsol, cârciumi clandestine, cluburi cu intrarea rezervată membrilor – şi altele la vedere. Sunt ca

ouăle de Paşti dintr-un film, pe care le remarci doar la a doua sau a treia vedere. Şi totuşi nu sunt deloc ca ouăle de Paşti, pentru că, ori de câte ori trece pe străzile astea, oricâte ore, zile sau oricâţi ani ar petrece învăţând contururile oraşului, într-un minut de neatenţie pare să se schimbe iar, să se reasambleze. Clădirile se ridică şi se dărâmă, afacerile se deschid şi se închid, oamenii vin şi pleacă, pachetul de cărţi se amestecă iar şi iar.

Fireşte că intră în anticariat.

Un sunet slab de clopoţel îi anunţă sosirea, sunet sufocat iute de zgomotul de cărţi care se prăbuşesc. Unele librării sunt organizate – mai degrabă galerii decât magazine. Altele sunt sterile, rezervate doar pentru cărţi noi, neatinse.

Nu şi aceasta.

Prăvălia e un labirint de rafturi şi teancuri de cărţi, de texte puse pe două, chiar pe trei rânduri, piele lângă hârtie, lângă scândură. Este genul ei de librărie preferat, cel în care se poate rătăci cu uşurinţă.

Lângă uşă se află o casă de marcat, dar nu este nimeni acolo, aşa că se plimbă nestingherită printre rânduri, croindu-şi drum de-a lungul rafturilor. Prăvălia pare pustie, cu excepţia unui tip alb, mai în vârstă, care studiază un rând dedicat thrillerelor, şi a unei fete afro-americane superbe, care stă turceşte pe un scaun din piele de la capătul unui rând, cu argint strălucindu-i pe degete şi în urechi şi cu un album de artă imens deschis în poală.

Addie trece pe lângă o placă pe care scrie POEZIE, iar întunericul îi şopteşte pe piele. Simte cum nişte dinţi îi atinge ca o lamă umărul gol.

Vino să trăieşti cu mine şi să fii iubirea mea.

Refrenul lui Addie, deja lustruit de atâtea repetări este: *Nu ştii ce-i iubirea.*

Nu se opreşte, ci se răsuceşte, cu degetele alunecându-i de-a lungul şirului de cărţi de TEOLOGIE. A citit Biblia, Upanişadele, Coranul, după un fel de cotitură spirituală de acum un secol. A trecut şi prin operele lui Shakespeare, o religie în sine.

Se opreşte la MEMORII, studiind titlurile de pe cotoare –

foarte multe *Eu* şi *Ale mele* şi *Meu,* cuvinte posesive pentru vieţi posesive. Ce lux este să-ţi poţi spune povestea. Să fii citit, să nu fii uitat.

Ceva o loveşte pe Addie peste cot, iar ea se uită în jos şi vede o pereche de ochi ca de ambră privind-o peste mânecă, înconjuraţi de o masă de blană portocalie. Pisica pare să aibă aceeaşi vârstă cu cartea din mâna ei. Deschide gura şi scoate ceva între un mieunat şi un căscat, un sunet dogit, ca un şuierat.

— Bună.

Addie scarpină pisica între urechi, iar aceasta toarce uşor, de plăcere.

— Uau, spune o voce masculină din spatele ei. De obicei, Carte nu se sinchiseşte să aibă de-a face cu oamenii.

Addie se întoarce, vrând să comenteze numele pisicii, dar îşi pierde ideea când îl vede, pentru că, pentru o clipă, doar pentru o clipă, înainte să îi descifreze bine chipul, este sigură că e…

Dar nu este el.

Bineînţeles că nu.

Părul băiatului, deşi negru, îi cade în jurul feţei în onduleuri blânde, iar ochii lui, în spatele ochelarilor cu rame groase, sunt mai degrabă cenuşii decât verzi. Au ceva fragil, mai degrabă asemănător cu sticla decât cu piatra, şi când vorbeşte, vocea lui este blândă, caldă, inexorabil umană.

— Te pot ajuta să găseşti ceva?

Addie clatină din cap.

— Nu, spune ea dregându-şi glasul. Doar mă uit.

— Atunci continuă, zice zâmbind.

Îl priveşte plecând. Buclele negre dispar în labirintul de titluri. Caută din nou pisica din priviri.

Dar şi pisica a plecat.

Addie pune cartea de memorii înapoi pe raft şi continuă să se uite, trecând pe la ARTĂ şi ISTORIA LUMII. Aşteaptă să reapară băiatul, să o ia de la capăt, întrebându-se ce va spune ea. Ar fi trebuit să îi ceară ajutorul, să îl lase să o conducă printre rafturi – dar el nu se întoarce.

Clopoţelul sună iar, anunţând un nou client, chiar când Addie ajunge la literatura clasică. *Beowulf. Antigona. Odiseea.* Cea din urmă este disponibilă într-o duzină de versiuni, iar ea tocmai scoate una de pe raft când aude un hohot brusc de râs, tare, luminos şi priveşte printr-un spaţiu dintre rafturi. Vede o fată blondă, care se sprijină de biroul de la casa de marcat. Băiatul se află de cealaltă parte, ştergându-şi ochelarii cu marginea tricoului.

El lasă capul în jos.

Nici măcar nu se uită la fată, care se ridică pe vârfuri să se apropie mai mult de el. Se întinde şi îşi trece mâna peste mâneca lui, aşa cum tocmai a făcut Addie peste rafturi, iar el zâmbeşte liniştit, ruşinat şi nu mai seamănă deloc cu întunericul.

Addie vârâ cartea sub braţ şi se îndreaptă spre uşă, ieşind, profitând de clipa de neatenţie.

— Hei! strigă o voce – vocea lui –, dar ea continuă să urce treptele spre stradă.

Băiatul va uita într-o clipă. Într-o clipă, mintea lui se va detaşa şi… O mână îi aterizează pe umăr.

— Trebuie să o plăteşti.

Se întoarce şi-l vede pe băiatul din prăvălie, gâfâind uşor, foarte iritat. Ochii ei privesc spre scări, dincolo de el, spre uşa deschisă. Probabil că se luase imediat după ea. Şi totuşi, o urmărise până afară.

— Deci? o întreabă, luându-şi mâna de pe umărul ei şi oprind-o undeva în spaţiul dintre ei, cu palma deschisă.

Ar putea fugi, bineînţeles, dar nu merită. Verifică preţul de pe spatele cărţii. Nu costă mult, dar mai mult decât are la ea.

— Îmi pare rău, spune şi i-o înapoiază.

El se încruntă atunci, prea adânc pentru faţa lui. E o linie săpată de ani de repetare a acelui gest, chiar dacă nu are mai mult de 30 de ani. Se uită la carte şi, în spatele ochelarilor, ridică o sprânceană.

— Intri într-o prăvălie plină de cărţi vechi şi furi un exemplar nelegat, uzat, din *Odiseea?* Ştii că n-o să iei nimic pe el, nu?

Addie îl priveşte în ochi.

— De unde ştii că l-aş fi revândut?

— Este în greacă.

Asta nu remarcase. Nu că ar fi contat. Studiase clasicii mai întâi în latină, dar, în deceniile ulterioare, învăţase şi greaca.

— Ce prostie, spune ea sec. Ar fi trebuit s-o fur în engleză.

El aproape – *aproape* – că zâmbeşte, dar nu prea se cuvine să facă asta. Clatină din cap.

— Ia-o, zice întinzându-i cartea. Cred că prăvălia se poate lipsi de ea.

Ea trebuie să se lupte cu dorinţa bruscă de a i-o împinge înapoi în braţe.

Gestul i se pare pornit din milă.

— Henry! strigă fata de culoare din uşă. Chem poliţia?

— Nu, strigă şi el, încă privind-o pe Addie. E în regulă. Îşi mijeşte ochii, parcă studiind-o. Am făcut o greşeală.

Ea se uită lung la băiat – la *Henry.* la cartea şi o strânge la piept, în timp ce librarul dispare înapoi în anticariat.

— PARTEA A DOUA —

CEA MAI ÎNTUNECATĂ PARTE A NOPŢII

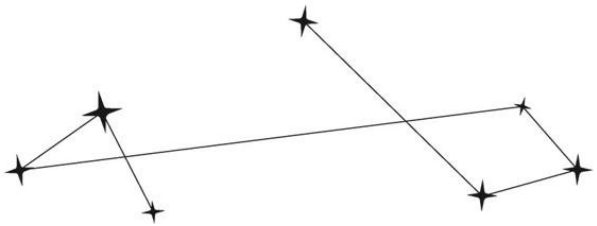

Titlu: O noapte uitată
Artistă: Samantha Benning
Dată: 2014
Mediu: Acrilic pe pânză întinsă peste lemn
Locaţie: Împrumutată de la Galeria Lisette Price, NYC
Descriere: O piesă în mare parte monocromatică, vopsea stratificată pe o topografie în negru, tuşe de cărbune şi nuanţe cenuşii. Şapte puncte mici, albe, ies în evidenţă pe fundal.
Detalii: Cunoscută ca piesă autonomă, această pictură serveşte şi drept frontispiciu pentru o serie în desfăşurare, numită Privesc în sus spre voi, în care Benning îşi imaginează familia, prietenii şi iubiţii ca iteraţii diferite ale cerului.
Valoare estimată: 11.500 de dolari

— I —

New York City
12 martie 2014

Henry Strauss coboară înapoi în librărie.

Bea s-a aşezat din nou pe scaunul uzat, din piele, cu albumul de artă deschis în poală.

— Unde ai fost?

El priveşte înapoi spre uşa deschisă şi se încruntă.

— Nicăieri.

Ea ridică din umeri, răsfoind paginile, un ghid de artă neoclasică pe care nu are nicio intenţie să îl cumpere.

Nu este bibliotecă. Henry oftează şi se întoarce la birou.

— Scuze, îi spune fetei care îl aşteaptă. Unde rămăseserăm?

Ea îşi muşcă buza. Parcă o cheamă Emily, îşi spune el.

— Voiam să te întreb dacă ai vrea să ieşim la un suc.

El râde, puţin nervos – un obicei de care începe să creadă că nu va reuşi să scape. Este frumoasă, chiar este, doar că are o licărire ciudată în ochi, o lumină sfioasă, familiară, şi este uşurat că nu trebuie să mintă când spune că are planuri în acea seară.

— Altă dată, zice ea zâmbind.

— Altă dată, repetă el, iar fata ia cartea şi pleacă.

Uşa nici nu a apucat să se închidă bine, că Bea îşi drege glasul.

— Ce e? întreabă el, fără să se întoarcă.

— Ai fi putut să-i ceri numărul de telefon.

— Avem planuri, spune el, lovind cu biletele în masă.

Aude scârţâitul moale al pielii, când ea se ridică.

— Ştii ce, spune ea, cu un braţ după umerii lui, faza fainã cu planurile e că poţi să le amâni pentru alte zile.

El se întoarce, cu mâinile pe talia ei, şi acum sunt ca

nişte copii la un bal şcolar, cu braţele executând cercuri mari, ca nişte plase sau ca nişte lanţuri.

— Beatrice Helen, o mustră el.

— Henry Samuel.

Stau acolo, în mijlocul prăvăliei, doi tineri de douăzeci şi ceva de ani într-o îmbrăţişare preadolescentă. Şi poate, cândva, Bea s-ar fi lipit mai tare de el, ar fi ţinut un discurs despre găsirea cuiva (nou), despre dreptul la fericire (din nou). Dar au o înţelegere: ea nu o pomeneşte pe Tabitha, iar Henry nu zice nimic despre Profesor. Toată lumea are duşmani căzuţi şi cicatrice din bătălie.

— Scuzaţi-mă, spune un om mai în vârstă, părându-i sincer rău că îi întrerupe.

Are o carte în mână, iar Henry zâmbeşte şi se desprinde din îmbrăţişare, strecurându-se înapoi îndărătul biroului, ca să-i facă bonul. Bea îşi ia biletul şi îi spune că îl aşteaptă la spectacol, iar Henry îi face semn din cap. Bătrânul pleacă, iar restul după-amiezii şi-l petrece în compania tăcută a unor străini politicoşi.

Întoarce afişul pe partea cu şase fără cinci şi parcurge rutina închiderii prăvăliei. *Ultimul cuvânt* nu îi aparţine, dar ar putea. Au trecut săptămâni de când a văzut-o pe proprietară, pe Meredith, care-şi petrece vârsta de aur călătorind prin lume cu banii din asigurarea soţului ei decedat – o femeie în toamna vieţii ce se bucură de a doua primăvară.

Henry pune o mână de boabe în castronaşul roşu din spatele casei de marcat, pentru Carte, bătrâna pisică a librăriei, şi, o secundă mai târziu, un cap portocaliu apare de după raftul cu POEZIE. Pisicii îi place să se caţăre pe un teanc de cărţi şi să doarmă zile în şir, iar prezenţa sa e marcată doar de castronaşul care se goleşte şi de icnetul ocazional al unui client care dă peste o pereche de ochi neclintiţi, galbeni.

Carte este acolo de mai multă vreme decât Henry.

El lucrează în librărie de cinci ani. A început când era încă student la Teologie. La început, a fost doar o slujbă cu jumătate de normă, o cale de a suplimenta bursa

universitară, dar apoi şcoala s-a terminat şi librăria a rămas. Henry ştie că ar trebui să-şi găsească alt job, pentru că banii sunt puţini şi a urmat 21 de ani de educaţie scumpă. În plus, mai aude şi glasul fratelui său, David, care sună la fel ca glasul tatălui lor, întrebându-l calm încotro duce slujba lui, dacă aşa plănuieşte să îşi petreacă viaţa. Dar Henry nu ştie ce altceva să facă şi nici nu se poate urni să plece. Este singurul lucru încă nedistrus.

Adevărul e că iubeşte librăria. Adoră mirosul de cărţi şi greutatea lor stabilă pe rafturi, prezenţa vechilor titluri şi sosirea altora noi, faptul că într-un oraş ca New York vor exista mereu cititori.

Bea insistă că toţi cei care lucrează în librării vor să fie scriitori, dar Henry nu şi-a dorit niciodată asta. A încercat să scrie, dar n-a mers. Nu îşi găseşte cuvintele, povestea, vocea. Nu îşi dă seama ce ar putea adăuga la atâtea rafturi pline.

Ar prefera să fie păstrător de poveşti, nu scriitor.

Stinge luminile şi apucă biletul, apoi îşi ia haina şi se îndreaptă spre spectacolul lui Robbie.

Henry n-a avut timp să se schimbe de haine.

Spectacolul începe la şapte, iar *Ultimul cuvânt* s-a închis la şase, şi oricum nu ştie sigur care e codul vestimentar la un spectacol despre zânele din Bowery[8] care nu se joacă pe Broadway, aşa că încă poartă blugi negri şi un pulover uzat. Bea numeşte asta „biblioteşic”, chiar dacă el nu lucrează într-o bibliotecă, lucru pe care ea nu pare să-l priceapă. Pe de altă parte, Bea arată foarte elegantă, ca întotdeauna, cu un blazer alb cu mânecile suflecate, inele subţiri din argint pe degete şi cercei în urechi, cozi groase răsucite într-o cunună pe cap. Henry se întreabă, în timp ce stau la coadă, dacă unii au stil în mod firesc sau dacă pur şi simplu au disciplina de a se îngriji în fiecare zi.

Avansează, arătându-şi biletele la uşă.

Piesa este unul dintre acele amestecuri stranii de teatru şi dans modern care există doar într-un loc precum New

[8] Stradă şi cartier din partea sudică a Manhattanului (n. trad.).

York. Potrivit lui Robbie, se bazează pe *Visul unei nopţi de vară,* dar cu ritmul lui Shakespeare mult mai lent.

Bea îi dă un ghiont în coaste.

— Ai văzut cum s-a uitat la tine?

El clipeşte.

— Ce? Cine?

Bea îşi dă ochii peste cap.

— Eşti complet lipsit de speranţă.

Foaierul se deschide în faţa lor, gălăgios, iar ei îşi croiesc drum prin mulţime, până când cineva îl apucă pe Henry de braţ. Este o fată, înfăşurată într-o rochie boemă, rufoasă, cu înfloriturі de vopsea verde în chip de viţe-de-vie abstracte la tâmple şi pe obraji, marcând-o drept una dintre actriţele din spectacol. Henry a văzut acele urme pe pielea lui Robbie de zeci de ori în ultimele săptămâni.

Fata ridică o pensulă şi un borcănel auriu.

— Nu eşti împodobit, spune ea cu o sinceritate sobră.

Şi, înainte să îi treacă prin minte să o oprească, îi pictează praf auriu pe obraji, cu o atingere ca o pană. De aproape, vede licărirea slabă din ochii fetei.

Henry înclină bărbia.

— Cum arăt? întreabă el, făcând o faţă de model, şi, chiar dacă glumeşte, fata îi aruncă un zâmbet sincer şi îi spune:

— Perfect.

Simte un fior şi se află în altă parte, cu o mână ţinând-o pe a lui în beznă, un deget care-i mângâie obrazul. Dar se scutură de senzaţie.

Bea o lasă pe fată să îi picteze o dungă sclipitoare pe nas, un punct auriu pe bărbie, reuşeşte să flirteze serios timp de 30 de secunde înainte să răsune clopoţeii în foaier, iar zâna artistă dispare înapoi în mulţime, în timp ce ei înaintează spre uşi.

Henry o ia pe Bea de braţ.

— Nu crezi că sunt perfect, nu?

Ea pufneşte.

— Doamne, nu.

El zâmbeşte fără să vrea, iar un alt actor, un bărbat cu piele negricioasă şi auriu pe obraji, le întinde fiecăruia câte

o creangă, cu frunze prea verzi ca să fie reale. Privirea lui se opreşte asupra lui Henry, blândă, tristă şi strălucitoare.

Îşi arată biletele plasatoarei – o femeie în vârstă, cu părul alb, micuţă – şi ea se agaţă de braţul lui Henry, pentru echilibru, arătându-le rândul, apoi îl mângâie pe cot când pleacă, murmurând „Ce băiat bun”.

Henry caută numărul locului de pe bilet şi se îndreaptă spre scaunele lor, un grup de trei aproape de mijlocul sălii. Henry se aşază cu Bea într-o parte, iar scaunul gol rămâne în cealaltă parte. Este locul pe care îl rezervase pentru Tabitha, pentru că, fireşte, cumpăraseră bilete cu luni în urmă, când încă erau împreună, când totul era la plural.

O durere surdă îi umple pieptul lui Henry, iar el îşi doreşte să fi plătit cei zece dolari pentru o băutură.

Luminile se sting şi cortina se ridică, înfăţişând un regat de neon şi oţel vopsit cu spray, şi iată-l pe Robbie, chiar în mijloc, stând pe tron într-o poziţie tipică regelui goblinilor.

Părul i se ondulează, ridicat, dungi de violet şi auriu îi sculptează trăsăturile în ceva uluitor şi straniu. Când zâmbeşte, lui Henry îi e uşor să îşi amintească de cum s-a îndrăgostit când aveau 19 ani, un amestec de dorinţă şi de singurătate, de visuri îndepărtate. Când Robbie vorbeşte, vocea lui este de cristal şi învăluie teatrul.

— Aceasta, spune el, este o poveste despre zei.

Scena se umple de actori, muzica începe. Pentru o vreme, totul e simplu.

Pentru o vreme, lumea se îndepărtează şi totul tace în jur. Henry dispare.

Spre finalul piesei există o scenă care se imprimă în bezna minţii lui Henry, expusă asemenea luminii pe film.

Robbie, regele din Bowery, se ridică de pe tronul său, în timp ce o perdea de ploaie se revarsă deasupra scenei pe care, chiar dacă în urmă cu câteva minute erau multe persoane, acum nu mai există decât Robbie. Întinde mâna prin perdeaua de ploaie, care-i trece printre degete, în jurul încheieturii, braţului, pe măsură ce se mişcă, centimetru după centimetru, până când întregul trup îi ajunge sub

revărsarea de apă.

Îşi lasă capul pe spate, ploaia îi spală auriul şi sclipiciul de pe piele, îi lipeşte buclele perfecte de faţă, şterge orice urmă de magie, îl transformă din prinţ arogant şi leneş într-un băiat: muritor, vulnerabil şi singur.

Luminile se sting şi, pentru o clipă, singurul sunet din sala de teatru este cel al ploii, reducându-se de la potop la ritmul constant al unei căderi torenţiale şi apoi la o picurare uşoară.

Apoi – nimic.

Luminile se aprind, distribuţia păşeşte pe scenă şi toată lumea aplaudă. Bea izbucneşte în urale, îl priveşte pe Henry cu bucuria strălucindu-i pe chip.

— Ce este? întreabă ea. Pari pe cale să leşini.

El înghite în sec şi clatină din cap. Mâna îi zvâcneşte. Şi-a înfipt unghiile în cicatricea din palmă. Îi curge sânge.

— Henry?

— Sunt bine, spune el, ştergându-şi mâna de scaunul îmbrăcat în catifea. A fost frumos.

Se ridică şi o urmează afară pe Bea.

Mulţimea se cerne până când mai rămân doar prietenii şi membrii familiei, care îi aşteaptă pe actori. Dar Henry simte cum privirile şi atenţia se mişcă, asemenea unui curent. Oriunde se întoarce găseşte un chip prietenos, un zâmbet cald, şi uneori chiar mai mult.

În cele din urmă, apare Robbie, ţopăind, şi îi îmbrăţişează pe amândoi.

— Adoratorii mei! spune el pe un ton dramatic.

Henry pufneşte, iar Bea îi întinde un trandafir de ciocolată, o glumă de-ale lor, de când Robbie s-a plâns că trebuie să alegi între bomboane şi flori, iar Bea i-a răspuns că asta se întâmpla de Ziua Îndrăgostiţilor şi că la evenimente se obişnuiau flori, la care Robbie a zis că el nu este o persoană tipică şi, în plus, dacă îi era foame?

— Ai fost minunat, spune Henry şi e adevărat.

Robbie *e* minunat – a fost mereu. Are cele trei atuuri pentru a obţine de lucru în New York: dansează, face muzică şi teatru. Este încă la câteva străzi distanţă de

Broadway, dar Henry n-are niciun dubiu că acolo va ajunge.

Îşi trece mâna prin părul lui Robbie.

Moale, are culoarea zahărului ars, o nuanţă de arămiu, între şaten şi roşcat, în funcţie de lumină. Acum e încă ud, după scena finală, şi, pentru o clipă, Robbie îşi sprijină capul în palma lui Henry. Simte o durere în piept şi trebuie să îşi aducă aminte că inima lui nu mai este reală.

Henry îşi bate prietenul pe spate, iar Robbie se îndreaptă, parcă înviind. Ridică trandafirul ca pe un baston şi anunţă:

— La petrecere!

Henry credea cândva că petrecerile de după un spectacol sunt doar pentru ultimele reprezentaţii, ca un fel de a-şi lua la revedere pentru distribuţie, dar a aflat între timp că, pentru copiii scenei, fiecare spectacol se sărbătoreşte. Pentru a coborî de pe culmi sau, în cazul grupului lui Robbie, pentru a merge mai departe.

Este aproape miezul nopţii şi ei sunt înghesuiţi într-un apartament din Soho, la etajul trei, cu lumini scăzute şi playlist-ul cuiva răsunând dintr-o pereche de boxe fără fir. Distribuţia se mişcă în mijlocul încăperii, cu feţele încă pictate, dar fără costume, prinşi astfel între personajele de pe scenă şi sinele lor din afara ei.

Henry bea o bere călâie şi îşi trece degetul mare peste cicatricea din palmă. Devine repede un tic.

Pentru o vreme, Bea i-a ţinut companie.

Bea preferă mai degrabă petrecerile elegante, nu pe cele de teatru. Îi plac mesele aranjate şi dialogurile, nu paharele din plastic şi replicile urlate peste muzică. S-a plâns, înghesuită cu Henry într-un colţ, studiind tabloul de actori, de parcă s-ar fi aflat într-unul dintre albumele ei de artă. Dar o altă zână din Bowery a răpit-o, iar Henry i-a urlat *trădătoarea,* chiar dacă s-a bucurat să o vadă din nou fericită.

Robbie dansează în mijlocul camerei, fiind mereu sufletul petrecerii.

Îi face semn lui Henry să i se alăture, dar Henry clatină

din cap, ignorând atracţia parcă gravitaţională, braţele deschise care-l aşteaptă. Erau o pereche perfectă, iar diferenţele dintre ei ţineau doar de legile fizicii. Robbie reuşea mereu să plutească. Henry se prăbuşea mereu.

— Salut, frumosule.

Henry se întoarce, ridicând privirea din paharul cu bere, şi o vede pe una dintre actriţele principale, o fată răpitoare, cu buze roşii şi o coroană de crini albi, cu sclipiciul auriu de pe obraji părând graffiti. Se uită la el cu o dorinţă atât de clară, încât *ar trebui* să se simtă dorit, ar trebuit să simtă şi altceva decât tristeţe şi singurătate.

— Bea cu mine.

Ochii ei albaştri strălucesc când îi întinde o tavă mică, pe care se află două pahare de *shot,* cu ceva mic şi alb dizolvându-se pe fund. Henry se gândeşte la toate poveştile care avertizează să nu se accepte mâncare sau băutură de la zâne, dar se întinde după pahar. Bea şi, la început, simte doar un gust dulce, arsura slabă a tequilei, dar apoi lumea se înceţoşează.

Vrea să se simtă mai uşor şi mai voios, dar camera se întunecă şi el simte furtuna apropiindu-se.

Avea doar 12 ani când a trăit-o pe cea dintâi. Nu a ştiut că va veni.

Într-o zi, cerul era albastru, a doua zi, norii erau joşi şi denşi, iar a treia zi bătea vântul şi ploua.

Avea să dureze ani până când Henry avea să înveţe să privească momentele întunecate ca pe nişte furtuni, să creadă că vor trece dacă rezista suficient.

Părinţii lui i-au vrut binele, bineînţeles, dar îi spuneau mereu înveseleşte-te sau *Va fi bine* sau, mai rău, *Nu e chiar aşa de nasol,* ceea ce-i uşor de zis când nu ai trăit niciodată o zi ploioasă. Fratele lui mai mare, David, este doctor şi tot nu înţelege. Sora lui, Muriel, spune că pricepe că toţi artiştii trec prin furtuni, înainte să-i ofere o pastilă din cutiuţa de dropsuri pe care o ţine în poşetă. Umbrelele ei mici şi roz, le spune ea, adoptând metafora lui, de parcă ar fi doar o întorsătură isteaţă a frazei, şi nu singurul mod în care Henry îi poate face să înţeleagă ce se petrece în mintea sa.

Este doar o furtună, se gândeşte el din nou, când se retrage şi inventează scuza că vrea să ia aer. Atmosfera de la petrecere s-a încălzit, iar el vrea afară, vrea să iasă pe acoperiş şi să privească, să vadă că nu e vreme rea, ci doar stele, dar bineînţeles că în Soho nu sunt stele.

Ajunge la jumătatea holului când îşi aminteşte de spectacol, de Robbie în ploaie şi se cutremură, hotărând să coboare, nu să urce, şi să se ducă acasă.

E aproape la uşă când ea îl prinde de mână. Este fata cu iederă pe piele. Cea care l-a pictat cu auriu.

— Tu eşti, spune ea.

— Tu eşti, spune el.

Ea îi şterge un strop de praf auriu de pe obraz, iar atingerea e ca un şoc, o scânteie de energie la întâlnirea dintre piele şi piele.

— Nu pleca, spune ea, şi el încearcă încă să se gândească la ce să spună mai departe, când ea îl trage mai aproape şi el o sărută, repede, pătimaş, şi se întrerupe când o aude icnind.

— Scuze, spune el automat, aşa cum zice *te rog, mulţumesc, sunt bine.*

Dar ea îl apucă de bucle.

— De ce? întreabă, trăgându-i iar gura spre a ei.

— Eşti sigură? murmură el, chiar dacă ştie ce va zice ea, pentru că i-a citit deja lumina din ochi, norii palizi care-i întunecă vederea. Asta vrei?

Vrea adevărul – dar pentru el nu există adevăr, nu mai există, iar fata zâmbeşte şi îl trage spre cea mai apropiată uşă.

— Asta, spune ea, este *exact* ce vreau.

Ajung într-un dormitor, uşa se închide şi atenuează zgomotele petrecerii de dincolo de perete, gura ei se lipeşte de a lui şi, pe întuneric, el nu îi vede ochii, aşa că e uşor să creadă că totul e real.

Pentru o vreme, Henry dispare.

— II —

New York City
12 martie 2014

Addie se îndreaptă spre centru, citind *Odiseea* la luminile de pe stradă. A trecut o vreme de când nu a mai citit ceva în greacă, dar cadenţa poemului epic o atrage înapoi spre limba antică şi, când vede hotelul Baxter, este deja pe jumătate pierdută în imaginea corabiei de pe mare, abia aşteptând un pahar cu vin şi o baie fierbinte.

Dar nu va avea parte de ele.

Sincronizarea ei este ori foarte bună, ori foarte proastă, în funcţie de cum vrei să o vezi, pentru că Addie coteşte pe strada 56 chiar când o limuzină neagră trage în faţa hotelului, iar James St. Clair coboară din ea. S-a întors de la filmări, este bronzat şi pare fericit, poartă ochelari de soare, deşi e întuneric. Addie încetineşte şi se opreşte, rămâne vizavi cât portarul îl ajută să-şi descarce bagajele şi să le ducă înăuntru.

— Rahat, mormăie ea încet, ratându-şi planurile pentru acea noapte.

Nici vorbă de băi cu spumă şi sticle de merlot.

La stânga ei, Central Park se întinde ca o pânză de un verde-închis, în centrul oraşului.

La dreapta ei, Manhattan se înalţă în zigzaguri, cu străzi pline de clădiri, din Midtown până în Districtul Financiar.

Alege dreapta şi porneşte spre East Village.

Stomacul începe să îi chiorăie, iar pe strada Second îşi vede cina. Un tânăr coboară de pe bicicletă, scoate o comandă dintr-o geantă cu fermoar şi urcă în clădire. Addie se apropie de bicicletă. Este mâncare chinezească, crede ea, după dimensiuni şi forme, după colţurile hârtiei, împăturite şi prinse cu mânere mici, metalice. Scoate o

cutie şi o pereche de beţişoare de unică folosinţă şi-şi continuă drumul, înainte ca omul de la uşă să apuce să plătească.

Cândva, se simţea vinovată pentru că fura.

Dar vina, la fel ca multe alte lucruri, s-a şters şi, chiar dacă foamea nu o poate ucide, tot o doare, de parcă asta ar urma.

Addie se îndreaptă spre Avenue C, vârându-şi *lo mein*[9] în gură, în timp ce picioarele o poartă prin Village spre o clădire din cărămidă cu uşă verde. Lasă cutia goală să cadă într-o pubelă de la colţ şi ajunge la intrarea în clădire chiar când iese un bărbat. Addie îi zâmbeşte, iar el îi răspunde şi îi ţine uşa.

În interior, urcă patru rânduri de trepte înguste până la uşa din oţel şi caută sub pragul prăfuit după cheiţa argintie, descoperită toamna trecută, când ea şi o iubită s-au împleticit spre casă într-o încâlceală de membre. Buzele lui Sam îi apăsau gâtul, degetele pătate de vopsea îi alunecau sub talia blugilor.

Pentru Sam era un moment de rară impulsivitate.

Pentru Addie era a doua lună a unei relaţii.

O relaţie pasională, cu siguranţă, însă doar pentru că timpul este un lux pe care ea nu şi-l poate permite. Sigur că visează la dimineţi somnoroase, cu cafele, picioare în poală, glume înţelese doar de ei şi râsete, dar toate astea însoţesc cunoaşterea. Pentru ea, nu se poate construi încet, nu se poate pofti în tăcere, nu se poate dezvolta intimitate de-a lungul unor zile, săptămâni, luni. Aşa că râvneşte la dimineţi, dar acceptă nopţile, şi dacă nu poate fi vorba de iubire, măcar nu este singură.

Degetele se închid în jurul cheii, metalul scârţâie uşor când o scoate din ascunzătoare. Trei încercări până reuşeşte să o facă să funcţioneze, aşa ca atunci, în acea primă seară, dar apoi uşa se deschide şi ea urcă pe acoperiş. O loveşte o adiere şi îşi vârâ mâinile în buzunarul gecii din piele.

[9] Fel de mâncare chinezesc pe bază de tăieţei cu ou, combinaţi adesea cu legume şi carne (n. trad.).

Acoperişul este pustiu, cu excepţia a trei şezlonguri, toate imperfecte – contorsionate, înclinate în unghiuri diferite, cu un braţ care atârnă. Un ventilator murdar se află lângă ele şi între stâlpii pentru sforile de rufe atârnă un şir de beculeţe, transformând acoperişul într-o oază uzată.

Aici este tăcere, nu *linişte,* liniştea nu e de găsit în oraşe, este un lucru pe care ea începe să îl creadă pierdut între buruienile lumii vechi – dar pe cât posibil în această parte a Manhattanului. Şi totuşi, nu e acelaşi tip de linişte care o sufoca la James, nu este liniştea pustie şi interioară a locurilor prea mari pentru o persoană. Este o linişte vie, plină de ţipete îndepărtate, de claxoane şi de muzică, reduse la zgomot de fundal.

Acoperişul este împrejmuit de un zid scund, din cărămidă, iar Addie se apleacă, sprijinindu-se de el în coate, şi priveşte până când clădirea se destramă şi tot ce vede este un Manhattan luminat, modele sclipitoare pe cerul vast, lipsit de stele.

Lui Addie îi este dor de stele.

În anii ’65 a cunoscut un băiat, iar când i-a spus despre stele, el a dus-o cu maşina la o oră distanţă de L. A., doar ca să le vadă. Faţa lui strălucea de mândrie când a oprit în beznă şi i le-a arătat. Addie îşi dăduse capul pe spate să privească şirul de luminiţe de pe cer şi a simţit ceva atârnând înăuntrul ei. A simţit o tristeţe grea, ca o pierdere. Pentru prima dată într-un secol, i-a fost dor de Villon. De *casă.* De un loc în care stelele erau atât de strălucitoare, că formau un fluviu, un şuvoi de lumină argintie şi purpurie, în întuneric.

Ridică acum privirea, peste acoperişuri, şi se întreabă dacă, după atâta vreme, întunericul încă o urmăreşte. Chiar dacă a trecut multă vreme. Chiar dacă întunericul i-a spus cândva că nu ţine socoteala fiecărei vieţi, că lumea este mare şi geme de suflete şi că are suficiente de făcut ca să nu-şi piardă vremea cu gânduri despre ea.

Uşa acoperişului se deschide în spatele ei şi o mână de oameni se împleticesc prin ea.

Doi băieţi. Două fete.

Şi Sam.

Poartă un pulover alb şi blugi gri. Are trupul ca o tuşă de penel, alungit şi subţire şi luminos, profilându-se pe acoperişul întunecos. Părul ei este mai lung acum, buclele blonde, încâlcite îi scapă dintr-un coc lejer. Are urme de vopsea roşie pe antebraţe, sub mânecile suflecate, şi Addie se întreabă, aproape absentă, la ce lucrează. Este pictoriţă. Pictează mai ales chestii abstracte. Locuinţa ei, deja mică, este micşorată de teancurile de pânze sprijinite de pereţi. Numele ei este uşor, proaspăt, doar Samantha pe lucrările finalizate sau pentru mângâiat pe şira spinării, la miezul nopţii.

Ceilalţi patru se grăbesc zgomotos peste acoperiş, unul dintre tipi povesteşte ceva, dar Sam rămâne în urmă cu un pas, cu capul lăsat pe spate, savurând aerul proaspăt, şi Addie îşi doreşte să aibă ceva la care să se uite. O ancoră care să o ţină ca să nu se prăbuşească în gravitaţia orbitei celeilalte fete.

Şi chiar are.

Odiseea.

Addie vrea să deschidă cartea când ochii albaştri ai lui Sam coboară de pe cer şi o găsesc. Pictoriţa zâmbeşte şi, pentru o clipă, este din nou august şi ele râd la o bere, într-o curte interioară, cu Addie ridicându-şi părul de pe ceafă ca să se răcorească. Sam se apleacă să îi sufle pe piele. Este septembrie, şi ele zac în patul nefăcut, cu degetele împletite în cearşafuri şi între ele. Gura lui Addie conturează căldura întunecoasă dintre picioarele lui Sam.

Inima lui Addie îi bate cu putere în piept, când fata se desprinde de grup şi se apropie de ea cu nonşalanţă.

— Îmi pare rău că ţi-am stricat liniştea.

— Nu mă deranjează, zice Addie, obligându-şi privirea să se îndrepte spre oraş, de parcă l-ar studia, chiar dacă Sam a făcut-o mereu să se simtă ca floarea-soarelui, îndreptându-se inconştient către lumina ei.

— Acum toată lumea se uită în jos, murmură Sam. Mă bucur să văd pe cineva care ridică privirea.

Timpul alunecă. Sam a spus acelaşi lucru prima dată

când s-au întâlnit. Şi a şasea. Şi a zecea. Dar nu este doar o replică. Sam are ochi de artistă, iar privirea ei este prezentă, mereu în căutare, genul acela de privire care studiază subiectul şi vede mai mult decât nişte forme.

Addie se întoarce şi aşteaptă zgomotul paşilor care se retrag, dar aude o brichetă, apoi Sam e lângă ea. O şuviţă ondulată, blond platinat, îi dansează la periferia câmpului vizual. Cedează şi o priveşte.

— Aş putea să fur una? întreabă, arătând spre ţigară.

Sam zâmbeşte.

— Ai putea. Dar nu e nevoie.

Scoate alta din pachet şi i-o întinde, împreună cu o brichetă albastră. Addie le ia, îşi pune ţigara între buze şi îşi trece degetul mare peste aprinzător. Din fericire, bate vântul, aşa că are o scuză când flacăra se stinge.

Se stinge. Se stinge. Se stinge.

— Uite.

Sam se apropie, umărul ei îl atinge pe al lui Addie, blocând vântul. Miroase a prăjiturelele cu fulgi de ciocolată pe care vecinul ei le coace ori de câte ori e stresat, a săpunul cu lavandă pe care ea îl foloseşte să-şi cureţe vopseaua de pe degete, a balsamul cu aromă de cocos pe care şi-l aplică seara pe păr.

Lui Addie nu i-a plăcut niciodată mirosul de tutun, dar fumul îi încălzeşte pieptul şi îi dă ceva de făcut cu mâinile, ceva la care să se concentreze, în afară de Sam. Sunt atât de aproape una de alta, cu răsuflările înceţoşând acelaşi aer, şi apoi Sam se întinde şi atinge un pistrui de pe obrazul drept al lui Addie, aşa cum a făcut şi prima dată când s-au întâlnit, un gest atât de simplu, şi totuşi atât de intim.

— Ai stele, spune ea, iar pieptul lui Addie se contractă şi se răsuceşte.

Déjà vu. Déjà su. Déjà vécu.

Se luptă cu nevoia de a închide spaţiul, de a-şi trece palma peste curbura gâtului lui Sam, de a şi-o lăsa să poposească pe ceafă, unde Addie ştie cât de bine se potriveşte. Stau amândouă în tăcere, suflând nori de fum palid, în timp ce grupul de patru râde şi strigă în spate,

până când un tip – Eric? Aaron? – o cheamă pe Sam, iar ea pleacă, străbătând acoperişul. Addie ar vrea să nu îi dea drumul – din nou.

Dar o face.

Se sprijină de zidul din cărămidă şi îi ascultă vorbind despre viaţă, despre îmbătrânire, despre liste de dorinţe şi decizii proaste, şi apoi una dintre fete spune: „Rahat, o să întârziem”. Berile sunt date peste cap, ţigările stinse, iar grupul se îndreaptă iar spre uşă, toţi cinci retrăgându-se precum refluxul.

Sam este ultima care pleacă.

Priveşte peste umăr, zâmbindu-i lui Addie înainte să se aplece ca să iasă, şi Addie ştie că, dacă ar alerga, ar prinde-o din urmă, ar putea ajunge înainte ca uşa să se închidă.

Dar nu se mişcă.

Metalul se izbeşte şi uşa se închide.

Addie se lasă să cadă lângă zidul scund.

Să fii uitată, se gândeşte ea, seamănă puţin cu nebunia. Începi să te întrebi ce este adevărat, dacă *tu* eşti reală. În fond, cum ar putea fi real ceva ce nu ne amintim? Ca în acel *koan Zen*[10] despre copacul care cade în mijlocul pădurii.

Dacă n-a auzit nimeni, s-a întâmplat?

Dacă o poveste nu poate lăsa urme, *există?*

Addie stinge ţigara de muchia cărămizii şi se întoarce cu spatele la cer, îşi face drum printre şezlongurile stricate şi ventilatorul dintre ele. Găseşte o bere şi o desface, aşezându-se pe cel mai puţin deteriorat şezlong.

Nu e chiar aşa de frig şi e prea obosită să-şi caute alt pat.

Sclipirea luminiţelor e suficientă, iar Addie se întinde, deschide *Odiseea* şi citeşte despre ţinuturi ciudate, despre monştri şi despre oameni care nu se pot întoarce acasă, până când cade în braţele somnului.

[10] Poveste, dialog, întrebare sau afirmaţie folosite în practica Zen pentru a provoca „marea îndoială” şi a testa progresul unui învăţăcel (n. trad.).

— III —

Paris, Franţa
9 august 1714

Arşiţa acoperă Parisul, transformându-l într-o mansardă joasă.

Aerul de august este greu, îngreunat mai mult de clădirile din piatră, de duhoarea mâncării putrede şi a dejecţiilor umane, de numărul de trupuri care trăiesc înghesuite.

Într-o sută cincizeci de ani, Haussman[11] îşi va pune amprenta asupra oraşului, va crea o faţadă uniformă şi va vopsi clădirile în aceeaşi paletă palidă, creând un testament al artei, al echilibrului şi al frumuseţii.

Este genul de Paris la care a visat Addie, pe care va trăi să îl vadă.

Dar acum săracii se înghesuie claie peste grămadă, în timp ce nobilii înveşmântaţi în mătăsuri se plimbă prin grădini. Străzile sunt aglomerate de căruţe şi de cai, pieţele gem de oameni şi ici, colo turnurile distrug arhitectura oraşului. Bogăţia face paradă pe străzi şi se ridică odată cu fiecare palat şi conac, în timp ce colibele se lipesc unele de altele pe alei înguste, cu pietrele pătate de murdărie şi de fum.

Addie este prea copleşită să remarce asta.

Înconjoară o piaţă, privindu-i pe bărbaţii care demontează dughene şi-i lovesc pe copiii zdrenţăroşi care se învârt în jurul lor, căutând resturi. Merge cu mâna în buzunarul fustei, trecând de mica pasăre din lemn şi dând

[11] Baronul Haussman a fost un funcţionar francez, numit prefect de Sena (1853-1870) şi ales de Napoleon al III-lea pentru remodelarea urbană a Parisului, cunoscută în sens larg drept „Renovarea Parisului a lui Haussman” (n. trad.).

de cei patru soli de aramă găsiţi în căptuşeala hainei furate. Patru soli cu care să-şi croiască viaţa.

Se face târziu şi pluteşte ameninţarea ploii, aşa că trebuie să îşi găsească un loc pentru odihnă. Ar trebui să fie o sarcină uşoară – se pare că la fiecare colţ este câte un han –, dar tocmai trece pragul primului, că este imediat respinsă.

— Aici nu e bordel, o mustră proprietarul, privind-o superior.

— Iar eu nu sunt o târfă, spune ea, dar el pufneşte şi flutură din degete, parcă îndepărtând ceva nedorit.

Al doilea han este plin, al treilea prea scump, al patrulea găzduieşte doar bărbaţi. Când intră pe uşa celui de-al cincilea, soarele a apus şi, odată cu el, şi entuziasmul ei, şi este deja pregătită de respingere, cu o scuză care să-i explice de ce nu este potrivită pentru a sta sub acest acoperiş.

Dar nu este refuzată.

La intrare o întâmpină o femeie în vârstă, slabă şi ţeapănă, cu un nas lung şi ochii mici şi ageri, ca de şoim. Se uită la Addie şi o conduce pe coridor. Camerele sunt mici şi dărăpănate, dar au pereţi şi uşi, o fereastră, un pat.

— Plata pe o săptămână, spune femeia, în avans.

Addie simte că o ia cu leşin. O săptămână pare o perioadă imposibilă, când amintirile par să dureze doar o clipă, o oră, o zi.

— Deci?

Mâna lui Addie se închide în jurul celor patru monede. Are grijă să scoată doar trei, iar femeia le înşfacă repede, ca o cioară care fură coji de pâine. Acestea dispar în punga de la talia ei.

— Îmi puteţi da o hârtie? întreabă Addie. Dovada că am plătit?

Femeia se încruntă, jignită.

— Acesta este un stabiliment onest.

— Cu siguranţă, spune Addie, dar aveţi multe camere. Ar fi uşor să uitaţi care au…

— Conduc acest han de 34 de ani, o întrerupe femeia, şi

niciodată n-am uitat faţa nimănui.

Este o glumă crudă, se gândeşte Addie, şi femeia se întoarce şi pleacă, lăsând-o în odaia închiriată.

A plătit pentru o săptămână, dar ştie că va avea noroc dacă poate rămâne o zi. Ştie că de dimineaţă va fi dată afară, proprietara va avea trei coroane în plus, iar ea va fi din nou pe străzi.

În broască se află o cheie mică, din bronz, iar Addie o întoarce, bucurându-se de sunetul solid, ca o piatră aruncată într-un pârâu. N-are ce să despacheteze, niciun schimb de haine. Aruncă haina de călătorie, scoate din buzunar mica pasăre din lemn şi o pune pe pervaz, ca un talisman împotriva întunericului.

Se uită afară, aşteptându-se să vadă acoperişurile măreţe şi clădirile uluitoare ale Parisului sau măcar Sena. Dar s-a îndepărtat prea mult de apă, iar ferestruica dă numai într-o alee îngustă şi spre zidul din piatră al altei case, care s-ar putea afla oriunde.

Tatăl lui Addie i-a spus atât de multe poveşti despre Paris! L-a făcut să pară un loc clădit din strălucire şi din aur, gemând de magie şi de visuri care aşteaptă să fie descoperite. Acum ea se întreabă dacă el l-a văzut vreodată sau dacă nu cumva oraşul a fost doar un nume pentru el, un fundal uşor de găsit pentru prinţi şi cavaleri, pentru aventurieri şi regine.

Poveştile acelea i s-au contopit în minte, au devenit o paletă, un ton, dar nu neapărat o pictură. Poate că oraşul era mai puţin splendid. Poate că găzduia şi umbre, nu doar lumini.

Este o noapte cenuşie, umedă, iar zgomotele neguţătorilor şi căruţelor sunt înăbuşite de ploaia fină, care începe să cadă. Addie se ghemuieşte pe patul îngust şi încearcă să adoarmă.

A crezut că va avea parte măcar de noaptea aceea, dar nici nu s-a oprit bine ploaia şi abia ce s-a lăsat întunericul, că femeia bate la uşă, o cheie este vârâtă în broască şi cămăruţa se umple de zgomot. Mâini aspre o ridică pe Addie de pe pat. Un bărbat o apucă de braţ, în timp ce

femeia mârâie:

— Cine te-a lăsat să intri?

Addie se luptă să se scuture de rămăşiţele somnului.

— Dumneata, spune, dorindu-şi ca femeia să-şi fi înghiţit mândria şi să-i fi scris o chitanţă, dar tot ce are Addie este cheia şi, înainte să o poată arăta, mâna osoasă a femeii o loveşte puternic peste obraz.

— Nu minţi, fato, spune ea şuierând. Asta nu e casă de binefacere.

— Am plătit, zice Addie cu mâna la faţă, dar e inutil.

Cei trei soli din punga de la talia femeii nu vor fi o dovadă suficientă.

— Am discutat, noi două. Aţi spus că aveţi hanul de 34 de ani…

Pentru o clipă, femeia o priveşte nesigură. Dar nu durează mult. Addie va învăţa, cândva, să ceară secrete, detalii pe care le-ar cunoaşte doar o prietenă apropiată, dar nici măcar atunci nu îşi va câştiga mereu încrederea. I se va spune că este escroacă, vrăjitoare, fantomă şi nebună. Va fi aruncată afară pentru zeci de motive, când, de fapt, există doar unul.

Ei nu îşi amintesc de ea.

— Afară, porunceşte femeia, şi Addie abia dacă are timp să îşi ia haina, înainte să fie împinsă afară.

La jumătatea holului îşi aminteşte de pasărea din lemn, aflată încă pe pervaz, şi încearcă să se elibereze, să se întoarcă după ea, dar bărbatul o ţine strâns.

E aruncată în stradă, tremurând după acest act de violenţă, iar singura consolare este că, înainte ca uşa să se închidă, pasărea din lemn este şi ea aruncată afară. Aterizează pe pietrele de lângă ea şi o aripă i se frânge.

De data asta, pasărea nu se mai repară de la sine.

Zace acolo, lângă ea, cu o aşchie de lemn ruptă, ca o pană căzută, iar femeia dispare înapoi în casă. Iar Addie îşi înăbuşe dorinţa cumplită de a râde, nu de haz, ci de necaz, de nebunie, de sfârşitul inevitabil de absurd al nopţii.

E foarte târziu, sau foarte devreme, oraşul tace şi cerul este de un cenuşiu noros, pătat de ploaie, dar ştie că

întunericul o urmăreşte când ridică pasărea şi o îngroapă în buzunar, alături de ultima monedă. Se ridică în picioare, strângându-şi haina în jurul umerilor. Poala rochiei deja i s-a udat.

Extenuată, îşi croieşte drum pe strada îngustă şi se adăposteşte sub o copertină din lemn, aşteptând zorile în spaţiul de piatră dintre clădiri.

Alunecă într-un soi de somn febril şi simte mâna mamei sale pe frunte, vocea ei slabă, ridicându-se şi coborând când îi murmură un cântec, întinzând o pătură pe umerii ei. Ştie că e bolnavă – e singura dată când o vedea pe mama ei purtându-se blând. Addie rămâne agăţată de amintire, chiar dacă se stinge, chiar dacă zgomotul aspru de copite şi de căruţe de lemn cuprinde cântecul şoptit al mamei sale, îngropându-l notă cu notă, până când ea se desprinde din ceaţa amintirii.

Are fustele ţepene de murdărie, pătate şi boţite după somnul scurt, neliniştit.

S-a oprit ploaia, dar oraşul pare la fel de murdar ca la sosirea ei.

Acasă, o furtună zdravănă ar fi spălat lumea, ar fi lăsat în urmă un miros de proaspăt şi de nou.

Dar se pare că nimic nu poate spăla murdăria de pe străzile Parisului.

Dimpotrivă, furtuna pare să fi înrăutăţit lucrurile. Lumea este acum udă şi anostă, cu bălţi maronii de noroi.

În tot mâlul acela, adulmecă un lucru dulce.

Urmăreşte mirosul până când găseşte o piaţă în plină desfăşurare, cu vânzători care îşi strigă preţurile de la mese şi tarabe, cu găini care cotcodăcesc încă, luate din spatele căruţelor.

Addie este înfometată. Nici nu ştie când a mâncat ultima dată. Rochia nu i se potriveşte – de la început, pentru că a furat-o de pe o frânghie, acum două zile, înainte să ajungă la Paris, sătulă de cea purtată în ziua nunţii. Dar nu este mai largă nici acum, în ciuda zilelor fără mâncare şi apă. Crede că nu *are nevoie* să mănânce, că nu va pieri de foame, dar cum să le spună asta stomacului care o doare şi

picioarelor care-i tremură?

Cercetează piaţa aglomerată, atinge ultima monedă din buzunar. Nu-i vine să o cheltuiască. Poate că nu e necesar. Cu atâţia oameni în piaţă, ar trebui să-i fie uşor să fure. Sau aşa crede, căci negustorii parizieni sunt la fel de vicleni precum hoţii oraşului şi sunt de două ori mai atenţi la fiecare marfă. Addie învaţă asta pe pielea ei. Vor trece săptămâni până când va învăţa să pună mâna pe un măr şi chiar mai mult ca să reuşească fără să lase vreo urmă.

Azi face un efort stângaci, încearcă să tragă un baton cu seminţe de pe dugheana unui brutar şi primeşte o mână cărnoasă înşurubată în jurul încheieturii.

— Hoaţă!

Vede bărbaţi înarmaţi în mulţime şi este cuprinsă de teama de a ajunge într-o temniţă. E tot din carne şi oase, nu a învăţat încă să spargă încuietori sau să farmece bărbaţi ca să îi dea drumul, să se elibereze din cătuşe la fel de uşor cum dispare chipul ei din mintea oamenilor.

Aşa că se roagă în grabă, întinzând ultima monedă.

Brutarul o ia, le face semn bărbaţilor să plece, iar solul dispare în punga lui. E prea mult pentru un baton, dar el nu îi dă restul. Este plata, spune el, pentru că a încercat să fure.

— Ai noroc că nu-ţi tai degetele, mormăie el.

Aşa ajunge Addie la Paris, cu o coajă de pâine şi o pasăre din lemn stricată.

Se grăbeşte să părăsească piaţa, încetinind doar când ajunge pe malul Senei. Aici, gâfâind, muşcă din baton, încearcă să-l facă să dureze, dar dispare în câteva clipe, ca o picătură de apă într-o fântână secată. Abia dacă i-a amăgit foamea.

Se gândeşte la Estele.

Cu un an înainte, femeii începuseră să îi ţiuie urechile.

Auzea asta mereu, zi şi noapte, iar când Addie o întrebase cum putea îndura zgomotul permanent, ridicase din umeri.

— În timp, te obişnuieşti cu orice, spusese femeia.

Dar Addie nu crede că se va putea obişnui vreodată.

Se uită la bărci şi la fluviu, la catedrala care se înalţă ca prin ceaţă. Aşchii de frumuseţe care sclipesc ca nişte nestemate pe fundalul murdar al clădirilor, prea departe şi prea plate ca să fie reale.

Stă acolo până când îşi dă seama că aşteaptă. Aşteaptă să o ajute cineva. Să vină şi să rezolve problema. Dar nu vine nimeni. Nimeni nu îşi aminteşte şi, dacă se resemnează, va aştepta o veşnicie.

Aşa că pleacă.

Studiază Parisul. Remarcă o casă, un drum, podurile, caii de trăsură, porţile unei grădini. Vede trandafiri dincolo de zid, frumuseţea crăpăturilor.

Va dura ani să înveţe cum funcţionează oraşul. Să memoreze mecanismul cartierelor, pas cu pas, să cartografieze poziţia fiecărui vânzător, magazin sau alee. Să studieze nuanţele zonelor, să găsească fortăreţele şi dărăpănăturile, să înveţe să supravieţuiască, să prospere, în spaţiile dintre vieţile altora, să îşi facă un loc între ei.

În cele din urmă, Addie va fi expertă în Paris.

Va deveni o hoaţă fără cusur, foarte greu de prins, rapidă.

Se va strecura în case frumoase ca o stafie filigranată, se va mişca prin saloane, se va furişa pe acoperişuri noaptea şi va bea vin şutit sub cerul liber.

Va zâmbi şi va râde la fiecare victorie furată.

În cele din urmă. Nu azi.

Azi încearcă doar să se distragă de la foame şi frică. Azi este singură într-un oraş străin, nu are bani, nici trecut, nici viitor.

Cineva goleşte o găleată de la geamul etajului doi, fără să o prevină, şi apa groasă şi maronie stropeşte pietrele de la picioarele ei. Addie sare înapoi, încercând să evite apa, dar se izbeşte de două femei îmbrăcate frumos, care o privesc ca pe o pată.

Addie se retrage, aşezându-se pe o treaptă, dar peste câteva clipe iese o femeie, agitând o mătură şi acuzând-o că îi fură clienţii.

— Du-te la docuri, dacă vrei să-ţi vinzi marfa, o mustră

ea.

La început, Addie nu înţelege. Are buzunarele goale. Nu are ce să vândă. Dar, când îi spune, femeia o priveşte într-un fel ciudat şi zice:

— Ai un trup, nu?

Se înroşeşte când pricepe.

— Nu sunt târfă, răspunde ea, iar femeia îi zâmbeşte rece.

— Că mândre mai suntem, zice, iar Addie se ridică şi se întoarce să plece. Să ştii, strigă femeia după ea, croncănind, că mândria nu-ţi umple burta.

Addie îşi strânge haina în jurul umerilor şi îşi obligă picioarele să meargă în continuare, simţind că sunt pe cale să cedeze, când vede uşile deschise ale unei biserici. Nu este Notre-Dame, cu turnurile sale impozante, ci o clădire micuţă, din piatră, înghesuită între celelalte clădiri de pe o străduţă.

Nu a fost niciodată religioasă – nu ca părinţii ei. S-a simţit mereu prinsă între vechii zei şi cel nou, dar să cunoască diavolul în pădure a pus-o pe gânduri. Pentru fiecare umbră trebuie să existe lumină. Poate că întunericul are un egal, şi Addie şi-ar putea contracara dorinţa. Estele ar rânji, dar unul dintre zei nu i-a dat decât un blestem, aşa că femeia nu o poate învinui că ar căuta refugiu la celălalt.

Uşa masivă se deschide, iar ea intră, clipind în bezna bruscă, până când ochii i se obişnuiesc şi ea vede geamurile cu vitralii. Inspiră, lovită de frumuseţea tăcută a spaţiului, de tavanul cu boltă, de roşul şi albastrul şi verdele luminii care pictează modele pe ziduri. Este un fel de artă, se gândeşte ea păşind, când un bărbat îi apare în cale.

Îşi desface braţele, dar nu ca să o întâmpine.

Preotul îi blochează calea. Scutură din cap.

— Îmi pare rău, spune el, gonind-o înapoi ca pe o pasăre rătăcită. Nu avem spaţiu. Este plin.

Se întoarce pe scările bisericii. Aude scrâşnetul greoi al ivărului şi, undeva în mintea ei, Estele începe să chicotească.

— Vezi tu, spune ea, doar noii zei au *lacăte.*

Addie nu ia decizia să meargă spre docuri.

Picioarele aleg pentru ea, o poartă de-a lungul Senei, cât soarele coboară peste râu, o duc pe trepte în jos, cizme furate care calcă scândurile cu zgomot.

Aici e mai întuneric, în umbra navelor, un peisaj compus din lăzi şi din butoaie, frânghii şi bărci care se leagănă. Sunt ochi care o privesc. Bărbaţi care ridică privirea de la munca lor, femei care privesc şi ele, pândind ca nişte pisici. Au un aspect bolnăvicios, cu obraji prea coloraţi şi guri pictate cu nuanţe prea violente de roşu. Au rochii zdrenţuite şi murdare, şi totuşi mai frumoase decât a lui Addie.

Nu s-a decis ce vrea să facă, chiar dacă îşi dă jos haina de pe umeri. Nici chiar când se apropie un bărbat de ea, cu o mână deja întinsă, parcă încercând fructe.

— Cât? întreabă el, ţâfnos.

N-are idee cât valorează un trup sau dacă vrea să-l vândă. Când ea nu răspunde, mâinile lui devin aspre şi strânsoarea puternică.

— Zece soli, spune ea, iar bărbatul hohoteşte.

— Da’ ce, eşti vreo prinţesă?

— Nu, răspunde ea, sunt virgină.

Acasă, fuseseră nopţi în care Addie visase la plăcere, în care invocase străinul alături de ea, în beznă, îi simţise buzele pe sânii ei, îşi imaginase că mâna ei îi aparţinea lui, când şi-o strecura între picioare.

— Iubirea mea, spunea străinul, deasupra ei în pat, cu buclele negre rostogolindu-se în ochii lui verzi.

— Iubirea mea, ofta ea când el o pătrundea şi trupul ei se desfăcea în jurul forţei lui solide.

El intra mai adânc şi ea icnea, muşcându-şi mâna ca să nu geamă prea tare. Mama ei spunea că plăcerea femeii era păcat de moarte, dar în acele momente lui Addie nici că îi păsa.

În acele momente rămâneau numai dorinţa şi străinul, şoptindu-i pe piele, în timp ce tensiunea se adâncea, căldura se intensifica, asemenea unei furtuni, în căuşul dintre şoldurile ei, iar apoi, în mintea ei, Adeline îi trăgea

trupul deasupra trupului ei, trăgându-l mai adânc şi mai adânc, până când se dezlănţuia furtuna şi prin ea se rostogolea tunetul.

Dar acum nu se întâmplă aşa.

În icnetele bărbatului necunoscut nu este poezie, nici melodie, nici armonie, ci doar zgomotul constant cât el împinge. Nu e deloc plăcere, doar apăsare şi durere şi un lucru împins cu dificultate într-altul, şi Addie se uită la cerul nopţii ca să nu se uite la trupul lui, care se mişcă, şi simte că întunericul o priveşte şi el.

Ei se află din nou în pădure, iar gura lui este pe a ei, sângele i se adună pe buze când el şopteşte.

— S-a făcut.

Bărbatul încheie cu o ultimă mişcare şi se lasă peste ea, greoi ca plumbul, şi nu poate fi asta viaţa pentru care Addie a dat tot ce avea, nu poate fi acesta viitorul care i-a şters trecutul. O cuprinde panica, dar *acestui* străin nu pare să îi pese şi nici măcar să remarce. Se ridică, îi aruncă un pumn de monede la picioare, pleacă şi Addie cade în genunchi să îşi adune răsplata, apoi îşi goleşte stomacul în Sena.

Dac-o întrebi despre primele ei amintiri de la Paris, despre acele prime luni teribile, va spune că a fost un anotimp al disperării îngropate în ceaţă. Va spune că nu îşi aminteşte.

Dar sigur că îşi aminteşte.

Îşi aminteşte mirosul de mâncare putredă, de deşeuri, apele mâloase ale Senei, siluetele de la docuri. Momentele de bunătate şterse de o uşă sau de ivirea zorilor, jalea după casa ei, cu pâine proaspătă şi o vatră caldă, după armonia tăcută a familiei sale şi după ritmul puternic al lui Estele. Viaţa pe care o avea, la care şi renunţase pentru cea pe care credea că o doreşte, viaţa furată şi înlocuită cu aceasta.

Şi totuşi, îşi aminteşte şi cum s-a lăsat fermecată de oraş, de felul în care lumina îl învăluia dimineaţa şi seara, de grandoarea cioplită între străzile brute. Cum, în ciuda murdăriei, durerii şi dezamăgirii, Parisul era plin de

surprize. Frumuseţea se întrezărea printre crăpături.

Addie îşi aminteşte scurtul răgaz al primei toamne, schimbarea superbă a frunzelor pe alei, trecerea de la verde la auriu ca într-o casetă cu bijuterii, înainte de plonjonul scurt şi dureros în iarnă.

Îşi aminteşte de frigul care-i rodea degetele de la mâini şi de la picioare şi le înghiţea complet. Frigul şi foamea. Avuseseră parte de luni sărace în Villon, desigur, când muşcătura frigului le fura şi ultima fărâmă de recoltă sau când un îngheţ târziu distrugea tot ce crescuse nou – dar asta e o foame diferită. O scobeşte din interior, îşi târăşte unghiile de-a lungul coastelor ei. O oboseşte şi, chiar dacă Addie ştie că nu o poate ucide, ştiinţa nu face nimic să potolească durerea surdă şi teama. Nu a pierdut niciun gram de carne, dar stomacul i se înnoadă, se roade singur şi, aşa cum picioarele ei refuză să facă bătături, la fel şi nervii ei refuză să se obişnuiască. Nu există amorţire, care vine odată cu obişnuinţa. Durerea este mereu nouă, fragilă, şocantă, o senzaţie la fel de acută precum amintirile.

Îşi aminteşte şi ce a fost mai rău.

Îngheţul brusc, frigul brutal care a răpit suflarea oraşului, valul de boală care l-a urmat, ca o pală de vânt de toamnă târzie ce împrăştie mormanele de frunze moarte şi muribunde. Sunetul şi vederea căruţelor care se hurducăiau ducând o încărcătură posomorâtă. Addie îşi întoarce faţa şi încearcă să nu se uite la formele osoase, înghesuite neglijent în spate. Îşi trage mai aproape haina furată şi se împleticeşte pe drum, visând la căldura verii, în timp ce frigul îi pătrunde în oase.

Nu crede că îi va mai fi cald vreodată. De două ori s-a mai dus la docuri, dar frigul i-a obligat pe clienţi să intre în adăposturile călduroase ale bordelurilor, iar în jurul ei Parisul a devenit crud, din cauza frigului. Cei bogaţi se baricadează în case, se lipesc de focurile din vetre, iar pe străzi cei săraci sunt vestejiţi de iarnă. Addie nu are unde să se ascundă – sau, mai bine zis, toate locurile au fost deja luate.

Este prea obosită ca să lupte pentru spaţiu, în primul an.

Prea obosită să caute adăpost.

Altă pală de vânt o loveşte şi Addie se chirceşte, cu ochii înceţoşaţi. Alunecă într-o parte, pe o stradă îngustă, ca să scape de violenţa aerului rece, şi liniştea bruscă, spaţiul protector al aleii sunt ca fulgii, moi şi calzi. Îi cedează genunchii. Se lasă să cadă într-un colţ, lângă trepte, şi îşi priveşte degetele învineţindu-se. Îşi imaginează îngheţul pe pielea ei şi se minunează încet, aproape adormită, de propria transformare. Respiraţia ei înceţoşează aerul din faţa ei şi, cu fiecare expiraţie, lumea devine neclară, până când oraşul cenuşiu se albeşte şi se tot albeşte. Cât de ciudat i se pare acum, de parcă ar aburi sticla unui geam! Se întreabă după câte respiraţii va ascunde lumea. O va şterge, aşa ca pe sine.

Poate că i se înceţoşează privirea.

Nu îi pasă.

Este obosită.

Foarte obosită.

Nu poate să rămână trează. De ce ar încerca?

Somnul este o binecuvântare.

Poate că se va trezi din nou la primăvară, precum prinţesa dintr-o poveste a tatălui ei, şi va fi pe malul acoperit cu iarbă al râului Sarthe, cu Estele înghiontind-o cu papucul uzat şi tachinând-o că visează iar.

Aceasta este moartea.

Pentru o clipă, Addie aşa crede.

Lumea este întunecoasă, frigul nu poate ţine la distanţă duhoarea şi putreziciunea, iar ea nu se poate mişca. Atunci îşi aminteşte că nu poate muri. Pulsul ei încăpăţânat se luptă să zvâcnească, iar plămânii ei, să se umple, şi Addie îşi dă seama că membrele ei nu sunt lipsite de viaţă, ci doar atârnă greu de o parte şi de alta. Se simte ca de plumb sub sacii de deasupra, iar panica vibrează înăuntrul ei, dar mintea ei este încă împotmolită în somn. Se răsuceşte, iar sacii de deasupra ei se mişcă puţin. Întunericul se crapă şi o rază de lumină cenuşie pătrunde prin el.

Addie se zvârcoleşte până când îşi scoate afară un braţ şi apoi pe celălalt. Începe să se împingă de sub saci şi doar atunci simte oasele de sub material, doar atunci simte cum mâna ei atinge pielea ca de ceară, doar atunci i se încâlcesc degetele în şuviţele de păr ale altcuiva, şi acum este treză, cât se poate de treză, şi se chinuieşte, sfâşie, disperată să iasă afară.

Încearcă să se elibereze, cu mâinile întinse pe spatele osos al unui mort. În apropiere o privesc nişte ochi lăptoşi. Un maxilar atârnă, iar Addie se împleticeşte afară din căruţă şi cade, vomitând, suspinând, trăind.

Un sunet oribil îi sfâşie pieptul, o tuse aspră, ceva între oftat şi hohot.

Aude apoi un strigăt şi durează o clipă să-şi dea seama că nu l-a produs ea. O femeie zdrenţăroasă se află peste drum, cu mâinile la gură, îngrozită, şi Addie nu o poate acuza.

Ce şoc trebuie să fi fost să vadă un cadavru târându-se afară din căruţă.

Femeia îşi face cruce, iar Addie spune, cu o voce răguşită:

— Nu sunt moartă.

Dar femeia fuge, iar Addie îşi întoarce furia către căruţă.

— Nu sunt moartă! repetă ea, lovind roata din lemn.

— Hei! strigă un bărbat, care ţine picioarele unui cadavru fragil.

— Rămâi pe loc, strigă al doilea, care l-a apucat de umeri.

Bineînţeles că nu îşi amintesc să o fi aruncat acolo. Addie dă înapoi când ei aruncă leşul în căruţă. Acesta aterizează cu un pocnet scârbos, deasupra celorlalte, iar stomacul lui Addie se strânge când se gândeşte că a petrecut chiar şi scurtă vreme printre acele cadavre.

Se aude plesnet de bici, caii se mişcă, roţile se învârt pe dalele din piatră, şi de-abia când căruţa pleacă, de-abia când Addie îşi vâră mâinile care tremură în buzunarele hainei furate, îşi dă seama că acestea sunt goale.

Mica pasăre din lemn nu mai e.

Ultima dovadă a vieţii sale trecute a fost dusă departe, laolaltă cu morţii din căruţă.

Luni întregi va continua să caute pasărea, mâna alunecându-i în buzunar aşa cum alunecă spre o şuviţă încăpăţânată, o mişcare născută din obişnuinţă. Nu pare să îşi poată aminti că pasărea nu mai e, nici cu degetele, nici cu inima, care tresare de fiecare dată când regăseşte buzunarul gol. Dar acolo, în mijlocul durerii, există o uşurare teribilă. De când a părăsit satul Villon, în fiecare clipă s-a temut de pierderea ultimului talisman.

Acum, că a dispărut, simte o bucurie vinovată ascunsă în durere.

Acest ultim fir fragil ce o lega de viaţa ei de dinainte s-a rupt, iar Addie este, deşi forţat, cu adevărat liberă.

— IV —

Paris, Franţa
29 iulie 1715

Visătoare este un cuvânt prea blând.

Invocă gânduri care duc la somn mătăsos, la zile lenevoase pe câmpuri cu iarbă înaltă, la pete de cărbune pe pergamentul moale.

Addie încă se agaţă de vise, dar învaţă să fie mai hotărâtă. Mai puţină artă, mai mult tăiş care ascute vârful creionului.

— Toarnă-mi de băut, spune ea întinzând sticla cu vin, iar bărbatul scoate dopul şi umple două pahare de pe raftul de jos din camera închiriată.

Îi întinde unul şi ea nu îl atinge, în timp ce el îl dă peste cap pe al lui dintr-o înghiţitură, apoi dă peste cap şi al doilea pahar şi se întinde după rochia ei.

— Care-i graba? întreabă ea, împingându-l uşor. Ai plătit camera, o avem toată noaptea.

Are grijă să nu îl îndepărteze, să păstreze tensiunea împotrivirii ei ca pe un flirt. Unii bărbaţi, descoperă ea, simt plăcere în a desconsidera dorinţele unei femei. Addie îşi ridică paharul spre gura lui flămândă, îi varsă conţinutul ruginiu printre buze, încercând ca gestul să pară seducător, nu forţat.

El bea cu sete, dar dă apoi paharul la o parte. Mâinile lui neîndemânatice o pipăie, luptându-se cu dantela şi cu copcile.

— Abia aştept să… se împleticeşte el, dar drogul din vin îşi face deja efectul şi în curând limba i se îngreunează în gură.

Se lasă să cadă iar pe pat, încă ţinând-o de rochie, şi o clipă mai târziu ochii i se închid, victimă a somnului înainte

să-i cadă capul pe perna moale.

Addie se apleacă peste el şi îl împinge până când se rostogoleşte de pe pat, lovind podeaua ca un sac cu grâne. Scoate un icnet înfundat, dar nu se trezeşte.

Ea îi termină treaba, dezlegându-şi şnururile rochiei până când poate respira din nou. Moda pariziană impune haine de două ori mai strâmte decât la ţară şi doar pe jumătate practice.

Se întinde pe pat, bucuroasă că-l are doar pentru ea, cel puţin în noaptea aceea. Nu vrea să se gândească la ziua de mâine, când va trebui să o ia de la capăt.

Aceasta-i nebunia. Fiecare zi este un chihlimbar, iar ea, musca prinsă în el. Nu se poate gândi la zile sau săptămâni dacă trăieşte clipe. Timpul începe să-şi piardă înţelesul – şi totuşi, ea nu pierde noţiunea timpului. Nu pare să îl calculeze greşit (oricât ar încerca), aşa că Addie ştie ce lună este, ce zi, ce noapte şi ştie că a trecut un an.

Un an de când a fugit de la propria nuntă.

Un an de când a evadat în pădure.

Un an de când şi-a vândut sufletul pentru asta. Pentru libertate. Pentru timp.

Un an pe care l-a petrecut învăţând limitele acestei noi vieţi.

Se plimbă pe marginile blestemului ca o leoaică în cuşcă. (Acum *a văzut* lei. Au venit la Paris în primăvară, făcând parte dintr-o expoziţie. Nu semănau cu animalele din imaginaţia ei. Cu mult mai maiestuoase şi cu mult mai mici, micşorate de dimensiunile cuştilor. Addie s-a dus să îi vadă de zece ori, le-a studiat privirile îndurerate, care se uitau dincolo de vizitatori, spre deschizătura cortului, spre libertate.)

Un an petrecut captivă în prisma acestei înţelegeri făcute cu întunericul, forţată să sufere fără să moară, să îi fie foame fără să se consume, să ducă o viaţă plină de lipsuri fără să se ofilească. Fiecare clipă presată în propria memorie, în timp ce ea alunecă din minţile altora la cea mai mică tresărire, ştearsă de o uşă închisă, de o clipă de neatenţie, de adormire. Incapabilă să lase o urmă pe ceva

sau în cineva.

Nici măcar în bărbatul de pe podea.

Îşi scoate sticluţa de laudanum din buzunarele fustei şi o ridică în lumina slabă. Trei încercări şi două sticle irosite din doctoria preţioasă, înainte să îşi dea seama că ea însăşi nu putea pune drogul direct în băuturile din pahar, nu putea fi mâna care provoca răul. Dar, dacă îl amesteca în sticla de vin, dacă punea dopul şi dacă-şi turnau chiar ei, bărbaţii, atunci funcţiona.

Vedeţi?

Învaţă.

Este o autodidactă însingurată.

Înclină sticla, iar ultimii stropi din substanţa lăptoasă se clatină pe fundul ei. Se întreabă dacă i-ar putea asigura o noapte de somn fără vise, o pace adâncă.

— Dezamăgitor.

La sunetul acelei voci, Addie aproape scapă laudanumul. Se răsuceşte în camera mică, scrutând întunericul, dar nu îi găseşte sursa.

— Mărturisesc, draga mea, că mă aşteptam la mai mult.

Vocea pare să vină dinspre fiecare umbră – apoi, doar de la una. Se adună în cel mai întunecat colţ al încăperii, precum fumul. Apoi el face un pas în faţă în cercul proiectat de flacăra lumânării. Buclele negre i se rostogolesc pe frunte. Umbrele îi sculptează chipul, iar ochii verzi strălucesc datorită unei lumini interioare.

Pentru o clipă înşelătoare, inima îi tresare la vederea străinului ei, dar apoi îşi aminteşte că nu-i decât *el.*

Întunericul din pădure.

Trăieşte de un an în acest blestem şi, în tot acest timp, l-a chemat. S-a rugat de noapte, a vârât monede pe care nu-şi permitea să le cheltuiască în malurile Senei, l-a implorat să îi răspundă doar pentru a-l întreba de ce, de ce, de ce.

Acum aruncă sticluţa cu laudanum în capul lui.

Întunericul nu se mişcă să o prindă, fiindcă nu are nevoie. Trece direct prin el şi se sparge de zidul din spate. El îi oferă un zâmbet compătimitor.

— Bună, Adeline.

Adeline. Un nume pe care nu credea că îl va mai auzi. Un nume care doare ca o vânătaie, chiar dacă inima îi tresare când îl aude.

— Tu, mârâie ea.

El înclină uşor capul. Zâmbeşte.

— Ţi-a fost dor de mine?

Ea se năpusteşte spre el, aşa cum a făcut-o cu sticluţa aruncată, dând să îl prindă şi aşteptându-se să cadă prin el, să se spargă la fel ca sticla. Dar mâinile ei întâlnesc carne şi oase sau, cel puţin, iluzia lor. Îl loveşte în piept şi i se pare un copac, la fel de dur şi de lipsit de sens.

El o priveşte amuzat.

— Văd că da.

Ea se smulge de lângă el, îi vine să urle, să plângă în hohote.

— M-ai lăsat acolo. Mi-ai luat totul şi ai plecat. Ştii câte nopţi am implorat…

— Da, te-am auzit, spune el, cu o plăcere îngrozitoare.

Addie mârâie de furie.

— Dar nu ai venit.

Întunericul îşi desface braţele, spunând parcă: *Am venit acum.* Ea vrea să îl lovească, chiar dacă este inutil, vreau să îl izgonească, să îl dea afară din cameră ca pe un blestem, dar trebuie să întrebe. Să ştie.

— De ce? De ce mi-ai făcut asta?

Sprâncenele lui întunecate se ridică într-o îngrijorare falsă, batjocoritoare.

— Ţi-am îndeplinit dorinţa.

— Ţi-am cerut mai mult timp, o viaţă în libertate…

— Şi ţi le-am oferit pe amândouă. Degetele lui mângâie piciorul patului. Anul ăsta nu ţi-a luat nimic… Ea scoate un sunet înfundat, dar el continuă: Eşti întreagă, nu? Nu eşti rănită. Nu îmbătrâneşti. Nu te ofileşti. Cât despre libertate, există vreo eliberare mai precisă decât ce ţi-am dăruit? O viaţă fără nicio responsabilitate.

— Ştii că nu asta mi-am dorit.

— Nu ştiai ce îţi doreai, spune el aspru, făcând un pas spre ea. Dacă ştiai, atunci trebuia să fii mai atentă.

— M-ai păcă…

— Ai *greşit,* spune întunericul, umplând spaţiul dintre ei. Nu îţi aminteşti, Adeline? Vocea lui coboară până devine o şoaptă. Erai atât de grăbită, de hotărâtă, dar te împiedicai de cuvinte ca de rădăcini. Vorbeai despre toate lucrurile pe care *nu* le voiai.

Acum e atât de aproape de ea, cu o mână pe braţul ei, şi ea îşi impune să nu îi ofere satisfacţia retragerii, să nu îi permită să facă pe lupul cel rău şi să o oblige să joace rolul oiţei. Dar este greu. O fi având el chipul străinului ei, dar nu e bărbat. Nu e uman. Poartă o mască şi nu i se potriveşte. Vede ce se află dincolo de ea, la fel ca în pădure, ceva fără formă, fără limite, monstruos şi ameninţător. Întunericul tremură în spatele privirii sale verzi.

— Ai cerut o eternitate, iar eu am spus nu. Ai implorat şi ai stăruit. Îţi aminteşti ce ai zis apoi? Când vorbeşte iar, vocea lui încă îi aparţine, dar ea o aude pe a ei răsunând: *Poţi să-mi iei viaţa, când am încheiat cu ea. Poţi să-mi iei sufletul când nu-l mai doresc.*

Ea se retrage din faţa cuvintelor, din faţa lui, sau cel puţin încearcă, dar de data asta el nu îi permite. Mâna de pe braţul ei strânge mai tare. Cealaltă îi rămâne pe ceafa fetei, într-o atingere ca a unui iubit.

— Nu a fost oare în interesul meu, în cazul ăsta, să-ţi fac viaţa amară? Să te îndemn spre renunţarea inevitabilă?

— Nu era cazul, şopteşte ea, detestând că îi tremura vocea.

— Draga mea Adeline, spune el, cu mâna alunecându-i prin părul ei. Fac tranzacţii cu suflete, nu acte de caritate.

Degetele lui se încordează, împingându-i capul pe spate, ca s-o privească în ochi, şi pe chipul lui nu se citeşte nici urmă de blândeţe, doar un soi de frumuseţe sălbatică.

— Haide, spune el, dă-mi ce vreau şi târgul se încheie.

Un suflet pentru un singur an de suferinţă şi nebunie.

Un suflet pentru monede din aramă pe un doc din Paris.

Un suflet, doar pentru asta.

Şi totuşi, ar fi o minciună să spună că nu ezită. Să spună că nicio parte din ea nu doreşte să renunţe, să cedeze,

chiar dacă numai pentru o clipă. Poate că partea aceea este cea care întreabă:

— Ce s-ar întâmpla cu mine?

Umerii aceia – pe care i-a desenat de atâtea ori, cei pe care chiar ea i-a invocat – se ridică pentru o clipă.

— Nimic, draga mea, spune el simplu. Dar este un nimic mai blând decât acesta. Cedează şi te voi elibera.

Dacă o parte din ea a ezitat, dacă o părticică din ea a vrut să renunţe, nu a durat mai mult de o clipă. Să fii visătoare presupune şi sfidare.

— Refuz, mârâie ea.

Umbra se încruntă. Ochii săi verzi se întunecă asemenea unei pânze umede. Mâinile lui coboară.

— Vei ceda, zice el. Curând.

Nu se dă înapoi, nu se întoarce. Pur şi simplu dispare, înghiţit de întuneric.

— V —

New York City
13 martie 2014

Henry Strauss nu a fost niciodată matinal.

Ar vrea să fie, tot visează să se trezească odată cu soarele, sorbindu-şi prima ceaşcă de cafea cât oraşul încă se dezmorţeşte, având toată ziua în faţa lui, plină de promisiuni.

A încercat să fie o persoană matinală şi, în rarele dăţi în care a reuşit să se trezească înainte de răsărit, a fost o bucurie: să privească începutul zilei, să simtă, cel puţin pentru scurtă vreme, că era înaintea tuturor, şi nu în urmă. Dar apoi noaptea se lungea, ziua următoare începea târziu, şi acum simte că nu mai are timp deloc. Că e mereu în întârziere.

Astăzi întârzie la micul dejun cu sora lui mai mică, Muriel.

Henry se grăbeşte pe stradă, cu capul încă vâjâindu-i după noaptea anterioară, şi ar fi trebuit să anuleze micul dejun. Dar a anulat deja de trei ori numai în ultima lună şi nu vrea să fie un frate de rahat. Ea vrea să fie o soră bună şi asta i se pare minunat. Este ceva nou.

N-a mai fost niciodată în locul ăsta. Nu e unul dintre cele pe care le frecventează – deşi adevărul este că nu prea mai are cafenele în apropiere. Vanessa a stricat-o pe prima. Milo, pe a doua. Espresso-ul de la a treia avea gust de cărbune. Aşa că a lăsat-o pe Muriel să aleagă, iar ea s-a decis pentru o „gaură în zid”, numită *Floarea-soarelui,* care nu are nici firmă, nici adresă, nici altă cale de identificare decât un radar hipsteresc care-i lipseşte lui Henry.

În cele din urmă, vede floarea-soarelui în graffiti, pe zidul de vizavi. Aleargă să prindă semaforul, lovindu-se de un tip la colţ, murmurând scuze (deşi celălalt spune că e în

regulă, chiar e în regulă). Când Henry găseşte intrarea, chelneriţa e pe cale să-i spună că nu au locuri, dar apoi ridică privirea şi îi zâmbeşte şi spune că se va descurca.

Henry o caută din priviri pe Muriel, dar pentru ea timpul a fost mereu un concept flexibil, iar dacă el a ajuns târziu, ea va ajunge şi mai târziu. El este bucuros, pentru prima dată, pentru că asta îi permite să respire, să îşi netezească părul şi să se elibereze de fularul care încerca să îl stranguleze, chiar să comande o cafea. Încearcă să arate prezentabil, chiar dacă, indiferent de eforturi, nu va schimba ce vede ea. Dar tot contează. Trebuie.

Cinci minute mai târziu, intră Muriel. Ca de obicei, e o tornadă de bucle negre şi încredere nestrămutată.

Muriel Strauss, care, la 24 de ani, vorbeşte despre lume doar în termeni de genul *autenticitate conceptuală* şi *adevăr creativ,* a fost una dintre cele mai îndrăgite prezenţe de pe scena artistică a oraşului încă din primul ei semestru la Tisch, când şi-a dat repede seama că se pricepea mai bine să critice arta decât să o creeze.

Henry îşi iubeşte sora cu adevărat. Dar Muriel a fost întotdeauna ca un parfum puternic. E mai bună în doze mici. Şi la distanţă.

— Henry! strigă ea, dându-şi jos haina şi lăsând-o pe scaun, cu o mişcare dramatică. Arăţi minunat, spune – nu e adevărat, dar el zice doar:

— Şi tu, Mur.

Ea zâmbeşte larg şi comandă un *flat white,* iar Henry se pregăteşte de o tăcere stânjenitoare, pentru că adevărul e că habar n-are cum să îi vorbească. Dar, dacă Muriel se pricepe la ceva, este să susţină o conversaţie. Aşa că el îşi bea cafeaua neagră şi se aşază confortabil, în timp ce ea trece prin ultimele drame de galerie, peste programul ei de Paştele evreiesc, povesteşte cu încântare despre un festival de artă de pe High Line, chiar dacă nici nu s-a lansat. Doar după ce termină să se plângă că o piesă de artă stradală nu fusese deloc o tâmpenie, ci un comentariu pe marginea risipei capitaliste, în ecoul „îhî”-urilor şi încuviinţărilor lui Henry, Muriel îl aduce în discuţie pe fratele lor mai mare.

— Întreabă de tine.

E ceva ce Muriel n-a mai zis niciodată. Nu despre David. Nu lui Henry. Nu se poate abţine.

— De ce?

Sora lui îşi dă ochii peste cap.

— Cred că fiindcă îi pasă.

Henry aproape că se îneacă.

Lui David Strauss îi pasă de multe. Îi pasă de statutul lui de cel mai tânăr neurochirurg de la spitalul Sinai. Îi pasă, probabil, de pacienţii săi. Îi pasă şi îşi face timp pentru Midraş[12], chiar dacă trebuie să se ocupe de asta la miezul unei nopţi de miercuri. Îi pasă de părinţii lui şi de cât de mândri sunt de ce a realizat. Lui David Strauss *nu îi pasă* de fratele lui mai mic, exceptând miile de feluri în care acesta distruge reputaţia familiei.

Henry se uită la ceas, chiar dacă nu arată ora sau nicio oră.

— Scuze, surioară, spune el, împingându-şi scaunul în spate. Trebuie să deschid anticariatul.

Ea se întrerupe – ceva ce înainte nu făcea niciodată – şi se ridică de pe scaun, prinzându-i talia cu braţele şi strângându-l cu putere. E ceva ce se simte ca o scuză, ca un gest de afecţiune, ca *iubirea.* Muriel e cu vreo 15 centimetri mai scundă decât el, suficient ca el să-şi poată sprijini bărbia de creştetul ei, dacă ar fi apropiaţi, dar nu sunt.

— Nu te înstrăina, spune ea, şi Henry promite.

[12] Act de interpretare, prin care se caută răspunsuri la întrebări religioase, atât teoretice, cât şi practice, cercetând semnificaţiile cuvintelor din Tora (n. trad.).

— VI —

New York City
13 martie 2014

Addie se trezeşte când cineva îi atinge obrazul.

Gestul este atât de blând, încât la început crede că visează, dar apoi deschide ochii şi vede luminiţele de pe acoperiş, o vede pe Sam ghemuită lângă şezlong, încruntată de îngrijorare. Are părul desfăcut, o claie de bucle blonde care-i încadrează faţa.

— Salut, Frumoasa din pădurea adormită, spune ea, vârând o ţigară neaprinsă înapoi în pachet.

Addie se înfioară şi se ridică în capul oaselor, strângându-şi geaca pe lângă corp. Este o dimineaţă rece şi noroasă, iar cerul – doar o dungă de alb fără soare. Nu avusese intenţia să doarmă până atât de târziu. Nu că ar fi trebuit să meargă undeva, dar cu siguranţă păruse o idee mai bună aseară, când încă îşi putea simţi degetele.

Odiseea i-a căzut din poală. Zace pe jos, întoarsă, cu coperta udă de rouă. O ridică, încearcă să o scuture, să netezească paginile care s-au îndoit sau murdărit.

— E groaznic de frig aici, spune Sam, trăgând-o pe Addie în picioare. Haide.

Sam vorbeşte mereu aşa, nu întreabă, ci foloseşte afirmaţii imperative, care sună ca nişte invitaţii. O trage după ea pe Addie, către uşa care dă spre acoperiş, şi Addie simte că-i este prea frig să se opună şi pur şi simplu o urmează pe scări, spre apartamentul ei, pretinzând că nu cunoaşte drumul.

Uşa se deschide către haos.

Holul, dormitorul, bucătăria sunt pline de obiecte de artă. Numai livingul – în spate – este spaţios şi gol. Acolo nu se află nici canapea, nici măsuţe, ci doar două ferestre mari,

un şevalet şi un scăunel.

— Aici îmi duc traiul, zisese ea prima dată când o adusese pe Addie acasă.

Addie răspunsese:

— Îmi dau seama.

A înghesuit tot ce deţine în trei sferturi din spaţiu, doar ca să poată păstra liniştea şi pacea din a patra parte. Un prieten îi oferise un spaţiu pentru studio la un preţ extraordinar, dar ei i se păruse rece şi avea nevoie de căldură ca să picteze.

— Scuze, spune Sam ocolind o pânză, călcând peste o cutie. E cam înghesuit.

Addie nici n-a văzut vreodată locul altfel. I-ar plăcea să vadă la ce lucrează Sam acum, ce a murdărit-o de vopsea albă sub unghii şi i-a lăsat urma de roz sub bărbie. Dar se obligă să o urmeze prin dezordine, până la bucătărie. Sam porneşte cafetiera, iar ochii lui Addie mângâie locul, înregistrând schimbările. O nouă vază mov. Un teanc de cărţi pe jumătate citite, o carte poştală din Italia. Colecţia de căni, unele cu pensule curate în ele, din ce în ce mai multe.

— Pictezi, spune ea, arătând spre teancul de pânze sprijinit de aragaz.

— Aşa este, zice Sam cu un zâmbet. Mai ales lucrări abstracte. Artă fără sens, cum spune prietenul meu Jake. Dar nu e tocmai fără sens, doar că… alţii pictează ce văd. Eu pictez ce simt. Poate că este confuz să schimbi un simţ cu altul, dar tranziţia asta are frumuseţea ei.

Sam toarnă cafea în două căni: una verde, puţin adâncă, largă ca un castron, cealaltă înaltă şi albastră.

— Câini sau pisici? întreabă ea, în loc de „verde sau albastră”, deşi nu sunt nici pisici, nici câini pe cănile acelea, iar Addie spune „pisici” şi Sam îi întinde cana înaltă, albastră, fără nicio explicaţie.

Li se ating degetele, iar ele două stau mai aproape una de cealaltă decât îşi dăduseră seama, suficient de aproape ca Addie să vadă petele argintii din ochii albaştri ai lui Sam, suficient de aproape ca Sam să îi numere pistruii de pe

faţă.

— Ai stele, spune ea.

Déjà vu, se gândeşte din nou Addie. Îşi impune să se retragă, să plece, să se scutească de nebunia repetiţiei şi a reflexiei. În schimb, bea prelung din cană. Prima înghiţitură este tare şi amară, dar a doua este consistentă şi dulce.

Scoate un suspin de plăcere, iar Sam îi zâmbeşte încântată.

— E bună, nu-i aşa? întreabă ea. Secretul stă în…

Pudra de cacao, se gândeşte Addie.

— Pudra de cacao, spune Sam, sorbind îndelung din cana despre care Addie este acum convinsă că ar fi un castron.

Se sprijină de blat, cu capul aplecat peste cana de cafea, de parcă ar fi o ofrandă.

— Arăţi ca o floare ofilită, o tachinează Addie.

Sam îi face cu ochiul şi ridică mâna în care ţine cana.

— Udă-mă şi voi înflori.

Addie nu a mai văzut-o pe Sam aşa, dimineaţa. Fireşte că s-a trezit lângă ea, dar zilele acelea erau pline de scuze şi de disconfort. Dimineaţa de după absenţa memoriei. Nu e niciodată plăcut să prelungească momentele acelea. Dar acum e ceva nou – e o amintire pe care şi-o ţese pentru prima dată.

Sam scuturǎ din cap.

— Îmi cer scuze. Nu te-am întrebat cum te cheamă.

Este unul dintre lucrurile pe care le adoră la Sam, unul dintre primele lucruri pe care le-a remarcat la ea. Sam trăieşte şi iubeşte cu o inimă atât de deschisă, împărtăşeşte căldura de obicei rezervată doar celor mai apropiaţi oameni din viaţa cuiva. Motivele nu sunt la fel de importante ca nevoile. A primit-o în casa ei, a încălzit-o şi abia apoi s-a gândit să o întrebe cum o cheamă.

— Madeline, spune Addie, pentru că e cea mai apropiată variantă a numelui ei.

— Hmmm, spune Sam, madlenele sunt dulciurile mele preferate. Eu sunt Sam.

— Salut, Sam, spune ea, parcă gustând numele pentru prima dată.

— Deci, face Sam, de parcă atunci s-ar fi gândit pentru prima dată la asta, ce făceai pe acoperiş?

— Ah, zice Addie cu un hohot de râs scurt, depreciativ. Nu am vrut să adorm acolo. Nici măcar nu-mi amintesc când m-am aşezat pe şezlong. Cred că eram mai obosită decât simţeam. Tocmai m-am mutat la 2F şi nu sunt obişnuită cu atâta zgomot. Nu puteam să dorm, aşa că am renunţat şi am urcat pe acoperiş să iau puţin aer, să privesc răsăritul soarelui.

Minciuna i se rostogoleşte uşor de pe buze, după atâta practică.

— Suntem vecine! exclamă Sam. Ştii ce, spune ea punând deoparte cana goală, mi-ar plăcea să te pictez cândva.

Iar Addie se luptă cu dorinţa de a zice: *Dar ai făcut-o deja.*

— N-ar *arăta* ca tine, continuă Sam, îndreptându-se spre hol.

Addie o urmează, o priveşte oprindu-se şi trecându-şi degetele peste un teanc de pânze, privind printre ele de parcă ar fi discuri într-un magazin de muzică.

— Lucrez acum la o serie, explică ea, care-i înfăţişează pe oameni ca pe nişte ceruri.

În pieptul lui Addie reverberează un ecou surd şi simte la fel ca acum şase luni, când stăteau întinse în pat, cu degetele lui Sam atingându-i pistruii de pe obraji, uşor ca o pensulă.

— Ştii, zisese ea, se spune că oamenii sunt ca fulgii de zăpadă, fiecare este unic, dar cred că sunt mai degrabă precum cerul. Unele sunt noroase, altele furtunoase, unele sunt senine, dar nu poţi găsi două persoane la fel.

— Eu ce fel de cer sunt? întrebase atunci Addie, iar Sam se uitase lung la ea, fără să clipească, şi apoi se luminase, cu acea lumină pe care o văzuse la sute de artişti, de sute de ori, scânteia inspiraţiei, de parcă le-ar fi aprins cineva lumina sub piele.

Şi Sam, dintr-odată animată, s-a trezit la viaţă, a sărit din pat şi a luat-o pe Addie cu ea în living.

După o oră de stat pe podeaua din lemn, învelită într-o pătură, ascultând murmurul şi scârţâitul făcute de Sam, care amesteca vopseaua, scrâşnetul pensulei pe pânză, a fost gata. Şi când Addie s-a dus să se uite, tot ce a văzut a fost cerul nopţii. Nu cerul nopţii aşa cum l-ar fi pictat oricine. Tuşe curajoase de cărbune, de negru, şi dungi subţiri de cenuşiu, cu vopsea atât de groasă, că se ridica de pe pânză. Pe suprafaţă erau răspândite o mână de puncte argintii. Arătau aproape ca un accident, de parcă ar fi fost stropite cu pensula, dar erau exact şapte, mici, distanţate, ca nişte stele.

Vocea lui Sam o atrage înapoi în prezentul din bucătărie.

— Mi-aş dori să îţi pot arăta lucrarea mea preferată, spune ea acum. A fost prima din serie. *O noapte uitată.* Am vândut-o unui colecţionar din Lower East Side. Prima mea vânzare *importantă,* din care am plătit chiria trei luni şi cu ajutorul căreia am ajuns într-o galerie. Mi-e greu să renunţ la artă. Ştiu că trebuie – ideea cu artistul care moare de foame mi se pare depăşită –, dar mi-e dor de acea pictură în fiecare zi.

Vocea ei devine mai blândă.

— Nebunia e că fiecare dintre lucrările din seria aceea este creată după cineva: prieteni, oameni din clădirea asta, străini de pe stradă. Mi-i amintesc pe toţi. Dar nu pot să-mi aduc aminte cine a fost inspiraţia pentru acea lucrare.

Addie înghite în sec.

— Crezi că era o fată?

— Da. Aşa cred. Are o *energie.*

— Poate că ai visat-o.

— Poate, spune Sam. Nu m-am priceput niciodată să-mi amintesc visele. Dar ştii… Se opreşte, privind-o pe Addie aşa cum a privit-o în noaptea aceea, în pat, cu un început de sclipire. Îmi aduci aminte de lucrarea aceea. Îşi duce mâna la faţă. Doamne, pare cea mai proastă replică de agăţat din lume. Îmi pare rău. Mă duc să fac duş.

— Ar trebui să plec, spune Addie. Mersi pentru cafea.

Sam îşi muşcă buzele.

— Chiar trebuie?

Nu, nu trebuie. Addie ştie că ar putea-o urma pe Sam la duş, s-ar putea înfăşură într-un prosop şi s-ar putea aşeza pe podeaua din living, să vadă cum ar picta-o Sam astăzi. Ar putea. Chiar ar putea. Ar cădea pradă acestui moment pentru totdeauna, dar ştie că nu are niciun viitor. Ar fi doar un număr infinit de prezenturi, iar ea a trăit deja cu Sam atâtea câte poate îndura.

— Îmi pare rău, spune ea cu o durere în piept, dar Sam ridică din umeri.

— Ne vom revedea, îi răspunde Sam cu încredere. În fond, acum suntem vecine.

Addie reuşeşte să schiţeze un zâmbet.

— Da, aşa este.

Sam o conduce la uşă. Cu fiecare pas, Addie se împotriveşte dorinţei de a se uita în urmă.

— Să nu te înstrăinezi, îi spune Sam.

— În niciun caz, îi promite Addie, iar uşa se închide.

Oftează, sprijinindu-se de ea şi ascultând paşii lui Sam, care se retrage pe holul ticsit. Se desprinde apoi de uşă şi pleacă.

Afară, cerul de marmură albă s-a crăpat, lăsând să treacă dungi subţiri de albastru.

Frigul s-a îmblânzit, iar Addie găseşte o cafenea unde se poate sta pe trotuar, suficient de aglomerată încât chelnerul să aibă timp doar de o trecere pe la mesele de afară la fiecare zece minute. Numără secundele ca un prizonier care reţine cât de frecvent trece garda, comandă o cafea – nu e la fel de bună ca a lui Sam, ci complet amară, dar este suficient de caldă să ţină frigul la distanţă. Îşi ridică gulerul gecii din piele, deschide iar *Odiseea* şi încearcă să citească.

Ulise crede că se îndreaptă spre casă, pentru a o regăsi pe soţia lui, Penelopa, după ororile războiului, dar Addie a citit povestea de suficiente ori încât să ştie cât de departe e de fapt eroul.

Traduce din greacă în engleza modernă.

(…) mi-e teamă

Ca nu cumva răcoarea cea haină,

Cu brumă din belşug împreunată,
Viaţa să-mi răpuie, aşa puţină
Şi şubredă cum e, de zbuciumată,
Căci boarea nopţii de la râu e rece[13]*.*

Chelnerul iese iar, ea ridică privirea din carte, îl urmăreşte cum se încruntă niţel când vede băutura deja comandată şi deja livrată. În locul clientei, în memoria lui se cască un gol. Dar ea pare să se potrivească în peisaj şi deja bătălia e pe jumătate câştigată, aşa că o clipă mai târziu el se întoarce spre cuplul din prag, care aşteaptă un loc liber.

Ea se întoarce la carte, dar nu ajută. N-are chef de bătrâni pierduţi pe mare, de parabole ale unei vieţi însingurate. Vrea să fie purtată departe, să uite. Ar citi un roman fantastic sau poate unul de dragoste.

Cafeaua s-a răcit oricum, iar Addie se ridică şi porneşte, cu cartea în mână, spre *Ultimul cuvânt,* să găsească alt volum.

[13] Homer, *Odiseea,* în româneşte de G. Murnu, publicată la Editura de Stat pentru Literatură şi Artă, Bucureşti, 1965 (n. trad.).

— VII —

Paris, Franţa
29 iulie 1716

Stă la umbra unei prăvălii de mătăsuri.

Vizavi, croitoria e aglomerată şi, chiar dacă ziua se apropie de sfârşit, agitaţia nu se domoleşte. Lui Addie îi picură sudoarea de pe ceafă şi îşi tot leagă şi dezleagă boneta, purtată de vânt până la ea, sperând că va fi suficientă să se dea drept camerista unei doamne, să-i ofere invizibilitatea rezervată slujitorilor. Dacă o consideră cameristă, Bertin nu se va uita la ea de două ori. Dacă o crede o cameristă, nu va remarca rochia lui Addie, simplă, dar de calitate, furată de pe un manechin de croitorie cu o săptămână în urmă, dintr-un loc asemănător aflat de cealaltă parte a Senei. La început, a fost drăguţă, până când şi-a prins fusta într-un cui rătăcit şi cineva a aruncat o găleată cu zoaie prea aproape de picioarele ei şi apoi a pătat o mânecă de vin roşu.

Şi-ar dori ca şi hainele ei să fie la fel de rezistente la schimbare cum pare să fie ea însăşi. Mai ales fiindcă nu are decât o rochie – nu are sens să strângă o garderobă sau orice altceva, dacă nu are unde să le pună. (În anii următori, va încerca să adune tinichele, să le ascundă ca o coţofană în cuib, dar îi vor fi mereu furate. Aşa ca mica pasăre din lemn, pierdută printre trupurile neînsufleţite din căruţă. Nu pare să poată păstra nimic prea multă vreme.)

În cele din urmă, ultimul client iese pe uşă – un valet cu câte o cutie legată cu fundă sub fiecare braţ – şi, înainte să i-o ia altcineva în faţă, Addie ţâşneşte peste drum şi păşeşte în croitorie.

Este un spaţiu strâmt: o masă încărcată cu role de material, câteva manechine pe care se află cele mai

recente ţinute la modă. Sunt genul de rochii pentru care e nevoie de cel puţin patru mâini ca să le îmbraci şi cel puţin de tot atâtea ca să le dai jos, numai şolduri umflate, mâneci bufante şi corsete prea strânse să-ţi permită să mai şi respiri. Crema societăţii pariziene este împachetată fără vreo intenţie de a fi deschisă, deocamdată.

Un clopoţel de deasupra uşii îi anunţă sosirea, iar croitorul, *monsieur* Bertin, ridică ochii spre ea, pe sub sprâncenele groase ca nişte tufe, şi face o mutră acră.

— Am închis, zice scurt.

Addie înclină capul – imaginea discreţiei.

— Sunt aici pentru *madame* Lautrec.

Este un nume prins din zbor, cules de pe străzi, dar şi răspunsul potrivit. Croitorul devine interesat.

— Orice pentru familia Lautrec.

Ia un carneţel şi un creion, iar degetele lui Addie tresar într-un moment de regret, de dor să deseneze, cum o făcea adesea.

— Cât de ciudat totuşi, spune el scuturându-şi mâinile amorţite, că trimite o cameristă, şi nu un valet.

— Este bolnav, răspunde repede Addie. Învaţă să mintă, să preia direcţia conversaţiei, să îi urmeze cursul. Aşa că m-a trimis pe mine. *Madame* ar dori să organizeze un bal şi vrea o rochie nouă.

— Desigur, zice el. Ai măsurile ei?

— Da.

El se uită lung, aşteptând ca ea să scoată o bucată de hârtie.

— Nu, spune ea, chiar *am* măsurile ei – adică sunt la fel cu ale mele. De aceea m-a trimis.

I se pare o minciună isteaţă, dar croitorul se încruntă şi se întoarce spre o draperie din spatele prăvăliei.

— Mă duc după centimetru.

Vede o porţiune din camera din spate, o duzină de manechine, un munte de mătăsuri, şi draperia cade la loc. Dar, când Bertin dispare, dispare şi ea, între manechine, role de muselină şi de bumbac sprijinite de perete. Nu e prima ei vizită în croitorie şi i-a învăţat bine fiecare cotlon,

toate ungherele unde să se ascundă. Addie se ghemuieşte într-un spaţiu potrivit, iar când Bertin revine în încăperea din faţă, cu centimetrul în mână, a uitat deja de *madame* Lautrec şi de camerista ei stranie.

Printre rolele de material aerul e închis, şi ea se bucură când aude clopoţelul şi zgomotele făcute de Bertin în timp ce închide. Va urca în camera de deasupra, va mânca supă şi îşi va lăsa la înmuiat mâinile care îl dor, apoi se va culca înainte de căderea nopţii. Ea aşteaptă, lăsând liniştea să o înconjoare, aşteaptă până când aude zgomotul paşilor lui deasupra.

Apoi e liberă să cutreiere prin croitorie şi să-şi vâre nasul peste tot.

O lumină slabă, cenuşie se strecoară prin geamul din faţă cât umblă ea prin prăvălie, dă la o parte draperia grea şi păşeşte în interior.

Lumina se strecoară înăuntru printr-o singură fereastră, cât să se vadă puţin. De-a lungul peretelui din spate sunt haine pe jumătate terminate, iar ea îşi notează să revină când vara se transformă în toamnă şi se instalează frigul. Dar acum se concentrează spre mijlocul odăii, unde o duzină de manechine stau ca nişte dansatoare în poză, cu taliile înguste înfăşurate în nuanţe de verde şi de gri, o rochie bleumarin cu alb, o alta albastru-deschis, cu tiv galben.

Addie zâmbeşte şi îşi aruncă boneta pe o masă, scuturându-şi părul.

Îşi trece mâna peste mătasea imprimată şi bumbacul vopsit, plin, savurând texturile. Atinge structura corsetelor, pernuţele de pe şolduri şi se imaginează purtând fiecare rochie. Trece de muselină şi de lână, simple, aspre, şi rămâne mai mult lângă pliuri şi straturi de satin, mai fin decât tot ce a văzut acasă.

„Acasă” – un cuvânt la care îi e greu să renunţe, chiar şi acum, când nu a mai rămas nimic care să o lege de el.

Trage de copcile unui corset, albastru-deschis, ca un cer de primăvară, şi se opreşte, cu răsuflarea întretăiată, când surprinde o mişcare cu coada ochiului. E doar o oglindă

sprijinită de un perete. Se întoarce, se priveşte, de parcă ar vedea portretul altcuiva, deşi adevărul este că arată ca ea însăşi.

Ultimii doi ani i s-au părut zece, şi totuşi nu se cunoaşte că au trecut. Ar fi trebuit să fie numai piele şi os, înăsprită, dar chipul ei este la fel de rotofei ca în vara când a plecat de acasă. Pielea ei, fără urmă de riduri săpate de timp sau de încercările vieţii, neatinsă, cu excepţia pistruilor familiari de pe obrajii netezi. Doar ochii ei marchează schimbarea, prin umbrele de auriu şi căprui.

Addie clipeşte. Îşi obligă privirea să se îndepărteze de ea însăşi şi de rochii.

De cealaltă parte a camerei vede un trio de forme întunecate. Sunt siluete masculine, îmbrăcate cu pantaloni, veste şi jachete. În lumina slabă, formele lor par vii, sprijinindu-se una de cealaltă în timp ce o studiază. Le cântăreşte croiul, absenţa balenelor şi a fustelor înfoiate, şi se gândeşte, nu pentru prima dată, şi cu siguranţă nu pentru ultima, cât de uşor i-ar fi să fie bărbat, cât de simplu se mişcă ei prin lume şi fără prea mari eforturi.

Se întinde după cel mai apropiat manechin, scoţându-i haina. Desface nasturii din faţă. Gestul de a-l dezbrăca are o intimitate stranie şi se bucură, cu atât mai mult de el cu cât bărbatul de sub degetele sale nu este real şi nu o poate pipăi, nu poate insista, nu o poate atinge.

Îşi desface şnururile rochiei şi îmbracă pantalonii, fixându-i sub genunchi. Îşi pune tunica şi îşi încheie vesta, îşi trage haina dungată pe umeri, îşi prinde cravata din dantelă de la gât. Se simte în siguranţă în armura acestor haine, dar când se întoarce spre oglindă se dezumflă. Are pieptul prea plin, talia prea îngustă, şoldurile îi umplu pantalonii în locul nepotrivit. Jacheta ajută niţel, dar nimic nu îi poate ascunde faţa. Conturul buzelor, linia obrajilor, netezimea sprâncenelor – toate sunt prea netede şi prea rotunde să pară altceva.

Ia o foarfecă şi încearcă să îşi taie părul până la umeri, dar în câteva secunde creşte la loc, iar şuviţele căzute sunt strânse parcă de o mână invizibilă. Nu există nicio urmă,

nici măcar în ceea ce o priveşte. Găseşte o agrafă şi îşi prinde onduleurile de un şaten-deschis la spate, cum a văzut că poartă bărbaţii, ia un tricorn de pe un manechin şi-l fixează pe frunte.

Poate de la distanţă. Poate în treacăt. Poate noaptea, când întunericul e gros şi înceţoşează detaliile. Dar nici chiar la lumina felinarelor iluzia nu ar rezista.

Bărbaţii din Paris sunt plăcuţi la vedere, chiar frumuşei, dar tot bărbaţi.

Oftează, înlătură deghizarea şi îşi petrece ora următoare încercând rochie după rochie, deja tânjind după libertatea dată de pantaloni, după confortul tunicii. Dar rochiile sunt frumoase şi elegante. Preferata ei este una cu verde şi alb – dar încă nu e terminată. Gulerul încă aşteaptă dantela. Va trebui să revină într-o săptămână sau două, sperând să o prindă înainte să dispară, învelită în hârtie şi trimisă la reşedinţa vreunei baronese.

În cele din urmă, Addie alege o rochie de culoarea safirului, cu marginile gri. Îi aminteşte de o furtună de noapte, când norii întunecă tot cerul. Mătasea îi sărută pielea, materialul este moale, nou, neatins. E prea elegantă pentru ea, o rochie de banchet, de bal, dar nu îi pasă. Şi ce dacă atrage priviri ciudate? Vor uita înainte să aibă şansa de a bârfi.

Addie îşi lasă propria rochie pe manechinul gol, nu se mai deranjează să ia boneta, pe care o furase de pe o frânghie de rufe în acea dimineaţă. Se strecoară iar după draperie şi traversează prăvălia, cu fusta foşnind, găseşte cheia de rezervă pe care Bertin o ţine în sertarul de sus, descuie uşa, atentă să ţină clopoţelul cu mâna. Închide după ea, se ghemuieşte să strecoare cheia prin crăpătura uşii, apoi se ridică şi se întoarce, dar se izbeşte de un bărbat de pe stradă.

Nu e de mirare că nu l-a văzut. Îmbrăcat în negru de la pantofi până la gulerul jachetei, se confundă cu întunericul. Deja murmură scuze, deja dă înapoi, când ridică privirea şi îi vede conturul maxilarului, buclele ca pana corbului, ochii foarte verzi, în ciuda lipsei luminii.

El îi zâmbeşte.

— Adeline.

Numele acela scapără ca un amnar din gura lui şi generează o scânteie de răspuns între coastele ei. Privirea lui îi mângâie rochia cea nouă.

— Arăţi bine.

— Arăt la fel.

— Răsplata nemuririi. Aşa cum ţi-ai dorit.

De data asta, ea nu muşcă momeala. Nu ţipă, nu blestemă, nu îi arată toate felurile în care el a damnat-o, dar probabil că el citeşte chinul pe faţa ei, pentru că râde, dulce ca briza.

— Haide, spune umbra, oferindu-i braţul său. Te conduc.

Nu îi spune că o va conduce *acasă.* Dacă ar fi miezul zilei, i-ar nesocoti oferta, doar ca să-i facă în ciudă. (Fireşte, dacă ar fi miezul zilei, întunericul nu ar fi acolo.) Dar este târziu şi numai un anumit gen de femeie înfruntă noaptea de una singură.

Addie a învăţat că femeile – cel puţin cele cu clasă – nu se aventurează singure nici măcar ziua. Sunt ţinute în interior, ca nişte plante în ghiveci, ascunse îndărătul draperiilor. Când ies, ies în grupuri, în siguranţa companiei reciproce, şi mereu la lumina zilei.

Să meargă singură dimineaţa înseamnă scandal, dar să meargă singură noaptea înseamnă altceva, iar Addie ştie asta. Le-a simţit privirile, judecata, din toate părţile. Femeile o dispreţuiesc de la ferestre, bărbaţii încearcă să o cumpere pe străzi, iar credincioşii, să îi salveze sufletul, de parcă nu l-ar fi vândut deja. A spus „da” bisericii de mai multe ori, însă doar pentru adăpost, nu pentru mântuire.

— Deci? întreabă umbra, oferindu-i din nou braţul.

Poate că e mai singură decât credea.

Poate că e mai bine în compania duşmanului decât a nimănui.

Addie nu îl ia de braţ, dar începe să meargă şi nu e nevoie să se uite ca să ştie că el păşeşte alături de ea. Pantofii lui răsună moale pe dale şi o adiere uşoară apasă spatele fetei, ca o mână.

Merg în tăcere până când ea nu mai poate îndura. Până când hotărârea ei se năruie şi ea priveşte spre el, văzându-l cu capul lăsat uşor pe spate, cu genele negre atingându-i obrajii palizi, parcă perfect în largul lui. Imaginea lui îşi râde de ea, chiar dacă i se înceţoşează contururile, întuneric în întuneric, fum peste umbre, o amintire a ceea ce este şi a ceea ce nu este.

Tăcerea ei se frânge. Cuvintele se revarsă.

— Poţi lua orice formă pofteşti, nu?

— Aşa este.

— Atunci, preschimbă-te. Nu suport să mă uit la tine.

Un zâmbet.

— Îmi place forma asta. Cred că şi ţie.

— Cândva, zice ea. Dar ai stricat-o.

Este o deschidere, şi ea o vede prea târziu, o fisură în armură.

El nu se va mai schimba niciodată.

Addie se opreşte pe o străduţă îngustă, şerpuită, în faţa unei case, dacă poate fi numită aşa. Este o structură din lemn care cedează, ca un morman de vreascuri, părăsită, pustie, dar nu goală.

După ce el pleacă, ea se va căţăra prin spaţiul dintre scânduri, încercând să nu îşi strice poalele noii rochii, va traversa podeaua neregulată şi va urca un rând de scări stricate până în pod, sperând că nu l-a găsit altcineva.

Se va dezbrăca de rochia ei ca norii de furtună şi o va împături cu grijă pe o bucată de hârtie, apoi se va întinde pe un pat din scândură şi rafie şi se va uita printre scândurile crăpate ale tavanului, aflate la niciun metru deasupra capului, sperând să nu plouă, în timp ce sufletele rătăcite se târâie prin restul casei, dedesubt.

Mâine, cămăruţa va fi luată şi, într-o lună, clădirea va arde, dar acum nu are rost să se gândească la viitor.

Întunericul se mişcă în spatele ei, ca o perdea.

— Cât vei mai rezista? întreabă el. Care e rostul să te târăşti aşa, când nu ai scăpare?

Şi-a pus şi ea aceleaşi întrebări în miez de noapte, în clipe de slăbiciune, când iarna îşi înfigea dinţii în pielea ei

sau foamea îi rodea oasele, când un spaţiu era luat, munca unei zile, distrusă, pacea unei nopţi, pierdută, şi nu putea suporta gândul de a se ridica să o ia de la capăt. Şi totuşi, să îşi audă cuvintele repetate aşa, cu vocea lui în loc de a ei, le face să-şi mai piardă din venin.

— Nu vezi? întreabă el, cu ochii verzi tăioşi ca sticla spartă. Altă soluţie nu există decât cea pe care ţi-o propun eu. Tot ce trebuie să faci e să re…

— Am văzut un elefant, spune Addie, şi cuvintele sunt ca apa rece turnată pe cărbuni încinşi.

Întunericul se opreşte lângă ea, iar ea continuă, cu privirea lipită de casa dărăpănată, de acoperişul stricat şi de cerul liber de deasupra.

— De fapt, doi. Erau la palat, făceau parte dintr-un fel de expoziţie. Nu ştiam că există animale atât de mari. Iar zilele trecute, în piaţă era un scripcar. Muzica lui m-a făcut să plâng. Era cel mai frumos cântec pe care l-am auzit vreodată. Am băut şampanie, direct din sticlă, şi am privit soarele apunând peste Sena, în timp ce clopotele de la Notre-Dame băteau, şi niciuna dintre aceste experienţe nu s-ar fi întâmplat în Villon. Se întoarce spre el. Au trecut doar doi ani, spune ea. Gândeşte-te la timpul pe care îl mai am, la toate lucrurile pe care le voi mai vedea.

Addie rânjeşte spre întuneric, un zâmbet mic, de fiară, numai dinţi, desfătându-se cu felul în care cheful piere de pe faţa lui.

E o victorie mică, şi totuşi dulce, să-l vadă ezitând chiar şi o clipă.

Dintr-odată, e prea aproape, iar aerul dintre ei se stinge ca o lumânare. Miroase a nopţi de vară, a pământ, a muşchi şi a iarbă înaltă, care se unduieşte sub stele. A ceva mai întunecos. A sânge pe pietre şi a lupi liberi în pădure.

El se apleacă până când obrazul lui îl atinge pe al ei, iar când vorbeşte iar, cuvintele sale sunt doar şoapte pe piele.

— Crezi că va fi mai uşor, spune el. Nu va fi. Eşti ca şi cum n-ai fi, şi fiecare an pe care-l trăieşti ţi se va părea o viaţă, iar în fiecare viaţă vei fi uitată. Durerea ta nu are sens. Viaţa ta nu are sens. Anii vor fi ca nişte greutăţi în

jurul gleznelor tale. Te vor strivi, încetul cu încetul, şi când nu vei mai putea suporta, mă vei *implora* să te cruţ de suferinţă.

Addie vrea să-l privească, dar el a plecat deja.

Stă singură, pe străduţa îngustă. Inspiră scurt, nesigur, se obligă să expire, apoi se îndreaptă, îşi netezeşte fusta şi intră în casa care, măcar în noaptea asta, este casa ei.

— VIII —

New York City
13 martie 2014

Astăzi, prăvălia de cărţi este mai aglomerată.

Un puşti se joacă de-a v-aţi ascunselea cu prietenul său imaginar, în timp ce tatăl lui răsfoieşte o carte de istorie militară. Un student se ghemuieşte să scaneze ediţii diferite ale lui Blake, iar băiatul de ieri se află la casa de marcat.

Ea îl priveşte, ca de obicei.

Părul lui negru îi alunecă în ochi, de neîmblânzit. Îl dă la o parte, dar în câteva secunde cade la loc, făcându-l să pară mai tânăr decât este.

Pare genul care nu poate să ţină un secret, se gândeşte ea, pentru că-l trădează faţa.

Coada de la casă e scurtă, aşa că Addie se opreşte între POEZIE şi MEMORII. Bate darabana pe un raft cu degetele, iar în câteva clipe apare un cap portocaliu, din întunericul de deasupra cotoarelor. Îl mângâie pe Carte absentă şi aşteaptă să se reducă rândul de la trei persoane la două, apoi la una.

Băiatul – *Henry* – o remarcă, iar pe faţa lui se schimbă ceva, prea repede să-l poată înţelege ea, apoi atenţia lui revine la femeia de la casă.

— Da, doamnă Kline, spune el. Nu, e în regulă. Dacă nu asta dorea, atunci o puteţi returna.

Femeia pleacă, ţinându-şi plasa de cumpărături, şi Addie face un pas în faţă.

— Salut, spune ea voioasă.

— Salut, zice Henry cu o urmă de precauţie. Te pot ajuta?

— Aşa sper, răspunde ea cu un farmec studiat. Pune *Odiseea* pe masa dintre ei. Prietenul meu mi-a cumpărat cartea asta, dar o am deja. Speram să o pot schimba cu

alta.

El o priveşte. Se încruntă în spatele ochelarilor.

— Vorbeşti serios?

— Da, ştiu, zice ea râzând, e greu de crezut că o aveam deja în greacă, dar…

— *Chiar* vorbeşti serios.

Addie ezită, surprinsă de tonul vocii lui.

— Credeam că merită să întreb…

— Aici nu e bibliotecă, o mustră el. Nu poţi schimba o carte cu alta.

— Evident, spune ea, cam indignată. Dar, după cum am zis, nu *eu* am cumpărat-o. Prietenul meu a cumpărat-o şi tocmai am auzit cum îi spuneai doamnei Kline că…

Chipul lui se înăspreşte şi capătă aspectul unei uşi închise în nas.

— Am un sfat pentru tine. Data viitoare când încerci să dai înapoi o carte, nu o înapoia persoanei de la care ai furat-o.

Addie simte o greutate în piept.

— Ce?

El clatină din cap.

— Ai fost ieri aici.

— Nu am…

— Îmi amintesc.

Două cuvinte, suficiente să încline balanţa lumii.

Îmi amintesc.

Addie tresare, parcă lovită, şi simte că o să cadă. Încearcă să-şi revină.

— Nu îţi aminteşti, spune ea ferm.

Ochii lui verzi se îngustează.

— Ba da. Ai venit ieri aici, erai îmbrăcată cu un pulover verde şi blugi negri. Ai furat exemplarul ăsta uzat din *Odiseea,* pe care ţi l-am lăsat, pentru că nu ştiu cine ar decide să fure un exemplar uzat din *Odiseea* în greacă, şi acum ai tupeul să te întorci şi să încerci să îl schimbi cu altceva? Când nici măcar nu ai cumpărat cartea?

Addie închide ochii. Parcă pluteşte.

Nu înţelege.

Nu poate…

— Uite ce e, zice el, te rog să pleci.

Ea deschide ochii şi îl vede arătând spre uşă. Nu i se mişcă picioarele. Refuză să o ducă departe de acele două cuvinte.

Îmi amintesc.

Trei sute de ani.

Trei sute de ani şi nimeni nu i-a zis cuvintele acelea, nimeni nu şi-a amintit de ea nici măcar o *dată.* Vrea să îl apuce de mânecă, să îl tragă spre ea, să ştie de ce şi cum, ce are el atât de special, un băiat dintr-un anticariat, dar bărbatul cu istoria militară aşteaptă să plătească, iar puştiul i se agaţă de picior, şi băiatul cu ochelari o priveşte urât, şi totul e aiurea. Se sprijină de tejghea, pentru că simte că leşină. I se înceţoşează privirea.

— Te rog, spune el încet. Te rog să pleci.

Ea încearcă. Nu poate.

Ajunge la uşa deschisă, la cele patru trepte ale prăvăliei care dau spre stradă, apoi ceva din ea cedează.

Se lasă să cadă pe pragul din capătul scărilor, îşi ia capul în mâini, simte că îi vine să plângă sau să râdă, însă tot ce face este să privească prin sticla uşii. Îl priveşte pe băiat de fiecare dată când intră în cadrul uşii. Nu îşi poate lua ochii de la el.

Îmi amintesc. Îmi amintesc. Îmi amintesc. Îmi amintesc. Îmi amintesc. Îmi amintesc. Îmi amintesc. Îmi amintesc. Îmi amintesc. Îmi amintesc. Îmi amintesc. Îmi amintesc. Îmi amintesc, îmi amintesc…

— Ce faci?

Clipeşte şi îl vede în uşa deschisă, cu braţele încrucişate. Soarele a mai coborât de pe cer, iar lumina se subţiază.

— Te aştept, spune ea, crispându-se când se aude vorbind. Voiam să îţi cer scuze pentru povestea de mai devreme.

— E în regulă, spune el scurt.

— Nu este, zice ea ridicându-se. Îţi iau o cafea.

— Nu e nevoie.

— Ca scuză. Insist.

— Lucrez.

— *Te rog.*

Trebuie să fie ceva în felul în care o spune, în amestecul crud de speranţă şi de nevoie, pentru că e evident că nu-i vorba doar despre carte sau despre scuze, e altceva ce-l face pe băiat să o privească în ochi şi ea să îşi dea seama că e prima dată când o face. În privirea lui e ceva ciudat, care caută, dar, indiferent ce vede când o priveşte, îl face să se răzgândească.

— O cafea, spune. Şi tot nu ai voie în librărie.

Addie simte că are din nou aer în plămâni.

— S-a făcut.

— IX —

New York City
13 martie 2014

Addie rămâne pe treapta librăriei până la închidere.

Henry încuie şi se întoarce, o vede stând acolo, iar ea se pregăteşte din nou pentru lipsa de recunoaştere din privirea lui, pentru confirmarea că întâlnirea lor de mai devreme a fost doar o scăpare stranie, o cusătură desfăcută în secolele de blestem.

Dar când o priveşte, el o recunoaşte. Ea este sigură de asta.

Sprâncenele i se ridică sub buclele încâlcite, de parcă ar fi surprins că ea e încă acolo. Dar iritarea lui a lăsat loc unei alte emoţii – pe care ea nu o înţelege bine. Este mai mult suspiciune decât ostilitate, mai degrabă precauţie decât uşurare, şi totuşi e ceva minunat, căci o recunoaşte. Nu e prima întâlnire, ci a doua – sau, mai degrabă, a treia – şi, pentru prima dată, nu ştie doar ea că s-au mai văzut.

— Deci? spune el întinzând mâna, nu pentru ca ea să o apuce, ci ca să îl conducă, ceea ce şi face.

Merg câteva străzi într-o tăcere nefirească, iar Addie îl priveşte pe furiş, fără să vadă nimic altceva decât linia nasului şi conturul maxilarului său.

Are o privire flămândă, de lup şi, chiar dacă nu este neobişnuit de înalt, îşi încovoaie umerii parcă pentru a se micşora, pentru a deveni mai puţin evident. Poate că în hainele potrivite, poate că având aerul potrivit, poate, poate – dar, cu cât se uită mai mult la el, cu atât seamănă mai puţin cu celălalt străin.

Şi totuşi…

Are ceva care îi tot atrage atenţia, ca un cui care agaţă un pulover.

De două ori, el o surprinde privindu-l şi se încruntă.

O dată, ea îl surprinde privind-o şi zâmbeşte.

La cafenea, Addie îi spune să aleagă o masă în timp ce ea cumpără băuturile, iar el ezită, parcă între dorinţa de a plăti şi teama de a fi otrăvit, înainte să se retragă într-un separeu pe colţ. Îi comandă un *latte.*

— Trei optzeci, spune fata din spatele tejghelei.

Addie se crispează când aude preţul. Scoate câteva monede din buzunar, ultimele pe care le-a luat de la James St. Clair. Nu are suficienţi bani pentru două băuturi şi nu poate pleca fără să plătească, pentru că o aşteaptă un băiat, un băiat care îşi aminteşte.

Addie se uită spre masa la care stă el, cu braţele încrucişate, privind pe geam.

— Eve! strigă barmaniţa. Eve!

Addie tresare, pentru că este vorba despre ea.

— Deci, zice băiatul, când ea se aşază. Eve?

Nu, se gândeşte ea.

— Da, răspunde. Şi tu eşti…

Henry, se gândeşte, înainte să i-o spună el.

— Henry.

I se potriveşte mănuşă. Henry: blând, poetic. Tăcut şi liniştit. Buclele negre, ochii palizi din spatele ramelor groase ale ochelarilor. A cunoscut o duzină de Henry, la Londra, Paris, Boston şi L. A., dar el nu e ca ei.

Privirea lui cade pe masă, vede cana lui şi mâinile ei goale.

— Nu ţi-ai luat nimic.

Ea flutură din mână.

— Nu mi-e sete, minte.

— Mi se pare ciudat.

— De ce? ridică ea din umeri. Am zis că-ţi iau o cafea. În plus, ezită, mi-am pierdut portofelul. Nu aveam suficienţi bani pentru două cafele.

— De-aia ai furat cartea?

— Nu am *furat-o.* Am vrut să fac schimb. Am spus că îmi pare rău.

— Da?

— Cu cafeaua.

— Că veni vorba, spune el şi se ridică. Cum o preferi?

— Ce?

— Cafeaua. Nu pot sta aici, bând singur. Mă face să mă simt un ticălos.

Ea zâmbeşte.

— Ciocolată caldă. Neagră.

Sprâncenele lui se ridică iar. Se duce să comande, spune ceva care o face pe barmaniţă să râdă şi să se aplece, ca o floare către soare. Se întoarce cu o cană şi un croasant, le pune pe masă şi se aşază şi iar nu e egalitate. Balanţa se înclinase, s-a echilibrat, şi acum este din nou înclinată, iar jocul acesta l-a jucat ea de o mie de ori, un duel al gesturilor mărunte, cu străinul care-i zâmbeşte de vizavi.

Dar nu este străinul ei şi nu zâmbeşte.

— Deci, spune Henry, care a fost faza cu cartea?

— Sincer? Addie ia cana în mâini. Nu credeam că-ţi vei aminti.

Întrebarea zăngăneşte ca un pumn de monede în pieptul ei, ca nişte pietricele într-un bol din porţelan. Se zgâlţâie înăuntrul ei, ameninţând să se reverse.

Cum de ţi-ai amintit? Cum?

— *Ultimul cuvânt* nu are chiar atât de mulţi clienţi, spune Henry. Foarte puţini încearcă să plece fără să plătească. Ai făcut impresie.

Impresie.

O impresie e un semn.

Addie îşi trece degetele prin spuma din ciocolata caldă, vede laptele aşezându-se la loc, dar Henry nu observă. Însă a observat-o pe ea şi îşi aminteşte.

Ce se petrece?

— Deci, zice el, dar nu continuă.

— Deci, repetă ea, pentru că nu poate spune ce ar vrea.

Cine eşti? De ce eşti? Ce se petrece?

Henry îşi muşcă buza.

— Nu-s foarte multe de zis.

— Ai vrut mereu să lucrezi într-o librărie?

Henry devine meditativ.

— Nu sunt sigur că e o slujbă la care visează lumea, dar mie-mi place.

Duce *latte-ul* la gură, când cineva trece pe lângă el şi îi loveşte scaunul. Henry îndreaptă cana la timp, dar bărbatul începe să se scuze. Şi nu se opreşte.

— Îmi pare atât de rău, spune cu o faţă vinovată.

— E OK.

— Te-am făcut să verşi? întreabă îngrijorat.

— Nu, răspunde Henry, este în regulă.

Dacă îşi dă seama de regretul omului, nu trădează nimic. Rămâne concentrat la Addie, de parcă în felul acesta l-ar putea goni pe bărbat.

— Ce ciudat, zice ea, după ce tipul pleacă.

Henry ridică din umeri.

— Se întâmplă.

Ea nu la asta s-a referit. Dar gândurile sunt trenuri în trecere, iar ea nu-şi permite să deraieze.

— Deci, zice ea, librăria e a ta?

Henry clatină din cap.

— Nu. Ar putea să fie, pentru că sunt singurul angajat, dar aparţine unei femei pe nume Meredith, care-şi petrece cea mai mare parte a timpului în croazieră. Eu doar lucrez acolo. Dar tu ce faci când nu furi cărţi?

Addie cântăreşte întrebarea cu atâtea opţiuni de răspuns, toate minciuni, şi se opreşte la ceva mai apropiat de adevăr.

— Caut talente, spune ea. Muzică, mai ales, dar şi artă.

Faţa lui se înăspreşte.

— Ar trebui să-mi cunoşti sora.

— Ah? face Addie. E artistă?

— Cred că ea ar spune că *găzduieşte* arta, că e un fel de artistă, poate. Îi place să – face un semn – hrănească potenţialul brut, să modeleze narativul viitorului creativ.

Addie crede că i-ar plăcea să îi cunoască sora, dar nu o spune.

— Tu ai fraţi? întreabă el.

Ea clatină din cap, rupând o bucăţică de croasant, pentru că Henry nu s-a atins de el, iar stomacul ei chiorăie.

— Ce noroc, zice el.

— Ce noroc, îl îngână ea.

— Atunci poţi să-i ai pe ai mei. David, care e medic, cercetător şi un ticălos pompos, şi Muriel, care e… Muriel.

El o priveşte şi iată din nou intensitatea aceea ciudată, şi poate că se simte aşa pentru că doar puţini oameni se conectează vizual cu ea, dar are impresia că îi caută ceva pe chip.

— Ce este? întreabă ea, iar el vrea să spună ceva, dar se răzgândeşte.

— Pistruii tăi arată ca nişte stele.

Addie zâmbeşte.

— Mi s-a mai spus. Mica mea constelaţie. E primul lucru pe care-l remarcă toată lumea.

Henry se foieşte.

— Ce vezi când te uiţi la *mine?*

Vocea-i răsună uşoară, dar întrebarea are ceva, o greutate, o piatră îngropată într-un bulgăre de zăpadă. El aştepta să întrebe asta. Răspunsul contează.

— Văd un băiat cu părul negru, ochi blânzi şi un chip luminos.

— Atât? se încruntă el.

— Fireşte că nu, spune ea. Dar nu te cunosc încă.

— Încă, repetă el şi în vocea lui se formează un zâmbet.

Ea strânge din buze şi îl priveşte iar.

Pentru o clipă, ei sunt singurul punct de linişte din cafenea.

Dacă ai trăit suficient, vei învăţa să citeşti o persoană. Să o deschizi ca pe o carte, în care unele pasaje sunt subliniate, iar altele, ascunse printre rânduri.

Addie îi priveşte faţa, ridul care se formează când sprâncenele lui se ridică, buzele lui hotărâte, felul în care-şi masează palma, ca pentru a alunga o durere, când se apleacă, cu atenţia la ea.

— Văd pe cineva căruia îi pasă, zice ea încet. Poate prea mult. Care simte prea mult. Cineva pierdut, flămând. Genul de persoană care simte că se iroseşte într-o lume plină de mâncare, pentru că nu poate decide ce vrea.

Henry o priveşte. Faţa lui e serioasă, iar ea ştie că a ajuns prea aproape de adevăr.

Addie râde nervos, iar zgomotul revine în jurul lor.

— Scuze, spune ea scuturând din cap. Prea profund. Ar fi trebuit să spun doar că arăţi bine.

Gura lui Henry tremură, dar zâmbetul nu i se reflectă în ochi.

— Măcar crezi că arăt bine.

— Şi eu? întreabă ea, încercând să întrerupă tensiunea bruscă.

Dar, pentru prima dată, Henry nu o priveşte în ochi.

— Nu m-am priceput niciodată la oameni.

Împinge cana şi se ridică, iar Addie crede că a stricat totul. El vrea să plece. Dar apoi se uită la ea şi spune:

— Mi-e foame. Ţie?

Aerul îi revine în plămâni.

— Mereu, răspunde ea.

De data asta, când el îi întinde mâna, ea ştie că o invită să o accepte.

— X —

Paris, Franţa
29 iulie 1719

Addie a descoperit *ciocolata.*

Este mai greu de dobândit decât sarea, şampania sau argintul, şi totuşi marchiza are o cutie întreagă de bomboane dulci lângă pat. Addie se întreabă, cu o bucată care i se topeşte pe limbă, dacă femeia numără bomboanele în fiecare seară sau dacă observă doar când degetele ei ating fundul cutiei. Nu e acolo, să o poată întreba. Dacă ar fi, Addie nu s-ar afla întinsă pe plapuma ei.

Dar Addie şi stăpâna casei nu s-au întâlnit.

Speră că nici nu se vor întâlni vreodată.

Marchizul şi soţia lui au o viaţă socială foarte plină, iar în ultimii ani casa lor din oraş a devenit unul dintre locurile în care lui Addie îi place să bântuie.

Să bântuie – un cuvânt potrivit pentru cineva care trăieşte ca o stafie.

De două ori pe săptămână marchizul şi soţia lui invită prieteni la cină în casa de la oraş şi la fiecare două săptămâni găzduiesc o petrecere mai mare aici, iar o dată pe lună, adică în seara asta, iau o trăsură şi străbat Parisul ca să joace cărţi cu alte familii de nobili şi se întorc abia dimineaţă.

Servitorii s-au retras deja în odăile lor, fără îndoială să bea şi să se bucure de libertate. Vor sta treji pe rând, aşa încât o santinelă să fie mereu la baza scărilor, pe când ceilalţi să aibă parte de linişte. Poate că şi ei joacă acum cărţi. Sau poate că se bucură doar de liniştea casei goale.

Addie îşi mai pune o bucăţică de ciocolată pe limbă şi se trânteşte iar pe patul marchizei, în plapuma pufoasă. Aici sunt mai multe pernuţe decât în tot satul Villon, este sigură

de asta, şi fiecare este de două ori mai plină de pene. Se pare că nobilii sunt făcuţi din sticlă şi se sparg dacă se aşază pe o suprafaţă prea dură. Addie îşi desface braţele ca o copilă care face îngeri în zăpadă şi oftează de plăcere.

A petrecut vreo oră căutând printre rochiile marchizei, dar nu are suficiente mâini să se îmbrace cu niciuna, aşa că poartă un halat din mătase albastră, mai fin decât orice haină a avut vreodată. Rochia ei de culoarea ruginii, cu tiv din dantelă crem, zace abandonată pe şezlong, iar când o priveşte îşi aminteşte de rochia ei de mireasă, aruncată pe iarba de lângă râul Sarthe, cu lenjeria de un alb palid lepădată ca o piele lângă ea.

Amintirea se lipeşte de ea ca pânza de păianjen.

Addie îşi strânge pe lângă corp halatul, inhalează parfumul de trandafiri de pe guler, închide ochii şi îşi imaginează că acela este patul ei, că aceea este viaţa ei şi, pentru câteva minute, e suficient de plăcut. Dar camera este prea călduroasă, prea tăcută, şi ei îi este teamă că, dacă mai rămâne pe pat, acesta o va înghiţi. Sau, mai rău, ar putea adormi şi s-ar trezi scuturată de stăpâna casei. Şi ar fi enervant, pentru că dormitorul se află la etajul doi.

Îi ia un minut să se dea jos din pat, cu mâinile şi genunchii afundaţi în plapumă şi chinuindu-se să ajungă la margine. Se rostogoleşte fără graţie pe covor. Se sprijină de un stâlp din lemn, cu rămurele delicate sculptate în stejar, se gândeşte la copaci în timp ce priveşte în jur, încercând să se decidă ce să facă. O uşă din sticlă duce spre balcon, una din lemn, spre hol. Un scrin cu sertare. Un şezlong. O măsuţă de toaletă cu oglindă lustruită.

Addie se aşază pe un scăunel cu pernuţă, în faţa oglinzii, cu degetele dansându-i deasupra sticluţelor de parfum şi a cremelor, a pufului moale de pudră şi a unui bol cu agrafe argintii.

Ia o mână de agrafe şi începe să îşi răsucească şuviţele, prinzându-şi-le la spate, în jurul feţei, de parcă ar şti ce face. Coafura din prezent aminteşte de un cuib de rândunică, de un mănunchi de bucle. Cel puţin, nu trebuie încă să poarte perucă, una dintre acele monstruozităţi ca

nişte turnuri de bezea, care vor deveni la modă peste 50 de ani.

Cuibul ei de bucle este gata, dar are nevoie de un ultim accesoriu. Addie ia un pieptăn din perle în formă de pană şi îşi prinde şuviţele cu dinţii lui, în spatele urechii.

Ce ciudat cât de mult contează micile diferenţe!

Pe scăunelul cu pernuţă, înconjurată de lux, în halatul din mătase împrumutat, cu părul prins în vârful capului, Addie aproape că uită de sine, aproape că e altcineva. O tânără stăpână a casei, care poate să se mişte liber, sub protecţia reputaţiei.

Doar pistruii de pe obrajii ei ies în evidenţă, să-i amintească lui Addie cine a fost, cine este, cine va fi mereu.

Dar pistruii se pot acoperi cu uşurinţă.

Ia pudra şi ajunge la jumătatea drumului spre obraz, când o adiere slabă mişcă aerul, purtând miros de câmp deschis. O voce joasă spune:

— Mai degrabă aş vedea norii acoperind stelele.

Addie se uită în oglindă, la reflexia camerei din jurul ei. Uşile balconului sunt încă închise, dar camera nu mai este goală. Umbra să sprijină de perete, cu uşurinţa cuiva care se află acolo de ceva vreme. Nu este surprinsă să îl vadă – a venit an de an –, dar este tulburată. Mereu va fi.

— Bună, Adeline, spune întunericul şi, deşi se află de cealaltă parte a camerei, cuvintele lui îi ating pielea lui Addie ca nişte frunze.

Ea se răsuceşte pe scăunel, cu mâna liberă la gulerul deschis al halatului.

— Pleacă.

El plesneşte din limbă.

— Un an deja şi asta-i tot ce ai de zis?

— Nu.

— Atunci?

— Atunci, *nu,* repetă ea. Este răspunsul la întrebarea ta. Singurul motiv pentru care eşti aici. Ai venit să întrebi dacă mă predau, iar răspunsul este nu.

Zâmbetul lui se schimbă. Gentlemanul dispare. Apare

lupul.

— Adeline a mea, ţi-au crescut colţii.

— Nu sunt a ta, spune ea.

O fulgerare ameninţătoare, iar lupul se retrage, pretinde că e din nou om, când păşeşte în lumină. Şi totuşi, umbrele se agaţă de el, înceţoşând împrejurimile.

— Eu îţi ofer nemurirea, iar tu îţi petreci nopţile mâncând bomboane în paturile altora. Îmi imaginasem mai mult pentru tine.

— Şi totuşi, m-ai condamnat la mai puţin. Ai venit să te lauzi?

El îşi trece mâna peste stâlpul din lemn, atingând rămurelele.

— Atâta venin pentru aniversarea noastră! Şi eu, care am venit să te scot la cină…

— Nu văd mâncare. Şi nu am nevoie de compania ta.

El se mişcă precum fumul, acum este de cealaltă parte a camerei, iar în clipa următoare e lângă ea.

— N-aş dispreţui oferta atât de repede, zice el cu un deget lung atingând pieptănele din părul ei. Este singura companie pe care o vei avea.

Înainte ca ea să se poată retrage, aerul se goleşte. El e deja de cealaltă parte a camerei, din nou, cu mâna pe ciucurele de lângă uşă.

— Termină, spune ea sărind în picioare, dar e prea târziu.

El trage şi clopoţelul sună, rupând tăcerea din casă.

— Să te ia naiba, sâsâie ea, când aude paşi pe scări.

Addie se întoarce deja după rochia ei, să înşface şi ce mai poate înainte să fugă, dar întunericul o apucă de braţ. O obligă să rămână lângă el, ca pe o copilă obraznică. O cameristă deschide uşa.

Ar trebui să se sperie când îi vede, doi străini în casa stăpânilor, dar nu suferă un şoc. Nicio surpriză, nici urmă de furie sau de teamă. Nimic. Doar un fel de lacună, un calm specific doar visării şi uluirii. Camerista rămâne pe loc, cu capul plecat şi mâinile cuminţi, aşteptând instrucţiuni, iar Addie îşi dă seama, cu groază şi uşurare, că este vrăjită.

— Luăm cina în salon în seara asta, spune întunericul, de

parcă locul i-ar aparţine.

Are un timbru nou al vocii, ca un voal care îmbracă piatra. Tulbură aerul, o învăluie pe cameristă, iar Addie simte cum îi alunecă pe piele şi apoi dispare.

— Da, domnule, spune camerista cu o plecăciune.

Se întoarce să îi conducă pe scări, iar întunericul o priveşte pe Addie şi zâmbeşte.

— Haide, spune el, cu ochii de smarald strălucind de o veselie arogantă. Am auzit că bucătarul marchizului este cel mai bun din Paris.

Îi oferă braţul, dar ea nu îl acceptă.

— Doar nu te aştepţi să iau cina cu *tine.*

El ridică bărbia.

— Ai irosi o masă doar pentru că sunt şi eu cu tine? Cred că stomacul tău face mai mult zgomot decât orgoliul. Dar fie cum doreşti, draga mea. Stai aici, în camera ta împrumutată, şi îndoapă-te cu dulciuri furate. Voi mânca fără tine.

Zicând asta, pleacă, iar ea e sfâşiată între dorinţa de a trânti uşa în urma lui şi ideea că i-a distrus oricum noaptea, fie că mănâncă sau nu cu el. Ştie că, rămânând singură în cameră, mintea ei îl va însoţi jos, la cină.

Aşa că pleacă.

Peste şapte ani, Addie va urmări un spectacol cu păpuşi într-o piaţă pariziană. O căruţă cu perdele, cu un bărbat în spate, cu mâinile ridicate, ţinând figurinele din lemn cu membrele dansând, atârnate de aţă.

Se va gândi la seara aceasta.

La cină.

Servitorii casei se mişcă în jurul lor, traşi parcă de aţe, în tăcere, iar fiecare gest are o uşurinţă adormită. Scaunele se trag în spate, şervetele se netezesc, sticlele de şampanie sunt desfăcute şi se toarnă în paharele care aşteaptă.

Dar mâncarea vine prea repede, primul fel ajunge deja când sunt umplute paharele. Orice putere ar avea întunericul asupra servitorilor casei, s-a declanşat înainte ca el să intre în camera ei furată. S-a declanşat înainte să sune clopoţelul şi să cheme camerista, apoi să o invite la

cină.

Ar trebui să pară nepotrivit în camera filigranată. În fond, este sălbatic, un zeu al nopţilor din pădure, un demon întunecat, şi totuşi el se comportă cu eleganţa şi graţia unui nobil care se bucură de cină.

Addie atinge argintăria, marginea aurie a farfuriilor.

— Ar trebui să fiu impresionată?

Întunericul o priveşte peste masă.

— Nu eşti? întreabă, în timp ce servitorii fac plecăciuni şi se retrag lângă pereţi.

Adevărul este că e speriată. Neliniştită de ce se întâmplă. Îi cunoaşte puterea – cel puţin, aşa crede –, dar una este să faci un târg, şi alta să asişti la un asemenea control. Ce i-ar putea convinge să facă pe servitori? Cât de departe ar putea să meargă? Este atât de uşor pentru el?

Primul fel de mâncare este aşezat în faţa ei, o supă-cremă de un portocaliu palid, ca zorile. Miroase minunat, iar şampania clipoceşte în pahar, dar ea nu pune mâna pe nimic.

Întunericul îi citeşte precauţia pe chip.

— Haide, Adeline, spune el, nu sunt din neamul zeilor, să încerc să te ţin captivă cu mâncare şi băutură.

— Şi totuşi, totul pare să aibă un preţ.

El expiră, iar ochii i se luminează într-un verde mai deschis.

— Cum vrei, spune el ridicând paharul şi bând îndelung.

După o clipă, Addie cedează, ridică şi ea cristalul la buze şi ia prima ei gură de şampanie. Nu seamănă cu nimic din ce a mai gustat. O mie de bule fragile îi aleargă pe limbă, dulci şi acide, iar ea s-ar topi de plăcere dacă ar fi la orice altă masă, cu orice alt bărbat, în orice altă seară.

În loc să savureze fiecare înghiţitură, îşi goleşte imediat paharul şi, când îl pune pe masă, capul îi pluteşte uşor, iar servitorul este deja lângă ea şi îi mai toarnă un pahar.

Întunericul bea şi el şi priveşte, fără să spună ceva. Ea mănâncă. Tăcerea din cameră devine apăsătoare, dar ea nu o întrerupe.

În schimb, se concentrează mai întâi la supă, apoi la

peşte, apoi la carnea de vită în crustă. Este mai mult decât a mâncat de luni, de ani întregi şi se simte îndestulată într-un fel care nu ţine doar de stomac, începe şi îl studiază pe bărbatul care nu e bărbat, aflat de cealaltă parte a mesei, studiază felul în care umbrele se pliază în spatele lui.

Este cea mai lungă perioadă petrecută împreună.

Înainte, au mai fost doar clipele acelea din pădure, minutele dintr-o cameră dărăpănată, o jumătate de oră lângă Sena. Dar acum, pentru prima dată, el nu aşteaptă în spatele ei, ca o umbră, nu apare fantomatic în colţul ochilor. Acum stă vizavi de ea, perfect vizibil şi, deşi îi cunoaşte detaliile statice ale chipului, pentru că le-a desenat de sute de ori, nu se poate abţine să nu îl studieze în mişcare.

Iar el îi permite.

Nu este deloc timid.

Pare să se bucure de atenţia ei.

Cuţitul lui taie de-a curmezişul farfuriei, iar el duce o bucată de carne la buze, cu sprâncenele negre ridicate. I se ridică un colţ al gurii. Nu e atât un bărbat, cât o colecţie de trăsături, desenate de o mână grijulie.

Cu timpul, se va schimba. Se va umfla, se va extinde să umple spaţiile dintre liniile desenelor ei, se va lupta să îşi scoată imaginea din strânsoarea ei, până când ea nu îşi va mai putea închipui că i-a aparţinut.

Dar acum singurul lucru care-i aparţine în totalitate este privirea lui.

Ea şi-a imaginat ochii lui de sute de ori, şi da, au fost mereu verzi, dar în visele ei aveau o singură nuanţă: verdele stabil al frunzelor de vară.

Ai lui sunt diferiţi.

Uluitori, fără permanenţă, reflectă cea mai mică modificare de temperament sau stare.

Addie va avea nevoie de ani buni să înveţe limba acelor ochi. Să ştie că amuzamentul îi îmbracă în nuanţa iederii de vară, iar iritarea îi luminează în luciri de coajă de măr, în timp ce plăcerea îi întunecă până aproape de negrul pădurii

pe timpul nopţii, când doar marginile sunt în continuare nuanţate în verde.

În seara asta, sunt de culoarea buruienilor prinse în curentul unui curs de apă.

La finalul cinei vor avea altă nuanţă.

Poziţia lui are ceva languros. Stă cu un cot pe masă, cu atenţia distrasă, ascultând parcă un zgomot îndepărtat, în timp ce degetele lui elegante îşi mângâie maxilarul, parcă amuzate de propria formă, şi, înainte să-şi dea seama, Addie rupe din nou tăcerea.

— Cum te cheamă?

Ochii lui alunecă înapoi la ea.

— De ce ar trebui să mă numesc cumva?

— Toate lucrurile au nume, spune ea. Numele au un rost. Numele au putere. Ea îşi înclină paharul spre el. Ştii asta, altfel nu l-ai fi furat pe al meu.

Un zâmbet îi ridică un colţ al gurii, lupesc, amuzant.

— Dacă este aşa, zice el, şi numele au putere, de ce să ţi-l spun pe al meu?

— Fiindcă trebuie să îţi zic cumva, să dau un nume feţei tale în mintea mea. Acum am doar blesteme pentru tine.

Întunericului nu pare să-i pese.

— Spune-mi cum vrei, mi-e totuna. Cum îi spuneai străinului în jurnalele tale? Bărbatului după care m-ai modelat?

— Tu te-ai modelat ca să îţi baţi joc de mine şi aş prefera să fi luat orice altă formă.

— Vezi violenţă în fiecare gest, spune el, trecându-şi degetul mare peste pahar. Eu m-am modelat pentru a-ţi face plăcere. A te face să te simţi confortabil.

Ea simte furia ridicându-i-se în piept.

— Ai stricat singurul lucru pe care îl aveam.

— Cât de trist că aveai doar visuri.

Ea îşi înfrânează pornirea de a arunca un pahar spre el, ştiind că nu ar ajuta la nimic. În schimb, se uită la servitorul de lângă perete şi ridică paharul ca el să îl umple. Dar servitorul nu se mişcă – niciunul nu se mişcă. Sunt mişcaţi de voinţa lui, nu de a ei. Aşa că ea se ridică şi ia sticla.

— Cum îl chema pe străinul tău?

Ea se întoarce la locul ei, îşi umple iar paharul, se concentrează pe cele o mie de bule sclipitoare care se ridică în mijlocul lui.

— Nu avea nume, zice ea.

Este o minciună, fireşte, iar întunericul o priveşte de parcă ar şti asta.

Adevărul este că a încercat o duzină de nume de-a lungul anilor – Michel, Jean, Nicolas, Henri, Vincent – şi niciunul nu i se potrivise. Apoi, într-o noapte, iată-l picurându-i de pe limbă, când era ghemuită în pat, învăluită de imaginea lui lângă ea, cu degetele lui lungi în părul ei. Numele îi apăruse pe buze, simplu ca o respiraţie, natural ca aerul.

Luc.

În mintea ei, venea de la Lucien, dar acum, că stă vizavi de umbra lui, de şarada aceea, ironia este ca o băutură prea fierbinte, ca un tăciune care îi arde în piept.

Luc.

De la Lucifer.

Cuvintele vibrează prin ea, purtate ca o adiere.

Sunt diavolul sau întunericul?

Nu ştie, nu va şti niciodată, dar numele e deja distrus. Aşa că poate să-l aibă.

— Luc, murmură ea.

Umbra zâmbeşte, o imitaţie crudă a bucuriei, şi îşi ridică băutura ca într-un toast.

— Luc să fie.

Addie îşi goleşte din nou paharul, agăţându-se de ameţeala pe care i-o provoacă băutura. Efectele nu vor dura, fireşte, ea îşi simte simţurile luptându-se să îşi revină, după fiecare pahar, dar insistă, hotărâtă să le învingă, cel puţin pentru o vreme.

— Te urăsc, spune ea.

— Ah, Adeline. El lasă jos paharul. Fără mine, unde ai fi acum?

El vorbeşte şi roteşte între degete piciorul subţire al paharului, şi în reflexia sa faţetată ea vede o altă viaţă – viaţa ei şi totuşi nu a ei –, o versiune în care Adeline nu a

fugit în pădure la apus, în timp ce se adunau nuntaşii, şi nu a chemat întunericul să o elibereze.

În pahar, se vede pe ea, aşa cum era, aşa cum ar fi putut fi, cu copiii lui Roger alături şi un bebeluş nou pe şold, cu chipul ei familiar îngălbenit de osteneală. Addie se vede alături de el, în pat, cu un spaţiu rece între corpurile lor, se vede aplecată peste vatră, aşa cum o văzuse mereu pe mama ei, cu aceleaşi riduri, cu degetele durând-o prea tare să poată coase rupturile hainelor, prea tare ca să-şi poată ţine creioanele în mână. Se vede ofilindu-se pe viţa vieţii şi urmând paşii scurţi, atât de cunoscuţi fiecărei persoane din Villon, drumul îngust din leagăn în coşciug – bisericuţa o aşteaptă, tăcută şi cenuşie, ca o piatră de mormânt.

Addie vede totul şi este bucuroasă că întunericul nu o întreabă dacă ar vrea să se întoarcă, să schimbe ce trăieşte acum cu viaţa aceea, pentru că, în ciuda suferinţei, nebuniei, pierderii, foamei şi durerii, pe ea tot o scârbeşte vederea imaginilor din sticlă.

Cina s-a terminat, iar servitorii casei stau în umbră, aşteptând indicaţiile stăpânului. Deşi au capetele plecate şi feţele golite de expresie, nu se poate abţine să nu-i considere ostatici.

— Aş vrea să-i trimiţi de aici.

— Nu mai ai dorinţe disponibile, spune el.

Dar Addie îl priveşte în ochi şi îi susţine privirea – este mai uşor, acum că are un nume, să îl considere om, şi oamenii pot fi provocaţi – şi, după o clipă, întunericul oftează şi se întoarce spre cel mai apropiat servitor, spunându-i să deschidă o sticlă pentru ei şi să plece.

Acum sunt singuri, iar camera pare mai mică decât fusese înainte.

— Uite, zice Luc.

— Când marchizul şi soţia lui vor reveni acasă şi-i vor găsi pe servitori beţi, aceştia vor avea de suferit.

— Şi cineva va fi învinuit, mă întreb, pentru bomboanele de ciocolată care lipsesc din camera stăpânei? Sau pentru halatul albastru? Crezi că nu suferă nimeni când tu furi?

Addie se zbârleşte, iar căldura îi atacă obrajii.

— Nu mi-ai dat de *ales.*

— Ţi-am dat ce mi-ai cerut, Adeline. Timp fără restricţii. Viaţă fără restricţii.

— M-ai blestemat să fiu uitată.

— Ai cerut libertate. Mai mare libertate decât asta nu există. Te poţi mişca prin lume nestingherită. Fără legături.

— Nu mai pretinde că mi-ai oferit bunătate, nu cruzime.

— Am făcut un *târg.*

Mâna lui izbeşte masa când spune asta, iar iritarea îi sticleşte galben în privire, scurt, ca un fulger.

— Ai venit la mine. Te-ai milogit. Ai implorat. Ai ales cuvintele. Eu am ales condiţiile. Nu se mai poate face nimic. Dar, dacă te-ai săturat să mergi înainte, trebuie doar să spui.

Iat-o din nou: ura, atât de uşor de păstrat.

— A fost o greşeală să mă blestemi. Limba i se dezleagă şi nu ştie dacă e de la şampanie sau de la prezenţa lui îndelungată, de la obişnuinţa care se instalează în timp, ca un corp ce se obişnuieşte cu o baie prea fierbinte. Dacă îmi ofereai ce am cerut, m-aş fi stins, cu timpul, m-aş fi săturat de viaţă şi amândoi am fi câştigat. Dar acum, indiferent cât aş fi de ostenită, nu îţi voi da *niciodată* acest suflet.

El zâmbeşte.

— Eşti încăpăţânată. Dar până şi pietrele se fărâmiţează.

Addie se apleacă spre el.

— Te crezi o pisică jucându-se cu prada. Dar eu nu sunt şoarece şi nu voi deveni cina ta.

— Chiar sper că nu. A trecut multă vreme de când am fost provocat.

Un joc. Pentru el, *totul* este un joc.

— Mă subestimezi.

— Serios? spune el ridicând dintr-o sprânceană neagră şi sorbind din pahar. Vom vedea.

— Da, zice Addie, luând şi ea paharul. Vom vedea.

În seara asta el i-a oferit un dar, deşi ea se îndoieşte că ştie. Timpul nu are chip, nici formă, nimic cu care să te lupţi. Dar, prin zâmbetul lui batjocoritor şi cuvintele care se joacă, întunericul i-a oferit singurul lucru de care are

nevoie: un duşman.

Acum se trasează liniile de luptă.

Primul foc s-o fi tras la Villon, când el i-a furat viaţa şi sufletul, dar acum începe războiul.

— XI —

New York City
13 martie 2014

Îl urmează pe Henry într-un bar care e prea aglomerat, prea zgomotos.

Toate barurile din Brooklyn sunt aşa, cu prea puţin spaţiu pentru prea multe trupuri, iar *Negustorul* nu pare să facă excepţie, nici măcar într-o joi. Addie şi Henry stau înghesuiţi într-o curte interioară îngustă, din spate, sub o streaşină, dar ea tot trebuie să se aplece ca să-i audă vocea în acea gălăgie.

— De unde eşti? începe ea.

— Din Newburgh[14]. Tu?

— Din Villon-sur-Sarthe, spune ea.

Cuvintele îi ard gâtul.

— Franţa? Nu ai accent.

— M-am tot mutat.

Împart cartofi prăjiţi şi două beri la *happy hour,* pentru că, explică el, jobul de librar nu e chiar atât de bine plătit. Addie îşi doreşte să poată intra în local şi să aducă nişte băuturi ca lumea, dar i-a zis deja minciuna cu portofelul şi nu vrea să mai apeleze la alte trucuri, nu după întâmplarea cu *Odiseea.*

În plus, se teme.

Se teme să îl lase să plece.

Se teme să îl piardă din vedere.

Orice ar fi, un impuls, o greşeală, un vis frumos sau un noroc imposibil, se teme să îi dea drumul. Să îl lase să plece.

Un pas greşit şi se va trezi. Un pas greşit şi firul se va

[14] Oraş din statul american New York, diviziunea administrativă Orange (n. trad.).

rupe, blestemul va reveni şi totul se va termina, iar Henry nu va mai fi şi ea va rămâne iar singură.

Se obligă să revină în prezent. Să se bucure cât mai poate. Nu e posibil să dureze. Dar acum şi aici…

— Un bănuţ pentru gândurile tale, strigă el peste zgomotul mulţimii.

Ea zâmbeşte.

— Abia aştept vara.

Nu e o minciună. A fost o primăvară lungă şi umedă, iar ea s-a săturat de frig. Vara înseamnă zile fierbinţi şi nopţi în care căldura rămâne. Vara înseamnă încă un an de viaţă. Încă un an fără…

— Dacă ai putea avea un lucru, o întrerupe Henry, care ar fi acela?

O priveşte atent, de parc-ar fi o carte, nu o persoană. Ceva de citit. Ea se uită la el ca la o stafie. Un miracol. Un lucru imposibil.

Asta, se gândeşte ea, dar îşi ridică halba goală şi spune:

— Încă o bere.

— XII —

Addie îşi poate povesti fiecare secundă din viaţă, dar în seara aceea, cu Henry, momentele par să se topească. Timpul alunecă pe lângă ei pe când frecventează mai multe baruri, *happy hour* devine cină, apoi aperitive târziu în noapte, şi de fiecare dată când ajung în momentul în care seara se bifurcă şi un drum duce spre alte căi separate, iar altul continuă mai departe, împreună, ei îl aleg pe al doilea.

Stau împreună, fiecare aşteptând să spună celălalt „Se face târziu”, sau „Ar trebui să plec”, sau „Ne mai vedem”. E ca un pact nerostit, prin care nu doresc să rupă ce s-a creat între ei, iar ea ştie de ce îi este frică să rupă firul, însă e uimită de motivele lui Henry. Se miră că îi citeşte singurătatea în ochi. Se miră de căldura cu care îl privesc barmanii şi alţi clienţi, pe care el nu pare să o remarce.

Apoi e aproape miezul nopţii şi ei mănâncă pizza ieftină, mergând alături prin cea dintâi noapte caldă a primăverii, cu norii întinzându-se deasupra lor, joşi, luminaţi de lună.

Addie ridică privirea, la fel şi Henry şi, pentru o clipă, doar pentru o clipă, el pare copleşitor de trist.

— Mi-e dor de stele, spune el.

— Şi mie, confirmă Addie, iar privirea lui se întoarce spre ea, însoţită de un zâmbet.

— Cine eşti?

Ochii lui au devenit sticloşi, iar felul în care spune „cine” aduce a „cum”, mai puţin o întrebare despre cine este, cât una despre cum de se află acolo, şi ea vrea să îl întrebe acelaşi lucru, dar are un motiv întemeiat, pe când el este doar niţel beat.

Şi perfect obişnuit.

Dar *nu poate* fi obişnuit.

Pentru că oamenii obişnuiţi nu îşi amintesc de ea.

Au ajuns la metrou. Henry se opreşte.

— Eu iau metroul.

Mâna lui se desprinde dintr-a ei şi, iat-o, frica familiară de sfârşituri, de ceva care devine nimic, de momente nescrise şi amintiri şterse. Addie nu vrea ca noaptea să se termine. Nu vrea ca vraja să se rupă. Nu vrea…

— Aş vrea să te revăd, spune Henry.

Speranţa îi umple pieptul până când începe să o doară. A auzit acele cuvinte de o sută de ori, dar, pentru prima dată, i se par reale. Posibile.

— Şi eu vreau să mă revezi.

Henry zâmbeşte, genul de zâmbet care acoperă tot chipul. Îşi scoate mobilul şi Addie simte că o ia cu ameţeală. Îi spune că telefonul ei este stricat, când adevărul e că n-a avut niciodată nevoie de el. Chiar dacă ar fi avut pe cine să sune, nu ar fi putut. Degetele ei ar fi alunecat inutil pe ecran. Nu are nici e-mail, pentru că nu poate trimite mesaje de niciun fel, ca urmare a părţii blestemului care o împiedică să scrie.

— Nu ştiam că poţi exista fără să ai telefon.

— Sunt de modă veche, zice ea.

Henry se oferă să se ducă la ea acasă, a doua zi. Unde locuieşte? Lui Addie i se pare că universul îşi bate joc de ea.

— Stau la o prietenă, cât e plecată din oraş, spune ea. Nu vrei să ne vedem la anticariat?

El încuviinţează.

— Aşa să fie, răspunde tânărul.

— Sâmbătă?

— Sâmbătă.

— Să nu dispari.

Addie râde uşor. Apoi el dă să plece, are deja un picior pe prima treaptă a scărilor, şi o cuprinde panica.

— Aşteaptă, zice ea. Trebuie să-ţi spun ceva.

— Doamne, mârâie Henry. Ai pe cineva.

Inelul îi arde buzunarul.

— Nu.

— Eşti de la CIA şi pleci mâine într-o misiune supersecretă.

— Nu, râde Addie.

— Atunci…

— De fapt, nu mă numesc Eve.

El se dă înapoi, confuz.

— OK…

Nu ştie dacă-l poate rosti, dacă blestemul îi va permite, dar trebuie să încerce.

— Nu ţi-am spus numele meu adevărat pentru că… în fine, e complicat. Dar îmi placi şi aş vrea să îl ştii, să îl afli de la mine.

Henry se îndreaptă de spate.

— Care este?

— Este A…

Sunetul se blochează, pentru o secundă doar, ca un muşchi înţepenit pentru că nu a mai fost folosit de multă vreme. Ca un cep ruginit. Apoi îi scapă de pe buze.

— Addie. Înghite în sec. Mă numesc Addie.

Numele atârnă în aer, între ei.

Henry zâmbeşte.

— Atunci noapte bună, Addie.

Pur şi simplu.

Două silabe care picură de pe o limbă.

Este cel mai frumos sunet pe care ea l-a auzit. Vrea să îl ia în braţe, să îl audă rostit iar şi iar, cuvântul imposibil care o umple precum aerul, o face să se simtă solidă.

Adevărată.

— Noapte bună, Henry, spune Addie, dorindu-şi ca el să se întoarcă şi apoi să plece, pentru că ea nu se simte în stare să se mişte.

Stă acolo, parcă a prins rădăcini în acel loc, în capul scărilor care coboară spre peroane, până când el dispare, apoi îşi ţine respiraţia şi aşteaptă să audă cum se rupe firul, cum lumea se scutură şi îşi recapătă forma, aşteaptă teama şi pierderea şi recunoaşterea că a fost doar o eroare cosmică, o greşeală, că s-a terminat şi că nu se va mai întâmpla.

Dar nu simte nimic de genul ăsta.

Simte doar bucurie şi speranţă.

Călcâiele cizmei lovesc ritmic caldarâmul străzii şi, chiar şi după toţi aceşti ani, aproape că se aşteaptă ca o a doua pereche de încălţări să lovească asfaltul lângă ale ei. Să-i audă vocea blândă, dulce, batjocoritoare. Dar nu e nicio umbră lângă ea, nu în seara asta.

Seara e liniştită, ea e singură, dar, pentru prima dată, nu se simte singură.

Noapte bună, Addie, a zis Henry, iar Addie nu poate să nu se întrebe dacă a rupt vraja cumva.

Zâmbeşte şi îşi şopteşte:

— Noapte bună, Ad…

Dar blestemul o strânge de gât, iar numele i se blochează acolo, ca întotdeauna.

Şi totuşi.

Şi totuşi.

Noapte bună, Addie.

De trei sute de ani testează limitele târgului încheiat, găseşte locuri în care cedează, ocolişuri subtile ale gratiilor, dar nicio cale de scăpare.

Şi totuşi.

Cumva, imposibil, Henry a găsit o cale să *intre.*

Cumva, îşi aminteşte de ea.

Cum? Cum? Întrebarea bubuie în ritmul inimii ei, dar lui Addie nu îi pasă.

Acum păstrează sunetul numelui ei, numele ei adevărat, pe buzele altei persoane, şi este suficient, îndeajuns, suficient.

— XIII —

Paris, Franţa
29 iulie 1720

Decorul este pregătit, la fel şi locurile la masă.

Addie netezeşte faţa de masă, aranjează farfuriile din porţelan, cupele – nu din cristal, ci din sticlă – şi scoate cina din coş. Nu are cinci feluri de mâncare, nu este servită de mâini fermecate, dar este proaspătă şi delicioasă. Franzelă caldă încă, brânză, o terină de porc. O sticlă de vin roşu. Este mândră de ce a strâns, dar şi mai mândră că nu a avut ajutorul magiei, exceptând blestemul, ca să le adune, că nu a poruncit ca toate astea să apară pur şi simplu printr-un cuvânt, dintr-o privire.

Nu e doar masa.

Este întreaga cameră. Nu e furată. Nu e cocioabă de cerşetori. Este un loc pe care-l numeşte al său, deocamdată. I-a luat două luni să îl găsească, două săptămâni să îl repare, dar a meritat. Din afară, nu arată cine ştie ce: sticlă crăpată şi lemn noduros. Şi este adevărat: caturile de jos sunt deteriorate, găzduiesc doar rozătoare şi câte o pisică ocazională, iar iarna sunt pline de trupuri care-şi caută orice fel de adăpost, însă acum e miezul verii şi săracii oraşului se înghesuie pe străzi, iar Addie şi-a revendicat etajul. A blocat scările cu scânduri şi şi-a croit drum în interior printr-o fereastră, ca o copilă într-o casă din copac. Este o intrare neconvenţională, dar merită pentru camera de dincolo de ea, pe care a făcut-o să devină acasă.

Are un pat cu multe pături, un cufăr plin cu haine furate. Pervazul este plin de tinichele, din sticlă, porţelan şi os, adunate şi asamblate ca un şir de păsări improvizate.

În mijlocul cămăruţei, o pereche de scaune sunt aşezate

în faţa unei mese acoperite cu o faţă de masă deschisă la culoare. În centru se află un buchet de flori, culese noaptea dintr-o grădină regală şi strecurate între fuste. Addie ştie că nu va dura nimic – nu durează niciodată. O adiere îi va fura totemurile de la geam; va fi incendiu sau inundaţie; podeaua va ceda sau casa ei secretă va fi găsită şi însuşită de altcineva.

Dar a păzit toate piesele în ultima lună, le-a strâns şi le-a aranjat una câte una, ca să arate a viaţă, şi, ca să fie sinceră, nu sunt doar pentru ea.

Sunt pentru întuneric.

Pentru *Luc.*

Sau, mai degrabă, sunt pentru a-i face în ciudă, pentru a-i dovedi că trăieşte şi că este liberă. Că Addie nu îi va permite să o mai controleze, să o mai batjocorească prin mila lui.

Prima rundă i-a aparţinut întunericului, dar a doua este a ei.

Aşa că şi-a făcut o casă şi a pregătit-o pentru companie, şi-a prins părul şi s-a îmbrăcat în mătase ruginie, culoarea frunzelor de toamnă, chiar s-a strâns într-un corset, deşi urăşte balenele.

A avut un an în care a plănuit, şi-a conturat postura pe care o va adopta, iar cât aranjează camera răsuceşte spini în minte, îşi ascute armele discursului. Îşi imaginează cum va împunge el, cum va para ea, felul în care ochii lui se vor lumina sau se vor înnegura, după fluxul şi refluxul conversaţiei.

Ţi-au crescut colţii, a spus el, iar Addie îi va arăta cât sunt de ascuţiţi.

Acum soarele a apus, şi nu-i mai rămâne decât să aştepte. Trece o oră, iar stomacul ei chiorăie de poftă, în timp ce pâinea se răceşte în pânza ei, dar nu îşi permite să mănânce. Se sprijină de geam şi priveşte oraşul, luminile felinarelor care se aprind.

El nu vine.

Ea îşi toarnă un pahar de vin şi se plimbă, iar lumânările furate picură şi ceara se adună pe faţa de masă, şi noaptea

se lasă tot mai greu, se face târziu, apoi iar devreme.

El tot nu vine.

Lumânările se sting, iar Addie stă pe întuneric şi înţelege.

A trecut noaptea, primele semne ale dimineţii se strecoară pe cer şi este deja mâine, aniversarea lor s-a sfârşit, şi din cinci ani s-au făcut şase fără prezenţa lui, fără chipul lui, fără să o întrebe dacă s-a săturat, şi lumea alunecă, pentru că este nedrept, este o înşelătorie, este ceva greşit.

Ar fi trebuit să vină. Aşa e dansul lor. Nu îl *voia* acolo, nu l-a vrut niciodată, dar *se aştepta* la el, el *a făcut-o* să se aştepte. I-a oferit un prag, o punte îngustă a speranţei, pentru că îl urăşte, dar un lucru detestat tot e *ceva.* Singurul lucru pe care-l are.

Asta e şi ideea.

Motivul paharului gol, al farfuriei curate, al scaunului nemişcat.

Se uită pe geam şi îşi aminteşte privirea din ochii lui când au toastat, conturul buzelor lui când i-au declarat război, şi îşi dă seama ce nesăbuită este şi cât de uşor muşcă din momeală.

Dintr-odată, tabloul i se pare jalnic şi Addie nu mai suportă să îl privească, nu mai poate respira în mătasea ei ruginie. Rupe şnururile corsetului, îşi smulge agrafele din păr, se eliberează din rochie, trânteşte tot ce e pe masă şi sparge sticla deja goală izbind-o de perete.

Sticla îi muşcă mâna, iar durerea e ascuţită şi reală, arsura bruscă fără cicatrice, dar nu îi pasă. În câteva clipe, tăieturile se vor închide. Paharele şi sticla sunt întregi. Cândva, a crezut că e o binecuvântare această incapacitate de a sparge, dar acum neputinţa o scoate din minţi.

Strică toate lucrurile doar pentru a le privi refăcându-se batjocoritor, revenind ca un decor la începutul piesei.

Addie urlă.

Furia fierbe înăuntrul ei, clocoteşte, furie pe Luc, pe ea însăşi, dar se transformă în teamă, în durere, în teroare, pentru că trebuie să se confrunte cu un alt an de una singură, un an fără să îşi audă numele, fără să se vadă în

ochii nimănui, fără o noapte de pauză de la acest blestem, un an, sau cinci, sau zece, şi îşi dă seama cât de mult se baza pe asta, pe promisiunea prezenţei lui, pentru că, fără ea, se prăbuşeşte.

Cade pe podea, între ruinele nopţii.

Vor trece ani până când va vedea marea, cu valurile izbindu-se de stânci albe, colţuroase, şi atunci îşi va aminti cuvintele lui Luc.

Chiar şi pietrele se fărâmiţează.

Addie adoarme chiar după ce se crapă de ziuă, dar este un somn agitat şi scurt şi plin de coşmaruri, iar când se trezeşte şi vede soarele sus, pe cerul Parisului, nu îi vine să se ridice. Doarme toată ziua şi jumătate din noapte, şi când se trezeşte, lucrul acela frânt din ea s-a reparat, ca un os rupt urât, iar tot ce era moale a devenit dur.

— Ajunge, îşi spune, ridicându-se în picioare. Ajunge, repetă, mâncând pâinea veche, brânza înmuiată de căldură.

Ajunge.

Vor mai fi nopţi întunecate, fireşte, şi zori cumplite, iar hotărârea ei va slăbi mereu când zilele se lungesc, iar aniversarea se apropie şi speranţa înşelătoare se strecoară ca un curent de aer. Dar durerea a pălit, înlocuită de o furie încăpăţânată, şi se decide să o reaprindă, să apere şi să hrănească flacăra până când e nevoie de mai mult de o răsuflare ca să o stingă.

— XIV —

New York City
13 martie 2014

Henry Strauss merge pe jos spre casă, singur, pe întuneric.

Addie, se gândeşte, gustând numele.

Addie, care l-a privit şi a văzut un băiat cu părul negru, ochi blânzi şi un chip sincer.

Nimic mai mult. Nimic altceva.

Se iscă un vânt rece şi el îşi trage haina mai aproape de corp, priveşte apoi cerul fără stele şi zâmbeşte.

Titlu: Schiţă de salon fără nume
Artist: Bernard Rodel
Dată: cca. 1751-1753
Mediu: Peniţă cu tuş pe pergament
Locaţie: Împrumutată de la expoziţia Salonul parizian de la British Library
Descriere: O schiţă a faimosului salon al lui madame Geoffrin, gemând de siluete în diverse stadii ale conversaţiei şi relaxării. Câteva personaje recognoscibile – Rousseau, Voltaire, Diderot – se disting din grup, dar cea mai interesantă incluziune este a celor trei femei care străbat odaia. Una este, cu siguranţă, madame Geoffrin. Despre a doua se crede că ar fi Suzanne Necker. Dar a treia, o femeie elegantă, cu chipul pistruiat, rămâne un mister.
Detalii: Pe lângă contribuţiile sale la Enciclopedia lui Diderot, Rodel a fost un realizator de schiţe avid şi pare să îşi fi folosit abilităţile de redare în multe dintre participările sale la salonul lui madame Geoffrin. Femeia pistruiată apare în câteva dintre schiţele sale, însă nu are niciodată un nume.
Valoare estimată: Neprecizată

— PARTEA A TREIA —

TREI SUTE DE ANI ŞI TREI CUVINTE

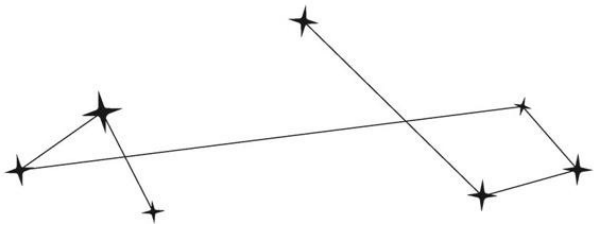

— I —

Paris, Franţa
29 iulie 1724

Libertatea e o pereche de pantaloni şi o haină cu nasturi.

O tunică bărbătească şi un tricorn.

Dacă ea ar fi ştiut…

Întunericul *pretindea* că îi oferise libertate, dar nu există aşa ceva pentru o femeie, nu într-o lume în care ele sunt ferecate în haine şi în case, o lume în care doar *bărbaţii* au dreptul să rătăcească.

Addie ţopăie pe stradă, cu un coş furat pe braţ. În apropiere, o bătrână stă în cadrul unei uşi, scuturând un covor, iar muncitorii stau pe treptele unei cafenele şi nici nu clipesc, pentru că nu văd o femeie mergând singură. Văd un tânăr, aproape un copilandru, care se fâţâie în amurg. Nu se gândesc că este scandalos să o vadă plimbându-se. Nu se gândesc la nimic.

Addie şi-ar fi putut păstra sufletul şi ar fi putut cere doar aceste haine.

Au trecut patru ani fără nicio vizită a întunericului.

Patru ani şi, în zorile fiecăruia, ea jură că nu îşi va risipi timpul pe care-l are aşteptând. Dar este o promisiune pe care nu o poate respecta, în ciuda eforturilor sale, Addie este ca un ceas întors tot mai mult, pe măsură ce ziua se apropie, un arc răsucit care nu se poate destinde înainte de zori. Şi nici atunci, pentru că relaxarea este mai degrabă resemnare decât uşurare, fiindcă ştie că o va lua de la capăt.

Patru ani.

Patru ierni, patru veri, patru nopţi fără vizite.

Celelalte zile şi nopţi măcar sunt ale ei, să le petreacă aşa cum pofteşte, dar oricum ar încerca să îşi petreacă

timpul, acesta îi aparţine lui Luc, chiar şi când nu este acolo.

Şi totuşi, nu vrea să îl declare pierdut, să sacrifice orele de parcă ar fi deja pierdute, deja ale lui.

Addie trece pe lângă un grup de bărbaţi şi îşi atinge borul pălăriei, salutându-i, folosindu-se de acest gest pentru a-şi trage mai jos tricornul. Ziua încă nu a cedat în faţa nopţii, iar în lumina lungă a verii ea are grijă să păstreze distanţa, ştiind că iluzia se va clătina la o privire mai atentă. Ar fi putut aştepta încă un ceas, să fie la adăpostul vălului nopţii, dar adevărul este că nu mai putea îndura liniştea şi secundele care se târau.

Nu şi în noaptea asta.

În noaptea asta a decis să îşi sărbătorească libertatea.

Să urce în vârful catedralei Notre-Dame şi să facă un picnic acolo, cu oraşul la picioare.

Coşul îi flutură pe braţ, plin de mâncare. Degetele i-au devenit iscusite şi rapide, după atâta practică, şi a petrecut câteva zile organizând un ospăţ: o franzelă, carne afumată, brânză, chiar şi un borcănel de miere care îi încape în palmă.

Mierea este o indulgenţă pe care Addie nu şi-a mai permis-o de când trăia în Villon, când tatăl lui Isabelle avea un şir de stupi şi storcea substanţa de culoarea chihlimbarului pentru târguri, lăsându-le fagurii, pe care-i sugeau până când degetele li se pătau cu dulceaţă. Acum îşi ridică belşugul în lumina care scade şi lasă soarele care apune să transforme bucatele în aur.

Bărbatul apare de nicăieri.

Un umăr o loveşte în braţ, iar borcănelul preţios îi alunecă din mână şi se face ţăndări pe dalele străzii şi, pentru o secundă, Addie se gândeşte că este atacată sau jefuită, dar străinul deja bâlbâie nişte scuze.

— Nesăbuitule, sâsâie ea, ridicând privirea de la siropul auriu, acum scânteind ca sticla, la bărbatul care i-a pricinuit pierderea.

Este tânăr, adorabil, cu pometi înalţi şi părul de culoarea mierii pierdute.

Însoţitorii lui sunt mai în spate, izbucnesc în urale la greşeala lui – au aerul fericit al celor care-şi încep petrecerile la amiază –, dar tânărul roşeşte cumplit, cu siguranţă stânjenit.

— Scuzele mele sincere, începe el, dar apoi faţa i se transformă.

Mai întâi de uimire, apoi de amuzament, şi ea îşi dă seama prea târziu cât de aproape se află, cât de limpede i s-a luminat ei faţa. Îşi dă seama prea târziu că el a văzut prin iluzia pe care ea a creat-o, că mâna lui e încă pe mâneca ei şi, pentru moment, se teme că o va da de gol.

Dar, când tovarăşii lui îi strigă să se grăbească, le spune să o ia înainte, şi acum sunt singuri pe străduţa pietruită, iar Addie este gata să se tragă din atingerea lui şi să fugă. Pe chipul lui nu vede însă nicio ameninţare, ci doar o încântare ciudată.

— Dă-mi drumul, spune ea coborând vocea, iar asta pare să îl încânte şi mai mult, chiar dacă-i eliberează braţul cu viteza unuia care s-a ars.

— Scuze, repetă el, am uitat de mine. Apoi, cu un rânjet obraznic: Se pare că şi tu.

— Chiar deloc, răspunde ea, cu degetele plutind spre cuţitul scurt pe care-l ţine în coş. M-am rătăcit intenţionat.

Zâmbetul se adânceşte, iar el coboară privirea şi vede mierea de pe jos. Clatină din cap.

— Trebuie să mă revanşez, spune bărbatul.

Ea este pe cale să îi spună să nu se deranjeze, că e în regulă, când el îşi înalţă capul spre drum şi zice „Aha”, apoi o ia de braţ, de parcă ar fi deja prieteni.

— Haide, zice el, conducând-o spre cafeneaua de la colţ.

Ea nu a intrat niciodată într-o cafenea, nu a fost niciodată suficient de îndrăzneaţă, nu singură, nu cu o deghizare atât de fragilă. Dar el o trage înăuntru de parcă ar fi cel mai firesc lucru şi în ultima clipă o ia de după umeri cu braţul, iar greutatea i se pare atât de bruscă şi de intimă, încât e pe cale să se retragă înainte să-i surprindă zâmbetul şi îşi dă seama că el a transformat totul într-un joc şi că s-a pus în slujba secretului ei.

În interior, cafeneaua este un loc plin de viaţă şi de energie, cu voci suprapuse şi un miros dens, de fum.

— Ai grijă, spune el, cu o privire amuzată. Stai aproape de mine şi ţine capul plecat, altfel vom fi descoperiţi.

Îl urmează la tejghea, unde el comandă două căni deloc adânci, cu un conţinut subţire şi negru precum cerneala.

— Stai aici, spune el, lângă perete, unde lumina nu e foarte puternică.

Se aşază într-un colţ, iar el pune cănile între ei, cu un gest agitat, şi îi spune că este cafea. A auzit despre asta, fireşte, e ultima modă la Paris, dar, când duce porţelanul la buze şi ia o înghiţitură, este dezamăgită.

Este închisă la culoare, tare şi amară, la fel ca bomboanele de ciocolată pe care le-a gustat cu ani în urmă, doar că nu are nici urmă de dulceaţă. Dar băiatul o priveşte lung, nerăbdător ca un căţeluş, iar ea zâmbeşte şi înghite, ţine cana în mână şi se uită pe sub borul pălăriei, studiind mesele la care stau bărbaţi, unii cu capetele apropiate, alţii râzând, jucând cărţi sau trecându-şi de la unul la altul teancuri de hârtii. Îi priveşte şi se miră iar că lumea le este deschisă şi pot depăşi atât de uşor graniţele.

Atenţia i se îndreaptă înapoi la însoţitorul său, care o priveşte cu aceeaşi fascinaţie.

— La ce te gândeşti? o întreabă el.

Fără introducere, fără adresări formale. Pur şi simplu se aruncă în conversaţie, de parcă s-ar cunoaşte de ani buni, şi nu de câteva minute.

— Mă gândeam, zice ea, că trebuie să fie foarte uşor să fii bărbat.

— De aceea te deghizezi?

— De aceea şi pentru că urăsc corsetele.

El râde, atât de sincer, încât Addie simte că îi înfloreşte un zâmbet pe buze.

— Ai un nume? întreabă el, iar ea nu ştie dacă o întreabă de al ei sau de al deghizării, aşa că se decide să fie „Thomas” şi îl priveşte întorcând numele pe toate feţele, ca pe un fruct.

— Thomas, murmură el. Mă bucur să te cunosc. Eu sunt

Remy Laurent.

— Remy, repetă ea, gustându-i blândeţea, vocala accentuată.

I se potriveşte, mai mult decât i s-a potrivit ei vreodată *Adeline.* Este tânăr şi dulce şi o va bântui, la fel ca toate numele, plutind ca nişte mere într-un pârâu. Oricâţi bărbaţi va mai cunoaşte, *Remy* i-l va aminti mereu pe el, pe băiatul acela voios – genul pe care, dacă ar fi avut şansa, l-ar fi iubit.

Mai ia o gură, atentă să nu ţină cana prea delicat, să se sprijine în cot şi să stea în felul nonşalant al bărbaţilor când nu se aşteaptă să îi privească nimeni.

— Extraordinar, se minunează el. Mi-ai studiat cu atenţie genul.

— Serios?

— Eşti o imitatoare foarte pricepută.

Addie i-ar putea spune că a avut timp să exerseze, că a devenit un fel de joc, de-a lungul anilor, un fel de distracţie. Că a adăugat deja vreo duzină de personaje şi că ştie perfect diferenţele dintre o ducesă şi o marchiză, dintre un docher şi un negustor. Dar zice numai:

— Cu toţii avem nevoie de moduri în care să ne petrecem timpul.

Râde iar şi iar, ridică şi cana, dar apoi, între o înghiţitură şi următoarea, atenţia lui Remy străbate încăperea şi aterizează pe ceva şocant. Se îneacă şi se înroşeşte.

— Ce este? întreabă ea. Eşti bine?

Remy tuşeşte, aproape scăpând cana când face un gest spre uşă, pe care tocmai intră un bărbat.

— Îl cunoşti? întreabă ea.

Remy bolboroseşte:

— Tu nu? Este *monsieur* Voltaire!

Ea clatină uşor din cap. Numele nu îi spune nimic.

Remy scoate un pachet din haină. Este o cărţulie subţire, cu ceva imprimat pe copertă. Ea se încruntă văzând titlul cursiv şi reuşeşte să citească doar jumătate din litere, când Remy deschide cartea şi îi arată un zid de cuvinte, scrise cu cerneală neagră, elegantă. A trecut mult de când încercase

tatăl ei să o înveţe, iar acelea erau doar litere.

Remy o priveşte studiind pagina.

— Poţi să citeşti?

— Cunosc literele, recunoaşte ea, dar nu am suficientă educaţie să înţeleg mare lucru. Iar când reuşesc să citesc un rând, cred că i-am pierdut sensul.

Remy clatină din cap.

— Mi se pare o crimă că femeile nu sunt educate la fel ca bărbaţii. De ce să trăieşti într-o lume fără lectură, eu nu înţeleg! O viaţă fără poeme, fără piese de teatru, fără filosofi! Shakespeare, Socrate, să nu mai zic de Descartes!

— Asta-i tot? îl tachinează ea.

— Şi Voltaire, continuă el. Fireşte, Voltaire. Eseuri, *romane.*

Ea nu cunoaşte cuvântul.

— Este o singură poveste lungă, îi explică el, complet inventată. Plină de romantism, sau comedie, sau aventură.

Ea se gândeşte la poveştile spuse de tatăl ei, la cele ţesute de Estele despre zeii cei vechi. Dar *romanul* ăsta, de care-i spune Remy, pare a cuprinde mult mai mult. Îşi trece degetele peste pagina cărţuliei, dar atenţia ei este asupra lui Remy, iar a lui, deocamdată, asupra lui Voltaire.

— Nu ai de gând să faci cunoştinţă cu el?

Privirea lui Remy se întoarce spre ea, oripilată.

— Nu, nu, nu în seara asta. Este mai bine aşa – gândeşte-te numai ce poveste ar ieşi! Se aşază iar, strălucind de bucurie. Vezi, de asta iubesc eu Parisul.

— Deci nu eşti de aici.

— Dar este cineva? Nu, sunt din Rennes. Dintr-o familie de tipografi. Sunt fiul cel mai mic, iar tatăl meu a făcut greşeala de a mă trimite la şcoală şi, cu cât citeam mai mult, cu atât gândeam mai mult, iar cu cât gândeam mai mult, cu atât ştiam că locul meu e în Paris.

— Familia ta nu s-a supărat?

— Ba da, bineînţeles! Dar trebuia să vin. Aici sunt toţi marii gânditori. Aici locuiesc visătorii. Aici este inima lumii, şi capul, şi schimbarea. Lumina îi dansează în ochi. Viaţa e atât de scurtă şi, în fiecare seară, la Rennes, zăceam în pat

şi mă gândeam că a mai trecut o zi şi cine ştie cât de puţine mai urmează.

Este aceeaşi teamă care a gonit-o pe ea în pădure, în noaptea aceea, aceeaşi nevoie care a îndemnat-o şi pe ea să îşi schimbe soarta.

— Aşa că iată-mă, spune el. N-aş vrea să fiu în altă parte. Nu-i minunat?

Addie se gândeşte la vitralii şi la uşile încuiate, la grădini, la porţile din jurul lor.

— S-ar putea.

— Ah, mă consideri un idealist.

Addie îşi duce cafeaua la buze.

— Cred că este mai uşor dacă eşti bărbat.

— Ah, aşa este, recunoaşte el şi face un semn spre ţinuta ei. Şi totuşi, spune el rânjind, nu mi se pare că ţi se poate pune limite uşor. *Aut viam invenium aut faciam,* ca să zic aşa.

Încă nu ştie latină, iar el nu îi traduce, dar, peste un deceniu, va căuta cuvintele şi va afla ce înseamnă.

Găseşte-ţi drumul sau croieşte-ţi singur drum.

Atunci va zâmbi, umbra unui zâmbet pe care el a reuşit să i-l smulgă în seara asta.

El roşeşte.

— Cred că te plictisesc.

— Deloc, ripostează ea. Spune-mi, câştigă bine un gânditor?

Pe el îl apucă râsul.

— Nu foarte bine. Dar sunt fiul tatălui meu.

Îşi întinde mâinile, cu palmele în sus, iar ea remarcă urma cernelii pe ele, pătându-i degetele, aşa cum pe ale ei le păta cândva cărbunele.

— E o meserie bună, spune el.

Dar, dincolo de cuvintele lui, se aude un zgomot uşor: îi chiorăie stomacul.

Addie aproape că a uitat de borcanul spart, de mierea pierdută. Dar restul festinului e încă la picioarele ei.

— Ai fost vreodată în catedrala Notre-Dame?

— II —

New York City
15 martie 2014

După atâţia ani, Addie crezuse că va ajunge la un compromis cu timpul.

Crezuse că se împăcase cu el – sau că găsiseră o cale de a coexista –, nu erau prieteni, în niciun caz, dar nici duşmani nu mai erau.

Şi totuşi, perioada dintre joi noaptea şi sâmbătă după-amiază este nemiloasă, iar fiecare secundă este socotită cu grija unei bătrâne care-şi numără banii de pâine. Nici măcar o dată nu pare să se grăbească, nici măcar o dată nu pierde noţiunea lui. Nu pare să îl poată cheltui, risipi sau pierde. Minutele se umflă în jurul ei, un ocean de timp nepotabil între acum şi atunci, între aici şi anticariat, între ea şi Henry.

Şi-a petrecut ultimele două nopţi în Prospect Park, un loc cu două dormitoare, elegant, cu o fereastră franţuzească, ce-i aparţine lui Gerard, un autor de cărţi pentru copii pe care l-a cunoscut într-o iarnă. Un pat foarte mare, un morman de pături, ticăitul hipnotizant al aerotermei – şi totuşi, nu a putut dormi. Nu a putut decât să numere şi să aştepte şi să-şi dorească să fi spus *mâine,* ca să trebuiască să aştepte doar o zi, în loc de două.

Trei sute de ani a reuşit să suporte timpul, dar acum există un prezent şi un viitor, există ceva ce o aşteaptă, e nerăbdătoare să vadă privirea de pe faţa lui Henry, să îşi audă numele pe buzele lui.

Addie face duş până când se răceşte apa, se usucă, îşi coafează părul în trei feluri diferite, se aşază pe blatul de bucătărie, aruncând cereale în aer şi încercând să le prindă pe limbă, cât ceasul de pe perete se mişcă de la 10:13 la

10:14. Addie mârâie. Se întâlneşte cu Henry la 17:00 şi timpul pare că încetineşte cu fiecare minut, iar ea simte că-şi pierde minţile.

A trecut atâta vreme de când a simţit plictiseala asta, incapacitatea de a se concentra, şi durează toată dimineaţa să îşi dea seama că nu e plictisită defel.

E *agitată.*

Agitată, la fel ca *mâine,* un cuvânt pentru lucruri care încă nu s-au întâmplat. Un cuvânt pentru viitor, când n-a avut decât prezent de atâta vreme.

Addie nu e obişnuită să fie agitată.

Nu are motiv să fie dacă e mereu singură, dacă orice moment jenant poate fi şters de o uşă închisă, de un moment de absenţă, iar fiecare întâlnire e un nou început. *Tabula rasa.*

Ceasul ajunge la 11:00, iar ea decide că nu mai poate sta înăuntru.

Adună cele câteva cereale căzute pe jos, aranjează apartamentul aşa cum l-a găsit şi se iese în dimineaţa târzie din Brooklyn. Se fâţâie printre buticuri, disperată după ceva care să-i distragă atenţia, creându-şi o nouă ţinută, pentru că aceea pe care o poartă nu se potriveşte. Este cea pe care a purtat-o deja, înainte.

Înainte – alt cuvânt care şi-a pierdut sensul.

Addie alege nişte blugi deschişi la culoare şi o pereche de balerini din mătase neagră, un top cu decolteu, îşi trage geaca din piele peste el, deşi nu se potriveşte. Este singura piesă vestimentară la care nu se îndură să renunţe.

Spre deosebire de inel, haina nu se va întoarce.

Addie o lasă pe o fată entuziasmată, dintr-un magazin de cosmetice, să o aşeze pe un scaun şi să-şi petreacă o oră aplicându-i iluminatoare, creioane de ochi şi farduri. Când este gata, faţa din oglindă este frumoasă, dar de nerecunoscut, culoarea caldă a ochilor căprui s-a răcit, de la umbra din jur, pielea ei e prea netedă, iar cei şapte pistrui sunt ascunşi de un fond de ten mat.

Vocea lui Luc se ridică precum ceaţa.

Aş prefera să văd norii acoperind stelele.

Addie o trimite pe fată să caute ruj coral şi, de îndată ce aceasta dispare, îşi şterge norii.

Cumva, reuşeşte să mai fenteze timpul până când se face ora 16:00, dar acum este în faţa anticariatului, plină de speranţă şi de teamă. Se străduieşte să facă ture pe străzi, să numere dalele din pavaj, să memoreze fiecare faţadă de magazin până când se face ora 16:45 şi nu mai suportă.

Patru trepte. O uşă de deschis.

Şi o singură teamă, ca de plumb.

Şi dacă?

Dacă au stat prea mult despărţiţi?

Dacă fisurile s-au umplut şi blestemul s-a lipit la loc?

Dacă a fost doar un rateu? O glumă sinistră?

Dacă, dacă, dacă…

Addie îşi ţine respiraţia, deschide uşa şi intră.

Dar Henry nu e acolo – în locul lui, vede pe altcineva la casa de marcat.

Este fata aceea. Cea care stătuse pe scaunul din piele, cea care îl strigase pe nume când Henry fugise să o prindă pe Addie din urmă. Acum se sprijină de tejghea şi răsfoieşte o carte mare, cu fotografii lucioase.

Fata este o operă de artă, tulburător de frumoasă, cu pielea închisă la culoare, cu reflexe argintii, un pulover care-i alunecă de pe un umăr. Ridică privirea când aude clopoţelul.

— Pot să te ajut cu ceva?

Addie ezită, dezechilibrată de un vârtej de dorinţă şi de teamă.

— Aşa sper, spune ea. Îl caut pe Henry.

Fata se uită la ea, o studiază…

Apoi, din spate, se aude o voce familiară.

— Bea, crezi că arată…

Henry apare de după colţ, netezindu-şi cămaşa, şi se opreşte când o vede pe Addie. Pentru o secundă, pentru o frântură de secundă, Addie crede că s-a terminat. Că a uitat şi că e din nou singură, că vraja slabă a zilelor trecute a fost tăiată, ca un fir rătăcit.

Dar Henry zâmbeşte.

— Ai ajuns devreme.

Addie e ameţită de aer, de speranţă, de lumină.

— Scuze, spune ea.

— Stai liniştită. Văd că ai cunoscut-o pe Beatrice. Bea, ea este Addie.

Adoră felul în care-i spune Henry numele.

Luc îl folosea ca armă, un cuţit care-i atingea pielea, dar pe limba lui Henry e ca un clopoţel, ceva uşor şi luminos şi dulce. Răsună între ei.

Addie. Addie. *Addie.*

— *Déjà vu,* zice Bea clătinând din cap. Ai întâlnit pe cineva pentru prima dată, şi totuşi să fii convinsă că ai mai văzut persoana aceea?

Addie aproape că râde.

— Da.

— L-am hrănit deja pe Carte, spune Henry vorbind cu Bea, în timp ce-şi pune haina. *Nu* mai presăra iarba mâţei în zona de literatură horror.

Ea ridică mâinile, iar brăţările îi zăngănesc. Henry se întoarce spre Addie, rânjind.

— Gata?

Sunt deja la jumătatea drumului, când Bea pocneşte din degete.

— Baroc, zice ea. Sau poate neoclasicism.

Addie o priveşte derutată.

— Curentele artistice?

Cealaltă fată încuviinţează.

— Am o teorie: fiecare faţă aparţine unei perioade. Unei şcoli.

— Bea lucrează pentru doctorat, intervine Henry. Istoria artei, în caz că nu ţi-ai dat seama.

— Henry, aici de faţă, este romantism pur. Prietenul nostru Robbie este post-modernism, din avangardă, evident, nu din minimalism. Dar tu… îşi duce un deget la buze. Ai ceva atemporal.

— Nu mai flirta cu fata cu care am întâlnire, spune Henry.

Întâlnire. Cuvântul o încântă. E ceva planificat, nu doar întâmplător, ci timp pus deoparte pentru o persoană, un

moment din viitor.

— Distracţie plăcută! strigă Bea, voioasă. Să nu staţi până târziu!

Henry îşi dă ochii peste cap.

— Pa, Bea, spune el, ţinând uşa.

— Rămâi dator.

— Îţi ofer acces gratuit la cărţi.

— Aproape ca o bibliotecă.

— Nu e o bibliotecă! strigă el, iar Addie zâmbeşte, urmându-l pe stradă.

Este, evident, o glumă de-ale lor, ceva împărtăşit, cunoscut de ei, şi Addie îşi doreşte, se întreabă cum ar fi să cunoască pe cineva atât de bine, să fie şi ea cunoscută la fel. Se întreabă dacă ei ar putea avea o asemenea glumă, ea şi Henry. Dacă se pot cunoaşte suficient de mult.

Este o seară rece şi ei merg alături, cu coatele atingându-li-se, fiecare bazându-se puţin pe căldura celuilalt. Addie se minunează de băiatul de lângă ea, cu nasul îngropat în fularul din jurul gâtului. Se minunează de purtarea lui uşor diferită, de schimbarea de atitudine. Cu câteva zile în urmă, era o străină pentru el, iar acum nu mai e, iar el învaţă să o cunoască în acelaşi ritm cu ea, şi este doar începutul, atât de nou, însă ei au făcut un pas în faţă între necunoscut şi familiar. Un pas pe care nu i-a fost permis să îl facă decât cu Luc.

Şi totuşi.

Iat-o aici, cu acest băiat.

Cine eşti? se gândeşte, iar ochelarii lui Henry se aburesc. O surprinde privindu-l şi îi face cu ochiul.

— Unde mergem? întreabă ea când ajung la metrou, iar Henry o priveşte şi zâmbeşte.

— E o surpriză, răspunde când coboară scările.

Iau trenul G spre Greenpoint, se întorc o jumătate de stradă spre o faţadă de magazin indescriptibilă, cu un afiş în vitrină care spune SPĂLĂM ŞI ÎMPĂTURIM. Henry îi deschide uşa, iar Addie intră. Se uită în jur, la maşinile de spălat, la zumzetul ciclului de clătire, la tremurul tamburilor.

— Este o spălătorie, zice ea.

Dar ochii lui se aprind.

— Este un bar clandestin.

O amintire o face să tresară, şi iat-o din nou în Chicago, cu aproape un secol în urmă, cu jazz-ul dând târcoale barului precum fumul, cu aerul îngreunat de mirosul de gin şi de trabucuri, cu zăngănit de pahare. Stau sub o fereastră cu vitralii pe care e desenat un înger ce-şi ridică paharul, şi şampania îi atinge limba lui Addie, iar întunericul îi zâmbeşte pe piele şi o trage pe ringul de dans. Acolo începe şi acolo se termină totul.

Addie se scutură, dându-se înapoi. Henry ţine uşa din spate a spălătoriei deschisă pentru ea, iar ea se pregăteşte pentru o cameră întunecoasă, o retragere forţată spre trecut, însă dă de neoane şi de zăngănitul electronic al unor jocuri de modă veche. Pinball, mai precis. Maşinăriile sunt aliniate pe pereţi, înghesuite una în alta, ca să facă loc meselor şi scaunelor, barului din lemn.

Addie se uită în jur. Nu este deloc un bar clandestin, nu în sensul strict al cuvântului. Este doar un lucru ascuns de un altul. Un palimpsest inversat.

— Deci? întreabă el rânjind. Ce părere ai?

Addie simte că-i zâmbeşte la rândul ei, ameţită de uşurare.

— Îl ador.

— Bine, spune el, scoţând o pungă de monede dintr-un buzunar. Eşti gata să pierzi?

Este devreme, dar locul e departe de a fi pustiu.

Henry o conduce într-un colţ, unde solicită două maşinării vintage şi pune câte un turn de monede pe fiecare. Ea îşi ţine respiraţia când vâră prima monedă şi se pregăteşte pentru inevitabilul zăngănit al rostogolirii acesteia. Dar funcţionează şi jocul se trezeşte la viaţă, scoţând un amestec vesel de culoare şi sunet.

Addie expiră cu un amestec de încântare şi uşurare.

Poate este anonimă, poate că actul este la fel de lipsit de chip ca un furt. Poate, dar pe moment nu îi pasă.

Trage de manetă şi joacă.

— III —

— Cum de te pricepi atât de bine la pinball? întreabă Henry, în timp ce ea adună punct după punct.

Addie nu e sigură. Adevărul este că nu a mai jucat niciodată şi i-au trebuit câteva încercări să prindă jocul, dar acum şi-a găsit ritmul.

— Învăţ repede, spune ea, chiar înainte ca mingiuţa să i se strecoare printre palete.

— SCOR MARE! anunţă jocul, cu un zumzet mecanic.

— Bravo, strigă Henry, acoperind zgomotul. Ai face bine să îţi marchezi victoria.

Ecranul clipeşte şi aşteaptă ca ea să îşi introducă numele. Addie ezită.

— Aşa, spune el, arătându-i cum să mute caseta roşie între litere.

Se dă la o parte, dar, când încearcă ea, cursorul nu se mişcă. Lumina doar clipeşte batjocoritor deasupra literei *A.*

— Nu contează, spune ea dând înapoi, dar Henry face un pas în faţă.

— Maşini noi, probleme vechi. Loveşte maşinăria cu şoldul, iar pătratul redevine solid în jurul literei *A.* Iată.

E pe cale să se dea la o parte, dar Addie îl prinde de braţ.

— Introdu tu numele meu, cât mă duc eu să iau următorul rând de băuturi.

Acum, că locul e plin, este mai simplu. Ia câteva beri de pe marginea tejghelei şi îşi croieşte drum prin mulţime înainte ca barmanul să se întoarcă. Când ajunge din nou lângă Henry, cu băuturile în mână, primul lucru pe care-l vede sunt literele, clipind roşii pe ecran.

ADI.

— Nu ştiam cum să-ţi scriu numele, spune el.

Este greşit, dar nu contează. Nimic nu contează în afară

de cele trei litere, care sclipesc spre ea, aproape ca o ştampilă, ca o semnătură.

— Hai să facem schimb, propune Henry, cu mâinile pe şoldurile ei, ghidând-o spre aparatul lui. Să vedem dacă pot să bat scorul tău.

Ea îşi ţine respiraţia şi speră să nu o poată face nimeni.

Joacă până când nu mai au monede, nici bere, până când locul devine prea aglomerat să mai fie comod, până când nu-şi mai vorbesc peste zgomotele şi bufnetele jocurilor şi peste strigătele altora şi părăsesc barul întunecos. Se întorc prin spălătoria prea luminoasă şi apoi ies în stradă, încă vibrând de energie.

Acum s-a întunecat, cerul este o panoplie de nori denşi, cenuşii, care anunţă ploaie, iar Henry îşi îndeasă mâinile în buzunare, privind în toate direcţiile.

— Şi acum?

— Vrei să aleg eu?

— Este o întâlnire cu egalitate de şanse, spune el. Am oferit primul capitol. Acum este rândul tău.

Addie mormăie, privind în jur şi formându-şi în minte imaginea împrejurimilor.

— Ce bine că mi-am găsit portofelul, zice ea atingându-şi buzunarul.

Nu l-a găsit, fireşte, dar a scos câteva bancnote de 20 din sertarul ilustratorului, înainte să plece de dimineaţă. Ţinând cont de ultimul portret din *The Times* şi de cât se zvoneşte că a primit pe ultima carte, Gerald nu le va duce lipsa.

— Pe aici.

Addie porneşte pe trotuar.

— Cât de departe mergem? întreabă el, după 15 minute.

— Credeam că eşti new yorkez, îl tachinează ea.

Dar paşii lui sunt destul de lungi să ţină ritmul vitezei cu care merge ea şi, cinci minute mai târziu, o cotesc şi iată-l. Nitehawk luminează strada întunecoasă, becurile albe trasează modele pe faţada din cărămidă, cuvântul CINEMA este zugrăvit în neon roşu în partea de sus.

Addie a fost la toate cinematografele din Brooklyn, la multiplexurile cu locurile ca la stadion şi la cinema-urile

independente, cu canapele uzate, a fost martora fiecărei noi lansări amestecate cu nostalgie.

Iar Nitehawk este unul dintre preferatele ei.

Scanează anunţurile, cumpără două bilete pentru *La nord prin nord-vest*[15], pentru că Henry a spus că nu l-a văzut încă, îl ia de mână şi îl conduce pe holul întunecat.

Între fiecare două scaune sunt măsuţe cu meniuri din plastic şi bucăţi de hârtie pe care îţi poţi scrie comanda. Ea nu a reuşit niciodată să comande nimic, bineînţeles, pentru că urmele de creion dispar, chelnerul uită de ea de îndată ce se îndepărtează, aşa că îl priveşte pe Henry scriind comanda, încântată de actul acela atât de simplu.

Avanpremierele rulează în timp ce locurile din jurul lor se umplu, iar Henry îi ia mâna. Degetele li se împletesc precum zalele unui lanţ. Ea se uită la el, profilat în lumina slabă a ecranului. Bucle negre. Pometi înalţi. Buze arcuite. Asemănarea.

Nu este prima dată când îl vede pe Luc reflectat pe un chip uman.

— Te holbezi, şopteşte Henry, ca să nu acopere avanpremierele.

Addie clipeşte.

— Îmi pare rău, scutură ea din cap. Arăţi ca o persoană cunoscută.

— Cineva plăcut, sper.

— Nu tocmai.

El se preface jignit, iar Addie aproape că izbucneşte în râs.

— E mai complicat.

— Atunci, iubit?

Clatină din cap.

— Nu… Însă acum e mai lentă, mai puţin empatică. Dar era plăcut la vedere.

Henry râde şi luminile se sting. Începe filmul.

Apare un alt chelner, care se ghemuieşte să le servească mâncarea, iar ea ia cartofi prăjiţi de pe farfurie, unul câte

[15] *North by Northwest* (1959), thriller american de spionaj, produs şi regizat de Alfred Hitchcock (n. trad.).

unul, bucurându-se de confortul filmului. Se uită să vadă dacă Henry se simte bine, dar el nici măcar nu priveşte spre ecran. Faţa lui, cu o oră înainte alcătuită din lumină şi energie, este un rictus de încordare. Îşi mişcă un genunchi, neliniştit.

Ea se apleacă spre el şi şopteşte:

— Nu îţi place?

Henry îi aruncă un zâmbet sec.

— E în regulă, spune el foindu-se. Doar că mi se pare lent.

E Hitchcock, ar vrea să spună ea, dar şopteşte:

— Meritã, promit.

Henry se întoarce spre ea.

— L-ai văzut deja?

Fireşte că l-a văzut.

Mai întâi în 1959, într-un cinematograf din Los Angeles, apoi din nou în anii ’70, într-o proiecţie dublă cu ultimul film al lui Hitchcock, *Complot de familie*[16]*,* şi apoi iar, acum câţiva ani, chiar în Greenwich Village, la o retrospectivă. Hitchcock găseşte mereu o cale de a reveni şi este mereu reinventat de sistemul cinematografic.

— Da, şopteşte ea, dar nu mă deranjează.

Henry nu spune nimic, dar cu siguranţă este supărat. Genunchiul lui începe din nou să tresalte, iar câteva minute mai târziu se ridică de pe scaun şi iese pe hol.

— Henry, îl strigă ea, derutată. Ce este? Ce ai păţit?

Îl prinde din urmă, chiar când deschide uşa cinematografului şi iese pe trotuar.

— Scuze, mormăie el. Aveam nevoie de aer.

Dar nu e asta. Se plimbă de colo până colo.

— Vorbeşte cu mine.

Paşii încetinesc.

— Aş fi vrut să-mi fi spus.

— Ce să-ţi fi spus?

— Că l-ai văzut deja.

— Dar *tu* nu l-ai văzut, zice ea. Iar eu nu mă supăr. Îmi

[16] *Family Plot* (1976), thriller de comedie american, ultimul film regizat de Alfred Hitchcock (n. trad.).

place să văd din nou lucrurile.

— Mie nu, se răsteşte şi apoi se dezumflă. Îmi pare rău. Clatină din cap. Îmi pare rău. Nu eşti tu de vină. Îşi trece mâinile prin păr. Doar că… Scutură din cap şi se întoarce să o privească, cu ochii verzi sticloşi în beznă. Simţi vreodată că nu mai ai timp?

Addie clipeşte şi se află cu trei sute de ani în urmă, înapoi în genunchi în pădure, cu mâinile înfipte în pământul acoperit cu muşchi şi cu clopotele bisericii răsunând în spatele ei.

— Nu mă refer la ideea firească de *timp care zboară,* spune Henry. Vreau să zic, să simţi că trece atât de repede pe lângă tine, că încerci să îl apuci, să îl reţii, dar el continuă să se grăbească. Fiecare secundă face să fie mai puţin timp, mai puţin aer şi, uneori, când stau liniştit, încep să mă gândesc la asta, iar când mă gândesc la asta nu pot să respir. Trebuie să mă ridic. Trebuie să mă mişc.

Şi-a înconjurat corpul cu braţele, cu degetele înfipte în coaste.

A trecut multă vreme de când Addie a simţit asta, dar şi-o aminteşte bine, îşi aminteşte frica, atât de grea, încât credea că o va strivi.

Clipeşte şi jumătate din viaţa ta a trecut.

Nu vreau să mor aşa cum am trăit.

Născută şi îngropată în acelaşi spaţiu de zece metri.

Addie întinde o mână şi îl apucă de braţ.

— Haide, spune ea trăgându-l pe stradă. Să mergem.

— Unde? întreabă el, iar mâna ei o apucă pe a lui şi o strânge tare.

— Să găsim ceva nou pentru tine.

— IV —

Paris, Franţa
29 iulie 1724

Remy Laurent este râset înfăşurat în piele. Se revarsă din el la fiecare pas.

Îşi croiesc drum spre Ile de la Cité. El îi loveşte uşor borul pălăriei, o trage de guler, o ia cu braţul pe după umeri şi îşi înclină capul, parcă pentru a-i şopti un secret ruşinos. Remy se bucură să facă parte din şarada ei, iar ea e încântată să aibă un partener cu care să o împartă.

— Thomas, zevzecule, strigă el tare când trec pe lângă un grup de bărbaţi. Thomas, ticălosule, strigă iar când trec pe lângă două femei – de fapt, fete, deşi sunt toate numai ruj şi dantelă – la capătul unei alei.

Şi ele intră în joc.

— Thomas, repetă ele, tachinând dulce, hai să fii ticălosul nostru, Thomas. Thomas, hai să ne simţim bine.

Alunecă în interiorul marii catedrale, se agaţă de umbre, căţărându-se pe turnul dinspre nord. Se opresc, cu membrele amorţite, în vârf, abia mai respirând după urcare şi datorită priveliştii. Remy îşi întinde haina pe piatră, făcându-i semn lui Addie să se aşeze.

Împart mâncarea, iar cât mănâncă, ea îşi studiază tovarăşul ciudat.

Remy este opusul lui Luc, în toate privinţele. Are părul ca o coroană din aur lucios, ochii de un albastru văratic, dar, mai mult, e vorba despre atitudine: are un zâmbet sincer, un râset şi mai sincer, energia vibrantă a tinereţii. Dacă unul este întunericul plin de fiori, celălalt este strălucirea miezului zilei, iar dacă băiatul nu e chiar la fel de chipeş, ei bine, e numai fiindcă este uman.

Adevărat.

Remy o surprinde privindu-l şi râde.

— Mă studiezi pentru meşteşugul tău? Trebuie să recunosc că redai minunat postura şi manierele unui tânăr parizian.

Ea se uită în jos şi îşi dă seama că stă cu un genunchi la piept, cu braţul înconjurându-l alene.

— Dar mă tem că eşti prea frumoasă, chiar şi pe întuneric, adaugă el.

S-a apropiat şi mâna lui a găsit-o pe a ei.

— Cum te numeşti, de fapt? întreabă, iar ea îşi doreşte să-i poată spune.

Încearcă, încearcă din greu, crezând că poate, măcar o dată, sunetele îi vor ieşi de pe limbă. Dar vocea i se frânge după ce rosteşte *A,* aşa că spune:

— Anna.

— Anna, repetă Remy, dându-i o şuviţă rătăcită după ureche. Ţi se potriveşte.

Va folosi o sută de nume de-a lungul anilor şi, de nenumărate ori, va auzi acele cuvinte, până când va începe să se întrebe dacă numele este cu adevărat important. Ideea îşi va pierde sensul, aşa cum se întâmplă când rosteşti prea des un cuvânt, care se desface în sunete şi silabe inutile. Va folosi fraza obosită ca dovadă că un nume chiar nu contează, chiar dacă tânjeşte să îl spună şi să îl audă pe al ei.

— Spune-mi, Anna, *cine* eşti? o întreabă Remy.

Îi spune. Sau încearcă. Relatează călătoria ei stranie şi întortocheată, iar când nu ajunge la urechile lui, o ia de la capăt şi îi spune altă versiune a adevărului, una care ocoleşte marginile poveştii, netezind colţurile aspre şi umanizându-le.

Povestea Annei este umbra palidă a poveştii lui Adeline.

O fată care fuge de viaţa unei femei. Lasă în urmă tot ce a ştiut şi evadează în oraş, dezmoştenită, dar liberă.

— Incredibil, spune el. Ai plecat?

— A trebuit, răspunde ea, şi nu e o minciună. Recunoaşte că mă consideri nebună.

— Aşa este, spune Remy zâmbind. Cea mai nebună. Şi

cea mai incredibilă. Cât curaj!

— Mie nu mi s-a părut curaj, spune Addie, trăgând de coaja pâinii. Mi s-a părut că nu am avut de ales. De parcă… Vorbele i se blochează, dar nu e sigură că de vină e blestemul, ci poate doar amintirea. Parcă simţeam că mor acolo.

Remy dă din cap, gânditor.

— Locurile mici cuprind vieţi mărunte. Unora le place aşa. Le place să se ştie în siguranţă. Dar dacă nu faci decât să calci pe urmele altora, nu îţi poţi croi propriul drum. Nu poţi lăsa ceva în urmă.

Addie simte un nod în gât.

— Crezi că viaţa nu are valoare dacă nu laşi ceva în urmă?

Expresia lui Remy devine serioasă şi probabil că intuieşte tristeţea din glasul ei, pentru că spune:

— Cred că sunt multe feluri de a conta. Îşi scoate cartea din buzunar. Acestea sunt cuvintele unui bărbat – Voltaire. Dar sunt şi mâinile care au mânuit tiparul. Cerneala care le-a făcut citibile, copacul din care e făcută hârtia. Toate contează, deşi aprecierea merge numai spre numele de pe copertă.

El a interpretat-o greşit, presupunând că întrebarea provenea dintr-o frică mai obişnuită. Dar vorbele lui contează – deşi vor trece ani până când Addie va descoperi cât de mult.

Tac atunci amândoi, o tăcere pe care apasă gândurile lor. Căldura verii s-a domolit, făcând loc unei adieri confortabile, odată cu lăsarea nopţii. Ora târzie se aşterne asupra lor, ca un cearşaf.

— Este târziu, spune el când coboară, strecurându-se înapoi pe stradă. Te conduc acasă.

Ea clatină din cap.

— Nu e nevoie.

— Dar vreau, insistă el. Te-oi fi deghizând tu în bărbat, dar eu cunosc adevărul, aşa că onoarea nu îmi permite să te las aici. Întunericul nu-i un loc în care să fii singură.

Nici măcar n-are habar ce adevăr grăieşte. Pieptul o

doare la ideea că va pierde magia nopţii şi dezinvoltura care începea să se contureze între ei, o dezinvoltură născută din ore, nu din zile sau luni petrecute împreună, însă tot e ceva, chiar dacă ceva fragil.

— Prea bine, spune ea, iar zâmbetul lui, când răspunde, e bucurie pură.

— Ia-o înainte.

Ea nu are unde să-l ducă, dar porneşte în direcţia aproximativă a unui loc în care a stat cu câteva luni în urmă. I se strânge pieptul tot mai tare, cu fiecare pas, pentru că fiecare pas o duce mai aproape de final. Şi, când cotesc pe strada pe care şi-a plasat casa inventată şi se opresc în faţa uşii ei închipuite, Remy o sărută o dată, pe obraz. Chiar şi pe întuneric ea îl vede roşind.

— Aş vrea să te revăd, zice el, pe lumină sau pe întuneric. Ca femeie sau ca bărbat. Te rog să îmi permiţi.

Inima ei se frânge, pentru că nu există o zi de mâine, doar noaptea aceea, iar Addie nu este pregătită să se rupă firul, să se încheie noaptea, aşa că spune:

— Permite-mi să te conduc acasă, şi când el deschide gura să protesteze, ea insistă: întunericul nu-i potrivit să-l înfrunţi singur.

El o priveşte în ochi şi poate că ştie ce vrea ea să spună, sau poate că nu vrea deloc să lase noaptea asta în urmă, la fel ca ea, pentru că îi oferă repede braţul şi zice:

— Cât de nobil!

Şi iată-i pornind iar la drum, râzând când îşi dau seama că nu fac decât să se întoarcă pe unde au venit. Dacă drumul spre casa ei închipuită a fost relaxat, drumul spre a lui este plin de încântarea nerăbdării.

Când ajung la casa în care locuieşte el, nu se mai prefac că-şi iau la revedere. El o conduce sus, pe scări, cu degetele împletite, cu paşii împleticiţi, respirând greu, şi când ajung în odaia lui închiriată, nu mai zăbovesc în prag.

Ea simte un nod în piept când se gândeşte la ce urmează.

Sexul a fost mereu o povară, o necesitate generată de circumstanţe, o monedă, iar până acum a fost dispusă să

plătească preţul. Chiar şi acum este pregătită ca el să o împingă şi să îi dea jos hainele. E pregătită pentru întreruperea dorinţei, îndepărtată de un act deloc subtil.

Dar el nu se impune. Există o nerăbdare, într-adevăr, însă Remy o păstrează între ei, întinsă ca o frânghie. Întinde o mână sigură şi îi ia pălăria de pe cap, o pune pe birou. Degetele lui alunecă pe ceafa ei, prin părul ei, iar gura lui o găseşte pe a ei.

Pentru prima dată, ea nu simte nicio împotrivire, nici urmă de groază, ci doar un fel de entuziasm agitat, iar tensiunea din aer este îndoită de o foame teribilă. Degetele ei se joacă cu şnurul pantalonilor lui, dar mâinile lui se mişcă mai încet, descheindu-i tunica, trecându-i materialul peste cap, desfăcând muselina pe care şi-a petrecut-o peste sâni.

— Mult mai uşor decât cu un corset, murmură el sărutându-i pielea gâtului şi, pentru prima dată dintre toate acele nopţi din patul copilăriei sale din Villon, Addie simte căldură în obraji, pe piele, între picioare.

El o ghidează în spate, spre saltea, cu o ploaie de sărutări pe gât, pe curbura sânilor, înainte să se desprindă şi să se urce în pat, deasupra ei. Ea se desface în jurul lui, cu respiraţia întretăiată la prima împunsătură, iar Remy se retrage, cât să o privească, să se asigure că este bine, iar când ea încuviinţează, el o sărută şi abia apoi continuă, mai adânc.

Spatele ei se arcuieşte, iar presiunea face loc plăcerii, o căldură profundă, cutremurătoare. Corpurile lor se apasă, se mişcă împreună, iar ea îşi doreşte să poată şterge celelalte nopţi, pe ceilalţi bărbaţi, respiraţia lor acră şi greutatea jenantă, împungerile brutale care se încheiau cu spasme bruşte, abrupte, înainte ca ei să se retragă şi să plece. Pentru ei, umezeala era umezeală, iar căldura, căldură, şi ea nu era decât un instrument al plăcerii lor.

Nu poate şterge amintirea nopţilor de dinainte, aşa că decide să devină un palimpsest şi să îl lase pe Remy să scrie peste celelalte rânduri.

Aşa ar fi trebuit să fie.

Numele pe care Remy i-l şopteşte în păr nu este al ei, dar nu contează. Acum poate fi Anna. Poate fi oricine.

Respiraţia lui Remy se înteţeşte, el creşte ritmul şi intră mai adânc, iar Addie simte că şi ea se agită, că trupul ei se strânge în jurul lui, condus spre apogeu de mişcarea şoldurilor lui şi de buclele blonde care i se rostogolesc pe faţă. Ea se strânge tot mai tare şi mai tare şi apoi se pierde şi, la câteva momente după aceea, şi el.

Remy se prăbuşeşte lângă ea, dar nu se rostogoleşte într-o parte. Îi dă la o parte o şuviţă de păr de pe obraz, îi sărută tâmpla şi râde, doar ceva mai mult decât un zâmbet sonor, dar care o încălzeşte peste tot.

El cade pe pernă, iar somnul îi cuprinde pe amândoi, al lui de plumb, după momentul de plăcere, al ei uşor, pe aţipite, dar fără vise.

Addie nu mai visează.

Nu a mai visat de la noaptea aceea din pădure. Sau, dacă visează, e singurul lucru pe care nu şi-l aminteşte. Poate că în mintea ei nu este spaţiu, fiind foarte plină de amintiri. Poate că e o altă faţetă stranie a blestemului, să trăiască aşa cum trăieşte ea. Sau poate că, într-un fel, e o dovadă de compasiune, pentru că multe dintre vise ar fi coşmaruri.

Dar rămâne, bucuroasă, lângă el, şi pentru câteva ore aproape că uită.

Remy s-a îndepărtat de ea în timp ce doarme şi are spatele expus, iar ea îşi pune mâna între omoplaţii lui şi îl simte respirând, îi conturează şira spinării cu degetele, studiindu-i contururile cum le-a studiat şi el pe ale ei, în momentele de pasiune. Atingerea ei este uşoară ca o pană, dar el se agită şi se mişcă şi se întoarce spre ea.

Pentru o clipă, faţa lui este luminoasă şi caldă. Este faţa care s-a aplecat spre ea pe stradă şi care i-a zâmbit printre secrete împărtăşite în cafenea, care a râs când a condus-o acasă, apoi ea l-a condus pe el.

Dar, în timpul cât îi ia lui să se trezească, faţa aceea dispare, şi odată cu ea, tot ce a ştiut. O umbră îi întunecă ochii albaştri, calzi, gura primitoare. Tresare niţel, se sprijină în cot, nu ştie ce caută străina aceea în patul lui.

Fireşte că acum e o străină.

Pentru prima dată de când s-au cunoscut, seara trecută, el se încruntă, se bâlbâie rostind cuvinte prea formale, stânjenite, şi inima lui Addie se frânge. Încearcă să fie bun, dar ea nu poate îndura, aşa că se ridică şi se îmbracă pe cât de repede poate, într-o inversare a timpului cât i-a luat lui să o dezbrace. Nu se chinuieşte cu şnururi sau catarame. Nu se întoarce spre el, nu înainte de a-i simţi căldura mâinii pe umăr, cu o atingere aproape blândă, şi crede, disperată, că poate – poate – mai există o cale. Se întoarce, sperând să îl privească în ochi, dar el se uită în altă parte şi îi vâră trei monede în palmă.

Totul se răceşte.

Plată.

Vor trece mulţi ani până când ea va putea să citească în greacă şi mult mai mulţi până când va auzi mitul lui Sisif, dar când se va întâmpla, va încuviinţa, cu palmele durând-o de greutatea bolovanilor împinşi pe deal, cu inima grea după ce i-a privit rostogolindu-se înapoi.

În clipa aceea, nu există niciun mit.

Doar băiatul acesta frumos, cu spatele la ea.

Doar Remy, care nu dă să o urmeze, când ea se grăbeşte spre uşă.

Ceva îi atrage atenţia: un teanc de foi legate pe podea. Este cărţulia din cafenea. Ultima publicată de Voltaire. Addie nu ştie ce o face să o ia – poate că îşi doreşte o amintire a nopţii lor, ceva mai mult decât arama din palmă –, dar într-o clipă cartea este pe jos, aruncată printre haine, şi în clipa următoare este lipită la pieptul ei, cu celelalte lucruri.

Mâinile ei au devenit iscusite, dar, chiar dacă furtul ar fi fost stângaci, Remy tot nu ar fi observat, pentru că încă stă pe pat şi se uită în altă parte.

— V —

New York City
15 martie 2014

Addie îl conduce pe Henry pe stradă şi o cotesc spre o uşă din oţel indescriptibilă, plină de postere vechi. Un bărbat se află în zonă, fumând şi uitându-se la poze pe telefon.

— Jupiter, zice ea dintr-odată, iar bărbatul devine atent şi deschide uşa, expunând un peron îngust şi un set de scări care duc spre o zonă nevăzută.

— Bine aţi venit la *A Patra Linie.*

Henry îi aruncă o privire precaută, dar Addie îl apucă de mână şi îl trage prin uşă. Se răsuceşte, uitându-se înapoi când uşa se închide.

— Nu există a patra linie, spune el şi Addie rânjeşte.

— Exact.

Asta adoră Addie la un oraş precum New Yorkul. Este atât de plin de locuri ascunse, de uşi infinite, care duc spre camere infinite, şi dacă ai timp, poţi găsi multe dintre ele. Pe unele le-a găsit întâmplător, iar pe altele, în decursul unei aventuri. Le ţine la păstrare, ca pe nişte hârtiuţe între paginile unei cărţi.

O scară duce spre alta, iar a doua este mai lată şi făcută din piatră. Tavanul se arcuieşte deasupra lor, rigipsul face loc pietrei, apoi dalelor, unui tunel luminat doar de o serie de felinare electrice, dar sunt suficient de distanţate ca să nu influenţeze prea mult întunericul. Sunt ca o dâră de firimituri de pâine, cât să vadă cu ajutorul lor, şi de aceea Addie se bucură să remarce expresia lui Henry când îşi dă seama unde se află.

Metroul din New York City are aproape cinci sute de staţii active, dar nu se ştie sigur care este numărul tunelelor

abandonate. Unele dintre ele sunt deschise publicului, atât monumente ale trecutului, cât şi saluturi către viitorul încă nedefinit. Unele sunt doar nişte linii închise, vârâte între cele funcţionale.

Altele sunt secrete.

— Addie… murmură Henry, dar ea ridică un deget, cu capul înclinat, ascultând.

Muzica începe ca un ecou, un murmur îndepărtat, o senzaţie ca un sunet. Se ridică la fiecare pas pe care ei îl fac, pare să umple aerul din jurul lor, mai întâi un zumzet, apoi un puls, şi, în cele din urmă, un ritm.

În faţă, tunelul este zidit în cărămidă, marcat doar de o săgeată albă la stânga. După colţ, muzica se intensifică. Încă o fundătură, încă o cotitură şi…

Sunetul se prăvăleşte asupra lor.

Întreg tunelul vibrează de forţa basului, de reverberaţia corzilor în piatră. Leduri pulsează în alb-albastru, un stroboscop reduce clubul ascuns la imagini mute. O lume care se zvârcoleşte, trupuri săltând în ritm, câţiva muzicieni agită chitare electrice pe o scenă din beton, iar un şir de barmani sunt surprinşi în timp ce toarnă băuturi în pahare.

Zidurile tunelului sunt acoperite cu dale cenuşii şi albe, benzi late care se răsucesc în arce deasupra capului, coboară din nou, ca nişte coaste, de parcă s-ar afla în burta unei bestii măreţe, uitate, iar ritmul ar fi cel al inimii sale.

A Patra Linie este un loc primordial. Genul de loc care i-ar plăcea lui Luc.

Dar este *al ei.* Addie a găsit singură tunelul. I l-a arătat muzicianului devenit manager, care căuta un spaţiu. Mai târziu, în seara aceea, i-a sugerat chiar şi numele, cu capetele aplecate deasupra unui cocktail. Urmele lui de pix. Ideea ei. Este convinsă că s-a trezit a doua zi mahmur şi cu primele idei de A *Patra Şină.* Şase luni mai târziu, l-a văzut în faţa uşilor din oţel. A văzut logoul pe care-l concepuseră amândoi, dar într-o versiune finisată, vârât între posterele care se scorojeau, şi a simţit încântarea acum familiară de a şopti o dorinţă şi a o vedea căpătând contururi.

Addie îl trage pe Henry spre barul improvizat.

Este simplu: zidul tunelului a fost separat în trei, în spatele unei plăci late din piatră palidă, care serveşte drept element de susţinere. Opţiunile sunt votcă, coniac sau tequila, iar în faţa fiecăreia stă câte un barman.

Addie comandă două pahare de votcă.

Tranzacţia are loc în tăcere. Nu are sens să urle peste perdeaua de sunete. Mai multe degete ridicate, o bancnotă de zece pusă pe bar. Barmanul – un tip afro-american subţirel, cu licăriri argintii în ochi – toarnă două shoturi şi îşi desface mâinile ca un dealer care aşază cărţile.

Henry ridică paharul şi Addie face la fel cu al ei, iar gurile lor se mişcă simultan (crede că el spune *noroc,* iar ea răspunde *salut),* dar sunetele sunt înghiţite, iar ciocnirea paharelor nu e decât o vibraţie scurtă în degetele lor.

Votca îi aprinde stomacul ca un chibrit, iar căldura îi pătrunde printre coaste.

Pun amândoi paharele goale pe bar, iar Addie îl trage deja pe Henry către trupurile care se strivesc pe scenă, când tipul din spatele tejghelei se întinde şi îl prinde pe Henry de încheietura mâinii.

Barmanul zâmbeşte, scoate un al treilea pahar de shot şi toarnă iar. Îşi duce mâna la piept, într-un gest universal care înseamnă *Din partea casei.*

Beau amândoi şi ea simte din nou căldura răspândindu-i-se din piept spre membre, iar mâna lui Henry este într-a ei şi se mişcă împreună spre mulţime. Addie priveşte în spate, îl vede pe barman uitându-se după ei şi o cuprinde o senzaţie ciudată, ridicându-se ca nişte ultime rămăşiţe de vis, şi vrea să spună ceva, dar muzica e un zid, iar votca îi netezeşte zimţii gândurilor, până când uită, şi apoi iată-i pierduţi în mulţime.

La suprafaţă o fi început de primăvară, dar acolo, în subteran, este vară târzie, umedă şi apăsătoare. Muzica e lichidă, aerul, dens ca un sirop, când plonjează în încrengătura de braţe. Tunelul este zidit cu cărămidă în spatele scenei, creând o lume a reverberaţiilor, un loc în care sunetul revine, se dublează, subţiindu-se cu fiecare notă, fără să dispară pe deplin. Chitarişti se lansează într-

un *riff*[17] complicat, la unison, suplinind efectul de ecou şi agitând apele mulţimii.

Atunci fata păşeşte în lumina reflectoarelor.

Este un spiriduş adolescent – *din neamul zânelor,* ar zice Luc –, într-o rochie baby doll neagră şi bocanci în stil militar. Părul ei blond platinat e ridicat pe creştet, în două cocuri identice, cu vârfurile ca nişte ţepuşe. Singurele tuşe de culoare sunt buzele roşii şi curcubeul desenat ca o mască peste ochi. Chitariştii iuţesc ritmul, cu degetele alergând peste corzi. Aerul se zguduie, ritmul bubuie prin piele, prin muşchi, prin os.

Fata începe să cânte.

Vocea ei este vaiet, strigăt de *banshee*[18]*,* dacă o *banshee* s-ar tângui ritmat. Silabele se topesc laolaltă, consoanele se înceţoşează, iar Addie se trezeşte că aşteaptă nerăbdătoare cuvintele. Dar ele se retrag, alunecă sub ritm, se pliază după energia feroce din *A Patra Linie.*

Chitarele cântă mai departe refrenul hipnotic.

Solista pare aproape o marionetă, manevrată cu sfori.

Addie se gândeşte că Luc ar adora-o, se întreabă dacă el a fost vreodată aici, de când ea a găsit locul. Inspiră, de parcă ar putea adulmeca întunericul, ca fumul, în aer. Dar apoi îşi impune să se oprească, îşi goleşte mintea de el, face loc pentru băiatul de lângă ea, care se zbânţuie în ritm.

Henry are capul dat pe spate, cu ochelarii aburiţi şi cu sudoarea alunecându-i pe obraji ca lacrimile. Pentru o clipă, arată imposibil, nemărginit de trist, şi ea îşi aminteşte de durerea din vocea lui când a vorbit despre pierderea timpului.

Dar apoi se uită la ea şi zâmbeşte, şi momentul dispare, un renghi al luminilor, iar ea se întreabă cum şi de unde a apărut el, ştie că este prea frumos să fie adevărat, dar

[17] Frază melodică sau motiv care se repetă ca temă principală, termen introdus prin muzica jazz (n. trad.).

[18] Fiinţă supranaturală din folclorul celtic, al cărei vaiet se spune că ar prezice decesul unei persoane dragi celui sau celei care o aude (n. trad.).

acum doar se bucură de prezenţa lui acolo.

Închide ochii şi se abandonează ritmului, şi este la Berlin, în Mexico City, la Madrid, şi este acolo, acum, cu el.

Dansează până când îi dor picioarele.

Până când sudoarea le cuprinde pielea şi aerul devine prea dens să poată fi respirat.

Până când ritmul scade şi între ei mai are loc doar o conversaţie mută, ca o scânteie.

Până când el o trage spre bar şi spre tunel, în direcţia din care au venit, însă traficul este cu sens unic, scările şi uşa din oţel duc doar înăuntru.

Până când ea face semn din cap în altă direcţie, spre arcada întunecoasă din zidul tunelului, aproape de scenă, îl duce pe scările înguste, iar muzica scade tot mai mult, cu fiecare treaptă, şi urechile zumzăie de zgomotul lăsat în urmă.

Până când ies împreună în noaptea rece de martie, umplându-şi plămânii cu aer curat.

Şi primul sunet limpede pe care-l aude Addie este râsul lui.

Henry se întoarce spre ea, cu ochii sclipind, cu obrajii roşii, îmbătat nu atât de votcă, ci de energia din *A Patra Linie.*

Încă râde când se declanşează furtuna.

Un tunet şi, câteva clipe mai târziu, începe ploaia. Nu e doar o bură – nici măcar stropi de ploaie de avertizare, din care se formează curând ploaia molcomă ci un şuvoi, căzând subit, ca o cascadă. Genul de ploaie care te izbeşte ca un zid şi te murează complet în doar câteva secunde.

Addie icneşte simţind şocul subit de frig.

Sunt la trei metri de streaşina cea mai apropiată, dar niciunul nu fuge la adăpost.

Ea zâmbeşte ploii şi lasă apa să îi sărute pielea.

Henry o priveşte, Addie îl priveşte pe el, apoi el îşi deschide braţele, parcă pentru a întâmpina furtuna, cu pieptul ridicându-se şi coborând rapid. Apa i se agaţă de genele negre, îi alunecă pe faţă, îi spală hainele, şi Addie îşi dă seama că, în ciuda asemănărilor, Luc nu a arătat

niciodată aşa.

Tânăr.

Uman.

Viu.

Îl trage pe Henry spre ea, se bucură de apăsarea trupului său cald, îşi trece mâna prin părul lui şi, pentru prima dată, rămâne aşa, expunându-i trăsăturile ascuţite ale feţei, liniile maxilarului, ochii într-o nuanţă mai puternică de verde, cum nu i-a mai văzut până acum.

— Addie, respiră el, iar sunetul o face să simtă scântei pe piele, şi când o sărută are gust de sare şi de vară.

Dar i se pare că seamănă prea mult cu punctul de la sfârşitul unei propoziţii, iar ea nu este pregătită ca seara să se încheie, aşa că îl sărută şi ea, adânc, şi transformă punctul într-o întrebare, într-un răspuns.

Apoi fug amândoi, nu la adăpost, ci după metrou.

Se împleticesc în apartamentul lui, cu hainele ude lipindu-li-se de trupuri.

Sunt amândoi o încâlceală de membre pe coridor, incapabili să ajungă suficient de aproape. Ea îi scoate ochelarii, îi aruncă pe un scaun de alături, se dezbracă de geacă, deşi pielea i se lipeşte de a gecii. Se sărută iar. Disperaţi, flămânzi, sălbatici, iar ea îşi trece degetele peste coastele lui, se agaţă de fermoarul blugilor lui.

— Eşti sigură? o întreabă el şi, drept răspuns, ea îi trage gura spre a ei, îi ghidează mâinile spre nasturii bluzei, cât ale ei îi găsesc cureaua.

El o lipeşte de perete şi îi rosteşte numele, care îi fulgeră fetei prin membre, îi încinge vintrele, îi trezeşte dorinţa între picioare.

Şi apoi sunt pe pat şi, pentru o secundă, doar pentru o secundă, ea e transportată în altă parte, în *alt timp,* iar întunericul se pliază în jurul ei. Un nume şoptit pe piele.

Dar pentru el a fost Adeline, doar Adeline. Adeline *a lui. Adeline a mea.*

Aici şi acum, este Addie. În sfârşit.

— Spune-l din nou.

— Ce să spun? murmură el.

— Numele meu.

Henry zâmbeşte.

— Addie, şopteşte el, cu buzele lipite de gâtul ei.

— Addie.

Săruturile îi acoperă clavicula.

— Addie.

Stomacul.

— Addie.

Şoldurile.

Gura lui găseşte căldura dintre picioarele ei, iar degetele ei se încurcă în buclele lui negre şi spatele i se arcuieşte de plăcere. Timpul se înfioară, alunecă. El îşi reia acţiunile, o sărută iar, apoi ea ajunge deasupra lui, împingându-l între aşternuturi.

Nu se potrivesc perfect. N-a fost făcut pentru ea, aşa ca Luc – dar e mai bine, pentru că el este real, şi blând, şi uman, şi îşi aminteşte.

Când se termină, ea se prăbuşeşte, abia mai respirând, între cearşafuri, lângă el, cu sudoarea şi ploaia răcindu-i-se pe piele. Henry se ghemuieşte în jurul ei, o trage în cercul căldurii lui şi ea îi simte inima bătându-i între coaste, un metronom care-şi recapătă ritmul.

Camera se umple de tăcere, marcată doar de ploaia care bate molcom în ferestre. Momente leneşe de după pasiune – curând, ea îl simte că adoarme.

Addie priveşte tavanul.

— Să nu uiţi, zice ea încet, cuvinte care sunt pe jumătate rugăminte, pe jumătate implorare.

Braţele lui Henry o strâng mai tare, iar corpul i se trezeşte din somn.

— Ce să uit? murmură el, deja adormind la loc.

Addie aşteaptă ca respiraţia lui să se calmeze, înainte să şoptească în întuneric:

— Pe mine.

— VI —

Paris, Franţa
29 iulie 1724

Addie ţâşneşte în noapte, ştergându-şi lacrimile de pe obraji.

Îşi strânge jacheta pe lângă corp, în ciuda căldurii de vară, şi îşi croieşte drum singură prin oraşul adormit. Nu se îndreaptă spre coliba pe care o numeşte „acasă” în acest anotimp. Doar se mişcă înainte, pentru că nu poate suporta să stea pe loc.

Aşa că merge.

La un moment dat, îşi dă seama că nu mai este singură. Aerul se schimbă, se simte o briză uşoară, care aduce mirosul de frunze al pădurilor de la ţară, şi iată-l, pas la pas cu ea. O umbră elegantă, îmbrăcată după ultima modă pariziană, cu gulerul şi manşetele tivite cu dantelă.

Doar buclele negre îi flutură în jurul feţei, libere.

— Adeline, Adeline, spune el cu vocea încărcată de plăcere, iar ei i se pare că a revenit alături de Remy, în pat, de Remy care-i şopteşte *Anna, Anna* în păr.

Au trecut patru ani de la ultima lui vizită.

Patru ani în care ea şi-a ţinut respiraţia şi, deşi nu o va recunoaşte niciodată, să îl vadă i se pare că o ajută să respire din nou. Este o uşurare teribilă, care îi deschide pieptul. Oricât ar detesta umbra, zeul, monstrul în trupul său furat, este încă singurul care şi-o aminteşte.

Asta nu o face să îl urască mai puţin.

De fapt, îl urăşte mai mult.

— Unde ai fost? se răsteşte ea.

O plăcere arogantă îi sclipeşte în ochi, precum stelele.

— De ce? Ţi-a fost dor de mine?

Addie nu se încrede să vorbească.

— Haide, insistă Luc, doar n-ai crezut că-ţi voi înlesni lucrurile.

— Au trecut patru ani, spune ea, tresărind de furia din voce, care seamănă prea mult cu nevoia.

— Patru ani nu înseamnă nimic. Sunt ca o respiraţie. O clipită.

— Şi totuşi, vii acum.

— Îţi cunosc inima, draga mea. Ştiu când ezită.

Degetele lui Remy, închizându-i palma în jurul monedelor, greutatea bruscă a tristeţii, şi întunericul, atras către durere ca un lup care simte iz de sânge.

Luc se uită la pantalonii ei, prinşi sub genunchi, la tunica bărbătească, descheiată la gât.

— Trebuie să spun că te prefer în roşu, comentează el.

Inima i se opreşte când el pomeneşte despre noaptea aceea de acum patru ani, prima dată când nu a venit. Savurează să o vadă surprinsă.

— Ai văzut, spune ea.

— Sunt noaptea însăşi. Văd totul. Face un pas mai aproape, purtând miros de furtuni văratice, sărutul frunzelor pădurii. Dar rochia pe care ai purtat-o pentru mine era superbă.

Ruşinea i se strecoară sub piele, urmată de căldura mâniei, ştiind acum că el o privise. O privise cum îşi pierdea speranţa, stinsă odată cu lumânările de la geam, cum se prăbuşea singură, în beznă.

Îl detestă şi poartă ura ca pe o haină, o strânge în jurul ei şi îi zâmbeşte lui.

— Ai crezut că mă voi ofili fără atenţia ta. Dar iată că nu.

Întunericul mârâie.

— Au trecut doar patru ani, spune el. Poate că data viitoare voi aştepta mai mult. Sau poate… Mâna lui îi atinge bărbia, ridicându-i faţa spre a lui. Voi renunţa la aceste vizite şi te voi lăsa să rătăceşti până la sfârşit.

O îngrozeşte gândul, dar nu-i permite să vadă.

— Dacă ai face asta, spune ea, nu mi-ai căpăta sufletul.

El ridică din umeri.

— Am o mie de alte suflete care aşteaptă să fie culese, şi

tu eşti numai una. Acum e mai aproape de ea, prea aproape, cu degetul mare mângâindu-i maxilarul, cu degetele alunecându-i pe ceafă. Ar fi atât de uşor să te uit. Toată lumea a făcut-o deja. Ea încearcă să se retragă, dar mâna lui e de piatră şi o ţine bine. Voi fi blând şi totul se va termina repede. Spune da acum, o îndeamnă el, înainte să mă răzgândesc.

Pentru o clipă cumplită, ea nu are încredere să vorbească. Greutatea monedelor din palma ei este prea recentă, durerea nopţii smulse, iar în ochii lui Luc dansează izbânda. Este suficient ca ea să-şi revină.

— Nu, spune Addie mârâind.

Şi iat-o, ca un dar, o fulgerare de mânie pe faţa lui perfectă.

Mâna lui cade, greutatea lui dispare precum fumul, iar Addie este din nou lăsată singură, în întuneric.

La un moment dat, noaptea se destramă.

Când întunericul începe să slăbească, să-şi piardă puterea asupra cerului, se întâmplă lent, atât de lent, încât nu observă imediat, ci de-abia când lumina se strecoară deja înăuntru, de-abia când luna şi stelele au dispărut, iar greutatea atenţiei lui Luc i se ridică de pe umeri.

Addie urcă scările de la Sacré Coeur, se aşază în vârf, cu biserica în spate şi Parisul întins la picioare, şi priveşte cum 29 iulie devine 30, priveşte soarele răsărind peste oraş.

Aproape a uitat de cartea luată de pe podeaua lui Remy.

A strâns-o atât de tare, că o dor degetele. Acum, în lumina apoasă a dimineţii, încearcă să descifreze titlul, silabisindu-l. *Henriade*[19]*.* Cuvântul acela nou este un roman, deşi ea încă nu ştie asta. Addie trece de copertă şi încearcă să citească prima pagină, dar reuşeşte un singur rând înainte să se sfarme cuvintele în litere, iar literele să se înceţoşeze, şi trebuie să reziste pornirii de a arunca blestemata de carte, de a o azvârli pe scări.

Închide ochii şi inspiră adânc, se gândeşte la Remy, nu la

[19] Poem epic scris de filosoful francez Voltaire şi publicat în 1723 (n. trad.).

cuvintele sale, ci la plăcerea blândă din vocea lui când vorbea despre citit, la încântarea din ochii lui, la bucurie şi la speranţă.

Va fi o călătorie dificilă, plină de începuturi şi de sfârşituri şi de mii de frustrări.

Îi va lua aproape un an să descifreze primul roman – un an de aplecări asupra fiecărui rând, încercând să facă fiecare propoziţie să capete sens, apoi fiecare pagină, apoi fiecare capitol. Şi totuşi, va dura încă un deceniu înainte ca acţiunea să i se pară naturală, înainte ca truda să dispară şi să găsească plăcerea ascunsă din poveste.

Va dura, însă Adeline are timp suficient.

Deschide ochii şi o ia de la capăt.

— VII —

New York City
16 martie 2014

Addie se trezeşte în miros de pâine prăjită, în sfârâitură de unt într-o tigaie încinsă. Patul este gol lângă ea, uşa aproape închisă, dar ea îl aude pe Henry mişcându-se prin bucătărie, în murmurul blând al radioului. Camera este răcoroasă, iar patul, cald, şi ea îşi ţine respiraţia, încercând să păstreze şi momentul, aşa cum a făcut-o deja de o mie de ori, când s-a agăţat de trecut în prezent şi a încercat să evite viitorul, căderea.

Dar astăzi e altceva.

Cineva îşi aminteşte.

Aruncă păturile deoparte, îşi caută hainele pe podea, dar nu vede nici urmă de blugii sau de bluza udate de ploaie – doar geaca din piele, aşezată pe spătarul unui scaun. Addie găseşte un halat şi îl înfăşoară în jurul ei, îngropându-şi nasul în guler. Este purtat şi moale, miroase a bumbac curat şi a balsam şi are un iz slab de cocos din şampon, un miros pe care va ajunge să-l identifice drept al lui.

Intră desculţă în bucătărie. Henry toarnă cafea dintr-o presă franceză. Ridică privirea şi zâmbeşte.

— Bună dimineaţa.

Două cuvinte scurte, care mişcă lumea.

Nu sunt *Îmi pare rău.* Nici *Nu îmi amintesc.* Nici *Cred că eram beat.*

Doar *bună dimineaţa.*

— Ţi-am pus hainele în uscător, spune el. Ar trebui să fie gata în curând. Ia-ţi o cană.

Majoritatea oamenilor au un raft de căni. Henry are un perete. Atârnă de cârlige pe un rastel, cinci orizontale, şapte verticale. Unele au modele, altele sunt simple şi nu

vede două la fel.

— Nu sunt sigură că ai suficiente.

Henry îi aruncă o privire piezişă. Are un fel de a zâmbi cu jumătate de gură. E ca lumina ascunsă după o perdea, dunga de soare din spatele norilor, o promisiune, nu o realitate – dar căldura pătrunde.

— Era o chestie în familia mea, spune el. Indiferent cine venea la cafea, putea alege cana care-i spunea ceva în ziua cu pricina.

Cana lui stă pe blat. Este cenuşie, ca de cărbune, cu interiorul argintiu, parcă lichid. O furtună de nori şi contururile sale. Addie studiază peretele, încercând să aleagă. Se întinde după o cană mare, din porţelan, cu frunzuliţe albastre, o cântăreşte în palmă, dar observă alta. Dă să pună mâna pe ea, când Henry o opreşte.

— Mă tem că toate alegerile sunt definitive, spune el, întinzând unt pe pâine. Va trebui să încerci din nou mâine.

Mâine. Cuvântul i se umflă în piept.

Henry toarnă cafea, iar Addie îşi sprijină coatele pe blat, ia cana în mâini, inspiră mirosul dulce-amărui. Pentru o clipă, este din nou în Paris, unde stă într-un colţ de cafenea, cu Remy, care-i spune: *Bea.* Astea sunt amintirile ei, trecutul ridicând capul în prezent, un palimpsest scos la lumină.

— Hei, spune Henry, readucând-o lângă el. Am găsit ăsta pe podea. E al tău?

Ea se uită la inelul din lemn.

— Nu îl atinge.

Addie i-l smulge din mână, prea repede. Interiorul îi atinge vârful degetului, i se rostogoleşte în jurul unghiei ca o monedă, cu uşurinţa unei busole în căutarea nordului.

— Rahat.

Addie se cutremură şi scapă inelul. Acesta se rostogoleşte pe jos şi se prinde de marginea unui covoraş. Fata îşi apucă degetele de parcă s-ar fi ars, cu inima bubuindu-i.

Nu şi l-a pus pe deget.

Cu toate acestea, privirea ei se opreşte pentru o clipă

asupra ferestrei, dar este dimineaţă şi lumina soarelui pătrunde prin perdele, întunericul nu o poate găsi aici.

— Ce s-a întâmplat? întreabă Henry derutat.

— Nimic, răspunde ea, scuturând din mână. O aşchie, atât. O prostie. Îngenunchează încet, să îl recupereze, atentă să îi atingă doar exteriorul. Scuze, spune apoi, ridicându-se.

Pune inelul pe blat, între ei, cu palmele întinse de o parte şi de alta. În lumina artificială, lemnul palid pare aproape gri. Addie se uită urât la inel.

— Ai avut vreodată un lucru pe care îl iubeşti, dar îl şi urăşti, şi totuşi nu te înduri să scapi de el? Ceva pe care aproape că-ţi doreşti să îl pierzi, pentru că atunci nu ar mai fi acolo şi nu ar fi vina ta…

Încearcă să vorbească nonşalant.

— Da, zice el încet. Da.

Deschide un sertar şi scoate ceva mic, auriu. Steaua lui David. Un pandantiv fără lanţ.

— Eşti evreu?

— Am fost.

Două cuvinte, atât spune. Atenţia i se îndreaptă iar spre inel.

— Pare vechi.

— Este.

La fel ca ea.

Amândoi ar fi trebuit să nu mai existe, cu mult timp în urmă.

Ea îşi apasă palma peste inel, simte marginea netedă care-i sapă în palmă.

— A aparţinut tatălui meu, zice ea, şi nu e o minciună, ci doar un început de adevăr.

Închide palma în jurul lui şi-l pune în buzunar. Nu este greu, dar îl simte. Îl simte mereu.

— În fine, zice ea cu un zâmbet prea strălucitor. Ce avem la micul dejun?

De câte ori a visat Addie aşa ceva?

Cafea fierbinte, pâine prăjită cu unt, razele soarelui

pătrunzând prin ferestre, zile noi care nu sunt începuturi de la zero, lipsa tăcerii stânjenite a străinilor, un băiat şi o fată, coate pe blat, vizavi de ea, confortul simplu al unei nopţi neuitate.

— Cred că adori micul dejun, spune Henry, iar ea îşi dă seama de propriul zâmbet larg la mâncare.

— Da, este masa mea preferată, răspunde, înfigând furculiţa în ouă.

Dar speranţa începe să piară pe măsură ce mănâncă.

Addie nu este proastă. Ştie că, orice ar fi, nu va dura. A trăit prea mult să creadă că este o şansă, a fost blestemată suficient să creadă că ar putea fi soarta.

A început să se întrebe dacă nu cumva e o capcană.

O cale nouă de tortură. De forţare a remizei, a revenirii în joc. Dar, chiar şi după toţi anii aceştia, vocea lui Luc se înfăşoară în jurul ei, moale, scăzută, arogantă.

Eu sunt tot ce ai. Tot ce vei avea vreodată. Singurul care-şi va aminti.

Era singurul lui atu, arma propriei atenţii, şi nu crede că ar renunţa la ea. Dar, dacă nu e o capcană, atunci ce este? Un accident? Un noroc? Poate că înnebuneşte. N-ar fi prima dată. Poate că a îngheţat pe acoperişul lui Sam şi e captivă într-un vis.

Poate că nimic din toate astea nu e adevărat.

Şi totuşi, mâna lui este peste a ei, îi inhalează mirosul din halat, îşi aude numele.

— La ce te gândeşti? întreabă el, iar ea mai ridică o bucată de mâncare între ei.

— Dacă ai putea mânca un singur fel de mâncare pentru tot restul vieţii, spune ea, care-ar fi acela?

— Ciocolată, răspunde Henry fără să ezite. Cea amăruie. Tu?

Addie se gândeşte. O viaţă e o perioadă lungă.

— Brânză, răspunde serios, iar Henry încuviinţează, şi tăcerea se aşterne asupra lor, mai degrabă timidă, mai puţin stânjenită.

Râd nervos între două priviri aruncate, sunt doi străini care nu mai sunt străini, dar ştiu foarte puţin unul despre

altul.

— Dacă ai locui undeva şi ar fi mereu acelaşi anotimp, întreabă Henry, care ar fi acela?

— Primăvara, spune ea, când totul este nou.

— Toamna, răspunde el, când totul păleşte.

Au ales amândoi marginile, liniile acelea neregulate, unde lucrurile nu sunt nici aşa, nici pe dos. Addie se întreabă, parcă pentru sine:

— Ai prefera să simţi totul sau să nu simţi nimic?

O umbră trece peste chipul lui Henry, el îşi priveşte mâncarea neterminată şi ezită, apoi se uită la ceas.

— Rahat. Trebuie să plec la anticariat.

Se ridică, îşi pune farfuria în chiuvetă. Ultima întrebare rămâne fără răspuns.

— Ar trebui să plec şi eu acasă, zice Addie, ridicându-se şi ea. Să mă schimb. Să lucrez.

Nu există o casă, fireşte. Nici haine. Nici job. Dar ea joacă rolul unei fete obişnuite, o fată care poate avea o viaţă normală, care se poate culca cu un băiat şi se poate trezi cu *bună dimineaţa,* în loc de *cine eşti.*

Henry îşi termină cafeaua dintr-o înghiţitură.

— Cum găseşti talente? întreabă, iar Addie îşi aminteşte că i-a zis că asta face în viaţă.

— Ţii ochii deschişi, spune ea.

El o apucă de mână.

— Vreau să te revăd.

— Şi eu vreau să mă revezi, repetă ea.

— Tot n-ai telefon?

Clatină din cap, iar el bate darabana cu degetele, o clipă. Se gândeşte.

— În Prospect Park este o zonă de camionete cu mâncare. Ne vedem acolo la şase?

Addie zâmbeşte.

— S-a făcut. Te superi dacă fac duş înainte să plec?

Henry o sărută.

— Deloc. Te descurci tu să ieşi.

— Da, zâmbeşte ea.

Henry pleacă. Uşa de la intrare se închide după el, dar,

pentru prima dată, sunetul nu o face să înghită în sec. E doar o uşă. Nu un semn de punctuaţie final. O serie de trei puncte. Va urma.

Face un duş lung, îşi înfăşoară părul într-un prosop şi se plimbă prin apartament, remarcând toate lucrurile pe care nu le văzuse cu o seară în urmă.

Apartamentul lui Henry este la fel de haotic şi de aglomerat ca multe altele din New York: prea puţin spaţiu de locuit şi de respirat. Este şi presărat cu rămăşiţe ale unor pasiuni abandonate. Un dulap plin cu vopsele pe bază de ulei, cu pensulele uscate într-o cană pătată. Jurnale şi carneţele, majoritatea goale. Câteva blocuri de lemn şi un cuţit de cioplit – undeva, în spaţiul de dinaintea memoriei sale fără greş, îşi aude tatăl fredonând, aşa că se mişcă mai departe, încetinind doar când vede aparatele foto.

Un şir întreg o priveşte de pe un raft, cu obiective mari, ample şi negre.

Vintage, se gândeşte, deşi cuvântul n-a avut niciodată suficientă greutate.

Era acolo când camerele erau nişte bestii masive, pe trepied, cu fotograful ascuns sub un material greu. Era acolo când s-a inventat pelicula alb-negru, apoi cea color, când cadrele s-au transformat în video, când analogul a devenit digital şi poveşti întregi au ajuns să fie ţinute în palmă.

Îşi trece degetele peste corpurile aparatelor, ca nişte cochilii, şi simte praful de pe ele. Dar fotografiile sunt peste tot. Pe pereţi, sprijinite pe măsuţe, într-un colţ, aşteptând să fie atârnate. Una cu Beatrice, la o galerie de artă, o siluetă profilată într-un spaţiu puternic luminat. Una cu Beatrice şi Henry, înlănţuiţi, ea cu privirea în sus, el cu capul în jos, ambii surprinşi când se pregăteau să râdă. Una cu un băiat despre care ea presupune că este Robbie. Bea avea dreptate: el arată ca şi cum tocmai ar fi ieşit de la o petrecere din mansarda lui Andy Warhol. Lumea din spatele lui este o ceaţă de trupuri, însă Robbie e focalizat, râde, cu sclipici purpuriu pe pomeţi, tuşe de verde de-a lungul nasului şi auriu la tâmple.

Altă fotografie, pe hol. Aici, ei trei stau pe o canapea, Bea în mijloc, cu picioarele lui Robbie întinse în poala ei, şi Henry de cealaltă parte, cu bărbia sprijinită în palmă.

De partea cealaltă a holului este opusul. Un portret de familie studiat, rigid printre cele nonşalante. Henry stă iar pe marginea canapelei, dar mai drept, iar de data asta este alături de două persoane care sunt fratele şi sora lui, cu siguranţă. Fata este un vârtej de bucle, ochii ei dansează în spatele unor ochelari cu ramă stil *cat-eye,* reflexia mamei care-şi ţine o mână pe umărul ei. Băiatul mai în vârstă este sever, ecoul tatălui din spatele canapelei. Şi mai este fiul cel mic, subţirel, precaut, zâmbind doar din buze, şi nu din priviri.

Henry o priveşte pe Addie din pozele în care apare şi din cele pe care le-a făcut el. Îl simte – artistul din cadru. Ar putea rămâne aici, studiind pozele, încercând să-i găsească adevărul în ele, secretul, răspunsul la întrebarea care i se tot învârte în minte.

Dar tot ce vede este o persoană pierdută, tristă, care caută.

Se întoarce spre cărţi.

Henry are o colecţie eclectică, împrăştiată pe suprafeţele din fiecare cameră. Un raft în living, unul mai îngust pe hol, un teanc lângă pat, altul pe măsuţa pentru cafea. Benzi desenate stivuite lângă manuale şcolare cu titluri precum *Revizuirea legământului* şi *Teologie iudaică pentru era post-modernă.* Sunt romane, biografii, cărţi cu coperte moi şi dure laolaltă, unele vechi, dezintegrându-se, altele nou-nouţe. Semnele de carte ies dintre pagini, marcând o duzină de lecturi neterminate.

Degetele ei alunecă pe cotoare, se opresc deasupra unei cărţi aurii, groase. *Istoria lumii în o sută de obiecte.* Se întreabă dacă poţi cuprinde viaţa unei persoane, darămite civilizaţia umană, într-o listă de lucruri, dacă este o cale validă de măsurare a valorii, nu după vieţile trăite, ci după lucrurile rămase. Încearcă să îşi creeze propria listă. *O istorie a lui Addie LaRue.*

Pasărea tatălui ei, pierdută printre leşuri în Paris.

Place Royale, furată din camera lui Remy.

Inelul din lemn.

Dar acele lucruri îşi lăsaseră amprenta asupra ei. Şi moştenirea lui Addie? Faţa ei, stafie într-o sută de opere de artă. Liniile ei melodice, în centrul a o sută de cântece. Idei care prinseseră rădăcini, crescuseră sălbatice, cu seminţe invizibile.

Addie îşi continuă cercetarea, curiozitatea ei capătă un scop. Caută indicii, caută ceva, orice, care să-l justifice pe Henry Strauss.

Pe măsuţa de cafea se află un laptop. Se deschide fără parolă, dar când Addie îşi trece degetul mare peste touchpad, cursorul nu se mişcă. Atinge absentă tastele, dar nu se întâmplă nimic.

Tehnologia se schimbă.

Blestemul nu.

Doar că s-a schimbat şi el.

S-a schimbat, dar nu în totalitate.

Aşa că umblă dintr-o cameră în alta, căutând indicii pentru întrebarea la care nu pare să aibă un răspuns.

Cine eşti, Henry Strauss?

În dulăpiorul cu medicamente vede un teanc de reţete, cu denumiri pline de consoane. Lângă ele, o sticluţă de pilule roz, marcată doar cu un post-it: o umbrelă mică, desenată de mână.

În dormitor, alt raft cu cărţi şi un teanc de jurnale cu diferite forme şi mărimi. Le răsfoieşte, dar sunt toate goale.

Pe pervaz vede o fotografie mai veche – cu Henry şi Robbie. Sunt îmbrăţişaţi, cu faţa lui Robbie lipită de a lui Henry, cu fruntea lui sprijinită de tâmpla lui Henry. Poza are ceva intim, în felul în care Robbie are ochii pe jumătate închişi, în care mâna lui Henry îi cuprinde ceafa, de parcă l-ar susţine sau l-ar aduce mai aproape. Felul relaxat al gurii lui Robbie. Este fericit. *Acasă.*

Lângă pat se află un ceas de modă veche, pe noptieră. Nu are minutar şi arată că e trecut de ora şase, chiar dacă era 9:32, potrivit ceasului din perete. Îl duce la ureche, dar nu pare să mai aibă baterie.

În sertarul de sus găseşte o batistă pătată de sânge. Când o ia, din ea se rostogoleşte un inel. Un diamant mic, pe un cerc din platină. Addie se uită la inelul de logodnă şi se întreabă pentru cine o fi fost, cine era Henry înainte să o întâlnească şi ce s-a întâmplat de i-a ieşit în cale.

— Cine eşti? şopteşte ea camerei goale.

Înveleşte inelul în batista pătată de sânge şi o pune la loc, închizând sertarul.

— VIII —

— Îmi retrag cuvintele, spune ea. Dacă aş putea mânca un lucru tot restul vieţii, ar fi aceşti cartofi prăjiţi.

Henry râde şi îi fură câţiva din cornetul din mână, în timp ce aşteaptă la coada pentru gyros. Camionetele cu mâncare desenează o dungă colorată de-a lungul cartierului Flatbush[20], iar mulţimi de oameni stau la coadă pentru rulouri cu homar şi brânză gratinată, *bank mi*[21] şi kebab. Există chiar şi o coadă la îngheţată, chiar dacă aerul de martie nu mai este cald şi se anunţă o noapte friguroasă. Addie se bucură că şi-a luat o pălărie şi o eşarfă şi că a schimbat balerinii cu ghetuţe până la jumătatea pulpei, chiar dacă se sprijină de Henry pentru a se încălzi, până când se creează un spaţiu la coada de la falafel, iar el îşi revendică locul.

Addie îl urmăreşte păşind spre geamul tejghelei şi comandând, o priveşte pe femeia între două vârste care lucrează în camionetă aplecându-se, cu coatele pe pervaz, cei doi vorbesc, iar Henry încuviinţează solemn. Coada se îngroaşă în spatele lui, dar femeia nu pare să remarce. Nu zâmbeşte, nu tocmai; pare pe cale să izbucnească în lacrimi, apoi îi ia mâna şi o strânge.

— Următorul!

Addie clipeşte, ajunge în faţa propriei cozi, îşi cheltuieşte ultimii bani furaţi pe un gyro cu miel şi un suc de afine, se trezeşte dorindu-şi, pentru prima dată, să fi avut un card de credit sau mai multe lucruri decât hainele de pe ea şi mărunţişul din buzunare. Îşi doreşte ca lucrurile să nu pară a-i aluneca printre degete, precum nisipul, să aibă lucruri

[20] Cartier din Brooklyn, New York (n. trad.).

[21] Termen generic pentru sandviciuri vietnameze, care pot avea diverse umpluturi (n. trad.).

fără să trebuiască să le fure.

— Te uiţi la sandviciul ăla de parcă ţi-a frânt inima.

Addie ridică privirea spre Henry şi zâmbeşte.

— Arată foarte bine, spune ea. Mă gândesc cât de tristă voi fi când va dispărea.

El oftează, prefăcându-se îndurerat.

— Cea mai nasoală parte a fiecărei mese este finalul.

Îşi iau prada şi urcă pe o pantă cu iarbă din parc, o oază de lumină pe cale de dispariţie. Henry adaugă falafelul şi nişte găluşte la gyro-ul ei cu cartofi prăjiţi şi împart, schimbând bucăţi între ei ca într-un joc de gin.

Henry dă să ia falafelul şi Addie îşi aminteşte de femeie.

— Ce s-a întâmplat acolo? întreabă ea. La camionetă, cu femeia care lucra acolo – părea cât pe ce să plângă. O cunoşti?

Henry clatină din cap.

— Mi-a spus că îi amintesc de fiul ei.

Addie se uită lung la el. Nu e o minciună, dar nici adevărul complet. Îi ascunde ceva, dar nu ştie cum să îl întrebe. Înfige furculiţa într-o găluşcă şi o vâră în gură.

Mâncarea este unul dintre cele mai bune lucruri în viaţă.

Nu doar mâncarea, ci mâncarea *bună.* Există o falie imensă între subzistenţă şi satisfacţie şi, chiar dacă ea şi-a petrecut mare parte din trei sute de ani mâncând doar să-şi potolească foamea, ultimii cincizeci i-a dedicat descoperirii aromelor. Mare parte din viaţă devine rutină, dar mâncarea este ca muzica, precum arta, plină de promisiuni de ceva nou.

Îşi şterge grăsimea de pe degete şi se întinde în iarbă, lângă Henry, simţindu-se sătulă. Ştie că nu va dura. Saţietatea este ca orice altceva în viaţa ei. Dispare mult prea repede. Dar aici şi acum… este perfectă.

Închide ochii şi zâmbeşte şi crede că ar putea rămâne aici toată noaptea, în ciuda frigului tot mai aspru, că poate lăsa amurgul să cedeze întunericului, că se poate lipi de Henry şi poate spera la stele.

Din buzunarul hainei lui se aude un sunet.

Henry răspunde.

— Salut, Bea, începe el, apoi se ridică brusc.

Addie aude numai jumătate, dar îşi poate imagina restul.

— Nu, fireşte că nu am uitat. Da, ştiu, am întârziat. Îmi pare rău. Sunt pe drum. Da, ştiu.

Henry închide şi îşi ia capul în mâini.

— Bea dă o petrecere. Iar eu trebuia să duc desertul.

Se uită spre camionete, de parcă una dintre ele ar putea avea un răspuns, priveşte apoi cerul, care s-a transformat din roşiatic în cenuşiu, îşi trece mâinile prin păr, trânteşte o înjurătură. Dar a întârziat deja şi nu are timp de văicăreli.

— Haide, zice Addie, ridicându-l în picioare. Ştiu eu un loc.

Cea mai bună patiserie franţuzească din Brooklyn nu are firmă.

Marcată doar de o streaşină de culoarea untului, cu o fereastră îngustă între două faţade din cărămidă lată, aparţine unui bărbat pe nume Michel. În fiecare dimineaţă, soseşte când se crapă de ziuă şi începe să îşi pregătească încet bunătăţile. Tarte cu măr, cu fructele tăiate subţire ca hârtia, şi prăjituri Opera, cu partea de sus acoperită de cacao, şi *petit fours*[22] îmbrăcate în marţipan şi ornate cu trandafiraşi rozalii.

Acum magazinul este închis, dar Addie vede umbra proprietarului, care se mişcă prin bucătăria din spate, şi bate cu buricele degetelor în geam. Aşteaptă.

— Eşti sigură? întreabă Henry, când forma lui se apropie şi crapă uşa.

— Am închis, zice el cu un accent puternic.

Dar Addie trece de la engleză la franceză, explicându-i că este prietenă cu Delphine, iar bărbatul se înmoaie la menţionarea numelui fiicei lui, se înmoaie şi mai mult când îşi aude limba maternă, şi ea înţelege. Vorbeşte germană, italiană, spaniolă, retoromană, dar franceza este diferită – franceza este pâinea care se cocea în cuptorul mamei sale, mâinile tatălui ei cioplind lemnul, Estele murmurând în grădină. Franceza înseamnă acasă.

[22] Foietaje dulci sau sărate (n. trad.).

— Pentru Delphine, spune el, orice.

Deschide uşa.

În interior, New Yorkul dispare. E numai Paris, cu gustul de zahăr şi unt încă plutind în aer. Acum vitrinele sunt aproape goale şi doar câteva bunătăţi minunate se mai află pe poliţe, luminoase şi rare ca florile sălbatice pe câmp.

Ea o cunoaşte pe Delphine, deşi fireşte că tânăra nu o cunoaşte pe Addie. Îl cunoaşte şi pe Michel, pentru că priveşte magazinul aşa cum alţii se uită la o fotografie, amintindu-şi.

Henry rămâne câţiva paşi în urmă, cât Addie discută cu Michel despre nimicuri, fiecare bucuros de pauza bine-venită a limbii lor comune, iar patiserul aşază toate dulciurile rămase într-o cutie roz şi le-o întinde. Când ea se oferă să plătească, întrebându-se dacă îşi permite, Michel scutură din cap şi îi mulţumeşte că i-a adus aminte de acasă, iar ea îi urează noapte bună şi Henry o priveşte de parcă ar fi făcut magie.

O îmbrăţişează.

— Eşti minunată, spune el, şi ea roşeşte, pentru că până acum nu a mai avut public.

— Uite, zice, punându-i cutia cu produse de patiserie în mână. Bucură-te de petrecere.

Zâmbetul lui se stinge. Fruntea i se încruntă.

— De ce nu vii cu mine?

Ea nu ştie cum să spună *Nu pot,* când nu există o explicaţie, când era gata să îşi petreacă noaptea cu el. Aşa că zice:

— Nu ar trebui, iar el o roagă, şi ea ştie că este o idee foarte proastă, că nu poate ţine secretul blestemului departe de atâtea capete, că nu îl poate păstra doar pentru ea, că este doar un joc cu timp împrumutat.

Dar iată cum te îndrepţi spre sfârşitul lumii.

Cum trăieşti veşnic.

O zi, şi apoi alta, şi alta, şi iei ce poţi, savurezi fiecare secundă pierdută, te agăţi de fiecare moment până când nu mai e.

Aşa că acceptă.

Merg braţ la braţ, iar seara devine din răcoroasă de-a dreptul rece.

— Ar trebui să ştiu ceva despre prietenii tăi? întreabă ea.

Henry se încruntă. Se gândeşte.

— Robbie este artist. E foarte bun, dar poate fi… dificil. Expiră adânc. Am fost împreună, în facultate. A fost primul tip de care m-am îndrăgostit.

— Dar n-a mers?

Henry râde.

— Nu. M-a părăsit. Dar a fost acum multă vreme. Acum suntem doar prieteni. Scutură din cap, parcă să scape de amintire. Apoi mai e Bea, deja o cunoşti. E minunată. E la doctorat şi locuieşte cu un tip pe nume Josh.

— Sunt împreună?

El pufneşte.

— Nu. Bea este lesbiană. Şi el e gay… cred. Nu ştiu, s-a speculat mult pe tema asta. Dar Bea le va invita ori pe Meli, ori pe Elise, nu ştiu cu cine este împreună acum. E un fel de pendulare. Ah, să nu-l menţionezi pe „Profesor”.

Addie îl priveşte întrebătoare.

— Bea a avut o aventură acum câţiva ani cu o tipă care preda la universitatea Columbia. Bea s-a îndrăgostit, dar tipa era căsătorită şi s-a dus naibii. Îi spunem „Profesorul”.

Addie repetă numele, iar Henry zâmbeşte.

— Nu e un test, zice el. N-ai cum să-l pici.

Addie şi-ar dori să aibă dreptate.

Henry se apropie de ea. Ezită şi expiră.

— Mai trebuie să ştii ceva despre mine.

Inima ei tresare şi ea se pregăteşte de o mărturisire, de un adevăr incomod, de o explicaţie pentru ce se întâmplă, pentru ei. Dar Henry ridică privirea spre noaptea fără stele şi spune:

— A existat o fată.

O fată. Asta nu-i oferă niciun răspuns.

— O chema Tabitha, continuă el, şi ea simte durerea din fiecare silabă.

Se gândeşte la inelul din sertar, la batista însângerată

înnodată în jurul lui.

— Ce s-a întâmplat?

— Am cerut-o de nevastă şi a zis nu.

Este adevărul, gândeşte ea, dar numai o versiune. Addie începe să îşi dea seama că Henry se pricepe foarte bine la ocolit minciunile, spunând adevărurile doar pe jumătate.

— Cu toţii avem cicatrice din bătălie, spune ea. Oameni din trecut.

— Şi tu? întreabă el şi, pentru o clipă, ea se află în New Orleans, în camera dezordonată, cu ochii aceia verzi întunecaţi de furie, când clădirea începe să ardă.

— Da, răspunde ea încet şi apoi, testând terenul: Şi cu toţii avem secrete.

El o priveşte, iar ea vede cum îi pluteşte în ochi lucrul acela nemărturisit, însă nu este Luc, iar verdele nu trădează nimic.

Spune-mi, se gândeşte. *Orice ar fi.*

Dar el nu îi spune.

Ajung în tăcere acasă la Bea, iar ea le răspunde la interfon şi, în timp ce urcă scările, Addie se gândeşte la petrecere şi că poate va fi OK.

Poate că-şi vor aminti de ea la finalul serii.

Poate că, dacă el este cu ea…

Poate…

Dar uşa se deschide şi iat-o pe Bea, cu mănuşile de bucătărie în şolduri, iar din spatele ei se revarsă voci când spune:

— Henry Strauss, ai întârziat atât de mult, că ar fi bine să ai desert acolo.

Şi Henry ţine cutia cu produse de patiserie de parcă ar fi un scut, însă, când i-o ia din mână, Bea se uită dincolo de el. Ea cine e?

— Ea este Addie, spune el. V-aţi cunoscut la librărie.

Bea îşi dă ochii peste cap.

— Henry, n-ai suficienţi prieteni încât să nu-i reţinem. În plus, adaugă ea zâmbindu-i strâmb lui Addie, nu aş putea uita o asemenea faţă. Are ceva… atemporal.

Henry se încruntă.

— Dar *chiar* v-aţi cunoscut, şi exact asta ai spus şi atunci. Se uită la Addie. Îţi aminteşti, nu?

Ea ezită, prinsă între adevărul imposibil şi minciuna mai uşoară, şi începe să clatine din cap.

— Îmi pare rău, eu…

Dar e salvată de sosirea unei fete care poartă o rochie galbenă, sfidând curajoasă frigul de dincolo de geamuri, şi Henry îi şopteşte la ureche că este Elise. Fata o sărută pe Bea şi îi ia cutia din mâini, spunând că nu găseşte tirbuşonul, şi apare Josh, care le ia hainele şi îi conduce înăuntru.

Apartamentul este o mansardă transformată, una dintre acele încăperi deschise, în care holul dă în living şi livingul în bucătărie, şi este lipsită de pereţi şi de uşi, din fericire.

Sună iar interfonul şi, câteva clipe mai târziu, soseşte un băiat ca o cometă, cu o sticlă de vin într-o mână şi o eşarfă în cealaltă. Chiar dacă Addie l-a văzut doar în pozele de pe peretele lui Henry, ştie că este Robbie.

El străbate holul, o sărută pe Bea pe obraz, îi face cu mâna lui Josh şi o îmbrăţişează pe Elise, apoi se întoarce spre Henry, dar o vede *pe ea.*

— Cine eşti? întreabă el.

— Nu fi nesimţit, spune Henry. Ea este Addie.

— Se întâlneşte cu Henry, adaugă Bea, iar Addie îşi doreşte să n-o fi făcut, pentru că acele cuvinte par să toarne apă rece pe dispoziţia lui Robbie.

Henry îşi dă şi el seama, aşa că o ia de mână şi spune:

— Addie caută talente.

— Serios? întreabă Robbie, încălzindu-se. Ce fel de talente?

— Artă. Muzică. Orice.

El se încruntă.

— N-ar trebui să fii specializată în ceva?

Bea îl loveşte cu cotul.

— Fii politicos, spune ea şi se întinde după vin.

— Nu ştiam că pot aduce pe cineva, zice Robbie, urmând-o în bucătărie.

— Împrumută-l pe Josh.

Masa se află între canapea şi blatul de bucătărie, iar Bea mai pune un set de tacâmuri, în timp ce Henry deschide primele două sticle de vin, Robbie toarnă băutura şi Josh aduce salata. Elise verifică lasagna din cuptor şi Addie are grijă să nu stea în calea nimănui.

Este obişnuită să aibă parte fie de toată atenţia, fie deloc. Să fie centrul scurt, dar sclipitor al lumii unui străin sau o umbră la marginile sale. Este ceva diferit acum. Este nou.

— Sper că vă este foame, spune Bea aşezând lasagna şi pâinea cu usturoi în mijlocul mesei.

Henry se strâmbă puţin când o vede, iar Addie aproape că râde, amintindu-şi festinul de la camionetele cu mâncare. Ei îi este mereu foame, cea mai recentă masă e doar o amintire, şi acceptă bucuroasă o porţie.

— IX —

Paris, Franţa
29 iulie 1751

Este scandalos să vezi o femeie singură.

Şi totuşi, Addie a ajuns să se bucure de şuşoteli. Stă în grădinile Tuileries, cu fustele împrăştiate în jurul ei pe bancă, şi dă paginile unei cărţi, ştiind că este privită. Sau, mai degrabă, că se holbează lumea la ea. Dar de ce s-ar îngrijora? O femeie care stă singură la soare nu este o *crimă,* şi zvonurile nu vor depăşi zona parcului. Trecătorii vor fi şocaţi, poate, şi vor remarca ciudăţenia, dar vor uita totul înainte să aibă şansa de a bârfi.

Întoarce pagina, lasă ochii să i se mişte peste cuvintele imprimate. Addie fură acum cărţi la fel de bucuroasă cum fură mâncare – sunt parte vitală din hrana ei zilnică. Preferă romanele, nu filosofia, romane despre aventuri şi despre evadări, iar acest roman este o cheie menită să îi ofere accesul la o anumită uşă.

Şi-a sincronizat prezenţa în parc, s-a aşezat la marginea grădinii, pe drumul despre care ştie că îl preferă *madame* Geoffrin[23]. Când femeia apare, ştie ce are de făcut.

Întoarce pagina, prefăcându-se absorbită.

Cu coada ochiului, Addie o vede apropiindu-se, cu camerista în urma ei, cu braţele pline de flori, şi se ridică în picioare, cu ochii încă în carte, se întoarce şi face doi paşi mari, înainte de inevitabila ciocnire, atentă să nu o răstoarne, ci doar să o sperie. Cartea cade pe alee, între ele.

— Ce nesăbuită! se răsteşte *madame* Geoffrin.

[23] Marie-Thérèse Rodet Geoffrin (1699-1777), gazdă a salonului de pe Hôtel de Rambouillet, loc de întâlnire al artiştilor și literaţilor internaţionali la Paris, între 1749 şi 1777(n. trad.).

— Îmi pare foarte rău, spune Addie în acelaşi timp. V-am lovit?

— Nu, răspunde femeia, iar privirea ei trece de la Addie la carte. Dar ce te-a distras într-atât?

Camerista ridică obiectul perfid şi i-l întinde stăpânei.

Geoffrin cercetează titlul. *Pensées philosophiques*[24].

— Diderot, remarcă ea. Cine te-a învăţat să citeşti asemenea lucruri arogante?

— Tata.

— Serios? Ce fată norocoasă.

— A fost un început, răspunde Addie, însă orice femeie trebuie să îşi asume răspunderea propriei educaţii, pentru că nu o va face niciun bărbat.

— Cât de adevărat, spune *madame* Geoffrin.

Addie joacă un scenariu, deşi femeia nu o ştie. Oamenii au, de obicei, o singură şansă de a face o primă impresie bună, dar, din fericire, Addie a avut deja destule.

Cealaltă femeie se încruntă.

— Dar ce cauţi afară, în parc, fără servitoare? Fără însoţitoare? Nu îţi este teamă că lumea cleveteşte?

Un zâmbet sfidător flutură pe buzele lui Addie.

— Bănuiesc că-mi prefer libertatea în locul reputaţiei.

Madame Geoffrin râde, un sunet scurt, mai degrabă a surprindere decât a amuzament.

— Draga mea, sunt căi de a încăleca sistemul şi căi de a-l juca pe degete. Cum te numeşti?

— Marie Christine, răspunde Addie. La Trémoille, adaugă ea, savurând felul în care ochii celeilalte se măresc, drept răspuns.

A petrecut o lună învăţând numele familiilor nobile şi apropierea lor de Paris, eliminându-le pe cele care ar putea genera prea multe întrebări şi găsind un copac suficient de des pentru ca o verişoară să poată trece neobservată. Din fericire, chiar dacă patroana salonului se mândreşte că le ştie pe toate, nu le poate şti chiar atât de bine.

---

[24] Prima lucrare originală a lui Denis Diderot, publicată în 1746 (n. trad.).

— La Trémoille. *Mais non!*[25] exclamă *madame* Geoffrin, dar cuvintele ei nu dovedesc lipsă de încredere, ci numai surprindere. Îl voi mustra pe Charles pentru că te-a ţinut ascunsă.

— Aşa ar trebui, spune Addie cu un zâmbet tâmp, ştiind că nu se va ajunge niciodată acolo. Ei bine, *madame,* continuă ea, întinzând mâna după carte. Ar trebui să plec. Nu aş vrea să fac rău reputaţiei *dumitale.*

— Prostii, zice Geoffrin, cu ochii scânteind de plăcere. Sunt imună la scandal. Îi întinde lui Addie cartea, dar gestul nu este unul de despărţire. Trebuie să vii la salonul meu. Diderot al dumitale va fi prezent.

Addie ezită pentru o fracţiune de secundă. Ultima dată când s-au întâlnit, a greşit, afişând un aer de falsă umilinţă. Dar, de atunci, a învăţat că patroana preferă femeile care îşi apără drepturile, şi de data asta zâmbeşte încântată.

— Mi-ar plăcea foarte mult.

— Minunat, spune *madame* Geoffrin. Vino cam într-o oră.

Aici ţesătura trebuie să fie foarte precisă. O singură împunsătură ratată şi se va destrăma.

Addie se priveşte.

— Ah, spune ea cu dezamăgire pe chip. Mă tem că nu am timp să mă duc acasă şi să mă schimb şi, cu siguranţă, nu sunt hainele potrivite.

Îşi ţine respiraţia, aşteptând ca femeia să răspundă, iar când aceasta o face, îi întinde mâna.

— Stai liniştită, zice ea. Sunt convinsă că se va găsi ceva şi pentru dumneata.

Străbat împreună parcul, camerista ţinându-se după ele.

— Nu ne-am mai întâlnit niciodată? Îi cunoaştem pe toţi cei de vază.

— Eu nu sunt de vază, spune Addie. Şi sunt doar în vizită, pe timpul verii.

— Accentul tău este parizian.

— Timp şi exerciţiu, răspunde ea, şi este adevărat.

— Şi totuşi, eşti necăsătorită?

Alt test. De câteva ori, Addie a fost văduvă, căsătorită,

[25] „Nu se poate!” (lb. franceză în original) (n. trad.).

dar astăzi, decide ea, este de necăsătorit.

— Nu, răspunde. Mărturisesc că nu doresc stăpân şi încă nu am găsit un egal.

Asta o face să câştige un zâmbet din partea gazdei sale.

Interogatoriul continuă tot drumul de-a lungul parcului şi spre strada Saint-Honoré, când femeia îşi ia, în sfârşit, la revedere, pentru a se duce să se pregătească pentru salon.

Addie o priveşte plecând, cu regret.

De aici, se descurcă singură.

Camerista o conduce la etaj şi aşază pe pat o rochie din cel mai apropiat dulap. Este mătase cu brocart, cu model, cu un strat din dantelă în jurul gulerului. N-ar fi ales-o, dar este foarte potrivită. Addie a văzut o bucată de carne condimentată şi gata de pus la cuptor şi îi aduce aminte de moda parizianã actuală.

Addie se aşază în faţa unei oglinzi şi îşi aranjează părul, auzind cum uşile se deschid şi se închid jos, cum casa se agită de mişcările oaspeţilor care sosesc. Trebuie să aştepte ca salonul să fie plin, camerele suficient de aglomerate, ca să se piardă printre oameni.

Addie îşi mai aranjează părul o dată, îşi netezeşte fustele, iar când zgomotul devine suficient de constant şi vocile se amestecă în zăngănit de pahare, coboară în camera principală.

Când a ajuns prima dată Addie în salon, a fost din întâmplare, nu ca înscenare. A fost uluită să găsească un loc în care unei femei i se permitea să vorbească sau, cel puţin, să asculte, în care se putea mişca fără să fie judecată sau privită condescendent. Îi plăceau mâncarea, băutura, conversaţia şi compania. Putea pretinde că era cu prietenii, nu cu nişte străini.

Asta până când a cotit-o şi a dat nas în nas cu Remy Laurent.

Iată-l, pe un scăunel, între Voltaire şi Rousseau, fluturând din mâini în timp ce explica. Avea degetele pătate de cerneală.

Să-l vadă a fost ca o treaptă ratată, ca un material prins într-un cui.

Un moment în care şi-a pierdut echilibrul.

Iubitul ei de altădată devenise mai rigid, odată cu vârsta, iar diferenţa dintre 23 şi 51 de ani era marcată de ridurile de pe chipul lui. Fruntea încruntată de la atâtea ore de lectură, o pereche de ochelari pe nas. Dar un subiect îi aprindea apoi o lumină în ochi, iar ea îl revedea pe băiatul care fusese cândva, pe tânărul pasionat care venise la Paris să găsească minţi luminate cu idei măreţe.

Astăzi, nici urmă de el.

Addie ia un pahar cu vin de pe o masă joasă şi se mişcă dintr-o cameră în alta, ca o umbră proiectată pe un perete, neremarcată, dar în voia ei. Ascultă, face conversaţie şi se simte inclusă între faldurile istoriei. Întâlneşte un naturalist cu o pasiune pentru viaţa marină, iar când ea îi mărturiseşte că nu a fost niciodată la mare, el îşi petrece o jumătate de oră dăruindu-i poveşti despre vietăţile crustacee şi i se pare un mod foarte plăcut de a-şi petrece după-amiaza, şi apoi seara – cu atât mai mult cu cât în seara asta are nevoie de orice distragere.

Au trecut şase ani, dar nu vrea să se gândească nici la asta, nici la el.

Când apune soarele, iar vinul este înlocuit cu porto, ea se simte minunat, bucurându-se de compania oamenilor de ştiinţă, a literaţilor.

Ar fi trebuit să ştie că el va strica totul.

Luc păşeşte în încăpere ca o pală de vânt rece, îmbrăcat în nuanţe de cenuşiu şi negru, de la cizme la cravată. Ochii lui verzi sunt singura pată de culoare.

Şase ani, iar „uşurare” este termenul greşit pentru ce simte Addie când îl vede, şi totuşi este cel mai apropiat. Senzaţia unei poveri lăsate jos, a unei expiraţii, a unui trup care oftează. Nu îi face plăcere, dincolo de eliberarea simplă, fizică, uşurarea de a înlocui necunoscutul cu certitudinea.

Aştepta, iar acum nu mai aşteaptă.

Acum se pregăteşte pentru necazuri.

— *Monsieur* Lebois, spune *madame* Geoffrin, salutându-şi oaspetele, iar Addie se întreabă, pentru o clipă, dacă este

doar o coincidenţă, dacă umbra ei preferă salonul, minţile dinăuntru – însă bărbaţii care se înghesuie aici venerează progresul, nu pe zei.

Atenţia lui Luc s-a fixat deja *asupra ei,* iar chipul lui s-a luminat ameninţător.

— *Madame,* spune el cu o voce suficient de puternică să ajungă la ea, mă tem că v-aţi deschis prea larg uşile.

Addie simte un gol în stomac, iar *madame* Geoffrin se trage un pic în spate, iar conversaţia din cameră pare să se domolească.

— Ce vreţi să spuneţi?

Addie încearcă să dea înapoi, dar salonul este plin, iar calea îi este tăiată de picioare şi de scaune.

— Femeia de acolo. Capetele încep să se întoarcă în direcţia lui Addie. O cunoaşteţi?

Fireşte că *madame* Geoffrin nu o mai cunoaşte, dar este prea bine-crescută să admită un asemenea pas greşit.

— Salonul meu este deschis multora, *monsieur.*

— De data asta, aţi fost prea generoasă, spune Luc. Femeia este o escroacă şi o hoaţă. O creatură teribilă. Iată, face el semn, poartă chiar una dintre rochiile dumneavoastră. Aţi face bine să vă verificaţi buzunarele şi să vă asiguraţi că nu a furat şi altceva.

Şi iată cum a întors el jocul în favoarea sa.

Addie porneşte spre uşă, dar în jurul ei sunt bărbaţi în picioare.

— Opriţi-o, declamă Geoffrin, şi Addie nu are de ales decât să abandoneze totul, să se grăbească spre uşă, să treacă pe lângă ei, afară din salon, în noapte.

Nimeni nu vine după ea, fireşte.

Doar Luc.

Întunericul e pe urmele ei, chicotind. Ea se întoarce spre el.

— Credeam că ai lucruri mai bune de făcut.

— Şi totuşi, treaba asta mi se pare foarte amuzantă.

Ea clatină din cap.

— Nu e mare lucru. Ai stricat un moment, ai distrus o noapte, dar, datorită *darului* meu, am încă un milion de alte

nopţi la dispoziţie. Şanse infinite de a mă reinventa. Aş putea să mă întorc chiar acum, iar vicleşugurile tale vor fi la fel de uitate ca faţa mea.

În ochii lui verzi scânteiază răutatea.

— Cred că îţi dai seamă că vorbele mele nu dispar la fel de repede ca ale tale. Ridică din umeri. Nu îşi vor aminti de tine, fireşte. Dar ideile sunt mult mai sălbatice decât amintirile şi prind mult mai repede rădăcini.

Vor trece alţi 50 de ani până să-şi dea ea seama de adevărul spuselor lui.

Ideile chiar sunt mai sălbatice decât amintirile.

Dar şi ea le poate planta.

— X —

New York City
16 martie 2014

Seara aceasta are ceva magic.

Este plăcerea simplă a unui act de sfidare.

Addie îşi petrece prima oră cu răsuflarea întretăiată, pregătindu-se de catastrofă, dar, undeva între salată şi felul principal, între primul şi al doilea pahar, expiră. Stând acolo, între Henry şi Elise, între căldură şi râsete, aproape crede că trăieşte ceva real, că este o fată obişnuită lângă un băiat obişnuit la o petrecere obişnuită. Ea şi Bea discută despre artă, ea şi Josh discută despre Paris, ea şi Elise discută despre vin, iar mâna lui Henry îi găseşte genunchiul sub masă, şi totul este foarte simplu. Vrea să păstreze noaptea ca pe o bomboană de ciocolată, pe limbă, să se bucure de fiecare secundă înainte să se topească.

Numai Robbie pare nemulţumit, chiar dacă Josh a încercat să flirteze cu el toată noaptea. Se foieşte pe scaun, un actor în căutarea reflectoarelor. Bea prea mult, prea repede, nu poate sta liniştit nici măcar câteva minute. Este aceeaşi energie neliniştită pe care Addie o observase la Henry, dar, în seara asta, el pare perfect în largul lui.

Elise se duce la baie, iar Addie crede că fata e piesa de domino care le dărâmă pe celelalte. Când se întoarce la masă, Addie vede confuzia de pe chipul fetei, dar este genul de stânjeneală pe care o acoperi şi nu o arăţi, iar ea nu zice nimic, doar clatină din cap, parcă alungând o idee, şi zâmbeşte, iar Addie şi-o imaginează întrebându-se dacă a băut prea mult, şi-o imaginează trăgând-o pe Bea deoparte, înainte de desert, şi şoptindu-i că nu îşi poate aminti numele ei.

Robbie şi gazda, între timp, s-au adâncit în conversaţie.

— Bea, se plânge el, nu am putea…

— E petrecerea mea, sunt regulile mele. Când a fost ziua *ta,* am fost într-un club sexual din Bushwick.

Robbie îşi dă ochii peste cap.

— Era o sală de concerte cu tematică exhibiţionistă.

— Era un club sexual, spun Henry şi Bea în acelaşi timp.

— Stai aşa. Addie se apleacă în scaun. Este ziua ta?

— Nu, spune Bea cu emfază.

— Beatrice detestă zilele de naştere, explică Henry. Nu vrea să ne spună când este ziua ei. Am ajuns la ideea că este în aprilie sau în martie. Sau în mai. Deci orice petrecere din primăvară ar putea fi cea mai apropiată de ziua ei.

Bea soarbe din vin şi ridică din umeri.

— Nu văd rostul. Este doar o zi. De ce să pui atât accent pe ea?

— Ca să primeşti cadouri, evident, spune Robbie.

— Înţeleg, zice Addie. Cele mai frumoase zile sunt întotdeauna cele neplanificate.

Robbie se uită urât.

— Cum spuneai că te cheamă? Andy?

Ea vrea să îl corecteze, doar că literele i se blochează în gât. Blestemul îi sugrumă cuvântul.

— *Addie,* spune Henry. Şi tu eşti un ticălos.

Un curent nervos străbate masa, iar Elise, încercând să aplaneze energiile negative, taie un *petit four* şi spune:

— Desertul este minunat, Henry.

Iar el răspunde:

— Addie a rezolvat.

Este suficient ca Robbie să se încline pentru ca un pahar să se verse. Se ridică de la masă, pufnind.

— Vreau să fumez.

— Nu aici, zice Bea. Du-te pe acoperiş.

Addie ştie că acolo se termină seara aceea frumoasă, cu o uşă care se trânteşte, pentru că nu îi poate opri, şi după ce nu o mai văd…

Josh se ridică.

— Şi mie mi-ar prinde bine.

— Vrei doar să scapi de spălatul vaselor, spune Bea, dar cei doi se îndreaptă deja spre uşă, ochii care nu se văd se uită, şi iată că bate miezul nopţii, se gândeşte Addie, magia se termină şi te transformi înapoi în dovleac.

— Ar trebui să plec, spune ea.

Bea încearcă să o convingă să rămână, îi zice să nu îi permită lui Robbie să o afecteze, iar Addie spune că nu este vina lui, că a fost o zi lungă, îi mulţumeşte pentru masă, pentru companie. Şi chiar a avut noroc să ajungă până aici, să aibă parte de timpul acesta, de seara aceasta, de fâşia aceasta de normalitate.

— Addie, stai, spune Henry, dar ea îl sărută repede şi se strecoară afară din apartament, pe scări, în beznă.

Oftează, încetineşte, plămânii o dor din cauza frigului brusc. Şi, în ciuda uşilor şi pereţilor dintre ei, simte greutatea a ceea ce a lăsat în urmă şi îşi doreşte să fi stat, îşi doreşte ca, atunci când Henry i-a spus să stea, să îi fi răspuns *Hai cu mine,* dar ştie că nu este corect să îl facă să aleagă. El este numai rădăcini, pe când ea are doar crengi.

Aude apoi paşi în urma ei şi încetineşte, se înfioară chiar şi acum, după tot acest timp, aşteptându-se să fie Luc.

Luc, care ştia mereu când era fragilă.

Dar nu e întunericul, ci doar un băiat cu ochelari care se aburesc şi haina descheiată.

— Ai plecat foarte repede, zice Henry.

— M-ai prins din urmă, spune ea.

Şi poate că ar trebui să se simtă vinovată, dar este recunoscătoare.

Se pricepe la pierdut lucruri.

Dar Henry e încă acolo.

— Prietenii sunt problematici uneori, nu?

— Da, zice ea, deşi habar n-are.

— Îmi pare rău, spune el, făcând semn din cap spre clădire. Nu ştiu ce l-a apucat.

Dar Addie ştie.

Dacă trăieşti suficient, oamenii ţi se deschid ca nişte cărţi. Robbie este un roman de dragoste. O poveste cu inimi frânte. Este bolnav de dragoste.

— Ai spus că sunteţi doar prieteni.

— Aşa este, insistă el. Îl iubesc ca pe fratele meu, mereu îl voi iubi. Dar nu…

Ea se gândeşte la fotografie, la capul lui Robbie aplecat peste obrazul lui Henry, la privirea de pe faţa lui când Bea a spus că Addie îl însoţeşte şi se întreabă cum de Henry nu îşi dă seama.

— Încă este îndrăgostit de tine.

Henry se dezumflă.

— Da, ştiu, spune el. Dar nu îi pot împărtăşi sentimentul.

Nu pot. Nu că *nu vrea.* Nu că *n-ar trebui.*

Addie îl priveşte pe Henry în ochi.

— Mai e ceva ce vrei să-mi spui?

Nu ştie ce se aşteaptă să audă, ce adevăr ar putea explica prezenţa aceea permanentă, dar, pentru o secundă, când Henry o priveşte, ea vede o tristeţe adâncă, răvăşitoare.

Dar apoi el o trage mai aproape şi geme şi spune cu o voce moale, învinsă:

— Sunt atât de plin!

Iar Addie râde, împotriva voinţei sale.

Este prea frig să stea pe loc, aşa că merg împreună pe întuneric, iar ea nici măcar nu îşi dă seama că au ajuns la el până nu vede uşa albastră. E atât de obosită, iar el, atât de cald. Nu vrea să plece, iar el nu i-o cere.

— XI —

New York City
17 martie 2014

Addie s-a trezit într-o sută de moduri.

Cu pojghiţă de gheaţă pe piele şi sub un soare atât de fierbinte, că ar fi trebuit să o ardă. În locuri pustii şi în locuri care ar fi trebuit să fie pustii. În război şi pe ocean, izbindu-se de carenă. În şuier de sirene, în zgomot de oraş, în tăcere şi, o dată, cu un şarpe încolăcit lângă cap.

Dar Henry Strauss o trezeşte cu sărutări.

Le plantează una câte una, ca pe nişte bulbi de flori, le lasă să înflorească pe pielea ei. Addie zâmbeşte şi se rostogoleşte spre el, îi trage braţele în jurul ei ca pe o pelerină.

Întunericul îi şopteşte în minte: *Fără mine, vei fi mereu singură.*

Dar ea ascultă bătăile inimii lui Henry, murmurul dulce al vocii lui în părul ei, când o întreabă dacă îi este foame.

E târziu şi el ar trebui să fie la muncă, dar îi spune că *Ultimul cuvânt* este închis lunea. Nu are de unde să ştie că ea îşi aminteşte mica firmă din lemn, orele trecute în dreptul fiecărei zile. Este închis doar joia.

Nu îl corectează.

Îşi pun haine pe ei şi se duc la magazinul de la colţ, unde Henry cumpără ouă şi rulouri cu brânză de la tejghea, iar Addie se duce să caute suc.

Atunci aude clopoţelul de la intrare.

Ea vede un cap arămiu şi o faţă cunoscută, când Robbie intră brusc. Atunci i se opreşte inima, aşa cum se întâmplă când ratezi o treaptă şi te dezechilibrezi.

Addie a început să se priceapă să piardă…

Dar nu e pregătită.

Şi vrea să oprească timpul, să se ascundă, să dispară.

Dar nu poate. Robbie îl vede pe Henry, iar Henry o vede pe ea, şi se află într-un triunghi de străzi cu sens unic. O comedie a amintirilor şi a absenţei şi a ghinionului, căci Henry o prinde cu braţul de talie, iar Robbie o priveşte cu ochi glaciali şi spune:

— Cine-i asta?

— Nu e amuzant, zice Henry. Eşti încă beat?

Robbie se dă înapoi, indignat.

— Sunt… ce? Nu, n-am văzut-o în viaţa mea. Nu mi-ai zis că ai cunoscut pe cineva.

Este ca un accident de maşină în ralanti, şi Addie ştia că era menit să se întâmple, coliziunea inevitabilă dintre oameni şi spaţiu, timp şi circumstanţe.

Henry este un lucru imposibil, oaza ei stranie, frumoasă. Dar este om, iar oamenii au prieteni, familii, o mie de iţe care-i leagă de alţi oameni. Spre deosebire de ea, el n-a fost niciodată liber, n-a existat niciodată într-un vid.

Aşa că era inevitabil.

Dar tot nu e pregătită.

— La naiba, Robbie. *Abia* ai cunoscut-o.

— Sunt sigur că mi-aş aminti. Ochii lui Robbie se întunecă. Dar, din nou, mi se pare greu să ţin socoteala ultimelor zile.

Spaţiul dintre ei dispare când Henry face un pas în faţă. Addie ajunge prima, îi prinde mâna când el o ridică, îl trage înapoi.

— Henry, opreşte-te.

Povestea lor stătea într-un borcănel atât de frumos! Dar acum sticla se sparge. Apa dă pe dinafară.

Robbie îl priveşte pe Henry, uluit, trădat. Ea înţelege. Nu e corect. Niciodată nu e.

— Haide, spune ea, strângându-l de mână.

Atenţia lui Henry se îndreaptă în sfârşit spre ea.

— Te rog, zice ea, hai cu mine.

Ies pe stradă, uitând de pacea dimineţii, lăsată în urmă, cu sucul de portocale şi cu sandviciurile.

Henry tremură de furie.

— Îmi pare rău, spune el. Robbie poate fi ticălos, dar a fost…

Addie închide ochii şi se sprijină de un zid.

— Nu este vina lui.

Ar putea salva situaţia, ar putea ţine borcănelul care se crapă, ar putea astupa crăpăturile cu degetele. Dar câtă vreme? Câtă vreme îl poate păstra pe Henry pentru ea? Câtă vreme îl poate împiedica să remarce blestemul?

— Nu cred că şi-a amintit de mine.

Henry se uită suspicios, derutat.

— Cum să *nu* poată?

Addie ezită.

E uşor să fii sincer când nu există cuvinte greşite, pentru că sunt date uitării. Când orice ai spune îţi aparţine doar ţie.

Dar Henry este diferit, el o ascultă, îşi aminteşte şi, dintr-odată, fiecare cuvânt este plin de greutate, iar sinceritatea este foarte apăsătoare.

Are o singură şansă.

Îl poate minţi, aşa cum ar face cu oricine altcineva, dar, dacă începe, nu va mai putea să se oprească, şi chiar mai mult, *nu vrea* să îl mintă. A aşteptat prea mult să fie văzută şi auzită.

Aşa că Addie alege adevărul.

— Ştii că sunt oameni care uită feţe? Se uită la prieteni, la familie, la oameni pe care îi ştiu de o viaţă şi nu îi recunosc?

Henry se încruntă.

— Teoretic, sigur că…

— Eu sunt opusul.

— Adică îţi aminteşti de toată lumea?

— Nu, spune Addie. Adică da, şi asta, dar nu despre asta vorbesc. Oamenii mă uită. Chiar dacă ne-am întâlnit de o sută de ori, ei mă uită.

— Nu are sens.

Fireşte că nu are.

— Da, ştiu, spune ea, dar este adevărat. Dacă ne-am întoarce acum în magazin, Robbie nu şi-ar aminti. M-ai

putea prezenta, dar, în clipa în care aş pleca, în clipa în care nu m-ar mai vedea, ar uita iar.

Henry clatină din cap.

— De ce? Cum aşa?

Cea mai mică întrebare. Cel mai mare răspuns.

Pentru *că am fost nesăbuită.*

Pentru că îmi era teamă.

Pentru că nu am fost atentă.

— Pentru că, spune ea, lăsându-se să cadă lângă zid, sunt blestemată.

Henry se uită lung la ea, cu sprâncenele ridicate.

— Nu înţeleg.

Addie inspiră adânc, încercând să îşi calmeze nervii. Apoi, pentru că a decis să îi spună adevărul, chiar asta face.

— Mă numesc Addie LaRue. M-am născut în Villon, în 1691, iar părinţii mei se numeau Jean şi Marthe. Locuiam într-o casă din piatră, lângă o salcie bătrână…

— XII —

Villon-sur-Sarthe, Franţa
29 iulie 1764

Căruţa se opreşte lângă râu.

— Pot să te duc mai departe, spune căruţaşul, trăgând frâiele. Suntem la doi kilometri.

— E în regulă, zice ea, cunosc drumul.

O căruţă necunoscută ar putea atrage atenţia, iar Addie ar prefera să se întoarcă aşa cum a plecat, aşa cum a învăţat fiecare centimetru al acelui loc: pe jos.

Îi plăteşte omului şi coboară, iar marginea pelerinei cenuşii mătură pământul. Nu s-a obosit cu bagajele, ci a învăţat să călătorească cu strictul necesar sau, mai degrabă, să lase lucrurile să-i scape la fel de uşor cum le primeşte. Este mai simplu aşa. E prea greu să păstreze lucrurile.

— Eşti de pe-aici? întreabă el, iar Addie mijeşte ochii în soare.

— Da, răspunde. Dar am fost plecată multă vreme.

Căruţaşul o măsoară din priviri.

— Cu siguranţă, nu *prea* multă.

— Ai fi uimit, spune ea, iar el pocneşte din bici şi căruţa porneşte.

Ea rămâne din nou singură, într-un ţinut cunoscut până-n măduva oaselor. Un loc în care nu a mai fost de 50 de ani.

Ciudat este că a trecut dublul de timp petrecut aici, şi totuşi încă i se pare acasă.

Nu ştie când a luat decizia să se întoarcă sau cum, doar că a crescut în ea ca o furtună, de când primăvara a început să devină vară, iar apăsarea a sporit, ca promisiunea ploii, până când a văzut norii întunecaţi la orizont, a auzit tunetele în minte şi a simţit că o îndemnau

să plece.

Poate că întoarcerea este un fel de ritual. Un mod de a se purifica, de a lăsa satul Villon în trecut. Poate că încearcă să se desprindă. Sau poate că încearcă să îl păstreze.

Nu va rămâne – atâta ştie.

Pe suprafaţa râului Sarthe scânteiază soarele şi, pentru o clipă, se gândeşte să se roage, să îşi afunde mâinile în apa nu foarte adâncă, dar acum n-are nimic de oferit zeilor râului şi nimic de spus. Nu i-au răspuns când ar fi contat.

După cotitură, dincolo de pădurice, Villon se ridică între colinele scunde, case din piatră cenuşie cuibărite în vale. A crescut puţin, s-a mărit ca un bărbat de vârstă mijlocie, dar este tot Villon. Iată biserica, piaţa şi acolo, dincolo de centrul satului, liziera verde-închis a pădurii.

Nu trece prin sat, ci o ia spre sud.

Spre casă.

Bătrâna salcie încă stă de pază la capătul aleii. Cincizeci de ani i-au adăugat aspecte noduroase crengilor şi parcă i s-a mai lăţit şi baza, dar altfel, e aceeaşi. Pentru o clipă, când tot ce poate vedea este marginea casei, timpul se poticneşte şi alunecă, şi ea are din nou 23 de ani, merge acasă dinspre sat, sau de la râu, sau de la Isabelle, cu rufele sprijinite pe şold sau cu foile pentru desen sub braţ, şi din clipă în clipă o va vedea pe mama ei în uşă, cu făină la încheieturi, va auzi zgomotul constant al toporului tatălui său căzând şi sunetul moale scos de iapa lor, Maxime, care dă din coadă şi ronţăie iarbă.

Dar se apropie de casă, iar iluzia se transformă în amintire. Calul nu mai e, fireşte, şi în curte atelierul tatălui ei stă obosit într-o parte, iar peste iarba buruienoasă vede coliba alor săi, întunecoasă, tăcută.

La ce se aştepta?

50 de ani. Addie ştia că nu vor mai fi acolo, dar să vadă locul abandonat, în paragină, o tulbură. Picioarele ei se mişcă singure, purtând-o pe aleea bătătorită, prin curte, spre ruinele atelierului.

Deschide încet uşa – lemnul este putred – şi intră.

Razele soarelui pătrund printre scândurile rupte,

dungând întunericul, şi aerul miroase a degradare în loc de lemn proaspăt cioplit, pământos, dulce; fiecare suprafaţă este acoperită de mucegai, umedă şi prăfuită. Uneltele ascuţite zilnic de tatăl ei zac acum abandonate, ruginite. Rafturile sunt goale. Nu mai există păsări mici din lemn, ci vede doar un castron mare, pe jumătate terminat, sub o perdea de pânze de păianjen şi murdărie.

Îşi trece mâna prin praf, îl priveşte adunându-se la loc.

De câtă vreme tatăl ei nu mai este?

Se obligă să iasă iar în curte şi se opreşte.

Casa s-a trezit la viaţă sau, cel puţin, se agită. O panglică subţire de fum iese pe coş. O fereastră e deschisă, cu perdelele bătute de adiere.

Cineva mai e acolo.

Ar trebui să plece şi ştie asta, pentru că locul nu mai e al ei, dar deja traversează curtea, deja se pregăteşte să bată la uşă. Degetele ei încetinesc, pentru că îşi aminteşte de noaptea aceea, ultima din altă viaţă.

Stă acolo, pe treaptă, dorindu-şi ca mâna ei să aleagă – dar şi-a anunţat deja prezenţa. Perdeaua flutură, o umbră trece pe lângă geam, iar Addie se dă înapoi doi paşi, înainte ca uşa să se deschidă niţel, cât să dezvăluie o fărâmă de obraz ridat şi un ochi albastru, dispreţuitor.

— Cine-i acolo?

Vocea femeii e fragilă, dar tot atârnă ca o piatră în pieptul lui Addie şi este sigură că, chiar de-ar fi fost muritoare, cu mintea tulburată de vreme, tot şi-ar fi amintit vocea mamei sale.

Uşa se deschide, gemând, şi iat-o, vestejită ca o plantă iarna, cu degetele noduroase ţinând un şal zdrenţuit. Este bătrână, străveche, dar trăieşte.

— Te cunosc? întreabă mama ei, dar fără urmă de recunoaştere în vocea ei, doar îndoiala celor bătrâni şi nesiguri.

Addie clatină din cap.

După aceea, se întreabă dacă ar fi trebuit să spună da, dacă mama ei, cu mintea golită de amintiri, ar fi putut lăsa spaţiu acelui unic adevăr. Dacă şi-ar fi invitat fiica înăuntru,

să stea lângă vatră şi să împartă o masă simplă, pentru ca, după ce avea să plece, Addie să aibă ceva la care să revină, pe lângă versiunea mamei sale care o alunga.

Dar nu face asta.

Încearcă să îşi spună că femeia nu i-a mai fost mamă din momentul în care ea nu i-a mai fost fiică, dar nu funcţionează aşa. Şi totuşi, trebuie. A jelit deja şi, deşi e şocată să vadă faţa femeii, durerea este difuză.

— Ce vrei? întreabă Martha LaRue.

Nu poate răspunde, pentru că nu ştie. Se uită dincolo de bătrână, spre camera întunecoasă care fusese cândva casa ei, şi doar atunci simte o speranţă ciudată. Dacă mama ei trăieşte, atunci poate, poate… dar ştie.

Ştie, după pânzele de păianjen din atelier, după praful de pe castronul neterminat. Ştie după privirea obosită de pe chipul mamei, după starea colibei dindărătul ei.

— Îmi pare rău, spune ea, dând înapoi.

Femeia nu o întreabă de ce, ci doar o priveşte fără să clipească.

Uşa se închide şi Addie ştie, plecând, că nu îşi va mai revedea niciodată mama.

— XIII —

New York City
17 martie 2014

Cuvintele sunt uşor de rostit.

În fond, nu povestea a fost partea dificilă.

Este un secret pe care a încercat să îl împărtăşească de multe ori, cu Isabelle, cu Remy, cu prieteni şi străini şi cu oricine ar fi fost dispus să o asculte, şi de fiecare dată le-a văzut expresiile aplatizându-se, feţele devenind pustii, a privit cuvintele atârnând în aer, înainte să-şi ia zborul ca un fum.

Dar Henry o priveşte şi o ascultă.

Îi povesteşte despre nuntă, despre rugăciunile fără răspuns, despre ofrandele aduse în zori şi la amurg. Despre întunericul din pădure, prefăcându-se în bărbat, despre dorinţa ei şi refuzul lui, despre greşeala comisă.

Îmi *poţi avea sufletul* când nu-l mai vreau.

O ascultă când îi povesteşte cum trăieşte veşnic, dar uitată, şi cum renunţă. Când termină, îşi ţine respiraţia, aşteptându-se ca Henry să clipească şi să o întrebe ce voia să îi spună. Dar el se uită la ea atât de concentrat, că îşi dă seama, cu inima bubuind, că a auzit totul.

— Ai făcut un târg? întreabă el cu detaşare în glas, cu un calm tulburător.

Fireşte că sună a nebunie.

Fireşte că nu o crede.

Aşa îl pierde. Nu din cauza amintirilor, ci a neîncrederii.

Apoi, dintr-odată, Henry *râde.*

Se sprijină de un rastel pentru biciclete, cu capul în mâini, şi râde, iar ea crede că a luat-o razna, crede că ea i-a făcut ceva, crede chiar că râde de ea.

Dar nu e genul de râs care urmează după o glumă. Este

prea maniacal.

— Ai făcut un târg, repetă el.

— Uite, ştiu că sună…

— Te cred.

Ea clipeşte, confuză.

— Ce…?

— Te cred, spune el iar.

Două cuvinte scurte, la fel de rare ca îmi amintesc, şi ar trebui să fie suficiente – dar nu sunt. Nimic nu are sens, nici Henry şi nici asta. Nu a avut de la început, iar ei i-a fost prea teamă să întrebe, să ştie, de parcă să ştie ar fi năruit visul, dar acum vede fisurile şi le simte în pieptul ei.

Cine eşti? vrea să întrebe. *De ce eşti diferit? Cum de îţi aminteşti, când nimeni nu poate? De ce mă crezi că am făcut un târg?*

În final, spune doar:

— De ce?

Henry îşi dă la o parte mâinile de pe faţă şi o priveşte, cu ochii verzi febrili, apoi spune:

— Pentru că şi eu am făcut un târg.

— PARTEA A PATRA —

BĂRBATUL PE CARE NU-L ATINGE PLOAIA

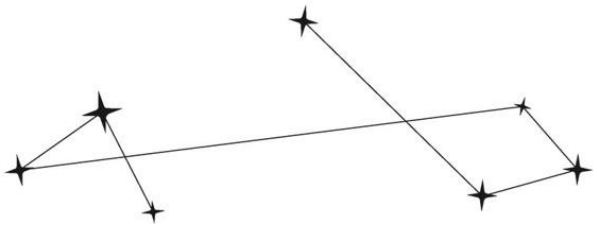

Titlu: Deschisă iubirii

Artist: Muriel Strauss (design) şi Lance Harringer (manufactură)

Dată: 2011

Mediu: Aluminiu, oţel şi sculptură în sticlă

Locaţie: Împrumutată de la Şcoala de Arte Tisch

Descriere: Expusă, iniţial, ca o instalaţie interactivă, în care inima de aluminiu, perforată de orificii mici, era suspendată deasupra unei găleţi. Pe o masă, alături de inima metalică, borcănele de forme şi mărimi diferite conţineau lichide în culori diferite, unele apă, altele alcool, altele vopsea, iar participanţii erau încurajaţi să aleagă unul şi să îl golească în inimă. Lichidul începea să curgă imediat, cu o viteză care depindea de vâscozitatea substanţei turnate.

Detalii: Această sculptură a reprezentat piesa centrală a portofoliului de sculpturi al lui Strauss, o colecţie de lucrări pe tema familiei. Pe atunci, Strauss nu a specificat ce membru al familiei sale era asociat cărei lucrări, însă insista că Deschisă iubirii fusese creată ca „omagiu adus epuizărilor generale de monogamia în serie şi ca testament al pericolelor afecţiunii dezechilibrate”.

Valoare estimată: Necunoscută, lucrarea a fost oferită şcolii Tisch de către artistă, pentru o instalare permanentă.

— I —

New York City
4 septembrie 2013

Se naşte un băiat cu inima frântă.

Doctorii intră în scenă şi o reconstruiesc, o reîntregesc, iar bebeluşul este trimis acasă, norocos că trăieşte. Spun că acum este mai bine, că poate duce o viaţă normală, şi totuşi, crescând, este convins că are ceva stricat înăuntru.

Sângele pompează, valvele se deschid şi se închid, iar pe radiografii şi ecografii totul funcţionează cum ar trebui. Dar ceva nu este în regulă.

I-au lăsat inima prea deschisă.

Au uitat să îi închidă armura pieptului.

Acum simte… prea mult.

Alţii îl numesc „sensibil”, dar e mai mult decât atât. S-a stricat butonul, iar volumul este prea puternic. Momentele de bucurie se înregistrează scurt, dar extatic. Momentele de durere se întind la infinit şi sunt insuportabile.

Când primul lui câine moare, Henry plânge o săptămână. Când părinţii lui se ceartă şi nu poate suporta violenţa din cuvintele lor, fuge de acasă. Durează mai mult de o zi să îl aducă înapoi. Când David îi aruncă ursuleţul din copilărie, când prima lui iubită, Abigail, îi trage clapa la un bal, când trebuie să disece un porc la ore, când pierde cardul dat de bunicul său înainte să moară, când află că Liz îl înşală, în timpul excursiei de absolvire a liceului, când Robbie îl părăseşte, înainte de anul doi de facultate, de fiecare dată, indiferent de importanţa situaţiei, inima i se frânge din nou în piept.

Henry are 14 ani prima dată când fură o duşcă din băutura tatălui său, doar ca să dea volumul mai încet. Are 16 ani când ia două pastile din dulăpiorul mamei, doar ca

să amorţească durerea. Are 20 de ani când se droghează atât de tare, încât are impresia că-şi poate vedea crăpăturile din piele, în locurile în care se dezmembrează.

Inima lui permite curentului să intre.

Luminii.

Furtunilor.

Oricui.

Timpul să mişcă foarte repede.

Clipeşti şi ai terminat jumătate de şcoală, eşti paralizat de ideea că, indiferent ce ai alege să faci, înseamnă să alegi *să nu faci* o sută de alte lucruri, aşa că îţi schimbi specializarea de cinci, şase ori, înainte să ajungi la teologie, şi, pentru o vreme, pare calea potrivită, dar este doar un reflex la mândria de pe chipurile părinţilor, pentru că ei presupun că eşti un rabin în devenire, şi adevărul este că tu nu-ţi doreşti deloc să devii practicant, vezi textele sacre ca pe nişte poveşti, ca pe nişte aventuri uluitoare, şi cu cât studiezi mai mult, cu atât crezi mai puţin ce spun ele.

Clipeşti şi ai 24 de ani, călătoreşti prin Europa, crezând, sperând că schimbarea va crea ceva în tine, că o scânteie din lumea mare, grandioasă te va ajuta să o focalizezi pe a ta. Pentru o vreme, ajută. Dar nu ai job, nu ai viitor, doar un interludiu, şi când se termină, contul tău bancar este gol, iar tu nu ai ajuns la nicio concluzie.

Clipeşti şi ai 26 de ani şi eşti chemat în biroul decanului ca să îţi spună că nu-ţi mai dai interesul, şi te sfătuieşte să alegi altă cale, şi te asigură că îţi vei găsi vocaţia, dar asta este problema, că nu te-ai simţit atras de *un singur* lucru. Nu există nicio tragere violentă într-o direcţie, ci doar câte un ghiont către o sută de drumuri posibile, iar acum toate par intangibile.

Clipeşti şi ai 28 de ani şi toată lumea a parcurs deja o bucată de drum, iar tu încă încerci să îl identifici şi ironia este evidentă: dorind să trăieşti, să înveţi, să te defineşti, te-ai pierdut.

Clipeşti şi întâlneşti o fată.

Prima dată când Henry a văzut-o pe Tabitha Masters, ea dansa.

Erau vreo zece pe scenă. Henry era acolo să îl vadă pe Robbie, dar membrele *ei* aveau o atracţie, iar silueta ei, un soi de gravitate. Privirea lui era atrasă de ea încontinuu. Avea genul de frumuseţe care-ţi răpeşte respiraţia, genul pe care nu îl poţi surprinde în fotografii, pentru că magia este în mişcare. Se mişca de parcă ar fi spus o poveste doar cu o melodie şi o frângere a spinării, o mână întinsă, o coborâre lentă spre podeaua întunecată.

S-au cunoscut la un after party.

Pe scenă, trăsăturile ei erau o mască, o pânză pentru arta altora. Dar acolo, într-o cameră aglomerată, tot ce vedea Henry era zâmbetul ei. Îi acapara chipul, de la bărbia ascuţită la rădăcina părului, o bucurie atotconsumatoare, de la care el nu îşi putea lua ochii. Râdea de ceva – el nu a aflat niciodată motivul – şi parcă se aprinseseră brusc toate luminile.

Inima a început să îl doară.

I-au trebuit lui Henry 30 de minute şi trei băuturi ca să îşi facă suficient curaj să o salute, dar, de atunci, a fost uşor. Ritmul şi fluxul frecvenţelor sincronizate. La finalul serii, el se îndrăgostea.

Se mai îndrăgostise înainte.

Sophia, la liceu.

Robbie, la facultate.

Sarah, Ethan, Jenna – dar fusese dificil şi complicat. Relaţii pline de începuturi şi pauze, de cotituri greşite şi fundături. Însă cu Tabitha era uşor.

Doi ani.

Atât au fost împreună.

Doi ani de cină şi mic dejun, şi îngheţată în parc, şi repetiţii pentru dans şi buchete de trandafiri, de rămas peste noapte unul la celălalt, de prânzuri în weekend şi de maratoane de spectacole TV, de excursii în nordul statului, ca să-i cunoască părinţii.

Doi ani în care băuse mai puţin, pentru ea, în care nu se drogase, pentru ea, în care se îmbrăcase elegant, pentru ea, şi în care îşi cumpărase lucruri pe care nu şi le putea permite, pentru că voia să o facă să zâmbească, voia să o facă fericită.

Doi ani fără o ceartă, iar acum se gândeşte că, poate, nu a fost un lucru chiar atât de bun.

Doi ani şi, între o întrebare şi un răspuns, relaţia s-a destrămat.

Într-un genunchi, cu un inel, în mijlocul parcului, iar Henry este un idiot sinistru, pentru că ea a spus nu.

A spus nu şi n-a fost cel mai rău cuvânt.

— Eşti minunat, a zis ea. Chiar eşti. Dar nu eşti…

Şi nu încheie, nici nu e nevoie, pentru că el ştie ce urmează.

Nu eşti potrivit.

Nu eşti suficient.

— Credeam că vrei să te căsătoreşti.

— Da, vreau. Într-o zi.

Cuvintele sunt limpezi precum cristalul, deşi nerostite.

Dar nu cu tine.

Apoi ea a plecat, şi acum Henry e aici, la bar, şi este beat, dar nu suficient.

Ştie, pentru că lumea e încă acolo, pentru că noaptea pare încă reală, pentru că totul doare. Stă aplecat, cu bărbia pe braţele îndoite, privind la colecţia de sticle goale de pe masă. Îşi întoarce privirea de la cele cinci, şase reflexii distorsionate ale sale.

Negustorul este plin de trupuri, un zid de zgomot alb, aşa că Robbie trebuie să strige.

— Dă-o dracului.

Şi, pentru că vine de la fostul lui prieten, nu îl face pe Henry să se simtă mult mai bine.

— Sunt bine, zice el mecanic, aşa cum răspund mereu oamenii când îi întrebi cum se simt, chiar dacă inima lui atârnă deschisă în balamale.

— E mai bine aşa, spune şi Bea.

Şi, dacă ar fi spus-o altcineva, ar fi fost trimis în colţul

barului – zece minute de pauză pentru platitudini. Dar e tot ce primeşte în noaptea asta.

Henry termină paharul din faţa lui şi se întinde să ia altul.

— Mai încet, puştiule, spune Bea, masându-i gâtul.

— Sunt bine, repetă el.

Amândoi îl cunosc suficient să ştie că e o minciună. Ştiu despre inima lui frântă. Amândoi i-au fost alături pe timp de furtună. Sunt cei mai buni oameni din viaţa lui, cei care-l ţin întreg sau, cel puţin, care nu îi permit să se destrame. Dar acum sunt prea multe fisuri. Acum există o crevasă între cuvintele lor şi urechile lui, între mâinile lor şi pielea lui.

Ei sunt chiar acolo, dar par foarte departe.

El ridică privirea, studiindu-le expresiile, numai milă, ceea ce nu-l miră, şi îşi dă seama de ceva.

— Ştiaţi că va spune nu.

Tăcerea durează prea mult. Bea şi Robbie se uită unul la altul, încercând parcă să decidă cine să înceapă, şi Robbie îi pune mâna pe braţ.

— Henry…

El se smulge din atingere.

— Ştiaţi.

Acum e în picioare, aproape dând peste masa din spatele lui.

Faţa Beei se încruntă.

— Haide, aşază-te.

— Nu. Nu. Nu.

— Hei, spune Robbie, te conduc acasă.

Dar Henry detestă felul în care-l priveşte Robbie, aşa că scutură din cap, chiar dacă asta înceţoşează contururile camerei.

— Nu, spune el. Vreau să fiu singur.

Este cea mai mare minciună.

Dar mâna lui Robbie se retrage, iar Bea clatină din cap şi îl lasă să plece.

Henry nu este suficient de beat.

Intră într-un magazin de băuturi alcoolice şi cumpără o sticlă de votcă de la un tip care-l priveşte de parcă îi e clar

că a băut deja suficient, dar şi că are nevoie de mai mult. Scoate capacul sticlei cu dinţii când începe să plouă.

Telefonul îi vibrează în buzunar.

Este Bea, probabil. Sau Robbie. Nimeni altcineva nu l-ar suna.

Îl lasă să sune, ţinându-şi respiraţia până se opreşte. Îşi spune că, dacă sună iar, va răspunde. Dacă sună iar, le va spune că nu e bine. Dar nu mai sună.

Nu îi poate acuza, nu acum, nu după toate astea. Ştie că nu e un prieten uşor de suportat, că ar fi trebuit să se aştepte la ceea ce s-a întâmplat, ar fi…

Sticla îi alunecă dintre degete, se sparge de trotuar şi ar trebui să o lase acolo, dar nu o lasă. Se apleacă să o ia, dar se dezechilibrează. Mâna i se sprijină de cioburi, când vrea să se ridice.

Doare, fireşte că doare, dar durerea este amorţită de votcă, de şuvoiul de durere, de inima lui distrusă, de toate celelalte.

Henry se scotoceşte după batista din buzunar, bucata de mătase albă brodată cu un *T* argintiu. Nu dorise o cutiuţă – un lucru clasic, impersonal, care trăda mereu întrebarea –, dar când scoate batista, inelul se rostogoleşte pe trotuarul ud.

Cuvintele îi răsună în minte.

Eşti minunat, Henry. Chiar eşti. Dar nu eşti…

Îşi apasă batista pe mâna rănită. În câteva secunde, mătasea este pătată cu roşu. Distrusă.

Nu eşti suficient.

Mâinile, precum capetele, sângerează prea mult.

Fratele lui, David, este cel care i-a zis asta. David, doctorul, care ştia ce voia să fie de când avea zece ani.

Este uşor să păstrezi direcţia când drumul este drept şi paşii, număraţi.

Henry se uită la batista care se înroşeşte, la diamantul de pe stradă şi se gândeşte să-l lase acolo, dar nu-şi poate permite, aşa că se obligă să se aplece şi să îl ia.

Bea de fiecare dată când auzi că nu eşti suficient.

Nu eşti potrivit.
Nu ai aspectul potrivit.
Nu ai concentrarea necesară.
Nu ai ambiţie.
Nu e momentul.
Nu e slujba potrivită pentru tine.
Nu e calea cea bună.
Nu e viitorul adecvat.
Nici prezentul.
Nu eşti tu cum trebuie.
Nu eşti tu.
(Nu sunt eu?)
Lipseşte ceva.
(Lipseşte…)
La noi.
Ce aş fi putut face?
Nimic. Doar că…
(Eşti tu.)
Nu credeam că e o relaţie serioasă.
(Eşti prea…
…amabil.
…blând.
…sensibil.)
Nu ne văd împreună.
Am cunoscut pe altcineva.
Îmi pare rău.
Nu eşti tu.
Taci şi înghite.
Nu suntem pe aceeaşi lungime de undă.
Nu ne aflăm în acelaşi punct.
Nu e vorba de tine.
Nu putem hotărî de cine să ne îndrăgostim.
(Şi de cine nu.)
Eşti un prieten foarte bun.
O vei face fericită pe fata potrivită.
Meriţi mai mult.
Să rămânem prieteni.
Nu vreau să te pierd.

Nu e vorba de tine.
Îmi pare rău.

— II —

Acum ştie că a băut prea mult.

Încerca să ajungă în locul acela în care nu simte, dar crede că a trecut de el, că se află într-un punct mai rău. I se învârte capul, iar senzaţia nu mai e de mult plăcută. Găseşte câteva pastile în buzunarul de la spate al pantalonilor, strecurate acolo de sora lui, Muriel, când s-au văzut ultima oară. Umbreluţe roz, i-a spus ea. Le înghite fără apă şi ploaia măruntă se preface în potop.

Apa îi curge în păr, pe ochelari şi prin tricou.

Nu îi pasă.

Poate că ploaia îl va purifica.

Poate că-l va lua şi îl va duce departe.

Henry ajunge la clădirea în care locuieşte, dar nu se poate convinge să urce cele şase trepte până la intrare, celelalte 24 până la apartament, care aparţine unui trecut în care avea un viitor, aşa că se lasă să cadă lângă zid şi se uită spre locul în care acoperişul întâlneşte cerul, şi se întreabă câte trepte or fi până la limită. Se obligă să se oprească, îşi apasă palmele pe ochi şi îşi spune că este doar o furtună.

Că trebuie să coboare obloanele şi să aştepte.

Este doar o furtună.

Doar o furtună.

Doar o...

Nu ştie sigur când se aşază lângă el bărbatul.

Henry e singur acum, iar peste o clipă nu mai e.

Aude o brichetă, o flăcăruie îi dansează în colţul ochiului. Apoi aude o voce. Pentru o clipă, pare să vină de pretutindeni, şi apoi chiar de lângă el.

— Ai o noapte proastă.

O întrebare fără semnul întrebării.

Henry se uită la bărbatul îmbrăcat într-un costum elegant, de culoarea cărbunelui, sub un trenci negru, descheiat, şi, pentru o secundă oribilă, crede că e fratele lui, David, care a venit să-i amintească toate felurile în care dezamăgeşte.

Au acelaşi păr negru şi acelaşi maxilar incisiv, însă David nu fumează, nu ar fi văzut nici mort în partea asta de Brooklyn şi nu e nici pe departe la fel de chipeş. Cu cât se uită Henry mai bine la străin, cu atât dispare orice asemănare – înlocuită de conştientizarea faptului că omul nu se udă.

Chiar dacă ploaia încă toarnă, chiar dacă-i murează jacheta din lână lui Henry, tricoul din bumbac, chiar dacă el are mâinile reci, străinul în costum elegant nu face niciun efort să-şi protejeze flăcăruia brichetei sau ţigara. Inhalează lung şi se sprijină în coate, pe spate, pe trepte, şi îşi ridică bărbia, parcă întâmpinând ploaia.

Ploaia nu îl atinge. Cade în jurul lui, dar el rămâne uscat.

Henry se gândeşte că e o stafie. Sau un vrăjitor. Sau, cel mai probabil, o halucinaţie.

— Ce vrei? îl întreabă străinul, încă privind cerul, şi Henry se crispează din instinct, dar în vocea bărbatului nu e nici urmă de mânie.

Dacă simte ceva, este curiozitate. Îşi întoarce din nou capul şi se uită la Henry cu cei mai verzi ochi pe care băiatul i-a văzut vreodată. Sunt atât de strălucitori, că scânteiază în noapte.

— Acum, pe loc, spune el. Ce vrei?

— Să fiu fericit.

— Ah, zice străinul şi fumul i se strecoară printre buze. Nimeni nu-ţi poate oferi asta.

Tu sigur nu.

Henry habar n-are cine este acest bărbat sau dacă este real, dar ştie, chiar şi prin ceaţa băuturii şi a drogurilor, că ar trebui să se ridice şi să intre în clădire. Dar nu îşi poate face picioarele să se mişte, lumea este prea grea, iar cuvintele se revarsă dinăuntrul lui.

— Nu ştiu ce vor de la mine, zice el. Nu ştiu cine vor ei să

fiu. Mi se spune să fiu eu însumi, dar nu e pe bune, şi eu am obosit… I se frânge vocea. Sunt sătul să nu ies la socotealâ. Să fiu… Nu e vorba că sunt singur. Nu mă deranjează. Dar asta… Degetele i se împletesc în tricou. Doare.

O mână îi ridică bărbia.

— Henry, uită-te la mine, spune străinul, care nu-l întrebase cum se numeşte.

Henry se uită la el, priveşte ochii aceia luminoşi. Vede cum se ondulează în ei ceva ca un fum. Străinul este frumos ca un lup. Flămând, tăios. Privirea de smarald alunecă peste el.

— Eşti perfect, murmură bărbatul, cu degetul mare mângâindu-i obrazul.

Vocea lui este mătăsoasă, iar Henry o primeşte, primeşte şi atingerea, aproape îşi pierde echilibrul când bărbatul îşi retrage mâna.

— Durerea poate fi frumoasă, spune el, expirând un nor de fum. Poate transforma. Poate crea.

— Dar eu nu vreau durere, spune Henry răguşit. Vreau…

— Să fii iubit.

Un sunet mic şi gol, pe jumătate tuse, pe jumătate oftat.

— Da.

— Atunci, fii iubit.

— Faci totul să pară simplu.

— Este, spune străinul. Dacă vrei să plăteşti.

Henry râde.

— Nu caut genul ăla de iubire.

Un zâmbet întunecat se joacă pe chipul străinului.

— Nici eu nu vorbesc despre bani.

— Atunci ce-ar mai fi?

Străinul îşi lipeşte mâna de sternul lui Henry.

— Singurul lucru pe care-l poate oferi un om.

Pentru o secundă, Henry crede că străinul vrea inima lui, aşa stricată cum este, apoi înţelege. Lucrează într-un anticariat, a citit suficiente romane, a devorat alegorii şi mituri. La naiba, şi-a petrecut primele două treimi din viaţă studiind scripturile şi a crescut cu o dietă constantă de Blake, Milton şi Faust. Dar a trecut ceva vreme de când i se

par altceva decât nişte poveşti.

— Cine eşti? întreabă el.

— Sunt cel care vede vreascurile şi le aprinde. Sunt cel care hrăneşte potenţialul uman.

Se uită la străin, încă uscat, în ciuda furtunii, cu o frumuseţe diavolească pe un chip cunoscut, şi la ochii lui, dintr-odată perfizi, şi Henry ştie ce este: un vis aievea. Le-a mai avut de câteva ori, o consecinţă a automedicaţiei agresive.

— Nu cred în diavoli, spune el şi se ridică. Şi nici în suflete.

Străinul ridică bărbia.

— Atunci nu ai nimic de pierdut.

Tristeţea profundă, ţinută la distanţă câteva minute de compania străinului, se întoarce brusc. Presiune pe sticla spartă. Se clatină niţel, dar străinul îl sprijină.

Henry nu îşi aminteşte să îl fi văzut ridicându-se, dar acum se privesc ochi în ochi. Când diavolul vorbeşte iar, are o nouă profunzime în glas, o căldură stabilă, ca o pătură în jurul umerilor. Henry se simte atras de ea.

— Vrei să fii iubit, spune străinul, de toată lumea. Vrei să fii *suficient* pentru toţi. Eu îţi pot oferi asta, iar preţul e ceva ce nici nu vei regreta. Străinul întinde o mână. Deci, Henry? Ce zici?

Henry nu crede că este real.

Aşa că nu contează.

Sau poate că omul din ploaie are dreptate.

N-are nimic de pierdut.

Aşa că i se pare uşor.

La fel de uşor ca un pas peste margine.

O cădere.

Henry îi ia mâna, iar străinul o strânge, suficient de tare să-i redeschidă tăieturile din palmă. Dar nu simte. Nu mai simte nimic, iar întunericul zâmbeşte şi spune doar:

— S-a făcut.

— III —

New York City
17 martie 2014

Sunt sute de feluri de tăcere.

Există o tăcere adâncă a locurilor închise de multă vreme şi o tăcere înfundată a urechilor astupate. Tăcerea pustie a morţilor şi tăcerea apăsătoare a celor care mor.

Există o tăcere seacă, a unui om care nu se mai roagă, şi o tăcere eterică, a unei sinagogi goale, dar şi tăcerea celui care se ascunde chiar de sine şi îşi ţine respiraţia.

Există o tăcere jenantă, care umple spaţiul dintre doi oameni care nu ştiu ce să spună. Şi tăcerea încordată, care cade asupra celor care ştiu ce să-şi spună, dar nu şi de unde să înceapă.

Henry nu ştie ce fel de tăcere este aceasta, dar îl ucide.

A început să vorbească lângă magazinul de la colţ şi a vorbit cât timp au mers, pentru că era mai uşor să vorbească dacă se putea uita în altă parte decât la ea. Cuvintele s-au revărsat din el când au ajuns la uşa albastră a clădirii lui, când au urcat scările, când s-au mişcat prin apartament, iar acum adevărul umple aerul dintre ei, gros ca fumul, şi Addie nu spune nimic.

Stă pe canapea, cu bărbia sprijinită în palmă.

Pe fereastră, ziua continuă, de parcă nu s-ar fi schimbat nimic, dar i se pare că s-a schimbat totul, pentru că Addie LaRue este nemuritoare, iar Henry Strauss este damnat.

— Addie, spune el, când nu mai poate îndura. Te rog să spui ceva.

Iar ea ridică privirea spre el, cu ochii strălucind, nu de vreo vrajă, ci de lacrimi, şi nu ştie, la început, dacă suferă sau este fericită.

— Nu puteam înţelege, spune ea. Nimeni nu şi-a amintit

vreodată. Credeam că e un accident, o capcană. Dar nu eşti un accident, Henry. Nu eşti o capcană. Îţi aminteşti de mine pentru că ai făcut un târg. Clatină din cap. Am petrecut trei sute de ani încercând să rup blestemul, şi Luc a făcut unicul lucru la care nu m-aş fi aşteptat. Îşi şterge lacrimile şi zâmbeşte. A făcut o *greşeală.*

În privire i se citeşte triumful, dar Henry nu înţelege.

— Deci târgurile noastre se anulează reciproc? De asta suntem imuni?

Addie clatină din cap.

— Nu sunt imună, Henry.

El se crispează, de parcă ar fi fost lovit de ceva.

— Dar târgul meu nu funcţionează cu tine.

Addie se îmblânzeşte şi îl ia de mână.

— Ba sigur că da. Târgurile noastre se potrivesc, ca nişte păpuşi matrioşka în aceeaşi carcasă. Mă uit la tine şi văd *exact* ce vreau. Doar că eu nu vreau ceva legat de aspect, de farmec sau de succes. Ar suna groaznic, într-o altă viaţă, dar ce vreau eu cel mai mult, de ce *am nevoie,* nu are legătură cu *tine.* Ce vreau şi ce am vrut mereu este să-şi amintească cineva de mine. De aceea îmi poţi rosti numele. De aceea poţi pleca şi reveni şi totuşi mă recunoşti. Şi de aceea mă uit la *tine* şi te văd aşa cum eşti. Este suficient. Va fi mereu suficient.

Suficient. Cuvântul pluteşte între ei, ajungând la gâtul lui. Îi permite să respire.

Suficient.

Cade pe canapea, lângă ea. Mâna ei se strecoară printr-a lui, degetele li se împletesc.

— Ai spus că te-ai născut în 1691, zice el. Asta te face…

— Am 323 de ani, spune ea.

Henry fluieră.

— Nu am fost niciodată cu o femeie mai matură.

Addie râde.

— Dar arăţi foarte, foarte bine pentru vârsta ta.

— Mulţumesc.

— Povesteşte-mi, spune el.

— Despre ce?

— Nu ştiu. Despre toate. Trei sute de ani e ceva vreme. Ai asistat la războaie şi la revoluţii. Ai văzut cum s-au inventat trenuri, maşini, avioane, televizoare. Ai fost martora *istoriei* în desfăşurare.

Addie se încruntă.

— Probabil, zice ea, dar nu ştiu ce să cred. Istoria o priveşti în urmă, nu o simţi mereu. Pe moment, doar trăieşti. Eu nu am vrut să trăiesc veşnic, ci doar să *trăiesc.*

Se ghemuieşte lângă el şi stau întinşi pe canapea cu capetele alăturate, ca nişte îndrăgostiţi dintr-o fabulă, şi o nouă tăcere se aşterne peste ei, uşoară ca o frunză de vară.

Apoi ea întreabă:

— Pentru câtă vreme?

El se întoarce spre ea.

— Ce?

— Când ai încheiat târgul, spune ea atentă, ca un picior care testează gheaţa, pentru câtă vreme a fost?

Henry ezită şi priveşte tavanul.

— Pe viaţă, spune el, şi nu e o minciună, dar pe chipul lui Addie trece o umbră.

— Şi a fost de acord?

Henry încuviinţează şi o trage din nou lângă el, extenuat de tot ce a spus şi de tot ce nu a spus.

— Pe viaţă, şopteşte ea.

Cuvintele rămân suspendate între ei, în întuneric.

— IV —

New York City
18 martie 2014

Addie e în multe feluri, însă nu e de uitat, se gândeşte Henry.

Cum poate cineva să o uite pe fata asta, care ocupă atâta spaţiu? Umple camera cu poveşti, cu râsete, cu lumină şi căldură.

A pus-o la muncă sau, mai degrabă, ea s-a pus. Reface stocul de cărţi şi le rearanjează pe rafturi, cât se ocupă el de clienţi.

Ea s-a denumit fantomă şi poate că este, pentru alţii, dar Henry nu-şi poate lua ochii de la ea.

Addie se mişcă printre cărţi de parcă i-ar fi prietene. Şi poate că, într-un fel, îi sunt. Fac parte, se gândeşte el, din povestea ei, sunt un alt lucru pe care l-a atins. Aici, spune ea, este un scriitor pe care l-a cunoscut, iar aici, o idee a ei, aici o carte pe care a citit-o chiar când a apărut. Din când în când, Henry vede o scânteie de tristeţe, de dor, dar sunt doar nişte flash-uri, iar ea îşi revine, se luminează şi începe altă poveste.

— L-ai cunoscut pe Hemingway? întreabă el.

— Ne-am întâlnit de câteva ori, răspunde ea zâmbind, dar Colette era mai isteaţă.

Carte se ţine după Addie ca o umbră. Nu l-a văzut niciodată pe motan atât de interesat de o persoană, iar când o întreabă, ea scoate o mână de bunătăţi pisiceşti din buzunar şi rânjeşte.

Ochii lor se întâlnesc, de-a curmezişul librăriei, şi el ştie c-a zis că nu este imună, că târgurile lor doar se potrivesc, dar rămâne ideea că ochii ei căprui nu se înceţoşează. Are privirea limpede – un far pe timp noros.

Ea zâmbeşte, şi lumea lui Henry se luminează. Când ea se întoarce cu spatele, lumea lui se întunecă iar.

O femeie se apropie de casa de marcat, iar Henry o întâmpină.

— Aţi găsit tot ce aveaţi nevoie?

Ochii ei sunt deja lăptoşi.

— Da, spune femeia zâmbind călduros, şi el se întreabă ce vede. Un fiu, un iubit, un frate, un prieten?

Addie se sprijină cu coatele de tejghea. Arată spre cartea pe care o răsfoieşte el, când nu are clienţi. O colecţie de instantanee din New York.

— Am văzut aparatele foto de la tine, zice ea. Şi fotografiile. Sunt făcute de tine, nu?

Henry încuviinţează şi rezistă tentaţiei de a spune *E doar un hobby* sau *A fost cândva un hobby.*

— Eşti foarte priceput, zice ea, şi e drăguţ, mai ales că vine din partea ei.

Ştie şi el că se pricepe, poate uneori chiar mai mult. I-a făcut portrete lui Robbie, în facultate, dar doar pentru că nu îşi permitea un fotograf profesionist. Muriel spunea despre fotografiile lui că sunt *drăguţe.* Subversive, în convenţionalitatea lor.

Dar Henry nu avea intenţia asta. Doar încerca să surprindă *ceva.*

Se uită la carte.

— Există o fotografie de familie, spune el, nu cea de pe hol, ci alta, de când aveam şase, şapte ani. A fost o zi îngrozitoare. Muriel a pus gumă de mestecat în cartea lui David, iar eu eram răcit şi părinţii mei s-au certat chiar înainte să se declanşeze blitzul. În fotografie, arătăm cu toţii atât de… fericiţi. Îmi amintesc că m-am uitat la poza aceea şi mi-am dat seama că fotografiile nu sunt reale. Nu există context, doar iluzia că arăţi un moment de viaţă, însă viaţa nu e compusă din instantanee, ci e fluidă. Aşa că fotografiile sunt opere de ficţiune. Asta mi-a plăcut la ele. Toată lumea crede că fotografia este adevăr, dar mie mi se pare doar o minciună foarte pertinentă.

— De ce ai renunţat?

Pentru că timpul nu funcţionează aşa.

Clic şi timpul se opreşte.

Clipeşti, şi o ia înainte.

S-a gândit mereu la fotografie ca la un hobby, ca la nişte credite pentru cursul de artă, şi când şi-a dat seama că se putea *ocupa* cu asta, era prea târziu. Sau aşa i s-a părut.

Era mult în urmă.

Aşa că a renunţat. A pus camerele pe raft, laolaltă cu restul pasiunilor abandonate. Dar ceva la Addie îl face să vrea să se apuce iar.

Nu are aparatul cu el, fireşte, doar telefonul mobil, dar e suficient, îl ridică, o încadrează cu rafturile în spate.

— Nu merge, zice Addie, când Henry face poza.

Sau încearcă. Apasă pe ecran, dar nu se întâmplă nimic. Nici clic, nici captură. Încearcă iar, şi de data asta se face poza, dar e neclară.

— Ţi-am spus, zice ea încet.

— Nu înţeleg, spune el. A trecut foarte multă vreme. Cum ar fi putut anticipa pelicula sau telefoanele?

Addie zâmbeşte trist.

— Nu şi-a făcut de lucru cu tehnologia. Ci cu mine.

Henry şi-l imaginează pe străin zâmbind în întuneric.

Pune telefonul jos.

— V —

New York City
5 septembrie 2013

Henry se trezeşte în zgomotul traficului matinal.

Tresare la claxoanele maşinilor, iar soarele se revarsă prin fereastră. Încearcă să găsească amintirile din noaptea trecută şi, pentru o clipă, nu obţine nimic, ci doar o placă neagră, o tăcere capitonată. Dar, când strânge din ochi, întunericul se crapă şi face loc unui val de durere şi de tristeţe, unui amestec de sticlă spartă şi ploaie grea şi unui străin în costum negru, unei conversaţii care sigur a fost un vis.

Henry ştie că Tabitha a spus nu – partea aceea este reală, amintirea este prea înţepătoare ca să nu fie adevărată. De aceea a început să bea. Băutura l-a dus acasă prin ploaie, unde s-a oprit înainte să intre, şi acolo, străinul – dar nu, partea aceea nu s-a întâmplat.

Străinul şi conversaţia lor sunt o poveste, o parte a subconştientului, demonii lui dezlănţuiţi de disperarea mintală.

Capul lui Henry pulsează sec de durere, iar el se freacă la ochi cu dosul mâinii. O greutate metalică îl loveşte în obraz. Se uită şi vede o brăţară din piele neagră în jurul încheieturii. Un ceas analog, elegant, cu numere aurii pe un fundal de onix. Pe cadran se află un singur braţ auriu, oprit cu o fracţiune de secundă înainte de miezul nopţii.

Henry nu a purtat niciodată ceas.

Să-l vadă, greu şi necunoscut, la încheietura mâinii lui, îi aminteşte de o cătuşă. Se ridică în capul oaselor, trăgând de cataramă, consumat de teama subită că ar putea fi legat de el, că nu îl va putea da jos – dar, la prima atingere, catarama se desface şi ceasul cade pe pilota răsucită.

Aterizează cu cadranul în jos, şi acolo, pe spate, Henry vede două cuvinte gravate cursiv.

Trăieşte bine.

Se ridică din pat, departe de ceas, se uită la el parcă aşteptându-se să îi sară la beregată. Dar ceasul zace în tăcere pe pat. Inima îi bate puternic, atât de tare, că o aude, şi e din nou în întuneric, cu ploaia curgându-i din păr. Străinul îi zâmbeşte şi-i întinde mâna.

S-a făcut.

Dar asta nu s-a întâmplat.

Henry îşi priveşte palma şi vede tăieturile superficiale, cu sângele închegat. Remarcă picăturile de roşu maroniu de pe cearşafuri. Sticla spartă a fost, deci, reală. Dar mâna diavolului într-a lui a fost un vis febril. Durerea poate pricinui asta, se poate strecura din veghe în somn. Când avea nouă sau zece ani, Henry a avut un streptococ în gât, iar durerea era atât de cumplită, încât, de fiecare dată când adormea, visa că înghiţea cărbuni încinşi, că era captiv în clădiri în flăcări sau că fumul îi aluneca pe gât ca nişte gheare. Mintea lui încerca să dea sens suferinţei.

Dar ceasul…

Henry aude un ticăit slab când îl duce la ureche. Nu scoate alt sunet (într-o noapte, curând, îl va desface şi va descoperi că nu are nici urmă de şurub sau de altceva care să-i explice mecanismul lent).

Şi totuşi, este solid, chiar greu, în mâna lui. Pare adevărat.

Ticăitul devine mai intens, devine ciocănit, şi îşi dă seama că nu vine dinspre ceas. Este doar lovirea constantă cu buricele degetelor în lemn – cineva bate la uşa lui. Henry îşi ţine respiraţia, aşteaptă să vadă dacă bocănitul încetează, dar nu se opreşte. Se dă înapoi de lângă ceas, de lângă pat şi apucă un tricou curat de pe spătarul unui scaun.

— Vin, mormăie, trăgându-şi-l peste cap.

Gulerul i se prinde în ochelari, iar el se loveşte cu umărul de cadrul uşii şi înjură încet, sperând, de la dormitor la uşa de la intrare, că persoana va renunţa şi va pleca. Nu se

întâmplă asta, aşa că Henry deschide, aşteptându-se să fie Bea, Robbie sau poate Helen, de pe palier, care-şi caută din nou pisica.

Dar este sora lui, Muriel.

Muriel, care a venit la Henry de exact două ori în ultimii cinci ani. O dată pentru că băuse prea mult ceai de plante la prânz şi nu reuşise să ajungă la timp în Chelsea.

— Ce cauţi aici? o întreabă el, dar ea trece deja pe lângă el, desfăcându-şi eşarfa mai degrabă decorativă decât funcţională.

— Familia are nevoie de motive?

Întrebarea este clar retorică.

Se întoarce, cercetându-l cu privirea, aşa cum îşi imaginează că-şi plimbă ochii peste exponate, şi el aşteaptă evaluarea ei obişnuită, o versiune a replicii *Arăţi ca naiba.*

Dar sora lui spune:

— Arăţi bine, ceea ce i se pare ciudat, pentru că Muriel nu minte niciodată („nu îi place să încurajeze inducerea în eroare într-o lume deja suprasaturată de discursuri lipsite de sens”), şi o privire în oglinda de pe hol e suficientă să îi confirme că arată aproape la fel de rău cum se simte. Beatrice mi-a scris aseară, când n-ai răspuns la telefon, continuă ea. Mi-a povestit despre Tabitha şi despre faza cu refuzul. Îmi pare rău, Hen.

Muriel îl îmbrăţişează, iar Henry nu ştie unde să-şi pună mâinile. Ajung să plutească în jurul umerilor ei, până când ea îi dă drumul.

— Ce s-a întâmplat? Te înşela?

Iar Henry îşi doreşte să spună da, fiindcă adevărul e mai rău, adevărul e că el nu e suficient de interesant.

— Nu contează, zice însă Muriel. Dă-o naibii, meriţi pe cineva mai bun.

Aproape că-i vine să râdă, pentru că nici nu poate număra de câte ori i-a spus Muriel că Tabitha era prea bună pentru el.

Muriel se uită prin apartament.

— Ai redecorat? Îmi place aici.

Henry priveşte livingul, evidenţiat de lumânări şi obiecte de artă şi alte urme ale Tabithei. Haosul e al lui. Stilul, al ei.

— Nu.

Sora lui încă stă în picioare. Muriel nu se aşază niciodată, n-are astâmpăr, nici măcar nu se sprijină de ceva.

— Văd că eşti bine, spune ea, dar data viitoare să răspunzi la telefon. Ah, adaugă, punându-şi din nou eşarfa, fiind deja pe hol. An Nou fericit!

Îi ia o clipă să-şi amintească.

Roş Haşana[26].

Muriel îi citeşte confuzia pe chip şi rânjeşte.

— Ai fi fost un rabin foarte prost.

Nu o contrazice. În mod normal, Henry s-ar fi dus acasă – amândoi s-ar fi dus dar David nu şi-a putut schimba tura la spital anul ăsta, aşa că părinţii lor şi-au făcut alte planuri.

— Te duci la templu? întreabă el.

— Nu, zice Muriel. Dar în centru este un spectacol în seara asta, un hibrid pervers-burlesc, şi sunt convinsă că vor fi jocuri cu focul. Aşa că o să aprind o lumânare.

— Mama şi tata ar fi foarte mândri, spune el sec, dar, de fapt, bănuieşte că exact aşa stau lucrurile.

Muriel Strauss nu poate greşi.

Ea ridică din umeri.

— Sărbătorim în felul nostru. Îşi răsuceşte eşarfa, cu un gest dramatic. Ne vedem de Iom Kipur[27].

Muriel dă să deschidă uşa, apoi se întoarce iar spre el şi se întinde să îi ciufulească părul.

— Micul meu nor de furtună, zice ea. Nu lăsa întunericul să te copleşească.

Apoi pleacă, iar Henry se lipeşte de uşă, uluit, obosit şi complet derutat.

Henry a auzit de stadiile suferinţei.

Se întreabă dacă e valabil şi pentru iubire.

Dacă e normal să se simtă pierdut, mânios, trist şi pustiu, şi totuşi oribil de uşurat. Poate că este pulsaţia mahmurelii,

[26] Începutul noului an, potrivit calendarului evreiesc (n. trad.).

[27] Cea mai importantă dintre cele trei mari sărbători evreieşti (n. trad.).

care-i înecă toate simţurile, lucrurile pe care *ar trebui* să le simtă, şi le coagulează în ce simte *de fapt.*

Se opreşte la Roast, cafeneaua plină de viaţă aflată la o stradă distanţă de magazin. Are brioşe bune, băuturi pe jumătate decente şi o servire oribilă, se potriveşte foarte bine în peisajul acestei părţi din Brooklyn, şi o vede pe Vanessa la tejghea.

New York este plin de oameni frumoşi, actori şi modele care lucrează ca barmani şi barmaniţe, preparând băuturi ca să poată plăti chiria până la primul contract important. A crezut mereu că aşa e şi Vanessa, o blondă subţire, cu un mic simbol al infinitului tatuat pe încheietura mâinii. *Presupune* că numele ei este Vanessa – este numele de pe ecusonul prins pe şorţ –, dar ea nu i-a zis niciodată. Nu i-a spus niciodată nimic, exceptând „Ce să-ţi prepar?”

Henry se va aşeza în faţa tejghelei şi ea îi va cere comanda şi îl va întreba cum îl cheamă (deşi vine aici şase zile pe săptămână în ultimii trei ani, şi ea lucrează aici de doi), şi între momentul în care îi va bate pe casă flat white-ul şi cel în care-i va scrie numele pe pahar şi va striga după următoarea comandă, nu se va uita la el. Privirea ei se va muta de la tricoul lui la computer şi la bărbia lui, iar Henry va simţi că nici măcar nu e prezent.

Aşa se întâmplă mereu.

Doar că azi nu este aşa.

Azi, când îi ia comanda, Vanessa ridică privirea.

E o schimbare foarte mică, o diferenţă de cinci centimetri, poate şapte, dar acum îi vede ochii, tulburător de albaştri, şi barmaniţa se uită la el, nu la bărbia lui. Îl priveşte şi îi zâmbeşte.

— Salut, ce pot să-ţi ofer?

El comandă un flat white, îşi spune numele, şi acolo se termină totul.

Sau nu.

— Ai o zi fainã? întreabă ea, în timp ce-i scrie numele pe pahar.

Vanessa n-a mai făcut niciodată conversaţie cu el.

— Mă duc la muncă, spune el, şi atenţia ei se îndreaptă

iar spre faţa lui.

De data asta, surprinde o licărire slabă – *greşită* – în ochii ei. Este o iluzie optică, trebuie să fie, dar, pentru o secundă, arată ca o pojghiţă, ca o ceaţă.

— Cu ce te ocupi? întreabă ea, părând interesată, şi el îi povesteşte despre *Ultimul cuvânt,* iar ochii ei se luminează.

Este cititoare şi nu se poate gândi la un loc mai bun decât o librărie. Când Henry plăteşte comanda, degetele lor se ating, iar ea se uită din nou la el.

— Ne vedem mâine, Henry.

Barmaniţa îi spune numele de parcă l-ar fi furat, cu un zâmbet poznaş.

El nu-şi dă seama dacă ea flirtează până când nu primeşte băutura şi vede săgeata micuţă pe care a desenat-o, arătând spre partea de jos, şi când înclină paharul inima îi tresare puţin, ca un motor care porneşte.

Şi-a scris numele şi numărul de telefon pe fundul paharului.

La muncă, Henry descuie grilajul, apoi uşa, în timp ce-şi termină cafeaua. Întoarce afişul cu firma şi îl hrăneşte pe Carte, deschide librăria şi pune pe rafturi stocul nou de cărţi, până când sună clopoţelul, anunţând primul client.

Henry parcurge culoarul dintre rafturi şi dă de o doamnă mai în vârstă, care parcurge cărţile, de la ISTORIE la MISTER la DRAGOSTE şi înapoi. O lasă câteva minute, dar când o ia de la capăt a treia oară intervine.

— Pot să vă ajut?

— Nu ştiu, nu ştiu, murmură ea, pe jumătate pentru sine, dar apoi îl priveşte şi ceva se schimbă pe chipul ei. Adică da, desigur, aşa sper. Are o strălucire vagă în privire şi îi povesteşte că e în căutarea unei cărţi deja citite. Nu-mi prea amintesc ce am citit în ultima vreme, explică ea, clătinând din cap. Totul mi se pare cunoscut. Toate copertele arată la fel. De ce fac asta? De ce fac ca totul să semene?

Henry presupune că totul are legătură cu marketingul şi tendinţele, dar ştie că nu ar ajuta la nimic să i-o spună.

Doar întreabă dacă-şi aminteşte ceva despre carte.

— Să vedem. Era mare. Era despre viaţă şi moarte, şi istorie.

Nu prea oferă multe opţiuni, dar Henry este obişnuit cu lipsa detaliilor. Cu numărul de oameni care au intrat căutând ceva ce văzuseră, incapabili să spună mai mult decât „Coperta era roşie” sau „Cred că avea cuvântul *fată* în titlu”.

— Era o carte tristă şi foarte frumoasă, explică doamna în vârstă. Sunt convinsă că acţiunea se petrecea în Anglia. Doamne, mintea mea! Cred că avea un trandafir pe copertă.

Se uită pe rafturi, frângându-şi mâinile. Nu se va decide, aşa că o face el. Groaznic de stânjenit, scoate o carte de ficţiune istorică de pe cel mai apropiat raft.

— Să fi fost asta? întreabă, arătându-i *Wolf Hall*[28].

Dar ştie, în clipa în care o ţine în mână, că nu e aceea. Pe copertă are un mac, nu un trandafir, şi viaţa lui Thomas Cromwell n-a avut nimic deosebit de trist sau de frumos, chiar dacă scriitura este deosebită.

— De fapt, lăsaţi, spune el, întinzându-se deja să o pună la loc, dar femeia se luminează la faţă.

— Asta este! O apucă în mâinile sale osoase. Este *exact* ce căutam.

Henry nu prea crede, dar bucuria femeii este atât de limpede, că începe să se îndoiască de sine.

Se pregăteşte să-i facă bonul, când îşi aminteşte. Atkinson. *Viaţă după viaţă*[29]. O carte despre viaţă, moarte şi istorie, tristă şi frumoasă, cu acţiunea în Anglia, cu un trandafir pe copertă.

— Staţi aşa, spune el aplecându-se să ia de după tejghea, din colţul cu ficţiune recentă, cartea cu pricina.

— *Asta* este?

Faţa femeii se luminează, la fel ca înainte.

— Da! Ce deştept eşti, chiar asta e! spune ea, cu aceeaşi

[28] Publicată în original în 2009, este un roman de ficţiune istorică al autoarei britanice Hilary Mantel (n. trad.).

[29] Roman din 2013 al autoarei Kate Atkinson (n. trad.).

convingere.

— Mă bucur că v-am fost de folos, zice el, nesigur că aşa a fost.

Ea decide să ia ambele cărţi şi spune că este sigură că îi vor plăcea.

Restul dimineţii este la fel de straniu.

Un bărbat între două vârste caută un thriller şi iese cu toate cele cinci titluri recomandate de Henry. O studentă vine căutând o carte de mitologie japoneză, iar când Henry îşi cere scuze că nu o are, practic se dă peste cap să spună că nu este vina lui şi insistă ca el să o comande pentru ea, chiar dacă nu este sigură că-i trebuie. Un tip cu alură de model şi un maxilar mai ascuţit decât un cuter se uită la secţiunea fantasy şi îi lasă e-mailul pe bon, sub semnătura lui, când plăteşte.

Henry se simte nelalocul lui, la fel ca atunci când sora lui i-a spus că arată bine. Este un *déjà vu* şi totuşi nu este, pentru că senzaţia e complet nouă. E ca o păcăleală de 1 Aprilie, când regulile se schimbă şi totul este un joc, şi toată lumea ştie despre ce e vorba, mai puţin el, şi încă se miră de ultima întâlnire, cu chipul uşor înroşit, când intră Robbie pe uşă, iar clopoţelul sună în urma lui.

— Doamne, spune el, aruncându-şi braţele în jurul lui Henry, şi, pentru o clipă, Henry se gândeşte că trebuie să se fi întâmplat ceva teribil, însă îşi dă seama că deja a păţit *el* asta.

— E OK, spune Henry.

Şi bineînţeles că nu e, dar a fost o zi atât de ciudată, că tot ce s-a întâmplat înainte pare un vis. Sau poate acesta e visul? Dacă da, nu prea îşi doreşte să se trezească.

— E OK, repetă el.

— Nu trebuie să fie OK, spune Robbie. Vreau doar să ştii că sunt aici şi aş fi vrut să vin şi noaptea trecută – voiam să vin la tine când nu ai răspuns la telefon, dar Bea a zis să îţi lăsăm spaţiu şi nu ştiu de ce am ascultat-o. Îmi pare rău.

Cuvintele se revarsă ca un şuvoi.

Strânsoarea lui Robbie e mai puternică, iar Henry savurează îmbrăţişarea. Se potrivesc, în confortul familiar

al unei haine purtate, îmbrăţişarea este cam lungă însă. Henry îşi drege glasul şi se retrage, iar Robbie râde stânjenit şi se întoarce cu faţa la lumină. Atunci Henry remarcă o dungă fină de mov de-a lungul tâmplei lui Robbie, chiar acolo unde-i întâlneşte rădăcinile nisipii ale părului.

— Sclipeşti.

Robbie dă cu mâna a lehamite peste machiaj.

— Ah, de la repetiţii.

În ochii lui e o sclipire veche. Henry cunoaşte prea bine acea sticlire şi se întreabă dacă Robbie a consumat ceva sau dacă doar n-a mai dormit de mult. În facultate, Robbie se droga sau visa atât de intens la idei măreţe, că trebuia să-şi ardă toată energia din sistem şi apoi se prăbuşea.

Se aude clopoţelul.

— Ticălosul, anunţă Bea, trântindu-şi săculeţul pe tejghea. Nenorocit cu minte de struţ.

— Clienţii, o avertizează Henry, chiar dacă singurul client este un bătrân aproape surd, un client fidel pe nume Michael, care e în zona cărţilor horror.

— Cărui fapt îi datorăm această criză? întreabă Robbie voios.

Dramele îl înveselesc de fiecare dată.

— Nenorocitului de îndrumător de doctorat, spune ea, ţâşnind pe lângă ei spre zona de artă şi istoria artei.

Ei se privesc şi se iau după ea.

— Nu i-a plăcut propunerea? întreabă Henry.

Bea încearcă să i se aprobe un subiect de aproape un an.

— A respins-o!

Trece pe lângă un raft, aproape răsturnând un teanc de reviste. Henry o urmează, străduindu-se să repare distrugerea.

— A spus că este prea *ezoterică.* De parcă ar şti ce înseamnă cuvântul!

— Foloseşte-l într-o propoziţie, îi cere Robbie, dar ea îl ignoră, scoţând o carte.

— Nenorocitul…

Şi încă una.

— …cu creier atrofiat…

Şi încă una.

— …de *cadavru.*

— Aici nu e bibliotecă, spune Henry, când ea duce teancul spre scaunul de piele din colţ şi îl lasă să cadă, speriind movila de blană portocalie dintre două pernuţe uzate.

— Scuze, Carte, mormăie ea, ridicând pisica pe spătarul scaunului vechi, unde ia forma unei franzele incomodate.

Bea continuă să scoată pe gură un şir de înjurături înfundate, în timp ce dă paginile cărţilor.

— Ştiu de ce avem nevoie, spune Robbie, întorcându-se spre magazie. N-are Meredith un stoc de whisky în spate?

Chiar dacă e de-abia ora 15:00, Henry nu protestează. Se lasă pe podea, cu spatele sprijinit de cel mai apropiat raft, cu picioarele întinse, simţindu-se dintr-odată nespus de obosit.

Bea ridică privirea spre el şi oftează.

— Îmi pare rău, începe ea, dar Henry flutură din mână.

— Te rog, continuă să-ţi distrugi verbal îndrumătorul în secţiunea mea de istoria artei. *Cineva* trebuie să se poarte normal.

Dar ea închide cartea, o pune înapoi în teanc şi se aşază alături de Henry pe podea.

— Pot să-ţi spun ceva? Vocea ei se ridică puţin, dar ştie că nu e o întrebare. Mă bucur că te-ai despărţit de Tabitha.

O săgeată dureroasă, ca tăietura din palma lui.

— Ea s-a despărţit de mine.

Bea flutură din mână, de parcă detaliul acela mărunt nu ar conta.

— Meriţi pe cineva care să te iubească aşa cum eşti. Cu bune, cu rele, cu enervante.

Vrei să fii iubit. Vrei să fii suficient.

Henry înghite în sec.

— Păi, n-a prea mers să fiu eu.

Bea se apleacă spre el.

— Asta e ideea, Henry, că nu ai prea *fost* tu. Risipeşti prea mult timp cu oameni care nu te merită. Oameni care

nu te cunosc, pentru că nu le permiţi. Bea îi ia faţa în mâini, cu strălucirea aceea stranie în privire. Henry, eşti inteligent, bun şi enervant. Deteşti măslinele şi oamenii care vorbesc în timpul filmelor. Îţi plac milkshake-urile şi oamenii care râd până le dau lacrimile. Crezi că este o crimă să sari direct la finalul unei cărţi. Când eşti furios, devii tăcut, când eşti trist, devii zgomotos, iar când eşti fericit, mormăi.

— Şi?

— Şi nu te-am mai auzit mormăind de *ani* întregi. Mâinile ei se îndepărtează. Dar te-am văzut mâncând o tonă de măsline.

Reapare Robbie, cu o sticlă şi trei căni. Singurul client de la *Ultimul cuvânt* părăseşte incinta, iar Robbie închide uşa în urma lui, întorcând afişul cu ÎNCHIS spre exterior. Se aşază între Henry şi Bea, pe podea, şi scoate dopul cu dinţii.

— Pentru ce bem? întreabă Henry.

— Pentru noi începuturi, răspunde Robbie, cu ochii sclipind.

— VI —

New York City
18 martie 2014

Clopoţelul sună şi intră Bea, cu paşi mari.

— Robbie ar vrea să ştie dacă îl eviţi, spune ea, în loc de salut.

Henry se posomorăşte. Răspunsul este „da, normal”, dar este şi „nu”. Nu poate uita privirea îndurerată din ochii lui Robbie, dar aceasta nu scuză felul în care s-a comportat, sau poate că da.

— Iau asta drept „da”, spune Bea. Şi unde te-ai ascuns?

Henry vrea să spună *Ne-am văzut la petrecere,* dar se întreabă dacă ea a uitat toată seara sau doar părţile cu prezenţa lui Addie.

— Bea, ea este Addie.

Că tot veni vorba.

Beatrice se întoarce spre ea şi, pentru o secundă, numai pentru o secundă, Henry crede că îşi aminteşte. Din felul în care o priveşte pe Addie, de parcă ar fi un obiect de artă, însă unul deja cunoscut. În ciuda tuturor lucrurilor, Henry se aşteaptă ca ea să încuviinţeze şi să spună „Ah, ce bine-mi pare să te revăd”. Dar Bea zâmbeşte şi spune doar:

— Ştii, faţa ta are ceva atemporal, şi el este zguduit de stranietatea ecoului, de forţa acestui *déjà vu.*

Addie zâmbeşte şi răspunde:

— Mi s-a mai spus.

Bea continuă să o studieze pe Addie, dar Henry o priveşte pe ea. A fost mereu ca scoasă din cutie, însă astăzi are vopsea neon pe degete, o pată de auriu la tâmple şi ceva ce arată ca zahărul pudră pe mânecă.

— Ce-ai pus la cale? o întreabă el.

Ea se priveşte.

— Ah, am fost la Artefact! zice, de parcă ar trebui să însemne ceva.

Văzând confuzia de pe chipul lui Henry, explică. Artefactul este, potrivit lui Beatrice, pe de-o parte carnaval şi pe de altă parte obiect de artă expus, un amestec de instalaţii interactive de pe High Line.

Bea vorbeşte despre camere în oglindă şi despre domuri din sticlă pline cu stele, nori de zahăr, fulgi din bătăi cu perne şi picturi murale făcute dintr-o mie de notiţe ale unor străini. Addie se luminează, iar Henry crede că e greu să surprinzi o fată care a trăit trei sute de ani.

Deci, când se întoarce spre el şi spune „Trebuie să mergem”, e tot ce-şi doreşte. Mai e problema librăriei, fireşte, fiindcă e singurul angajat şi mai sunt patru ore până la închidere. Dar îi vine o idee.

Apucă un semn de carte, singurul lucru cu logoul librăriei, şi începe să scrie ceva pe spate.

— Bea, spune el, împingând cardul improvizat pe tejghea, închizi tu?

— Am şi eu o viaţă, răspunde ea, dar apoi se uită la scrisul oblic al lui Henry.

Biblioteca de la Ultimul cuvânt.

Bea zâmbeşte şi pune cardul în buzunar.

— Distracţie plăcută, le spune, făcându-le semn când ei doi ies.

— VII —

New York City
5 septembrie 2013

Uneori, Henry şi-ar dori să aibă o pisică.

Presupune că l-ar putea adopta pe Carte, însă vărgatul pare inseparabil de *Ultimul cuvânt* şi nu poate scăpa de credinţa superstiţioasă că, dacă ar încerca să scoată motanul matusalemic din anticariat, s-ar transforma în praf înainte să ajungă acasă.

Ştie că e o idee morbidă despre oameni şi locuri sau, în cazul acesta, despre animale de companie şi locuri, dar s-a lăsat seara, iar el a băut cam mult whisky, şi Bea a trebuit să se ducă să ţină un curs, iar Robbie e la spectacolul unui prieten, aşa că e din nou singur, se îndreaptă spre un apartament gol, dorindu-şi să fi avut o pisică sau ceva care să-l aştepte.

Testează fraza când intră.

— Salut, pisicuţo. Am venit, spune el, înainte să-şi dea seama că este un burlac de 28 de ani care vorbeşte cu un animal imaginar, iar asta e mult mai rău.

Ia o bere din frigider, se uită la deschizătorul de sticle şi îşi dă seama că este al Tabithei. Este o chestie roz şi verde, în formă de *lucha libre*[30], dintr-o călătorie pe care ea o făcuse în Mexico City luna trecută. Îl aruncă, deschide un sertar din bucătărie, căutând altul, găseşte o lingură din lemn, un magnet cu o trupă de dans, câteva paie ridicole, priveşte în jur, mai vede o duzină de lucruri împrăştiate prin apartament, toate ale ei. Găseşte o cutie cu cărţi şi le scoate, apoi începe să o umple cu fotografii, bileţele, cărţi, o pereche de balerini, o cană, o brăţară, o perie de păr, o altă fotografie.

[30] Termen folosit în Mexic pentru luptele libere profesioniste (n. trad.).

Termină prima bere, o deschide pe a doua, de marginea blatului din bucătărie, şi continuă să intre dintr-o cameră în alta, nu atât urmând o procedură metodică, ci rătăcind. O oră mai târziu, cutia e doar pe jumătate plină, dar Henry îşi pierde avântul. Nu mai vrea să facă asta, nici măcar nu vrea *să fie* aici, într-un apartament care pare, cumva, totodată pustiu şi aglomerat. E prea mult spaţiu de gândire şi insuficient ca să respire.

Henry se aşază timp de câteva minute între sticlele goale de bere şi cutia pe jumătate plină, cu genunchiul tresărindu-i, şi apoi sare în picioare şi iese din apartament.

Negustorul este aglomerat.

Întotdeauna este – e unul dintre barurile de cartier al căror succes depinde mai degrabă de proximitate decât de calitate. O instituţie locală. Majoritatea oamenilor care îl frecventează îi spun pur şi simplu „barul”.

Henry îşi croieşte drum prin mulţime, ia loc pe un scaun de lângă tejghea, speră că ambianţa îl va face să se simtă mai puţin singur.

Mark este în tură în această seară, un tip la vreo 50 de ani, cu favoriţi cărunţi şi zâmbet de catalog. De obicei, durează cam zece minute să îi atragă atenţia, dar în seara asta vine direct la el, ignorând coada. Henry comandă tequila, iar Mark se întoarce cu o sticlă şi două pahare de shot.

— Din partea casei, zice, turnându-şi şi el.

Henry reuşeşte să zâmbească vag.

— Aşa de rău arăt?

Dar în privirea lui Mark nu citeşte milă, ci doar o lumină ciudată şi subtilă.

— Arăţi grozav, spune el, exact ca Muriel, şi este prima dată când barmanul îi adresează mai mult decât o replică.

De obicei, răspunsurile lui constau în comenzi şi încuviinţări.

Ciocnesc, iar Henry mai cere un rând, şi încă unul. Ştie că bea prea mult, prea repede, că adaugă şi tăria la berile pe care le băuse deja acasă, la whisky-ul de la muncă.

O fată se apropie de bar şi se uită la Henry.

Se uită în altă parte, apoi iar la el, de parcă l-ar vedea pentru prima dată. Apoi iată din nou pelicula de lumină de pe ochii ei şi se apleacă spre el, dar el nu pare să îi prindă numele. Nu contează.

Se străduiesc să vorbească peste zgomot, cu mâna ei pe braţul lui, apoi pe umăr, apoi prin părul lui.

— Hai cu mine acasă, spune ea, şi el e foarte captivat de dorul din vocea ei, de dorinţa evidentă.

Dar prietenii ei se apropie şi o smulg de lângă el, cu ochii scânteind când zic *Scuze, Eşti un tip mişto* şi *Să ai o seară frumoasă.*

Henry alunecă de pe scaun şi se îndreaptă spre toaletă, şi, de data asta, simte valul, capetele care se întorc spre el.

Un tip îl apucă de braţ şi spune ceva despre un proiect de fotografie, despre cum s-ar potrivi perfect, înainte să-i strecoare o carte de vizită.

Două femei încearcă să îl atragă în cercul conversaţiei lor.

— Mi-aş dori să am un fiu ca tine, zice una din ele.

— *Fiu?* spune cealaltă, râzând deşănţat, în timp ce el se eliberează, fuge pe hol şi la toalete.

Se sprijină de chiuvetă.

Habar n-are ce se întâmplă.

Se gândeşte din nou la cafeneaua de dimineaţă, la numărul Vanessei de pe fundul paharului. La clienţii din librărie, atât de dornici de ajutorul lui. La Muriel, care i-a spus că arată bine. La ceaţa palidă, ca fumul de lumânare, din ochii lor.

Se uită la ceasul de la încheietură, care scânteiază în lumina toaletei, şi, pentru prima dată, este sigur că e adevărat.

Că bărbatul din ploaie a fost real.

Că târgul chiar s-a încheiat.

— Hei.

Ridică privirea şi vede un tip cu ochi sticloşi, care-i zâmbeşte de parcă ar fi cei mai buni prieteni.

— Ţi-ar prinde bine un cui.

Îi întinde un borcănel, iar Henry se uită la pudra din interior.

Avea 12 ani când s-a drogat prima dată.

Cineva i-a dat un cui în spatele băncilor de pe terenul de sport, iar fumul i-a ars plămânii şi aproape că a vomitat, dar apoi totul a devenit… moale. Iarba îi croia spaţiu în creier şi îi liniştea teroarea nervoasă din inimă. Dar nu putea controla locurile în care-i purta mintea. Valiumul şi Xanaxul erau mai bune, pentru că amorţeau totul deodată, însă s-a ţinut mereu la distanţă de chestiile mai puternice, de teamă – nu teama că i-ar putea merge rău, ci dimpotrivă: teama că i s-ar putea părea bine. Teama să nu alunece, ştiind că nu ar fi suficient de puternic să se oprească.

Dar nu şi-a dorit niciodată senzaţia de plutire, nu tocmai.

A vrut doar liniştea.

Efectul secundar fericit.

A încercat să fie mai bun, pentru Tabitha.

Dar Tabitha nu mai e şi, oricum, nu mai contează.

Nu mai contează.

Acum Henry vrea doar să se simtă bine.

Îşi toarnă pudra pe degetul mare, neştiind dacă face bine ce face, dar inhalează şi îl loveşte ca o răceală bruscă, şi apoi lumea se deschide. Detaliile se limpezesc, culorile devin puternice, şi cumva totul este mai clar şi totuşi mai înceţoşat, în acelaşi timp.

Henry o fi spus ceva, pentru că tipul râde. Apoi întinde mâna şi şterge o pată de pe obrazul lui Henry, iar contactul este ca un şoc, o scânteie de energie când pielea întâlneşte piele.

— Eşti perfect, spune străinul, cu degetele de-a lungul maxilarului său, iar Henry se înroşeşte de o căldură ameţitoare, care-l face să vrea să se mişte.

— Scuze, spune el ieşind pe hol.

Se sprijină de zid, aşteaptă să se calmeze lumea.

— Hei.

Ridică privirea şi vede un tip cu braţul în jurul umerilor unei fete, amândoi lungi, subţiri, felini.

— Cum te numeşti? întreabă tipul.

— Henry.

— Henry, repetă fata, cu un zâmbet de pisică.

Îl priveşte cu o dorinţă atât de evidentă, încât e dat pe spate. Nimeni nu l-a privit aşa vreodată. Nici măcar Tabitha. Nici Robbie. Nimeni – nici la prima întâlnire, nici în mijlocul sexului, nici când a îngenuncheat…

— Eu sunt Lucia, spune ea, iar el e Benji. Te căutam.

— Ce am făcut?

— Nimic, încă.

Ea îşi muşcă buza, tipul se uită la Henry, cu faţa plină de dorinţă, şi prima dată nu îşi dă seama despre ce vorbesc.

Apoi, da.

Îl scutură râsul, un lucru ciudat, nestingherit.

N-a fost niciodată într-un *ménage à trois,* dacă nu punea la socoteală seara aceea de la facultate, când el, Robbie şi încă o persoană se îmbătaseră cumplit şi încă nu e sigur cât de departe au mers lucrurile.

— Vino cu noi, zice ea, întinzând mâna.

O duzină de scuze îi apar în minte, apoi dispar. Henry îi urmează.

— VIII —

New York City
7 septembrie 2013

Doamne, ce bine e să fii dorit!

Oriunde s-ar duce, simte valul, atenţia care se îndreaptă spre el. Henry se bucură de atenţie, de zâmbete, de căldură, de lumină. Pentru prima dată, înţelege cu adevărat conceptul beţiei de putere.

Este ca atunci când pui jos o povară grea, după ce braţele ţi-au obosit de mult. Este o uşurare bruscă, ameţitoare, ca aerul din piept, ca soarele după ploaie.

Este bine să fii tu cel care foloseşte, nu să fii folosit.

Să fii cel care primeşte, nu cel care pierde.

Se simte bine. Nu ar trebui, şi ştie asta, dar se simte bine.

Stă la rând la Roast, cu o nevoie disperată de cafea.

Ultimele zile s-au amestecat în mintea lui, nopţile târzii au cedat unor dimineţi stranii, cu fiecare moment alimentat de plăcerea de a fi dorit, de a şti că, indiferent de ce văd ei, este bine, grozav, perfect.

El este perfect.

Şi nu este doar gravitaţia directă a poftei carnale – nu mereu. Oamenii sunt atraşi acum de el, fiecare ajunge pe orbita lui, dar motivul este de fiecare dată diferit. Uneori este dorinţă, dar alteori este mai nuanţat. Uneori este o nevoie evidentă, iar alteori nu îşi dă seama ce văd ei când se uită la el.

Este singura parte care chiar îl deranjează: ochii lor. Ceaţa care se răsuceşte prin ei, îngroşându-se ca o pojghiţă de gheaţă. Un memento constant că această viaţă nouă nu e tocmai normală sau reală.

Dar e *suficientă.*

— Următorul!

Face un pas în faţă şi o vede pe Vanessa.

— Salut, spune el.

— Nu m-ai sunat.

Dar nu pare furioasă, nici iritată. Pare prea voioasă, îl tachinează, dar este genul de tachinare pe care-l adopţi ca să acoperi jena. Ar trebui să ştie, fiindcă a folosit şi el acelaşi ton de zeci de ori, pentru a-şi ascunde durerea.

— Îmi pare rău, spune el roşind. Nu eram sigur că ar trebui.

Vanessa zâmbeşte viclean.

— Povestea cu numele şi numărul a fost prea subtilă?

Henry râde şi îi întinde mobilul peste tejghea.

— Sună-mă, spune el, iar ea îşi tastează numărul şi apasă pe Apelare. Gata, spune Henry, luându-şi telefonul, acum nu mai am nicio scuză.

Se simte ca un idiot când o spune, ca un copil care zice replici dintr-un film, dar Vanessa se înroşeşte şi îşi muşcă buza de jos, iar el se întreabă ce s-ar întâmpla dacă i-ar spune să iasă împreună atunci, pe loc, dacă şi-ar scoate şorţul şi ar trece pe sub tejghea, dar nu încearcă, doar zice:

— Te voi suna.

— Ai face bine, spune ea.

Henry zâmbeşte şi se întoarce să plece. Aproape ajunge la uşă când îşi aude numele.

— Domnule Strauss.

Henry simte un gol în stomac. Cunoaşte vocea, îşi poate imagina jacheta din tweed a bărbatului în vârstă, părul lui înspicat cu alb, privirea dezamăgită de pe faţa lui când l-a sfătuit pe Henry să părăsească atât catedra, cât şi şcoala şi să încerce să îşi dea seama de ce era pasionat, pentru că sigur nu de ceea ce făcea.

Henry încearcă să-şi stoarcă un zâmbet, dar nu reuşeşte.

— Domnule decan Melrose, spune el, întorcându-se spre omul care i-a dat brânci de pe drumul său.

Iată-l, în carne, oase şi tweed. Dar, în loc de dispreţul cu care Henry s-a obişnuit, decanul pare mulţumit. Un zâmbet îi despică barba tunsă ordonat.

— Ce întorsătură norocoasă, spune el. Eşti exact omul pe care voiam să îl văd.

Lui Henry îi vine greu să creadă, până când remarcă fumul palid din ochii bărbatului. Ştie că ar trebui să fie politicos, dar tot ce vrea să îi spună este să se ducă dracului, aşa că întreabă doar:

— De ce?

— Avem un post liber la şcoala de teologie şi mă gândesc că ai fi persoana potrivită.

Henry aproape că râde.

— Cred că glumiţi.

— Deloc.

— Nu mi-am terminat doctoratul. M-aţi picat.

Decanul ridică un deget.

— Nu te-am picat.

Henry se încordează.

— M-aţi amenințat că faceţi asta, dacă nu plecam.

— Da, ştiu, spune el, părând să regrete sincer. Am greşit.

Sunt două cuvinte pe care este sigur că bărbatul nu le-a mai spus niciodată. Henry ar vrea să le savureze, dar nu poate.

— Nu, spune el, aţi avut dreptate. Nu mă potriveam. Nu eram fericit. Şi n-am nici cea mai mică dorinţă să mă întorc.

Este o minciună. Îi este dor de structură, de cale, de scop. Poate că nu se potriveau perfect, dar unde ar găsi aşa ceva?

— Hai la un interviu, spune decanul, întinzându-şi cartea de vizită. Lasă-mă să te conving.

— Ai întârziat.

Bea aşteaptă pe treptele anticariatului.

— Scuze, spune el descuind uşa. Tot nu e bibliotecă, adaugă, când ea trânteşte o bancnotă de cinci dolari pe tejghea şi dispare în secţiunea de artă.

Zice un *aha* şi el o aude scoţând cărţi de pe rafturi.

Bea este singura care nu s-a schimbat şi care nu pare să îl trateze diferit.

— Hei, spune el urmând-o. Arăt ciudat?

— Nu, răspunde ea, cu ochii la rafturi.

— Bea, *uită-te* la mine.

Se întoarce şi îl priveşte de sus până jos.

— În afară de rujul de pe gât?

Henry se înroşeşte, ştergându-se.

— Da, în afară.

Ea ridică din umeri.

— Nu tocmai.

Dar este acolo, în ochii ei, sclipirea inconfundabilă, o peliculă subţire, iridescentă, care pare să se întindă când îl studiază.

— Serios? Nimic?

Ea scoate o carte de pe raft.

— Henry, ce vrei să zic? întreabă, căutând alta. Arăţi ca *tine.*

— Deci nu mă… Nu ştie cum să întrebe. Nu mă *vrei,* nu?

Bea se întoarce şi îl priveşte lung, apoi începe să râdă.

— Scuze, dragule, spune, când poate respira din nou. Nu mă înţelege greşit. Eşti simpatic. Dar eu tot lesbiană sunt.

În clipa în care o spune, el se simte ridicol şi absurd de uşurat.

— Care-i faza?

Am făcut un târg cu diavolul, iar acum, când oamenii se uită la mine, văd doar ce vor ei să vadă.

Henry clatină din cap.

— Nimic. Nu contează.

— Păi, zice ea, adăugând încă o carte la teanc, cred că am găsit un nou subiect de teză.

Duce teancul de cărţi la tejghea şi le înşiră peste chitanţe. Henry o priveşte dând paginile până când găseşte ce căuta în fiecare, apoi se dă înapoi ca să vadă şi el.

Trei portrete, toate ale unei tinere, deşi sunt clar din perioade şi de la şcoli diferite.

— La ce să mă uit?

— Eu îi spun fantoma din ramă.

Una este o schiţă în creion, cu margini dure, nefinisate. În ea, femeia stă întinsă pe burtă, între cearşafuri. Părul o încadrează, iar faţa ei este compusă din umbre, cu pistrui

răspândiţi pe obraji. Titlul este scris în italiană.

Ho portato le stelle a letto

Traducerea se află dedesubt.

Am adus stelele în patul meu.

A doua este franceză, un portret mai abstract, în nuanţe de albastru şi verde viu ale Impresionismului. Femeia stă pe o plajă, iar lângă ea se află o carte cu faţa în jos. Priveşte peste umăr, la artist, doar cu conturul feţei vizibil, iar pistruii ei sunt doar pete de lumină, absenţe ale culorii.

La sirène se numeşte.

Sirena.

Ultima este o sculptură a unei siluete, pătrunsă de lumină, tunele cât gămălia unui ac îngropate într-un panou din lemn de cireş.

Constelaţie.

— Vezi?

— Sunt portrete.

— Nu, spune ea, sunt portretele *aceleiaşi femei.*

Henry ridică o sprânceană.

— E cam mult spus.

— Priveşti linia maxilarului, a nasului şi pistruii. Numără-i.

Henry îi numără. Sunt şapte, în fiecare imagine.

Bea le atinge pe prima şi pe a doua.

— Cea italiană este datată chiar la începutul secolului al XIX-lea. Cea franceză, cu 50 de ani mai târziu. Iar asta, spune atingând fotografia sculpturii, este din anii ’60.

— Deci s-au inspirat una de la cealaltă, sugerează Henry. Nu era o tradiţie, am uitat cum îi zice, un fel de telefon vizual? Un artist prefera ceva şi alt artist îl prefera pe el, şi tot aşa? Ca un şablon.

Dar Bea flutură deja din mână.

— Sigur, în lexicoane şi bestiare, dar nu în şcoli de artă formale. E ca şi cum ai pune-o pe „Fata cu cercel de perlă” într-un Warhol şi într-un Degas, fără să fi văzut vreodată tabloul lui Vermeer. Şi chiar dacă a devenit un şablon, ideea este că acest „şablon” a influenţat *secole* de artă. Este o piesă de legătură între epoci. Este…

— Este… repetă Henry.

— Deci, cine este ea?

Ochii Beei se luminează, la fel ca ai lui Robbie când tocmai i-a ieşit un rol sau a prizat cocaină, iar Henry nu vrea să o dezamăgească, dar este clar că ea aşteaptă să spună şi el ceva.

— Bine, începe el blând. Bea, dacă nu a fost cineva? Chiar dacă se bazează pe aceeaşi femeie, dacă artistul a inventat-o?

Bea se încruntă şi deja clatină din cap.

— Uite, spune el, nimeni nu vrea să îţi găseşti un subiect mai mult decât mine. De dragul acestei librării, dar şi al sănătăţii tale mintale. Toate astea sună cool, dar ultima ta propunere a fost respinsă pentru că era prea visătoare.

— Ezoterică.

— Aşa, spune Henry. Dacă un subiect precum „Postmodernismul şi efectele sale asupra arhitecturii din New York” este ezoteric, cum crezi că va considera decanul Parrish *asta?*

Arată spre cărţile deschise, spre chipurile pistruiate care-l privesc din imagini.

Bea îl priveşte în tăcere, pentru moment, apoi se uită la cărţi.

— *Futu-i!* strigă ea, luând una dintre cărţile gigantice şi ieşind din anticariat.

Henry o priveşte plecând şi oftează.

— Nu suntem bibliotecă, strigă după ea, ducând celelalte cărţi pe rafturile lor.

— IX —

New York City
18 martie 2014

Henry ezită când îşi dă seama.

Uitase de încercarea Beei de a găsi un nou subiect de teză, un detaliu mărunt amestecat într-un anotimp gălăgios, dar acum i se pare evident.

Fata din schiţă, din tablou, din sculptură se sprijină de balustradă lângă el, cu o faţă încântată.

Străbat strada Chelsea, pe drum spre High Line, şi el se opreşte, la jumătatea unei treceri de pietoni, dându-şi seama de adevăr, de licărul de lumină ca o fisură în poveste.

— Tu erai, spune el.

Addie îi zâmbeşte orbitor.

— Da, eu eram.

Se aude un claxon, flash-urile devin solide, ca un avertisment, şi ei aleargă pe cealaltă parte.

— Ce mi se pare ciudat este că nu ştiam despre a doua, spune ea în timp ce urcă treptele din fier. Îmi amintesc că am stat pe plaja aceea, îmi amintesc de bărbatul cu şevalet de pe doc, dar n-am găsit niciodată lucrarea terminată.

Henry clatină din cap.

— Credeam că nu poţi lăsa urme.

— Nu pot, spune ridicând privirea. Nu pot ţine un pix. Nu pot spune o poveste. Nu pot folosi o armă, nici nu pot face pe cineva să îşi amintească. Dar arta, spune ea cu un zâmbet domol, arta este despre idei. Ideile sunt mai sălbatice decât amintirile. Sunt precum buruienile, găsesc mereu o cale de a ieşi la suprafaţă.

— Dar nu în fotografii sau filmări.

Expresia ei se clatină o secundă.

— Nu, spune ea, iar cuvântul e o formă pe buzele ei.

El se simte prost că a întrebat, fiindcă i-a arătat din nou limitele impuse de blestem, în loc de spaţiile ocolitoare pe care le-a găsit ea. Dar Addie se îndreaptă, ridică bărbia, zâmbeşte cu o bucurie aproape sfidătoare.

— Nu-i minunat, continuă ea, să fii o idee?

Ajung la High Line chiar când o pală de vânt suflă peste ei, cu iz de iarnă, însă, în loc să se împotrivească, adăpostindu-se, Addie se îndreaptă spre suflul sălbatic, cu obrajii înroşindu-i-se de frig, cu părul lovindu-i faţa, şi atunci el poate vedea ce-au văzut toţi artiştii, ce i-a atras către creioane şi vopsele, pe fata aceasta imposibilă, greu de imortalizat.

Chiar dacă este în siguranţă, cu ambele picioare pe pământ, Henry simte că începe să cadă.

— X —

New York City
13 septembrie 2013

Oamenii vorbesc foarte mult despre *acasă.*

Acasă e acolo unde-ţi este inima, se spune. Nicăieri nu-i ca acasă. Dacă petreci prea mult timp departe, ţi se face dor de casă.

Dor de casă – Henry ştie că asta înseamnă să-i lipsească prezenţa căminului părintesc, nu invers, dar tot nu i se pare potrivit. Îşi iubeşte familia. Doar că nu îi place mereu de ei. Nu îi place nici cine este el în prezenţa lor.

Şi totuşi, iată-l, conducând timp de 90 de minute spre nord, cu oraşul dispărând în urma lui, cu maşina huruind sub mâinile sale. Henry ştie că ar fi putut lua trenul, care ar fi fost mai ieftin, dar adevărul e că-i place să conducă. Sau, mai degrabă, îi place zgomotul care însoţeşte condusul, senzaţia permanentă de concret a deplasării dintr-un punct în altul, indicaţiile, controlul. Cel mai mult îi place incapacitatea de a face altceva decât să conducă: mâinile pe volan, ochii la drum, muzica urlând din boxe.

S-a oferit să o ducă pe Muriel cu maşina şi a răsuflat uşurat când ea a zis că ia trenul, că David ajunsese deja şi că o va lua el de la gară, ceea ce însemna că Henry avea să ajungă ultimul acasă.

Henry întotdeauna ajunge ultimul.

Cu cât se apropie de Newburgh, cu atât se schimbă vremea în mintea lui. Un tunet de avertisment la orizont, o furtună care se formează. Inspiră adânc, pregătindu-se pentru o cină în familia Strauss.

Şi-o imaginează. Ei cinci, în jurul unei mese acoperite, ca

o imitaţie aşkenazi[31] proastă a unui tablou de Rockwell[32], un tablou rigid, cu mama lui la un capăt, tatăl lui la celălalt, fraţii lui stând de-o parte şi de alta, vizavi de el.

David, stâlpul, cu ochi severi şi o poziţie ţeapănă.

Muriel, tornada, cu buclele ei negre, sălbatice şi energia permanentă.

Şi Henry, stafia (chiar dacă numele nu i se potriveşte – nu este deloc evreiesc, ci doar un salut adresat unuia dintre cei mai vechi prieteni ai tatălui său).

Cel puţin *arată* a familie: dacă te uiţi la masă, observi uşor asemănările în obraji, în maxilare, în sprâncene. David îşi poartă ochelarii exact ca tatăl lor, pe vârful nasului, astfel încât partea de sus a ramei îi taie privirea. Muriel zâmbeşte ca mama lor, deschis, cu uşurinţă, şi râde ca ea, cu capul dat pe spate, cu un zgomot luminos şi plin.

Henry are buclele negre ale tatălui, ochii verzi-cenuşii ai mamei, dar s-a pierdut ceva în aranjament. Îi lipseşte din stabilitatea unuia şi din voioşia celeilalte. Umerii, linia gurii, aspectele subtile îl fac să pară mai degrabă oaspete în casa altora.

Aşa va decurge cina. Tatăl şi fratele lui vor discuta despre medicină, mama şi sora lui despre artă, iar Henry va detesta momentul în care întrebările se vor întoarce spre el. Când mama lui se va îngrijora cu voce tare de absolut orice, iar tatăl lui va găsi un pretext să folosească termenul *neancorat,* iar David îi va aminti că se apropie de 30 de ani şi Muriel îl va sfătui să îşi asume un angajament adevărat – de parcă părinţii lor nu i-ar plăti în continuare şi ei facturile telefonice.

Henry iese de pe autostradă şi simte vântul în urechi.

Trece prin centrul oraşului şi aude tunetul în cap.

Energia statică a tensiunii.

Ştie că a întârziat.

Mereu întârzie.

---

[31] Evreii de rit aşkenaz sunt o populaţie care provine din vestul şi centrul Europei, mai ales din ţările germanice (n. trad.).

[32] Norman Perceval Rockwell (1894-1978), desenator, ilustrator şi pictor american, cu o popularitate deosebită în SUA (n. trad.).

A fost cauza care a stârnit multe certuri şi a existat o perioadă în care credea că era vorba despre neglijenţă din partea lui, înainte să îşi dea seama că era o încercare ciudată de autoconservare, o lălăială intenţionată, chiar dacă subconştientă, o amânare a inevitabilului, o necesitate incomodă de a-şi face apariţia. Să stea la masa aceea, încadrat de fraţi ca într-o boxă a acuzării, poziţionat vizavi de părinţi ca un criminal în faţa plutonului de execuţie.

Aşa că Henry întârzie, iar când tatăl lui răspunde la uşă, se pregăteşte să îi menţioneze ora, cu încruntarea tipică mustrării, cu o remarcă tăioasă despre fraţii lui, care reuşesc mereu să ajungă cu cinci minute mai devreme…

Dar tatăl lui zâmbeşte.

— Iată-te! spune el cu o privire caldă şi luminoasă.

Înceţoşată.

Poate că nu va fi la fel ca alte cine din familia Strauss.

— Ia uitaţi cine a venit! strigă tatăl lui, conducându-l pe Henry înăuntru.

— Nu ne-am văzut de mult, spune David, strângându-i mâna, pentru că, chiar dacă locuiesc în acelaşi oraş – la naiba, pe aceeaşi linie de metrou ultima dată când s-au văzut a fost tot aici, în prima seară de Hanuka[33].

— Henry!

O tornadă de bucle negre, apoi Muriel îşi azvârle braţele în jurul gâtului său. Îl sărută pe obraz, lăsându-i o urmă de ruj coral, pe care el o va şterge mai târziu la oglinda de pe hol.

Între hol şi living, nimeni nu comentează despre lungimea părului său, care e mereu prea lung, despre starea puloverului pe care-l poartă (uzat) – de altfel cel mai confortabil din câte are.

Nici măcar o dată nu i se spune că este prea slab, sau că ar trebui să stea mai mult la soare, sau că pare obosit, chiar dacă toate astea preced, de obicei, remarcile despre cum nu poate fi atât de greu să lucreze într-o librărie din Brooklyn.

[33] Sărbătoarea Luminilor în calendarul evreiesc (n. trad.).

Mama lui iese din bucătărie, trăgându-şi de pe mâini o pereche de mănuşi pentru cuptor. Îi ia faţa în mâini şi zâmbeşte şi îi spune cât se bucură că a venit.

Henry o crede.

— Pentru familie, toastează tatăl, când se aşază toţi la masă. Din nou împreună.

Simte că a păşit în altă versiune a vieţii sale – nici în faţă, nici în spate, ci în lateral. Una în care sora lui îl priveşte cu respect, iar fratele lui nu-l priveşte cu superioritate, în care părinţii săi sunt mândri de el şi în care orice reproş a fost eliminat din aer, ca fumul ventilat dintr-un incendiu. Nu şi-a dat seama în ce măsură ţesutul conector era croit din vinovăţie. Fără apăsarea aceea, se simte ameţit şi uşor.

Euforic.

Nimeni nu o pomeneşte pe Tabitha, nici cererea în căsătorie ratată, deşi, fireşte, se ştie că s-au despărţit, iar rezultatul este scaunul neocupat, pe care nimeni nu încearcă să îl ascundă conform unei tradiţii a casei.

Luna trecută, la telefon, când Henry i-a zis lui David despre inel, fratele lui l-a întrebat, aproape absent, dacă credea că fata va accepta. Muriel nu o plăcuse niciodată, dar ei nu îi plăceau niciodată partenerii lui Henry. Nu fiindcă erau cu toţii prea buni pentru el, deşi ar fi spus şi asta, ci pur şi simplu pentru că-i găsea *plictisitori, o* extensie a părerii ei despre Henry însuşi.

Televiziune prin cablu, le spunea ea, uneori. Era mai bine decât să te uiţi la cum se usucă vopseaua, desigur, dar doar puţin mai bine decât reluările. Singurul pe care Muriel îl aprobase vag fusese Robbie şi, chiar şi atunci, Henry fusese singur că motivul ei era scandalul pe care l-ar fi provocat dacă-l aducea acasă. Doar Muriel ştie despre Robbie, că a fost mai mult decât un prieten. Este singurul secret pe care a reuşit să-l păstreze.

Cina este tulburătoare.

David este cald şi curios.

Muriel, atentă şi blândă.

Tatăl lor ascultă tot ce are de zis Henry şi pare sincer interesat.

Mama îi spune că este mândră.

— De ce? întreabă el derutat, iar ea râde de parcă ar fi ridicol.

— De tine.

Absenţa criticilor îl roade – un vertij existenţial.

Le povesteşte cum s-a întâlnit întâmplător cu decanul Melrose, aşteaptă ca David să menţioneze că nu e calificat, să îl întrebe tatăl lor care-i poanta. Mama lui va tăcea, sora lui va izbucni, va exclama că Henry a schimbat direcţia cu un motiv, apoi va întreba care e rostul, dacă nu face decât să se târască înapoi.

Dar nu se întâmplă aşa ceva.

— Bine, zice tatăl lui.

— Ar fi norocoşi să te aibă, spune mama.

— Ai fi un profesor bun, spune David.

Doar Muriel pare uşor dezamăgită.

— Dar nu ai fost niciodată fericit acolo…

Însă nu este o critică, ci doar o remarcă protectoare.

După cină, toată lumea se retrage: mama în bucătărie, tatăl şi fratele în birou, sora lui în noapte, să privească stelele şi să se simtă înrădăcinată, ceea ce, de obicei, înseamnă să fumeze iarbă.

Henry intră în bucătărie, să o ajute pe mama lui cu vasele.

— Eu spăl, tu ştergi, zice ea şi îi întinde un prosop.

Îşi găsesc un ritm plăcut, apoi mama lui îşi drege glasul.

— Îmi pare rău pentru Tabitha, spune ea încet, de parcă ar şti că este un subiect tabu. Îmi pare rău că ai pierdut atât de mult timp cu ea.

— N-a fost aşa, zice el, deşi nu crede asta.

Ea clăteşte o farfurie.

— Vreau doar să fii fericit. Meriţi. Ochii ei sclipesc şi nu e sigur dacă de vină este pojghiţa aceea stranie sau sunt doar lacrimi de mamă. Eşti puternic, deştept şi plin de succes.

— Nu ştiu ce să zic, spune Henry, ştergând o farfurie. Tot simt că sunt o dezamăgire.

— Nu vorbi aşa, zice mama, părând jignită. Îi ia obrajii în

mâini. Te iubesc, Henry, aşa cum eşti. Îi ia farfuria. Termin eu, zice ea. Du-te la sora ta.

Henry ştie precis unde se află fata.

Iese pe veranda din spate, o vede pe Muriel în leagăn, fumând un cui şi privind copacii, într-o poziţie gânditoare. Mereu stă aşa, parcă aşteptând să îi facă cineva o poză. De câteva ori, i-a făcut, dar par mereu rigide, studiate. Muriel are talentul să facă un instantaneu să pară regizat.

Scândurile îi trosnesc sub picioare, iar ea zâmbeşte fără să ridică privirea.

— Salut, Hen.

— De unde ai ştiut că sunt eu? întreabă el, aşezându-se lângă ea.

— Păşeşti cel mai uşor, spune ea dându-i cuiul.

Henry inhalează prelung, ţine fumul în piept până când simte că i se urcă la cap, ca o ceaţă moale. Îşi trec cuiul de la unul la altul, studiindu-şi părinţii prin geam. Părinţii şi pe David, care adoptă aceleaşi poziţii ca tatăl lui.

— Cât de *creepy,* spune Muriel.

— Supranatural.

Ea chicoteşte.

— De ce nu petrecem mai mult timp împreună?

— Eşti ocupată, zice el, pentru că este mai politicos decât să-i amintească faptul că nu au o relaţie cordială.

Ea îşi sprijină capul de umărul lui.

— Am mereu timp pentru tine.

Fumează în tăcere până când nu mai au ce fuma, iar mama lor strigă că va servi desertul. Henry se ridică. Capul i se învârte în mod plăcut.

— Bomboană mentolată? îl întreabă ea, întinzându-i o cutiuţă, dar, când o deschide, vede pilulele rozalii.

Umbreluţele. Se gândeşte la ploaia care cădea, la străinul de lângă el, complet uscat, şi o închide.

— Nu, mersi.

Intră din nou în casă, servesc desertul, vorbesc o oră verzi şi uscate, şi totul este atât de plăcut, atât de agresiv de plăcut, atât de liber de remarci urâcioase, de certuri meschine, de dezaprobare pasivă, că Henry simte că încă

îşi ţine respiraţia, că încă pluteşte, că îl dor plămânii, dar e fericit.

Se ridică, lăsându-şi cafeaua deoparte.

— Ar trebui să plec.

— Ai putea să rămâi, îi spune mama.

Şi, pentru prima dată în zece ani, este tentat, se întreabă cum ar fi să se trezească aşa, în căldură, în senzaţia de familie, dar adevărul e că a fost o seară prea perfectă. Simte că a mers pe o dungă subţire între o distracţie plăcută şi o noapte pe podeaua băii şi nu vrea să dezechilibreze situaţia.

— Trebuie să mă întorc, spune el, pentru că trebuie să deschid librăria la zece.

— Munceşti din greu, a zis mama lui, ceea ce până azi nu a mai spus.

David îl ia de umăr şi îl priveşte cu ochi înceţoşaţi.

— Te iubesc, Henry. Mă bucur că-ţi merge atât de bine.

Muriel îi înconjoară talia cu braţele.

— Nu te mai înstrăina.

Tatăl lui îl conduce la maşină, şi când Henry îi întinde mâna, îl trage într-o îmbrăţişare şi spune:

— Sunt mândru de tine, fiule.

O parte din el vrea să întrebe de ce, să arunce momeala, să testeze limitele vrăjii, să insiste ca tatăl lui să greşească, dar nu se poate convinge să facă asta. Ştie că nu este real, nu în sens strict, dar nu îi pasă.

Se simte bine.

— XI —

New York City
18 martie 2014

Dinspre High Line se revarsă râsete.

Construit de-a lungul unei şine scoase din uz, parcul duce până la liziera vestică a Manhattanului, de pe strada 30 pe strada 12. De obicei, e un loc plăcut, cu tarabe cu mâncare şi grădini, tuneluri, bănci, cărări întortocheate şi peisaje citadine.

Astăzi e cu totul altceva.

Artefactul a consumat o porţiune a şinei ridicate, a transformat-o într-o junglă desprinsă din vis, făcută din culoare şi lumină. Este un peisaj tridimensional de fantezie şi uimire.

La intrare, o fată voluntar le dă brăţări din cauciuc colorate. Un curcubeu pe piele, fiecare oferind acces la o lucrare diferită din expoziţie.

— Asta vă duce la Cer, spune ea, de parcă operele de artă ar fi curse dintr-un parc de distracţii. Asta la Voce. Asta la Memorie.

Îi zâmbeşte lui Henry în timp ce vorbeşte, cu ochii de un albastru lăptos. Dar, în timp ce ei se mişcă prin carnavalul de exponate gratuite, artiştii se întorc cu toţii către Addie. El o fi soarele, dar ea este o cometă sclipitoare, care le atrage atenţia ca un duş de meteoriţi arzând.

În apropiere, un tip sculptează bucăţi de vată de zahăr, apoi întinde spre trecători lucrările comestibile. Unele sunt forme recognoscibile – un câine, o girafă, un dragon dar altele sunt abstracte – un apus, un vis, o nostalgie.

Lui Henry i se pare că toate au gust de zahăr.

Addie îl sărută. Şi ea are gust de zahăr.

Brăţara verde îi duce la Memorie, care este un soi de

caleidoscop tridimensional făcut din sticlă colorată – o sculptură ce se ridică în fiecare parte şi se roteşte la fiecare pas.

Se ţin unul de altul câtă vreme lumea se înclină, se îndreaptă şi se înclină iar în jurul lor, şi niciunul n-o zice, dar amândoi, crede el, se bucură când ies de acolo.

Arta se revarsă în spaţiul dintre exponate. Un câmp de floarea-soarelui metalice. O piscină de creioane topite. O perdea de apă, subţire ca hârtia, care nu lasă decât abur pe ochelarii lui, o sclipire iridescentă pe pielea lui Addie.

Cerul locuieşte într-un tunel.

Făcut de un artist al luminilor, este o serie de camere conectate. De afară nu par mare lucru, ramele din lemn sunt doar cochilii goale, construcţii de bază din cuie şi şuruburi, dar interiorul este totul.

Se mişcă ţinându-se de mână, să nu se rătăcească. Un spaţiu este orbitor de luminos, următorul atât de întunecos, că lumea pare să plonjeze în neant, şi Addie se cutremură lângă el, cu degetele înfipte în braţul lui. Următorul este palid, ca o ceaţă, ca interiorul unui nor, iar în următorul filamente subţiri ca ploaia se ridică şi coboară de ambele părţi. Henry îşi trece degetele prin câmpul de picături argintii şi ele sună ca nişte clopoţei.

Ultima cameră este plină de stele.

Este o cameră neagră, la fel ca aceea de dinainte, doar că, de data asta, o mie de lumini cât gămăliile de ac pătrund obscuritatea, sculptând o Cale Lactee suficient de aproape să poată fi atinsă, o maiestuozitate de constelaţii. Şi chiar şi în bezna aproape deplină Henry vede chipul încântat al lui Addie şi zâmbetul ei.

— Trei sute de ani, şopteşte ea, şi tot găsesc lucruri noi.

Când ies de partea cealaltă, clipind ca să se obişnuiască iar cu lumina după-amiezii, ea îl trage deja mai departe, afară din Cer şi sub următoarea arcadă, prin următorul set de uşi, grăbită să descopere ce îi aşteaptă dincolo.

— XII —

New York City
19 septembrie 2013

Henry ajunge mai devreme, pentru prima dată.

Asta e mai bine decât să întârzie, crede el, însă nu vrea să ajungă nici prea devreme, pentru că ar fi mai rău, mai ciudat şi… trebuie să nu se mai gândească atât.

Îşi netezeşte cămaşa, îşi verifică părul în geamul unei maşini parcate şi intră.

Taqueria este luminoasă şi gălăgioasă, o peşteră din beton, cu ferestre cât uşile de garaj şi o camionetă cu mâncare parcată în colţul încăperii, şi nu contează că a ajuns mai devreme, pentru că Vanessa este deja înăuntru.

A schimbat şorţul de barmaniţă cu nişte colanţi şi o rochie imprimată, iar părul ei blond, pe care l-a văzut doar prins, îi înconjoară în onduleuri lejere faţa, şi când îl vede, îi zâmbeşte.

— Mă bucur că m-ai sunat, zice ea.

Henry îi zâmbeşte la rândul lui.

— Şi eu.

Comandă amândoi folosindu-se de hârtiuţe şi creionaşe cum Henry nu a mai văzut de când a jucat minigolf, pe când avea zece ani. Degetele lor se ating când ea arată spre *tacos* şi completează comanda. Mâinile li se ating iar peste cartofii prăjiţi, picioarele se mişcă sub masa metalică, şi de fiecare dată în pieptul lui explodează o luminiţă.

Pentru prima dată, nu analizează fiecare replică, nu se mustră pentru fiecare mişcare, nu se convinge că trebuie să spună lucrul potrivit – nu are nevoie să găsească vorbele corecte, dacă nu există unele greşite. Nu trebuie să mintă, nu trebuie să încerce, nu trebuie să fie decât el însuşi, fiindcă este suficient.

Mâncarea este excelentă, dar locul e zgomotos, vocile răsună din tavanele înalte, şi Henry se crispează când se trage câte un scaun pe podeaua din beton.

— Scuze, spune el. Ştiu că nu e un loc elegant.

El l-a ales, ştie că probabil ar fi trebuit să meargă doar să bea ceva, dar, fiind în New York, cocktailurile costă de două ori mai mult decât mâncarea, şi de-abia-şi poate permite chiar şi asta din salariul de librar.

— Omule, zice ea, amestecând o *agua fresca,* lucrez într-o cafenea.

— Măcar primeşti bacşiş.

Vanessa se preface şocată.

— Ceee, librarii nu primesc?

— Nu.

— Nici dacă recomanzi o carte bună?

El scuturã din cap.

— Ce odios! zice ea. Ar trebui să pui un borcan pe tejghea.

— Ce să zic? Bate cu degetele în masă. *Cărţile hrănesc minţile curioase. Bacşişul hrăneşte pisica?*

Vanessa râde brusc.

— Eşti atât de amuzant!

— Sunt?

Ea scoate limba.

— Pescuieşti complimente?

— Nu, spune el. Sunt doar curios. Ce vezi la mine?

Vanessa zâmbeşte, dintr-odată timidă.

— Eşti… ăăă, sună siropos, dar eşti exact ce căutam.

— Adică?

Dacă ar fi spus *real, sensibil, atent,* ar fi crezut-o.

Dar nu o spune.

Spune, în schimb, *extravertit, simpatic, ambiţios,* şi cu cât vorbeşte mai mult despre el, cu atât i se îngroaşă ceaţa din ochi, cu atât se răspândeşte mai mult, până când el abia mai vede culoarea de dedesubtul ei. Şi Henry se întreabă cum de fata mai vede, însă nu vede, de fapt.

Asta e şi ideea.

Peste o săptămână, el, Bea şi Robbie sunt la *Negustor,* cu

trei beri şi un coş cu cartofi prăjiţi între ei.

— Ce face Vanessa? întreabă ea, în timp ce Robbie îşi analizează băutura.

— Bine, spune Henry.

Chiar face bine. Şi el. Şi ei.

— Te vezi des cu ea.

Henry se încruntă.

— Tu eşti cea care mi-a zis să mi-o scot pe Tabitha din minte.

Bea ridică mâinile.

— Da, ştiu, ştiu.

— E ceva nou. Ştii cum stau lucrurile. Este…

— O copie, mormăie Robbie.

Henry se întoarce spre el.

— Ce-ai zis? întreabă el, iritat. Vorbeşte mai tare. Ştiu că ai fost învăţat să-ţi proiectezi vocea.

Robbie ia o duşcă zdravănă de bere, părând nemulţumit.

— Zic doar că este trasă la indigo după Tabby. Blondă, subţire…

— Femeie?

Este un subiect dureros care stă de multă vreme între ei, faptul că Henry nu e *gay,* că e atras întâi de persoană şi apoi se uită la gen. Robbie se crispează, dar nu se scuză.

— În plus, adaugă Henry, nu eu am curtat-o pe Vanessa, ci ea pe mine. Mă place.

— Tu o placi pe ea? întreabă Bea.

— Bineînţeles, spune el, cam repede.

O place. Sigur că o place şi ea îl place pe el (pe el, cel pe care-l vede) şi s-a creat o diagramă Venn între cele două, un loc în care se suprapun. Este sigur că se află în zona suprapusă. Nu se foloseşte de ea, nu? Cel puţin, nu e singurul superficial – şi ea se foloseşte de el, pictând altă persoană pe pânza vieţii ei. Dacă este reciproc, nu e vina lui… nu?

— Vrem doar să fii fericit, spune Bea. După tot ce s-a întâmplat… nu o lua prea repede.

Dar, pentru prima dată, nu el este cel care trebuie să-şi măsoare paşii.

În dimineaţa aceea, Henry s-a trezit şi a dat de clătite cu fulgi de ciocolată şi un pahar cu suc de portocale, alături de un bileţel lângă farfurie, cu o inimioară şi un *V.* Fata a dormit la el în ultimele trei nopţi şi, de fiecare dată, a lăsat ceva în urmă. O bluză. O pereche de pantofi. O periuţă de dinţi în suportul de lângă chiuvetă.

Prietenii lui îl privesc, cu ochii încă înceţoşaţi, şi ştie că le pasă, că îl iubesc, că îi vor doar binele. Acum sunt nevoiţi să-i vrea binele, graţie târgului.

— Nu vă faceţi griji, zice el sorbind din bere. O iau încet.

— Henry…

E pe jumătate adormit, când simte că-l atinge cu unghia vopsită pe spate.

O lumină slabă, cenuşie se revarsă prin ferestre.

— Hm? spune el, întorcându-se.

Vanessa îşi sprijină capul într-o mână, cu părul blond revărsându-se pe pernă, şi el se întreabă de câtă vreme stă ea aşa, aşteptându-l să se trezească.

— Vreau să-ţi spun ceva.

Se uită la el, cu ochii acoperiţi de pojghiţa aceea lăptoasă. Începe să urască sclipirea aceea, fumul palid care-l urmăreşte de pe fiecare chip.

— Ce este? spune el, ridicându-se într-un cot. Ce s-a întâmplat?

— Nimic. Doar că… Ea zâmbeşte. Te iubesc.

Ce-l sperie e că pare să vorbească serios.

— Nu trebuie să-mi spui acelaşi lucru. Este devreme. Dar voiam să ştii.

Se gudură pe lângă el.

— Eşti sigură? întreabă Henry. A trecut doar o săptămână.

— Şi ce? Când ştii, ştii. Iar eu ştiu.

Henry înghite în sec şi o sărută pe tâmplă.

— Mă duc la duş.

Rămâne cât poate de mult sub apa fierbinte, întrebându-se ce ar trebui să îi răspundă, dacă şi cum o poate convinge că nu e iubire, ci obsesie, dar fireşte că nici asta nu e

tocmai adevărat. El a încheiat târgul. El a pus condiţiile. Asta şi-a dorit.

Dar chiar şi-a dorit asta?

Opreşte apa, îşi înfăşoară prosopul în jurul taliei şi simte miros de fum.

Nu este mirosul unui chibrit care aprinde o lumânare şi nici ceva ce fierbe pe aragaz, ci mirosul de cărbune al lucrurilor care nu ar trebui să ardă, dar ard.

Henry iese repede pe hol şi o vede pe Vanessa în bucătărie, lângă blat, cu o cutie de chibrituri în mână şi cutia cu lucrurile Tabithei arzând în chiuvetă.

— Ce faci? întreabă el.

— Te agăţi de trecut, spune ea, aprinzând încă un chibrit şi aruncându-l în cutie. Literalmente. Ai cutia asta de când te ştiu.

— Ne ştim doar de o săptămână! strigă el.

— Meriţi mai mult. Meriţi să fii fericit. Meriţi să trăieşti în prezent. Este un lucru bun. Să pui punct. Este…

El o loveşte peste mână şi o dă la o parte, deschizând robinetul. Apa curge peste cutie, care scoate un nor de fum.

— Vanessa, spune el printre dinţi, vreau să pleci.

— Acasă?

— *Pleacă.*

— Henry, zice ea, atingându-i braţul. Ce am făcut?

Ar putea să arate spre rămăşiţele fumegânde din chiuvetă, sau să îi spună că lucrurile avansează prea repede, sau că, atunci când îl priveşte, vede pe altcineva. Dar zice:

— Nu e vorba despre tine, ci despre mine.

— Nu-i aşa, zice ea, cu lacrimi pe obraji.

— Am nevoie de spaţiu, bine?

— Îmi pare rău, suspină ea. Îmi pare rău. Te iubesc.

Braţele ei îi înconjoară talia, capul i se ascunde într-o parte, şi, pentru o secundă, crede că va trebui să o desprindă fizic din jurul lui.

— Vanessa, dă-mi drumul.

Pare distrusă. Arată aşa cum s-a simţit el în noaptea

târgului şi i se rupe inima că ea va pleca simţindu-se atât de pierdută şi de singură.

— Ţin la tine, spune el, apucând-o de umeri. Chiar ţin la tine.

Ea se luminează puţin, ca o plantă vestejită pe care o uzi.

— Deci, nu eşti supărat?

Bineînţeles că este.

— Nu, nu sunt supărat.

Îşi îngroapă faţa la pieptul lui, iar el îi mângâie părul.

— Ţii la mine.

— Da. El se desprinde. Te sun, promit.

— Promiţi, repetă ea, în timp ce el o ajută să îşi adune lucrurile.

— Promit, spune el, conducând-o pe hol şi apoi afară.

Uşa se închide între ei, şi Henry se sprijină de ea, chiar când începe să sune alarma de incendiu.

— XIII —

New York City
23 octombrie 2013

— Seară de filme!

Robbie se aruncă pe canapeaua lui Henry ca o meduză, cu membrele lungi atârnându-i peste spătar şi braţe. Bea îşi dă ochii peste cap şi îl împinge.

— Dă-te.

Henry scoate punga din cuptorul cu microunde, agitând-o să scape de abur. Toarnă popcornul în castron.

— Ce film vedem? întreabă el.

— *Strălucirea*[34].

Henry icneşte. N-a fost niciodată un iubitor al filmelor horror, dar Robbie adoră să aibă motive de urlat şi tratează totul ca pe un spectacol. E rândul lui să aleagă, oricum.

— Este Halloween! se apără Robbie.

— Suntem pe 23, răspunde Henry, dar Robbie tratează şi sărbătorile ca pe zilele de naştere, întinzându-le zile şi săptămâni în şir, uneori chiar anotimpuri întregi.

— Anunţăm costumele, spune Bea.

Să te costumezi, se gândeşte Henry, e ca şi cum te-ai uita la desene animate, ceva ce ţi-a plăcut când erai copil, înainte să treci prin zona nedefinită a anxietăţii adolescentine, vârsta ironică a primilor ani după 20. Apoi, cumva, miraculos, redevine autentic şi nostalgic, un loc al minunilor.

Robbie ia poziţie pe canapea.

— Ziggy Stardust[35], anunţă, şi are sens.

---

[34] Adaptare cinematografică de Stanley Kubrick după romanul omonim (The Shining) al autorului american Stephen King. Film din 1980 (n. trad.).

[35] Protagonistul albumului din 1972 al lui David Bowie The Rise and Fall

Şi-a petrecut ultimii ani lucrând la diverse personaje ale lui Bowie. Anul trecut a fost Thin White Duke[36].

Bea spune că va fi Cumplitul Pirat Roberts[37], iar Robbie se întinde şi ia un aparat de pe măsuţa de cafea a lui Henry, un Nikon vintage cu rol actual de prespapier. Îşi lasă capul pe spate şi se uită la Henry invers, prin obiectiv.

— Şi tu?

Lui Henry i-a plăcut mereu Halloween. Nu partea cu speriatul, ci pretextul pentru schimbare, pentru a fi altcineva. Robbie spune că ar fi trebuit să se facă actor, că aşa s-ar fi putut costuma tot timpul, dar ideea de a-şi petrece viaţa pe o scenă îi dă ameţeli. A fost Freddie Mercury, Pălărierul Nebun, Mascatul în frac şi Joker.

Acum însă se simte deja altcineva.

— Sunt deja costumat, spune el, arătând spre blugii lui negri şi tricoul strâmt. Ştiţi cine sunt?

— Peter Parker? întreabă Bea.

— Un librar?

— Harry Potter în plină criză a vârstei mijlocii?

Henry râde şi scutură din cap.

Bea mijeşte ochii.

— N-ai ales nimic, nu-i aşa?

— Nu, recunoaşte el, dar voi alege.

Robbie se joacă mai departe cu aparatul. Îl răsuceşte, strânge din buze, face o poză. Scoate un ţăcănit sec. Nu are film. Bea i-l ia din mâini.

— De ce nu mai faci fotografii? Eşti talentat.

Henry ridică din umeri, neştiind sigur dacă ea vorbeşte serios.

— Poate în altă viaţă, spune el, dându-le câte o bere.

— Ai putea, să ştii, zice ea. Nu e târziu.

Poate. Dar dacă ar începe acum, fotografiile ar fi autonome, ar fi privite după propriile merite? Sau fiecare i-

---

of Ziggy Stardust and the Spiders From Mars (n. trad.).

[36] Una dintre multiplele personalităţi asumate de muzicianul englez David Bowie, în perioada 1975-1975 (n. trad.).

[37] Personaj din romanul *Mireasa prinţului (The Princess Bride),* al scriitorului american William Goldman, publicat în original în 1973 (n. trad.).

ar duce dorinţa mai departe? Persoanele ar vedea fotografiile pe care ar dori să le vadă, în loc de cele făcute de el? Ar avea încredere în ele?

Începe filmul şi Robbie insistă să stingă toate luminile, înghesuindu-se toţi trei pe canapea. Îl obligă pe Robbie să lase castronul cu popcorn *pe masă,* ca să nu-l răstoarne în primul moment în care acţiunea filmului îl va speria, ca Henry să nu fie nevoit să adune boabele împrăştiate după ce pleacă ei, şi îşi petrece următoarea oră ferindu-şi ochii de fiecare dată când coloana sonoră geme un avertisment.

Când băiatul merge cu tricicleta pe hol, Bea mormăie „Nu, nu, nu”, iar Robbie se apleacă, pregătindu-se de sperietură, şi Henry îşi ascunde faţa în umărul lui. Apar gemenele, ţinându-se de mână, şi Robbie îl apucă pe Henry de picior.

După ce trece momentul, mâna lui Robbie e tot pe coapsa lui. E ca o ceaşcă spartă care se lipeşte la loc, cu marginile crăpate aliniindu-se – şi nu e bine.

Henry se ridică, ducând castronul gol în bucătărie.

Robbie îşi ia piciorul de pe spătarul canapelei.

— Te ajut.

— E popcorn, spune Henry peste umăr. Rupe ambalajul din plastic, scutură punga. Sunt convins că pot să pun punga în cuptor şi să apăs pe buton.

— Mereu îl laşi prea mult, se plânge Robbie, din spatele lui.

Henry vârâ punga în cuptorul cu microunde şi închide uşiţa. Apasă pe Start, apoi se întoarce.

— Acum eşti poliţia popc…

Dar nu reuşeşte să-şi termine fraza, pentru că gura lui Robbie o astupă pe a lui. Henry inspiră brusc, surprins de sărut, dar Robbie nu se desprinde. Îl lipeşte de blatul din bucătărie, presându-i şoldurile cu ale lui, cu degetele alunecându-i pe maxilar, adâncind sărutul.

Este mai bine decât în orice altă noapte.

Este mai bine decât atenţia de la o mie de străini.

Este diferenţa dintre un pat de hotel şi acasă.

Îl simte pe Robbie întărindu-se, lipit de el, şi pieptul lui

Henry pulsează de dorinţă, şi ar fi atât de uşor să se întoarcă la căldura familiară a săruturilor lui, la trupul lui, la confortul simplu al unui lucru real.

Dar asta e problema.

A fost real. Ei au fost reali. Dar, ca toate lucrurile din viaţa lui Henry, s-a sfârşit. A eşuat.

Întrerupe sărutul când primele grăunţe încep să pocnească în cuptor.

— Aştept de săptămâni să fac asta, şopteşte Robbie, cu obrajii arzând, cu ochii febrili. Dar nu sunt limpezi. Ceaţa îi cuprinde, întunecând albastrul viu.

Henry expiră întretăiat şi îşi freacă ochii, în dosul ochelarilor.

Popcornul se zgâlţâie şi pocneşte, iar Henry îl trage pe Robbie pe hol, departe de Bea şi de coloana sonoră a filmului. Robbie se lipeşte iar de el, luând-o ca pe o invitaţie, însă Henry îi apucă mâna şi îl ţine la distanţă.

— E o greşeală.

— Nu este, spune Robbie. Te iubesc. Mereu te-am iubit.

Sună atât de sincer, de real. Henry trebuie să închidă ochii ca să se concentreze.

— Atunci de ce te-ai despărţit de mine?

— Ce? Nu ştiu. Erai diferit. Nu ne potriveam.

— Cum? insistă Henry.

— Nu ştiai ce voiai.

— Te voiam pe tine. Voiam să fii fericit.

Robbie clatină din cap.

— Nu poate fi totul despre celălalt. Trebuie să fii şi tu cineva. Trebuie să ştii cine eşti. Atunci nu ştiai. Zâmbeşte. Acum ştii.

Dar asta e problema.

Nu ştie.

Henry habar n-are cine este, iar acum nimeni altcineva nu are.

Se simte pierdut. Dar pe drumul ăsta nu are de gând s-o ia.

El şi Robbie au fost prieteni înainte să fie mai mult de atât, apoi au fost din nou prieteni ani întregi, după ce

Robbie se despărţise de el, cât Henry era încă îndrăgostit de el, şi acum rolurile s-au inversat, iar Robbie va trebui să găsească o cale să meargă mai departe sau măcar o cale prin care îndrăgostirea să se transforme în *afecţiune,* aşa cum s-a descurcat şi Henry când lucrurile erau invers.

— Cât durează popcornul ăla? strigă Bea.

Dinspre cuptor se simte un miros, iar Henry trece pe lângă Robbie şi intră în bucătărie, apasă pe Stop şi scoate punga.

A ajuns prea târziu.

Popcornul s-a ars iremediabil.

— XIV —

New York City
14 noiembrie 2013

Slavă Cerului că în New York sunt nenumărate cafenele.

Henry nu a mai fost la Roast de la Marele Incendiu din 2013, cum numeşte Robbie incidentul cu Vanessa (cu o bucurie nedisimulată). Ajunge în faţă şi comandă un *latte* de la un tip simpatic, pe nume Patrick, care, din fericire, este *straight* şi care îl priveşte cu ochi înceţoşaţi, dar vede numai clientul perfect, pe cineva prietenos şi…

— Henry?

Simte un gol în stomac. Ştie vocea aia, sonoră, dulce, ştie cum i se pliază în jurul numelui, şi este iar noaptea aceea, în care a îngenuncheat şi ea a spus nu.

Eşti minunat. Chiar eşti. Dar nu eşti…

Se întoarce şi iat-o.

— Tabitha.

I-a mai crescut părul, bretonul e o chică blondă pe fruntea ei, i se ondulează pe lângă obraji, şi are graţia unei dansatoare. Henry n-a mai văzut-o de atunci, a reuşit să o evite, să evite momentul revederii. Vrea să plece, să pună cât mai multă distanţă între ei. Dar picioarele lui refuză să se mişte.

Ea îi zâmbeşte larg. El îşi aminteşte că fusese îndrăgostit de zâmbetul ei, că i se părea o victorie de fiecare dată când obţinea o fărâmă din el. Acum i-l oferă direct, cu ochii căprui pierduţi în ceaţă.

— Mi-a fost dor de tine, spune ea. Mi-a fost foarte dor de tine.

— Şi mie, zice el, fiindcă e adevărat.

Doi ani de viaţă împreună, înlocuiţi de o viaţă despărţiţi, şi va exista mereu un spaţiu gol cu forma ei.

— Aveam o cutie cu lucruri de-ale tale, dar a avut loc un incendiu.

— Doamne. Îi atinge braţul. Eşti bine? Au fost răniţi?

— Nu, nu, scutură el din cap, gândindu-se la Vanessa aplecată peste chiuvetă. A fost… stins.

Tabitha se leagănă spre el.

— Ah, ce bine.

De aproape, miroase a liliac. A durat o săptămână ca mirosul ei să se risipească dintre aşternuturile lui, încă una să dispară din pernuţele de pe canapea, din prosoape. Vine spre el şi lui i-ar fi atât de uşor să îi răspundă, să cedeze aceleiaşi atracţii gravitaţionale care-l trăgea spre Robbie, atracţia familiară a cuiva iubit, pierdut, revenit.

Dar nu este real.

Nu este real.

— Tabitha, spune el, ai pus capăt relaţiei.

— Nu, scutură ea din cap. Doar că nu eram pregătită pentru pasul următor. Dar nu am vrut niciodată ca lucrurile să se termine. Te iubesc, Henry.

În ciuda tuturor celor întâmplate, el cedează. Pentru că o crede. Sau, cel puţin, crede că ea e convinsă de ce spune, şi este chiar mai rău, pentru că asta tot nu face ca lucrurile să fie reale.

— Putem încerca din nou? întreabă ea.

Henry înghite în sec şi clatină din cap.

Vrea să o întrebe ce vede, să înţeleagă abisul dintre cine era şi ce dorea ea. Dar nu întreabă.

Pentru că nu contează.

Ceaţa se răsuceşte în ochii ei. El ştie că, pe oricine ar vedea, nu este el.

N-a fost niciodată.

Nici nu va fi.

Aşa că îi dă drumul.

— XV —

New York City
18 martie 2014

Henry şi Addie îşi oferă brăţările din cauciuc Artefactului, sacrificând fiecare culoare, pe rând.

Pentru cea mov, merg prin bălţi de doi centimetri adâncime, care li se unduiesc în jurul picioarelor. Sub apă, pământul este făcut din oglinzi, care reflectă totul şi pe toată lumea. Addie se uită la panglicile de mişcare, la undele care mor, şi e greu de spus dacă a ei se încheie cu o clipă mai devreme decât a lui.

Pentru galben, sunt invitaţi în cuburi izolate fonic, de dimensiunea unor dulapuri. Unele amplifică zgomotele, iar altele par să înghită fiecare respiraţie. Este o sală a oglinzilor, dacă suprafeţele ar contorsiona o voce, nu o imagine.

Primul mesaj le spune să ŞOPTEASCĂ. Cuvântul este imprimat pe un zid, cu font mic, negru, şi Addie şopteşte „Am un secret”, iar cuvintele se pliază şi se contorsionează în jurul lor.

Al doilea le comunică să ŢIPE, un cuvânt mare cât zidul pe care este scris. Henry nu poate striga mai tare decât îi permite jena, însă Addie inspiră adânc şi răcneşte, aşa cum ai face sub un pod, când trece trenul pe deasupra, şi ceva din libertatea neînfricată a sunetului îi dă şi lui curaj şi, dintr-odată, îşi goleşte plămânii, cu un sunet gutural, frânt, sălbatic ca un urlet.

Addie nu dă înapoi. Îşi ridică vocea şi, împreună, urlă până când nu mai pot, până când răguşesc şi părăsesc cuburile ameţiţi, cu capul învârtindu-li-se. Plămânii îi vor durea mâine, dar va fi meritat.

Când se împleticesc afară, zgomotul le asaltează din nou

urechile, iar soarele apune şi norii au luat foc. E una dintre serile acelea ciudate, care îmbracă totul în lumină portocalie.

Merg până la şina cea mai apropiată şi se uită la oraş, la lumina reflectată de clădiri, la apusul care se revarsă peste oţel, şi Henry o trage spre el, îi sărută gâtul, îi zâmbeşte în guler.

Este îndopat cu zahăr şi se simte beat, mai fericit decât a fost vreodată.

Addie este mai bună decât o umbreluţă roz.

Este mai bună decât whisky-ul tare într-o noapte de iarnă.

Mai bună decât orice a simţit vreodată.

Când Henry e cu ea, timpul aleargă, şi asta nu îl sperie.

Când este cu Addie, se simte viu şi nimic nu doare.

Ea se sprijină de el, de parcă el ar fi umbrela, iar ea cea care are nevoie de ajutor. Henry îşi ţine respiraţia, de parcă asta ar păstra cerul deasupra lor. De parcă asta ar face zilele să nu mai treacă.

De parcă asta ar împiedica totul să se prăbuşească.

— XVI —

New York City
9 decembrie 2013

Bea spune mereu că revenirea în campus este ca o întoarcere acasă.

Dar Henry nu simte aşa. Însă el nu s-a simţit niciodată acasă nici măcar la el *acasă,* a simţit doar o groază vagă, un mers ca pe coji de ouă al cuiva pândit constant de pericolul de a dezamăgi. Aşa se simte şi acum, aşa că, poate, ea are dreptate.

— Domnule Strauss, spune decanul de dincolo de birou. Mă bucur că ai ajuns.

Îşi strâng mâinile, iar Henry se aşază pe scaun. E acelaşi pe care stătea cu trei ani în urmă, când decanul Melrose l-a ameninţat că îl pică dacă nu avea bunul-simţ să plece singur. Acum…

Vrei să fii suficient.

— Scuze că am întârziat, spune el, dar decanul flutură din mână.

— Eşti un om ocupat, cu siguranţă.

— Da, zice Henry, foindu-se.

Costumul îl irită. A stat prea multe luni printre molii, în fundul dulapului. Nu ştie cum să-şi ţină mâinile.

— Deci, spune el jenat, aţi zis că ar fi un post liber la şcoala de teologie, dar nu mi-aţi spus dacă este vorba despre adjunct sau asistent.

— Titular.

Henry se uită la decan şi trebuie să se străduiască să nu îi râdă în faţă. O poziţie de titular de catedră nu este doar râvnită, ci provoacă rivalităţi crunte. Oamenii tânjesc ani întregi după asemenea posturi.

— Şi v-aţi gândit la mine.

— Din clipa în care te-am văzut în cafenea, zice decanul, cu un zâmbet menit să colecteze fonduri.

Vrei să fii ce îşi doresc ei.

— Întrebarea, domnule Strauss, este ce-ţi doreşti tu, spune decanul.

Cuvintele îi răsună în minte, cu o simetrie cumplită, cu ecou.

Este aceeaşi întrebare pe care i-a pus-o Melrose în ziua de toamnă în care l-a chemat în acelaşi birou, la trei ani de când îşi începuse doctoratul, şi i-a spus că se terminase. Cumva, Henry ştia ce urmează. Se transferase deja de la seminarul teologic la programul de studii religioase mai vast, concentrarea lui se plimba între subiecte explorate deja de o sută de persoane, nu găsea nimic nou, nu credea în nimic.

— Ce îţi doreşti? întrebase decanul.

Atunci Henry se gândise să răspundă *mândria părinţilor,* dar nu i se păruse un răspuns potrivit, aşa că spusese următorul lucru adevărat – că nu era sigur. Că anii trecuseră pe lângă el şi toată lumea îşi săpase deja şanţurile, îşi pavase drumurile, iar el încă se afla în mijlocul unui câmp şi se gândea de unde să înceapă.

Decanul ascultase, se sprijinise cu coatele de birou şi îi spusese că era bun.

Dar nu suficient de bun.

Ceea ce însemna, fireşte, că *el* nu era suficient.

— Ce îţi doreşti? întreabă decanul acum, iar Henry tot nu are alt răspuns.

— Nu ştiu.

Decanul ar trebui să dea din cap, să îşi dea seama că Henry Strauss este la fel de pierdut ca întotdeauna, doar că fireşte că nu procedează aşa. Zâmbeşte doar şi spune:

— Este în regulă. E bine să fii deschis. Dar *vrei* să te întorci, nu-i aşa?

Henry tace. Cumpăneşte întrebarea.

I-a plăcut mereu să înveţe. A adorat studiul. Dacă şi-ar fi putut petrece viaţa într-o sală de curs, luând notiţe, dacă ar fi putut pluti de la o catedră la alta, încercând diverse

direcţii, absorbind limbi străine şi istorie şi artă, poate că ar fi fost fericit.

Aşa îşi petrecuse primii doi ani.

Fusese fericit. Îi avea pe Bea şi pe Robbie, şi tot ce trebuia să facă era să înveţe. Să construiască o bază. Problema era casa pe care se presupunea că trebuia să o clădească deasupra acelei suprafeţe netede.

Era atât de… permanentă.

Să aleagă un curs se transformase în alegerea unei discipline, iar alegerea unei discipline în alegerea unei cariere, iar să aleagă o carieră a devenit alegerea unei vieţi, şi cum să faci asta, când tu ai doar una la dispoziţie?

Dar dacă ar fi predat, ar fi putut obţine ce-şi dorea.

Predarea este o extensie a învăţării, un mod de a fi veşnic student.

— Nu sunt pregătit, domnule.

— Eşti o alegere neconvenţională, recunoaşte decanul, dar asta nu înseamnă că este alegerea greşită.

Doar că, în cazul lui, exact asta înseamnă.

— Nu mi-am luat doctoratul.

Pojghiţa se întinde ca o peliculă de gheaţă peste ochii decanului.

— Ai o perspectivă nouă.

— Nu există exigenţe?

— Ba da, însă avem o oarecare libertate, pentru a justifica fondurile diferite.

— Nu cred în Dumnezeu.

Cuvintele se rostogolesc ca nişte pietre, aterizând cu zgomot pe biroul dintre ei. Henry îşi dă seama, acum că le-a rostit, că nu sunt tocmai adevărate. Nu ştie în ce crede, n-a ştiut multă vreme, dar este greu să descurajeze total prezenţa unei puteri superioare, ţinând cont că, recent, şi-a vândut sufletul uneia inferioare.

În încăpere domneşte încă tăcerea.

Decanul îl priveşte lung şi Henry crede că până aici i-a fost.

Dar Melrose se apleacă spre el şi spune, pe ton măsurat:

— Nici eu. Se lasă pe spate. Domnule Strauss, suntem o

instituţie academică, nu o biserică. Dezacordul stă la baza diseminării.

Dar tocmai asta e problema. Nimeni nu este în *dezacord.* Henry se uită la decanul Melrose şi îşi imaginează că ar vedea aceeaşi acceptare oarbă pe chipul fiecărui membru al facultăţii, al fiecărui student. Îi vine rău. Se vor uita la el şi vor vedea exact ce vor. Pe cine vor. Dacă dă peste cineva care *vrea* contradicţie, care se bucură de conflict, de o dezbatere, nu va fi real.

Nimic nu va mai fi vreodată real.

De partea cealaltă a biroului, ochii decanului sunt de un cenuşiu lăptos.

— Poţi avea tot ce-ţi doreşti, domnule Strauss. Poţi fi oricine doreşti. Ne-am bucura să te avem aici. Se ridică şi îi întinde mâna. Gândeşte-te.

— Aşa voi face.

Şi chiar se gândeşte.

Se gândeşte cât străbate campusul, în metrou, cu fiecare staţie ducându-l mai departe de viaţa aceea. Cea care a fost şi cea care nu a fost. Se gândeşte în timp ce descuie librăria, în timp ce-şi dă jos jacheta nepotrivită şi o aruncă pe cel mai apropiat raft şi îşi desface cravata. Se gândeşte cât timp hrăneşte pisica, despachetează cea mai recentă cutie cu cărţi, strângându-le până când îl dor degetele, dar măcar ele sunt solide, sunt reale, şi simte norii de furtună formându-i-se în minte, aşa că se duce în spate, găseşte sticla de whisky a lui Meredith, în care au mai rămas câteva degete, de a doua zi după târgul lui, şi o ia cu el în faţă.

Nu e nici măcar ora prânzului, dar nu îi pasă.

Scoate dopul şi umple o cană, în timp ce clienţii intră şi ies, aşteptând să îi arunce careva o privire urâtă, să clatine din cap a dezaprobare, să mormăie ceva sau chiar să plece. Dar toţi îşi continuă cumpărăturile, zâmbesc mai departe, îl privesc pe Henry de parcă nu ar putea greşi cu nimic.

În sfârşit, intră un poliţist în civil, iar Henry nici măcar nu încearcă să ascundă sticla de lângă tejghea. Se uită direct la omul acela şi bea îndelung din cană, convins că încalcă legea, fie pentru că recipientul este desfăcut, fie pentru că

ar consuma alcool în public.

Dar poliţistul zâmbeşte şi ridică un pahar imaginar.

— Noroc, spune el, cu ochii acoperiţi de pojghiţă.

Bea de fiecare dată când auzi o minciună.

Găteşti minunat.

(Spun ei, când tu ai ars pâinea prăjită.)

Eşti *atât* de amuzant!

(N-ai făcut niciodată o glumă.)

Eşti atât de…

…chipeş.

…ambiţios.

…plin de succes.

…puternic.

(Bei *sau ce faci?)*

Eşti atât de…

…fermecător.

…deştept.

…sexy.

(Bea.)

Atât de încrezător.

Atât de timid.

Atât de misterios.

Atât de deschis.

Eşti imposibil, eşti un paradox, eşti o colecţie de lucruri contrarii.

Eşti totul pentru toţi.

Fiul pe care nu l-au avut.

Prietenul pe care şi l-au dorit.

Un străin generos.

Un fiu de succes.

Gentlemanul perfect.

Partenerul perfect.

Perfect…

Eşti perfect.

(Bea.)

Îţi adoră corpul.

Abdomenul.

Râsul.
Mirosul.
Sunetul vocii.
Te doresc.
(Nu pe tine.)
Au nevoie de tine.
(Nu de tine.)
Te iubesc.
(Nu pe tine.)
Eşti cine vor ei să fii.
Eşti mai mult decât suficient, pentru că nu eşti real.
Eşti perfect, pentru că nu exişti.
(Nu tu.)
(Niciodată tu.)
Se uită la tine şi văd ce vor ei…
Pentru că pe *tine* nu te văd.

— XVII —

New York City
31 decembrie 2013

Secundele trec – sunt ultimele din anul care tocmai a trecut. Toată lumea îţi spune să trăieşti momentul, să îl savurezi, dar e greu când momentul înseamnă o sută de persoane înghesuite într-un apartament închiriat din Bed-Stuy[38], pe care Robbie îl împarte cu alţi doi actori. Henry este captiv într-un colţ de pe hol, unde cuierul pentru haine se uneşte cu o debara. Are o bere într-o mână şi cealaltă i se agaţă de cămaşa unui tip care-l sărută, un tip care nu-i de nasul lui, sau care nu ar fi, dacă Henry ar mai funcţiona după asemenea categorii.

Crede că tipul se numeşte Mark, dar i-a fost greu să înţeleagă în acel vacarm. Ar putea fi Max sau Malcolm. Henry nu ştie. Vrea să pretindă că e prima persoană sărutată în noaptea aceea, sau măcar primul tip, dar nici asta nu ştie sigur. Nu ştie nici cât a băut sau dacă gustul care i se topeşte acum pe limbă e de zahăr ori de altceva.

A băut prea mult, prea repede, încercând să spele totul, şi sunt prea mulţi oameni în Castel.

Castelul – aşa îi spun apartamentului lui Robbie, deşi Henry nu îşi aminteşte precis când l-au botezat aşa sau de ce. O caută pe Bea, nu a văzut-o de când s-a îndreptat spre bucătărie, cu o oră în urmă, când se sprijinea de blat, făcea pe barmaniţa şi avea o suită de femei în jur, şi…

Dintr-odată, tipul îşi face de lucru la cureaua lui.

— Stai, spune el, dar muzica e prea tare şi trebuie să strige, trebuie să apropie urechea lui Mark/Max/Malcolm de gura lui, lucru pe care acesta îl ia drept un semn că ar

[38] Termen colocvial pentru Bedford-Stuyvesant, cartier din nordul Brooklyn-ului, în New York (n. trad.).

trebui să îl sărute mai departe. *Aşteaptă!* strigă el, împingându-l. Asta vrei, de fapt?

Întrebare stupidă. Sau greşită.

Fumul palid se răsuceşte în ochii tipului.

— De ce nu? întreabă el, lăsându-se în genunchi.

Dar Henry îl prinde de cot.

— Opreşte-te. Te rog. Îl trage în picioare. Ce vezi în mine?

O întrebare pe care acum o pune tuturor, sperând să audă ceva aproape de adevăr. Dar tipul se uită la el, cu ochii înceţoşaţi, şi spune mecanic:

— Eşti superb. Sexy. Deştept.

— De unde ştii? strigă Henry să acopere muzica.

— Ce?

— De unde ştii că sunt deştept? N-am apucat să vorbim.

Dar Mark/Max/Malcolm zâmbeşte, cu pleoapele lăsate în jos, cu gura înroşită de săruturi, şi spune:

— Uite-aşa, ştiu eu.

Dar nu mai e suficient, nu e OK, şi Henry vrea să se desprindă, fix când apare Robbie de după colţ şi îl vede pe Mark/Max/Malcolm practic călare pe Henry. Robbie îl priveşte de parcă i-ar fi aruncat o bere pe faţă.

Se întoarce şi pleacă, iar Henry mârâie, şi tipul care se freacă de el pare să creadă că sunetul îi este destinat, şi aici e prea cald ca Henry să poată gândi sau respira.

Camera începe să se învârtă, iar Henry murmură ceva despre pipi, dar trece pe lângă toaletă şi intră în camera lui Robbie, trântind uşa după el. Se duce la geam, îl deschide şi îl izbeşte în faţă un val de frig, îl muşcă de piele când iese pe scara de incendiu.

Inspiră aerul îngheţat, îl lasă să-i ardă plămânii, trebuie să se sprijine de fereastră ca să o închidă la loc, dar în clipa aceea lumea tace.

Nu este *linişte* – în New York nu e niciodată – şi Anul Nou a trimis un curent care străbate oraşul, dar măcar poate respira, poate gândi, poate uita noaptea, anul, într-o pace relativă.

Vrea să ia o duşcă de bere, dar sticla este goală.

— Futu-i, mormăie de unul singur.

Îngheaţă. Haina lui e îngropată undeva într-o grămadă de alte haine, lângă patul lui Robbie, dar nu se poate convinge să se întoarcă înăuntru, să-şi ia haina sau o băutură. Nu poate suporta valul de capete care se întorc, ceaţa care le umple ochii, nu vrea atenţia lor apăsătoare. Şi vede ironia. Acum ar da orice pentru una dintre umbreluţele roz ale lui Muriel, dar nu mai are, aşa că se aşază pe treptele din metal îngheţate, îşi spune că e fericit, îşi spune că asta şi-a dorit.

Pune sticla goală lângă un ghiveci care a fost cândva casa unei plante. Acum în el se află doar un munte de mucuri de ţigară.

Uneori, Henry îşi doreşte să fie fumător, doar ca să aibă pretexte să ia aer. A încercat de câteva ori, dar n-a putut trece peste gustul de gudron, peste mirosul pe care i-l lăsa în haine. Când era mic, o mătuşă de-ale lui fumase până când unghiile i se îngălbeniseră şi pielea i se crăpase, până când fiecare tuse suna de parcă ar fi avut monede care i se zguduiau în piept. De fiecare dată când trăgea un fum se gândea la ea şi i se făcea rău, şi nu ştia dacă de la amintire sau de la gust, ştia doar că nu merită.

Mai era şi iarba, fireşte, dar iarba era ceva ce trebuia să împarţi cu alţii, nu să te strecori să o fumezi singur, şi îi provoca oricum foame şi tristeţe. Sau mai multă tristeţe. Nu netezea nicio cută din mintea lui, ci doar le transforma în spirale, gânduri care se răsuceau la infinit în ele însele.

Îşi aminteşte încă acea ocazie când el, Bea şi Robbie s-au făcut praf, în ultimul an de facultate, şi au zăcut într-o încâlceală de membre, în centrul campusului universităţii Columbia, la ora trei dimineaţa, complet duşi, privind cerul. Chiar dacă trebuiau să mijească ochii ca să deosebească stelele, şi poate că stelele erau doar rodul efortului de a vedea ceva pe întinderea întunecată, Bea şi Robbie au vorbit la nesfârşit despre cât de mare era cerul, cât de minunat, cât de calmi erau când se ştiau atât de mici, iar Henry nu a zis nimic, ocupat cum era să-şi ţină respiraţia ca să nu urle.

— Ce naiba faci aici?

Bea se apleacă peste geam. Îşi trece un picior peste pervaz şi i se alătură pe treaptă, icnind când colanţii ei ating metalul rece. Stau câteva momente în tăcere. Henry se uită de-a lungul clădirilor. Norii sunt joşi, iar luminile din Times Square se profilează pe fundalul lor.

— Robbie este îndrăgostit de mine, zice el.

— Robbie a fost mereu îndrăgostit de tine.

— Asta e problema, zice el scuturând din cap. Nu era îndrăgostit de cine eram. Era îndrăgostit de cine aş fi putut fi. Voia să mă schimb, iar eu nu m-am schimbat şi…

— De ce să te schimbi? Se întoarce să se uite la el, cu ceaţa aceea în priviri. Eşti perfect aşa cum eşti.

Henry înghite în sec.

— Altceva ce mai sunt?

I-a fost frică să întrebe, frică să afle ce însemna strălucirea din ochii ei, ce vedea ea când îl privea. Chiar şi acum îşi doreşte să îşi retragă cuvintele. Dar Bea zâmbeşte şi îi spune:

— Eşti cel mai bun prieten al meu, Henry.

Pieptul i se relaxează puţin. Pentru că asta e adevărat.

E adevărat.

Dar ea continuă.

— Eşti amabil, sensibil şi un ascultător minunat.

Ultima parte îi sapă un gol în stomac, pentru că Henry nu s-a priceput niciodată să asculte. A pierdut deja şirul certurilor care au fost generate de lipsa lui de atenţie.

— Eşti mereu acolo când am nevoie de tine, continuă ea, iar pe el îl doare în piept, pentru că ştie că nu este aşa, şi nu e ca orice altă minciună, nu e ca pătrăţelele de pe abdomen, ca maxilarul dăltuit sau ca vocea profundă, nu este farmecul poznaş, ca fiul dorit, ca fratele de care-ţi este dor, nu este ca mia de alte lucruri pe care i le spun oamenii când îl privesc, lucruri pe care nu le poate controla. Aş vrea să te vezi şi tu cum te văd eu.

Ce vede Bea este un prieten bun.

Henry nu are nicio scuză că nu este un prieten bun.

Îşi ia capul în mâini, îşi lipeşte palmele de ochi, apăsând

până vede stele, şi se întreabă dacă poate repara măcar asta, dacă poate deveni prietenul pe care-l vede Bea, dacă va face pojghiţa de pe ochii ei să dispară iar, dacă măcar ea îl va vedea limpede.

— Îmi pare rău, şopteşte el în spaţiul dintre genunchi şi piept.

O simte trecându-i degetele prin păr.

— Pentru ce?

Ce ar putea să-i spună?

Henry scoate un suspin şi ridică privirea.

— Dacă ai putea avea orice, ce ai alege? întreabă el.

— Depinde, zice ea. Care-i preţul?

— De unde ştii că e un preţ?

— Nu se poate altfel.

— OK, spune Henry. Dacă ţi-ai vinde sufletul pentru ceva, pentru ce-ai face-o?

Bea îşi muşcă buza.

— Pentru fericire.

— Ce-i aia? Adică, te referi doar la a te simţi fericit fără motiv? Sau să faci alţi oameni fericiţi? Să fii mulţumit la job, cu viaţa ta, sau…

Bea râde.

— Mereu analizezi prea mult, Henry. Se uită spre scara de incendiu. Nu ştiu. Cred că vreau să fiu mulţumită de mine însămi. Tu?

Se gândeşte să o mintă. Nu o face.

— Aş vrea să fiu iubit.

Bea îl priveşte cu ochii înceţoşaţi şi, chiar şi prin pojghiţă, pare dintr-odată nespus de tristă.

— Nu-i poţi *face* pe oameni să te iubească, Hen. Dacă nu e o alegere, nu e ceva real.

Lui Henry i se usucă gura.

Normal că are dreptate.

Iar el este un idiot, blocat într-o lume ireală.

Bea îl loveşte cu umărul.

— Hai înăuntru, zice ea. Găseşte pe cineva de sărutat înainte de miezul nopţii. Aduce noroc.

Se ridică, dar Henry nu se poate convinge să i se alăture.

— Du-te tu, spune el.

Şi el ştie că e vorba despre târgul încheiat, ştie că este despre ce vede ea, şi nu despre ce este el, dar tot e uşurat când Bea se aşază iar, se sprijină de el, şi este cea mai bună prietenă care rămâne alături de el în beznă. Curând, muzica scade, vocile cresc, şi Henry aude cum se numără secundele.

Zece, nouă, opt.

Doamne.

Şapte, şase, cinci.

Ce a făcut?

Patru, trei, doi.

Trece prea repede.

Unu.

Aerul se umple de fluierături, şi urale, şi dorinţe. Bea îşi lipeşte buzele de ale lui, un moment de căldură în atâta frig. Anul a trecut, ceasul s-a întors, un trei a fost înlocui cu un patru, iar Henry ştie că a comis o greşeală teribilă.

A cerut zeului greşit lucrul greşit, iar acum el e suficient pentru că nu e nimic. E perfect, pentru că nu este acolo.

— Va fi un an bun, prezice Bea. Simt asta. Oftează o dâră de abur în aerul dintre ei. Futu-i, îngheţăm. Se ridică, îşi freacă mâinile. Hai înăuntru.

— Du-te înainte, că vin şi eu imediat.

Ea îl crede. Paşii îi răsună când străbate scara de incendiu şi se strecoară iar pe fereastră, lăsând-o deschisă pentru el.

Henry stă pe întuneric până nu mai poate suporta frigul.

— XVIII —

New York City
Iarna lui 2014

Henry se dă bătut.

Se resemnează cu târgul încheiat, pe care îl priveşte acum ca pe un blestem. Încearcă: să fie un prieten mai bun, un frate mai bun, un fiu mai bun, încearcă să uite de semnificaţia ceţii din privirea oamenilor, să pretindă că totul este real, că el este real.

Într-o zi, întâlneşte o fată.

Intră în librăria lui şi fură o carte, iar când o prinde pe stradă şi ea se întoarce să îl privească, nu vede în ochii ei nicio pojghiţă, nicio peliculă, niciun zid de gheaţă. Doar ochi căprui, limpezi, pe o faţă în formă de inimă, cu şapte pistrui împrăştiaţi pe obraji, ca nişte stele.

Iar Henry crede că-i o iluzie optică, însă ea revine a doua zi, şi iat-o din nou, absenţa. Nu doar o absenţă, ci şi ceva în locul ei. O prezenţă, o greutate, prima atracţie solidă pe care a simţit-o de luni întregi. Forţa atracţiei gravitaţionale a altei persoane.

A altei orbite.

Şi când fata asta îl priveşte nu vede perfecţiune. Vede pe cineva căruia îi pasă prea mult, care simte prea mult, care e pierdut, flămând şi care se risipeşte, captiv în blestemul său.

Vede adevărul, iar el nu ştie cum sau de ce, ştie doar că nu vrea să se termine.

Pentru prima dată în luni, ani, poate chiar în întreaga lui viaţă, Henry nu se mai simte blestemat.

Pentru prima dată, simte că îl vede cineva.

— XIX —

New York City
18 martie 2014

A mai rămas un singur exponat.

Lumina se subţiază, iar Henry şi Addie îşi întind brăţările albastre şi intră într-un spaţiu făcut din plexiglas. Pereţii transparenţi se ridică în şiruri. Îi amintesc lui Henry de teancurile de cărţi de la bibliotecă sau de la anticariat, dar aici nu sunt cărţi, ci doar o indicaţie deasupra lor, pe care scrie:

TU EŞTI ARTA

Recipiente pline cu vopsea neon se află pe rafturile din jurul lor, şi pereţii sunt plini de urme. Semnături, scrijelituri, amprente, modele.

Unele se întind pe toată lungimea zidului, altele se cuibăresc, ca nişte secrete, în interiorul semnelor mai mari. Addie îşi înmoaie degetul în vopsea verde şi îl pune pe zid. Desenează o spirală, un singur semn care tot creşte. Dar, când ajunge la a patra buclă, prima se duce deja, căzând ca o pietricică în apă adâncă.

Imposibilă, ştearsă.

Faţa ei nu se schimbă, nu renunţă, dar el îi vede tristeţea înainte să dispară şi aceasta.

Cum rezişti? vrea să o întrebe. În schimb, îşi înmoaie mâna în vopseaua verde, trece pe lângă Addie, dar nu desenează nimic, doar aşteaptă.

— Pune-ţi mâna peste a mea, spune el, iar ea ezită doar o clipă, înainte să-şi lipească palma pe dosul mâinii lui, cu degetele suprapuse. Aşa, adaugă el, acum putem desena.

Cu mâna peste a lui, ea îi ghidează arătătorul pe sticlă şi lasă doar o urmă, o dungă de verde. Simte cum aerul i se blochează în piept, simte rigiditatea bruscă a membrelor ei,

cât aşteaptă ca urma să dispară.

Dar nu dispare.

Rămâne, privindu-i cu nuanţa aceea neînfricată.

Ceva se frânge înăuntrul ei.

Face al doilea semn, al treilea, râde, apoi, cu mâna ei pe a lui şi a lui pe sticlă, Addie începe să deseneze. Pentru prima dată în trei sute de ani, desenează păsări, copaci, o grădină, un atelier, un oraş, o pereche de ochi. Imaginile se revarsă din ea, prin el, pe peretele din sticlă, cu o nevoie frenetică şi stângace. Ea râde, cu lacrimi pe obraji, iar el vrea să i le şteargă, dar mâinile lui sunt ale ei, şi ea desenează.

Apoi îi înmoaie degetul în vopsea şi îl duce spre panoul din sticlă, şi, de data asta, scrie cu litere cursive, una câte una.

Numele ei.

Acesta rămâne acolo, cuibărit între multele desene.

Addie LaRue.

Zece litere, două cuvinte. Nu e diferit, îşi spune el, de sutele de alte însemne făcute – dar este. Ştie că este.

Mâna ei cade de pe a lui, iar ea se întinde, îşi trece degetele printre litere şi, pentru o clipă, numele e distrus, devine pete de verde pe sticlă. Dar, când ea îşi retrage degetele, iată-l neatins, neschimbat.

Atunci ceva se schimbă în ea. O cuprinde, aşa cum furtunile îl acaparează pe el, dar este diferit, căci nu e întuneric, ci o claritate ameţitoare, bruscă şi pătrunzătoare.

Îl trage pe Henry după ea. Departe de labirint, de oamenii sub noaptea fără stele, de carnavalul artei şi de insulă, şi îşi dă seama că nu fug de ceva, ci spre ceva.

Spre peron.

Spre metrou.

Spre Brooklyn.

Spre casă.

Tot drumul îl ţine strâns pe Henry de mână, cu degetele împletite, pătate de vopsea verde, cât urcă scările, cât el deschie uşa, iar apoi ea îi dă drumul şi ţâşneşte pe lângă el. O găseşte în dormitor, scoţând un carneţel albastru de pe

raft, apucând un pix de pe masă. I le pune pe ambele în mână, iar Henry se aşază pe marginea patului, deschide unul din duzina de carneţele nefolosite, iar ea îngenunchează lângă el.

— Fă-o din nou, spune ea.

Iar el aşază vârful rotunjit al pixului pe pagina albă şi îi scrie numele, cu grijă, cu litere adunate.

Addie LaRue.

Nu dispare, nu se şterge, ci rămâne scris, singur, în mijlocul paginii. Henry o priveşte, aşteptând ca ea să continue, să dicteze ce urmează, dar ea se uită dincolo de el, la cuvinte.

Addie îşi drege glasul.

— Aşa începe totul, spune ea.

Iar el începe să scrie.

— PARTEA A CINCEA —

UMBRA CARE ZÂMBEŞTE ŞI FATA CARE-I RĂSPUNDE

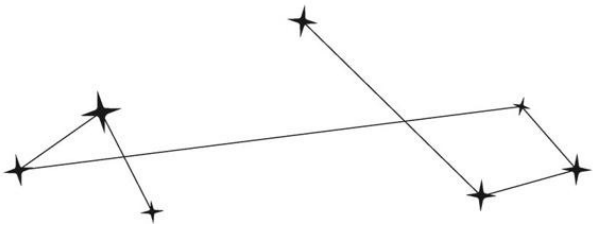

Titlu: Ho portato le stelle a letto[39]
Artist: Matteo Renatti
Dată: cca. 1806-1808
Mediu: Schiţă în creion pe pergament, 20 x 35 cm
Locaţie: Împrumutată de la Gallerie dell'Accademia
Descriere: Ilustraţie reprezentând o femeie, cu liniile trupului simulate de cearşafurile răsucite. Faţa ei este creată din unghiuri, încadrată de păr ciufulit, dar artistul i-a oferit o trăsătură foarte specifică: şapte pistrui mici pe obraji.
Detalii: Desenul, descoperit în carnetul lui Renatti din 1806-1808, este considerat de unii inspiraţia pentru capodopera sa ulterioară. Muza. Chiar dacă postura modelului şi mediul de lucru sunt diferite, numărul şi amplasarea pistruilor sunt suficiente pentru ca mulţi să lanseze speculaţii privind importanţa de lungă durată a modelului în opera lui Renatti.
Valoare estimată: 267.000 de dolari

[39] „Am adus stelele în patul meu" (lb. italiană în original) (n. trad.).

— I —

Villon-sur-Sarthe, Franţa
29 iulie 1764

Addie se îndreaptă spre biserică.

E aproape de centrul satului Villon, mediocru, cenuşiu, neschimbat, cu câmpul de lângă el înconjurat de un zid jos din piatră.

Nu durează mult să găsească mormântul tatălui său.

Jean LaRue.

Mormântul este simplu – nume, ani, un verset biblic – *Oricine va chema numele Domnului se va mântui*[40]*.* Nicio menţiune despre bărbatul care fusese tatăl ei, despre meşteşugul său, despre bunătatea sa.

O viaţă redusă la un bloc din piatră, la un petic de iarbă.

Pe drum, Addie a cules o mână de flori sălbatice, de pe marginea cărării, care seamănă cu nişte buruieni albe şi galbene. Îngenunchează să le pună pe mormânt şi se opreşte când vede anii deasupra numelui tatălui ei.

1670-1714.

Este anul în care a plecat ea.

Caută în memorie şi încearcă să-şi amintească orice semne de boală. Tusea care îi chinuia pieptul, umbra slăbiciunii în membre. Amintirile din a doua ei viaţă sunt captive în ambră, perfect conservate. Dar cele de *dinainte,* de când era Adeline LaRue – amintiri în care frământa pâinea pe scăunel, lângă mama ei, în care-şi privea tatăl cioplind chipuri în blocuri din lemn, amintiri cu Estele, pe care o urmărea prin apele puţin adânci ale râului Sarthe – acelea se pierd. Cei 23 de ani trăiţi înainte de pădure, înainte de învoială, au rămas simple contururi.

[40] Romani 10:13, Biblia sau Sfânta Scriptură cu trimiteri, 1924, Dumitru Cornilescu (n. trad.).

Mai târziu, Addie îşi va putea aminti perfect aproape trei sute de ani, iar fiecare moment din fiecare zi va rămâne în mintea ei.

Dar uită deja cum râdea tatăl ei.

Nu îşi aminteşte precis ce culoare aveau ochii mamei sale.

Nici cum arăta Estele când era hotărâtă.

Ani întregi va sta trează şi îşi va spune poveşti despre fetiţa care fusese, sperând să poată păstra orice fragment care piere, dar va avea efectul opus: amintirile vor fi talismane pe care le atingi prea des. Ca nişte monede cu sfinţi, din care mai rămân doar argintul plat şi nişte urme slabe de chipuri.

Cât despre boala tatălui, probabil că se strecurase între două anotimpuri şi, pentru prima dată, Addie este recunoscătoare pentru proprietăţile blestemului ei, pentru că a încheiat târgul – nu de dragul ei, ci de al mamei sale. Marthe LaRue a jelit o singură pierdere, şi nu două.

Jean este îngropat printre ceilalţi membri ai familiei lor. O surioară care a trăit doar doi ani. Un tată şi o mamă care au dispărut înainte ca Addie să împlinească zece ani. Un rând mai încolo, propriii lor părinţi şi fraţi necăsătoriţi. Parcela de lângă el este goală şi îi aşteaptă soţia.

Addie nu are un loc păstrat, fireşte. Dar şirul acesta de morminte, ca o cronologie, din trecut în viitor, este ceea ce a atras-o în pădure în noaptea aceea, teama de o viaţă ca aceea, care ar fi dus spre parcela acoperită de iarbă.

Privind mormântul tatălui ei, Addie simte tristeţea grea a sfârşitului, greutatea unui obiect care se odihneşte. Durerea a venit şi a plecat – l-a pierdut acum 50 de ani, a jelit deja, şi deşi doare, durerea nu e nouă. A devenit de mult doar un ghimpe, rana s-a cicatrizat.

Aşază florile pe mormântul tatălui şi se ridică, adâncindu-se printre parcele, atrasă înapoi în timp cu fiecare pas, până când nu mai e Addie, ci Adeline. Nu mai e o stafie, ci e făcută din carne şi oase, muritoare. Legată de acel loc, cu rădăcini care dor aşa cum dor membrele fantomă.

Studiază numele de pe pietrele de mormânt, le cunoaşte

pe fiecare, dar diferenţa este că, odată, şi numele acelea o cunoşteau pe ea.

Roger, îngropat lângă prima şi singura lui soţie, Pauline.

Isabelle şi fiica ei cea mai mică, Sara, dispărute în acelaşi an.

Iar aici, aproape de centrul cimitirului, este numele care contează cel mai mult. Este cel care a ţinut-o de mână de atâtea ori şi i-a arătat că viaţa înseamnă mai mult.

Estele Magritte scrie pe piatră. *1642-1719.*

Anii sunt ciopliţi deasupra unei cruci simple, iar Addie aproape că o aude pe bătrână şuierând.

Estele, îngropată în umbra unei case pe care nu o venera.

Estele, care spunea că un suflet nu e decât o sămânţă întoarsă în pământ, care nu dorea decât un copac deasupra oaselor sale. Ar fi trebuit să se odihnească la liziera pădurii sau printre legumele din grădina sa. Ar fi trebuit să fie îngropată măcar într-un colţ, unde ajung crengile unei sălcii bătrâne, peste zidul jos, să facă umbră.

Addie se apropie de magazia micuţă de la marginea curţii bisericii, găseşte o lopată printre unelte şi porneşte spre pădure.

Este miezul verii, dar aerul e răcoros la umbra copacilor. Chiar dacă e ora prânzului, mirosul nopţii încă persistă pe frunze. Mirosul acestui loc este universal, şi totuşi specific. Cu fiecare respiraţie, simte pe limbă gustul de pământ, amintirea disperării, vede o fată care-şi înfigea mâinile în tină, rugându-se.

Acum vâră lopata şi scoate o mlădiţă. Este fragilă şi probabil va cădea la prima furtună puternică, însă o duce în curtea bisericii, în braţe, ca pe un copil, şi dacă i se pare cuiva ciudat, vor uita de asta cu mult înainte să se gândească să spună cuiva. Iar dacă vor observa copacul crescând deasupra mormântului bătrânei, poate se vor opri şi se vor gândi iar la vechii zei.

Când Addie lasă biserica în urmă, clopotele încep să răsune, chemându-i pe săteni la slujbă.

Ea merge pe drum, în timp ce ei se revarsă din case,

copii agăţaţi de mâinile mamelor, bărbaţi şi femei unii lângă alţii. Unele feţe sunt noi, pe altele le cunoaşte. Îi vede pe George Therault şi pe fiica mai mare a lui Roger, pe cei doi fii ai lui Isabelle şi, următoarea dată când va veni aici, vor fi cu toţii morţi – ultimele frânturi din vechea ei viaţă, prima ei viaţă, îngropate în acelaşi spaţiu de zece metri pătraţi.

Coliba zace la marginea pădurii, abandonată.

Gardul scund s-a prăbuşit, iar grădina lui Estele este sălbăticită. Casa cedează şi ea lent, doborâtă de vechime şi de neglijenţă. Uşa este închisă, dar obloanele atârnă în balamale rupte, expunând sticla unei singure ferestre, crăpată ca un ochi obosit.

Data viitoare când Addie va veni aici, structura casei se va fi pierdut sub verdeaţă, iar după o vreme pădurea va înghiţi orice urmă de ea. Dar azi e încă în picioare, şi ea îşi croieşte drum printre buruieni, cu felinarul furat într-o mână. Se tot aşteaptă ca bătrâna să iasă din pădure, cu braţele ridate pline de plante tăiate, dar singurul foşnet e cel făcut de coţofene şi de propriile picioare.

Înăuntru, coliba este umedă şi goală, spaţiul întunecos e plin de resturi – cioburile de lut ale unei căni sparte, o masă pe ducă –, dar nu se mai văd castroanele în care-şi amesteca salviile, toiagul pe care-l folosea când era vreme umedă, sau legăturile de ierburi care atârnau de bârne, sau oala din fier de pe vatră.

Addie este sigură că lucrurile lui Estele au fost luate după moartea ei, împărţite prin sat, aşa cum fusese şi viaţa ei, considerată proprietate publică doar pentru că nu era măritată. Villon devenise pupilul ei, pentru că Estele nu avea copii.

Se duce în grădină şi culege ce poate de pe parcela sălbăticită, duce recolta amărâtă de morcovi şi păstăi înăuntru şi pregăteşte masa. Deschide obloanele şi se trezeşte faţă în faţă cu pădurea.

Copacii sunt aliniaţi într-un şir întunecat, cu crengile încâlcite îndreptate spre cer. Rădăcinile lor avansează,

târându-se în grădină şi de-a lungul curţii. Este o deplasare lentă, răbdătoare.

Soarele apune şi, chiar dacă e vară, umezeala s-a strecurat prin spaţiile de pe acoperişul din paie, printre pietre şi pe sub uşă, şi un fior de frig scutură structura micuţei cocioabe.

Addie apropie felinarul furat de vatră. A fost o lună ploioasă, iar lemnul este umed, dar ea are răbdare şi convinge flacăra să aprindă vreascurile.

Cincizeci de ani, şi ea încă învaţă contururile blestemului.

Nu poate crea un lucru, dar îl poate folosi.

Nu poate sparge un lucru, dar îl poate fura.

Nu poate face focul, dar îl poate înteţi.

Nu ştie dacă este un soi de îndurare sau doar o fisură în mortarul blestemului, una dintre puţinele găsite în zidurile noii sale vieţi. Poate că Luc nu a remarcat. Sau poate că le-a pus acolo intenţionat, să o scoată afară, să o facă să spere.

Addie scoate o rămurică fumegândă din vatră şi o apropie de rogojina destrămată. Este suficient de uscată ca să aprindă şi să ardă, dar nu arde. Se răceşte prea repede, chiar lângă siguranţa oferită de cămin.

Se aşază pe podea, murmurând încet în timp ce hrăneşte flacăra cu mai multe beţe, până când acestea ard şi alungă frigul, ca un suflu care împrăştie praful.

Îl simte ca pe un curent de aer.

Nu adie.

Nu adie niciodată.

Acum e singură şi imediat după aceea nu mai e.

— Adeline.

Detestă felul în care o face să se simtă când îl aude rostindu-i numele, detestă felul în care se agaţă de cuvânt, ca un trup care-şi caută adăpost pe timp de furtună.

— Luc.

Se întoarce, aşteptându-l să îl vadă ca la Paris, îmbrăcat cu eleganţă de salon, dar este la fel ca în noaptea în care s-au întâlnit prima dată, bătut de vânt şi înconjurat de umbre. Poartă o tunică simplă, închisă la culoare, cu şnururile

desfăcute la guler. Lumina flăcărilor îi dansează pe chip, îi întunecă marginea maxilarului, obrazului şi tâmplelor, precum cărbunele.

Ochii lui alunecă peste recolta slabă de pe pervaz, înainte să revină la ea.

— Înapoi de unde ai plecat…

Addie se ridică în picioare, ca el să nu o poată privi de sus.

— Cincizeci de ani, spune el. Ce repede au trecut!

Nu au trecut deloc repede, cel puţin nu pentru ea, iar el ştie asta. Caută piele dezgolită, locuri moi în care să înfigă lama, dar ea nu-i va oferi o ţintă atât de uşoară.

— Da, într-o clipă, repetă ea cu răceală. Cum să crezi că o viaţă ar putea fi de ajuns?

Luc zâmbeşte vag.

— Ce imagine, cu tine controlând focul. Ai putea fi Estele.

Este prima dată când aude numele ei pe buzele lui şi o spune aproape nostalgic. Luc se îndreaptă spre fereastră şi priveşte liziera pădurii.

— Câte nopţi a stat ea aici, şoptind spre pădure!

Priveşte peste umăr, cu un rânjet plimbându-i-se pe buze.

— Cât de mult a vorbit ea despre libertate, la final tot singură a fost.

Addie scutură din cap.

— Nu.

— Ar fi trebuit să-i fii aproape, spune el. Să îi uşurezi suferinţa, când a fost bolnavă. Să o ajuţi să treacă la cele veşnice. Îi datorai asta.

Addie se dă înapoi, ca lovită.

— Ai fost foarte egoistă, Adeline. Din cauza ta, ea a murit singură.

Toţi murim singuri. Asta ar fi zis Estele – sau, cel puţin, aşa crede Addie. Speră. Cândva, ar fi fost sigură, dar încrederea ei a scăzut odată cu amintirea vocii femeii.

De cealaltă parte a camerei, întunericul se mişcă. Acum e la geam, în clipa următoare e în spatele ei, cu vocea împletindu-i-se în păr.

— Era atât de pregătită să moară, spune Luc. Atât de disperată pentru locul acela la umbră. Stătea la fereastră, implora şi implora. Aş fi putut să o ajut.

O amintire, degete bătrâne strânse în jurul încheieturii lui Addie.

Să nu te rogi niciodată la zeii ce-ţi răspund după lăsarea întunericului.

Addie se întoarce spre el.

— Nu s-ar fi rugat niciodată la *tine.*

Un zâmbet fugar.

— Nu. Dar gândeşte-te cât ar întrista-o să ştie că *tu* ai făcut-o.

Addie se înfurie. Mâna ei loveşte înainte să se gândească şi, chiar şi aşa, se aşteaptă să nu nimerească decât aer şi fum. Dar Luc e luat prin surprindere, aşa că palma ei loveşte pielea – sau ceva asemănător. Capul lui se întoarce uşor, ca urmare a forţei loviturii. Nici urmă de sânge pe buzele perfecte, fireşte, iar pielea lui rece nu se încălzeşte, dar măcar i-a şters zâmbetul de pe buze.

Sau aşa crede.

Până când el începe să râdă.

Sunetul este ireal, nefiresc, iar când îşi întoarce din nou faţa spre ea, Addie încremeneşte. Nu are nimic uman. Oasele lui sunt prea ascuţite, umbrele prea adânci, ochii prea sclipitori.

— Uiţi cine eşti, spune el, iar vocea i se destramă în fum de lemne. Uiţi cine sunt *eu.*

Durerea îi săgetează picioarele, bruscă şi ascuţită. Priveşte în jos, căutând rana, dar durerea o arde din interior. Este surdă, adâncă, lăuntrică, este forţa fiecărui pas pe care l-a făcut vreodată.

— Poate că am fost prea milostiv.

Durerea i se răspândeşte prin membre, infectând genunchi şi şold, încheietură şi umăr. Picioarele îi sunt secerate şi abia se abţine să nu ţipe.

Întunericul o priveşte zâmbind.

— Am făcut ca lucrurile să fie prea uşoare.

Addie priveşte îngrozită cum mâinile încep să i se

veştejească şi să se subţieze, iar venele albastre i se reliefează sub pielea ca de pergament.

— Ai cerut doar viaţă. Ţi-am dat şi sănătate, şi tinereţe.

Părul i se desface din coc şi îi atârnă peste ochi, şuviţele se usucă, devin fragile şi încărunţesc.

— Asta te-a făcut arogantă.

Vederea îi slăbeşte, înceţoşându-se până când încăperea devine doar pete şi forme vagi.

— Poate că trebuie să suferi.

Addie închide ochii strâns, cu inima bătându-i panicată.

— Nu, spune ea şi aproape că imploră.

Îl simte mişcându-se mai aproape. Simte umbra lui deasupra ei.

— Îţi voi lua durerile. Te voi lăsa să te odihneşti. Chiar îţi voi ridica un copac să-ţi facă umbră oaselor. Tot ce trebuie să faci – vocea lui pătrunde întunericul din jurul ei – este să cedezi.

La cuvântul acela, vălul se rupe. Cu toată durerea şi groaza momentului, Addie ştie că nu va ceda.

A supravieţuit la mai rău. Va supravieţui la mai rău. Este doar proasta dispoziţie a unui zeu.

Când îşi găseşte suflu să vorbească, cuvintele ies afară într-o şoaptă întretăiată.

— Du-te dracului.

Se întreabă dacă va decide să o putrezească până-n măduva oaselor, să îi transforme corpul într-un cadavru şi să o lase acolo, ca pe o coajă uscată, pe podeaua colibei bătrânei. Dar aude hohote adânci şi apoi nimic. Noaptea se întinde în jurul ei, tăcută.

Addie se teme să deschidă ochii, dar, când o face, se trezeşte singură.

Oasele nu o mai dor. Părul şi-a recăpătat nuanţa castanie. Mâinile ei distruse sunt din nou tinere, netede şi puternice.

Se ridică tremurând şi se întoarce spre vatră.

Dar focul, atât de bine vegheat, s-a stins.

În noaptea aceea, Addie se ghemuieşte pe scânduri mucegăite, sub o pătură destrămată, şi se gândeşte la

Estele.

Închide ochii şi inhalează până când *aproape* poate simţi mirosul ierburilor care atârnau în părul bătrânei, grădina şi seva de pe pielea ei. Se agaţă bine de amintirea zâmbetului strâmb al lui Estele, a râsului ei ca un croncănit, a vocii pe care o folosea când se adresa zeilor şi a vocii cu care îi vorbea lui Addie. Îşi aminteşte de perioada când era tânără, când Estele o învăţa să nu îi fie teamă de furtuni, de umbre, de zgomotele nopţii.

— II —

New York City
19 martie 2014

Addie se sprijină de fereastră şi se uită cum răsare soarele peste Brooklyn.

Îşi ţine degetele în jurul unei căni de ceai şi savurează căldura care-i pătrunde palmele. Geamul se abureşte, de la frig, rămăşiţele iernii se agaţă de marginea zilei. Poartă una dintre bluzele de trening ale lui Henry. Este din bumbac şi are sigla Universităţii Columbia. Are mirosul lui. A cărţi vechi şi cafea proaspătă.

Se întoarce desculţă în dormitor, unde Henry este întins cu faţa în jos, cu braţele îndoite sub pernă, cu obrazul întors. Seamănă atât de bine cu Luc, şi totuşi deloc. Asemănarea dintre ei se înceţoşează, de parcă ar vedea dublu. Buclele lui, împrăştiate ca un penaj negru pe suprafaţa albă a pernei, se transformă într-un puf la ceafă. Spatele lui se ridică şi coboară, într-un somn liniştit, uşor.

Addie pune cana pe noptieră, între ochelarii lui Henry şi un ceas cu brăţară din piele. Trasează conturul ramei metalice. Numerele aurii sunt imprimate pe un fundal negru. Se clatină sub atingerea ei şi dezvăluie inscripţia de pe spate.

Trăieşte bine.

O străbate un scurt fior şi vrea să ia ceasul în mână, când Henry geme în pernă, un protest scurt adus dimineţii.

Addie abandonează ceasul şi se urcă iar în pat, lângă el.

— Bună.

El bâjbâie după ochelari, şi-i pune şi o priveşte zâmbind. Aceasta e partea de care ea nu se plictiseşte niciodată. Recunoaşterea. Prezentul, continuând trecutul, în loc să îl şteargă, să îl înlocuiască. O trage spre el.

— Bună, şopteşte în părul ei. Cât e ceasul?

— Aproape opt.

Henry icneşte şi o strânge mai tare în braţe. Este cald, şi Addie îşi doreşte cu voce tare să poată rămâne aşa toată ziua. Dar el s-a trezit, iar energia lui neliniştită îl cuprinde ca o frânghie. O simte în tensiunea braţelor, în greutatea care i se schimbă subtil.

— Ar trebui să plec, zice ea, pentru că presupune că asta spui când eşti în patul altcuiva.

Dar nu zice „Ar trebui să plec *acasă”,* iar Henry simte cuvântul omis.

— Unde locuieşti?

Nicăieri, se gândeşte ea. Peste tot.

— Mă descurc. Oraşul este plin de paturi.

— Dar nu ai un loc al tău.

Addie se uită la bluza împrumutată. Tot ce posedă în prezent este aruncat pe un scaun.

— Nu.

— Atunci poţi sta aici.

— După trei întâlniri îmi ceri să mă mut cu tine?

Henry râde, pentru că este absurd. Dar nu e nici pe departe cel mai ciudat lucru din vieţile lor.

— Ce spui dacă-ţi propun să rămâi deocamdată?

Addie nu ştie ce să răspundă. Înainte să se gândească la ceva, el a coborât din pat şi deschide sertarul de jos. Împinge lucrurile la o parte, creând spaţiu.

— Poţi să-ţi pui lucrurile aici.

Se uită la ea, nesigur.

— Ai lucruri?

Ea îi va explica, în cele din urmă, detaliile blestemului ei, felul în care acesta se răsuceşte în jurul ei. Dar el nu le cunoaşte încă şi nici nu e nevoie. Pentru el, povestea ei abia a început.

— Nu are sens, sincer, să am mai mult decât pot duce, când nu am un loc al meu.

— Dacă obţii lucruri – dacă le vrei –, le poţi pune aici.

Cu asta, el se îndreaptă somnoros spre duş, iar ea se uită la spaţiul creat în sertar şi se întreabă ce s-ar întâmpla dacă

ar avea lucruri de pus în el. Ar dispărea pe loc? Ar începe să lipsească încet, încet, ca nişte şosete furate de pe uscător? Nu a reuşit să păstreze nimic prea multă vreme. Doar geaca din piele şi inelul din lemn, iar despre ele a ştiut mereu că Luc a vrut să le aibă pe amândouă, că a legat-o de ele, prezentându-i-le drept daruri.

Se întoarce şi se uită la hainele azvârlite pe scaun.

Sunt pătate de vopsea de la High Line. Are verde pe bluză, o pată mov pe genunchiul blugilor. Ghetele ei sunt stropite cu alb şi galben. Ştie că vopseaua va păli, va fi spălată de bălţi sau de timp, dar aşa *ar trebui* să funcţioneze amintirile.

Să existe acum, apoi să dispară încetul cu încetul.

Se îmbracă în hainele de ieri, ia geaca din piele, dar, în loc să o îmbrace, o împătureşte atentă şi o pune în sertar. Rămâne acolo, înconjurată de spaţiul care aşteaptă să fie umplut.

Addie înconjoară patul şi aproape calcă pe carneţel.

Zace deschis pe podea – probabil a alunecat de pe pat, în timpul nopţii – şi ea îl ridică grijulie, de parcă ar fi legat în cenuşă şi iţă de păianjen, nu cu hârtie şi lipici. Se aşteaptă să se sfarme la atingere, dar rezistă, şi când riscă să dea coperta la o parte, găseşte primele pagini scrise. Addie îşi încearcă din nou norocul, trecându-şi uşor degetele peste cuvinte, simte apăsarea pixului, anii ascunşi în spatele fiecărui cuvânt.

Aşa începe totul, a scris el sub numele ei.

Primul lucru pe care şi-l mai aminteşte este călătoria la târg. Tatăl ei, pe capră, lângă ea, căruţa plină cu lucrările lui…

Îşi ţine respiraţia, citind, în timp ce duşul umple camera de un susur domol.

Tatăl ei îi spune poveşti. Nu îşi aminteşte cuvintele, ci doar felul în care le spunea…

Addie se aşază să citească, până când rămâne fără cuvinte, iar scrisul înlocuieşte paginile goale, ce aşteaptă să fie umplute.

Când îl aude pe Henry oprind apa, se obligă să închidă

carneţelul şi îl aşază înapoi pe pat cu blândeţe, aproape cu respect.

— III —

Fécamp, Franța
29 iulie 1778

Când se gândeşte că ar fi putut trăi şi muri fără să vadă marea!

Dar nu contează. Addie este aici acum, la dreapta ei se ridică stâncile palide, santinele din piatră la marginea plajei pe care se află, cu fustele adunate pe nisip. Se uită la spaţiul vast din jurul ei, la coasta care devine apă, la apa care devine cer. A văzut hărţi, desigur, însă cerneala şi hârtia nu se compară cu ce vede acum. Cu mirosul sărat, cu murmurul valurilor, cu atracţia hipnotizantă a mareei. Cu întinderea şi dimensiunile mării şi ştiind că undeva, dincolo de orizont, lumea continuă.

Va dura un secol până să treacă Atlanticul, iar când o va face se va întreba dacă hărţile erau greşite, va începe să se îndoiască de existenţa pământului – dar aici şi acum Addie este pur şi simplu încântată.

Odată, lumea ei se limita la un sătuc din centrul Franţei. Dar acum se tot măreşte. Harta vieţii ei se desfăşoară, revelând văi şi coline, târguri, oraşe şi mări. Dezvăluind Le Mans. Paris. Asta.

Este în Fécamp de aproape o săptămână, petrecându-şi zilele între doc şi maree, iar dacă o observă cineva pe femeia ciudată, singură pe nisip, nu consideră necesar să o deranjeze. Addie priveşte vapoarele venind şi plecând şi se întreabă încotro se îndreaptă. Se întreabă ce s-ar întâmpla dacă ar urca pe unul dintre ele, unde ar duce-o. La Paris, mâncarea este tot mai puţină, pedepsele se înăspresc, totul este din ce în ce mai rău. Tensiunea s-a revărsat şi în afara oraşului, o energie nervoasă care ajunge până aici, pe coastă. Cu atât mai mult ar fi cazul să plece, îşi spune

Addie.

Şi totuşi…

Ceva o reţine, mereu.

Astăzi este furtuna care se apropie. Pluteşte peste mare, învineţind cerul. Ici şi colo apare soarele, o dungă de lumină arsă care cade pe apa cenuşie, lucioasă. Ia din nou cartea care stă lângă ea în nisip şi începe să citească.

Actorii, cum ţi-am spus, au fost doar duhuri

Şi toate s-au topit acum în aer:

Aidoma acestei năluciri…

Este *Furtuna*[41] lui Shakespeare. Când şi când, se împiedică de ritmul dramaturgului, stilul i se pare straniu, rima şi ritmul englezeşti îi sunt încă străine. Dar învaţă şi ici, colo se trezeşte absorbită.

Palatele şi turnurile-nalte,

Şi templele, şi însuşi globu-acesta

Cu tot ce-i viu pe el – se vor topi…

Ochii încep să o doară, din cauza luminii care păleşte.

Făr-a lăsa vreo urmă, ca şi-această

Părelnică serbare: viaţa noastră

E din plămada viselor făcută…

— E din plămada viselor făcută, aude un glas familiar în spate. Şi somnul o-mpresoară. Un sunet blând, ca un hohot brusc. Mă rog, nu toate vieţile.

Luc se înalţă deasupra ei, ca o umbră.

Ea nu l-a iertat pentru violenţa acelei nopţi din Villon. Se pregăteşte şi acum pentru acea violenţă, deşi s-au mai văzut de câteva ori între timp şi au făcut un soi de armistiţiu.

Dar ea ştie că nu e cazul să se încreadă în el, când se aşază pe nisip, lângă ea, cu un braţ înconjurându-i leneş genunchiul, imaginea graţiei languroase.

— Eram acolo, să ştii, când a scris versurile acelea.

— Shakespeare?

Nu îşi poate ascunde mirarea.

— Pe cine crezi că a chemat în miez de noapte, când nu-i

[41] *Opere, vol. I: Sonete – Furtuna,* editura Tracus Arte, 2016. Citatele sunt preluate din traducerea menţionată (n. trad.).

veneau cuvintele?

— Minţi.

— Mă laud, spune el. Nu e acelaşi lucru. William al nostru căuta un protector, iar eu m-am oferit.

Furtuna se apropie acum, o perdea de ploaie care alunecă spre coastă.

— Aşa te vezi? întreabă ea, scuturând nisipul de pe carte. Ca pe un binefăcător?

— Nu te bosumfla doar fiindcă ai ales prost.

— Serios? remarcă ea. În fond, sunt liberă.

— Şi uitată.

Dar ea e pregătită de înţepătură.

— Majoritatea lucrurilor sunt uitate.

Addie priveşte marea.

— Adeline, o mustră el, cât de încăpăţânată eşti! Şi totuşi, nicio sută de ani nu au trecut. Mă întreb cum te vei simţi după încă o sută.

— Nu ştiu, spune ea sec. Să mă întrebi atunci.

Furtuna ajunge la coastă. Primele picături încep să cadă, iar Addie strânge cartea la piept, protejând paginile.

Luc se ridică.

— Hai cu mine, spune el întinzându-i mâna.

E mai mult o poruncă decât o invitaţie, dar ploaia se transformă repede din promisiune în potop, iar ea e îmbrăcată doar cu o rochie. Se ridică fără ajutorul lui, scuturându-şi nisipul de pe rochie.

— Pe aici, continuă el.

O conduce prin orăşel, spre silueta unei clădiri, cu acoperişul-cupolă străpungând norii joşi. Dintre toate lucrurile, e taman o biserică.

— Glumeşti.

— Nu eu mă ud, spune el.

Aşa este. Ea este murată până la piele când ajung la adăpostul cornişei, dar Luc este uscat. Ploaia nici măcar nu l-a atins. Zâmbeşte şi se întinde spre uşă.

Nu contează că biserica este încuiată. Dacă ar fi fost ferecată în lanţuri, tot s-ar fi deschis pentru el. Asemenea limite, a aflat ea, nu înseamnă nimic pentru întuneric.

Înăuntru, aerul este sufocant, zidurile din piatră reţin căldura verii, şi este prea beznă să vadă mai mult decât contururile stranelor, silueta de pe cruce.

Luc îşi desface braţele.

— Iată Casa Domnului.

Vocea lui răsună în încăpere, uşoară şi sinistră.

Addie s-a întrebat mereu dacă Luc poate pătrunde într-un loc sacru, dar zgomotul pantofilor săi pe podeaua bisericii îi serveşte drept răspuns.

Ea îşi croieşte drum spre altar, dar locul acela continuă să i se pară ciudat. Fără clopote, orgă, trupuri care se înghesuie pentru slujbă, biserica pare abandonată. Mai puţin loc de adoraţie, mai mult mormânt.

— Vrei să-ţi mărturiseşti păcatele?

Luc s-a mişcat cu uşurinţa umbrelor pe întuneric. Nu mai este în spatele ei, ci stă în primul rând, cu braţele întinse pe spătarul stranei, cu picioarele încrucişate în dreptul gleznelor.

Addie a fost crescută să îngenuncheze în micuţa capelă de piatră din Villon, şi-a petrecut zile ghemuită în strane pariziene. A ascultat clopotele şi orga şi chemările la rugăciune. Şi totuşi, nu a înţeles niciodată atracţia. Cum te aduce un tavan mai aproape de ceruri? Dacă Dumnezeu e atât de mare, de ce ai construi ziduri ca să-L reţii?

— Părinţii mei erau credincioşi, se gândeşte ea, cu degetele mângâind stranele. Vorbeau mereu despre Dumnezeu. Despre puterea Lui, despre milostenia Lui, despre lumină. Spuneau că este peste tot, în toate. Addie se opreşte în faţa altarului. Credeau orice atât de uşor…

— Şi tu?

Addie ridică privirea spre panourile de vitralii, imagini ceva mai clare decât nişte stafii, fără un soare care să le lumineze. Voia să creadă. Asculta şi aştepta să îi audă vocea, să îi simtă prezenţa, cum simţea razele soarelui pe umeri sau grâul sub degete. Cum simţea prezenţa vechilor zei, preferaţii lui Estele. Dar acolo, în casa din piatră rece, nu simţise niciodată nimic.

Scutură din cap şi spune tare:

— Nu am înţeles niciodată de ce ar trebui să cred în ceva ce nu simt, nu văd şi nu aud.

Luc ridică o sprânceană.

— Cred, spune el, că se numeşte credinţă.

— Asta spune diavolul în Casa Domnului.

Addie se uită la el când rosteşte cuvintele şi surprinde o scânteie galbenă în irişii verzi.

— O casă este doar atât: o casă, zice el iritat. Aceasta aparţine tuturor sau nimănui. Acum mă crezi diavolul? În pădure nu erai atât de sigură.

— Poate că m-ai făcut să cred, spune ea.

Luc îşi lasă capul pe spate, cu un zâmbet maliţios pe buze.

— Şi tu crezi că, dacă eu sunt real, aşa e şi el. Lumină pentru umbra mea, zi pentru întunericul meu? Eşti convinsă că, dacă te rugai lui, şi nu mie, ţi-ar fi arătat bunătate şi îndurare.

S-a întrebat exact asta de sute de ori, deşi nu recunoaşte.

Mâinile lui Luc alunecă de pe strană, când se apleacă.

— Acum, adaugă el, nu vei şti niciodată. Cât despre mine, spune ridicându-se, *diavol* este doar un cuvânt nou pentru o idee veche. Iar *Dumnezeu,* ei bine, dacă tot ce trebuie este o aplecare către dramă şi puţină spoială aurită…

Flutură din degete şi, dintr-odată, nasturii hainei lui, cataramele pantofilor, tivul vestei nu mai sunt negre, ci aurite. Stele arse într-o noapte fără lună.

Zâmbeşte şi scutură filigranul ca pe praf.

Ea îl priveşte căzând, ridică iar privirea şi îl găseşte pe Luc la câţiva centimetri de faţa ei.

— Dar asta e diferenţa dintre noi, Adeline, şopteşte el, cu degetele mângâindu-i bărbia. *Eu* voi răspunde mereu.

Ea se cutremură, deşi nu vrea. De atingerea prea cunoscută pe pielea ei, de verdele languros al ochilor lui, de rânjetul lupesc, sălbatic.

— În plus, zice el, îndepărtându-şi degetele de faţa ei, toţi zeii au un preţ. Nu sunt singurul care negociază în

suflete. Luc ridică palma deschisă, într-o parte, şi deasupra ei înfloreşte lumina. *El* lasă sufletele să se ofilească pe rafturi. Eu le pun apă la rădăcină.

Lumina se abate şi se ondulează.

— El face promisiuni. Eu plătesc pe loc.

Ţâşneşte o dată, brusc, strălucitoare, şi apoi se apropie, luând formă solidă.

Adeline s-a întrebat mereu cum arată un suflet.

Suflet este un cuvânt foarte grandios. La fel ca *zeu,* ca *timp,* ca *spaţiu,* şi când a încercat să şi-l imagineze, a invocat imagini de lumină, de raze ale soarelui dansând în praf, de furtuni luând forme omeneşti, de alb vast, fără margini.

Adevărul este mult mai mic.

Lumina din palma lui este o bilă sticloasă, care sclipeşte cu o lumină interioară slabă.

— Atât?

Şi totuşi, Addie nu îşi poate desprinde privirea de la globul fragil. Simte cum se întinde după el, dar Luc îl trage înapoi, departe de ea.

— Nu te lăsa înşelată de aparenţe. Întoarce bila sclipitoare între degete. Te uiţi la mine şi vezi un bărbat, deşi ştii că nu sunt aşa ceva. Forma asta este numai un aspect menit privitoarei.

Lumina se suceşte şi se învârte, iar globul se aplatizează într-un disc. Apoi într-un inel. Inelul ei. Lemnul de frasin străluceşte, iar inima ei tresare la vederea lui, când simte suprafaţa uzată pe piele. Dar strânge pumnii, ca să nu îl atingă iar.

— Cum arată, de fapt?

— Pot să-ţi arăt, toarce el, lăsând lumina să i se aşeze în palmă. E suficient să spui şi îţi voi dezveli propriul suflet. Cedează şi promit că ultimul lucru pe care-l vezi e adevărul.

Din nou.

O dată sare, data următoare, miere, ambele menite să ascundă gustul otrăvii.

Addie priveşte inelul, pentru ultima dată, şi apoi îşi obligă privirea să treacă de la lumină la întuneric.

— Ştii ce? Cred că prefer să trăiesc cu întrebarea, spune ea.

Gura lui Luc tresare, iar ea nu-şi dă seama dacă de furie sau de amuzament.

— Cum doreşti, draga mea, zice el stingând lumina între degete.

— IV —

New York City
23 martie 2014

Addie stă ghemuită pe un scaun din piele într-un colţ de la *Ultimul cuvânt,* iar torsul domol al pisicii vine de undeva dintre rafturile din spatele ei, şi-i priveşte pe clienţi aplecându-se spre Henry aşa cum se întorc florile după soare.

Când ştii un lucru, începi să-l vezi peste tot.

Cineva zice *elefant roz* şi, dintr-odată, îl vezi în vitrine sau pe tricouri, în animale de pluş şi pe afişe şi te întrebi cum de nu ai remarcat înainte.

La fel e şi cu Henry şi cu târgul făcut de el.

Un bărbat râde la tot ce spune el.

O femeie zâmbeşte larg, radiind de bucurie.

O adolescentă încearcă să îi atingă umărul, braţul, roşind de o atracţie evidentă.

În ciuda tuturor, Addie nu este geloasă.

A trăit prea mult şi a pierdut prea multe, iar puţinul avut a fost împrumutat sau furat, niciodată al ei. A învăţat să împartă – şi totuşi, de fiecare dată când Henry o priveşte, ea simte o căldură plăcută, la fel de bine-venită ca apariţia bruscă a soarelui printre nori.

Addie îşi ridică picioarele pe scaun, cu o carte de poezii în poală.

A schimbat hainele stropite de vopsea cu o pereche nouă de blugi negri şi un pulover supradimensionat, luate dintr-un second hand cât Henry lucra. Dar a păstrat ghetele, cu micile pete de galben şi alb care-i amintesc de seara anterioară, cel mai apropiat lucru de o fotografie, de o amintire materială.

— Eşti gata?

Ea ridică privirea, vede afişul deja întors cu ÎNCHIS la exterior şi pe Henry lângă uşă, cu jacheta pe braţ. Băiatul întinde mâna şi o ajută să se ridice de pe scaunul din piele, despre care el spune că înghite oameni.

Urcă cele patru trepte până la stradă.

— Unde mergem? întreabă Addie.

Este devreme şi Henry debordează de energie. Pare că e mai energic la amurg, când apusul marchează constant încă o zi trecută, când timpul care trece odată cu dispariţia luminii.

— Ai fost la Fabrica de Îngheţată?

— Sună extraordinar.

Îi pică faţa.

— Ai fost deja.

— Nu mă supăr să merg iar.

Dar Henry deja scutură din cap.

— Vreau să-ţi arăt ceva nou. Există un loc în care nu *ai fost?* întreabă el şi, după o clipă lungă, Addie ridică din umeri.

— Cu siguranţă, spune ea. Doar că nu ştiu încă.

A vrut să fie amuzantă, dar Henry se încruntă, adâncit în gânduri, şi se uită în jur.

— OK, spune luând-o de mână. Hai cu mine.

O oră mai târziu, se află în Grand Central.

— Nu-mi place să-ţi dau vestea asta, spune ea privind în jur, la staţia aglomerată, dar am mai fost aici. Majoritatea oamenilor au mai fost aici.

Dar Henry îi aruncă un rânjet poznaş.

— Pe aici.

Îl urmează, coborând cu liftul la nivelul inferior. Trec, ţinându-se de mână, printr-un flux constant de călători de seară, către zona cu mâncare, aglomerată, dar Henry se opreşte chiar înainte de ea, sub o intersecţie de arcade, unde coridoarele se ramifică în toate direcţiile. O trage într-un colţ cu stâlp, unde se separă arcadele, curbându-se deasupra capului şi de-a curmezişul şi o întoarce spre zidul acoperit cu dale.

— Stai aici, spune el şi dă să plece.

— Unde te duci? întreabă ea, deja vrând să îl urmeze.

Dar Henry revine şi îi lipeşte umerii de arcadă.

— Stai aici, aşa, spune el, şi ascultă.

Addie îşi lipeşte urechea de zid, dar nu aude nimic în afară de trafic, de zgomotul mulţimii de seară. Se uită peste umăr.

— Henry, nu…

Dar Henry nu mai e acolo. Aleargă prin sală în partea opusă a arcadei, la vreo zece metri distanţă. Se uită la ea, apoi se întoarce şi îşi îngroapă faţa într-un colţ, arătând, pentru oricine, ca un puşti care se joacă de-a v-aţi ascunselea şi numără până la zece.

Addie se simte ridicol, dar se apleacă aproape de zid şi aşteaptă, ascultând.

Imposibil, aude o voce.

— Addie.

Tresare. Cuvântul este limpede, de parcă el s-ar afla chiar lângă ea.

— Cum faci? întreabă ea arcada şi simte zâmbetul din vocea lui Henry când băiatul răspunde.

— Sunetul urmează curba arcadei. Este un fenomen care are loc când spaţiile se pliază potrivit. Se numeşte galerie de şoapte.

Addie se minunează. Trei sute de ani şi încă are lucruri de învăţat.

— Vorbeşte cu mine, spune vocea.

— Ce să îţi spun? şopteşte ea către zid.

— Păi, zice Henry încetişor în urechea ei, de ce nu-mi spui o poveste?

— V —

Paris, Franţa
29 iulie 1789

Parisul arde.

Afară, aerul duhneşte a praf de puşcă şi a fum, iar dacă oraşul n-a fost niciodată liniştit, în ultimele două săptămâni zgomotul n-a contenit. Muschete, ghiulele, soldaţi care urlă ordine, replica purtată din gură în gură.

Vive la France. Vive la France. Vive la France.

La două săptămâni după căderea Bastiliei, oraşul pare hotărât să se rupă în două. Şi totuşi, trebuie să continue, să supravieţuiască, şi toţi cei care au rămas trebuie să găsească o cale prin furtuna cotidiană.

Addie a ales să se deplaseze noaptea.

Îşi croieşte drum prin întuneric, cu sabia la şold şi tricornul tras pe frunte. A furat hainele de la un bărbat care fusese împuşcat pe stradă, iar materialul sfâşiat şi pata întunecată de pe burtă sunt ascunse sub o vestă de la alt cadavru. Nu prea îşi permite nazuri şi este prea periculos să călătorească în chip de femeie. Mai rău zilele acestea este să joace rol de membră a nobilimii – aşa că se face nevăzută în alte feluri.

Un curent a străbătut oraşul, triumfător şi totodată îmbătător, şi în timp Addie va învăţa să simtă schimbarea în aer, limita dintre vigoare şi violenţă. Dar astă-noapte rebeliunea e încă nouă, iar energia e ciudată, indescifrabilă.

Străzile Parisului s-au transformat în labirint: ridicarea bruscă a barierelor şi baricadelor face din orice drum o serie de fundături. Nu este o surpriză când o coteşte şi dă de o grămadă de lăzi şi resturi arzând sub ochii ei.

Addie înjură încet, vrea să se întoarcă, dar aude zgomot de cizme în spatele ei şi un pistol pocnind. Întoarce capul şi

vede o duzină de bărbaţi care-i taie calea, îmbrăcaţi în veşmintele pestriţe ale revoltei. Muschetele şi săbiile lor lucesc vag în lumina ce dispare. Este bucuroasă că hainele ei au aparţinut cândva unui om obişnuit.

Addie îşi drege glasul, atentă să îşi transforme vocea, să o facă profundă, şi strigă:

— *Vive la France!*

Bărbaţii răspund aidoma, dar nu se retrag, ci continuă să avanseze spre ea, cu mâinile pe arme. Ochii lor par sticloşi de la vin şi de la energia fără nume a nopţii.

— Ce faci aici? întreabă unul.

— Ai putea să fii spion, zice altul. Mulţi soldaţi se plimbă în haine obişnuite. Jefuiesc trupurile celor care au murit cu vitejie.

— Nu vreau necazuri, strigă ea. Doar m-am rătăcit. Lăsaţi-mă să trec şi plec.

— Şi te întorci cu o duzină, mormăie altul.

— Nu sunt nici soldat, nici spion, nici cadavru, strigă ea. Căutam doar…

— …să sabotezi, spune al treilea.

— Sau să ne jefuieşti proviziile, sugerează altul.

Deja nu mai strigă. Nu e nevoie. Au ajuns suficient de aproape să vorbească pe un ton egal, lipindu-şi spatele de baricada în flăcări. Dacă ar trece de ei, să dispară din vedere şi din minte – dar nu are unde să fugă. Străzile lăturalnice au fost baricadate. Lăzile ard în spatele ei.

— Dacă eşti prieten, dovedeşte.

— Pune jos sabia.

— Scoate-ţi pălăria. Să-ţi vedem faţa.

Addie înghite în sec şi îşi dă jos pălăria, sperând că întunericul va fi suficient să-i ascundă delicateţea trăsăturilor. Dar chiar atunci baricada trosneşte în jurul ei, o bârnă cedează focului şi, pentru o clipă, acesta se înteţeşte, iar ea ştie că lumina e suficient de puternică ca ei să vadă. Ştie asta după cum li se schimbă expresia.

— Lăsaţi-mă să trec, spune iar, cu mâna pe sabia de la şold.

Ştie cum să o folosească, ştie că sunt cinci, iar ea doar

una şi, dacă scoate sabia, nu va putea trece decât cu forţa. Promisiunea supravieţuirii este un confort prea mic, în comparaţie cu ce s-ar putea întâmpla înainte.

Se apropie, iar Addie scoate sabia.

— Înapoi, mârâie ea.

Spre surprinderea ei, bărbaţii se opresc. Paşii lor se opresc şi pe feţele lor cade o umbră. Expresiile li se înmoaie. Mâinile lor alunecă de pe arme şi capetele atârnă pe umeri, iar noaptea se blochează, cu excepţia trosnetului lăzilor care ard şi a vocii uşoare din spatele ei.

— Oamenii nu sunt deloc pregătiţi pentru pace.

Se întoarce, cu sabia încă ridicată, şi dă de Luc, cu contururile negre, profilate pe lumina flăcărilor. El nu se retrage din faţa sabiei, ci îşi trece mâna peste oţel, cu graţia unui amant care atinge pielea, a unui muzician cu un instrument. Ea mai că se aşteaptă ca lama să-i cânte sub degete.

— Adeline a mea are un fel al ei de a da de necazuri, spune întunericul. Privirea de un verde viu alunecă spre bărbaţii nemişcaţi. Ce norocos am fost!

— Eşti noaptea însăşi, îl ironizează ea. N-ar trebui să fii peste tot?

El zâmbeşte.

— Ce memorie bună. Degetele lui se îndoaie în jurul sabiei, care începe să ruginească. Trebuie să fie foarte obositor.

— Deloc, zice ea sec. Este un dar. Gândeşte-te câte sunt de învăţat. Iar eu am tot timpul să…

Este întreruptă de o rafală de gloanţe, în depărtare, de replica unui tun, grea precum tunetul. Luc se încruntă, nemulţumit, şi o amuză să îl vadă tulburat. Tunul răsună iar. El o apucă de încheietură.

— Haide, spune el. Nu mă aud gândind.

Se întoarce repede pe călcâie şi o trage după el. Dar în loc să meargă în faţă, o ia într-o parte, în umbrele adânci ale celui mai apropiat zid. Addie tresare, aşteptându-se să dea de piatră, însă zidul se deschide şi lumea cedează şi, înainte să poată respira, să se poată retrage, Parisul a

dispărut, şi Luc odată cu el.

Este absorbită de întuneric.

Nu este la fel de liniştit, de gol sau de calm ca moartea. Există violenţă în vidul acesta orb şi negru. Aripile sale de pasăre îi bat pe piele. Este vântul din părul ei. Este o mie de voci care şoptesc. Sunt frică şi cădere şi o senzaţie feroce, sălbatică, iar când se gândeşte să strige, întunericul s-a desprins iar, noaptea a revenit, iar Luc este din nou lângă ea.

Addie se clatină, se sprijină de o uşă, se simte rău, pustie şi confuză.

— Ce a fost asta? întreabă ea, dar Luc nu răspunde.

Acum se află la câţiva metri, cu mâinile pe balustrada unui pod, privind spre râu. Dar nu este Sena.

Nu vede baricade arzând. Nu aude salve de tun. Nu există oameni care aşteaptă cu armele pregătite. Doar un râu străin, care curge pe sub un pod străin, şi clădiri străine care se ridică de-a lungul unor maluri străine, cu acoperişurile din tablă roşie.

— Este mai bine aşa, spune el, ajustându-şi manşetele.

Cumva, în momentul de nimicnicie, şi-a schimbat hainele, are gulerul mai ridicat, hainele dintr-o mătase mai lejeră, în timp ce Addie poartă aceeaşi tunică nepotrivită, furată de pe străzile Parisului.

Un cuplu trece, braţ la braţ, iar ea surprinde doar sunetele unei limbi necunoscute.

— Unde suntem? întreabă ea.

Luc priveşte peste umăr şi spune ceva pe acelaşi ton fluid, dar tăios. Apoi repetă în franceză:

— Suntem în Florenţa.

Florenţa. A auzit numele şi înainte, dar ştie puţine lucruri despre el, în afară de ceea ce este evident – nu se află în Franţa, ci în *Italia.*

— Ce-ai făcut? întreabă ea. Cum ai… Nu, lasă. Doar du-mă înapoi.

El ridică o sprânceană.

— Adeline, pentru cineva care are *tot* timpul, eşti mereu pe fugă.

Zicând asta, se îndepărtează, iar lui Addie nu-i rămâne decât să îl urmeze.

Observă ciudăţenia noului oraş. Florenţa este numai forme stranii şi muchii ascuţite, domuri şi turnuri, ziduri din piatră albă şi acoperişuri îmbrăcate în aramă. Este un loc pictat într-o paletă diferită, o muzică în altă gamă. Inima îi tresare de frumuseţea sa, iar Luc zâmbeşte, parcă simţindu-i plăcerea.

— Ai prefera străzile în flăcări ale Parisului?

— Credeam că-ţi place războiul.

— Nu e război, spune el scurt. E doar o încăierare.

Ea îl urmează într-o curte deschisă, o piaţetă în care sunt împrăştiate bănci din piatră, în care aerul este îngreunat de parfumul florilor de vară. El merge mai departe, un gentleman care se bucură de aerul nopţii, încetinind doar când vede un bărbat cu o sticlă de vin sub braţ. Îşi încârligă degetele, iar bărbatul îşi schimbă direcţia, apropiindu-se ca un câine. Luc trece la cealaltă limbă, cea pe care Addie va ajunge să o cunoască drept florentină, şi deşi nu cunoaşte încă vorbele, recunoaşte atracţia din vocea lui, sclipirea care se formează în aerul din jurul lor. Cunoaşte şi privirea visătoare din ochii italianului când întinde vinul cu un zâmbet placid şi pleacă absent.

Luc se lasă pe o bancă şi scoate două pahare din neant.

Addie nu se aşază. Stă în picioare şi îl priveşte desfăcând sticla şi turnând vinul în timp ce spune:

— De ce mi-ar fi drag războiul?

Este prima dată, se gândeşte ea, când a pus o întrebare sinceră, una care nu e menită să ceară sau să oblige.

— Nu eşti un zeu al haosului?

Expresia lui devine ursuză.

— Sunt un zeu al promisiunii, Adeline, iar războaiele sunt nişte patroni teribili. Îi oferă un pahar, dar văzând că ea nu îl ia, îşi ridică propriul pahar, parcă pentru un toast. Pentru o viaţă lungă, spune.

Addie nu se poate abţine. Scuturã din cap, derutată.

— Sunt nopţi în care adori să mă vezi suferind, ca să cedez. În altele, pari decis să mă scuteşti de suferinţă. Aş

vrea să te hotărăşti.

O umbră îi trece lui Luc peste faţă.

— Crede-mă, draga mea, n-ai vrea. Un scurt fior o străbate când el ridică paharul la buze. Nu confunda asta sau orice din ceea ce fac cu bunătatea, Adeline. Ochii lui strălucesc. Vreau doar să fiu cel care te supune.

Ea priveşte în jur, la piaţeta străjuită de copaci, luminată de felinare, cu lumina lunii strălucind peste acoperişurile roşii.

— Va trebui să încerci mai din greu, pentru că…

Dar se opreşte, când atenţia ei revine la banca din piatră.

— La naiba, mormăie ea privind în jur, în piaţeta pustie.

Fireşte că Luc a dispărut.

— VI —

New York City
6 aprilie 2014

— Te-a lăsat pur şi simplu acolo? întreabă Henry uluit.

Addie ia un cartof prăjit şi îl învârte între degete.

— Sunt şi locuri mai rele în care să poţi fi lăsat.

Stau la o masă înaltă dintr-un aşa-zis pub – ceea ce se consideră pub în afara Marii Britanii – împărţind o comandă de *fish and chips* cu oţet şi o halbă de bere caldă.

Trece un chelner, care-i zâmbeşte lui Henry. Două fete care se îndreaptă spre toaletă încetinesc când ajung în dreptul lui şi îl privesc lung. Un şuvoi de cuvinte pluteşte spre ei de la o masă din apropiere. Este ritmul sacadat şi rapid al germanei, iar Addie zâmbeşte.

— Ce este? întreabă Henry.

Ea se apleacă spre el.

— Cuplul de acolo, îşi înclină ea capul în direcţia lor, se ceartă. Se pare că tipul s-a culcat cu secretara lui. Şi cu asistenta. Şi cu instructoarea de pilates. Femeia ştia despre primele două, dar este supărată pentru a treia, fiindcă amândoi fac pilates în acelaşi loc.

Henry se uită la ea, minunându-se.

— Câte limbi ştii?

— Suficiente, spune ea, dar el pare să vrea să ştie, aşa că le enumeră pe degete. Franceza, fireşte. Engleză, greacă, latină, germană, italiană, spaniolă, retoromană şi ceva portugheză, deşi sunt departe de perfecţiune.

— Ai fi fost o spioană extraordinară.

Ea ridică o sprânceană în spatele halbei.

— Cine spune că n-am fost?

Farfuriile sunt goale când priveşte în jur şi-l vede pe chelner dispărând în bucătărie.

— Haide, spune ea apucându-l pe Henry de mână.

El se încruntă.

— Dar nu am plătit.

— Da, ştiu, zice ea sărind de pe scaun, dar dacă plecăm acum, va crede că a uitat să strângă. Nu-şi va aminti.

Asta-i problema cu o viaţă ca a lui Addie. A petrecut atâta vreme fără rădăcini, încât nu mai ştie cum să le cultive. Este obişnuită să piardă lucruri, aşa că nu e sigură cum să le păstreze. Cum să facă spaţiu într-o lume mare cât ea.

— Nu, spune Henry, nu-şi va aminti de *tine.* Dar îşi va aminti de mine. Nu sunt invizibil, Addie. Sunt exact opusul.

Invizibil. Cuvântul o zgârie pe piele.

— Nici eu nu sunt invizibilă, spune ea.

— Ştii ce vreau să zic. Nu pot veni şi pleca după plac. Şi, chiar dacă aş putea, spune el dând să scoată portofelul, ar fi *greşit.*

Cuvântul o loveşte, iar ea se simte aruncată înapoi în Paris, leşinată de foame. Este acasă la marchiz, cinând în haine furate, cu stomacul răsucindu-i-se când Luc îi spune că va plăti cineva fiecare înghiţitură a ei.

Faţa îi arde de ruşine.

— Bine, spune ea, scoţând o mână de bancnote din buzunar. Pune două pe masă. E mai bine aşa?

Dar, când îl priveşte, Henry e şi mai încruntat.

— De unde ai luat banii?

Nu vrea să-i spună că a ieşit dintr-un magazin de firmă şi a intrat la amanet, că a trecut obiecte din mână în mână. Nu vrea să-i explice că tot ce are – cu excepţia lui – este furat. Şi că, oarecum, şi el este. Addie nu vrea să-i citească critica pe chip, nu vrea să se gândească la cât de justificată ar fi.

— Contează? întreabă ea.

Iar Henry spune *Da* cu atâta convingere, că ea se face stacojie.

— Crezi că eu vreau să trăiesc aşa? Addie scrâşneşte. Fără slujbă, fără legături, fără să pot păstra pe nimeni şi nimic? Crezi că îmi place să fiu atât de singură?

Henry pare supărat.

— Dar nu eşti singură. Mă ai pe mine.

— Da, ştiu, însă n-ar trebui să faci tu totul – să fii totul.

— Nu mă deranjează.

— Mă deranjează *pe mine!* se răsteşte ea, uimită de furia din propria voce. Sunt o persoană, nu un animal de companie, Henry, şi nu vreau să mă priveşti de sus sau să mă răsfeţi. Fac ce trebuie să fac şi nu e mereu bine şi nici cinstit, dar aşa supravieţuiesc eu. Îmi pare rău că nu eşti de acord. Dar asta sunt. Asta funcţionează pentru mine.

Henry clatină din cap.

— Dar nu va funcţiona pentru noi.

Addie se dă înapoi, parcă lovită. Dintr-odată, pub-ul i se pare prea zgomotos, iar ea nu poate rămâne pe loc, aşa că se întoarce şi fuge.

În clipa în care o loveşte aerul nopţii, i se face rău.

Lumea se clatină, se echilibrează… şi cumva, între un pas şi următorul, furia se evaporă, iar ea rămâne doar tristă şi obosită.

Nu înţelege cum de seara a fost distrusă.

Nu înţelege greutatea bruscă din pieptul ei, până când îşi dă seama că de fapt este vorba despre teamă, teamă că a dat-o în bară, că a pierdut singurul lucru pe care şi l-a dorit mereu. Teamă că era atât de fragil, încât acum s-a risipit.

Dar aude paşi şi îl simte pe Henry apropiindu-se.

Nu zice nimic, doar merge la jumătate de pas în spatele ei, şi este un nou tip de tăcere. Tăcerea de după furtună, când daunele n-au fost încă socotite.

Addie îşi şterge o lacrimă.

— Am stricat totul?

— Ce să strici?

— Pe noi.

— Addie. O apucă de umăr. Ea se întoarce, aşteptându-se ca faţa lui să fie furioasă, dar este netedă şi calmă. A fost doar o ceartă. Nu e sfârşitul lumii. Cu siguranţă, nu al nostru.

Trei sute de ani a visat asta.

A crezut mereu că ar fi uşor.

Opusul lui Luc.

— Nu ştiu cum să fiu cu cineva, şopteşte ea. Nu ştiu cum să fiu o persoană normală.

Gura lui schiţează un zâmbet strâmb.

— Eşti incredibilă, puternică, încăpăţânată şi genială. Dar cred că suntem siguri că nu vei fi niciodată normală.

Merg braţ la braţ prin aerul rece al nopţii.

— Te-ai întors la Paris? întreabă Henry.

Este o ramură de măslin, o punte, şi ea e recunoscătoare.

— Într-un târziu, răspunde Addie.

Durase mult mai mult să ajungă înapoi, fără ajutorul lui Luc sau fără hotărârea ei naivă de a ajunge în oraş, şi îi este jenă să spună că nu s-a prea grăbit. Că, dacă Luc a vrut să o abandoneze, să o lase baltă la Florenţa, a rupt un fel de pecete procedând aşa. Într-un alt mod caracteristic lui, a obligat-o să fie liberă.

Până în acel moment, Addie nu îşi imaginase niciodată că ar putea părăsi Franţa. Este absurd să o gândească acum, dar lumea i se părea mult mai mică atunci. Şi apoi, dintr-odată, nu a mai fost aşa.

Poate că el a dorit să o azvârle în haos.

Poate că a crezut că devenea prea comodă, prea încăpăţânată.

Poate, poate, poate – nu va şti niciodată.

— VII —

Veneţia, Italia
29 iulie 1806

Addie se trezeşte în soare şi între aşternuturi din mătase.

Îşi simte membrele de plumb şi capul parcă umplut cu muselină. Este genul de apăsare care însoţeşte prea mult soare şi prea mult somn.

În Veneţia este nefiresc de cald, mai cald decât a fost vreodată la Paris.

Fereastra e deschisă, dar nici adierea slabă, nici aşternuturile din mătase nu sunt suficiente să risipească această căldură înăbuşitoare. E dimineaţă şi sudoarea deja îi acoperă pielea cu un strat de broboane. Detestă să se gândească la amiază în timp ce se târăşte din pat şi îl vede pe Matteo la capătul acestuia.

Este la fel de frumos şi pe timp de zi, sărutat de soare şi puternic, dar e mai puţin impresionată de trăsăturile lui minunate şi mai mult de calmul straniu al acelui moment.

Dimineţile sunt, de obicei, înecate în scuze, confuzie şi urmările uitării. Sunt dureroase şi mereu stânjenitoare.

Dar Matteo pare complet detaşat.

Nu îşi aminteşte de ea, evident, dar prezenţa ei acolo, a străinei din patul lui, nu pare nici să îl sperie, nici să îl deranjeze. Atenţia lui se concentrează numai la carnetul de schiţe sprijinit pe genunchi. Cărbunele alunecă graţios pe hârtie. Doar când privirea lui se ridică spre ea şi apoi coboară iar, Addie îşi dă seama că *ea* este personajul desenat.

Nu face nicio mişcare să se acopere sau să se întindă după furoul aruncat pe scaun, după capotul subţire de la capătul patului. Addie nu mai este pudică de multă vreme. A ajuns să se bucure de admiraţie. Poate că este abandonul

firesc care vine cu timpul, sau poate permanenţa siluetei ei, ori poate eliberarea care însoţeşte siguranţa că toţi cei care o privesc nu şi-o vor aminti.

În fond, *există* libertate în uitare.

Matteo încă desenează cu mişcări iuţi şi lejere.

— Ce faci? întreabă ea cu blândeţe, iar el îşi îndepărtează privirea de la pergament.

— Scuze, spune el. Arătai… Trebuia să te imortalizez.

Addie se încruntă, vrea să se ridice, dar el scoate un sunet înfundat.

— Nu încă, spune, iar ea se străduieşte să rămână pe pat, cu mâinile încurcate în cearşafuri, până când el oftează şi pune carnetul deoparte, cu ochii sticlind de privirea de după, proprie doar artiştilor.

— Pot să văd? întreabă ea, în italiana melodică pe care a deprins-o.

— Nu am terminat, explică el, dar îi întinde carnetul.

Addie se uită la desen. Tuşele sunt uşoare, imprecise, o schiţă rapidă făcută de o mână talentată. Are faţa abia schiţată, aproape abstractă în gesturile din lumini şi umbre.

E ea şi nu e ea.

Este o imagine contorsionată de filtrul altcuiva. Dar se recunoaşte. De la curbura obrazului la forma umerilor, la părul ciufulit de somn şi la punctele de cărbune împrăştiate pe faţă. Şapte pistrui, ca o constelaţie.

Atinge cărbunele dinspre partea de jos a paginii, unde membrele ei se dizolvă în cearşafurile de pe pat. Îl simte întinzându-i-se pe piele.

Dar când ia mâna, degetul ei mare rămâne pătat, iar linia este din nou curată. Nu a lăsat un semn, şi totuşi, a lăsat. S-a imprimat asupra lui Matteo, iar el a imprimat-o pe o pagină.

— Îţi place? întreabă el.

— Da, murmură ea, rezistând pornirii de a smulge desenul din carnet, de a-l lua cu ea.

Îl doreşte foarte mult, vrea să-l păstreze, să se privească precum Narcis în lac. Dar, dacă-l ia acum, va dispărea sau îi va aparţine numai ei, şi apoi se va pierde şi va fi uitat şi el.

Dacă Matteo îl păstrează, va uita sursa, dar nu şi schiţa. Poate că se va întoarce asupra ei când Addie nu va mai fi şi se va întreba cine era femeia întinsă în aşternutul lui şi, chiar dacă o va crede rodul unei beţii, un vis febril, imaginea ei tot va fi acolo, cărbune pe hârtie, un palimpsest dincolo de lucrarea terminată.

Va fi real, şi reală va fi şi ea.

Addie studiază desenul, recunoscătoare pentru memoria sa, şi i-l întinde înapoi artistului. Se ridică, întinzându-se după haine.

— Ne-am simţit bine? întreabă Matteo. Mărturisesc că nu îmi amintesc.

— Nici eu, minte ea.

— Atunci, spune el, cu un zâmbet seducător, probabil că ne-am simţit *foarte* bine.

Îi sărută umărul gol, iar pulsul i se accelerează, trupul i se încălzeşte de amintirea nopţii trecute. Acum e o străină pentru el, dar Matteo e stăpânit de pasiunea uşoară a unui artist înamorat de cel mai nou subiect. Ar fi simplu să rămână, să o ia de la capăt, să se mai bucure o zi de compania lui, dar gândurile ei sunt la desen, la semnificaţia liniilor, la greutatea lor.

— Trebuie să plec, spune ea, sărutându-l pentru ultima dată. Încearcă să îţi aminteşti de mine.

El râde, un sunet uşor, luminos, şi o trage mai aproape, lăsând fantome ale unor degete de cărbune pe pielea ei.

— Cum aş putea să te uit?

În seara aceea, apusul poleieşte canalele cu aur.

Addie se află pe un pod, peste apă, şi îşi şterge cărbunele de pe degetul mare, gândindu-se încă la desen, la felul în care a reprezentat-o un artist, într-un ecou al adevărului, se gândeşte la cuvintele lui Luc, când a dat-o afară din salonul lui Geoffrin.

Ideile sunt mai sălbatice decât amintirile.

Cu siguranţă, a vrut să o doară, însă ea ar fi trebuit să-i vadă vorbele drept indicii, drept o cheie. Amintirile sunt rigide, dar gândurile sunt libere. Dezvoltă rădăcini, se

înfăşoară şi se încâlcesc şi se desprind de sursa lor. Sunt inteligente, încăpăţânate şi poate – poate – îi sunt la îndemână.

Pentru că, la două străduţe distanţă, în atelierul mic de deasupra cafenelei, există un artist, şi pe una dintre foile lui există un desen, un desen cu ea. Acum Addie închide ochii şi îşi lasă capul pe spate, zâmbind, cu pieptul plin de speranţă. O fisură în zidurile blestemului. Credea că-i studiase fiecare centimetru, dar uite o uşă întredeschisă către o cameră nouă, nedescoperită.

În spatele ei, aerul se schimbă. Este mirosul proaspăt al copacilor, imposibil şi nepotrivit aici, în căldura acidă a Veneţiei.

Deschide ochii.

— Bună seara, Luc.

— Adeline.

Se întoarce spre el, spre bărbatul pe care ea l-a făcut real, spre întuneric, spre diavolul adus la viaţă. Când el o întreabă dacă i-a fost suficient, dacă n-a obosit, dacă îi va ceda în seara asta, ea zâmbeşte şi spune:

— Nu în seara asta.

Îşi trece din nou degetele peste degetul mare şi simte cărbunele acolo şi se gândeşte să îi spună ce-a descoperit, doar pentru a-i savura surprinderea.

Am găsit o cale de a lăsa o urmă, vrea să îi zică. *Ai crezut că mă poţi şterge din această lume, dar nu poţi. Sunt încă aici. Voi fi mereu aici.*

Gustul cuvintelor, triumful sunt dulci ca zahărul pe limba ei. Dar privirea lui pare să o avertizeze în seara asta şi, ştiindu-l pe Luc, va găsi o cale să întoarcă totul împotriva ei, să îi ia scânteia de speranţă înainte să găsească ea o metodă de a o folosi.

Aşa că nu spune nimic.

— VIII —

New York City
25 aprilie 2014

Un ropot de aplauze se rostogoleşte prin iarbă.

Este o zi de primăvară splendidă, una dintre primele în care căldura se păstrează şi după apusul soarelui, iar ei stau pe o pătură la marginea Prospect Park. Artiştii intră şi ies de pe o scenă improvizată în iarbă.

— Nu pot să cred că îţi aminteşti totul, spune el, când un nou cântăreţ urcă treptele.

— Este ca şi cum ai trăi un *déjà vu,* spune ea, doar că ştii exact unde ai auzit sau ai văzut lucrul respectiv. Ştii fiecare moment şi loc şi ele se află unele peste altele, ca nişte pagini dintr-o carte lungă şi foarte complicată.

Henry clatină din cap.

— Mi-aş fi pierdut minţile.

— Ah, şi eu, spune ea sec. Dar când trăieşti suficient, chiar şi nebunia are un sfârşit.

Noul cântăreţ… nu e prea genial.

Este un adolescent a cărui voce e parţial mârâit, parţial scâncet. Addie nu a reuşit să prindă mai mult de o vorbă, două din versuri, cu atât mai puţin să intuiască o linie melodică. Dar iarba este plină, publicul exultă, mai puţin datorită spectacolului cât mai ales pentru şansa de a-şi flutura cartonaşele cu numere.

Este răspunsul Brooklynului la un spectacol în aer liber: un concert caritabil, la care oamenii plătesc să cânte, iar spectatorii, să îi evalueze.

— Mi se pare o cruzime, a spus ea când Henry i-a întins cartonaşele.

— Dar este pentru o cauză nobilă, i-a răspuns el, crispându-se la notele finale ale unui saxofon.

Acum cântecul se încheie în aplauze slabe.

Câmpul este o mare de note de 2 şi 3. Henry ridică un 9.

— Nu poţi să le dai tuturor 9 şi 10, spune ea.

Henry ridică din umeri.

— Îmi pare rău pentru ei. Ai nevoie de tupeu serios ca să urci pe scenă şi să cânţi. Şi tu?

Se uită la cartonaşe.

— Nu ştiu.

— Mi-ai zis că eşti căutătoare de talente.

— Na, a fost mai uşor decât să-ţi zic că sunt o stafie de 323 de ani al cărei unic hobby este să-i inspire pe artişti.

Henry îşi trece un deget pe obrazul ei.

— Nu eşti o stafie.

Începe următorul cântec. Se termină, iar aplauzele cad precum ploaia peste câmp.

Henry îi dă un 7.

Addie ridică un 3.

Henry o priveşte şocat.

— Ce? spune ea. N-a fost bun.

— Notăm *talentul?* Rahat.

Addie râde, iar între numere se aşterne o pauză, o dispută despre cine ar trebui să fie următorul. Din boxe se revarsă muzică înregistrată, iar ei se întind pe iarbă, cu capul lui Addie pe burta lui Henry, simţindu-i respiraţia uşoară, ca pe un val superficial, sub ea.

Este un nou tip de tăcere, mai rară decât celelalte. Liniştea spaţiilor familiare, spaţiilor care se umplu doar pentru că nu eşti singur în ele. Lângă ei, pe pătură, se află un carneţel. Nu este cel albastru, care deja e plin. Cel nou este verde smarald, aproape în aceeaşi nuanţă ca ochii lui Luc când se dă în spectacol.

Un pix iese dintre pagini, marcând locul unde a rămas Henry.

În fiecare zi Addie i-a spus poveşti.

La un mic dejun cu omletă şi cafea, i-a povestit drumul chinuitor spre Le Mans. În anticariat, într-o dimineaţă, cât despachetau cărţile noi, a retrăit primul an la Paris. Noaptea trecută, între cearşafuri, i-a povestit despre Remy.

Henry i-a cerut adevărul, adevărul ei, şi ea i-l povesteşte. Pe bucăţi, în fragmente vârâte ca nişte semne de carte în decursul zilelor.

Henry n-are astâmpăr, nu poate să stea locului multă vreme, e plin de o energie nervoasă, dar în fiecare moment de pauză, de linişte şi pace, apucă un carneţel şi un pix şi, chiar dacă ea se bucură de fiecare dată să vadă cuvintele – cuvintele ei – pe foaie, îl tachinează pe seama disperării cu care le scrie.

— Avem timp, îi aminteşte ea, mângâindu-i părul.

Addie se întinde peste el şi priveşte lumina muribundă, cerul vârstat în roşu şi mov. Este aproape noapte şi ştie că un acoperiş n-ar fi de niciun folos dacă întunericul şi-ar întoarce privirea spre ea, dar i se pare că se expune stând aici, sub cerul liber.

Au avut noroc, foarte mult noroc, dar problema cu norocul este că mereu ia sfârşit.

Poate că este doar darabana nervoasă a degetelor lui Henry pe jurnal.

Poate că este doar cerul lipsit de nori.

Poate că este doar fericirea înfricoşătoare.

Următoarea trupă urcă pe scenă.

Dar, în sunetul muzicii peste iarbă, ea nu îşi poate lua ochii de la întuneric.

— IX —

Londra, Anglia
26 martie 1827

Ar fi în stare să *locuiască* în National Gallery.

Într-adevăr, a petrecut o vreme acolo, trecând dintr-o sală în alta, bucurându-se de tablouri şi de portrete, de sculpturi şi de tapiţerii. O viaţă petrecută între prieteni şi ecouri.

Se mişcă prin sălile din marmură, numără obiectele atinse, semnele lăsate de alte mâini, ghidate însă de ale ei.

Ultima dată când a numărat, erau şase în această colecţie.

Şase stâlpi care o ţin la suprafaţă.

Şase voci care o poartă mai departe.

Şase oglinzi care reflectă bucăţi din ea în lume.

Nici urmă de schiţa lui Matteo, nu printre lucrările finalizate, dar vede liniile acelea reflectate în capodopera lui, *Muza,* le revede în sculptura care reprezintă o faţă sprijinită într-o mână, în tabloul cu o femeie care stă pe plajă.

Este o stafie, un fir de borangic, întins ca o peliculă peste lucrare.

Dar e acolo.

Ea este acolo.

Un angajat o informează că vor închide în curând, iar Addie îi mulţumeşte şi-şi continuă rondul. Ar putea rămâne, dar sălile vaste nu sunt la fel de comode ca apartamentul din Kensington, o nestemată nesupravegheată în lunile de iarnă.

Addie se opreşte în faţa lucrării ei preferate, portretul unei fete ce priveşte în oglindă. Este cu spatele la artist, camera şi fata sunt redate cu mare atenţie la detalii, însă

reflexia ei este formată doar din tuşe. Faţa ei e formată din pete argintii în oglindă. Şi totuşi, de aproape, se vede puzderia de pistrui, ca nişte stele plutitoare pe cerul cenuşiu.

— Cât de isteaţă eşti, spune o voce din spatele ei.

Addie era singură în galerie, dar acum nu mai este.

Se uită la stânga şi îl vede pe Luc privind dincolo de ea spre tablou, cu capul înclinat, parcă admirând lucrarea, şi, pentru o clipă, Addie se simte ca un dulap cu uşile deschise. Nu este încordată, în aşteptare, pentru că mai sunt nişte luni până la aniversarea lor.

— Ce cauţi aici? întreabă ea.

Gura lui tresare o dată, bucurându-se de uimirea ei.

— Eu sunt peste tot.

Nu s-a gândit niciodată că ar putea veni când pofteşte, că nu este legat în vreun fel de datele târgului lor. Că vizitele sale, la fel ca absenţa lor, au fost mereu o *alegere.*

— Văd că ai fost ocupată, spune el, cu ochii verzi plimbându-se peste portret.

Da, aşa este. S-a împrăştiat ca firimiturile de pâine, într-o sută de opere de artă. Nu ar fi prea uşor pentru el să le şteargă pe toate. Şi totuşi, are o întunecime în priviri, o dispoziţie în care ea nu se încrede.

Se întinde şi mângâie rama cu degetul.

— Distruge-l, spune ea, şi voi face altele.

— Nu contează, zice el lăsând mâna în jos. *Tu* nu contezi, Adeline.

Cuvintele muşcă, chiar şi acum.

— Poţi să-ţi păstrezi ecourile şi să pretinzi că acestea sunt o voce.

Cunoaşte deja toanele lui Luc, momentele de proastă dispoziţie, scurte şi puternice precum fulgerul. Dar în seara asta tonul lui are o urmă de violenţă. Un tăiş, şi nu crede că viclenia ei l-a supărat, frântura din ea ascunsă între straturile tabloului.

Nu, dispoziţia lui întunecată l-a însoţit aici.

O umbră pe care o târăşte după el.

Dar a trecut aproape un secol de când l-a lovit, în Villon,

când a lovit-o şi el, reducând-o la un leş noduros, pe podeaua colibei lui Estele. Aşa că, în loc să se retragă când îi vede colţii, muşcă momeala.

— Ai spus-o chiar tu, Luc. Ideile sunt mai sălbatice decât amintirile. Iar eu pot fi sălbatică. Pot fi încăpăţânată ca o buruiană, şi tu nu mă vei dezrădăcina. Cred că te bucuri. Cred că de aceea vii, pentru că şi tu eşti singur.

Ochii lui Luc sclipesc de un verde furtunos, parcă bolnav.

— Nu fi absurdă, mârâie el. *Toţi oamenii* îi cunosc pe zei.

— Dar foarte puţini îşi amintesc de ei, spune ea. Câţi muritori te-au întâlnit de mai multe ori decât în momentul târgului şi-n cel al plăţii? Câţi au făcut parte din viaţa ta la fel de mult ca mine? Addie zâmbeşte triumfătoare. Poate că de aceea m-ai blestemat aşa. Ca să ai companie. Ca să-şi aducă aminte cineva de *tine.*

E lângă ea într-o clipă, lipindu-i spatele de zidul muzeului.

— Te-am blestemat fiindcă ai fost nesăbuită.

Addie râde.

— Ştii, când mi-i imaginam pe vechii zei, copilă fiind, credeam că sunteţi nişte nemuritori măreţi, mai presus de grijile meschine care-i împovărau pe adepţii voştri. Credeam că sunteţi mai măreţi decât noi. Dar nu e aşa. Sunteţi la fel de capricioşi şi de plini de cusururi ca oamenii pe care-i dispreţuiţi.

Mâinile lui se strâng în jurul ei, dar ea nu tremură şi nu se sperie, ci îl priveşte în ochi.

— Nu suntem atât de diferiţi, nu-i aşa?

Furia lui Luc se înteţeşte, se răceşte, verdele ochilor săi devine negru.

— Pretinzi că mă cunoşti foarte bine acum. Să vedem…

Mâna lui coboară de pe umărul ei pe încheietură şi, prea târziu, ea îşi dă seama ce vrea să facă.

Au trecut 40 de ani de când a târât-o ultima dată prin întuneric, dar nu a uitat senzaţia, teama brută şi speranţa sălbatică, dar şi libertatea nesăbuită a uşilor care se deschid în noapte.

Este infinit.

Apoi se încheie, şi ea se sprijină în palme şi genunchi pe

o podea din lemn, cu membrele tremurându-i de ciudăţenia călătoriei.

Vede un pat, dezordonat şi gol, perdele date la o parte, podeaua acoperită de partituri muzicale. Boala pluteşte în aer.

— Ce risipă, murmură Luc.

Addie se ridică nesigură în picioare.

— Unde suntem?

— Mă iei drept un muritor singuratic, spune el. Un om în căutarea companiei. Te înşeli.

O mişcare de cealaltă parte a camerei şi ea îşi dă seama că nu sunt singuri. Stafia unui bărbat, cu părul alb şi ochi sălbatici, se află pe o băncuţă de pian, cu spatele la clape.

Se roagă în germană.

— Nu încă, spune el, cu o mână de partituri la piept. Nu încă. Am nevoie de timp.

Vocea lui este stranie, prea puternică, de parcă n-ar auzi. Dar a lui Luc, când vorbeşte, are un ton dur şi neted, ca un clopot profund, care nu doar că se aude, ci se simte.

— Lucrul supărător despre timp, spune el, e că nu este niciodată suficient. Poate că-i cu zece ani mai puţin, poate cu o clipă. Dar viaţa se încheie mereu prea repede.

— Te rog, imploră omul, prosternat în faţa întunericului, iar Addie tresare pentru el, fiindcă ştie că rugăminţile lui nu vor funcţiona.

— Oferă-mi un alt târg!

Luc îl obligă pe om să se ridice în picioare.

— Vremea târgurilor a trecut, *Herr* Beethoven. Acum trebuie să spui cuvintele.

Omul clatină din cap.

— Nu.

Addie nu îl poate privi pe Luc în ochi, dar simte cum i se schimbă dispoziţia. Aerul se mişcă în cameră, în jurul lor, o pală de vânt şi ceva mai puternic.

— Cedează-mi sufletul, spune Luc, sau ţi-l voi lua cu forţa.

— Nu! strigă bărbatul, isteric. Piei, diavole! Piei şi…

Este ultimul lucru pe care-l spune, înainte ca Luc să se

desfăşoare. I se pare singurul termen potrivit.

Părul negru i se ridică în jurul feţei, prin aer, ca nişte buruieni, şi pielea lui crapă, iar ce iese din ea nu este un bărbat. Este un monstru. Este un zeu. Este noaptea însăşi şi încă ceva, ceva ce ea nu a mai văzut vreodată, ceva la care nu suportă să se uite. Ceva mai vechi decât întunericul.

— *Cedează.*

Vocea nu mai este o voce, este un amestec de crengi care trosnesc şi vânt de vară, un mârâit de lup şi scrâşnet de pietre sub tălpi.

Omul continuă să implore.

— Ajutor! strigă el, dar totul e în zadar. Dacă e cineva dincolo de uşă, nu îl va auzi. Ajutor! strigă din nou, degeaba însă.

Apoi monstrul îi vâră mâna în piept.

Bărbatul se clatină, palid, cenuşiu, când întunericul îi culege sufletul ca pe un fruct. Se desprinde cu un zgomot de sfâşiere, iar compozitorul se împleticeşte şi cade pe podea. Dar ochii lui Addie sunt fixaţi pe lumina instabilă din mâna umbrei. Înainte să apuce să-i studieze culorile, înainte să se mire de imaginile care se zvârcolesc în interiorul acesteia, întunericul îşi închide degetele în jurul sufletului, care trosneşte prin el ca fulgerul, apoi dispare.

Compozitorul zace peste băncuţa de pian, cu capul dat pe spate, cu ochii goi.

Mâna lui Luc, va afla ea, este mereu subtilă. Oamenii îi vor vedea fapta şi o vor numi boală, infarct, nebunie, sinucidere, supradoză, accident.

Dar acum ea ştie numai că omul de pe podea este mort.

Întunericul se întoarce spre Addie şi în fumul covârşitor nu-i nici urmă de Luc. Nici ochi verzi, nici zâmbet jucăuş, nimic în afara unui vid ameninţător, o umbră plină de colţi.

A trecut multă vreme de când Addie a simţit teamă adevărată. Tristeţea o cunoaşte; la fel singurătatea şi durerea. Dar teama aparţine celor care au mai multe de pierdut.

Şi totuşi.

Privind spre întuneric, Addie se teme.

Le porunceşte picioarelor să reziste, se obligă să stea pe loc, şi reuşeşte, şi apoi face primul pas, al doilea, dar la al treilea se trezeşte că bate în retragere. Departe de întunericul care se zvârcoleşte, de noaptea monstruoasă, până când se lipeşte cu spatele de un perete.

Dar întunericul tot vine.

Cu fiecare pas înainte, se adună, marginile i se conturează, până când pare mai puţin o furtună şi mai mult fum dintr-o sticlă. Faţa i se formează, umbrele se răsucesc în bucle negre, lejere, iar ochii – pentru că are din nou ochi – se aprind ca ardezia, botul cavernos se îngustează în arcuirea buzelor, iar buzele exprimă o mulţumire şireată.

Este din nou Luc, deghizat în carne şi oase, suficient de aproape ca ea să simtă aerul rece al nopţii venind dinspre el ca o briză.

De data asta, când vorbeşte, foloseşte vocea lui cunoscută.

— Draga mea… spune el ridicând mâna spre obrazul ei. Suntem diferiţi acum?

Addie nu are şansa de a-i răspunde.

O împinge uşurel, iar zidul se deschide în spatele ei, şi nu e sigură dacă ea cade sau dacă umbrele se întind şi o trag în jos, ştie doar că Luc a dispărut, şi camera compozitorului a dispărut, şi, pentru o clipă, întunericul este pretutindeni, şi apoi este afară, pe nişte dale, iar noaptea e plină de râsete şi de luminiţe scânteind deasupra apei, şi de efortul dulce şi melodic al unui om care cântă undeva, pe Tamisa.

— X —

New York City
15 mai 2014

Este ideea lui Addie să aducă pisica acasă.

Poate că şi-a dorit mereu un animal de companie.

Poate că doar crede că se simte singur.

Poate că îşi imaginează că-i va face bine lui Henry.

Nu ştie. Nu contează. Într-o zi, când Henry închide librăria, apare lângă el, cu un roman într-o mână şi cu bătrânul animal vărgat sub cealaltă, şi aici se încheie povestea.

Îl duc pe Carte acasă la Henry, îi prezintă uşa albastră, urcă în apartamentul micuţ din Brooklyn şi, în ciuda superstiţiilor lui Henry, animalul nu devine agitat pentru că a fost luat de la anticariat. Se plimbă de colo până colo vreun ceas, apoi se sprijină de un teanc de cărţi filosofice şi se simte acasă.

Acasă e şi ea.

Stau ghemuiţi laolaltă pe canapea când ea aude clicul aparatului foto Polaroid, surprinde blitzul brusc şi, pentru o clipă, se întreabă dacă va funcţiona, dacă Henry va putea să îi facă o poză, aşa cum i-a scris şi numele.

Dar scrisul din jurnale nu este al ei în întregime. Este povestea ei scrisă de el, viaţa ei în cuvintele lui.

Când se developează filmul şi apare fotografia, pe hârtie nu este ea – nu tocmai. Fata din cadru are părul ei şaten, ondulat. Poartă bluza ei albă. Dar n-are faţă. Dacă are, este întoarsă, parcă pe punctul de a privi în altă parte.

Ştia că nu va funcţiona, dar tot suferă.

— Nu înţeleg, spune Henry răsucind aparatul în mâini. Pot încerca din nou? întreabă el, iar ea înţelege dorinţa.

Este mai greu de acceptat, când imposibilul e atât de

evident. Mintea lui nu poate găsi un sens, aşa că încearcă iar şi iar, convins că, de data asta, va fi diferit.

Ea ştie că aşa înnebuneşti.

Dar Addie îl lasă pe Henry să mai încerce o dată, şi încă o dată. Priveşte aparatul blocându-se şi scuipând afară un carton gol, apoi supraexpus, prea puţin expus, înceţoşat, până când mintea ei ameţeşte de fulgere în alb.

Îl lasă să încerce unghiuri diferite, o lumină diferită, până când fotografiile zac peste tot pe podea, în jurul lor. E acolo şi nu e acolo, e reală, dar e o stafie.

El o vede devenind tot mai fragilă cu fiecare blitz, îi vede tristeţea şi se obligă să lase aparatul la o parte.

Addie se uită la poze şi se gândeşte la tabloul din Londra, la vocea lui Luc din mintea ei.

Nu contează.

Tu nu contezi.

Ridică ultima încercare de fotografie, studiază forma fetei din cadru, cu trăsăturile de nerecunoscut în ceaţă. Închide ochii, îşi aminteşte că sunt multe feluri de a lăsa o urmă, îşi aminteşte că fotografiile mint.

Apoi simte corpul solid al aparatului în mâinile ei şi inspiră, pregătindu-se să îi spună că nu va funcţiona, nu are cum, dar Henry este în spatele ei, îndoindu-i degetele peste ale lui, ridicându-i aparatul în dreptul ochilor. O lasă să îi ghideze ea mâinile, aşa cum a făcut când au pictat pe zidul din sticlă. Inima ei bate mai repede, când încadrează fotografiile de pe podea, cu propriile picioare goale în partea de jos a cadrului.

Îşi ţine respiraţia şi speră.

Clic. Blitz.

Fotografia este bună.

O viaţă în instantanee.

Momente în Polaroid. Tablouri. Flori între paginile unei cărţi. Perfect conservate.

Ei trei, moţăind la soare.

Addie, mângâind părul lui Henry, în timp ce-i spune poveşti şi el scrie, scrie, scrie.

Henry, apăsând-o pe pat, cu degetele lor împletite, cu

respiraţia agitată, cu numele ei – un ecou prins în păr.

Iată-i împreună în bucătăria lui, cu braţele lui printre ale ei, cu mâinile ei peste ale lui, amestecând în sosul *bechamel,* frământând aluat de pâine. După ce îl pun la cuptor, el îi ia faţa în mâinile pline de făină şi lasă urme peste tot.

Fac mizerie, în timp ce camera se umple de miros de pâine coaptă.

Dimineaţa, totul arată de parcă prin bucătărie ar fi dansat fantome, iar ei se prefac că au fost două, şi nu una.

— XI —

Villon-sur-Sarthe, Franţa
29 iulie 1854

Villon nu trebuia să se schimbe.

În copilăria ei, satul fusese mereu foarte static – ca aerul de vară înaintea unei furtuni. Un sat săpat în piatră. Şi totuşi, n-o spusese Luc? Până şi pietrele se macină şi pier.

Villon n-a pierit. S-a transformat, s-a dezvoltat, şi-a întins unele rădăcini, iar altele i-au fost tăiate. Pădurea a fost împinsă, copacii de la lizieră au fost doborâţi ca hrană pentru focurile din vetre şi au făcut loc câmpurilor şi recoltelor. Acum sunt mai multe ziduri decât înainte. Mai multe clădiri. Mai multe drumuri.

Addie îşi croieşte drum prin sat, cu părul vârât sub o bonetă, şi remarcă un nume, o faţă, fantoma unei fantome a unei familii pe care a cunoscut-o cândva. Dar satul Villon al copilăriei şi tinereţii sale s-a pierdut, iar ea se întreabă dacă aşa o fi memoria pentru alţii, ştergerea progresivă a detaliilor.

Pentru prima dată, nu recunoaşte fiecare cărare.

Pentru prima dată, nu este sigură că nu se va rătăci.

Coteşte, aşteptându-se să dea peste o casă, dar găseşte două, despărţite de un zid scund, din piatră. O ia la stânga, dar în locul unui câmp deschis dă peste un grajd înconjurat de un gard. În cele din urmă, identifică drumul spre casă, îşi ţine respiraţia când se îndreaptă într-acolo, simte că înăuntrul ei se înfiripă ceva la vederea bătrânei sălcii, încă aplecată şi noduroasă, străjuind locul.

Dar dincolo de copac locul s-a schimbat. Haine noi peste oase vechi.

Atelierul tatălui ei nu mai este. Magazia a rămas doar o umbră pe pământ, pe care iarba a crescut într-o nuanţă

diferită. Deşi Addie s-a pregătit pentru pustietate, dă peste mişcare, voci şi râsete.

Altcineva s-a mutat în casa ei, unii dintre noii sosiţi în satul în creştere. O familie, cu o mamă care zâmbeşte mai mult şi un tată care nu zâmbeşte deloc, şi doi băieţi care aleargă prin curte, cu părul de culoarea paiului. Cel mai mare fugăreşte un câine, care s-a ascuns cu o şosetă, iar cel mai mic se urcă în salcia bătrână, cu picioarele goale găsind aceleaşi noduri şi ridicături ca ea, când era copilă, cu desenele vârâte sub braţ. Probabil că pe atunci ea avea vârsta lui… sau era mai mare?

Închide ochii şi încearcă să îşi amintească, dar amintirea îi scapă printre degete. Acele amintiri de la început nu sunt captive în memorie. Toţi anii aceia dinainte s-au pierdut. Închide ochii doar pentru o clipă, dar când îi redeschide copacul este gol. Băiatul a dispărut.

— Bună, zice o voce din spatele ei.

Este cel mic, cu faţa ridicată spre ea.

— Bună, zice Addie.

— Te-ai rătăcit?

Ea ezită, nu ştie dacă să aleagă *da* sau nu, nesigură care răspuns e mai aproape de adevăr.

— Sunt o fantomă, spune ea.

Ochii băiatului se măresc de uimire, de încântare şi îi cere să-i dovedească. Ea îi spune să închidă ochii, iar când el îi închide, ea dispare.

În cimitir, copacul transplantat de Addie a prins rădăcini.

Se apleacă deasupra mormântului lui Estele, scăldându-i oasele în umbră.

Addie îşi trece mâna peste scoarţă, se minunează de cum a crescut mlădiţa, transformându-se într-un copac cu trunchiul lat, cu rădăcini şi crengi în toate părţile. Au trecut o sută de ani de când a fost plantat – cândva o perioadă prea lungă să şi-o poată închipui, iar acum prea greu de măsurat. Până acum a socotit timpul în secunde, în anotimpuri, în frig şi dezgheţuri, în revolte şi urmări. A văzut clădiri ridicându-se şi căzând, oraşe arzând şi fiind

reconstruite, trecutul şi prezentul înceţoşate laolaltă, în ceva fluid şi efemer.

Dar asta e ceva tangibil.

Sunt ani marcaţi în lemn şi scoarţă, în rădăcină şi pământ.

Addie se sprijină de piatra de mormânt a femeii şi îşi odihneşte oasele obosite la umbră, povestindu-i lui Estele despre ce-a făcut de la ultima ei vizită. Despre Anglia, despre Italia, despre Spania, despre Matteo, despre galerie, despre Luc, despre arta ei şi despre cum s-a schimbat lumea. Chiar dacă nu primeşte răspuns, cu excepţia foşnetului de frunze, ştie ce-ar zice bătrâna.

Totul se schimbă, fată prostuţă. Aşa e-n firea lucrurilor. Nimic nu rămâne la fel.

Cu excepţia mea, se gândeşte ea, dar Estele răspunde, sec ca vreascurile: *Nici măcar.*

I-a fost dor de sfaturile bătrânei, chiar şi închipuite. Vocea i-a devenit fragilă, uzată de anii trecuţi, înceţoşată ca toate acele amintiri de muritoare.

Soarele a parcurs deja o porţiune de cer când Addie se ridică iar şi se apropie de marginea satului, de liziera pădurii, de locul pe care bătrâna l-a numit cândva „acasă”. Grădina, cândva sălbăticită, a fost înghiţită de pădure, iar sălbăticia a câştigat războiul cu coliba, a dărâmat-o, i-a sădit mlădiţe printre oase. Lemnul a putrezit, pietrele au alunecat, acoperişul nu mai este, iar buruienile şi viţele-de-vie destramă tot ce a mai rămas, încetişor.

Data viitoare când va veni aici, nu va mai fi rămas nici urmă, iar orice rămăşiţă va fi înghiţită de pădurea care avansează. Dar, deocamdată, rămâne scheletul, îngropat alene între muşchi.

Addie a ajuns aproape de colibă, când îşi dă seama că aceasta nu este complet părăsită.

Surprinde o mişcare în movila ruinată şi mijeşte ochii, aşteptându-se să zărească un iepure sau poate o căprioară. Dar găseşte un băiat. Se joacă între dărâmături, căţărându-se pe ce-a mai rămas din pereţii de piatră, lovind buruienile cu o nuia din pădure.

Îl cunoaşte. Este băiatul mai mare, cel pe care-l văzuse alergând după câine prin curtea „ei”. Are nouă sau zece ani. Suficient de mare ca ochii lui să o privească bănuitori. Ridică nuiaua ca pe o sabie.

— Cine eşti?

De data asta, nu se mai mulţumeşte să fie o fantomă.

— O vrăjitoare.

Nu ştie de ce spune asta. Poate pentru a-şi face pe plac. Poate pentru că, dacă adevărul nu este o opţiune, ficţiunea îşi croieşte singură drum. Sau poate pentru că asta ar spune Estele, dacă ar fi acolo.

Băiatul se înnegurează.

— Nu există vrăjitoare, zice el, dar vocea lui tremură când rosteşte cuvintele şi, când ea face un pas în faţă, cu pantofii făcând crenguţele să trosnească, el dă înapoi.

— Te joci printre oasele mele, spune ea. Ţi-aş zice să te dai jos sau o să cazi.

Băiatul aproape că se împiedică, surprins, aproape că alunecă pe un petic de muşchi.

— Dacă nu cumva preferi să rămâi, continuă ea. Sunt convinsă că este loc destul şi pentru oasele tale.

Băiatul sare pe pământ şi fuge. Addie îl priveşte îndepărtându-se, cu râsetul ca un croncănit al lui Estele în urechi.

Nu se simte prost fiindcă l-a speriat pe copil. El nu îşi va aminti. Şi totuşi, mâine va veni din nou, iar ea va rămâne ascunsă la marginea pădurii şi îl va privi suindu-se pe ruine, apoi ezitând, cu o umbră de agitaţie în ochi. Îl va urmări dând înapoi şi se va întreba dacă se gândeşte la vrăjitoare şi la oase pe jumătate îngropate. Dacă ideea a crescut în mintea lui ca o buruiană.

Dar azi Addie este singură şi se gândeşte numai la Estele.

Îşi trece mâna peste un perete pe jumătate prăbuşit şi se gândeşte să rămână, să devină vrăjitoarea din pădure, un rod al imaginaţiei altcuiva. Îşi imaginează cum ar fi să reclădească locuinţa bătrânei, chiar îngenunchează să pună câteva pietre una peste alta. Dar, la a patra, movila se

năruie, iar pietrele aterizează în iarbă, în aceeaşi ordine în care erau înainte să le ridice ea.

Cerneala *nu* scrie.

Rana se retrage.

Casa se năruie.

Addie oftează când o mână de păsări îşi iau zborul din pădurea apropiată, croncănind. Se întoarce spre copaci. A mai rămas lumină, poate mai e un ceas până la înserare, şi totuşi, privind pădurea, simte întunericul care o priveşte. Îşi croieşte drum printre pietrele pe jumătate îngropate şi păşeşte în umbra copacilor.

O străbate un fior.

I se pare că păşeşte printr-un văl.

Trece printre copaci. Cândva, i-ar fi fost teamă să nu se rătăcească. Acum paşii îi sunt întipăriţi în memorie. Nu şi-ar putea pierde direcţia nici dac-ar vrea.

Aerul este mai răcoros aici, noaptea, mai aproape. Se vede uşor, acum, de ce a pierdut firul acelei zile. Cum a devenit atât de neclară linia dintre amurg şi întuneric. Se întreabă dacă s-ar mai fi rugat, de ar fi ştiut ora.

Dacă ar fi implorat, ştiind ce zeu îi va răspunde.

Nu îşi răspunde.

Nu are nevoie.

Nu ştie de câtă vreme o urmăreşte el, dacă a fost în spatele ei, în tăcere, ştie doar în clipa în care aude crengile trosnind.

— Ce pelerinaj ciudat insişti să faci.

Addie zâmbeşte pentru sine.

— Crezi?

Se întoarce şi-l vede pe Luc sprijinit de un copac.

Nu este prima dată când îl vede, din noaptea în care a smuls sufletul lui Beethoven. Dar tot nu a uitat ce a văzut. Nici că a vrut ca ea să vadă, să îl privească, să cunoască adevărul puterii sale. Dar a fost un lucru nesăbuit, ca atunci când îţi dezvălui mâna la cărţi cu miza maximă pe masă.

Te văd, se gândeşte ea. *Te-am văzut în cea mai adevărată formă a ta. Nu mă poţi speria acum.*

El păşeşte într-o lumină slabă.

— Ce te împinge aici? o întreabă.

— Poate nostalgia, ridică ea din umeri.

El ridică bărbia.

— Eu îi zic slăbiciune. Te învârţi în cerc, când ai putea s-o iei pe drumuri noi.

Addie se încruntă.

— Cum aş putea s-o iau pe un drum nou, când nici măcar nu pot clădi o movilă de pietre? Eliberează-mă şi vei vedea ce bine mă descurc.

El oftează şi se dizolvă în beznă.

Când vorbeşte iar, este în spatele ei, iar vocea lui e o adiere prin părul ei.

— Adeline, Adeline, o mustră el, iar ea ştie că, dacă se va întoarce din nou, el nu va fi acolo, aşa că rezistă, cu ochii la pădure.

Nu tresare când mâinile lui îi ating pielea. Când braţul lui îi încolăceşte umerii.

De aproape, miroase a stejar, a frunză şi a câmp ud de ploaie.

— N-ai obosit? şopteşte el.

Ea tresare.

S-a pregătit pentru atac, pentru înţepături, dar nu şi pentru întrebarea aceea, pentru blândeţea cu care i-o adresează el.

Au trecut *140 de ani.* Un secol şi jumătate de trai ca un ecou, ca o stafie. Normal că este obosită.

— Nu ai vrea să te odihneşti, draga mea?

Cuvintele i se lipesc de piele ca pânza de păianjen.

— Aş putea să te îngrop aici, lângă Estele. Să plantez un copac, care să-ţi crească peste oase.

Addie închide ochii.

Da, este obosită.

Nu simte anii care-i slăbesc oasele, nu simte trupul care-i devine mai fragil odată cu vârsta, dar oboseala este ceva psihic, ca putregaiul, în sufletul ei. Sunt zile în care jeleşte ideea unui nou an, unui alt deceniu, încă unui secol. Sunt nopţi în care nu poate dormi, momente în care zace trează şi visează la moarte.

Dar când se trezeşte şi vede zorii roz-portocalii deasupra norilor sau aude jelania unei viori, muzica şi melodia, îşi aminteşte cât de multă frumuseţe se găseşte în lume.

Şi nu vrea să o rateze, deloc.

Addie se întoarce în braţele lui Luc şi îl priveşte în ochi.

Nu ştie dacă este apropierea nopţii sau pădurea înseşi, dar el arată diferit. În ultimii ani l-a văzut în catifea şi dantelă, după ultima modă. Şi l-a văzut în chip de vid, neînfrânat, violent. Dar aici e diferit.

Aici este întunericul pe care l-a cunoscut în acea primă noapte. Este magie feroce, în trup de iubit.

Contururile i se înceţoşează, pielea lui are culoarea luminii lunii, ochii lui – aceeaşi nuanţă cu a muşchiului din spate. Este sălbatic.

Dar şi ea este.

— Obosită? spune ea zâmbind. Abia mă dezmorţesc.

Se pregăteşte pentru nemulţumire, pentru umbra feroce, pentru colţi.

Dar în ochii lui nu e nici urmă de galben.

De fapt, vede o nuanţă de verde nouă şi atrăgătoare.

Va dura ani ca ea să înţeleagă sensul acelei nuanţe, să înţeleagă că este *amuzament.*

În noaptea asta vede doar o scânteie, şi apoi simte sărutul lui pe obraz.

— Chiar şi pietrele, murmură el şi dispare.

— XII —

New York City
13 iunie 2014

Un băiat şi o fată merg braţ la braţ.

Se îndreaptă spre *Fabrica de tricotaje,* care, la fel ca multe altele din Williamsburg, nu este ce-i spune numele, nu e vreo prăvălie de produse artizanale sau un loc de unde să-ţi cumperi lână, ci o sală de concerte la liziera nordică a Brooklynului.

Este ziua de naştere a lui Henry.

Mai devreme, când a întrebat-o când este ziua *ei* şi când ea i-a spus că a fost deja, în martie, s-a întristat.

— Îmi pare rău că am ratat-o.

— Ce e minunat la aniversări, a spus ea atunci, e că se întâmplă în fiecare an.

A râs niţel, a râs şi el, dar vocea lui avea ceva cavernos, o tristeţe pe care ea a luat-o drept absenţă.

Prietenii lui Henry au ocupat deja o masă în apropierea scenei, iar pe masă se află cutiuţe.

— Henry! strigă Robbie, care deja are câteva sticle goale în faţă.

Bea îi ciufuleşte părul.

— Copilul nostru văratic – literalmente.

Atenţia ei alunecă dincolo de el şi se opreşte asupra lui Addie.

— Salut, spune el. Ea este Addie.

— În sfârşit! exclamă Bea. Muream de nerăbdare să te cunoaştem.

Fireşte că au cunoscut-o deja.

Cer de săptămâni să o cunoască pe fata din viaţa lui Henry. Îl acuză că o ţine ascunsă, dar Addie i-a întâlnit la bere, la *Negustor,* a fost la serile de film de la Bea, a dat

peste ei în galerii şi parcuri. De fiecare dată, Bea menţionează *déjà vu,* şi curentele artistice, şi de fiecare dată Robbie se bosumflă, în ciuda eforturilor lui Addie de a-l împiedica.

Pare să-l deranjeze pe Henry mai mult decât pe ea. El crede, probabil, că ea s-a împăcat cu asta, dar adevărul e că nu-i posibil. Ciclul infinit de *salut, cine este ea, îmi pare bine să te cunosc, salut* o roade aşa cum apa erodează piatra – deteriorarea este lentă, dar inevitabilă. A învăţat să trăiască aşa.

— Ştii ceva, spune Bea privind-o, îmi pari atât de cunoscută!

Robbie se ridică de la masă, să comande un rând de băuturi, iar Addie simte o strângere de inimă la gândul că se va reseta, că o va lua iar de la capăt, dar Henry intervine şi atinge braţul lui Robbie.

— Mă ocup eu, spune el.

— Sărbătoritul nu plăteşte! protestează Bea, dar Henry flutură din mână şi se îndepărtează prin mulţime.

Addie rămâne singură cu prietenii lui.

— Chiar mă bucur mult să vă cunosc, spune ea. Henry vorbeşte mereu despre voi.

Robbie mijeşte ochii, bănuitor.

Ea simte din nou zidul ridicându-se între ei, dar dispoziţiile lui nu-i sunt străine, aşa că insistă.

— Eşti actor, nu-i aşa? Mi-ar plăcea să te văd jucând. Henry spune că eşti minunat.

El îşi jupoaie eticheta de pe bere.

— Da, sigur… mormăie, dar ea surprinde o urmă de zâmbet când spune asta.

Apoi intervine Bea.

— Henry pare fericit. Foarte fericit.

— Chiar sunt, zice Henry aşezând pe masă un rând de beri.

— Pentru 29, spune Bea ridicând paharul.

Încep să dezbată avantajele vârstei şi cad de acord că este un an inutil, pentru că nu-i decât cel de dinainte de monumentalul 30.

Bea îl ia de guler pe Henry.

— Anul viitor vei deveni adult, oficial.

— Sunt convins că asta s-a întâmplat la 18, spune el.

— Nu fi ridicol. 18 înseamnă că poţi vota, 21 că poţi bea alcool, dar 30 îţi permite să iei decizii.

— Eşti mai aproape de criza vârstei mijlocii decât de cea de la sfertul vieţii, glumeşte Robbie.

Microfonul prinde viaţă, jeluindu-se scurt, când un bărbat urcă pe scenă şi anunţă un artist special în deschidere.

— Este o stea în devenire şi sunt sigur că aţi auzit deja numele lui, dar dacă nu, atunci îl veţi auzi curând. Aplauze pentru Toby Marsh!

Inima lui Addie tresare.

Mulţimea izbucneşte în urale, Robbie fluieră, şi Toby păşeşte pe scenă, acelaşi băiat frumos, care roşeşte uşor, dar, când face semn cu mâna publicului, ridică bărbia, cu un zâmbet mândru – diferenţa dintre primele linii ale unei schiţe, exploratoare, şi desenul finisat.

Se aşază la pian şi începe să cânte, iar primele note o lovesc ca un dor. Apoi începe să cânte cu vocea.

Sunt îndrăgostit de o fată cu care nu m-am întâlnit

Timpul alunecă, şi ea e din nou în livingul lui, pe scaunul de la pian, cu ceaiul aburind pe pervaz şi degetele ei absente alegând notele.

Dar o văd noapte de noapte, mi se pare...

Este în patul lui, iar mâinile lui late îi cântă melodia pe piele. Faţa ei se înroşeşte puternic, când îşi aminteşte.

Şi mă tem, mă tem atât de tare *c-o să uit de ea, deşi e doar un vis.*

Nu i-a oferit niciodată cuvintele, dar le-a găsit el, oricum.

Vocea lui este mai limpede, mai puternică, are un ton mai încrezător. Avea nevoie doar de cântecul potrivit. De ceva care să facă mulţimea să asculte.

Addie închide ochii strâns, iar trecutul şi prezentul se încâlcesc în mintea ei.

Toate acele nopţi la Alloway, privindu-l cântând.

Toate acele seri în care a găsit-o la bar şi i-a zâmbit.

Toate acele prime dăţi care nu au fost primele şi pentru

ea.

Palimpsestul care se scurge prin hârtie.

Toby ridică privirea de la pian şi n-are cum să o vadă într-un loc atât de vast, dar ea este sigură că ochii lui îi întâlnesc pe ai ei, şi spaţiul se înclină niţel, iar ea nu ştie dacă de vină sunt berile, pe care le-a băut prea repede, sau vertijul memoriei, însă melodia se încheie, înlocuită de aplauze călduroase, şi ea este în picioare şi se îndreaptă spre uşă.

— Addie, aşteaptă, zice Henry, dar ea nu poate, chiar dacă ştie ce înseamnă să plece acum, ştie că Robbie şi Bea o vor uita şi va trebui să o ia de la capăt, la fel şi Henry, dar, în clipa aceea, nu îi pasă.

Nu poate respira.

Uşa se deschide, noaptea năvăleşte înăuntru, iar Addie icneşte, trăgând aer în plămâni.

Şi ar trebui să se simtă bine să-şi audă muzica, ar trebui să fie just.

În fond, s-a dus să-şi viziteze arta de multe ori.

Dar erau numai frânturi, desprinse din context. Păsări sculptate pe plinte din marmură şi tablouri împrejmuite de şnur. Casete didactice, lipite de pereţi văruiţi, şi cutii din sticlă care separă prezentul de trecut.

E diferit când se sparge sticla.

Este mama ei, în uşă, cu pielea lipită de oase.

Este Remy, la salonul din Paris.

Este Sam, care o invita de fiecare dată să rămână.

Este Toby Marsh, cântând melodia lor.

Singura cale prin care Addie ştie cum să continue este să meargă înainte. Ei sunt Orfeu, iar ea Euridice, şi de fiecare dată când ei se întorc, o distrug.

— Addie? Henry este în spatele ei. Ce s-a întâmplat?

— Îmi pare rău, spune ea. Îşi şterge lacrimile şi scutură din cap, pentru că e o poveste prea lungă şi, totodată, prea scurtă. Nu pot să mă întorc acolo acum.

Henry priveşte peste umăr şi probabil că a remarcat cum pălise ea în timpul concertului, fiindcă spune:

— Îl cunoşti? Pe tipul ăla, Toby Marsh?

Nu i-a spus încă povestea aceea – nu au ajuns atât de departe.

— Da, l-am cunoscut, spune ea, şi nu e tocmai adevărat, pentru că pare ceva din trecut, când trecutul este singurul lucru la care Addie nu are dreptul, iar Henry intuieşte minciuna îngropată în cuvinte, pentru că se încruntă. Îşi duce mâinile la ceafă.

— Mai simţi ceva pentru el?

Vrea să fie sinceră, să spună că da, bineînţeles. Nu are niciodată parte de un final, nu apucă să îşi ia rămas-bun. Nu are parte de puncte, de semne de exclamare, ci doar de o viaţă formată din puncte de suspensie. Toată lumea o ia de la capăt, au parte de o pagină goală, dar ale ei sunt pline de text. Oamenii vorbesc despre iubiri pe care nu le pot uita, deşi nu mai sunt prezente, însă pentru Addie ele pâlpâie mai departe. Cum să le lase în urmă, cum să le şteargă? De mult nu mai are energie.

Dar nu este iubire.

Nu este iubire, iar el despre iubire o întreabă.

— Nu, spune ea. Doar că… m-a luat pe nepregătite, atât. Îmi pare rău.

Henry o întreabă dacă vrea să meargă acasă, şi Addie nu ştie dacă se referă la amândoi sau doar la ea, nu vrea să afle, aşa că scutură din cap şi se reîntorc înăuntru, iar luminile s-au schimbat, scena este goală, muzica din boxe umple aerul, până revine trupa principală, şi Bea şi Robbie discută, cu capetele alăturate, exact cum făceau şi când au intrat prima dată. Şi Addie face tot posibilul să le zâmbească atunci când ajung amândoi la masă.

— Iată-te! zice Robbie.

— Unde ai dispărut? întreabă Bea, privind de la Henry la Addie. Şi ea cine este?

El îi înconjoară talia cu braţul.

— Lume, ea este Addie.

Robbie o măsoară cu privirea, dar Bea zâmbeşte larg.

— În sfârşit! exclamă ea. Abia aşteptam să te cunosc…

— XIII —

În drum spre Berlin, Germania
29 iulie 1872

Paharele zăngănesc uşor pe masă. Trenul se deplasează prin peisajul german. Addie se află în vagonul-restaurant, sorbind din cafea şi privind pe geam, minunându-se de viteza cu care lumea trece pe lângă ea.

Oamenii sunt capabili de lucruri uimitoare. De cruzime şi de război, dar şi de artă şi de invenţii. Se va gândi la asta iar şi iar, peste ani, când cad bombe, când să prăbuşesc clădiri, când teroarea consumă ţări întregi. Dar şi când primele imagini sunt imprimate pe film, când avioanele se ridică în aer, când filmele alb-negru devin color.

Este uluită.

Va fi mereu.

Pierdută în gânduri, nu-l aude pe conductor decât atunci când este deja lângă ea, cu o mână uşoară pe umărul ei.

— *Fräulein,* spune el, biletul, vă rog.

Addie zâmbeşte.

— Desigur.

Se uită la masă şi pretinde că-şi caută prin poşetă.

— Îmi pare rău, zice ridicându-se. Cred că l-am lăsat în cuşeta mea.

Nu este prima dată când execută acest dans, dar de data asta el decide să o urmeze ca o umbră, în timp ce ea se îndreaptă spre un vagon pe care nu îl are, să găsească un bilet necumpărat.

Iuţeşte pasul, sperând să se interpună o uşă între ei, dar n-are rost, căci conductorul o urmăreşte pas cu pas, aşa că încetineşte şi se opreşte în faţa unei uşi care duce într-o cuşetă despre care ştie sigur că nu îi aparţine, sperând să fie goală.

Nu este.

Se întinde după clanţă, dar îi scapă şi uşa se deschide într-un compartiment slab luminat, unde un bărbat elegant aşteaptă în prag, cu bucle negre desenate parcă în cerneală în jurul tâmplelor.

E cuprinsă de uşurare.

— *Herr* Wald, spune conductorul îndreptându-se de spate, de parcă bărbatul din uşă ar fi un duce, şi nu întunericul.

Luc zâmbeşte.

— Aici erai, Adeline, zice el cu o voce netedă şi bogată ca mierea de vară. Ochii lui verzi alunecă de la ea la conductor. Soţia mea are obiceiul să dispară. Acum, spune el, zâmbind viclean, ce te-a adus înapoi la mine?

Addie reuşeşte să zâmbească şi ea, scârbos de dulce.

— Mi-am uitat biletul aici, iubirea mea, zice ea.

El chicoteşte, scoţând o bucată de hârtie din buzunarul hainei. O trage mai aproape.

— Uitucă mai eşti.

Ea se înfoaie, dar îşi ţine gura şi se sprijină de el.

Conductorul priveşte hârtia şi le urează o seară plăcută. În clipa în care acesta dispare, ea se desprinde de Luc.

— Adeline a mea. Pocneşte din limbă. Nu aşa îţi tratezi soţul.

— Nu sunt a ta. Şi nu aveam nevoie de ajutorul tău.

— Fireşte că nu, spune el sec. Hai, să nu ne ciondănim pe coridor.

Luc o trage într-un compartiment, sau cel puţin aşa crede ea, dar, în loc să intre între pereţii cunoscuţi ai cabinei, găseşte doar întunericul, vast şi adânc. Inima îi tresare ca la un pas greşit, ca atunci când ratează o treaptă, iar trenul dispare, lumea dispare, şi ei sunt din nou în nimicnicie, în spaţiul gol dintre lumi, şi ştie că nu îl va cunoaşte niciodată complet, nu va putea niciodată să înţeleagă natura întunericului. Pentru că îşi dă seama acum ce este locul acesta.

Este *el.*

Este adevărul lui, noaptea întinsă şi sălbatică, întunericul

plin de promisiuni şi de violenţă, de teamă şi de libertate.

Când noaptea se scuturǎ şi prinde din nou formă în jurul lor, ei nu se mai află în tren, ci pe o stradă, în centrul unui oraş despre care ea încă nu ştie că este München.

Ar trebui să fie furioasă din cauza răpirii, din cauza schimbării bruşte de direcţie a nopţii, dar nu îşi poate înăbuşi curiozitatea de după confuzie. Şuvoiul brusc de noutate. Aventura.

Inima îi bate mai repede, dar ea decide să nu-i permită să vadă cât e de încântată. Bănuieşte că-şi dă seama oricum. În ochii lui se vede o pâlpâire de plăcere, un fir de verde mai închis.

Stau pe treptele unei clădiri de operă sprijinite pe coloane. Hainele ei de călătorie au fost înlocuite de o rochie mult mai elegantă, iar Addie se întreabă dacă rochia este reală, în măsura în care sunt reale lucrurile, sau doar invocată din fum şi umbre. Luc se află lângă ea, cu o eşarfă cenuşie la gât, cu ochii verzi dansând sub borul unui joben din mătase.

Seara este plină de mişcare, bărbaţi şi femei care urcă treptele braţ la braţ, să vadă spectacolul. Ea află că este vorba despre Wagner, cu *Tristan şi Isolda,* deşi lucrurile acestea încă nu înseamnă nimic pentru ea. Nu ştie că Wagner se află la apogeul carierei. Nu ştie că opera aceasta a devenit capodopera sa. Dar simte promisiunea cu gust de zahăr în aer, când trec printr-un hol cu arcade pictate şi coloane din marmură, apoi intră în sala de concerte din catifea şi aur.

Luc îşi pune mâna pe talia ei, ghidând-o în faţă, către un balcon, o boxă joasă, cu vedere perfectă spre scenă. Inima ei îi bate mai repede, de încântare, dar apoi îşi aminteşte de Florenţa.

Să nu iei toate astea drept bunătate, spusese el. *Vreau doar să fiu cel care te distruge.*

Dar când se aşază nu îi citeşte nimic fals în ochi. Zâmbetul nu i se răsuceşte cu cruzime. Tot ce vede este plăcerea languroasă a unei pisici întinse la soare.

Le sunt aduse două pahare pline ochi cu şampanie, iar el

ridică unul în cinstea ei.

— Aniversare fericită, zice el, iar luminile se sting şi cortina se ridică.

Începe cu muzică.

Tensiunea galopantă a unei simfonii, cu notele ca nişte valuri: se rostogolesc prin sală, se izbesc de pereţi. O furtună zdrobită de o navă.

Apoi soseşte Tristan. Soseşte şi Isolda.

Vocile lor depăşesc scena.

A ascultat spectacole, fireşte, simfonii şi piese muzicale, voci atât de pure încât i-au dat lacrimile. Dar nu a mai auzit niciodată aşa ceva.

Felul în care cântă. Dimensiunea emoţiilor.

Pasiunea disperată din mişcările lor. Forţa brută a bucuriei lor şi durerea.

Vrea să strângă senzaţia într-o cutie şi să o ia cu ea, în întuneric.

Vor trece ani până să asculte un disc pe care a fost înregistrată simfonia şi să dea volumul atât de tare, încât să o doară, să se înconjoare de sunet, deşi nu se va compara niciodată cu momentul acela.

Addie îşi desprinde o dată privirea de la cei de pe scenă, doar ca să vadă că Luc o priveşte pe ea, şi nu pe ei. Şi iată din nou nuanţa aceea ciudată de verde. Nu este nici ironică, nici mustrătoare, nici crudă. Luc este încântat.

Mai târziu, îşi va da seama că este prima noapte în care el nu îi cere să cedeze.

E prima dată când nu îi pomeneşte sufletul.

Pe moment se gândeşte doar la muzică, la simfonie, la poveste. Este atrasă înapoi spre scenă de angoasa unei note. De încâlceala membrelor într-o îmbrăţişare, de cum arată cei doi iubiţi pe scenă.

Se apleacă şi inspiră opera până când o doare în piept.

Cortina cade după primul act, iar Addie este în picioare, vibrând de aplauze.

Luc râde, ca mătasea, când ea cade înapoi pe scaun.

— Îţi place.

Iar ea nu minte, nici măcar pentru a-i face în ciudă.

— Este minunat!

Un zâmbet îi joacă lui Luc pe faţă.

— Îţi poţi da seama care sunt ai mei?

La început, nu înţelege, dar apoi da.

Se dezumflă.

— Eşti aici ca să îi iei? întreabă ea, respirând uşurată când Luc clatină din cap.

— Nu, nu în seara asta, spune el. Curând.

Addie clatină din cap.

— Nu pricep. De ce să le pui capăt vieţilor în culmea carierei?

El o priveşte.

— Au făcut un târg. Ştiau ce-i costă.

— De ce ar da cineva o viaţă de talent pe câţiva ani de glorie?

Zâmbetul lui Luc se întunecă.

— Pentru că timpul este crud cu toată lumea, şi chiar mai crud cu artiştii. Pentru că vederea slăbeşte, vocile se ofilesc şi talentul păleşte. Se apleacă mai aproape de ea, îşi răsuceşte în jurul degetului o şuviţă de-ale ei. Pentru că fericirea este scurtă şi istoria durează, dar, în final, *toţi* vor ca lumea să-şi amintească de ei.

Cuvintele sunt ca un cuţit care taie repede şi adânc.

Addie îi dă mâna la o parte şi se întoarce iar spre scenă, când opera se reia.

Este o piesă lungă şi totuşi se termină mult prea repede.

Orele trec în câteva clipe. Addie îşi doreşte să rămână pe scaun, să înceapă opera din nou, să fie iarăşi prinsă în mrejele iubiţilor şi ale tragediei lor, să se piardă în frumuseţea glasurilor.

Şi totuşi, se întreabă dacă toate lucrurile pe care le iubeşte se datorează lor sau *lui.*

Luc se ridică şi-i oferă braţul.

Ea nu-l acceptă.

Merg unul lângă altul prin noaptea din München, iar Addie încă simte entuziasmul de după operă, vocile care o străbat, vibrând ca un clopot.

Dar întrebarea lui Luc nu-i dă pace.

Care dintre ei sunt ai mei?

Priveşte silueta elegantă de lângă ea.

— Care-i cel mai ciudat târg pe care l-ai făcut vreodată?

Luc îşi lasă capul pe sate şi se gândeşte.

— Ioana d'Arc, răspunde el. Un suflet pentru o sabie binecuvântată, ca să nu fie doborâtă în luptă.

Addie se încruntă.

— Dar a fost.

— Nu în luptă. Zâmbetul lui Luc devine viclean. Semantica pare neînsemnată, Adeline, însă puterea unui târg stă în formulare. A cerut protecţia unui zeu câtă vreme sabia se afla în mâinile sale, nu şi abilitatea de a o păstra.

Addie scutură din cap, tulburată.

— Refuz să cred că Ioana d'Arc a făcut o înţelegere cu întunericul.

Zâmbetul se despică şi dezveleşte dinţii.

— Poate că am făcut-o să creadă că aş fi mai… angelic? Dar, în adâncul sufletului, cred că a ştiut. Măreţia necesită sacrificiu. *Cui* te sacrifici contează mai puţin decât *pentru ce.* În final, a ajuns ce-şi dorea să fie.

— Martiră?

— Legendă.

Addie clatină din cap.

— Dar *artiştii!* Gândeşte-te la tot ce-ar fi putut face! Nu-ţi pare rău de pierderea lor?

Faţa lui se întunecă. Îşi aminteşte dispoziţia lui din seara în care venise la National Gallery, cuvintele lui din camera lui Beethoven.

Ce risipă.

— Ba bineînţeles, spune el. Dar marea artă are întotdeauna un preţ. Se uită în altă parte. Ar trebui să ştii asta. În fond, amândoi suntem patroni ai artelor, în felul nostru.

— Nu sunt deloc ca tine, spune ea, dar fără mult venin în vorbe. Sunt o muză. Tu eşti un hoţ.

El ridică din umeri.

— În fine, zice el şi nu adaugă nimic altceva.

Dar după ce el pleacă, iar ea rămâne să rătăcească pe străzi, opera continuă, păstrată perfect în memoria sa, şi Addie se întreabă încet, în sinea ei, dacă sufletele lor au fost un preţ corect pentru o asemenea artă desăvârşită.

— XIV —

New York City
4 iulie 2014

Luminile explodează peste oraş.

S-au adunat pe acoperişul clădirii în care locuieşte Robbie, alături de alţi 20 de oameni, să privească artificiile care pictează cerul Manhattanului în roz şi verde şi auriu.

Addie şi Henry sunt alături, fireşte, dar este prea cald să se atingă. Ochelarii lui se tot aburesc, iar el pare mai puţin interesat să îşi bea berea şi mai mult să îşi lipească doza de gât.

O adiere îi gâdilă, aducând cam tot atâta uşurare cât o gură de aerisire, şi toată lumea de pe acoperiş scoate zgomote exagerate, *oh*-uri şi *ah*-uri care pot fi generate de artificii sau doar de pala amărâtă de vânt.

În mijlocul acoperişului se află o piscină pentru copii, înconjurată de şezlonguri, cu o mână de oameni cufundându-şi picioarele în apa călâie.

Artificiile se termină, iar Addie îl caută cu privirea pe Henry, însă el a plecat.

Toată ziua a avut o dispoziţie ciudată, dar presupune că de vină este căldura, care se aşterne deasupra tuturor ca o piatră de moară. Anticariatul a fost închis, iar ei şi-au petrecut aproape toată ziua uitându-se la televizor întinşi pe canapea, în faţa unui ventilator, în timp ce Carte se juca cu un cub de gheaţă. Căldura fusese suficientă să tempereze până şi energia maniacală a lui Henry.

Era prea obosită să îi spună poveşti.

El era prea obosit să le scrie.

Uşile care dau spre acoperiş se deschid şi apare Robbie, arătând de parcă ar fi dat o spargere la o dubiţă cu îngheţată. Are braţele pline de jeleuri îngheţate, deja în

curs de topire. Oamenii urlă, bucuroşi, iar el le împarte tuturor.

A douăsprezecea oară e cu noroc, se gândeşte ea, când el îi întinde un baton cu gust de fructe, dar chiar dacă nu-şi aminteşte de ea, Henry a zis deja suficient sau poate că Robbie recunoaşte pe toată lumea şi deduce singur.

Addie nu pierde o secundă. Rânjeşte brusc.

— Ah, tu trebuie să fii Robbie. Îşi aruncă braţele în jurul gâtului său. Henry mi-a povestit totul despre tine.

Robbie se desprinde.

— Serios?

— Da, tu eşti actorul! A zis că eşti *minunat.* Că vei juca numaidecât pe Broadway. Robbie se înroşeşte puţin şi se uită în altă parte. Mi-ar plăcea să vin la unul dintre spectacolele tale. În ce joci acum?

Robbie ezită, dar ea îi intuieşte slăbiciunea, şovăind între ironizarea ei şi împărtăşirea veştilor.

— Facem o interpretare după *Faust,* spune el. Ştii tu, tipul care încheie un târg cu diavolul…

Addie muşcă din îngheţată. Un fior îi străbate dinţii. Este suficient ca să îi mascheze grimasa, în timp ce Robbie continuă.

— Dar va fi pe o scenă care-i mai degrabă desprinsă din *Labirintul*[42]*.* Gândeşte-te la Mefistofel în chip de regele Goblin. Face semn spre sine când spune asta. E o interpretare cool. Costumele sunt geniale. Dar va avea premiera de-abia în septembrie.

— Sună minunat, zice ea. Abia aştept să îl văd.

La asta, Robbie *aproape* că zâmbeşte.

— Cred că va ieşi mişto.

— Pentru Faust, zice ea, toastând cu îngheţata.

— Şi pentru diavol, răspunde Robbie.

Mâinile ei sunt lipicioase şi le vâră în piscina pentru copii. Apoi se duce să îl caute pe Henry. Îl găseşte într-un colţ, singur. Luminile nu ajung până acolo. Se uită peste margine.

[42] Film fantastic, muzical, din 1986, regizat de Jim Henson, cu David Bowie în rolul regelui Goblin (The Goblin King), antagonistul (n. trad.).

— Cred că, în sfârşit, l-am îmbunat pe Robbie, zice ea, ştergându-şi palmele de pantalonii scurţi.

— Ce? întreabă el, fără să asculte.

Pe obraz îi alunecă o dâră de sudoare, iar el închide ochii în adierea lină de vară şi se clatină uşor pe picioare.

Addie îl trage de lângă margine.

— Ce s-a întâmplat?

Ochii lui sunt întunecaţi şi, pentru o clipă, pare bântuit, pierdut.

— Nimic, spune el încet. Mă gândeam doar.

Addie a trăit suficient să recunoască o minciună. Minciuna este limba ei, la fel ca limba anotimpurilor, a gesturilor sau a nuanţei ochilor lui Luc.

Aşa că ştie că Henry o minte.

Sau că nu-i spune adevărul.

Poate că e doar una dintre furtunile lui. Poate de vină e căldura.

Nu este, bineînţeles, şi mai târziu ea va şti adevărul şi-şi va dori să-l fi întrebat, să fi insistat, să fi ştiut.

Mai târziu – dar acum el o trage mai aproape. O sărută adânc, flămând, de parcă ar putea-o face să uite ce a văzut.

Addie îi permite să încerce.

În noaptea aceea, când amândoi ajung acasă, este prea cald să gândească, să doarmă, aşa că umplu cada cu apă rece, sting luminile şi intră în ea, înfioraţi de uşurarea bruscă, milostivă.

Zac pe întuneric, cu picioarele goale împletite sub apă. Degetele lui Henry cântă o melodie pe genunchiul ei.

— Când ne-am întâlnit prima dată, spune el, de ce nu mi-ai zis numele tău adevărat?

Addie ridică privirea spre tavan şi o vede pe Isabelle în ultima zi, stând la masă, cu ochi pustii. Îl vede pe Remy la cafenea, privind visător dincolo de vorbele ei, incapabil să le audă.

— Pentru că nu m-am simţit în stare, spune ea, trecându-şi degetele prin apă. Când încerc să le spun oamenilor

adevărul, feţele lor se golesc de expresie. Când încerc să îmi rostesc numele, mi se blochează mereu în gât. Cu excepţia ta.

— Dar de ce? întreabă el. Dacă vei fi uitată, ce contează dacă spui adevărul?

Addie închide ochii. Este o întrebare bună, pe care şi-a pus-o şi ea de o sută de ori.

— Cred că a vrut să mă şteargă. Să se asigure că mă simt nevăzută, neauzită, ireală. Nu îţi dai seama cât este de puternic un nume până când nu-l mai ai. Înainte de tine, întunericul era singurul care-l putea rosti.

Vocea i se încheagă în minte precum fumul.

Ah, Adeline.

Adeline, Adeline.

Adeline a mea.

— Ce ticălos, zice Henry, iar ea chicoteşte, amintindu-şi toate nopţile în care urlase către cer, adresându-i-se mult mai urât.

Apoi Henry întreabă:

— Când l-ai văzut ultima dată?

Iar Addie ezită.

Pentru o clipă, se află într-un pat cu aşternuturile din mătase neagră răsucite în jurul membrelor, cu căldura din New Orleans apăsătoare chiar şi în întuneric. Dar Luc este o greutate rece, împletită în jurul ei, cu dinţii alunecându-i pe umăr în timp ce şopteşte cuvântul pe pielea ei.

Cedează.

Addie înghite şi împinge amintirea cu gust de fiere înapoi.

— Acum aproape 30 de ani, spune ea, de parcă nu ar număra zilele.

De parcă aniversarea lor nu s-ar apropia cu repeziciune.

Se uită într-o parte, la hainele de pe podeaua băii, la forma inelului vizibilă din buzunarul pantalonilor ei scurţi.

— Ne-am certat, spune ea, şi este o versiune scurtă a adevărului.

Henry o priveşte curios, dar nu întreabă ce s-a întâmplat, iar ea îi este recunoscătoare.

Există o cronologie a poveştii.

Îi va spune când va ajunge acolo.

Acum Addie dă drumul la duş, iar apa cade peste ei ca ploaia, calmându-i. Tăcerea e perfectă. Uşoară – pustie. Stau sub şuvoiul rece şi Addie închide ochii, îşi lasă capul pe spate, îl sprijină de cadă şi ascultă furtuna închipuită.

— XV —

Regiunea Cotswolds[43], Anglia
31 decembrie 1899

Ninge.

Nu e doar o pojghiţă îngheţată sau câţiva fulgi rătăciţi, ci o infuzie de alb.

Addie s-a ghemuit la geamul colibei, cu focul în spate şi o carte deschisă pe genunchi. Priveşte cum cade zăpada.

A întâmpinat cumpăna dintre ani în foarte multe feluri.

Pe acoperişuri londoneze, cu sticle de şampanie, şi cu o torţă în mână, pe străzile pietruite din Edinburgh. A dansat în sălile pariziene şi a privit cerul albit de artificii în Amsterdam. A sărutat străini şi a cântat despre prieteni pe care nu-i va întâlni nicicând. A intrat în noul an cu bubuituri sau cu şoapte.

Dar în noaptea asta se bucură doar să stea şi să privească lumea care se albeşte dincolo de geam, cu fiecare linie dreaptă sau curbă ştearsă de zăpadă.

Coliba nu îi aparţine, bineînţeles. Nu propriu-zis.

A găsit-o mai mult sau mai puţin intactă, un loc abandonat sau doar uitat. Mobila era puţină, dulapurile aproape goale. Dar a avut un anotimp să şi-o aproprieze, să adune lemne din păduricea de peste câmp. Să îngrijească grădina sălbăticită, să fure ce n-a putut cultiva.

Este un loc în care să-şi odihnească oasele.

Afară furtuna s-a oprit.

Zăpada zace în linişte pe pământ, netedă şi curată ca hârtia.

---

[43] Regiune turistică din zona central-sudică şi sud-vestică a Angliei, care cuprinde şi cea mai mare arie naturală protejată, faimoasă pentru orăşele şi târguri negustoreşti şi pentru casele sale construite din piatră în nuanţe de miere (n. trad.).

Poate că asta o îndeamnă să se ridice în picioare.

Îşi strânge pelerina pe umeri şi iese afară, cu cizmele afundându-se imediat în zăpadă. Este uşoară, ca o spumă de zahăr bătut, şi simte gust de iarnă pe limbă.

Când avea cinci, şase ani, în Villon a nins. Privelişte rară, o peliculă de câţiva centimetri care acoperise totul. În câteva ore, fusese distrusă de cai şi de căruţe, de oamenii care băteau drumurile încoace şi încolo, dar Addie găsise un petic de alb imaculat. S-a grăbit spre el, lăsând urme de încălţări. Şi-a trecut mâinile goale peste pătura îngheţată, făcând semne cu degetele. A stricat toată pânza.

Când a terminat, s-a uitat în jurul ei pe câmp, acoperit de urme acum, şi a jelit că albul imaculat nu mai era. A doua zi a venit dezgheţul, gheaţa s-a topit şi a fost ultima dată când s-a jucat în omăt.

Până acum.

Acum paşii ei trosnesc în zăpada perfectă, care se ridică la loc în urma ei.

Acum îşi trece degetele peste movilele molcome şi ele se netezesc.

Acum se joacă pe câmp şi nu lasă nicio urmă.

Lumea rămâne fără cusur şi, pentru prima dată, este recunoscătoare.

Se suceşte şi se învârte, dansează fără partener prin zăpadă, râzând de magia simplă şi stranie a momentului, înainte să calce greşit, într-un petic mai adânc decât estimase.

Îşi pierde echilibrul şi se prăbuşeşte în mormanul de alb, icnind din cauza frigului brusc care-i pătrunde pe sub guler, a zăpezii care i se strecoară în glugă. Ridică privirea. A început din nou să ningă, uşor acum. Fulgii cad ca nişte stele. Lumea e amuţită într-un cocon ca de bumbac. Dacă n-ar fi umezeala îngheţată, care-i pătrunde prin haine, crede că ar rămâne aici pe veci.

Decide că, măcar deocamdată, va rămâne.

Se afundă în zăpadă, o lasă să-i înghită periferia vizuală, până când mai e decât o ramă în jurul cerului deschis, al nopţii reci, limpezi şi pline de stele. Are din nou zece ani şi

e întinsă în iarba înaltă din spatele atelierului tatălui său, visându-se în altă parte, numai acasă nu.

Cât de ciudată este calea întortocheată pe care un vis devine realitate.

Dar acum, privind spre întunericul nesfârşit, nu se gândeşte la libertate, ci la el.

Şi e acolo.

Deasupra ei, învăluit în întuneric. Ea crede că înnebuneşte iar. N-ar fi prima dată.

— Două sute de ani, zice Luc, îngenunchind lângă ea, şi tot te porţi ca un copil.

— Ce cauţi aici?

— Te pot întreba acelaşi lucru.

Întinde mâna şi ea o acceptă, îl lasă să o tragă afară din frig, şi se îndreaptă împreună spre colibă, lăsând doar urmele lui în zăpadă.

Înăuntru, focul s-a stins, şi ea icneşte, vrând să ia felinarul, în speranţa că va fi suficient să reaprindă flacăra.

Dar Luc priveşte doar ruinele fumegânde şi flutură din degete, absent, iar flăcările prind viaţă înăuntrul vetrei, un mănunchi de căldură, aruncând umbre pretutindeni.

Cât de uşor se mişcă el prin lume, se gândeşte ea, *şi cât de greu a făcut să-mi fie mie.*

Luc se uită la colibă, la viaţa împrumutată.

— Adeline a mea, spune el, tot tânjeşti să creşti şi să devii Estele.

— Nu sunt a ta, zice ea, deşi deja cuvintele ei şi-au pierdut veninul.

— Ai toată lumea la picioare, dar tu-ţi petreci timpul jucând rolul vrăjitoarei din pădure, a hârcii care se roagă la vechii zei.

— Nu m-am rugat la tine. Şi totuşi, eşti aici.

Îl analizează, îmbrăcat într-o haină din lână, cu fular din caşmir, cu gulerul ridicat până la obraz, şi îşi dă seama că este prima dată când îl vede pe Luc pe timp de iarnă. I se potriveşte la fel ca vara. Pielea deschisă a obrajilor i-a devenit de marmură, buclele negre au culoarea cerului fără lună. Ochii verzi sunt reci şi sclipitori ca stelele. Aşa cum

arată, în faţa focului, o face să îşi dorească să îl poată desena. După tot acest timp, degetele ei plâng după cărbune.

Îşi trece o mână peste palton.

— Am văzut un elefant la Paris.

Sunt cuvintele ei pentru el, cu mulţi ani în urmă. Este un răspuns atât de ciudat acum, atât de plin de lucruri nerostite. Am văzut un elefant şi m-am gândit la tine. Eram la Paris şi tu nu.

— Şi te-ai gândit la mine, spune ea.

Este o întrebare. El nu răspunde. În schimb, se uită în jur şi spune:

— Ce mod jalnic de a întâmpina un an. Putem mai mult. Hai cu mine.

Iar ea e curioasă – e mereu curioasă –, dar în noaptea asta scutură din cap.

— Nu.

Bărbia lui mândră se ridică. Sprâncenele negre i se adună.

— De ce nu?

Addie ridică din umeri.

— Pentru că sunt fericită aici. Şi nu am încredere că mă vei aduce înapoi.

Zâmbetul lui flutură ca focul din vatră. Iar ea se aşteaptă ca acolo să se termine totul.

Să se întoarcă şi să nu-l mai vadă, răpit din nou de întuneric.

Dar el este încă acolo, umbra din casa ei împrumutată.

El se aşază pe un scaun.

Apar din neant pahare cu vin şi ei doi stau la foc, ca nişte prieteni sau ca nişte duşmani în aşteptare, iar el îi povesteşte despre Parisul de la sfârşitul deceniului – de la finalul unui secol. Despre scriitorii care înfloresc, despre artă, despre muzică şi despre frumuseţe. A ştiut mereu cum să o tenteze. Spune că este o eră de aur, a luminilor.

— Ţi-ar plăcea, zice el.

Va merge, în primăvară, să vadă Târgul Internaţional, să privească Turnul Eiffel, sculptura din fier care urcă spre cer.

Va merge printre clădiri făcute din sticlă, instalaţii efemere, şi toată lumea va vorbi despre secolul vechi şi despre cel nou, de parcă între trecut şi viitor s-ar fi tras o dungă în nisip. De parcă nu ar exista toate împreună.

Istoria este consemnată în retrospectivă.

Deocamdată, ea îl ascultă povestind şi-i e suficient.

Nu îşi aminteşte când adoarme, dar când se trezeşte este dimineaţă, iar coliba e goală, focul s-a prefăcut în tăciuni, o pătură îi acoperă umerii şi, dincolo de fereastră, lumea s-a albit din nou.

Addie se va întreba dacă el chiar a fost acolo.

— PARTEA A ŞASEA —
SĂ NU PRETINZI CĂ E IUBIRE

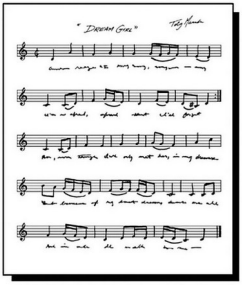

Titlu: Fata din vis
Artist: Toby Marsh
Dată: 2014
Mediu: partitură muzicală
Locaţie: Împrumutată de la familia Pershing
Descriere: Această partitură originală, semnată de interpretul/ cantautorul Toby Marsh, capturează începuturile melodiei Fata din vis şi a făcut parte dintr-o licitaţie organizată la gala anuală Notele muzicale, pentru a finanţa programele de artă din şcolile publice ale oraşului New York. Unele versuri diferă de versiunea finală a cântecului, dar cele mai faimoase – Îmi este atât, atât de teamă c-o voi uita/Chiar dacă ne cunoaştem doar din vis – sunt vizibile în mijlocul paginii.
Detalii: Această melodie este considerată piesa de debut a carierei muzicale a lui Marsh. Muzicianul a sporit aura mitică din jurul subiectului când a pretins că acest cântec i-a apărut în decursul câtorva vise. „Mă trezeam cu măsuri în minte”, a declarat el într-un interviu din 2016 pentru revista Paper. „Găseam versuri scrise în carneţele şi pe chitanţe, dar nu-mi aminteam să le fi scris eu. Parcă eram somnambul. Cream în somn. Totul a fost un vis.”
Valoare estimată: 15.000 de dolari

— I —

Villon-sur-Sarthe, Franţa
29 iulie 1914

În Villon toarnă cu găleata.

Râul Sarthe se umflă între maluri, iar ploaia transformă cărările în pârâiaşe noroioase. Se revarsă peste uşi, îi umple urechile de zgomotul alb constant al apei care curge, şi când Addie închide ochii anii se topesc, are din nou zece ani, cincisprezece, douăzeci, are fustele ude şi părul îi zboară în urmă când aleargă desculţă printr-un peisaj de ţară curăţat de ploaie.

Apoi deschide ochii şi au trecut două sute de ani şi nu poate nega că sătucul Villon s-a schimbat. Recunoaşte tot mai puţine lucruri, i se pare tot mai străin. Ici şi colo încă deosebeşte locurile cândva cunoscute, dar amintirile ei sunt vagi, iar anii de dinaintea târgului încheiat cu Luc se ofilesc şi pălesc.

Totuşi, unele lucruri rămân neschimbate.

Bucata de drum care trece prin sat.

Bisericuţa din centru.

Zidul scund al cimitirului, imun la procesul lent al schimbării.

Addie stă la intrarea în capelă, privind furtuna. Avea o umbrelă când a pornit, dar un vânt puternic i-a rupt spiţele şi ştie că trebuie să aştepte să se liniştească ploaia, pentru că are doar o rochie pe ea. Da, stând acolo, cu o mână întinsă pentru a strânge apa care cade, se gândeşte la Estele, care stătea în furtună, cu braţele larg deschise, primitoare.

Îşi abandonează adăpostul şi se îndreaptă spre poarta cimitirului.

În câteva clipe e udă leoarcă, dar ploaia este caldă şi n-o

va topi. Trece pe lângă câteva pietre de mormânt noi şi pe lângă multe dintre cele vechi, pune câte un trandafir sălbatic pe mormintele părinţilor săi şi se duce să o găsească pe Estele.

Anii aceştia i-a lipsit bătrâna, i-au lipsit calmul pe care i-l oferea, sfaturile, forţa atingerii ei şi râsul lemnos, felul în care crezuse în Addie cât era încă Adeline, când era încă acolo, încă om. Deşi încearcă să păstreze tot ce poate, vocea lui Estele aproape că a dispărut în ultimii ani. Cimitirul este singurul loc în care o poate încă rechema, în care prezenţa ei se simte în pietrele vechi, în pământul plin de buruieni, în copacul de deasupra ei.

Dar copacul nu este acolo.

Mormântul e la locul lui, piatra mucegăieşte şi crapă, dar copacul frumos, cu crengile sale late şi rădăcinile adânci, nu mai este.

A rămas doar un ciot.

Addie icneşte, cade în genunchi, îşi trece hainele peste lemnul mort şi crăpat. Nu. Nu acesta. A pierdut atât de multe şi a jelit şi înainte, dar, pentru prima dată în ani buni, este lovită de o pierdere atât de cumplită, că îi taie respiraţia, îi ia puterea şi voinţa.

Durerea, adâncă precum o fântână, se deschide înăuntrul ei.

Care e sensul plantării seminţelor?

De ce le îngrijim? De ce le ajutăm să crească?

Totul se face scrum, în cele din urmă.

Totul moare.

Ea este tot ce a rămas, o stafie solitară care priveghează lucrurile uitate. Închide ochii strâns şi încearcă să o cheme pe Estele, încearcă să audă vocea bătrânei, ca să îi spună că va fi bine, că este doar lemn, dar vocea s-a pierdut în furtuna furioasă.

Addie e încă acolo, în amurg.

Ploaia s-a liniştit. Din când în când, mai loveşte piatra de mormânt. Este complet udă, dar nu mai simte, nu mai poate simţi mai nimic – până când simte aerul care se mişcă şi apariţia umbrei în spatele ei.

— Îmi pare rău, spune el, şi este prima dată când aude cuvintele acelea rostite de vocea lui mătăsoase, singura dată când vor suna sincer.

— Tu ai făcut asta? şopteşte ea, fără să ridice privirea.

Spre surprinderea ei, Luc îngenunchează lângă ea, pe pământul care musteşte. Hainele lui nu par să se ude.

— Nu mă poţi învinui pentru orice pierdere, spune el.

Nu îşi dă seama că tremură până când braţele lui nu îi cuprind umerii, până când nu îşi simte membrele slăbite lângă corpul lui solid.

— Ştiu că pot fi crud, spune el. Dar natura poate fi chiar mai crudă.

Este evidentă acum dunga arsă din mijlocul ciotului. Arsura rapidă şi fierbinte a fulgerului. Asta nu-i face pierderea mai uşoară.

Nu poate îndura să privească acel ciot.

Nu mai poate îndura să stea acolo.

— Haide, spune el ridicând-o în picioare, şi ea nu ştie unde se duc, dar nu îi pasă, câtă vreme este în altă parte.

Addie întoarce spatele ciotului, pietrei de mormânt roase. *Chiar şi pietrele,* se gândeşte ea, urmându-l pe Luc departe de cimitir, de sat, de trecut.

Nu se va mai întoarce niciodată.

Parisul, firește, s-a schimbat mai mult decât satul Villon.

Peste ani, l-a văzut strălucind, cu clădirile din piatră albă umbrite de acoperişuri de cărbune. Ferestre lungi şi balcoane din fier, bulevarde largi, cu florării şi cafenele sub streşini roşii.

Stau într-o curte interioară, iar rochia ei se usucă în vântul de vară. Între ei, o sticlă de porto, deschisă. Addie bea cu sete, încercând să spele imaginea copacului, ştiind că nicio cantitate de vin nu îi poate curăţa memoria.

Asta nu o împiedică să încerce.

Undeva, lângă Sena, se aude o vioară. Sub notele înalte, ea aude motorul unei maşini. Tropăitul încăpăţânat al unui cal. Muzicalitatea ciudată a Parisului.

Luc ridică paharul.

— Aniversare fericită, Adeline a mea.

Ea îl priveşte, cu buzele pregătite de replica ei obişnuită. Dar se opreşte brusc. Dacă este a lui, atunci deja ar trebui să fie şi el al ei.

— Aniversare fericită, Luc al meu, spune ea, doar ca să-i vadă faţa.

Este răsplătită cu o sprânceană ridicată, cu colţul ridicat al gurii, cu verdele ochilor lui exprimând surprindere.

Luc priveşte în jos şi îşi plimbă între degete paharul de porto.

— Mi-ai spus cândva că suntem la fel, zice el, parcă pentru sine. Că amândoi suntem… singuratici. Mi-a fost ciudă fiindcă ai zis-o. Dar cred că, oarecum, ai avut dreptate. Cred, continuă el încet, că ideea de companie are ceva.

Este replica lui cea mai apropiată de *umanitate.*

— Ţi-e dor de mine, întreabă ea, când nu eşti aici?

Ochii lui verzi se ridică. Smaraldul lor sclipeşte neted în întuneric.

— Sunt aici, cu tine, mai des decât crezi.

— Fireşte, că doar *tu* vii şi pleci când pofteşti. Eu n-am de ales decât să aştept.

Ochii lui se întunecă de plăcere.

— Mă aştepţi?

Acum Addie este cea care priveşte în altă parte.

— Ai spus-o chiar tu. Cu toţii ne dorim companie.

— Şi dacă m-ai putea vizita, aşa cum te vizitez eu?

Inima ei bate mai repede.

Nu ridică privirea şi tocmai de aceea îl vede rostogolindu-se spre ea pe masă. Este un inel subţire, cioplit în lemn palid de frasin.

Este un inel.

Inelul *ei.*

Darul făcut întunericului în noaptea aceea.

Darul dispreţuit de el, prefăcut în fum.

Imaginea invocată într-o biserică de la malul mării.

Dar, dacă este o iluzie acum, este excepţională. Aici, crestătura unde dalta tatălui ei muşcase prea adânc.

Dincolo, curba netezită ca o piatră, de anii în care fusese purtat.

Este real. Trebuie să fie real. Şi totuşi…

— L-ai distrus.

— L-am luat, spune Luc privind-o pe deasupra paharului. Nu e acelaşi lucru.

O cuprinde furia.

— Ai spus că nu înseamnă nimic.

— Am spus că nu e *suficient.* Dar nu stric frumuseţea fără motiv. A fost al meu, pentru o vreme, dar îţi aparţine.

Addie se uită cu uimire la inel.

— Ce trebuie să fac?

— Ştii cum să-i chemi pe zei.

Vocea lui Estele, moale ca o adiere.

Trebuie să te umileşti în faţa lor.

— Dacă-l pui pe deget, voi veni. Luc se sprijină de spătar, iar briza nopţii îi suflă buclele ca pana corbului. Uite, spune el. Acum suntem chit.

— Nu vom fi niciodată, zice ea, răsucind inelul între arătător şi degetul mare şi hotărând să nu îl folosească.

Este o provocare. Un joc deghizat în dar. Nu arţag, ci rămăşag – o luptă a voinţelor. Dacă şi-ar pune inelul, dacă l-ar chema pe Luc, ar însemna să cedeze, să îşi admită înfrângerea.

Să se predea.

Îşi strecoară talismanul în buzunarul fustei, apoi îşi obligă degetele să îi dea drumul înăuntru.

Doar atunci remarcă tensiunea din aerul nopţii. Este o energie pe care a mai simţit-o, însă nu o poate identifica, nu înainte ca Luc să spună:

— Va fi război.

Nu auzise. El îi povesteşte despre asasinarea arhiducelui, cu chipul transformat într-o mască a nemulţumirii posomorâte.

— Detest războiul, spune el supărat.

— Credeam că îţi plac conflictele.

— Urmările dau naştere la artă, zice el. Dar războiul face din cinici fanatici. Sicofanţi disperaţi după mântuire, toată

lumea ţine de suflete, dintr-odată, ca o matroană cu cel mai valoros colier de perle. Luc clatină din cap. Dă-mi înapoi La Belle Epoque.

— Cine ar fi crezut că zeii sunt atât de nostalgici?

Luc îşi termină băutura şi se ridică.

— Ar trebui să pleci înainte să înceapă războiul.

Addie râde. Sună de parcă lui chiar i-ar păsa. Simte inelul ca pe o greutate bruscă în buzunar. El îi întinde mâna.

— Te pot duce eu.

Ar fi trebuit să accepte, să spună *da.* Să îl lase să o conducă din nou prin întunericul oribil şi să se scutească de ocean, de săptămâna mizerabilă petrecută în burta unei nave, cu frumuseţea apei stricată de natura ei infinită.

Dar a învăţat prea bine să reziste.

Luc clatină din cap.

— Eşti o nesăbuită încăpăţânată.

Ea se gândeşte dacă să rămână, dar, după ce el pleacă, nu se poate împiedica să nu invoce umbrele din privirea lui, felul mohorât în care pomenise despre confruntarea cosmică. Este un semn, uneori chiar şi zeii sau diavolii sunt îngroziţi de o luptă.

O săptămână mai târziu, Addie cedează şi se urcă pe un vapor spre New York.

Când nava acostează, lumea este deja în război.

— II —

New York City
29 iulie 2014

Este doar o zi ca oricare alta.

Asta îşi spune Addie.

Este doar o zi. Ca atâtea altele. Dar evident că nu e.

Au trecut trei sute de ani de când trebuia să se căsătorească, să accepte un viitor împotriva voinţei sale.

Trei sute de ani de când a îngenuncheat în pădure şi a chemat întunericul şi a pierdut totul, mai puţin libertatea.

Trei sute de ani.

Ar trebui să fie o furtună, o eclipsă. Un mod de a marca măreţia zilei.

Dar ziua începe perfect: senină şi albastră.

Lângă ea, patul este gol, dar aude paşii moi ai lui Henry în bucătărie, şi probabil că s-a agăţat de aşternuturi, fiindcă o dor degetele şi simte un nod de durere în mijlocul palmei stângi.

Când o deschide, inelul din lemn cade.

Îl dă la o parte de pe pat, ca pe un păianjen, un semn rău, ascultă cum cade pe jos, cum saltă, cum se rostogoleşte pe podeaua din lemn dur. Addie îşi strânge genunchii la piept şi îşi lasă capul să cadă pe ei, respirând în spaţiul dintre coastele ei, amintindu-şi că e doar un inel şi e o zi ca oricare alta. Dar în piept simte o funie, o groază mocnită care se tot strânge, îi spune să plece, să se îndepărteze cât mai mult de Henry, în caz că vine *el.*

Nu va veni, îşi spune.

A trecut prea multă vreme, îşi zice.

Dar nu vrea să-şi asume riscul.

Henry bate la uşa deschisă, iar ea ridică privirea şi îl vede cu o farfurie pe care se află o gogoaşă cu trei lumânări

înfipte în ea.

În ciuda tuturor lucrurilor, ea râde.

— Ce e asta?

— Hei, nu în fiecare zi face prietena ta trei sute de ani.

— Dar nu e ziua mea.

— Ştiu. Însă nu mi-a venit altă idee cum să o numesc.

Vocea se înalţă ca un fum în mintea ei.

Aniversare fericită, iubirea mea.

— Pune-ţi o dorinţă, zice Henry.

Addie înghite în sec şi suflă în lumânări.

El se lasă pe pat, lângă ea.

— Am toată ziua la dispoziţie. Bea se ocupă de anticariat şi m-am gândit că am putea lua trenul spre... Dar se opreşte când îi vede faţa. Ce este?

Groaza îi încleştează stomacul, mai adâncă decât foamea.

— Nu cred că ar trebui să fim împreună, spune ea. Nu azi.

— Ah.

Îi pică faţa.

Addie îi cuprinde obrazul cu mâna şi minte:

— E doar o zi, Henry.

— Ai dreptate, spune el. E o zi. Dar câte altele a stricat *el* deja? Nu îi permite să îţi răpească asta. O sărută. Să ne răpească asta.

Dacă Luc îi găseşte împreună, le va răpi mai mult decât doar *asta.*

— Haide, insistă Henry. Te întorci cu mult înainte să te transformi în dovleac. Iar dacă vrei să ne petrecem noaptea separat, pot înţelege. Poţi să-ţi faci griji în privinţa lui pe întuneric, dar mai sunt ore bune până atunci şi meriţi o zi frumoasă. O amintire plăcută.

Are dreptate. Chiar merită.

Groaza se mai domoleşte puţin în pieptul ei.

— Bine, spune ea, şi faţa lui Henry se luminează de plăcere. La ce te-ai gândit?

El dispare în baie şi apare purtând o pereche de boxeri pentru înot. Are un prosop aruncat peste umăr. Îi aruncă un

costum de baie alb cu albastru.

— Să mergem.

Plaja Rockaway este o mare de prosoape colorate şi de steguleţe plantate în nisip.

Râsetele vin odată cu fluxul, copiii construiesc castele, iar adulţii se relaxează sub soarele puternic. Henry întinde prosoapele pe un petic îngust de nisip nerevendicat, le fixează cu pantofii, iar Addie îl ia de mână şi aleargă pe plajă, cu tălpile picioarelor furnicându-i, până când ajung la linia umedă a valurilor şi plonjează în apă.

Addie icneşte la atingerea bine-venită a valurilor, rece, chiar dacă este vară, şi înaintează până când oceanul îi ajunge la talie. Henry se vâră cu capul înainte, lângă ea, şi revine, cu apa şiroindu-i din ochelari. O trage spre el, îi sărută sarea de pe degete. Ea îi dă la o parte părul de pe faţă. Rămân acolo, îmbrăţişaţi în mijlocul valurilor.

— Vezi, spune el, că e mai bine?

Chiar este.

Este mai bine.

Înoată până când îi dor membrele, iar pielea începe să li se încreţească, şi atunci se retrag pe prosoapele care-i aşteaptă pe plajă şi se întind să se usuce la soare. Este prea cald să rămână mult pe loc, şi în curând mirosul de mâncare dinspre faleză este suficient să-i convingă să se ridice iar.

Henry îşi strânge lucrurile şi porneşte pe plajă, iar Addie vrea să îl urmeze, scuturându-şi prosopul de nisip.

Inelul din lemn cade din prosop.

Zace acolo, cu o idee mai închis la culoare decât plaja, ca o picătură de ploaie pe un trotuar uscat. Un memento. Addie se ghemuieşte lângă el şi îl îngroapă în nisip, înainte să alerge după Henry.

Se îndreaptă amândoi către şirul de baruri care dau spre ocean, comandă *tacos* şi o carafă de margarita de la gheaţă, savurează gustul răcoros, dulce-sărat. Henry îşi şterge apa de pe ochelari, iar Addie se uită la ocean, simţind trecutul care acoperă prezentul precum mareea.

Déjà vu. Déjà su. Déjà vecu.

— Ce este? întreabă Henry.

Addie se uită la el.

— Hm?

— Ai privirea asta când îţi aminteşti ceva.

Addie priveşte din nou Atlanticul, tivul infinit al plajei, iar amintirile se strâng la orizont precum norii. Mănâncă şi îi povesteşte despre toate coastele pe care le-a văzut, despre călătoria cu feribotul peste Canalul Mânecii, cu Stâncile albe de la Dover răsărind din ceaţă. Despre vremea când a navigat pe coasta Spaniei, clandestină în pântecul unei nave furate, şi cum, când a trecut oceanul spre America, toţi cei de pe vapor s-au îmbolnăvit, iar ea a trebuit să se prefacă bolnavă, ca să nu o creadă vrăjitoare.

Când oboseşte de atâta vorbă şi amândoi rămân fără băutură, îşi petrec următoarele ore între umbra tarabelor cu gustări şi sărutul rece al valurilor, zăcând pe nisip doar cât să se usuce.

Ziua trece prea repede, aşa cum trec toate zilele bune.

Când e timpul să plece, îşi croiesc drum spre metrou şi se afundă pe banchetă, beţi de soare şi somnoroşi. Trenul pleacă.

Henry scoate o carte, dar pe Addie o ustură ochii, aşa că se sprijină de el, savurându-i mirosul de soare şi de hârtie. Stau pe bancheta din plastic, aerul este îmbâcsit, însă ea parcă nu s-a simţit nicicând mai confortabil. Simte că se afundă în Henry, cu capul atârnând pe umărul lui.

Apoi el îi şopteşte două vorbe la ureche.

— Te iubesc, îi spune, iar Addie se întreabă dacă e real.

Dacă iubirea este atât de blândă şi de bună.

Diferenţa dintre arşiţă şi căldură.

Pasiune *versus* mulţumire.

— Şi eu te iubesc, spune ea.

Şi vrea să fie adevărat.

— III —

Chicago, Illinois
29 iulie 1928

Deasupra barului este un înger.

Un panou cu vitralii, luminat din spate, cu o singură siluetă, cu un pocal ridicat în mâna întinsă, parcă chemându-te la rugăciune.

Dar aici nu e biserică.

În aceste vremuri, barurile clandestine sunt precum buruienile, apărute între pietrele Prohibiţiei[44]. Acesta nu are nume, ci doar îngerul şi cupa lui, numărul XII deasupra uşii – douăsprezece, ora miezului zilei şi nopţii –, draperiile din catifea şi scaunele care zac pe podeaua din lemn, măştile oferite clienţilor la uşă.

Ca mai toate, este doar un zvon, un secret trecut dintr-o gură consumatoare de alcool în alta.

Iar Addie îl *adoră.*

Locul are o ardoare sălbatică.

Dansează – uneori singură, alteori în compania străinilor. Se abandonează jazzului care zguduie pereţii, ricoşând, şi umple cu muzică spaţiul aglomerat. Dansează până când penele măştii i se lipesc de obraji, iar Addie rămâne fără suflare, se înroşeşte şi de-abia atunci se retrage şi cade pe un scaun din piele.

Este aproape miezul nopţii, iar degetele ei plutesc precum braţele ceasului către gât, unde atârnă inelul, de un şnur din argint. Banda din lemn este caldă pe pielea ei.

E mereu la îndemână.

O dată i s-a rupt şnurul, iar ea a crezut că l-a pierdut, dar

[44] Perioadă cuprinsă între 1920 şi 1933, în care, pe teritoriul Statelor Unite, s-a instituit interdicţia producerii, importării, transportării şi comercializării băuturilor alcoolice (n. trad.).

era în siguranţă, în buzunarul bluzei. Altă dată, l-a lăsat pe un pervaz, doar ca să-l găsească iar la gât, după câteva ore.

E singurul lucru pe care nu-l pierde.

Se joacă cu el, deja ca un tic, ca atunci când îţi răsuceşti o şuviţă de păr în jurul degetului. Îi atinge marginea cu unghia şi îl roteşte, atentă să nu-i permită să-i alunece pe deget.

L-a atins de sute de ori: când era singură, când era plictisită, când a văzut ceva frumos şi s-a gândit la Luc. Dar este prea încăpăţânată, iar el prea mândru, şi ea e hotărâtă să câştige runda.

S-a împotrivit pornirii de a-l pune pe deget timp de 14 ani.

Timp de 14 ani, el nu a venit.

A avut dreptate: este un joc. Alt fel de interdicţie, o versiune mai slabă a cedării.

Paisprezece ani.

Se simte singură şi e niţel beată şi se întreabă dacă va fi noaptea în care va ceda. Ar fi o cădere, însă înălţimea nu e chiar atât de mare. Poate, poate… Ca să-şi ocupe mâinile, decide să îşi mai ia ceva de băut.

Se duce la bar şi comandă un gin tonic, dar bărbatul cu mască albă îi pune un pahar de şampanie în faţă. O petală de trandafir glazurată pluteşte printre bule, iar când întreabă, face semn spre o umbră dintr-un separeu îmbrăcat în catifea. Masca lui pare făcută din crenguţe, iar frunzele sunt un cadru perfect pentru ochi perfecţi.

Iar Addie zâmbeşte când îl vede.

Ar minţi dacă ar spune că simte altceva decât uşurare. O povară luată de pe umeri. O respiraţie.

— Eu câştig, zice ea, aşezându-se în separeu.

Chiar dacă el a cedat primul, ochii lui ard de izbândă.

— Cum aşa?

— Nu te-am chemat, şi totuşi ai venit.

El ridică bărbia, vrând să exprime dispreţul.

— Presupui că sunt aici pentru tine.

— Am uitat, spune ea, adoptându-i cadenţa subtilă. Sunt

atât de mulţi oameni iritanţi în jur pe care să-i debarasezi de suflete…

Un zâmbet sec mişcă buzele perfecte ale lui Luc.

— Adeline, îţi jur că puţini sunt la fel de iritanţi ca tine.

— Puţini? Va trebui să mă străduiesc mai mult, îl tachinează ea.

El ridică un pahar şi îl înclină spre bar.

— Ideea e că tu ai venit la mine. Locul ăsta îmi aparţine.

Addie se uită în jur şi, dintr-odată, i se pare evident.

Semnele sunt peste tot.

Îşi dă seama, pentru prima dată, că îngerul de deasupra barului nu are aripi. Că buclele din jurul feţei îi sunt negre. Că acel cerc pe care-l luase drept aureolă ar putea fi luna.

Se întreabă dacă asta a atras-o aici, încă din prima clipă.

Dacă ea şi Luc sunt ca nişte magneţi.

Dacă şi-au dat târcoale atâta vreme, că acum împărtăşesc aceeaşi orbită.

Aceste cluburi vor deveni un hobby pentru el. Le va planta într-o duzină de oraşe, le va îngriji ca pe nişte grădini şi le va sălbătici.

La fel de multe ca bisericile, va spune, şi de două ori mai îndrăgite.

La multă vreme după zilele Prohibiţiei, vor prospera în continuare, servind multe gusturi, iar ea se va întreba dacă energia este cea care-l animă sau dacă sunt locuri potrivite pentru congregaţii de suflete. Locuri de tras cu ochiul, de convins, de promis. Într-un fel, potrivite şi pentru rugăciune, deşi de altă sorginte.

— Deci, vezi tu, poate că *eu* câştig, zice Luc.

Addie clatină din cap.

— Este o întâmplare. Nu te-am chemat.

El zâmbeşte, iar privirea îi cade pe inelul lipit de pielea ei.

— Îţi cunosc sufletul. L-am simţit cedând.

— Dar n-am cedat.

— Nu, spune el. Dar eram sătul de aşteptare.

— Deci ţie ţi-a fost dor de *mine,* spune ea zâmbind, şi în ochii lui verzi apare o scânteie scurtă. O licărire de lumină.

— Viaţa e lungă, iar oamenii, insipizi. Tu eşti o companie

mai plăcută.

— Uiţi că şi *eu* sunt om.

— Adeline, spune el, cu o urmă de milă în voce. N-ai mai fost om din noaptea în care ne-am întâlnit. Nu vei mai fi niciodată.

Simte un val de căldură când îl aude. Nu mai este de plăcere, ci de furie.

— Ba sunt om, zice ea cu vocea strângându-i-se în jurul cuvintelor, de parcă ar fi numele ei.

— Te mişti printre ei ca o fantomă, spune el, cu fruntea lipindu-se de a ei, pentru că nu eşti una dintre ei. Nu poţi trăi ca ei. Nu poţi iubi ca ei. Nu le aparţii.

Gura lui pluteşte deasupra gurii ei, iar vocea lui devine o adiere.

— Îmi aparţii mie.

În gâtlejul lui se cuibăreşte tunetul.

— Locul tău e cu mine.

Iar când îl priveşte în ochi, vede o nouă nuanţă de verde şi ştie precis ce este. Culoarea unui om dezechilibrat. Pieptul lui se ridică şi coboară, parcă uman.

Iată un loc bun pentru cuţit.

— Aş prefera să fiu o fantomă.

Pentru prima dată, întunericul tresare. Se dă înapoi, ca umbrele în faţa luminii. Ochii lui pălesc de mânie şi iată-l pe zeul cunoscut, monstrul pe care a învăţat să îl înfrunte.

— Cum vrei, mormăie Luc, iar ea aşteaptă să se risipească în beznă, se pregăteşte pentru vidul brusc, atotcuprinzător, se aşteaptă să fie înghiţită şi scuipată de cealaltă parte a lumii.

Dar Luc nu dispare, şi nici ea.

Face semn din cap spre club.

— Du-te atunci, îi spune, du-te înapoi la ei.

Iar ea ar prefera să fi fost alungată. Dar se ridică, chiar dacă nu mai are chef de băutură, de dans, de altă companie.

Parcă ar păşi din lumina soarelui, camera umedă s-ar răci în jurul ei, iar el stă în separeul lui îmbrăcat în catifea, ea străbate noaptea mai departe, şi pentru prima dată simte

spaţiul dintre oameni şi ea însăşi şi îi este teamă că el are dreptate.

În final, ea este cea care pleacă.

A doua zi, barul clandestin este închis, iar Luc, plecat. Se trasează noi graniţe, se aşază piesele pe tablă, începe bătălia.

Nu-l va mai revedea până la război.

— IV —

New York City
29 iulie 2014

Metroul A o trezeşte pe Addie.

Deschide ochii chiar când luminile clipesc deasupra capului ei şi se sting, afundând vagonul în beznă. Panica îi străbate pieptul ca un curent, lumea de dincolo de geamuri se întunecă, dar mâna lui Henry o strânge pe a ei.

— Suntem în metrou, spune el, când luminile se aprind iar şi trenul îşi reia parcursul lent, şi ea îşi dă seama de asta când aude vocea prin staţie, că au ajuns înapoi în Brooklyn, că străbat ultima porţiune subterană şi că soarele este încă sus pe cer, în siguranţă, când coboară.

Merg pe jos înapoi la apartamentul lui Henry, somnoroşi, îşi spală sarea şi nisipul la duş, cad peste cearşafuri, cu părul ud răcindu-li-se pe piele. Carte se ghemuieşte la picioarele ei. Henry o trage spre el, iar patul este rece, el e cald, iar dacă nu este iubire, tot e suficient.

— Cinci minute, mormăie el în părul ei.

— Cinci minute, răspunde ea, cuvinte pe jumătate rugăminte, pe jumătate promisiune, şi se lipeşte de el.

Afară, soarele pluteşte peste clădiri.

Au încă timp.

Addie se trezeşte în beznă.

Când a închis ochii, soarele era încă sus. Acum camera este plină de umbre, iar cerul, o vânătaie de un indigo profund, dincolo de geam.

Henry doarme încă, dar camera este prea tăcută, prea liniştită şi pe Addie o cuprinde groaza când se ridică. Nu îi spune numele, nici măcar nu îl gândeşte când îşi ţine respiraţia, strecurându-se pe holul întunecos. Scanează

livingul, pregătită să îl vadă pe canapea, cu braţele lungi întinse pe speteaza capitonată.

Adeline.

Dar el nu e acolo.

Fireşte că nu e.

Au trecut aproape 30 de ani.

Nu vine. Iar Addie s-a săturat să îl aştepte.

Se întoarce în dormitor, unde-l vede pe Henry în picioare, cu părul ca un cuib de bucle negre, căutându-şi ochelarii sub perne.

— Îmi pare rău, zice el. Aş fi putut pune alarma. Deschide o geantă, îşi pune înăuntru un schimb de haine. Pot sta la Bea. Voi…

Dar Addie îl prinde de mână.

— Nu pleca.

Henry ezită.

— Eşti sigură?

Nu e sigură de nimic, dar a avut o zi atât de bună, încât nu vrea să-şi irosească noaptea, nu vrea să i-o dăruiască *lui.*

I-a luat deja destule.

În apartament nu este mâncare, aşa că ei se îmbracă şi se îndreaptă spre *Negustor,* şi se mişcă lent, parcă adormiţi, dezorientaţi de mersul pe întuneric, după ce-au stat foarte mult la soare. Totul capătă un aer improbabil, finalul perfect al unei zile perfecte.

Îi spun chelneriţei că sărbătoresc şi, când ea îi întreabă dacă este o zi de naştere sau o logodnă, Addie îşi ridică berea şi spune:

— O aniversare.

— Felicitări, spune chelneriţa. Câţi ani?

— Trei sute.

Henry se îneacă, chelneriţa râde, presupunând că-i vreo glumă de-ale lor. Addie doar zâmbeşte.

Începe un cântec, genul de melodie care se ridică deasupra zgomotului, iar ea îl trage pe Henry în picioare.

— Dansează cu mine, îi zice, şi Henry încearcă să-i spună că el nu dansează, chiar dacă era acolo, la A Patra Linie,

când s-au năpustit împreună pe ritmul muzicii, şi spune că e diferit, dar ea nu îl crede, pentru că vremurile se schimbă, dar toată lumea dansează, i-a văzut valsând şi dansând cadril, foxtrot şi jive, şi o duzină de alte dansuri, iar ea e sigură că se poate descurca măcar cu unul.

Îl trage printre mese, iar Henry nici măcar nu ştia că *Negustorul* are un ring de dans, dar iată-l, şi sunt singurii de pe el. Addie îi arată cum să ridice mâna, cum să se mişte cu ea, reflectându-i mişcările. Îi arată cum să conducă, să o răsucească, să se lase în jos. Îi arată unde să-şi pună mâinile, cum să simtă ritmul din şoldurile ei şi, pentru scurtă vreme, totul e perfect, uşor şi corect.

Se împleticesc, râzând, la bar, să-şi mai ia o băutură.

— Două beri, zice Henry, iar barmanul încuviinţează, pleacă, se întoarce peste un minut şi le pune băuturile pe bar.

Dar numai una este bere.

Cealaltă este şampanie, cu o petală de trandafir glazurată plutind în mijloc.

Addie simte că lumea se înclină spre tunelul întunecat.

Sub pahar se află un bilet, scris într-o franceză elegantă.

Pentru Adeline a mea.

— Hei, spune Henry, n-am comandat asta.

Barmanul arată spre capătul barului.

— Complimente din partea domnului de… începe el. Ha. Era acolo.

Inima lui Addie i se rostogoleşte în piept. Îl apucă pe Henry de mână.

— Trebuie să pleci.

— Ce? Stai…

Dar nu e timp. Îl trage spre uşă.

— Addie.

Luc nu îi poate vedea împreună, nu poate afla ce au descoperit…

— Addie.

Întoarce capul. Simte că lumea cedează în jurul ei.

Barul este încremenit.

Nu *gol,* nu, ci încă geme de oameni.

Dar niciunul nu se mişcă.

S-au oprit cu toţii în mijlocul pasului, al vorbei, al băuturii. Nu sunt tocmai încremeniţi, ci mai degrabă liniştiţi cu forţa. Marionete pe sfori. Muzica se aude încă – mai încet acum, dar este singurul sunet, cu excepţia respiraţiei inegale a lui Henry şi a inimii ei, care bate cu putere.

Şi a vocii care se ridică din întuneric.

— Adeline.

Lumea îşi ţine respiraţia, se reduce la ecoul moale al paşilor pe podeaua din lemn, la silueta care iese dintre umbre.

Treizeci de ani, şi iată-l, neschimbat, la fel cum nici ea nu s-a schimbat, cu aceleaşi bucle ca pana corbului, aceiaşi ochi de smarald, aceeaşi răsucire a gurii sale arcuite. Poartă o cămaşă neagră, cu mânecile rulate deasupra coatelor, o jachetă de costum agăţată de un deget peste umăr şi cealaltă mână vârâtă lejer în buzunarul pantalonilor.

Imaginea lejerităţii.

— Iubirea mea, spune el, arăţi bine.

Ceva se desprinde înăuntrul ei, la auzul vocii, aşa cum s-a întâmplat mereu. Ceva din interiorul ei se desface, se eliberează, fără uşurare. Pentru că a aşteptat, bineînţeles că a aşteptat, şi-a ţinut respiraţia cu groază, dar şi cu speranţă. Acum aerul îi iese repede din plămâni.

— Ce faci aici?

Luc are tupeul să pară jignit.

— Este aniversarea noastră. Cu siguranţă nu ai uitat.

— Au trecut 30 de ani.

— A cui e vina?

— Numai a ta.

Un zâmbet îi ridică buzele. Apoi privirea lui alunecă spre Henry.

— Cred că ar trebui să mă simt flatat de asemănare.

Addie nu muşcă momeala.

— El n-are niciun amestec. Trimite-l departe. Va uita.

Luc nu mai zâmbeşte.

— Te rog. Ne faci de râs pe amândoi. Le dă târcoale

încet, ca un tigru prăzii. De parcă nu mi-aş ţine socoteala târgurilor. Henry Strauss, atât de disperat să fie dorit. Vinde-ţi sufletul, ca să fii iubit. Ce pereche minunată sunteţi.

— Atunci dă-ne pace.

El ridică o sprânceană.

— Crezi că vreau să vă despart? Departe de mine gândul. Timpul se va ocupa de asta. Se uită la Henry. Tic, tac. Spune-mi, încă îţi numeri viaţa în zile sau ai început să foloseşti orele? Sau asta îngreunează lucrurile?

Addie se uită de la unul la altul, citind verdele triumfător din ochii lui Luc, culoarea care părăseşte faţa lui Henry.

Nu înţelege.

— Ah, Adeline.

Numele o trage înapoi.

— Oamenii trăiesc vieţi atât de scurte, nu-i aşa? Unii, *mult* mai scurte decât alţii. Savuraţi timpul care v-a rămas. Să ştii că a fost alegerea *lui.*

Cu asta, Luc se răsuceşte pe călcâie şi se topeşte în beznă.

După ce pleacă, barul se trezeşte din nou la viaţă. Zgomotul străbate spaţiul, iar Addie se uită la umbre până când se asigură că sunt goale.

Oamenii trăiesc vieţi atât de scurte.

Se întoarce spre Henry, care nu mai stă în spatele ei, ci s-a lăsat să cadă pe un scaun.

Unii, mult mai scurte decât alţii.

Are capul plecat. Cu o mână îşi ţine încheietura, acolo unde s-ar fi aflat ceasul. Unde, cumva, se află din nou. Ea este sigură că el nu şi l-a pus. Că nu îl purta.

Dar iată-l, sclipind în jurul încheieturii lui, ca o cătuşă.

A fost alegerea lui.

— Henry, zice ea îngenunchind în faţa lui.

— Am vrut să-ţi spun, murmură el.

Ea trage ceasul şi îi priveşte cadranul. Este de patru luni cu Henry şi, în tot acest timp, orarul s-a târât de la şase şi jumătate la zece şi jumătate. Patru luni şi patru ore mai aproape de miezul nopţii, iar ea a crezut că va porni din

nou.

O viaţă, a zis, iar ea ştia că era o minciună.

Trebuia să fie.

Luc n-ar fi dăruit altui om la fel de multă vreme – nu după *ea.*

Ştia. Trebuie să fi ştiut. Dar a crezut că poate şi-a vândut sufletul pentru 50, pentru 30 sau chiar pentru zece – ar fi fost suficient.

Dar sunt doar 12 ore pe un ceas, doar 12 luni într-un an şi *doar n-a fost* atât de nesăbuit!

— Henry, cât ai cerut?

— Addie, o roagă el şi, pentru prima dată, numele ei sună ciudat pe buzele lui.

Este frânt. Se destramă.

— Cât? întreabă ea.

El tace multă vreme.

Apoi, în cele din urmă, îi spune adevărul.

— V —

New York City
4 septembrie 2013

Un băiat este sătul de inima lui stricată.

Sătul de creierul plin de furtuni.

Aşa că bea, până când nu mai simte piesele scrâşnindu-i în piept, până când nu mai aude tunetul bubuind în mintea lui. Bea când prietenii lui îi spun că va fi bine. Bea când îi spun că va trece. Bea până când sticla este goală, iar lumea devine neclară pe margini. Dar băutura nu-i uşurează durerea, aşa că pleacă, şi prietenii lui îl lasă.

La un moment dat, în drum spre casă, începe să plouă.

La un moment dat, îi sună telefonul şi el nu răspunde.

La un moment dat, sticla îi alunecă şi el se taie la mână.

La un moment dat, este în faţa clădirii în care locuieşte, se lasă pe trepte şi îşi lipeşte palmele de ochi, spunându-şi că nu e decât o furtună.

De data asta, nu pare să treacă. De data asta, norii nu se rup, nu e nicio lumină la orizont, iar tunetul din mintea lui este foarte puternic! Aşa că ia câteva dintre pilulele surorii lui, acele umbreluţe roz, dar furtuna tot nu se potoleşte, aşa că ia şi câteva dintre pastilele lui.

Se sprijină de scările ude de ploaie, priveşte locul în care acoperişul întâlneşte cerul şi se întreabă, nu pentru prima dată, câţi paşi ar fi de acolo până la margine.

Nu e sigur când hotărăşte să sară.

Poate că nu hotărăşte.

Poate decide să intre şi apoi să urce, şi când ajunge la uşa lui, să urce mai departe, şi când ajunge la ultima uşă, să iasă pe acoperiş, şi, la un moment dat, stând în mijlocul ploii torenţiale, decide că nu mai vrea să hotărască nimic.

Vede o cale dreaptă. O întindere de asfalt pustiu, nimic

altceva decât paşi între el şi margine. Pilulele îşi fac efectul, oblojind durerea şi lăsând în urmă o liniște de bumbac, care i se pare mai rea. Ochii i se închid. Îşi simte membrele grele.

Este doar o furtună, îşi spune el, dar este obosit să caute adăpost.

Este doar o furtună, dar îşi aşteaptă rândul şi altele.

Este doar o furtună, doar o furtună – dar în noaptea asta este prea mult, iar el nu este suficient, deci traversează acoperişul, nu încetineşte până când nu vede partea cealaltă, nu se opreşte până când vârfurile pantofilor nu ating aerul.

Acolo îl găseşte străinul.

Acolo îi face întunericul oferta.

Nu pentru o viaţă – ci pentru un an.

Va fi uşor să privească înapoi şi să se întrebe cum de o făcuse, cum de renunţase la atât de mult pentru atât de puţin. Dar, pe moment, cu pantofii deja la liziera nopţii, adevărul simplu este că şi-ar fi vândut sufletul pe mai puţin, şi-ar fi dat toată viaţa pentru o zi – o oră, un minut, o clipă – de pace.

Să-şi amorţească durerea din piept.

Să-şi liniştească furtuna din minte.

Este atât de sătul să sufere, să fie rănit. De aceea, când străinul îi întinde mâna şi se oferă să îl tragă de pe margine, Henry nu ezită.

Doar spune *da.*

— VI —

New York City
29 iulie 2014

Acum totul are sens.

El are sens.

Băiatul care nu poate sta liniştit, nu poate irosi timpul, nu poate renunţa la nimic. Care scrie fiecare cuvânt pe care-l spune ea, ca să aibă ceva după ce el nu va mai fi, care nu vrea să irosească nicio zi, pentru că nu mai are atât de multe.

Băiatul de care se îndrăgosteşte.

Băiatul care, în curând, nu va mai fi.

— Cum? întreabă ea. Cum ai putut să renunţi la atâtea pentru atât de puţin?

Henry ridică privirea spre ea, cu chipul golit de expresie.

— În clipa aceea, zice el, aş fi renunţat pentru mai puţin.

Un an. Cândva, i se păruse atât de mult!

Acum nu mai are timp.

Un an care aproape s-a scurs, iar ea vede doar curbura zâmbetului lui Luc, culoarea triumfătoare din ochii lui. Nu erau nici isteţi, nici norocoşi, nici subtili. Ştia, fireşte că ştia, şi a lăsat să se ajungă aici.

A lăsat-o să cadă.

— Addie, te rog, spune Henry, dar ea s-a ridicat deja şi traversează barul.

El încearcă să o prindă de mână, dar e prea târziu.

A ajuns deja prea departe.

A plecat.

Trei sute de ani. A supravieţuit trei sute de ani, iar în acele secole au fost atât de multe ori în care pământul a cedat, momente în care cu greu şi-a recăpătat echilibrul şi

respiraţia. Când lumea a părăsit-o, simţindu-se pierdută, distrusă, lipsită de speranţă.

Stând în faţa casei părinteşti, în noaptea târgului.

Pe docurile din Paris, unde a învăţat cât valorează un trup.

Remy, punându-i monedele în palmă.

Udă până la oase, lângă ciotul stejarului plantat pentru Estele.

Acum însă Addie nu e nici pierdută, nici distrusă, nici lipsită de speranţă.

Este *furioasă.*

Îşi vâră mâna în buzunar şi fireşte că inelul este acolo. Este mereu acolo. Fire de nisip cad de pe suprafaţa netedă, când Addie şi-l pune pe deget.

Au trecut 30 de ani de când l-a purtat ultima dată, dar îi vine perfect.

Simte vântul, ca o respiraţie rece în spate, şi se întoarce, aşteptându-se să îl vadă pe Luc.

Dar strada este goală – goală de umbre, de promisiuni, de zei.

Îşi răsuceşte inelul pe deget.

Nimic.

— Arată-te! strigă ea pe stradă.

Se întorc capete, dar lui Addie nu îi pasă. Vor uita de ea curând şi, chiar dacă nu ar fi o stafie, este New York, un loc imun la acţiunile străinilor pe străzi.

— La naiba! exclamă ea.

Îşi smulge inelul de pe deget şi îl aruncă, îl aude săltând şi rostogolindu-se. Apoi zgomotele se resorb. Cel mai apropiat stâlp de iluminat licăreşte şi din întuneric se desprinde o voce.

— După toţi anii ăştia, tot ai o fire năvalnică.

Ceva îi atinge gâtul, apoi un fir argintiu, subţire ca roua, cel care s-a rupt cu atâta vreme în urmă, îi străluceşte pe claviculă.

Degetele lui Luc îi mângâie pielea.

— Ţi-a fost dor de mine?

Se întoarce să îl împingă, dar mâinile ei trec prin el. E în

spatele ei. Când încearcă a doua oară, este solid ca o stâncă.

— Eliberează-l, se răsteşte ea lovindu-l în piept, dar pumnul ei abia dacă atinge pieptul cămăşii lui, înainte ca el să o prindă de încheietura mâinii.

— Cine eşti tu să-mi dai ordine, Adeline?

Încearcă să se desprindă, însă strânsoarea e de piatră.

— Ştii, spune el aproape nonşalant, cândva implorai, te lipeai de pământul ud al pădurii şi mă rugai să intervin.

— Vrei să implor? Bine. Te implor. Te rog. Eliberează-l.

El face un pas înainte, obligând-o să dea înapoi.

— Henry a încheiat târgul.

— Nu a ştiut…

— Ei ştiu mereu, spune Luc. Doar că nu vor să accepte preţul. Sufletul e lucrul cel mai uşor de vândut. *Timpul* este cel pe care nu-l ia nimeni în considerare.

— Luc, te rog.

Ochii lui sclipesc, nu de răutate, nici de triumf, ci de putere. Este nuanţa celor care ştiu că deţin controlul.

— De ce aş face-o? întreabă el.

Addie are o duzină de răspunsuri, dar se chinuieşte să găsească formularea potrivită, cuvintele care l-ar putea convinge, însă Luc îi atinge bărbia, iar ea se aşteaptă să îi spună aceleaşi replici vechi de când lumea, să o ironizeze sau să-i ceară sufletul, dar el nu face asta.

— Petrece noaptea cu mine, spune el. Mâine. Să avem o aniversare *corectă.* Dă-mi asta şi mă voi gândi dacă-l eliberez pe domnul Strauss de obligaţiile sale. Asta dacă mă poţi convinge.

Este o minciună.

E o capcană, dar Addie nu are de ales.

— Accept, spune ea, şi întunericul zâmbeşte, apoi se dizolvă în jurul ei.

Ea stă în picioare pe trotuar, singură, până când inima i se linişteşte, şi apoi intră iar în *Negustor.*

Dar Henry nu mai e.

Îl găseşte acasă, stând pe întuneric.

Stă pe marginea patului, unde aşternuturile sunt încă dezordonate după somnul lor de după-amiază. El priveşte în depărtare, aşa cum a făcut şi în noaptea aceea, pe acoperiş, după artificii.

Addie îşi dă seama că îl va pierde, aşa cum a pierdut pe toată lumea.

Şi nu ştie dacă mai poate să suporte – nu de data asta.

N-a pierdut destul?

— Îmi pare rău, şopteşte el, când ea se apropie. Îmi pare atât de rău.

Ea îşi trece degetele prin părul lui.

— De ce nu mi-ai zis?

Henry tace un moment, apoi spune:

— Cum te îndrepţi spre sfârşitul lumii? Se uită la ea. Voiam să simt fiecare pas.

Un oftat întretăiat.

— Când eram la facultate, unchiul meu a avut cancer, în fază terminală. Doctorii i-au dat câteva luni, iar el a spus tuturor, şi ştii ce s-a întâmplat? Ei n-au putut îndura. Erau atât de copleşiţi de suferinţa lor, că l-au jelit înainte să moară. Nu ai cum să uiţi că ştii că moare cineva. Distruge orice normalitate şi lasă în locul ei ceva greşit şi putred. Îmi pare rău, Addie. Nu am vrut să mă priveşti aşa.

Ea se urcă în pat şi îl trage lângă ea.

— Îmi pare rău, repetă el blând, ca o rugăciune.

Zac acolo, faţă în faţă, cu degetele împletite.

— Îmi pare rău.

Addie se obligă să întrebe:

— Cât ţi-a mai rămas?

Henry înghite în sec.

— O lună.

Cuvintele sunt ca o lovitură într-un loc deja sensibil.

— Ceva mai mult. 36 de zile.

— A trecut de miezul nopţii, şopteşte Addie.

— Atunci, 35.

Ea îl strânge mai tare şi o strânge şi el, şi se ţin de mână până când doare, de parcă în orice clipă ar putea încerca cineva să îi despartă sau de parcă unul din ei ar putea

aluneca şi dispărea.

— VII —

Franţa sub ocupaţie
23 noiembrie 1944

Spatele ei loveşte zidul din piatră.

Celula se închide, iar soldaţii germani râd dincolo de gratii, când Addie cade pe podea, scuipând sânge.

Câţiva bărbaţi se înghesuie într-un colţ, murmurând. Măcar nu par să le pese că este femeie. Germanii au observat. Deşi au prins-o purtând pantaloni şi haină, deşi avea părul strâns la spate, şi-a dat seama după cum o priveau că ştiau că este femeie. Le-a spus într-o duzină de limbi ce le va face, dacă se apropie de ea, dar ei au râs şi au bătut-o până nu a mai mişcat.

Ridică-te, îi spune ea trupului care o doare.

Sus, le spune oaselor sale obosite.

Addie se ridică în picioare, se împleticeşte spre partea din faţă a celulei. Apucă oţelul îngheţat cu mâinile, trage de el până când îi urlă muşchii, până când gratiile gem, dar nu se mişcă. Trage de şuruburi până îi sângerează degetele şi un soldat loveşte gratiile cu mâna şi o ameninţă că o va folosi ca lemn de foc.

E atât de proastă…

Foarte proastă, fiindcă a crezut că va merge. A crezut că a fi invizibilă o va face să fie uitată, că ar proteja-o aici.

Ar fi trebuit să rămână în Boston, unde nu trebuia să-şi facă griji decât pentru raţiile de război şi frigul iernii. N-ar fi trebuit să se întoarcă. A fost vorba despre onoare stupidă şi mândrie încăpăţânată. În războiul anterior, fugise dincolo de Atlantic, în loc să înfrunte pericolul de acasă. Cumva, în ciuda tuturor, Franţa va fi mereu acasă.

Cumva, hotărâse că va da o mână de ajutor. Nu oficial, fireşte, însă secretele nu au stăpân. Pot fi atinse, vândute,

de oricine – chiar şi de o fantomă.

Doar că trebuia să se ferească să fie prinsă.

Trei ani de purtat secrete prin Franţa sub ocupaţie.

Trei ani, ca să ajungă aici.

Într-o închisoare de lângă Orleans.

Nu contează că vor uita chipul ei. Nu contează, pentru că soldaţilor nu le pasă dacă-şi amintesc. Aici toate chipurile sunt străine şi fără nume şi, dacă nu scapă, va dispărea.

Addie cade lângă zidul îngheţat şi îşi trage mai aproape jacheta zdrenţuită. Închide ochii. Nu se roagă, nu tocmai, dar se gândeşte la el. Poate chiar îşi doreşte să fie vară – o noapte de iulie când el ar găsi-o din proprie iniţiativă.

Soldaţii au percheziţionat-o dur şi i-au luat tot ce ar fi putut folosi să îi rănească sau să evadeze. Au şi inelul. Au rupt şnurul din piele de care atârna şi l-au aruncat.

Şi totuşi, când caută prin haine, e încă acolo, aşteptând ca o monedă într-o cută de buzunar. Este recunoscătoare că nu pare să-l poată pierde. Îl duce la deget.

Pentru o secundă, ezită. A avut 29 de ani inelul, cu tot ce înseamnă el.

În 29 de ani nu l-a folosit.

Dar acum, chiar şi satisfacţia arogantă a lui Luc ar fi mai bună decât o eternitate într-o celulă sau mai rău.

Dacă vine.

Cuvintele sunt o şoaptă în mintea ei. O teamă de care nu poate scăpa. Chicago i se ridică în gâtlej precum fierea.

Furia din pieptul ei. Veninul din ochii lui.

Aş *prefera să fiu o fantomă.*

Greşise.

Nu vrea să fie genul ăsta de fantomă.

Aşa că, pentru prima dată timp de secole, Addie se roagă.

Îşi pune inelul din lemn pe deget, îşi ţine respiraţia, se aşteaptă să simtă ceva, o mişcare a magiei, o pală de vânt.

Dar nu se întâmplă nimic.

Nimic, iar ea se întreabă dacă, după tot acest timp, a fost doar un truc, doar o cale de a-i da speranţe, doar pentru a o lăsa baltă, doar-doar s-or spulbera.

Are deja înjurătura pregătită pe buze, când simte adierea – nu muşcătoare, ci călduţă, traversând celula, purtând parfumul îndepărtat al verii.

Oamenii nu mai vorbesc.

Cad în colţul lor, treji, dar inerţi, privind în gol, parcă surprinşi în mijlocul unei idei. Dincolo de celulă, cizmele soldaţilor nu mai răsună pe piatră, iar vocile germanilor cad ca o pietricică într-o fântână.

Lumea se linişteşte, e imposibil de calmă.

Singurul sunet este atingerea moale, aproape ritmică a degetelor pe gratii.

Nu l-a mai văzut din Chicago.

— Ah, Adeline, zice el, cu mâna mângâind gratiile îngheţate. În ce hal eşti.

Ea reuşeşte să râdă scurt, dureros.

— Nemurirea dă naştere unei toleranţe ridicate la risc.

— *Sunt* lucruri mai rele decât moartea, spune el, de parcă ea nu ar şti asta deja.

El priveşte în jur, dispreţuitor.

— Războaie, mormăie el.

— Spune-mi că nu-i ajuţi.

Luc aproape că pare ofensat.

— Până şi *eu* am limite.

— Cândva, mi te-ai lăudat cu succesele lui Napoleon.

— Există ambiţie şi există maliţie. Şi oricât mi-ar plăcea să îmi etalez reuşitele din trecut, acum viaţa ta este importantă. Cum plănuieşti să ieşi din asta?

Ea ştie ce vrea el să facă. Vrea să-l *implore.* De parcă n-ar fi fost suficient că şi-a pus inelul. De parcă el n-ar fi câştigat deja această rundă şi acest joc. Stomacul i se face ghem, iar coastele rănite o dor, şi îi e atât de sete, că ar plânge doar ca să aibă ceva de băut. Dar nu se poate convinge să cedeze.

— Mă cunoşti, spune ea zâmbind obosită. Găsesc mereu o cale.

Luc oftează.

— Cum vrei, zice el întorcându-se.

Şi e prea mult. Ea nu poate suporta gândul că ar lăsa-o

singură aici.

— Aşteaptă, strigă disperată, împingând gratiile – dar găseşte lacătul descuiat şi uşa se deschide sub greutatea ei.

Luc priveşte peste umăr şi aproape zâmbeşte, întorcându-se spre ea cât să-i ofere mâna. Ea se împleticeşte afară din celulă, liberă, în braţele lui. Pentru o clipă, e doar o îmbrăţişare, iar el este solid şi cald, înconjurând-o în beznă, şi i-ar fi uşor să creadă că e adevărat, că e uman, că e acasă.

Dar apoi lumea se crapă şi umbrele îi înghit pe de-a întregul.

Închisoarea cedează în faţa neantului, a negrului, a întunericului sălbatic. Când se risipeşte, e din nou în Boston, unde soarele abia începe să apună, şi îi vine să sărute pământul de uşurare. Îşi strânge jacheta pe lângă corp şi porneşte, cu picioarele tremurând, cu inelul încă pe deget. L-a chemat şi a venit. A cerut şi i s-a răspuns. Şi ştie că el se va folosi de asta, dar acum nu îi pasă.

Nu vrea să fie singură.

Dar când ridică privirea, să îi mulţumească, el a dispărut deja.

— VIII —

New York City
30 iulie 2014

Henry se ţine după ea prin apartament, cât se pregăteşte.

— De ce ai fi de acord cu aşa ceva? întreabă el.

Pentru că ea cunoaşte întunericul mai bine decât oricine, îi cunoaşte mintea, ba chiar şi inima.

— Pentru că nu vreau să te pierd, spune Addie prinzându-şi părul.

Henry pare obosit, stors de puteri.

— E prea târziu, spune el.

Dar nu e prea târziu.

Nu încă.

Addie bagă mâna în buzunar şi simte inelul la locul lui, aşteptând, cu lemnul cald de la apropierea de trupul ei. Îl scoate, dar Henry o prinde de mână.

— Nu face asta, o roagă.

— Vrei să mori? întreabă ea, şi cuvintele ei despică încăperea.

El se retrage puţin.

— Nu. Dar am făcut o alegere, Addie.

— Ai făcut o greşeală.

— Am făcut *un târg,* spune el. Şi îmi pare rău. Foarte rău. Nu am cerut mai mult timp. Îmi pare rău că nu ţi-am spus mai repede. Dar aşa stau lucrurile.

Addie clatină din cap.

— Poate că tu eşti împăcat cu asta, Henry, însă eu, nu.

— Nu va merge. Nu poţi discuta raţional cu el.

Addie se desprinde din strânsoare.

— Vreau să încerc, spune ea, strecurându-şi inelul pe deget.

Niciun şuvoi de întuneric.

Doar tăcere, o linişte goală, şi apoi…

O bătaie în uşă.

Addie se bucură că el nu s-a invitat înăuntru. Dar Henry stă între ea şi uşă, cu mâinile fixate pe pereţii holului îngust. Nu se mişcă. Privirea lui o imploră. Addie se întinde să îi ia faţa în mâini.

— Vreau să ai încredere în mine, spune ea.

Ceva se frânge în el. O mână cade.

Ea îl sărută, apoi se strecoară pe lângă el şi deschide uşa întunericului.

— Adeline.

Luc ar trebui să arate nepotrivit pe coridor, însă nu e niciodată cazul.

Luminile de pe pereţi au pălit puţin, s-au domolit într-un gălbui care aureolează buclele negre din jurul feţei lui şi îi surprinde urmele de auriu din ochii verzi.

E îmbrăcat în negru, pantaloni croiţi pe măsură şi o cămaşă încheiată până la gât, cu mânecile suflecate deasupra coatelor. Prin cravata din mătase şi-a trecut o agrafă de smarald.

Este prea cald pentru ţinută, însă Luc nu pare afectat. Căldura, ca şi ploaia, ca lumea însăşi, nu pare să îl poată atinge.

Nu îi spune că este frumoasă.

Nu îi spune nimic.

Se întoarce doar şi aşteaptă ca ea să îl urmeze.

Ea păşeşte pe hol, cu privirea la Henry. Îi face cu ochiul.

Addie ar fi trebuit să se oprească.

Să se întoarcă, să-l lase pe Henry să o tragă înapoi. Să închidă amândoi uşa, să-i pună zăvor împotriva întunericului.

Dar n-au făcut-o.

Nu o fac.

Addie priveşte peste umăr la Henry, care stă în cadrul uşii, cu un nor pe chip. Îşi doreşte ca el să închidă uşa, dar el nu o închide, şi ea n-are de ales decât să plece şi să-l urmeze pe Luc, sub ochii lui Henry.

Jos, el îi ţine uşa clădirii, dar Addie se opreşte. Se uită la prag. Întunericul se răsuceşte în cadrul uşii, sclipeşte între ei şi treptele care coboară în stradă.

Nu are încredere în umbre, nu vede unde duc, şi ultimul lucru de care are nevoie este ca Luc să o ducă în vreun ţinut îndepărtat şi întunecos.

— Am nişte condiţii, spune ea.

— Da?

— Nu plec din oraş, arată ea din cap spre uşă. Şi nu merg pe-acolo.

— Prin uşă?

— Prin întuneric.

Luc ridică din sprâncene.

— Nu ai încredere în mine?

— Niciodată, spune ea. N-are sens să încep acum.

Luc râde, uşor, fără zgomot, şi iese afară să facă semn unui taxi. Câteva secunde mai târziu, o limuzină neagră, elegantă, opreşte lângă ei. El îi întinde mâna să o ajute să urce. Ea nu o acceptă.

Nu îi oferă şoferului o adresă.

Şoferul nu o cere.

Când Addie întreabă încotro au pornit, Luc nu răspunde.

Curând, trec peste podul Manhattan.

Tăcerea dintre ei ar trebui să fie stânjenitoare. Conversaţia şovăitoare a unor foşti iubiţi, care au petrecut despărţiţi prea multă vreme, şi totuşi nu îndeajuns să fi uitat ceva.

Ce înseamnă 30 de ani pe lângă 300?

Dar e o tăcere născută din strategie.

Tăcerea unui joc de şah bine jucat.

De data asta, Addie trebuie să câştige.

— IX —

Los Angeles, California
7 aprilie 1952

— Doamne, ce frumoasă eşti, zice Max ridicând paharul.

Addie roşeşte, cu ochii la martini.

S-au întâlnit pe Wilshire[45] în dimineaţa aceea, când aşternuturile lui încă se simţeau pe pielea ei. Ea era pe trotuar, în rochia lui preferată, de culoarea vinului, şi când a ieşit să-şi facă plimbarea matinală s-a oprit şi a întrebat-o dacă poate îndrăzni să se plimbe cu ea, indiferent încotro mergea, şi când au ajuns acolo, la o clădire frumoasă, aleasă întâmplător, el i-a sărutat mâna şi i-a spus la revedere, dar nu a plecat, şi nici ea. Şi-au petrecut ziua împreună, de la o ceainărie într-un parc la muzeul de artă, găsind pretexte să se bucure mai departe de compania reciprocă.

Când ea i-a spus că este cea mai frumoasă zi de naştere de multă vreme, el a clipit spre ea, şocat de ideea că o fată ca ea ar fi singură, şi iată-i bând martini la Roosevelt.

(Nu este ziua ei, bineînţeles, şi nu e sigură de ce i-a zis aşa ceva. Poate ca să vadă cum reacţionează. Poate fiindcă se plictiseşte până şi ea să retrăiască aceeaşi noapte.)

— Ai cunoscut vreodată pe cineva, spune el, şi să simţi că îl ştii de secole?

Addie zâmbeşte.

Spune mereu aceleaşi lucruri, dar de fiecare dată aşa simte. Ea se joacă cu şnurul de argint de la gât. Inelul din lemn e ascuns în decolteul rochiei. Nu pare să poată scăpa de acest tic.

Un chelner apare lângă ea, cu o sticlă de şampanie.

— Ce-i asta? întreabă ea.

[45] Bulevard din Los Angeles (n. trad.).

— Pentru sărbătorită, într-o seară specială, spune Max bucuros. Şi pentru domnul norocos care are şansa de a o petrece în compania ei.

Ea admiră bulele care se ridică în pahar şi ştie, înainte să ia o înghiţitură, că e ce trebuie: şampanie veche, scumpă. Ştie că Max îşi permite cu uşurinţă acest lux.

Este sculptor – Addie a avut mereu o slăbiciune pentru artele frumoase – şi este talentat, însă departe de a muri de foame. Spre deosebire de mulţi artişti cu care a fost ea, el are bani, iar fondurile familiei sale sunt suficient de solide să ţină piept războaielor şi anilor dificili dintre ele.

El ridică paharul, însă o umbră se lungeşte peste masa lor.

Presupune că e chelnerul, dar Max ridică privirea şi se încruntă.

— Pot să vă ajut?

Addie aude o voce din mătase şi fum.

— Cred că da, mulţumesc.

Este Luc, îmbrăcat într-un costum negru, elegant. Este frumos. Este mereu frumos.

— Bună, draga mea.

Încruntarea lui Max se adânceşte.

— Vă cunoaşteţi?

— Nu, zice ea, însă Luc spune „Da” în acelaşi timp, şi nu e corect, fiindcă vocea lui rămâne, iar a ei, nu. Este un vechi prieten, mormăie ea. Dar…

Din nou, el o întrerupe.

— Dar nu ne-am văzut de ceva vreme, aşa că, dacă eşti drăguţ…

Max se zbârleşte.

— Este o impertinenţă…

— *Pleacă.*

Un singur cuvânt, dar aerul freamătă de forţa lui, iar cele două silabe se înfăşoară în jurul partenerului ei ca un tifon. Max renunţă. Iritarea lui dispare, ochii lui par sticloşi când se ridică de la masă şi pleacă. Nici nu priveşte înapoi.

— La naiba, înjură ea, lăsându-se în scaun. De ce eşti atât de ticălos?

Luc se aşază pe scaunul liber şi ia sticla de şampanie, umplând din nou paharele.

— Ziua ta este în martie.

— Când ai vârsta mea, sărbătoreşti cât de des vrei, spune ea.

— De cât timp eşti cu el?

— De două luni. Nu-i aşa rău, soarbe ea din băutură. Se îndrăgosteşte zilnic de mine.

— Şi te uită în fiecare noapte.

Cuvintele muşcă, dar nu atât de adânc ca altă dată.

— Măcar îmi ţine companie.

Ochii lui de smarald îi mângâie pielea.

— Şi eu ţi-aş ţine, dacă ai dori, spune el.

Ea îşi simte obrajii încălzindu-se.

Nu vrea ca el să afle că i-a fost dor de el. Că s-a gândit la el cum se gândea la străinul ei, singură în pat, noaptea. Că s-a gândit la el de fiecare dată când îşi făcea de lucru cu inelul de la gât, dar şi când nu.

— Păi, spune ea, terminându-şi băutura, mi-ai alungat partenerul. Ce poţi să faci este să-i iei locul.

Verdele din ochii lui se întoarce, mai strălucitor chiar.

— Haide, zice el trăgând-o în picioare. Noaptea abia începe şi putem mai mult.

Clubul Cicada este plin de viaţă.

Candelabre art deco atârnă până jos, strălucind pe tavanul lustruit. Un covor roşu şi scări care urcă în spirală spre locurile de la balcon. Mese acoperite cu pânză şi un ring de dans lucios, în faţa unei scene joase.

Ajung chiar când termină de cântat o trupă de suflători – trompetele şi saxofonul se revarsă în club. Locul e plin ochi, şi totuşi, când Luc o trage prin mulţime, în faţă e o masă liberă. Cea mai bună.

Se aşază şi apare un chelner, cu două pahare de martini pe o tavă. Se gândeşte la acea primă cină pe care au servit-o în casa marchizului, cu secole în urmă, când masa fusese gata înainte ca ea să accepte invitaţia, şi se întreabă dacă Luc a plănuit totul dinainte sau dacă lumea pur şi simplu îi

îndeplineşte dorinţele.

Publicul izbucneşte în urale, când un nou artist urcă pe scenă.

Este un tip subţire, cu o faţă îngustă şi sprâncene care se arcuiesc sub o pălărie din fetru cenuşiu.

Luc îl priveşte cu mândria posesiunii.

— Cum îl cheamă? întreabă ea.

— Sinatra, răspunde el, când se aude orchestra şi omul începe să cânte.

Este o melodie gângurită, dulce şi netedă, care umple încăperea. Addie ascultă, fermecată, şi apoi bărbaţii şi femeile încep să se ridice de pe scaune şi să păşească pe ring.

— Dansează cu mine, zice Addie ridicându-se.

Luc o priveşte, dar nu se ridică.

— Max ar fi dansat cu mine.

Se aşteaptă să o refuze, dar Luc se ridică, o ia de mână şi o duce pe ring.

Ea crede că va fi rigid, neînduplecat, însă Luc are graţia fluidă a vântului care se grăbeşte peste câmpurile de grâu, a furtunilor care se rostogolesc pe cerurile de vară.

Încearcă să-şi amintească un alt moment în care au fost atât de aproape, dar nu poate.

Mereu au stat la distanţă.

Acum spaţiul dintre ei se prăbuşeşte.

Trupul lui îl învăluie pe al ei ca o pătură, ca o adiere, ca noaptea însăşi. Dar în seara asta nu îl simte ca pe ceva din umbră şi fum. Braţele lui sunt solide pe pielea ei. Vocea lui îl alunecă prin păr.

— Chiar dacă toţi cei pe care i-ai cunoscut şi-ar aminti, spune Luc, tot eu te-aş cunoaşte cel mai bine.

Ea îi caută faţa.

— Eu te cunosc?

El îşi apleacă fruntea spre a ei.

— Eşti singura care mă cunoaşte.

Trupurile lor se lipesc, unul croit perfect pentru celălalt.

Umărul lui pentru obrazul ei.

Mâinile lui pentru talia ei.

Vocea lui, pentru locurile adânci din ea, când spune:

— Te doresc, şi din nou: Te-am dorit mereu.

Luc o priveşte, cu ochii verzi întunecaţi de plăcere, şi Addie se luptă să reziste.

— Mă doreşti ca pe un premiu, spune ea. Ca pe o mâncare sau ca pe un pahar cu vin. Ceva ce poate fi consumat.

El îşi pleacă fruntea, îşi apasă buzele pe clavicula ei.

— E atât de rău?

Ea îşi înăbuşe un fior când el îi sărută gâtul.

— E chiar atât de rău… gura lui îi atinge maxilarul… să fii savurată? Respiraţia lui îi mângâie urechea. Să se bucure cineva de tine?

Gura lui pluteşte lângă a ei, iar buzele lui sunt croite pentru ale ei.

Nu va şti niciodată sigur ce s-a întâmplat mai întâi. Dacă ea l-a sărutat sau el a sărutat-o, cine a început, cine a răspuns. Va şti doar că existase un spaţiu între ei, care a dispărut. S-a mai gândit şi înainte să îl sărute pe Luc, fireşte, când era doar un produs al imaginaţiei, şi apoi, când a devenit mai mult. Dar, în toate închipuirile sale, el îi luase gura ca pe un premiu. Aşa o sărutase în noaptea în care se cunoscuseră, când pecetluise înţelegerea lor cu sângele de pe buzele ei. Aşa crezuse ea că ar săruta el.

Dar acum el o sărută ca şi cum ar gusta otravă.

Precaut, cercetător, aproape cu teamă.

Doar când ea îi răspunde îşi adânceşte căutarea, cu dinţii alunecându-i pe buza ei de jos, cu greutatea şi căldura trupului apăsându-l pe al ei.

Are gust de aer de noapte, apăsător din cauza furtunilor de vară. De fum de lemn, un iz mai vag, de foc care se stinge pe întuneric. Are gust de pădure şi, cumva, de acasă.

Întunericul o învăluie, îi învăluie pe amândoi, şi clubul Cicada dispare. Muzica joasă şi melodia gângurită sunt înlocuite de vidul apăsător, de vântul care şuieră, de inimile care bat cu putere, şi Addie cade la infinit, într-un singur pas în spate – şi apoi picioarele ei găsesc podeaua din marmură netedă a unei camere de hotel, şi Luc e acolo,

îndemnând-o, şi ea e acolo, trăgându-l lângă cel mai apropiat perete.

Braţele lui se ridică în jurul ei, formând o colivie largă, deschisă.

Ar putea să o frângă, dacă ar vrea.

Dar nu încearcă.

El o sărută iar, şi de data asta nu mai testează otrava. De data asta, nici urmă de precauţie, de retragere. Sărutul este brusc, puternic, adânc, îi răpeşte aerul şi gândurile, lăsând doar foame, şi, pentru o clipă, Addie simte întunericul căscat, îl simte deschizându-se în jurul ei, chiar dacă pământul e încă acolo.

A sărutat mulţi oameni. Dar nimeni nu va săruta vreodată ca el. Diferenţa nu constă în aspecte tehnice. Gura lui nu e mai potrivită. E vorba doar despre felul în care el şi-o foloseşte.

Este diferenţa dintre o piersică necoaptă şi prima muşcătură din fructul copt la soare.

Diferenţa dintre a vedea numai în alb şi negru şi o viaţă în culori.

Prima dată e un fel de luptă, în care niciunul nu lasă garda jos, ci fiecare vrea să găsească sclipirea unei lame ascunse, care caută carnea.

Când se prăbuşesc, în sfârşit, o fac cu forţa trupurilor ţinute prea multă vreme despărţite.

Este o luptă între aşternuturi.

Dimineaţa, camera este numai semne ale războiului lor.

— A trecut multă vreme de când n-am mai vrut să plec, spune el.

Ea priveşte spre geam, spre prima geană de lumină.

— Nu pleca, atunci.

— Trebuie, zice el. Sunt o creatură a întunericului.

Ea îşi sprijină capul într-o mână.

— Vei dispărea odată cu apariţia soarelui?

— Mă voi duce unde este din nou întuneric.

Addie se ridică, se duce la geam şi trage draperiile, pictând din nou în negru încăperea.

— Iată, spune ea, găsindu-l din nou pe pipăite. Acum este

iar întuneric.

Luc râde – un sunet blând, frumos – şi o trage din nou în pat.

— X —

Peste tot şi nicăieri
1952-1968

Este doar sex.

Sau aşa începe.

El trebuie eliminat din mintea ei.

Ea este o noutate de explorat.

Addie se aşteaptă să se consume într-o noapte, să risipească energia acumulată în atâţia ani în care s-a învârtit în cerc.

Dar, două luni mai târziu, el o găseşte iar, păşeşte din neant înapoi în viaţa ei, şi ea se gândeşte cât de ciudat e să îl vadă profilat pe roşul şi auriul toamnei, între frunzele aflate în schimbare, cu o eşarfă ca de cărbune înfăşurată în jurul gâtului.

Până la următoarea vizită trec mai multe săptămâni.

Apoi doar zile.

Atât de mulţi ani de nopţi solitare, de ore de aşteptare, de ură, de speranţă. Acum este acolo.

Dar Addie îşi face promisiuni în răstimpul dintre vizitele lui.

Nu va rămâne în braţele lui.

Nu va adormi lângă el.

Nu îi va simţi decât buzele pe piele, mâinile într-ale ei, greutatea deasupra ei.

Promisiuni mici, pe care nu le respectă.

Este doar sex.

Apoi nu mai este.

— Cinează cu mine, spune Luc când iarna cedează primăverii.

— Dansează cu mine, spune el când începe un nou an.

— Fii cu mine, zice el, în sfârşit, după ce trece un

deceniu.

Într-o noapte, Addie se trezeşte pe întuneric, cu apăsarea moale a vârfurilor degetelor lui, desenându-i contururi pe piele, şi este izbită de privirea lui. Nu, nu de privire. Ci de *recunoaştere.*

Este prima dată când s-a trezit în pat cu cineva care nu a uitat-o deja. Prima dată când şi-a auzit din nou numele, după somn. Prima dată când nu se simte singură.

Ceva se frânge înăuntrul ei.

Addie nu îl mai urăşte. De multă vreme.

Nu ştie când a început schimbarea, dacă a existat un moment anume sau, aşa cum a avertizat-o cândva Luc, a fost doar erodarea lentă a unei graniţe.

Tot ce ştie este că a obosit, iar acesta e un loc în care vrea să se odihnească.

Cumva, este fericită.

Dar nu este iubire.

De câte ori Addie simte că uită, îşi duce urechea la pieptul lui gol şi ascultă vibraţia vieţii, respiraţia, şi aude doar pădurea în noapte, murmurul liniştit al verii. Un memento că este o minciună, că faţa şi carnea lui sunt doar o deghizare.

Că nu este om şi nu este iubire.

— XI —

New York City
30 iulie 2014

Oraşul alunecă dincolo de geam, dar Addie nu întoarce capul, nu admiră Manhattanul, clădirile ce se ridică de ambele părţi. Îl studiază pe Luc, în schimb, reflectat în sticla fumurie, linia maxilarului, arcuirea sprâncenei, unghiuri desenate de propria ei mână cu mult timp în urmă. Se uită la el aşa cum priveşti un lup la liziera pădurii, aşteptând să vezi cum va reacţiona.

El este primul care rupe tăcerea.

Primul care face o mutare.

— Îţi aminteşti de opera din München?

— Îmi amintesc totul, Luc.

— Cum i-ai privit pe actorii de pe scenă, de parcă nu mai văzuseşi niciodată teatru.

— Nu mai văzusem teatru *aşa.*

— Uimirea din ochii tăi la vederea unui lucru nou. Am ştiut că nu voi câştiga niciodată.

Vrea să savureze cuvintele, ca pe o gură de vin bun, dar strugurii i se acresc în gură. Nu are încredere.

Maşina se opreşte lângă *Le Coucou,* un restaurant francez superb, din partea inferioară a Soho. Iedera se caţără pe zidurile exterioare. A mai fost acolo, a mâncat de două ori unele dintre cele mai bune mâncăruri din New York şi se întreabă dacă Luc ştie ce mult îi plac sau dacă doar au gusturi similare ei doi.

Din nou, îi oferă mâna.

Din nou, ea o refuză.

Addie priveşte un cuplu care se apropie de uşile restaurantului, dar acestea sunt încuiate. Îi priveşte plecând, murmurând ceva despre rezervări. Dar, când Luc

apasă clanţa, uşa se deschide cu uşurinţă.

În interior, candelabre masive atârnă de tavanele înalte, iar ferestrele mari din sticlă strălucesc în negru. Locul pare cavernos, suficient de mare să primească o sută de persoane, dar în noaptea asta e pustiu, cu excepţia celor doi *chefi* vizibili în bucătăria deschisă, unei perechi de ospătari şi a recepţionerului, care face o plecăciune adâncă la apropierea lui Luc.

— *Monsieur* Dubois, spune el visător. *Mademoiselle.*

Îi conduce la masa lor. Un trandafir roşu a fost aşezat în faţa fiecărui loc. Îi trage scaunul, iar Luc aşteaptă ca ea să se aşeze, înainte să stea jos şi el. Omul deschide o sticlă de merlot şi toarnă, iar Luc ridică paharul în cinstea ei şi spune:

— Pentru tine, Adeline.

Nu există meniu. Nu se iau comenzi. Mâncarea le este adusă pur şi simplu.

Foie gras cu cireşe şi terină de iepure. Cod în unt alb şi pâine proaspătă, vreo şase sortimente de brânză.

Fireşte că mâncarea este deosebită.

Dar, cât mănâncă ei, recepţionerul şi ospătarii stau lângă ziduri, cu ochii deschişi, goi, cu aceeaşi expresie plată pe feţe. A detestat mereu aspectul acesta al puterii lui şi nepăsarea cu care-l foloseşte.

Ea arată cu paharul spre marionete.

— Trimite-i de aici, spune ea, şi el face întocmai.

Un gest tăcut şi ospătarii dispar, iar ei sunt singuri în restaurantul gol.

— Mi-ai face şi mie asta? întreabă ea.

Luc clatină din cap.

— Nu aş putea, zice el, şi ea crede că ţine prea mult la ea, dar el explică: Nu am putere asupra sufletelor promise mie. Voinţa le aparţine.

Nu o încălzeşte, dar tot e ceva.

Luc îşi priveşte vinul. Răsuceşte piciorul paharului între degete şi acolo, în băutura întunecată, ea îi vede pe ei doi, înlănţuiţi în aşternuturi, degetele ei în părul lui, mâinile lui cântându-i pe piele.

— Spune-mi, Adeline, ţi-a fost dor de mine?

Bineînţeles.

Îşi poate spune, aşa cum i-a spus şi lui, că i-a fost dor numai să fie văzută sau de forţa atenţiei lui, de beţia prezenţei lui – dar e mai mult decât atât. I-a fost dor aşa cum îţi lipseşte soarele vara, deşi ţi-e groază de căldura lui. I-a fost dor de vocea lui, de atingerile lui, de fricţiunea de amnar pe iască a conversaţiilor lor, de felul în care se potrivesc.

El este *gravitate.*

Este trei sute de ani de istorie.

Este singura constantă din viaţa ei, singurul care îşi va aminti întotdeauna.

Luc e bărbatul la care a visat de când era mică, apoi cel pe care l-a urât cel mai mult, cel pe care l-a iubit, şi Addie i-a dus dorul în fiecare noapte în care a fost absent, iar el n-a meritat niciun grăunte din suferinţa ei, fiindcă este de vină, este vina lui pentru că nimeni altcineva nu îşi amintea, că ea pierdea, pierdea, pierdea, şi ea nu spune nimic din toate astea, pentru că nu ar schimba nimic şi pentru că există încă un lucru pe care nu l-a pierdut, o fâşie de poveste pe care o mai poate salva.

Henry.

Aşa că Addie face o mişcare.

Se întinde peste masă şi ia mâna lui Luc. Îi spune adevărul.

— Mi-a fost dor de tine.

Ochii lui verzi sclipesc şi se schimbă. El îi atinge inelul de pe deget, trasând spiralele din lemn.

— De câte ori a fost cât pe ce să ţi-l pui pe deget? întreabă el. Cât de des te-ai gândit la mine?

Ea presupune că îi aruncă o momeală – până când vocea lui se îmblânzeşte într-o şoaptă, un mârâit de tunet abia simţit în aerul din jur.

— Pentru că eu m-am gândit la tine. Mereu.

— Nu ai venit.

— Nu m-ai chemat.

Ea priveşte mâinile lor împletite.

— Spune-mi, Luc, a fost ceva real?

— A fost pentru tine, Adeline? De vreme ce iubirea mea nu înseamnă nimic?

— Nu eşti capabil de iubire.

El se încruntă. Ochii îi fulgeră în nuanţe de smarald.

— Pentru că nu sunt om? Pentru că nu mă ofilesc şi mor?

— Nu, răspunde ea, luându-şi mâna înapoi. Nu eşti capabil de iubire pentru că nu poţi înţelege cum este să ţii la cineva mai mult decât la tine. Dacă m-ai fi iubit, m-ai fi lăsat deja să plec.

Luc flutură din degete.

— Absurd, spune el. Pentru că te iubesc nu te las să pleci. Iubirea e flămândă şi egoistă.

— Vrei să zici posesia.

Ridică din umeri.

— Să fie chiar atât de diferite? Am văzut ce fac oamenii cu lucrurile la care ţin.

— Oamenii nu sunt lucruri, spune ea. Şi tu nu îi vei înţelege niciodată.

— Te înţeleg pe tine, Adeline. Te cunosc mai bine decât oricine pe această lume.

— Pentru că nu-mi permiţi să am pe altcineva. Ştiu că nu mă vei cruţa, Luc, şi poate că ai dreptate şi destinul nostru chiar este împreună. Deci, dacă mă iubeşti, cruţă-l pe Henry Strauss. Dacă mă iubeşti, lasă-l *pe el* să plece.

Pe chipul lui flutură mânia.

— Este noaptea noastră, Adeline. Nu o strica vorbind despre altcineva.

— Dar ai *spus...*

— Haide, zice el, împingându-şi scaunul. Locul ăsta nu-mi mai place.

Ospătarul tocmai pusese o tartă cu pere pe masă, dar se transformă în cenuşă când vorbeşte Luc, şi Addie se minunează, ca de obicei, de capriciile zeilor.

— Luc, începe ea, dar el e deja în picioare, aruncându-şi şervetul în mâncarea distrusă.

— XII —

New Orleans, Louisiana
29 iulie 1970

— Te iubesc.

Sunt amândoi în New Orleans când el spune asta, luând cina într-un bar ascuns din Cartierul Francez – unul dintre multele sale stabilimente.

Addie clatină din cap, uimită că vorbele nu îi umplu gura de cenuşă.

— Nu pretinde că asta este iubire.

Iritarea marchează chipul lui Luc.

— Dar ce e iubirea atunci? Spune-mi. Spune-mi că inima ta nu tresare când îmi auzi vocea. Că nu te împunge când îţi auzi numele pe buzele mele.

— Numele meu mă face să tresar, nu buzele tale.

Colţul gurii lui se ridică. Are ochi de smarald – o strălucire iscată de plăcere.

— Cândva, poate. Dar acum e mai mult.

Ea se teme că el are dreptate.

Pune o cutie în faţa ei.

E simplă, neagră, şi dacă Addie ar lua-o, i-a încăpea în palmă.

Dar nu o ia, nu imediat.

— Ce este?

— Un dar.

Tot nu o ia.

— Sincer, Adeline, spune el, luând cutia de pe masă. Nu te muşcă.

O deschide şi o pune iar în faţa ei.

În interior e o cheie din alamă, iar când ea întreabă unde duce, el răspunde simplu:

— Acasă.

Addie încremeneşte.

N-a mai avut *acasă* de când locuia în Villon. N-a avut niciodată un loc al ei şi e aproape recunoscătoare, înainte să-şi amintească, fireşte, că din cauza lui nu-l are.

— Nu-ţi bate joc de mine, Luc.

— Nu-mi bat joc.

Îi ia mâna şi o conduce prin Cartier, spre un loc de la capătul străzii Bourbon, o casă galbenă, cu balcon, cu ferestre înalte ca nişte uşi. Ea strecoară cheia în broască şi ascultă cum se răsuceşte, greoi, şi îşi dă seama că, dacă i-ar fi aparţinut lui Luc, şi nu ei, uşa s-ar fi deschis pur şi simplu. Dintr-odată, cheia din alamă pare reală şi solidă în mâna ei, un lucru preţuit.

Uşa se deschide într-o casă cu tavane înalte, cu podele din lemn, cu mobilă, cu debarale, cu spaţii de umplut. Iese pe balcon, iar zgomotele Cartierului se ridică să o întâmpine, în aerul umed. Jazzul se revarsă pe străzi, în suprapuneri şi ciocniri, o melodie haotică, în schimbare, vie.

— Este a ta, spune Luc, este acasă, şi ea simte sunetele de avertisment în măduva oaselor.

Dar zilele acestea reprezintă doar o rază subţire, un far prea departe de port.

O trage spre el şi Addie remarcă iar că se potrivesc perfect.

De parcă el ar fi făcut pentru ea.

Şi chiar a fost. Corpul lui, chipul, trăsăturile – făcute ca ea să se simtă confortabil.

— Să ieşim, spune el.

Addie vrea să stea în casă, să o inaugureze, dar el spune că este timp pentru asta şi va fi mereu. Pentru prima dată, pe ea nu o îngrozeşte ideea de veşnicie. Zilele şi nopţile nu se mai târăsc, ci aleargă.

Ştie că, orice ar fi, nu va dura.

Nu poate dura.

Nimic nu durează.

Dar acum este fericită.

Îşi croiesc drum prin Cartier, braţ la braţ, iar Luc îşi aprinde o ţigară, şi când ea îi spune că-i dăunează

sănătăţii, el râde fără zgomot, cu fumul ieşindu-i printre buze.

Se opreşte în faţa unei vitrine.

Magazinul e închis, dar chiar şi prin sticla întunecoasă ea vede o geacă din piele neagră, cu catarame din argint, pe manechin.

Reflexia lui Luc pluteşte în spatele ei.

— E vară, zice el.

— Nu va fi mereu.

Luc îi mângâie umerii cu palmele şi ea simte pielea lui moale pe pielea ei, manechinul din vitrină este acum gol, şi încearcă să nu se gândească la toţi anii în care nu a avut o haină, a suferit în frig, s-a ascuns, a furat, s-a luptat. Încearcă să nu se gândească, dar se gândeşte.

Au ajuns la jumătatea drumului spre casa galbenă, când Luc se desprinde.

— Am nişte treabă, spune el. Du-te acasă.

Acasă. Cuvântul îi vibrează în piept, cât el se îndepărtează.

Dar nu se duce.

Îl priveşte pe Luc cotind-o, traversând strada, şi rămâne în umbră când el se apropie de un magazin cu o palmă luminescentă pictată pe uşă.

Pe trotuar se află o femeie mai în vârstă, care închide magazinul. Este aplecată peste un mănunchi de chei, iar de cot îi atârnă o sacoşă mare.

Îl aude venind, pentru că murmură ceva către întuneric – că închide, că poate să revină în altă zi. Apoi se întoarce şi îl vede.

În sticla vitrinei, Addie îl vede şi ea pe Luc, dar nu cum îi apare ei, ci cum îl vede femeia din prag. Şi-a păstrat buclele negre, dar faţa lui este mai îngustă, mai ascuţită, ca de lup, are ochii adânciţi în orbite şi braţele prea subţiri ca să fie umane.

— Un târg e un târg, spune el, iar cuvintele i se pliază în aer. Şi s-a încheiat.

Addie priveşte, aşteptându-se ca femeia să implore sau să fugă.

Dar ea îşi pune sacoşa jos şi ridică bărbia.

— Un târg e un târg, zice ea, iar eu am obosit.

Cumva, e mai rău.

Addie înţelege.

Este şi ea obosită.

Întunericul se dezlănţuie iar.

Au trecut mai bine de o sută de ani de când Addie l-a văzut cu adevărat: noaptea, cu toţi dinţii. Doar că, de data asta, nu e nici sfâşiere, nici groază.

Întunericul doar o cuprinde pe femeie, ca o furtună, ascunzând lumina.

Addie întoarce privirea.

Se duce înapoi la casa galbenă de pe strada Bourbon, unde-şi toarnă un pahar cu vin alb, rece. Este cumplit de cald. Uşile balconului sunt larg deschise, să intre noaptea mai uşor. Se sprijină de balustrada din fier când îl aude venind, nu pe stradă, ca un iubit care curtează, ci în cameră, în spatele ei.

Când braţele lui îi cuprind umerii, Addie îşi aminteşte cum a ţinut-o pe femeia din prag, cum s-a desfăşurat în jurul ei şi a înghiţit-o.

— XIII —

New York City
30 iulie 2014

Se plimbă şi dispoziţia lui Luc se schimbă în bine.

Noaptea este caldă, iar luna – doar o seceră. Capul îi cade pe spate, iar el inspiră, respirând aerul de parcă n-ar fi încins de căldura verii şi de prea mulţi oameni într-un spaţiu prea restrâns.

— De cât timp eşti aici? întreabă ea.

— Vin şi plec, spune el, dar ea ştie să citească pauzele dintre cuvintele lui şi crede că se află în New York cam de când a venit şi ea, pândind-o ca o umbră.

Nu ştie încotro merg şi, pentru prima dată, se întreabă dacă Luc ştie sau dacă doar păşeşte.

Dar, în timp ce se îndreaptă spre centru, simte timpul pliindu-se în jurul lor şi nu ştie dacă e magie sau amintire, însă, cu fiecare stradă pe lângă care trec, fuge de el de-a lungul Senei. O duce departe de mare. Îl urmează în Florenţa. Sunt alături în Boston şi braţ la braţ pe strada Bourbon.

Sunt aici, în New York, împreună. Şi se întreabă ce s-ar fi întâmplat dacă el nu ar fi rostit cuvintele. Dacă nu şi-ar fi întins mâna. Dacă n-ar fi stricat totul.

— Noaptea ne aparţine, spune el întorcându-se spre ea, cu ochi din nou strălucitori. Unde mergem?

Acasă, se gândeşte ea, deşi n-o poate spune.

Se uită la zgârie-norii care se ridică de ambele părţi.

— Care o fi având cea mai bună privelişte? se întreabă.

După o clipă, Luc zâmbeşte, cu dinţii lucind, şi spune:

— Urmează-mă.

De-a lungul anilor, Addie a aflat multe dintre secretele

oraşului.

Dar iată unul pe care nu îl ştia.

Nu se află sub pământ, ci pe un acoperiş.

84 de etaje, la care se ajunge cu două lifturi, primul deloc remarcabil, care duce doar până la etajul 81. Al doilea, o copie după *Porţile iadului*[46] de Rodin, cu trupurile contorsionate, încercând să scape, duce spre celelalte trei.

Dacă ai cheia.

Luc scoate un card negru din buzunarul cămăşii şi îl vâră într-o fantă.

— Este al tău? întreabă ea când se deschid uşile.

— Nimic nu e al meu cu adevărat, răspunde el şi intră.

Este o urcare scurtă, doar trei etaje, şi când se opreşte, uşile se deschid spre o privelişte senină a oraşului.

Numele barului este scris cu litere cursive la picioarele ei.

DRUMUL DE JOS.

Addie îşi dă ochii peste cap.

— „Spre pierzanie” era luat?

— Pierzania, spune el cu ochii sticlind, este un alt fel de club.

Podelele sunt din bronz, balustrada, din sticlă, iar tavanul se deschide spre cer şi oamenii stau pe canapele din catifea, cu picioarele înmuiate în piscine, şi pe balcoanele care înconjoară acoperişul. Admiră oraşul.

— Domnule Green, spune recepţionară. Bine aţi revenit.

— Mersi, Renee, îi răspunde el uşor. Ea este Adeline. Dă-i orice doreşte.

Fata o priveşte, dar în ochi nu i se citeşte obligaţia, nici ideea că ar fi fost vrăjită, doar cooperarea unei angajate foarte pricepute. Addie cere cea mai scumpă băutură, iar Renee îi zâmbeşte lui Luc.

— V-aţi găsit perechea.

— Aşa este, spune el, cu mâna pe talia lui Addie, împingând-o uşor în faţa lui.

Ea grăbeşte pasul şi trece prin mulţime spre balustrada

[46] Grup sculptural monumental aparţinând sculptorului francez Auguste Rodin, care înfăţişează o scenă din „Infernul”, prima parte a *Divinei comedii* a lui Dante (n. trad.).

din sticlă dinspre Manhattan. Nu se văd stelele, firește, dar din toate părțile se avântă spre ea New Yorkul, cu propria galaxie de lumini.

Aici măcar poate respira.

Este râsetul ușor al oamenilor. Zgomotul ambiental al celor care se simt bine, cu mult mai plăcut decât tăcerea din restaurantul gol, decât tăcerea din captivitatea mașinii. Este cerul care se deschide deasupra ei. Frumusețea orașului și faptul că nu sunt singuri.

Renee se întoarce cu o sticlă de șampanie, cu un strat de praf vizibil pe ea.

— Dom Perignon din 1959, explică ea ridicând-o. Din colecția privată, domnule Green.

Luc dă din mână, iar ea deschide sticla, umple două pahare înalte și bulele sunt atât de mici, încât arată ca niște pietricele de diamant.

Addie soarbe și savurează senzația de pe limbă.

Privește mulțimea, plină cu genul de fețe pe care le recunoști ușor, chiar dacă nu știi de unde să le iei. Luc i le arată, senatori, actori, scriitori, critici, și ea se întreabă care dintre ei și-au vândut sufletele. Sau dacă sunt pe cale să o facă.

Addie se uită în pahar, unde bulele se ridică încă la suprafață, lent, și când vorbește, cuvintele sunt doar o șoaptă, căci tăria lor este răpită de mulțimea zgomotoasă. Dar ea știe că el ascultă, că o aude.

— Lasă-l să plece, Luc.

Gura lui devine tensionată.

— Adeline, o avertizează el.

— Mi-ai spus că mă asculți.

— Fie. Se sprijină de balustradă și își deschide brațele. Spune-mi. Ce vezi la el, în cel mai recent iubit uman al tău?

Henry Strauss este atent și bun, vrea ea să spună. *Este isteț, blând și cald.*

Tot ce nu ești tu.

Dar Addie știe că trebuie să fie precaută.

— Ce văd la el? spune ea. Pe mine. Nu cine sunt acum, poate, dar cine am fost, în noaptea în care ai venit să mă

salvezi.

— Henry Strauss şi-a dorit să moară, se încruntă Luc. Tu ai vrut să trăieşti. Nu semănaţi deloc.

— Nu e atât de simplu.

— Serios?

Addie clatină din cap.

— Tu vezi doar defecte şi greşeli, slăbiciuni de exploatat. Dar oamenii sunt ciudaţi, Luc. Asta-i minunat la ei. Trăiesc, iubesc, fac greşeli şi *simt* foarte mult. Şi poate… poate că eu nu mai fac parte dintre ei.

Cuvintele o sfâşie când le rosteşte, pentru că ştie că este adevărat Mai mult sau mai puţin adevărat.

— Dar îmi amintesc, insistă ea. Îmi amintesc cum era, iar Henry e…

— Pierdut.

— Caută, răspunde ea. Îşi va găsi drumul, dacă-l laşi.

— Dacă-l lăsam, sărea de pe un acoperiş.

— Nu ai de unde să ştii. Nu vei şti niciodată, fiindcă ai intervenit.

— Eu mă ocup cu sufletele, Adeline, nu cu a doua şansă.

— Iar eu te implor să-i dai drumul. Dacă nu-mi dai mie, dă-i lui.

Luc expiră şi face un gest cu mâna.

— Alege pe cineva, spune el.

— Ce?

El o întoarce spre mulţime.

— Alege un suflet să îi ia locul. Un străin. Condamnă-l pe unul dintre ei. Vocea lui este joasă, netedă, sigură. Mereu există un preţ, spune el încet. Un preţ care trebuie plătit. Henry Strauss şi-a pus la mezat propriul suflet. Ai vinde sufletul altuia ca să-l răscumperi?

Addie se uită la acoperişul aglomerat, la feţele pe care le recunoaşte şi la cele pe care nu le ştie. Tinere, în vârstă, împreună, separat.

Sunt inocenţi?

Sunt nemiloşi?

Addie nu ştie dacă poate – până când mâna ei nu se ridică. Până când nu arată spre un bărbat din mulţime, cu

inima căzându-i în stomac, când aşteaptă ca Luc să îi dea drumul, să facă un pas şi să-şi ceară obolul.

Dar Luc nu se mişcă.

Râde.

— Adeline a mea, spune sărutându-i părul. Te-ai schimbat mai mult decât crezi.

Ea se simte ameţită şi-i vine rău, dar se întoarce spre el.

— Gata cu jocurile, spune.

— Bine, zice el, înainte să o tragă în întuneric.

Acoperişul cade, iar vidul se ridică în jurul ei, înghiţind totul, mai puţin un cer lipsit de stele, de un negru infinit şi violent. Când se retrage iar, o clipă mai târziu, lumea este tăcută, oraşul a dispărut, iar ea e singură în pădure.

— XIV —

New Orleans, Louisiana
1 mai 1984

Aşa se termină.

Cu lumânări care ard pe pervaz, lumina lor nesigură aruncând umbre lungi peste pat. Cu cea mai neagră parte a nopţii întinzându-se dincolo de fereastra deschisă, cu prima îmbujorare a verii în aer, cu Addie în braţele lui Luc, cu întunericul învăluind-o ca un cearşaf.

Aici e acasă, se gândeşte ea.

Şi poate că este iubire.

E cel mai rău. A uitat, în sfârşit, ceva. Doar că e lucrul nepotrivit. Este unicul lucru pe care trebuia să şi-l amintească. Bărbatul din pat nu este om. Viaţa aceasta nu e viaţă. Sunt jocuri, lupte, în final, este război.

O atingere pe maxilarul ei – ca nişte dinţi.

Întunericul îi şopteşte pe piele.

— Adeline a mea.

— Nu sunt a ta, spune ea, dar gura lui îi zâmbeşte, lipită de gâtul ei.

— Şi totuşi, suntem împreună, spune el. Aici ne este locul.

Îmi aparţii.

— Mă iubeşti? întreabă ea.

Degetele lui îi mângâie şoldurile.

— Ştii că da.

— Atunci dă-mi drumul.

— Nu eu te reţin.

— Nu la asta mă refer, zice ea, proptindu-se într-un braţ. Eliberează-mă.

El se dă înapoi, cât să o privească.

— Nu pot rupe târgul. Capul i se pleacă, buclele negre

ating obrazul ei. Dar poate, şopteşte el pe clavicula ei, pot să-l schimb.

Inima lui Addie bate cu putere.

— Pot să schimb termenii.

Ea îşi ţine respiraţia cât cuvintele lui îi aleargă pe piele.

— Pot să îl fac mai bun, murmură el. Tot ce trebuie să faci este să cedezi.

Cuvântul e ca un duş rece.

Cortina care cade peste o piesă de teatru: decoruri minunate, scenografie, actori bine pregătiţi, toate dispar în spatele materialului întunecat.

Cedează.

O poruncă şoptită în întuneric.

Un avertisment pentru un om frânt.

O cerere reluată iar şi iar, de-a lungul anilor, până când a încetat. Cât a trecut de când o întrebase ultima dată? Dar, fireşte, ştie – s-a întâmplat când şi-a schimbat metoda, când s-a îmblânzit.

Este o nesăbuită, fiindcă a crezut că asta însemna pace, şi nu război.

Cedează.

— Ce este? întreabă el, prefăcându-se confuz, până când ea îi aruncă replica în faţă.

— *Să cedez?* mârâie ea.

— E doar un cuvânt, spune el.

Dar chiar el a învăţat-o despre puterea unui cuvânt. Un cuvânt înseamnă totul, iar al lui este un şarpe, o înşelătorie, un blestem.

— E în firea lucrurilor. Ca să schimb târgul, adaugă el.

Dar Addie se retrage, se desprinde, se eliberează.

— Chiar ar trebui să *am încredere* în tine? Să cedez şi să cred că s-ar putea să-mi oferi ce doresc?

Atâţia ani şi-atâtea feluri de a-i cere acelaşi lucru.

Cedezi?

— Probabil mă crezi idioată, Luc. Chipul i se înfierbântă de mânie. Sunt uimită că ai avut atâta răbdare. Dar ai fost mereu atras de vânătoare.

Ochii lui verzi se îngustează în beznă.

— Adeline.

— Să nu îndrăzneşti să-mi rosteşti numele. E în picioare, cuprinsă de furie. Ştiam că eşti un monstru, Luc. Am văzut-o de suficiente ori. Şi totuşi, am crezut cumva în tine, după tot acest timp, dar, fireşte, n-a fost iubire, nu? Nici măcar bunătate. A fost doar un alt *joc.*

La un moment dat, ea crede că poate se înşală.

O clipă în care Luc pare rănit, derutat, iar ea se întreabă dacă a vorbit sincer, dacă, dacă…

Apoi se termină.

Durerea îi dispare de pe faţă, aşa cum un nor acoperă soarele. Un zâmbet posomorât îi joacă pe buze.

— Ce joc obositor a fost.

Ea ştie că l-a provocat, dar adevărul încă o bântuie.

Dacă înainte ea a fost fisurată, acum se sparge.

— Nu mă poţi învinui pentru c-am încercat altceva.

— Te învinuiesc pentru *tot.*

Luc se ridică, iar întunericul îl învăluie ca mătasea.

— Ţi-am oferit totul.

— Nimic n-a fost real!

Nu va plânge.

Nu îi va oferi satisfacţia de a o vedea suferind.

Nu îi va mai oferi nimic, niciodată.

Aşa începe cearta.

Sau, mai degrabă, aşa se sfârşeşte.

Majoritatea certurilor, în fond, nu sunt chestiuni de moment. Se pregătesc zile întregi, săptămâni de-a rândul, iar fiecare parte îşi adună gătejele şi-şi aprinde flacăra.

Dar cearta asta s-a născut de-a lungul secolelor.

Este la fel de veche şi de inevitabilă ca evoluţia lumii, ca trecerea unei ere, ca o ciocnire dintre o fată şi întuneric.

Ar fi trebuit să o prevadă.

Poate că aşa a fost.

Dar, până acum, Addie nu ştie cum a pornit incendiul. Dacă de vină au fost lumânările aruncate pe masă, sau lampa smulsă de pe perete, sau luminile distruse de Luc, sau un ultim act de răzbunare.

Ştie că ea nu are puterea de a distruge ceva, şi totuşi a

reuşit. Au reuşit împreună. Poate că el i-a permis să pornească incendiul. Poate că doar l-a lăsat să ardă.

Nu contează, la urma urmei.

Addie stă pe strada Bourbon şi priveşte casa arzând, iar când ajung pompierii n-a mai rămas nimic de salvat. A rămas doar cenuşa.

Altă viaţă sfârşită în fum.

Addie nu are nimic, nici măcar cheia din buzunar. Era acolo, dar când o caută, nu mai este. Mâna ei se apropie de inelul din lemn din jurul gâtului.

Îi rupe şnurul şi îl aruncă în ruinele fumegânde ale casei, apoi pleacă.

— XV —

New York City
30 iulie 2014

Addie este înconjurată de copaci.

De mirosul de muşchi al verii în pădure.

Frica se răsuceşte înăuntrul ei, siguranţa bruscă şi oribilă că Luc încălcase ambele reguli în loc de una, că o târâse prin întuneric, că o răpise din New York şi că o abandonase undeva departe de casă.

Dar ochii i se obişnuiesc repede, iar ea se întoarce şi vede conturul oraşului deasupra copacilor şi îşi dă seama că se află în Central Park.

E cuprinsă de uşurare.

Şi apoi vocea lui Luc pluteşte prin întuneric.

— *Adeline, Adeline...* spune el, şi ea nu îşi dă seama cât este ecou, şi cât este chiar el, neferecat de carne, oase şi forme muritoare.

— Ai promis, strigă ea.

— Am promis?

Luc iese din întuneric, aşa cum a făcut-o în noaptea aceea, formându-se din fum şi umbre. E o furtună îmbrăcată în piele.

Sunt diavolul sau sunt întunericul? o întrebase el cândva. *Sunt monstru sau zeu?*

Nu mai poartă costumul negru, elegant, ci este aşa cum era când l-a chemat prima dată, un străin cu pantaloni, cu o tunică deschisă la culoare şi descheiată la gât, cu părul negru ondulându-i-se la tâmple.

Visul invocat cu atât de mulţi ani în urmă.

Dar s-a schimbat ceva. În ochi nu i se mai citeşte triumful. I s-a şters culoarea din ei, sunt atât de palizi că par aproape cenuşii. Deşi nu a mai văzut niciodată nuanţa

aceea, ştie că este tristeţe.

— Îţi voi da ce vrei, spune el. Dacă faci un singur lucru.

— Ce? întreabă ea.

Luc îi întinde mâna.

— Dansează cu mine, spune.

În vocea lui se simt dorul şi pierderea, şi ea crede că, poate, aici se termină totul – se termină cu ei. O remiză. Un război fără învingători şi fără învinşi.

Aşa că este de acord să danseze.

Fără muzică, dar nu contează.

Când îi ia mâna, aude melodia, blândă şi liniştitoare, în mintea ei. Nu e tocmai un cântec, ci foşnetul pădurii vara, suflul constant al vântului peste câmpie. Când o trage mai aproape, ea aude o vioară care jeleşte pe malul Senei. Mâna lui se strecoară într-a ei, în murmurul permanent al mării. Simfonia care cuprinde întregul München. Addie îşi sprijină capul de umărul lui şi aude ploaia căzând în Villon, trupa de suflători din L.A., un solo de saxofon tulburând liniştea clădirilor de pe strada Bourbon.

Dansul se opreşte.

Muzica se stinge.

Pe obraz îi alunecă o lacrimă.

— Tot ce trebuia să faci era să mă eliberezi.

Luc oftează, ridicând bărbia.

— Nu am putut.

— Din cauza târgului.

— Pentru că eşti *a mea.*

Addie se smulge din braţele lui.

— Nu am fost niciodată a ta, Luc, spune ea. Nici în pădure, în prima noapte. Nici când ne-am culcat împreună. Chiar tu ai spus c-a fost doar un joc.

— Am minţit. Cuvintele lui taie ca o lamă. Mă iubeai, spune el. Şi eu te iubeam pe tine.

— Şi totuşi, zice ea, nu ai venit să mă cauţi decât după ce am întâlnit pe altcineva.

Se întoarce iar spre el, aşteptându-se să-i vadă ochii galbeni de gelozie. Dar ei s-au făcut de un verde buruiană arogant, oglindit de expresia de pe chipul lui, de

sprânceana ridicată, precum colţul gurii.

— Ah, Adeline, spune el. Crezi că v-aţi *găsit?*

Cuvintele sunt o treaptă ratată.

O cădere bruscă.

— Chiar crezi c-aş fi permis?

Pământul i se clatină sub picioare.

— Că, după toate târgurile pe care le închei, un asemenea detaliu mi-ar putea scăpa?

Addie închide strâns ochii şi stă întinsă lângă Henry, cu degetele împletite în iarbă. Priveşte cerul nopţii. Râde la ideea că Luc a făcut o greşeală.

— Cred că v-aţi gândit că sunteţi tare isteţi, spune el acum. Predestinaţi, aduşi împreună de noroc. Care erau şansele să vă întâlniţi, să vă legaţi amândoi de mine, să vă vindeţi sufletele pentru ceva ce numai celălalt vă putea oferi? De fapt, adevărul este mult mai simplu – eu l-am pus pe Henry în calea ta. Ţi l-am dăruit, împachetat, cu fundă!

— De ce? întreabă ea, cu gâtul închizându-se în jurul întrebării. De ce ai face asta?

— Pentru că asta ţi-ai dorit. Erai atât de concentrată pe nevoia ta de iubire, că nu puteai să vezi dincolo de ea. Ţi-am oferit asta, pe el, ca să vezi că iubirea nu este demnă de locul pe care i-l păstrai. Spaţiul pe care nu mi-l ofereai *mie.*

— Dar a fost demnă. *Merită.*

El o mângâie pe obraz.

— Nu va mai fi, după ce el va pieri.

Addie se trage înapoi. Vrea să fugă de cuvintele şi de atingerea lui.

— E o cruzime, Luc. Chiar şi pentru tine.

— Nu, mârâie el. Cruzime ar fi să dureze zece ani, nu unul. Să îţi permit să ai o viaţă cu el şi să suferi mai mult după ce pierzi totul.

— Aş alege asta oricum! Ea clatină din cap. Nu ai vrut niciodată să îl laşi să trăiască, nu?

Luc înclină capul.

— Un târg e un târg, Adeline. Târgurile sunt permanente.

— Ai făcut toate astea ca să mă torturezi…

— Nu, se răsteşte el. Am făcut-o pentru a-ţi *arăta.* Ca să înţelegi. I-ai urcat pe un piedestal, dar oamenii au existenţe scurte şi palide, şi la fel este şi iubirea lor: superficială, nu durează. Tânjeşti după iubire omenească, dar nu eşti om, Adeline. Nu ai mai fost de secole. Locul tău nu este cu ei, ci cu *mine.*

Adeline se retrage, iar furia dinăuntrul ei se transformă în gheaţă.

— Ce lecţie grea trebuie să fie pentru tine, spune ea, că nu poţi avea tot ce vrei.

— Ce vreau? mârâie el. Dorinţele sunt pentru copii. Dacă despre asta ar fi vorba, aş fi scăpat deja de tine. Te-aş fi uitat cu câteva secole în urmă, spune el cu un dispreţ amar în glas. Este vorba despre nevoie. Iar nevoia este dureroasă, însă răbdătoare. Mă auzi, Adeline? Am nevoie de tine şi tu de mine. Te iubesc, cum mă iubeşti şi tu.

Ea îi simte durerea din voce.

Poate că de aceea vrea să îl rănească şi mai tare.

A învăţat-o bine să găsească punctul slab.

— Dar aici e problema, Luc. Eu nu te iubesc.

Cuvintele sunt moi, calme, şi totuşi răscolesc întunericul. Copacii foşnesc, umbrele se îngroaşă, iar ochii lui Luc ard într-o nuanţă în care nu a mai văzut-o niciodată. Este culoarea veninului. Pentru prima dată de secole, se teme.

— Atât de mult înseamnă pentru tine? întreabă el, cu vocea plată şi dură ca pietrele de râu. Atunci du-te. Petrece timp cu iubirea ta umană. Îngroapă-l, jeleşte-l, sădeşte un copac peste mormântul lui. Contururile lui încep să se înceţoşeze. Voi fi aici, spune. Şi tu.

Luc se întoarce şi dispare.

Addie cade în genunchi pe iarbă.

Rămâne acolo până când primele urme de lumină apar pe cer, şi atunci, în sfârşit, se obligă să se ridice, se apropie de metrou, ca prin ceaţă, iar cuvintele lui i se răsucesc în minte.

Nu eşti om, Adeline.

Credeai că v-aţi găsit?

Cred că v-aţi gândit că sunteţi tare isteţi.

Petrece timp cu iubirea ta.

Voi fi aici.

Şi tu.

Soarele răsare când ajunge în Brooklyn.

Se opreşte să cumpere micul dejun, o concesie, o scuză pentru că a fost plecată toată noaptea. Atunci vede ziarul de la chioşc. Data din colţul de sus.

6 august 2014

A plecat din apartament pe 30 iulie.

Petrece timp cu iubirea ta, i-a spus el.

Dar Luc i-a răpit timpul. Nu doar o noapte. O săptămână întreagă. Şapte zile preţioase şterse din viaţa ei… din viaţa lui Henry.

Addie o ia la fugă.

Se împleticeşte pe uşă, pe scări, scotoceşte prin poşetă, dar nu mai are cheia, aşa că bate la uşă, simţind groază că lumea s-a schimbat, că Luc a rescris mai mult decât timpul, că a luat mai mult, că a luat totul.

Dar broasca se răsuceşte, uşa se deschise şi în prag este Henry, extenuat, iar ea ştie, din privirea lui, că nu mai credea că ea se va întoarce. Că, la un moment dat, între prima dimineaţă şi următoarea, şi următoarea, a crezut că ea a plecat.

Addie îl ia în braţe.

— Îmi pare atât de rău, spune ea, şi nu e doar pentru săptămâna furată.

Este pentru târg, pentru blestem, pentru că e vina ei.

— Îmi pare rău, repetă ea, şi Henry nu strigă, nu se înfurie, nici măcar nu spune Ţi-am zis eu.

O ţine strâns şi zice: „Ajunge”, „Promite-mi”, „Rămâi”.

Niciuna nu este o întrebare, dar ea ştie că el îi cere, o roagă să îi dea drumul, să nu se mai opună, să nu mai încerce să le schimbe soarta şi să fie cu el până la sfârşit.

Addie nu poate suporta ideea să renunţe, să cedeze, să se lase doborâtă fără luptă.

Dar Henry se destramă, şi e şi vina ei, aşa că este de acord.

— XVI —

New York City
August 2014

Sunt cele mai fericite zile din viaţa lui Henry.

E ciudat să recunoască asta, iar el ştie.

Dar au o libertate ciudată, un confort neobişnuit – pentru că ştie că sfârşitul se grăbeşte să-l întâlnească, şi totuşi nu simte că ar cădea spre el.

Ştie că ar trebui să-i fie teamă.

În fiecare zi se pregăteşte pentru teroarea neliniştită, aşteaptă norii de furtună să apară, panica inevitabilă din piept, care-l va rupe în bucăţi.

Dar, pentru prima dată în luni şi ani întregi, de când se ştie, nu se teme. Este îngrijorat pentru prietenii lui, firește, pentru anticariat, pentru pisică. Dar, dincolo de grijile acestea, simte doar calm, stabilitate şi uşurarea incredibilă că a găsit-o pe Addie, că a cunoscut-o, că o iubeşte şi că o are lângă el.

Este fericit.

Este pregătit.

Nu se teme.

Asta îşi spune.

Nu se teme.

Decid să meargă împreună spre nord.

Să iasă din oraş, departe de căldura sufocantă a verii.

Să vadă stelele.

El închiriază o maşină şi conduce spre nord şi îşi dă seama, la jumătatea oraşului Hudson, că Addie nu i-a cunoscut familia, şi apoi, cu o apăsare subită, că de-abia de Roş Haşana ar trebui să meargă la părinţi, iar atunci va fi deja mort. Că, dacă nu apucă pe drumul acela, nu îşi va

putea lua rămas-bun.

Atunci se adună norii, iar teama încearcă să îi cuprindă pieptul, pentru că nu ştie ce să spună şi nici la ce ar ajuta.

A trecut deja de drumul spre casa părinţilor şi e prea târziu, şi respiră, iar Addie arată spre un semn care indică „fructe proaspete”, şi ies de pe autostradă şi cumpără piersici de la stand, şi sandviciuri de la piaţă, şi conduc o oră spre nord, spre un parc naţional, unde soarele arde, însă găsesc umbră sub copaci şi îşi petrec ziua cutreierând cărările, iar când se lasă noaptea fac un picnic pe capota maşinii închiriate şi se întind între buruienile sălbatice şi stele.

Sunt atât de multe, că noaptea nu mai pare atât de neagră.

Este încă fericit.

Încă respiră.

Nu au cort, dar e prea cald oricum.

Stau întinşi pe o pătură, în iarbă, şi privesc la stafia Căii Lactee, iar el se gândeşte la Artefactul de pe High Line, la exponatul Cer, la cât de aproape i s-au părut stelele şi cât de departe i se par acum.

— Dacă ai putea-o lua de la capăt, ai mai face târgul?

Addie spune *da.*

A fost o viaţă grea şi singuratică, îi spune ea, şi totuşi minunată. A trăit războaie, a luptat în ele, a fost martora revoluţiilor şi renaşterilor. Şi-a lăsat urmele pe o mie de lucrări de artă, ca o amprentă pe fundul unui bol care se usucă. A văzut minuni, a înnebunit, a dansat în troiene şi a îngheţat lângă Sena. S-a îndrăgostit de întuneric de multe ori şi de un om o singură dată.

Este obosită. Cumplit de obosită.

Dar nu există îndoială că a trăit.

— Nimic nu este numai bine sau numai rău, spune ea. Viaţa e mult mai complicată.

Acolo, pe întuneric, o întreabă dacă a meritat.

Momentele de fericire au meritat clipele triste?

Momentele de frumuseţe au meritat anii grei?

Ea întoarce capul, îl priveşte şi spune:

— Mereu.

Adorm sub stele şi, când se trezesc dimineaţa, căldura s-a evaporat, aerul e răcoros, ei simt primele şoapte ale unui alt anotimp, primul pe care el nu îl va vedea.

Şi totuşi, îşi spune el, nu se teme.

Săptămânile devin zile.

Trebuie să-şi ia rămas-bun de la câteva persoane.

Se întâlneşte cu Bea şi cu Robbie la *Negustor,* într-o seară. Addie stă de cealaltă parte a barului, bând un suc, oferindu-i spaţiu. O vrea acolo, are nevoie de ea, o ancoră tăcută pe timp de furtună. Dar ştiu amândoi că, dacă ar fi la masa lor, Bea şi Robbie ar putea uita, iar el are nevoie ca ei să-şi amintească.

Pentru o vreme, totul este minunat şi dureros de normal.

Bea vorbeşte despre cea mai recentă propunere de teză şi se pare că a noua oară e cu noroc, pentru c-a fost acceptată, iar Robbie vorbeşte despre premiera de săptămâna viitoare, şi Henry nu îi spune că s-a strecurat la repetiţii ieri, că el şi Addie au stat în ultimul rând, ghemuiţi, ca el să-l vadă pe Robbie pe scenă, genial şi frumos, în elementul lui, stând pe tron cu flerul lui Bowie şi cu un rânjet diavolesc, cu o magie care e doar a lui.

Apoi Henry minte şi le spune că pleacă din oraş.

Se duce să-şi vadă părinţii. Nu, nu e reuniunea obişnuită, spune el, dar îi vizitează nişte verişori şi l-a rugat mama lui. Doar în weekend.

O întreabă pe Bea dacă ar putea să-i ţină locul la anticariat.

Îl întreabă pe Robbie dacă poate să hrănească el pisica.

Ei spun da, pur şi simplu, pentru că nu ştiu că acela este adio. Henry plăteşte, Robbie glumeşte, Bea se plânge de studenţii ei, iar Henry le spune că îi va suna când se va întoarce.

Când se ridică să plece, Bea îl sărută pe obraz, iar el îl îmbrăţişează pe Robbie, care-i spune să nu cumva să îi rateze spectacolul, şi Henry promite, şi iată-i că pleacă, au plecat.

Aşa ar trebui să fie un adio, decide el.

Nu un punct, ci puncte de suspensie, o propoziţie neterminată, până când o preia cineva.

O uşă deschisă.

O aţipire.

Îşi spune că nu se teme.

Că e totul bine, că şi el este bine.

Chiar când începe să aibă dubii, mâna lui Addie e acolo, blândă şi sigură pe braţul lui, conducându-l acasă. Se urcă în pat şi se ghemuiesc alături, împotriva furtunii.

Cândva, în miez de noapte, o simte ridicându-se şi o aude lipăind pe hol.

Este târziu, nu bagă de seamă.

Se rostogoleşte, adoarme iar, şi când se trezeşte e încă întuneric, iar ea e alături de el.

Ceasul de pe masă mai ticăie un pas spre miezul nopţii.

— XVII —

New York City
4 septembrie 2014

Este o zi foarte obişnuită.

Stau în pat, ghemuiţi în cuibul de aşternuturi, cap lângă cap, cu mâinile mângâind braţe, obraji, degete care memorează pielea. El îi şopteşte numele, iar şi iar, de parcă ea ar putea păstra sunetul, de parcă l-ar putea îmbutelia, să-l folosească după ce el nu va mai fi.

Addie, Addie, Addie.

În ciuda tuturor lucrurilor, Henry e fericit.

Sau, cel puţin, aşa îşi zice, îşi spune că e pregătit, că nu se teme. Îşi spune că, dacă stau acolo, în pat, ziua va dura. Dacă-şi ţine respiraţia, poate împiedica secundele să treacă, poate păstra minutele între degetele lor împletite.

Este o rugăminte nerostită, dar Addie pare să o simtă, pentru că nu face niciun gest să se ridice. În schimb, rămâne cu el în pat şi-i spune poveşti.

Nu despre aniversări – nu mai au date de 29 iulie –, ci despre luni de septembrie şi mai, despre zile liniştite, despre care nu-şi mai aminteşte nimeni. Îi spune despre iazurile zânelor din Insula Skye, despre Aurora Boreală din Islanda, despre un lac atât de limpede că îi vedea fundul la zece metri adâncime, când înota în el, în Portugalia – sau în Spania?

Sunt singurele poveşti pe care nu le va scrie niciodată.

Nu se poate convinge să se desprindă de Addie, să se dea jos din pat şi să ia ultimul carnet de pe raft. Acum sunt şase, iar ultimul este plin doar pe jumătate, şi îşi dă seama că va rămâne aşa, cu ultimele pagini albe, cu literele lui înguste ca un zid, un final fals al unei poveşti în desfăşurare, şi inima îi tresare puţin, dar nu poate permite

să-l apuce panica, fiindcă ştie că îl va sfâşia, aşa cum un fior transformă răcoarea de moment în frig de-ţi clănţăne dinţii, şi nu îşi poate pierde controlul, încă nu.

Încă nu.

Aşa că Addie vorbeşte, iar el ascultă, lăsând poveştile să îi alunece prin păr, ca nişte degete. De fiecare dată când panica încearcă să iasă la suprafaţă, se luptă cu ea, îşi ţine respiraţia şi îşi spune că totul este bine, dar nu se mişcă, nu se ridică. Nu poate, pentru că, dacă se mişcă, se va rupe vraja, iar timpul o va lua la goană şi totul se va termina prea curând.

Este o prostie şi o ştie, o superstiţie, dar teama este acum aici, reală, iar patul este un loc sigur, şi Addie este permanentă, şi el se bucură atât de mult că e aici, pentru fiecare minut de când s-au cunoscut.

Cândva, după-amiază, i se face foame. Este hămesit.

N-ar trebui. I se pare frivol, greşit, inconsecvent, însă foamea e bruscă şi adâncă şi, odată cu ea, ceasul începe să ticăie.

Nu poate ţine timpul la distanţă. Aleargă înainte, se grăbeşte.

Addie îl priveşte de parcă-i poate citi gândurile, parcă vede furtuna formându-se în mintea lui. Dar ea este soarele. Este cerul senin.

Îl trage din pat, îl duce în bucătărie, iar Henry stă pe un scaun şi ascultă, cât ea face omletă şi îi povesteşte despre prima dată când a zburat cu avionul, când a auzit o melodie la radio, când a văzut un film.

Este ultimul dar pe care i-l poate face, momentele de care el nu va avea parte.

Este ultimul dar pe care i-l face el: o ascultă.

Îşi doreşte să se poată urca la loc în pat, cu Carte, dar amândoi ştiu că nu se mai poate. Acum, că s-a ridicat, nu mai poate suporta să stea locului. Este făcut din energie agitată, din nevoie urgentă, şi nu are timp, şi fireşte că ştie că nu va avea niciodată.

Că timpul se termină mereu cu o secundă înainte să fie pregătit.

Că viaţa înseamnă minutele dorite, minus unul.

Aşa că se îmbracă amândoi şi ies, şi merg, dând târcoale străzii, cât se instalează panica. Este o mână care apasă sticla slăbită, o presiune stabilă peste fisuri, dar Addie e acolo, cu degetele împletite cu ale lui.

— Ştii cum trăieşti trei sute de ani? întreabă ea.

Când el îi răspunde cum, ea zâmbeşte.

— La fel cum trăieşti doar unul. Secundă cu secundă.

În cele din urmă, picioarele lui obosesc, neliniştea se retrage, nu dispare, ci devine suportabilă, şi se duc la *Negustor,* comandă mâncare pe care nu o mănâncă şi beri pe care nu le beau, fiindcă el nu poate suporta să se simtă amorţit în ultimele sale ore, dar la fel de înfricoşător este şi să le înfrunte perfect treaz.

Face un comentariu despre ultima sa masă, râde la gândul morbid, zâmbetul lui Addie se clatină, doar o secundă, iar el îşi cere scuze, îi pare rău, şi ea se lipeşte de el, dar panica şi-a înfipt deja ghearele.

Furtuna se agită în capul lui, tulburând cerul în zare, dar el nu se luptă cu ea.

O lasă să vină.

Doar când începe să plouă, îşi dă seama că furtuna este reală.

Îşi lasă capul pe spate şi simte ploaia pe obraji, se gândeşte la noaptea când au fost la A Patra Linie, la potopul care i-a surprins când au ajuns pe stradă. Se gândeşte întâi la asta şi apoi la acoperiş, şi e mare lucru.

Se simte foarte departe de acel Henry care s-a urcat acolo, cu un an în urmă – sau poate că nu e deloc departe. E doar o chestiune de paşi, în fond, câţiva, din stradă până la margine.

Dar ce n-ar da să poată să coboare iar!

Ce n-ar da pentru încă o zi!

Soarele a apus, lumina se subţiază, iar el nu o va mai vedea niciodată, şi teama se izbeşte de el, bruscă, trădătoare. Este o pală de vânt, care taie o scenă prea rigidă. Se luptă, nu încă, nu încă, nu încă, iar Addie îl strânge de mână ca să nu fie luat pe sus.

— Stai cu mine, spune ea, iar el răspunde:

— Sunt aici.

Degetele lui le strâng pe ale ei.

Nu trebuie să întrebe, nici ea să răspundă.

Există un acord tacit că ea va fi acolo, cu el, până la sfârşit.

Că, de data asta, el nu va fi singur.

Şi este bine.

Va fi bine.

— XVIII —

Aproape a sosit momentul, iar ei sunt pe acoperiş.

Acelaşi acoperiş de pe care aproape c-a făcut un pas, anul trecut, acelaşi pe care s-a aflat alături de diavol şi a încheiat un târg cu el. Este o mişcare de compas, iar el nu ştie dacă trebuie să fie aici, dacă *el* trebuie să fie aici, însă pare potrivit.

Mâna lui Addie e în mâna lui, şi asta iar e potrivit.

Mai are puţin timp, căci acul ceasului mai are o fracţiune de fracţiune a unei fracţiuni până la miezul nopţii, şi aude vocea Beei în mintea lui.

Doar tu ai fi în stare să ajungi mai devreme la propria moarte.

Henry zâmbeşte, îşi doreşte să le fi zis mai multe Beei, lui Robbie, dar n-a avut încredere în propria persoană. Şi-a luat rămas-bun, deşi ei nu vor şti până când el nu va mai fi, şi îi pare rău pentru asta, pentru ei, pentru durerea pe care le-o va pricinui. Se bucura că se au unul pe altul.

Mâna lui Addie o strânge pe a lui.

Aproape că a sosit momentul, şi el se întreabă cum va simţi că îşi pierde sufletul.

Va fi ca un atac de cord, brusc, violent, sau uşor, ca o adormire? Moartea capătă atâtea forme! Poate că şi asta e la fel. Va apărea întunericul şi îi va vâri o mână în piept şi îi va scoate sufletul afară, ca prin minune? Sau o forţă îl va obliga să termine ce a început? Să meargă până la margine şi să păşească? Va fi găsit pe stradă, de parcă ar fi sărit?

Sau îl vor găsi aici, pe acoperiş?

Nu ştie.

Nu vrea să ştie.

Este pregătit.

Nu este pregătit

Nu era nici anul trecut, pe acoperiş, când străinul i-a întins mâna. Nu era pregătit atunci şi nu e nici acum şi începe să suspecteze că nimeni nu este, nici când vine momentul, nici când întunericul îşi ridică premiul.

Pe geamul unui vecin susură muzica, lină, cavernoasă, iar Henry îşi ia gândul de la moarte, de la marginea acoperişului, şi se întoarce la fata care-i ţine mâna într-a ei, cea care-i spune să danseze cu ea.

O trage mai aproape. Ea miroase a vară, a timp, a acasă.

— Sunt aici, spune ea.

Addie i-a promis că va fi cu el până la sfârşit.

Sfârşit. Sfârşit. Sfârşit.

Îi răsună în minte, ca bătăile unui ceas, dar nu e încă timpul, mai are timp, deşi trece foarte repede.

Când eşti mic, eşti învăţat că eşti într-un sigur fel o dată: furios, singur, mulţumit – dar el n-a considerat asta adevărat, niciodată. El este zece lucruri deodată. Este pierdut, speriat, recunoscător, plin de regret, fericit şi se teme.

Dar nu e singur.

Începe iar să plouă, aerul se umezeşte de mirosul metalic al furtunilor de oraş, iar lui Henry nu îi pasă, pentru că simetria este importantă.

Se învârt amândoi lent pe acoperiş.

N-a dormit bine de zile întregi, picioarele lui sunt grele, mintea, prea lentă, minutele aleargă pe lângă el, iar el îşi doreşte ca muzica să fi fost mai tare, cerul, mai luminos, să mai fi avut timp.

Nimeni nu e pregătit să moară.

Nici măcar când crede că asta vrea.

Nimeni nu este pregătit.

El nu e pregătit.

Dar a sosit momentul.

E timpul.

Addie spune ceva, dar ceasul nu mai bate, atârnă fără greutate, şi e timpul, şi simte că alunecă, îşi simte colţurile minţii înmuindu-se, noaptea grea, şi din clipă în clipă străinul va ieşi din întuneric.

Addie îi întoarce faţa spre a ei, spune ceva, iar el nu vrea să asculte, se teme de rămas-bun, vrea să păstreze momentul, să îl facă să dureze, să îl oprească, să transforme filmul într-o captură de ecran, să fie acela sfârşitul, nu întunericul, nu nimicul – doar un moment permanent. O amintire prinsă în chihlimbar, în sticlă, în timp.

Dar ea încă vorbeşte.

— Ai promis că mă asculţi, îi spune ea, că scrii totul.

Nu înţelege. Jurnalele sunt pe raft. I-a scris povestea; toată.

— Am scris, zice el. Am scris.

Dar Addie clatină din cap.

— Henry, nu ţi-am spus cum se termină povestea.

— XIX —

New York City
1 septembrie 2014
(3 nopţi până la sfârşit)

Unele decizii se iau toate deodată.

Altele, în timp.

O fată face un târg cu întunericul, după ani de visare.

O fată se îndrăgosteşte de un băiat, într-o clipă, şi decide să îl elibereze.

Addie nu ştie precis când a luat această decizie.

Poate că ştie din noaptea în care Luc a revenit în vieţile lor.

Poate că ştie din noaptea în care Henry i-a scris numele.

Poate că ştie de când el a rostit cuvintele:

Îmi amintesc.

Nu este sigură.

Nici nu contează.

Ce contează este că, înainte cu trei nopţi de sfârşit, Addie se strecoară din pat. Henry se rostogoleşte, în somn, se trezeşte cât să o audă lipăind pe hol, dar nu cât să audă şi că se încalţă sau că se strecoară în întuneric.

Este aproape ora două – ora aceea dintre foarte târziu şi foarte devreme – şi până şi Brooklynul s-a liniştit, e doar un murmur, cât străbate ea cele două străzi până la *Negustor.* Mai e o oră până la închidere, mai sunt doar câţiva băutori hotărâţi.

Addie îşi trage un scaun de la bar şi comandă un shot de tequila. Nu a preferat niciodată băuturile tari, dar pe aceasta o dă peste cap, simte căldura în piept, bagă mâna în buzunar şi găseşte inelul.

Degetele i se curbează în jurul lemnului.

Îl scoate afară din buzunar, îl pune pe tejghea.

Îl roteşte ca pe o monedă, însă nu are cap sau pajură, nici da sau nu, nu există alegere în afară de cea deja făcută. Decide că, atunci când se va opri, îl va pune pe deget. Când cade – dar, când începe să se clatine puţin, o mână îl acoperă şi îl lipeşte de bar.

Mâna e netedă şi puternică, degetele, lungi, toate detaliile întocmai cu desenul ei de odinioară.

— N-ar trebui să fii cu iubitul tău??

Ochii lui Luc sunt plaţi, întunecaţi.

— Doarme, spune ea, şi eu n-am somn.

Mâna lui s-a retras, iar Addie priveşte inelul palid de pe tejghea.

— Adeline, spune el mângâindu-i părul. Va durea. Şi va trece. Aşa trec toate.

— Numai noi nu, murmură ea. Apoi spune, parcă pentru sine: Mă bucur c-a fost doar un an.

Luc se aşază pe un scaun, lângă ea.

— Cum a fost iubirea ta umană? A fost tot ce ai visat?

— Nu, spune ea, şi este adevărul.

A fost problematică. Dificilă. Minunată, ciudată, înspăimântătoare, fragilă, atât de fragilă, că a durut, şi a meritat în fiecare moment. Nu îi spune asta. Lasă acel „nu” suspendat în aerul dintre ei, îngreunat de presupunerile lui Luc. Ochii lui au o nuanţă arogantă de verde.

— Dar Henry nu merită să moară ca să dovedeşti că ai avut dreptate.

Aroganţa e înlocuită de furie.

— Un târg e un târg, spune el. Nu poate fi încălcat.

— Şi totuşi, mi-ai spus cândva că un târg poate fi schimbat, termenii, rescrişi. Ai vorbit serios? Sau a fost doar o parte din complotul care să mă facă să mă predau?

Expresia lui Luc se întunecă.

— N-a fost niciun complot, Adeline. Dar dacă tu crezi că îi voi modifica termenii…

Addie clatină din cap.

— Nu vorbesc despre târgul lui Henry, spune ea. Vorbesc despre al meu. A exersat cuvintele, dar i se rostogolesc ciudat de pe limbă. Nu îţi cer mila şi ştiu că nu ai

compasiune. Aşa că fac un alt târg. Îl cruţi pe Henry. Îl laşi să trăiască. Să îşi amintească de mine şi…

— Îmi cedezi sufletul tău?

În ochii lui e o umbră când o spune, în vorbe, o ezitare, mai puţin dorinţă şi mai mult îngrijorare, iar ea ştie că l-a prins.

— Nu, răspunde ea, dar numai fiindcă nu asta vrei. Înainte ca el să poată protesta, ea continuă: Mă vrei *pe mine.*

Luc nu spune nimic, dar ochii îi strălucesc, iar interesul lui creşte.

— Ai avut dreptate, spune ea. Nu fac parte dintre ei. Nu mai sunt om. Şi m-am săturat să pierd. Să jelesc tot ce voi încerca să iubesc. Atinge obrazul lui Luc. Dar nu vreau să te pierd pe tine. Şi tu nu mă vei pierde pe mine. Aşa că, da. Îl priveşte în ochi. Fă asta şi voi fi a ta, câtă vreme mă vei dori lângă tine.

El pare să îşi ţină respiraţia, dar ea este cea care nu poate sufla. Lumea se clatină şi ameninţă să cadă.

Apoi, în cele din urmă, Luc zâmbeşte, cu ochii de smarald victorioşi.

— Accept.

Ea respiră, îşi pleacă fruntea la pieptul lui, uşurată. Degetele lui îi ridică bărbia, înclinându-i faţa spre a lui, şi el o sărută aşa ca în seara în care s-au cunoscut, repede, adânc, flămând, şi Addie simte dinţii lui alunecându-i pe buza de jos şi gustul de cupru înflorindu-i pe limbă.

Ştie că învoiala s-a încheiat.

— XX —

New York City
4 septembrie 2014

— Nu, spune Henry, iar cuvântul e pe jumătate înghiţit de furtună. Ploaia cade repede şi tare pe acoperiş. Peste ei.

Ceasul s-a oprit, cu braţul ridicat, predându-se. Dar el e încă aici.

— Nu poţi face asta, spune el, cu mintea învârtindu-i-se. Nu te las. Addie îi aruncă o privire plină de milă, pentru că e evident că nu o poate opri.

Nimeni nu a putut vreodată.

Estele spunea că este căpoasă ca o piatră.

Dar chiar şi pietrele se macină şi pier.

Ea, nu.

— Nu poţi face asta, zice el.

— Am făcut-o deja, spune ea, şi Henry simte că i se face rău, simte că se clatină pământul.

— De ce? întreabă el. De ce ai face-o?

— Gândeşte-te că e o mulţumire, spune ea, pentru că m-ai văzut. Pentru că mi-ai arătat cum este să fii văzută. Iubită. Acum primeşti a doua şansă. Dar trebuie să îi laşi să te vadă aşa cum eşti. Să găseşti oameni care te văd.

Este greşit.

Este complet greşit.

— Nu îl iubeşti.

Ea zâmbeşte trist.

— Am avut destul parte de iubire, spune ea, şi e timpul, probabil că a sosit momentul, pentru că vederea lui se înceţoşează şi contururile se înnegresc. Ascultă-mă, spune ea grăbită. Viaţa poate părea lungă uneori, dar trece foarte repede. Are ochii sticloşi de lacrimi, dar zâmbeşte. Ai face bine să trăieşti o viaţă bună, Henry Strauss.

Începe să se îndepărteze, dar el o strânge mai tare.

— Nu.

Ea oftează, cu degetele în părul lui.

— Mi-ai oferit atât de multe, Henry… Dar trebuie să mai faci un lucru. Îşi lipeşte fruntea de a lui. Să-ţi aminteşti.

El simte că alunecă, întunericul îi cuprinde vederea, întunecă orizontul, acoperişul şi pe fata lipită de el.

— Promite-mi, spune ea, şi faţa începe să i se înceţoşeze, buzele ei devin o tuşă, buclele şatene din jurul unei feţe în formă de inimă, doi ochi mari, şapte pistrui ca o constelaţie. Promite-mi, şopteşte ea, şi el ridică mâinile să o ţină lângă el, să promită, dar când braţele lui se închid în jurul ei, ea nu mai e.

Iar el cade.

— PARTEA A ŞAPTEA —

ÎMI AMINTESC DE TINE

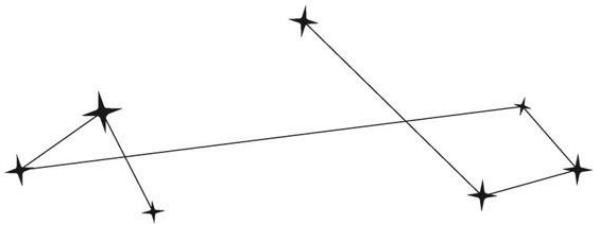

Titlul lucrării: Fata care a plecat
Artist: Necunoscut
Dată: 2014
Mediu: Polaroid
Locaţie: Împrumutată din colecţia personală a lui Henry Strauss
Descriere: Colecţie de şase (6) fotografii înfăţişând o fată în mişcare, cu trăsăturile şterse, obscurizate sau de neidentificat. Ultima fotografie este diferită. Prezintă un living, marginea unei mese, un teanc de cărţi şi o pereche de picioare în partea de jos.
Detalii: Subiectul fotografiilor rămâne motiv de speculaţii intense, ţinând cont de relaţia autorului cu sursa. Blitzul a şters toate detaliile semnificative, dar mediul este cel care face lucrările remarcabile. În fotografia standard, expunerea prelungită ar face imposibilă obţinerea efectului dorit, de mişcare, dar viteza fixă a declanşatorului unui Polaroid face iluzia mişcării şi mai impresionantă.
Valoare estimată: Nu este de vânzare.

Toate sunt lucrări expuse în prezent la Muzeul de Artă Modernă, în cadrul expoziţiei în căutarea adevăratei Addie LaRue, de Beatrice Caldwell, doctor al Universităţii Columbia.

— I —

New York City
5 septembrie 2014

Aşa se încheie povestea.

Un băiat se trezeşte singur în pat.

Soarele se revarsă prin spaţiul dintre perdele, clădirile sunt lucioase după ploaie. El se simte leneş, mahmur, încă prins în mrejele somnului. Ştie că a visat, dar pentru nimic în lume nu îşi aminteşte visul, şi probabil n-a fost plăcut, pentru că se simte uşurat că s-a trezit.

Carte îl priveşte peste movila pilotei, cu ochii portocalii mari, în aşteptare.

Este târziu, îşi dă seama băiatul, după unghiul razelor de soare, după traficul de pe stradă.

N-a vrut să doarmă atât de mult.

Fata pe care o iubeşte se trezeşte mereu prima. Mişcare în aşternuturi, atenţia ei apăsătoare, atingerea moale a degetelor ei pe piele sunt mereu suficiente să îl trezească şi pe el. Doar o singură dată s-a trezit primul, şi atunci a avut plăcerea stranie de a o vedea încă dormind, cu genunchii la piept şi faţa în perne.

Dar aceea a fost o dimineaţă ploioasă, chiar în zori, când lumea era cenuşie, iar azi soarele este atât de puternic, că nu ştie cum de-au putut să doarmă atât de mult.

Se rostogoleşte să o trezească.

Dar patul este gol.

Pipăie locul unde ar trebui să fie ea, dar cearşaful este rece şi neted.

— Addie? strigă el ridicându-se.

Se mişcă prin apartament, verifică în bucătărie, în baie, pe scara de incendii, chiar dacă ştie, ştie, ştie că ea nu e acolo.

— Addie?

Apoi îşi aminteşte.

Nu visul, căci nu a fost niciun vis, ci noaptea de dinainte.

Ultima noapte din viaţa lui.

Mirosul de beton umed al acoperişului, ultima bătaie a ceasului, când braţul a găsit ora 12, zâmbetul ei când s-a uitat la el şi l-a făcut să îi promită că nu va uita.

Acum el e aici, iar ea nu, şi n-a rămas nici urmă de ea, doar lucrurile din mintea lui şi…

Jurnalele.

Traversează camera spre raftul pe care le ţine: roşu, albastru, argintiu, negru, alb, verde. Şase carneţele, încă acolo. Le ia de pe raft, le împrăştie pe pat, şi cad din ele fotografiile făcute cu aparatul Polaroid.

Cele pe care i le-a făcut lui Addie, cu faţa în ceaţă, cu spatele la cameră, o stafie la marginile ramei, şi se uită la ele multă vreme, convins că, dacă mijeşte ochii, o va putea focaliza. Dar oricât s-ar uita, tot ce vede sunt formele, umbrele. Singurul lucru pe care-l distinge sunt cei şapte pistrui, iar ei sunt atât de vagi, încât nu ştie dacă se văd într-adevăr sau dacă memoria lui îi pune acolo unde le-ar fi locul.

Pune deoparte fotografiile şi se întinde după primul jurnal, apoi se opreşte, convins că, dacă şi când îl va deschide, va găsi paginile goale, cerneala ştearsă, ca orice altă urmă pe care ea a încercat să o lase.

Dar trebuie să se uite, aşa că o face, şi iată-le, pagină după pagină acoperite de scrisul lui înclinat, apărate de blestem pentru că vorbele sunt ale lui, deşi povestea este a ei.

Ea vrea să fie un copac.

Nu e nimic rău la Roger.

Ea vrea să trăiască înainte să moară.

Va dura ani până să înveţe limba acelor ochi.

Îşi face loc în afară, cu mâinile peste movila osoasă a spatelui unui bărbat mort.

Este prima dată, aşa cum ar fi trebuit să fie.

Simte cele trei monede pe care el i le pune în palmă.

Suflet *e un cuvânt atât de grandios! Adevărul este mult mai mic.*

Nu durează mult să găsească mormântul tatălui ei.

Ia următorul jurnal.

Parisul arde.

Întunericul se dezlănţuie.

Şi următorul.

Deasupra barului se află un înger.

Henry se sprijină de pat ore în şir, dând fiecare pagină din fiecare jurnal, citind fiecare poveste pe care i-a spus-o ea, şi, când termină, închide ochii şi îşi ia capul în palme.

Fata pe care a iubit-o nu mai e.

El e acolo.

Îşi aminteşte totul.

— II —

Brooklyn, New York
13 martie 2015

— Henry Samuel Strauss, asta e *o porcărie.*

Bea trânteşte ultima foaie pe tejghea, speriind pisica. Animalul se apropiase dinspre un turn de cărţi din preajmă.

— Nu poţi încheia povestea aşa.

Strânge restul manuscrisului la piept, parcă pentru a-l proteja de el. Pagina de titlu îl priveşte.

Viaţa invizibilă a lui Addie LaRue.

— Ce s-a întâmplat cu ea? Chiar a plecat cu Luc, după toate astea?

Henry ridică din umeri.

— Aşa cred.

— Aşa crezi?

Adevărul e că nu ştie.

Şi-a petrecut ultimele şase luni încercând să transcrie poveştile din jurnale, să le transforme în manuscrisul acela. În fiecare noapte, după ce mâinile începeau să-l doară şi capul să i se învârtă de la privitul în ecran, se prăbuşea în pat – nu mai miroase ca ea – şi se întreba cum se termină povestea.

Dacă se termină.

A scris o duzină de finaluri diferite pentru carte, în care ea era fericită şi în care nu era, în care ea şi Luc erau îndrăgostiţi şi în care el se agăţa de ea ca un dragon de comorile sale, dar toate acele finaluri îi aparţineau lui, şi nu ei. Sunt povestea lui, iar aceasta este a ei. Tot ce a scris dincolo de secundele împărtăşite, de sărutul de la sfârşit, este fictiv.

A încercat.

Dar povestea e adevărată – deşi nu va şti nimeni

niciodată.

Nu ştie ce s-a întâmplat cu Addie, unde s-a dus, ce face, dar speră. *Speră* că este fericită. Că încă debordează de bucurie sfidătoare şi de speranţă încăpăţânată. Speră că n-a făcut-o doar pentru el. Speră că, într-o zi, o va revedea.

— Chiar ai de gând să te identifici cu povestea asta, nu? zice Bea.

Henry ridică privirea.

Vrea să-i spună că totul e adevărat.

Că a cunoscut-o şi ea pe Addie, aşa cum a scris, că a spus de fiecare dată acelaşi lucru. Vrea să-i spună că ar fi fost prietene. Că *au fost,* gen prima-seară-din-restul-vieţii-tale. Adică exact ce putea primi Addie.

Dar nu l-ar crede, aşa că îi permite să o considere ficţiune.

— Ţi-a plăcut? întreabă.

Bea râneşte. Nu mai are pojghiţa aceea pe ochi şi el se simte recunoscător pentru adevăr.

— E bună, Henry, zice ea. E foarte, foarte bună. Atinge pagina. Doar să te asiguri că mă pomeneşti la „Mulţumiri”.

— Ce?

— Teza mea, ţii minte? Am vrut s-o scriu despre fata din poze. Stafia din cadru. E ea, nu-i aşa?

Fireşte că ea este.

Henry îşi trece mâna peste manuscris, uşurat şi totuşi trist că l-a încheiat. Îşi doreşte să fi putut trăi cu el ceva mai mult – cu ea.

Dar acum se bucură să-l aibă.

Pentru că adevărul e că începe deja să uite.

Nu că ar fi căzut pradă blestemului ei. Nu i-a fost ştearsă din minte. Doar că detaliile dispar, aşa cum se întâmplă, treptat, iar mintea pierde legătura cu trecutul ca să facă loc pentru viitor.

Dar el nu vrea să-i dea drumul.

Încearcă să nu-i dea drumul.

Zace noaptea în pat şi închide ochii, încercând să îşi imagineze chipul ei. Conturul precis al gurii, nuanţa părului, felul în care lampa de pe noptieră îi lumina pometii, tâmpla,

bărbia. Sunetul râsului ei în noapte, vocea ei adormită.

Ştie că nu sunt detalii la fel de importante precum cele din carte, dar tot nu poate suporta să le piardă încă.

Credinţa este precum gravitatea. Dacă suficienţi oameni cred ceva, devine solid, real, la fel ca pământul de sub picioare. Dar când eşti singurul care are o idee, o amintire, care ştie despre o fată, e greu să le împiedici să îşi ia zborul.

— Ştiam eu că vei fi scriitor, spune Bea. Doar că trăiai în negare.

— Nu sunt scriitor, zice el absent.

— Spune-i asta cărţii. O vinzi, nu? Trebuie, e prea bună.

— Ah, da, spune el gânditor. Cred că aş vrea să încerc.

Va încerca.

Îşi va găsi un agent, cartea va merge la licitaţie şi, în cele din urmă, o va vinde, cu o singură condiţie – să fie un singur nume pe copertă, şi nu al lui –, iar ei vor fi de acord. Vor crede că e un truc de marketing isteţ, dar inima lui se va umple de bucurie la gândul celor care îi voi citi cuvintele, nu ale lui, ci ale ei, la gândul că *numele ei* va fi purtat pe buze, din minte în amintire.

Addie, Addie, Addie.

Avansul va fi suficient să-şi plătească împrumuturile studenţeşti, suficient să-i lase spaţiu să respire, cât se gândeşte ce să facă mai departe. Nu ştie încă, dar, pentru prima dată, asta nu îl sperie.

Lumea e mare, iar el a văzut atât de puţin din ea cu propriii ochi. Vrea să călătorească, să facă fotografii, să asculte poveştile altora, poate să-şi creeze şi el poveşti. În fond, viaţa pare lungă uneori, dar el ştie că va trece foarte repede şi nu vrea să rateze nicio clipă.

— III —

Londra, Anglia
3 februarie 2016

Librăria urmează să se închidă.

Se întunecă repede în perioada aceasta şi se anunţă ninsoare – lucru rar pentru Londra. Angajaţii se agită, demontând decoruri vechi şi montând altele noi, încercând să îşi termine munca înainte ca negura de afară să devină chiciură.

Ea stă cu degetul mare deasupra inelului de la gât, în timp ce două adolescente aşază din nou un perete cu Ficţiune – Noutăţi.

— Ai citit-o? întreabă una.

— Da, în weekend, spune cealaltă.

— Nu pot să cred că autorul nu şi-a pus numele pe ea, zice prima. Cred că-i un soi de strategie de PR.

— Nu ştiu, răspunde a doua. Mi se pare fermecător. Face totul să pară real. De parcă ar fi Henry şi i-ar spune povestea.

Prima râde.

— Ce romantică eşti!

— Mă scuzaţi, le întrerupe un bărbat. Aş putea lua un exemplar din *Addie LaRue?*

O furnică pielea. Bărbatul rosteşte numele atât de uşor. Sunetele se desprind de pe o limbă străină.

Aşteaptă până când cei trei se mişcă spre casă, şi apoi, în cele din urmă, se apropie de raft. Sunt 30 de exemplare acolo, cu faţa în afară, cu modelele repetându-se. Coperta este simplă, cel mai mult spaţiu e ocupat de titlu, care e suficient de lung şi de mare să o umple. Este scris cu litere cursive, ca notiţele din jurnalele de lângă pat, o versiunea mai lizibilă a cuvintelor ei scrise de mâna lui Henry.

Viaţa invizibilă a lui Addie LaRue.

Îşi trece degetele peste nume, simte literele ieşite în relief arcuindu-se şi curbându-se sub atingerea ei, de parcă le-ar fi scris chiar ea.

Fetele au dreptate. Nu există numele autorului. Pe spate nu e o fotografie. Nici urmă de Henry Strauss, dincolo de faptul că această carte e în mâinile ei, iar povestea e adevărată.

Dă la o parte coperta şi citeşte dedicaţia.

Sunt doar patru cuvinte, în mijlocul paginii.

Îmi amintesc de tine.

Închide ochii şi îl vede, aşa cum l-a văzut prima dată în prăvălie, cu coatele pe masă, cu privirea ridicată, încruntându-se la ea în spatele ochelarilor.

Îmi amintesc de tine.

Îl vede la Artefact, în oglinzi şi apoi pe câmpul de stele, îi vede degetele trasându-i numele pe peretele din sticlă, uitându-se pe deasupra unui Polaroid, şoptind peste Grand Central şi cu capul aplecat deasupra jurnalului, cu buclele negre căzându-i pe faţă. Îl vede întins lângă ea, în pat, pe iarba din nord, pe plajă, cu degetele lor înlănţuite ca nişte verigi.

Simte îmbrăţişarea lui caldă când o trăgea înapoi în aşternuturi, mirosul lui curat, uşurinţa din vocea lui când ea i-a spus *Nu uita,* iar el i-a răspuns *Niciodată.*

Zâmbeşte, ştergându-şi lacrimile, şi îl vede pe acoperiş, în ultima noapte.

Addie a spus „bună” de atâtea ori, dar a fost prima şi singura dată când a putut să-şi ia la revedere. Sărutul acela, ca un semn de punctuaţie mult aşteptat. Nu o linie întreruptă sau punctele de suspensie ale unei evadări tăcute, ci un punct, o paranteză închisă, un sfârşit.

Un sfârşit.

Să trăieşti în prezent şi numai în prezent este o frază continuă. Henry a fost pauza perfectă în poveste. O şansă pentru ea să mai respire. Nu ştie dacă a fost iubire sau doar îndurare. Dacă mulţumirea poate concura cu pasiunea, dacă vreodată căldura va fi la fel de puternică precum

arşiţa.

A fost un dar.

Nici joc, nici război, nici luptă a voinţelor.

Un dar.

Timp şi amintire, ca doi iubiţi dintr-o fabulă.

Răsfoieşte capitolele cărţii, cartea *ei,* şi se minunează să-şi vadă numele pe fiecare pagină. Viaţa ei, cerându-se citită. O depăşeşte. Este mai mare decât ei toţi, oameni, zei sau lucruri nenumite. O poveste este o idee, sălbatică precum buruienile, răsărind oriunde e plantată.

Începe să citească, ajunge la prima ei iarnă în Paris, când simte că se schimbă aerul din spatele ei.

Aude numele ca un sărut pe ceafă.

— Adeline.

A venit Luc. Braţele lui îi cuprind umerii, iar ea se sprijină de pieptul lui. Se potrivesc. S-au potrivit mereu, deşi ea se întreabă, chiar şi acum, dacă este doar natura lui – fum care se extinde, să umple orice spaţiu i se oferă.

Ochii lui poposesc pe cartea din mâinile ei. Cu numele ei pe copertă.

— Cât de isteaţă eşti, murmură el pe pielea ei. Dar nu pare supărat. Să aibă ei povestea, câtă vreme eu te am pe tine.

Ea se întoarce să îl privească.

Luc este frumos când se laudă.

N-ar trebui, fireşte. Aroganţa este un defect, dar Luc o poartă cu uşurinţa unui costum bine croit. Străluceşte de lumina propriei lucrări. Este obişnuit să aibă dreptate. Să deţină controlul.

Are ochii de un verde care luceşte de triumf.

A avut trei sute de ani la dispoziţie să îi deprindă culoarea stărilor de spirit. Le cunoaşte deja pe toate, semnificaţia fiecărei nuanţe, îi cunoaşte firea, dorinţele şi gândurile, doar studiindu-i ochii.

Se minunează că, în aceeaşi perioadă, el nu a învăţat niciodată să îi citească pe ai ei.

Sau poate că el vede numai ceea ce aşteaptă să vadă: furia unei femei, nevoile ei, teama, speranţa şi dorinţa,

toate lucrurile mai simple, mai transparente.

Dar nu a învăţat niciodată să îi citească isteţimea, viclenia, nuanţele acţiunilor, ritmurile subtile ale felului de a vorbi.

Când îl priveşte, se gândeşte la toate lucrurile pe care i le-ar spune ochii ei.

Că a făcut o mare greşeală.

Că diavolul poate că se află în detalii, dar el a trecut cu vederea unul esenţial.

Că semantica pare puţin lucru, însă de la el a învăţat că totul stă în cuvinte. Când a stabilit termenii noii înţelegeri, când şi-a vândut sufletul pentru ea însăşi, nu a spus *pentru totdeauna,* ci *câtă vreme mă vei dori lângă tine.*

Nu sunt deloc acelaşi lucru.

Dacă ochii ei ar putea vorbi, ar râde.

Ar spune că el este un zeu capricios şi că, multă vreme înainte să o iubească, a urât-o, a înnebunit-o, şi, cu memoria ei fără cusur, ea a început să îi studieze intrigile, a devenit ucenica cruzimii sale. A avut trei sute de ani la dispoziţie şi va transforma regretele lui într-o capodoperă.

Poate că-i va lua 20 de ani.

Poate o sută.

Dar el nu e capabil de iubire, iar ea o va dovedi.

Îl va distruge. Va distruge ideea de „ei”.

Îi va frânge inima şi el o va urî din nou.

Îl va înnebuni şi îl va alunga.

Şi atunci el o va alunga.

Iar ea va fi liberă.

Addie visează că îi spune lui Luc toate aceste lucruri, doar ca să-i vadă nuanţa ochilor – ce fel de verde are înfrângerea. Verdele din ochii celui care pierde.

Dar, dacă a învăţat ceva de la el, aceea este răbdarea.

Aşa că Addie nu pomeneşte despre noul joc, noile reguli, noua bătălie.

Zâmbeşte doar şi pune cartea înapoi pe raft.

Şi îl urmează în întuneric.

MULŢUMIRI

Oricine mă urmăreşte online ştie că am o relaţie complicată cu poveştile sau, mai degrabă, cu aducerea lor pe lume. Partea aceea în care ţin bestia în braţe până când îmi tremură, iar capul mă doare şi ştiu că, dacă o scap acum, înainte să fie gata, se va sparge, şi va trebui să o mătur, şi voi pierde cel puţin câteva bucăţi pe parcurs.

Aşadar, cât am ţinut eu povestea lui Addie în braţe, multe persoane m-au ţinut pe *mine.*

Fără ele, n-ar exista nicio carte.

Aici ar trebui să le ofer recunoştinţă tuturor.

(Detest mulţumirile.)

(Mai degrabă, detest „Mulţumirile”. Am o memorie groaznică. Mintea mea a fost găurită de toate cărţile, aşa că, dacă vine rândul oamenilor care au ajutat la crearea *acesteia,* mă blochez. Sunt sigură că voi uita.)

(Ştiu că voi uita.)

(Mereu uit.)

(Cred că de aceea scriu, să încerc să prind ideile înainte să alunece şi să mă lase holbându-mă în gol şi întrebându-mă de ce am intrat tocmai în camera asta, sau de ce am deschis tab-ul acela în browser, sau ce căutam în frigider.)

(Ceea ce mi se pare ironic, ţinând cont de tema cărţii.)

(Cartea asta a locuit în mintea mea multă vreme şi a ocupat foarte mult spaţiu şi o consider responsabilă de cel puţin o parte din uitare.)

Aşa că aceasta va fi o listă incompletă.

Cartea este pentru tata, care s-a plimbat cu mine pe străzile din cartierul nostru din East Nashville şi m-a ascultat când i-am povestit prima dată ideea din mintea mea.

Pentru mama, care m-a urmat pe toate drumurile întortocheate şi nu m-a lăsat să mă rătăcesc.

Pentru sora mea, Jenna, care ştia exact când aveam nevoie să scriu şi când trebuia să mă opresc din scris şi să mă duc să beau un cocktail delicios.

Pentru agenta mea, Holly, care m-a târât prin multe mocirle în flăcări şi niciodată nu a permis să mă ard sau să fiu mâncată de ROUS[47].

Pentru editoarea mea, Miriam, care mi-a fost alături la fiecare pas pe drumul lung şi întortocheat.

Pentru publicista mea, Kristin, care mi-a devenit cavaler, apărătoare şi prietenă.

Pentru Lucille, Sarah, Eileen şi celelalte persoane din incredibila echipă de la editura Tor, care au crezut în această poveste când era doar o idee, m-au încurajat când era un manuscris, i-au apărat drepturile când a fost o carte finalizată şi m-au făcut să mă simt, la fiecare pas, că pot să cad fără grijă, fiindcă mă vor prinde.

Pentru prietenii – ştiţi voi cine sunteţi – care m-au târât prin întuneric şi au fugit cu mine în căutare de cuvinte (şi de pui prăjit).

Pentru Al Mare şi Red Kite, fiindcă mi-au oferit un loc în care să gândesc, să scriu şi multe ceainice pline cu ceai.

Pentru Danielle, Ida, Britt şi Dan, pentru pasiunea voastră şi fiindcă mi-aţi vârât pizza pe sub uşă.

Pentru orice librar care m-a păstrat pe rafturi până acum.

Pentru toţi cititorii care mi-au spus că abia aşteaptă să citească romanul, în timp ce-mi promiteau că au răbdare.

[47] Abreviere pentru Rodents of Unusual Sizes (Rozătoare de dimensiuni neobişnuite), creaturi fantastice create de autorul William Goldman în cartea *The Princess Bride* (Mireasa Prinţului) (n. trad.).

O VIAȚĂ PE CARE NU ȘI-O VA AMINTI NIMENI.

O POVESTE PE CARE NU O VEI UITA NICIODATĂ.

„Pentru cineva blestemat să fie uitat, Addie LaRue este un personaj de neuitat, iar povestea sa reprezintă cea mai plăcută evocare a nemuririi improbabile."

NEIL GAIMAN

„Cartea aceasta va fermeca cititorii la fel de puternic precum pactul eroinei cu diavolul; îți vei simți inima frântă, dar vei trece repede la încântarea de a descoperi o delicioasă inteligență malefică."

NAOMI NOVIK

„Așezat perfect între întuneric și lumină, mit și realitate. [Acest roman] este, în mod ironic,... de neuitat."

ALIX E. HARROW

„*Viața invizibilă a lui Addie LaRue* este genul de carte pe care o întâlnești o singură dată în viață... O revoltă sfidătoare și veselă împotriva timpului, a sorții și a morții – un memento asupra faptului că singurul act de magie suficient de puternic pentru a cuceri totul este dragostea."

PENG SHEPHERD

BOOKZONE

virtual project

ISBN 978-606-9008-93-5